ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/1. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. JANUÁR

A TARTALOMBÓL:

3. Bértárgyalások 2002

Még tartanak a tárgyalások a 2001. évi bérkorrekcióról, de már körvonalazódik a 2002-es bérek és a Kollektív Szerződés fix összegű juttatásainak megemelésének mértéke.

4. Gazdaságtalan-e a vasút?

Ezzel a címmel indítunk sorozatot, amelyben a Levegő Munkacsoport kutatásainak eredményeit tesszük közzé.

7. Évzáró Választmányi ülés

Döntések tisztújításról, a VSZ költségvetéséről, a szakszervezeti választások kiírásáról és állásfoglalás az országgyűlési választásokról.

A 2. oldalon:

Középpontban a **MÁV Kórház**

„Megmarad és erősödik a gyermekgyógyászat és a bőrgyógyászat területén a járóbeteg-szakellátás. Változatlan marad az egészséges újszülött-ellátás. A gyermekgyógyászati fekvőbeteg-ellátás – fővárosi centrumokkal kötendő megállapodások alapján – magasabb szakmai szinten lesz biztosítva a szakintézmények által.

A bőrgyógyászat területén, de a belgyógyászati osztály kerete között tíz ágy megmarad, valamint a szülészet-nőgyógyászati osztályon belül tíz ággyal létesítünk neonatológiai részleget." – beszámolónk a 2. oldalon olvasható.

A K T U Á L I S

Veszély-helyzet

a munkaerő**piacon**!

A *„Státusz-törvény"* tervezetének megjelenése óta rossz érzéseim voltak a Magyarországon élő magyar munkavállalók foglalkoztatási biztonsága miatt. A különböző kedvezmények, amelyeket a kormány egyoldalúan biztosít – oktatási, egészségügyi ellátási, utazási, munkavállalási, stb. –, vonzzák a határokon kívül élőket, míg a számlát a közpénzekből közösen álljuk, miközben tovább nő a munkanélküliség Magyarországon. A kormányzat a rész-szabályokban ígért garanciákat. Igaz, ezek a szabályok még nem születtek meg.

A ráadás a magyar és román miniszterelnök egyetértési nyilatkozata volt. *Orbán* miniszterelnök úr a magyar munkavállalók számára kifejezetten hátrányos megállapodást írt alá. A VSZ a sajtónyilvánosságot is felhasználva tiltakozott a szociális partnerekkel történő egyeztetés nélküli döntés miatt.

A Vasutasok Szakszervezete tiltakozik a 'magyar-román Státusztörvénnyel kapcsolatos egyetértési nyilatkozat' ellen és az *Országos Munkaügyi Tanács* (OMT), valamint a munkavállalói oldal azonnali összehívását kezdeményezi.

A FIDESZ-kormány rövidtávú önös politikai érdekeit szem előtt tartva a Magyarországon élő magyar munkavállalók érdekeit eladta a munkaerőpiacon. Az Orbán-kormány ismételten megkerülte a szociális partnereket és a munkavállalókkal, munkaadókkal való egyeztetés nélkül döntött.

Az Európai Unióhoz első fordulóban csatlakozni akaró közép-kelet európai országok között a legalacsonyabbak a magyarországi bérek. Az Orbán-kormány a bérfelzárkóztatásért a négyéves kormányzati ciklusban nem tett érdemi lépéseket. A munkavállalók részére a bérkiáramlást viszont minden eszközzel visszafogta.

A Státusz-törvény munkavállalásra vonatkozó részének a román anyanyelvű állampolgárokra való kiterjesztése a magyar munkaerő további fokozott értékvesztését jelenti. A feketemunka, illetve az olcsón elvállalt munka leértékeli a magyar munkaerőt is és annak a minőségi terméket előállító képességét. Félő, hogy kettős bérrendszer alakul ki Magyarországon.

A magyar munkaerő szabad áramlását az Unió irányába hétéves időtartamra kizárta a FIDESZ-kormány a csatlakozási tárgyalásokon. Ezzel ellentétben többmillió munkavállaló áramolhat be Magyarországra Romániából.

A Vasutasok Szakszervezete úgy látja, hogy a FIDESZ-kormány végleg lemondott a három és félmillió magyar munkavállaló foglalkoztatásbiztonságáról, bérfelzárkóztatásáról és méltánytalan, tisztességtelen helyzetet teremtett a magyarországi munkaerőpiacon.

Mára kiderült, sem a munkát, sem a becsületet nem ismerik...

A KORMÁNY A BÉRFELZÁRKÓZTATÁSÉRT A NÉGY ÉV ALATT NEM TETT ÉRDEMI LÉPÉSEKET

A VSZ Elnöksége a munkavállalói és a nemzeti érdek elárulásának tartja a Státusz-törvényt módosító egyetértési nyilatkozatot.

A VSZ kezdeményezi a munkavállalói oldal és az OMT azonnali összehívását a miniszterelnök által előidézett veszélyhelyzet kárenyhítése érdekében.

A vasúti munkahelyek sem kivételezettek a veszélyhelyzet alól. Ezért kezdeményeztük a Vasúti Érdekegyeztető Tanács (VÉT) ülésének napirendjén is megtárgyalni az ügyet.

A Vasutasok Szakszervezete a Státusz-törvénnyel kapcsolatos egyetértési nyilatkozat miatt a VÉT ülésén soronkívüli napirendként kívánja tárgyalni a vasúti munkahelyek védelmének ügyét.

A szociális partnerekkel nem egyeztetett kormányfői elkötelezettség főleg a keleti országrészben veszélyezteti a foglalkoztatást, holott ebben a térségben magas a munkanélküliség és a családok is itt vannak a legkiszolgáltatottabb helyzetben.

A VSZ új foglalkoztatási megállapodás megkötésében érdekelt, amely a külföldiek munkavállalási lehetőségeiről a magyar vasutasság számára elfogadható módon, megfelelő garanciákkal rendelkezik.

Kollégák! A FIDESZ-kormány 1999-ben a munka becsületének helyreállítását ígérte. **Mára kiderült, hogy sem a munkát, sem a becsületet nem ismerik.** Vagy ha ez az amit ők annak tartanak, akkor még világosabbá vált a munkavállalókhoz való viszonyuk.

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

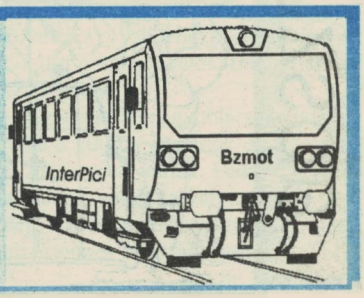

A Közlekedési és Vízügyi Minisztérium (KVM) – mint tulajdonos – által lefolytatott vizsgálat, átvilágítás – amelyet a *Citifund Kft.* végzett – közel ezer oldalas tanulmányban feltárta a működési zavarok és adósságnövekedés okait. A javasolt komplex intézkedési terv ajánlásokat fogalmaz meg és jelentős változásokat ajánl a MÁV Kórház és Rendelőintézet működésében. Ezt október 3-án dolgozói fórumon ismertették. A helyi munkavállalói érdekképviseletek megfogalmazták azon igényüket, hogy a komplex intézkedési terv vonatkozásában élni kívánnak törvényben biztosított jogaikkal.

2001. november 27-én a KVM tájékoztatót, illetve konzultációt tartott a MÁV Kórház és Rendelőintézet érdekképviseletei és Közalkalmazotti Tanács (KT) részére az intézet gazdasági helyzetének stabilizálása érdekében tervezett intézkedésekről a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. sz. törvény alapján. A tájékoztatójában *Jenőfi György*, KVM helyettes államtitkár hangsúlyozta, hogy 2001. I. félév végére a MÁV Kórházban csődhelyzet alakult ki, a gazdálkodás hiánya elérte a 400 millió forintot, ami a KVM, mint tulajdonos közvetlen beavatkozását tette szükségessé.

A minisztérium által megbízott átvilágító cég (Citifund Kft.) javaslat-tervében intézkedéseket ajánl a létszám csökkentésére. Javaslatukban 30 fő ápolónő, 35,5 fő gazdasági és egyéb ügyintéző, továbbá 10 fő orvos (felmentéssel történő) összesen 75,5 fő közalkalmazott jogviszonyának megszüntetését ajánlotta. Ez két kórházi osztály (gyermek- és bőrgyógyászat) megszüntetését jelentené.

A tájékoztatón részt vett érdekképviseleti szervek felhívták a figyelmet a több éve tett jelzésekre a rendezés szükségessége mellett, az egyeztetések fontosságára, a gyermekorvosi szolgálat átszervezésének következményeire, a létszámleépítés minimalizálására, stb. Emellett vállalták, hogy írásos véleményüket, javaslataikat eljuttatják a tulajdonos részére.

2001. december 5-én dolgozói fórumon jelentette be *Jenőfi György* helyettes államtitkár a KVM által szorgalmazott gazdálkodási és szervezeti intézkedések hatását, melynek eredményeként 140 millió forintra csökkent az intézmény adósságállománya. Felmentésre került *Dr. Kamuti Jenő*, a kórház főigazgatója és teljes vezérkara. Ismertette és bemutatta az új megbízott vezető gárdát, élén *Dr. Kollár Zoltán* főigazgatóval. Jelezte, hogy 2002 januárjában a KVM pályázatot ír ki az új vezető posztokra.

A tárca álláspontját a csoportos létszámcsökkentésre, a szervezeti és a gazdálkodás racionalizálására vonatkozó javaslatát az illetékes helyi érdekvédelmi szervezetek 2001. december 10-én írásban véleményezték, melyre 2002. január 7-ig semmiféle visszajelzést nem kaptak miniszter úrtól. A reprezentatív szakszervezetek vezetői 2001. december 18-i közös levélben kifejezték aggodalmukat a tárca vezetőjének, kifejtve, hogy fontosnak tartják a gyermekosztály és a bőrgyógyászat új feladatokkal kibővített további működését.

Napjainkban gondot jelent, hogy a kórház megbízott vezetése hozzákezdett a csoportos létszámcsökkentéshez, osztályok bezárásához anélkül, hogy az illetékes érdekvédelmi szervezetek javaslatait (szakmai érvelését) figyelembe vette volna. A kórházi gyermekosztály megszüntetésére tett kísérlet miatt január 3-án a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium előtti szülői fellépésre, tüntetésre és petíció átadására került sor.

A Vasutasok Szakszervezete vezetése az illetékes szakszervezetekkel együtt kiemelt figyelmet fordít a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézetben zajló folyamatok: – a csoportos létszámcsökkentés alakulására; – a szervezeti és a gazdálkodás racionalizálási intézkedések megtételére; – a menedzsmentváltás menetére; – az érintett dolgozók, szakszervezeti tagjaink védelmére.

Bár az események ma még javában zajlanak, meggyőződésünk, hogy a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézet munkavállalóinak érdekvédelmére született, az érintett helyi szakszervezetek és a KT összefogása, a közös cél megvalósítása (szakértői támogatással) eredményes lehet.

Lapzártakor érkezett *Dr. Fónagy János* miniszter úr válaszlevele a vasútnál működő reprezentatív szakszervezetek elnökei számára, melyből kiemeljük:

„Megmarad és erősödik a gyermekgyógyászat és a bőrgyógyászat területén a járóbeteg-szakellátás. Változatlan marad az egészséges újszülött-ellátás. A gyermekgyógyászati fekvőbeteg-ellátás – fővárosi centrumokkal kötendő megállapodások alapján – magasabb szakmai szinten lesz biztosítva a szakintézmények által.

A bőrgyógyászat területén, de a belgyógyászati osztály kerete között tíz fekvőbeteg-ellátást szolgáló ágy megmarad. A szülészeti-nőgyógyászati osztályon belül tíz ággyal létesítünk neonatológiai részleget, amely a kezelésre szoruló újszülöttek részére biztosítja az ellátást".

Rubik László
VSZ Vasútegészségügyi IB titkára

Középpontban a MÁV Kórház

A vasútegészségügy legnagyobb fekvőbeteg ellátó intézménye a Budapesti MÁV Kórház évtizedek óta eredményesen végzi a vasutas munkavállalók és családtagjainak, a MÁV alapítású kft-k dolgozóinak, a MÁV nyugdíjasainak, egészségügyi ellátását. A nagy múltú kórház napjainkban egyre kevésbé képes a betegellátást a tőle megszokott színvonalon az érintettek részére biztosítani.

A MÁV Kórház és Rendelőintézet 2001. év első felében jelentős, mintegy 400 millió forint adósságot halmozott fel.

A GYERMEKORSZTÁLY MEGSZÜNTETÉSÉNEK KÍSÉRLETE MIATT TÜNTETÉSRE ÉS PETÍCIÓ ÁTADÁSÁRA KERÜLT SOR

„A szülészeti-nőgyógyászati osztályon tíz ággyal létesítünk neonatológiai részleget"

A MUNKAVÁLLALÓK ÉRDEKVÉDELMÉRE SZÜLETETT ÖSSZEFOGÁS EREDMÉNYES LEHET

abszurd

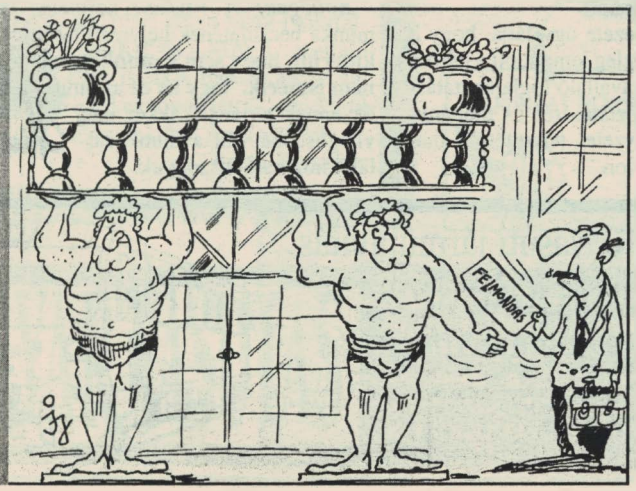

Lapzárta után

A Vasutasok Szakszervezete kezdeményezésére 2002. január 10-én egyeztető megbeszélésre került sor a VSZ vezetése és *dr. Kollár Zoltán*, a MÁV Kórház főigazgató-főorvosa között a kórház dolgozóit és a betegellátást érintő, napjainkban zajló aktuális kérdésekről.

A felek hangsúlyozták a kórház előtt álló feladatok megoldásában a munkáltató és a szakszervezetek között folyó párbeszéd, a jövőbeni célirányos együttműködés fontosságát.

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

Bértárgyalások 2002

Az elmúlt hónap erősen vitatott juttatása volt az a háromszor 500 Ft-os **vásárlási utalvány**, amelyet a MÁV Rt. vezetése karácsonyi gesztusnak szánt a vasutasoknak. A titokban előkészített *„ajándék"* megalázóra sikeredett, miután a jókívánságok mellé az éves munka elismerésének értékét taksálták 1500 Ft-ra.

Az ajándék forrásfedezetéről ellentmondó nyilatkozatokat adott a vasút vezetése. A VSZ érdekvédelmi lépéseket tett annak érdekében, hogy a bérmegtakarítások ott kerüljenek felhasználásra, ahol keletkeztek, azok részesüljenek belőle, akik a hiányzó kollégák helyett többletmunkát végeztek. A MÁV vezetése ezt megígérte (több külszolgálati főnökségről kedvező visszajelzés érkezett.)

Bérkorrekció: A hároméves megállapodás értelmében a 2000. évi GDP-hez kapcsolódó bérfejlesztés 2001. decemberi bérkorrekciójáról – a 0,1%-ról sikerült megállapodni a munkáltatóval. 2000-ben a bérfejlesztéshez előzetesen 5% GDP lett figyelembe véve, a tény 5,2% lett, így a GDP tényleges fele 2,6%, a 0,1%-ot rendezni kellett.

A fentiek miatt a MÁV Rt.-nél 2001. december 1-jével a személyi alapbérek 0,1%-kal megemelésre kerültek, de ez nem lehetett 100 Ft-nál kevesebb. A huszonhárom hónapra visszamenőleges (!) bérráépítés végrehajtása során az egyszerűbb elszámolás érdekében a 2000 januárjában is a vasútnál foglalkoztatott munkavállalók egyszeri 2000 Ft-os kifizetésben részesültek a 2001. decemberi bérfizetéskor.

Inflációkezelés: 2000. októbere–2001. októbere között az átlagos infláció 9,7% volt. A 2000 október/2001 októberi infláció pedig 7,6% volt. A hároméves megállapodásban a *„tól-ig"* mérték figyelembe vétele szerepel, így a VSZ jogosan emelt szót a különbség számfejtéséért. A naptári év szerinti infláció 2001-re 9,3%-ban várható. A munkáltató arra hivatkozva, hogy tavaly a megállapodástól közösen eltérve a *„per"* mérték lett figyelembe véve, idén is a *„per"* mértéket veszi alapul, vagyis a 7,6%-ot és most januárban így nem fizet bérkorrekciót. Nem vitatta a 2001. évi tény infláció mértékét (9,3%). A VSZ javasolta, hogy a vasút legalább az éves infláció mértékéig korrigálja a 2001. évi béreket. (2001. január: 6%, május: 2,5% = 8,5%, hiányzik még 0,8% a 9,3%-hoz.)

A VSZ írásos javaslatot vitt a VÉT december 22-i ülésére, hogy a munkáltató a 0,8%-os bérkorrekciót április 10-ig fizesse ki.

Jelenleg a 2002. évi bérmegállapodás részeként a júliusig történő kifizetést vállalta a munkáltató. (A VSZ még további erőfeszítéseket tesz a mielőbbi kifizetés érdekében.)

2002. évi bérfejlesztés: 2001. december 7-től folynak az érdemi tárgyalások a 2002. évi bérről. A munkáltató 6,5%-os személyi alapbérfejlesztésre tett javaslatot, kezelve a jövő évi inflációt. A GDP 5,5%-ban lett figyelembe véve, vagyis 2,75%-ot kíván a munkáltató reálkeresetnövelésre fordítani.

A VSZ 2002-ben 7,5%-os inflációkezelő bérfejlesztést tart indokoltnak és megalapozottnak. A munkáltató által kiemelt bérfejlesztésre hozott javaslatok többsége szakszervezetünk által szorgalmazott, a VSZ szeptemberi tárgyalási csomagjában szerepelt (szakmunkások, utazók, műszakiak).

A tárgyalások során a Vasutasok Szakszervezete kezdeményezte, hogy a fentieken túl a kereskedelmi végrehajtó munkakörben foglalkoztatott 1634 fő és további 1000 fő gépészeti szakmunkás is részesüljön kiemelt bérfejlesztésben. Munkáltató több tárgyalási kör után, de végül is elfogadta a VSZ javaslatait.

A hároméves megállapodás jövedelem-célkitűzése alapján (a reálkeresetek is növekedjenek) javasolta szakszervezetünk, hogy mindazok, akik az inflációkezelő bérfejlesztésen túl kiemelésben egyszer sem részesültek, az ez évi bérfejlesztés még nem nevesített maradványából 1.500 Ft/fő/hó összeget kapjanak. Munkáltató elutasította a VSZ javaslatát arra hivatkozva, hogy azt az összeget differenciálásra kívánja fordítani.

ÉVES MUNKÁTOK ELISMERÉSÉÜL: 1.500 Ft sok-sok szeretettel

A Vasutasok Szakszervezete bízik abban, hogy a hátralévő bértárgyalásokon a GDP-ből mind szélesebb munkavállalói körnek tud még további bérfejlesztést – a fentiek szerint – elérni.

A Vasutasok Szakszervezete kezdeményezte – miután a VDSZSZ a hároméves megállapodást felmondta (2001. dec. 31.) –, hogy a hároméves megállapodáshoz tartozó valamennyi témakörről (teljesítmény és balesetmentességi juttatások, vasutasnapi jutalom, foglalkoztatási megállapodás) rendelkezzenek az azt fel nem mondó felek. Emiatt a munkáltató – a helyzetet kezelendő – hivatalos nyilatkozatot tett a VÉT-en, hogy a 2000. február 22-én aláírt megállapodásokat továbbra is érvényben lévőnek tekinti.

A VSZ kezdeményezte még a **foglalkoztatási megállapodás** kiegészítését a külföldi munkavállalókkal kapcsolatban.

A **Kollektív Szerződés** fix összegű juttatásainak megemeléséről is tárgyalások folynak. Munkáltató nyilatkozott, a bérmegállapodások végrehajtásához szükséges időigény miatt január 17-ig az álláspontokat össze kell rendezni annak érdekében, hogy február 10-én az emelt összegű bért vehessék fel a munkavállalók.

A Vasutasok Szakszervezete a 2002-ről folyó tárgyalásokat eredményesnek és hatékonynak értékeli. A VSZ pozitívnak tartja, hogy a munkáltató a többéves béradósságok enyhítésére nyitott volt. A pozitívumok ellenére a VSZ elégedetlen, mert meglenne a lehetősége annak, hogy ne csak vállalati átlagban, de az egyes munkavállalóra vonatkoztatva is igaz legyen a MÁV-nál a reálkeresetnövekedés, de a vasút vezetése ragaszkodik a munkáltatói differenciáláshoz. Az elégedetlenség másik oka a 2001. évi inflációt ellentételező 0,8%-os bérkorrekció késése. Amíg ez nem teljesül, a MÁV Rt-nél reálkereset-deficit van!

A VSZ további írásos javaslatokkal segíti a megállapodások mielőbbi létrejöttét.

Varga Gyuláné

Hallgat a Hírlap

Jogszerű volt a 2000. évi **vasutassztrájk**

Egyesek legnagyobb sajnálatára a 2000. évi sztrájk utolsó órái is jogszerűek voltak. Pedig nagyon szerettek volna kaszálni

Amint azt a kedves olvasók már megszokhatták, a *Vasutas Hírlap* következő számában sem olvashatnak arról, hogy a *Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága* felülvizsgálati nem peres eljárásában elutasította a MÁV Rt.-nek a reprezentatív szakszervezetek ellen benyújtott kérelmét.

A MÁV Rt.-nek nem sikerült a Legfelsőbb Bírósággal elhitetni azt, amivel a MÁV sajtószolgálata telekürtölte a világot.

Hogy miről szóltak a hírek?

Természetesen arról, hogy a reprezentatív szakszervezetek visszaélve a sztrájkjoggal, jogellenesen, kizárólag a tagdíjlevonás miatt tartották fenn a sztrájkot az adott időszakban (2000. február 13-át követően).

A MÁV Rt. beadványában arra is hivatkozik, hogy a tagdíjlevonás felmondása olyan egyedi munkáltatói intézkedés, amelynek megváltoztatására vonatkozó döntés bírósági hatáskörbe tartozik.

További érdekessége a MÁV Rt. kérelmének, hogy a szakszervezetek által megkezdett sztrájk jogellenességének megállapítását kérte annak ellenére, hogy a szakszervezetek a sztrájkot kizárólag meghirdették, de a szakszervezetek, mint jogi személyek nem sztrájkoltak. A sztrájkban a vasutasok, mint természetes személyek vettek részt, azonban ők a sztrájkfelhívásban a tagdíjlevonással kapcsolatos célkitűzéssel nem találkozhattak. Ha pedig ez így van, akkor elég nehéz azt mondani, hogy a sztrájk jogellenes cél elérése érdekében folytatódott volna.

Egyébként, ha a sztrájk valóban a tagdíjak levonásának elérése érdekében folyik, akkor sem lett volna jogellenes, mivel a bíróság álláspontja szerint az ilyen követelés olyan érdeket érint, amely miatt a munkavállalókat megilleti a sztrájk joga.

Egyesek legnagyobb sajnálatára tehát a 2000. évi sztrájk utolsó órái is jogszerűek voltak. Pedig nagyon szerettek volna kaszálni. No de sebaj! Hátha találnak maguknak valami értelmes elfoglaltságot.

dr. Bíró Tibor

Gazdaságtalan-e a vasút? *(1.)*

Most induló sorozatunkban a *Levegő Munkacsoport* szakértői azt elemzik, milyen főbb okok vezettek a MÁV Rt.-nél kialakult súlyos helyzethez, és javaslatokat tesznek arra, hogy mit kellene a Kormánynak tennie a következő időszakban a helyzet javítása érdekében. Véleményük szerint az elmúlt évek tapasztalatai egyértelműen bizonyítják, hogy az eddigi közlekedéspolitika zsákutcába vezet. Javaslataikkal nem a közúti személy- és teherszállítás ellehetetlenítését célozzák. Elismerik, hogy a közúti fuvarozásra társadalmunknak szüksége van, sok esetben szerepe pótolhatatlan, így különösen a kis tömegű árucikkek terítése esetén. Elemzésükkel éppen a közúti és a vasúti szállítás együttműködésének javításához, illetve az egész közlekedési rendszer működésének hatékonyabbá tételéhez kívánnak hozzájárulni. A szerzők írásaikban a vasúttól független okokat elemzik. Tudják, hogy a vasúton belül is komoly átalakítások, a hatékonyság számottevő növelése szükséges annak érdekében, hogy a magyar vasút megfeleljen a 21. század követelményeinek. Ennek vizsgálatát azonban meghagyják a vasút munkatársainak, és ők csak a külső okokra hívják fel a figyelmet.

A *Levegő Munkacsoport* 1988-ban alakult környezetvédő társadalmi szervezet. Jelenleg 116 tagszervezetük van. Szakértői Testületük több, mint száz főt tömörít a különböző tudományágak területéről. Az elmúlt években számos tanulmányt jelentettek meg a közlekedés és a környezetvédelem témaköréből.

Az elmúlt évtizedeket a magyar vasúti fuvarozás egyre romló feltételei jellemezték

Az elmúlt időszak néhány fontosabb jellemzője

Az elmúlt évtizedeket a magyar vasúti fuvarozás egyre romló feltételei jellemezték. A szükséges fenntartási, felújítási, korszerűsítési munkák elmaradása miatt a gördülőállomány, a pályák és az üzemi létesítmények állapota egyre romlott. Ennek egyik jellemzője, hogy 2000-ben az összes vasúti pálya csaknem felén kellett sebességkorlátozást elrendelni az eredetileg megengedett sebességhez képest *(1. ábra)*. Egy másik jellemző adat: 1998-ban a személyszállító kocsik háromnegyedének életkora meghaladta a húsz évet, sőt 65 százaléka a huszonöt évet *(2. ábra)*.

A MÁV *„belső adóssága"* (vagyis az az összeg, amelyet az elmaradt felújításokra és korszerűsítésekre kellene fordítani) ma már meghaladja az 500 milliárd forintot.

Az elmúlt két évtized során számottevően csökkent a MÁV Rt. teljesítménye. A visszaesés a személyszállítást is érintette, a teherfuvarozást azonban rendkívüli mértékben sújtotta *(ld. az 3. és 4. ábrát!)*. E téren hatalmas visszaesés volt tapasztalható a rendszerváltás során, amikor a nemzetgazdaság teljesítménye is jelentősen romlott, és megszűnt a (volt) szocialista országokkal folytatott nagytömegű áruszállítás számottevő része. Ugyanakkor a teherfuvarozás csökkenése egy kedvező irányzatot is jelzett társadalmi szempontból: a nemzetgazdaság szerkezetének korszerűsödését.

A vasút térvesztését azonban nagyrészt olyan politikai döntések sorozata okozta, amelyekért nem a vasút és nem is a társadalmi átalakulás volt a felelős. A sorozat következő cikkeiben ezeket az okokat elemezzük.

A MÁV belföldi forgalmú személykocsi állományának kormegoszlása

2. ÁBRA

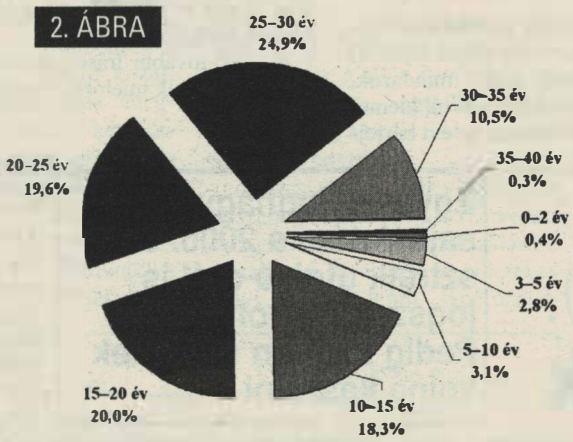

Az állandó sebességkorlátozások alakulása a MÁV vonalain
(kilométer)

1. ÁBRA

Forrás: MÁV Rt.

A MÁV személyszállítási teljesítményének alakulása

3. ÁBRA

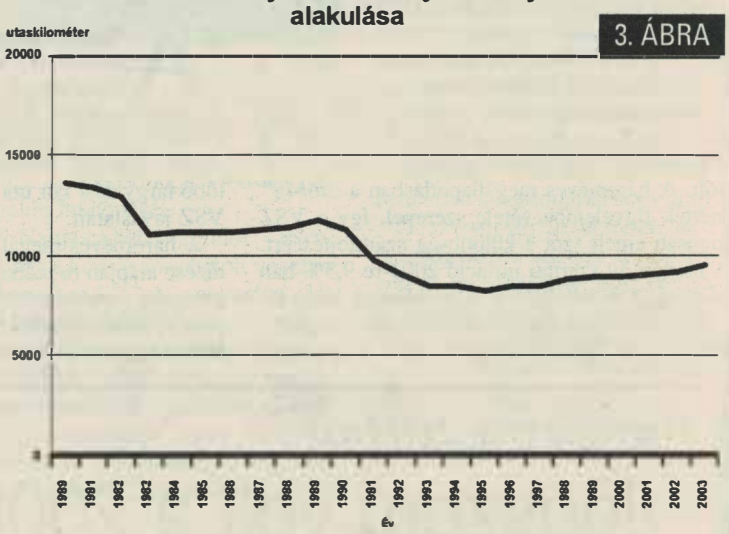

A MÁV árufuvarozási teljesítményének alakulása

4. ÁBRA

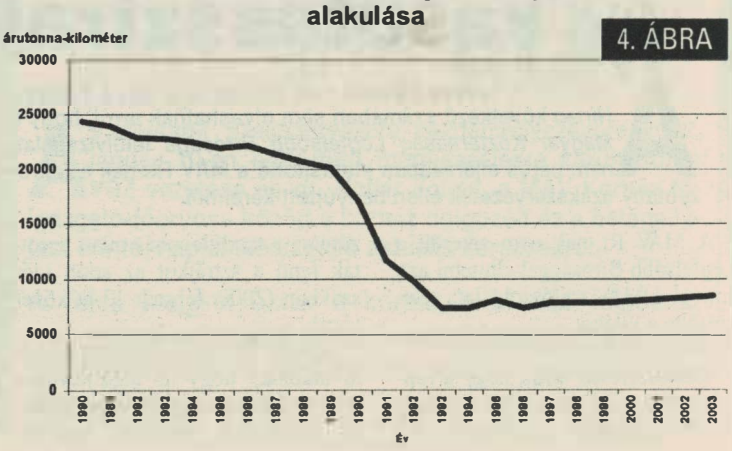

Köszönjük a bizalmat!

November végén lezajlottak a MÁV Rt. és a kapcsolódó kft-k, alapítványok gazdasági egységeiben az üzemi tanácsi és munkavédelmi bizottsági választások. Azon felhívásaink, melyek arra irányultak, hogy a munkavállalók menjenek el (elsősorban szakszervezeti jelöltekre) szavazni, meghallgatásra találtak.

Megköszönjük a részvételt mindazon kollégáknak akik elmentek szavazni, kiváltképp akik a VSZ jelöltekre adták le szavazataikat. Néhány olyan – bár többségében a választási jegyzőkönyvek adatain alapulnak – nem teljes pontosságú adatot szeretnénk közzétenni, amely igazolni látszik a szakszervezetek támogatottságát.

MÁV Rt.:

– Szavazáson résztvevők aránya kb. 76%; – A független jelöltekre leadott szavazatok az összes szavazat százalékában kb. 7,5%; – VSZ-re leadott szavazatok aránya kb. 41%; – A MOSZ és a VDSZSZ együttesen kapott kb. 41% szavazatot; – A nem reprezentatív szakszervezetek együttes szavazati aránya 10,5% körüli, (a legnagyobb aránya sem éri el az 5%-ot); – A MÁV Rt.-nél bejegyzett 14 szakszervezet közül több nem is állított jelöltet.

Az alapítványok és gazdasági társaságok adatainak a MÁV Rt.-vel együttes értékelése esetén a VSZ eredményei számottevően javulni látszanak az eddigi eredmények ismeretében.

A részvételi arány kb. 78%-os volt;

A VSZ-re adott szavazati arány 56%;

A MOSZ és a VDSZSZ aránya együttesen 32%;

A függetlenek aránya kb. 6%;

Az egyéb, nem reprezentatív szakszervezetek aránya kb. 6%.

Néhány következtetés az összesített eredményekből:

- Nem lett újabb reprezentatív szakszervezet, a bizalom megmaradt a három reprezentatív szakszervezet irányába (82%);
- A munkáltató hathatós anyagi, erkölcsi és agitációs támogatása ellenére a PVDSZ nem érte el az 5%-ot sem;
- A független jelöltek számaránya növekedett ugyan, de nem olyan mértékben, mint azt a munkáltatói ráhatásnak eredményezni kellett volna.

KOLLÉGÁK! KÖSZÖNJÜK A BIZALMAT!

Dr. Márkus Imre

Ó év mementó!

A távközlő-erősáramú és biztosítóberendezési munkavállalók szemével

Amikor az elmúlt év eseményeit vesszük górcső alá, nagyon változatos kép tárul elénk. A hároméves megállapodás alapján békésen kezdődött az esztendő, mivel a munkáltató teljesítette a bérre vonatkozó kötelezettségét. Kifizette az infláció különbözetet (4,4%-ot), amelyet a három reprezentatív szakszervezet elfogadott. *Történtek* támadások azonban más területen *„valótlan állítások"* a munkáltató részéről a KSZ aláírása *kapcsán.* Szeretném erre a tényre felhívni azon munkavállalóink figyelmét, – akik ezen okok miatt léptek ki a szervezett dolgozók köréből, s gyengítették sorainkat – olvassák el a Vasutas Hírlap 21. számában (november 27.) megjelent, *„Döntöttek a segélyről"* című cikket.

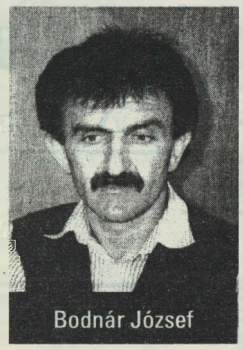
Bodnár József

Akkor, amikor szervezetek, testületek, egyes vezetők azon munkálkodnak, hogy a vasúti munka színvonala, a vasúti szállítás mennyisége emelkedjen és ez mind egyre jobb, emberibb munkakapcsolat révén történjen, ugyanakkor vannak olyanok (reméljük egyre kevesebben – munkáltatói-szakszervezeti oldalon is), akik mindig azt keresik, hogyan lehet éket verni a munkáltató-munkavállaló, szakszervezet-munkavállaló, szakszervezet-üzemi tanács, munkavállaló-Központi Üzemi Tanács (KÜT) közé.

Sajnos a mögöttünk lévő év is ilyenekkel van tűzdelve elég szépen. Ehhez járul hozzá a kormányzat egy olyan Munka Törvénykönyve módosítással, mely több pontján a bérből és fizetésből élők jövedelmi helyzetét tovább rontja. Teszi mindezt úgy, hogy nem veszi figyelembe a módosításhoz elmondott szakmai érveinket. Ezzel főleg a *távközlő-erősáramú, biztosítóberendezési munkavállalók* jövedelme csökkent kb. 2.000–20.000 Ft közötti nagyságrendben. Ezért indítottunk *„több fronton"* szakszervezeti, üzemi tanácsi, felügyelőbizottsági képviselőinken keresztül szakmai érveken alapuló lobbi-hadjáratot munkavállalóink érdekében. Bízunk abban, hogy ezen írásos javaslatainkat, véleményeinket valamennyi TEB-es munkavállaló olvasta. Emlékeztetőül néhányat kiemelnénk:

Molnár Ákos

KÜT szeptember 18.: *Kukely Márton* vezérigazgató, **KÜT október 9.:** *Neuschl Gyula* főosztályvezető, **KÜT október 30.:** *Benczédi Mihályné* vezérigazgató-helyettes, **KÜT november 20.:** *Gál István* TEB szakigazgató, a **VÉT és SZÉT ülései,** ahol a Vasutasok Szakszervezete TEB IB titkára képviselte javaslatainkat, s végül a MÁV Rt. Felügyelő Bizottságában *Dr. Márkus Imre,* VSZ elnök kezdeményezésére **november 15-én** *Gál István* szakigazgató javaslatait támogatta többségében a Felügyelő Bizottság.

Sajnos a másik munkavállalói képviselő, *Gaskó István* nem csatlakozott a szakma érdekében hozott erőfeszítésekhez. Valószínűleg ezért nem támogatnak a KÜT-ben kollégáik, nem ír alá SZÉT megállapodást a VDSZSZ szakági képviselője december 17-én, illetve az aláírt hároméves megállapodás alapján nem tárgyal a VÉT-en sem a VDSZSZ.

Most, amikor végre a MÁV Rt. a 2002. évi béremelési javaslatában a TEB szakmák sokéves lemaradását első lépésben a szakmunkások és termelésirányítók kiemelt alapbérfejlesztésével, a diplomások keresetnövelésével, illetve differenciált béremeléssel kívánja megoldani, ezt nem támogatják egyes szakszervezeti vezetők, talán azért, mert az ő érdekeik mást kívánnak.

Az őszi ÜT-választásokra készülve voltak ígéretek, a kis szakszervezetek is igyekeztek nagyokat ígérni, illetve tanulva a már nagyobb, s hamarabb kiválóktól, negatív kampányba kezdtek. Írásaikról csak egy közmondás jutott eszünkbe, *„nem esik messze az alma a fájától"*.

Az eddigi ÜT-választás eredményeinek ismeretében úgy tűnik, a munkavállalók nem a hangzatos, nagyokat mondó kollégákat tisztelik meg bizalmukkal, hanem azokat, akik teszik a dolgukat nap, mint nap és kis lépésekkel, de előre haladnak. Úgy gondoljuk, nem szabad tovább rombolni a szakszervezeti mozgalmat, össze kell fogni, mert csak a reprezentatívak tudnak érdemi eredményeket elérni. Ezen belül is lehet szakmai alapon képviselni a TEB-es érdekeket, ha nem lennének mindenek felett álló személyek, akik nem engednek aláírni olyan szakági megállapodást, mely tiszta viszonyokat (munkáltatást) biztosít munkáltató és munkavállaló számára. Most egy ilyentől estünk el, így a 2002-es év továbbra is egyedi megoldásokkal indul főnökségenként.

Kérdezzék meg a választások előtt még oly sokat ígérő vezetőket, akik hozzáértő szakmai képviseletre hivatkoztak, hogy szerintük hogyan tovább?

Kérjük a szakszolgálathoz tartozó munkavállalókat, gondolkodjanak el ezen, s kérdezzék meg a választások előtt még oly sokat ígérő vezetőket, akik hozzáértő szakmai képviseletre hivatkoztak, hogy szerintük hogyan tovább?

A Vasutasok Szakszervezete tette a dolgát, konkrét szakmai alapra támaszkodó előterjesztések készítésével és képviseletével jár el a szakma érdekében, melynek első látványos *„eredménye"* a MÁV Rt. 2002. évi bérjavaslata.

Molnár Ákos
TEB IB titkár

Bodnár József
TEB KÜT tag

Az **Európaiság** nem csak szólam

A VSZ 2001. december 12-i választmányi ülésén elfogadta a 2002/2003. évi választások alapelveit. A dokumentumok között van a VSZ 2003 áprilisában sorra kerülő kongresszus küldötteinek delegálási elve is. A delegálás elvét a Választmány úgy határozta meg, hogy a küldöttek között a nők száma 30 százalékot tegyen ki.

Közös a felelősségünk abban, hogy a választmányi határozatban foglaltak arra alkalmas személyekkel töltődjenek meg

Hosszasan sorolhatnám, hogy a társadalomban hol, miért nem kapnak számarányuknak megfelelő képviseletet a nők. Nem teszem. Tudom, ha a nőnek a család és karrier között kell választani, és ezt megteheti, a család mellett fog dönteni. Igaz ez a vezető és menedzseri állásokban. Nem igaz viszont a közép és alsóbb szinteken.

Ahol a munka tartama szociális érzékenységet, empátiát, alaposságot, pontosságot igényel ott többségében nők dolgoznak. A rendszerváltozás után megfigyelhető volt az is, hogy a civil és társadalmi szervezetek tisztségviselői között láthatóan megjelentek a nők, akik a rájuk háruló többletek mellett is sokkal gyakrabban vállalnak a társadalmi szolidaritást megtestesítő társadalmi munkát, tisztséget. A VSZ gazdasági felelőseinek túlnyomó többsége nő. Az SZB titkárok között is megfigyelhető tendencia, hogy növekszik a nők részaránya.

Felmerülhet az olvasóban, hogy ez esetben szükség van-e látszólag pozitív diszkriminációs szabályra. A válaszom határozott igen. A nők alapvetően nem hatalomvágyók. A munka elvégzése, a segíteni vágyás és tudás öröme sok esetben az, amiért vállalják ezt a senki által el nem ismert munkát.

A nők alapvetően nem hatalomvágyók. A munka elvégzése, a segíteni vágyás és tudás öröme sok esetben az, amiért vállalják ezt a senki által el nem ismert munkát.

Kell ilyen szabály azért is, hogy tudatosodjon: a képviseleti demokrácia nem csak azt jelenti, hogy részt vehetünk a munkában. Jelentenie kell a VSZ fórumain és döntéshozó testületeiben a tagság számarányával arányos képviselet megvalósulását is. Európa-komform szabály született a Vasutasok Szakszervezetében. Tudomásom szerint a magyar szakszervezetek rendszerváltozás utáni történelmében példa nélkül áll ilyen szabály határozatra emelése. Bár tudom, minden szabály annyit ér, amennyit betartanak belőle, én mégis bizakodó vagyok.

Bizakodó vagyok, mivel az elmúlt években azt tapasztaltam, hogy a megüresedett tisztségekre előszeretettel választották azon kolléganőket, akik a Nőbizottságban vállaltak tisztséget először. Bizakodó vagyok azért is, mivel a tagozat aktív tagjai kiváló emberi és szakmai képességeiket hasznosítják az érdekvédelem területén, és bízom benne, hogy a kiválasztáskor ez nem hagyható figyelmen kívül.

Tudom viszont, hogy nem lehet hátradőlni a karosszékben és úgy csinálni, mintha a dolog ezek után magától értetődő módon megoldott lenne.

Közös a felelősségünk abban, hogy a választmányi határozatban foglaltak arra alkalmas személyekkel töltődjenek meg.

Hercegh Mária
tagozatvezető

MVJ

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

ISO 9001 TÜV CERT

DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

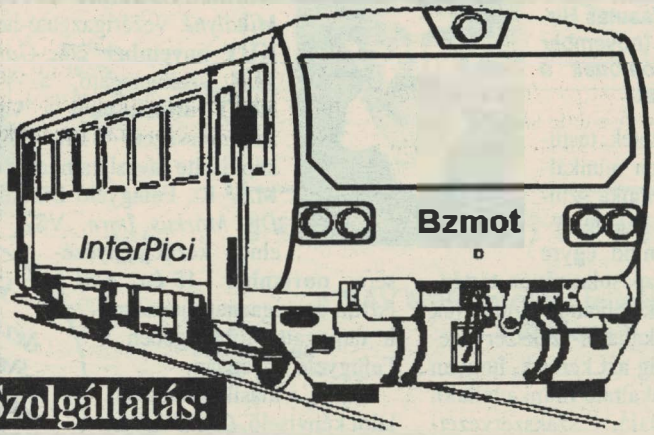

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

A munkajogról

A *Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége* a munka világát érintő több törvény módosítása nyomán felemelte már szavát, mert úgy ítéltük meg, azok durván megsértik a munkavállalók érdekeit. Most arra teszünk kísérletet, hogy – fordított logikával – ne kritizáljunk, hanem az általunk jogosnak vélt módosítási javaslatainkat fogalmazzuk meg, elsőként a munka világának alaptörvénye, a Munka Törvénykönyve vonatkozásában. Ez a címszószerű összefoglaló egyben jelzi, mit várunk el a jövő évi választásokon induló pártoktól tagságunk támogatása fejében már rövidtávon is, s – nem utolsósorban – a koncepcionális újragondolásban – tájékoztatta a sajtó képviselőit 2001. december 20-án *dr. Márkus Imre.*

Az előadó szerint az Mt.-ben jelenleg előírt tájékoztatási kötelezettség helyett azt kellene előírni a munkáltatóknak, hogy kérjék ki a szakszervezetek előzetes véleményét, ha valamely tervezett intézkedésük a munkavállalók nagyobb csoportját érinti.

A szakszervezetekkel szembeni munkáltatói kötelezettségek megszegését szankcionálni kell.

A munkaügyi ellenőrzés állami rendszere ezen a területen jelenleg nem működik, azt ki kell terjeszteni. A bírói út igénybevétele az eljárás hosszadalmassága miatt alkalmatlan eszköz a szakszervezeti jogok tiszteletben tartatására.

A fel nem használt munkaidőkedvezmény megváltásának kötelezettségét vissza kellene állítani.

A szakszervezeti tagdíjat – az európai gyakorlatnak megfelelően – a munkáltatók vonják le a munkabérekből. Az üzemi tanácsok kollektív szerződéskötési jogát meg kell szüntetni, mert a munkavállalók kiszolgáltatottságát fokozza, ráadásul szemben áll az Unió munkajogával.

A kollektív szerződés felmondásának lehetőségét csak a reprezentatív szakszervezetek számára szabadna biztosítani a munkavállalói oldalon. Ez elősegítené a kollektív szerződések stabilitását.

Kérjék a szakszervezetek előzetes véleményét, ha a munkavállalók nagyobb csoportjáról döntenek

Együttdöntési jogot kérünk a szakszervezeteknek a munkavállalók oktatása, át- és továbbképzése tekintetében, valamint a munkahelyi előmeneteli rendszer kialakításában. Ez is uniós követelmény – fejtette ki Márkus.

Ahol a törvény a kiesett munkaidőt távolléti díjjal rendeli díjazni, azt átlagkeresetre kell módosítani. (A korábbi szabályozás.) A jelenlegi rendelkezések csak a kiesett munkabér egy részének megtérítését írják elő, s ezzel kár éri a munkavállalókat, ráadásul álláspontunk szerint a jelenlegi gyakorlat alkotmányellenes.

A munkarendek meghatározásánál javasoljuk visszaállítani a kollektív szerződés elsődlegességét. Így nagyobb lesz az esély a *„munkavállaló-barát”* munkarendek meghatározására. A heti munkaidőt fokozatosan 38, majd 36 órára kell csökkenteni. (Uniós gyakorlat.) Követeljük az elrendelhető túlmunka felső határának visszaállítását a korábbi szintre (jelenleg 200 óra/év, azelőtt 144 óra/év). A munkavállalók egészségének védelme mellett ez munkahelyteremtő, illetve megtartó hatású lehet.

A szakszervezeti keresetindítási jogokat ki kell terjeszteni a munkavállalókat érintő csoportos munkáltatói jogsértések esetére is. Ma még a szakszervezeti ellenőrzés során feltárt jogsértések ugyanis többségükben következmények nélkül maradnak, mivel a munkavállalók kiszolgáltatottságuk miatt nem vállalják a jogi utat.

A szakszervezeti keresetindítási jogokat ki kell terjeszteni a munkavállalókat érintő csoportos munkáltatói jogsértések esetére

Végezetül szükségesnek érezzük a Munka Törvénykönyvének átfogó módosítását. Ennek során a jogszabály teljes szövegét szükséges koncepcionálisan áttekinteni. A jelenlegi kormány ugyan létrehozta e munkára a tripartit bizottságot, de azt nem működteti.

Különösen fontos lenne kidolgozni a munkaügyi jogviták megelőzésének intézményesített rendszerét. (Munkahelyi szint, Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat, bíróság.) Ez csökkenthetné a bíróságok terheit, mérsékelhetné a jogviták elhúzódását.

Szükségesnek véljük átgondolni az atipikus foglalkoztatáshoz kötődő munkavállalói jogok, munkáltatói juttatások (pl. étkezési utalvány) újraszabályozását – hangsúlyozta Márkus Imre.

Változatlanul követeljük a szakszervezetek és a munkáltatók, azaz a járulékfizetők részvételét a társadalombiztosítási alapok ellenőrzésében. Úgy véljük, kötelezővé kellene tenni a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzés tripartit formáját minden szinten, s előírni a munkavédelmi képviselők választását minden munkahelyen.

k.

Követeljük a járulékfizetők részvételét a társadalombiztosítási alapok ellenőrzésében

Évzáró választmányi ülés

A *Vasutasok Szakszervezete Választmánya* 2001. december 12-én a VSZ Benczúr utcai székházában tartotta soros ülését.

A Választmány egyhangú döntéssel *Ruzsáli Józsefnét,* az anyaggazdálkodási tagozat vezetőjét, a KHI IB titkár-helyettesét a VSZ Elnöksége tagjává választotta. Az elnökségi tag pótlását *Dr. Imrédy Gyuláné* nyugdíjazása miatti lemondása tette szükségessé.

A költségvetési ad hoc bizottság javaslata alapján a választmány megvitatta és elfogadta a VSZ 2002. évi költségvetését. A választmány által jóváhagyott költségvetés 2002-ben is biztos pénzügyi feltételeket nyújt a Vasutasok Szakszervezete érdekvédelmi tevékenységéhez, működéséhez.

A VSZ hatályos alapszabálya alapján a választmány 2002 szeptemberétől 2003 áprilisáig bezárólag kiírta a szakszervezeti választásokat és elfogadta a választások feladat- és ütemtervét.

A 2003 áprilisában sorra kerülő kongresszus előtt a VSZ valamennyi szervezetének be kell számolnia a végzett munkájáról és választást kell tartania.

Az elfogadott ütemterv alapján 2002 szeptemberétől 2002 december végéig az alapszervezetek, 2003. januárjától 2003 február végéig a középszervezetek, az országos nyugdíjas szervezet, a VSZ ifjúsági tagozat és a VSZ nőtagozat választásait kell lebonyolítani.

A választmány döntött a kongresszusi küldöttek számáról és összetételéről, ennek alapján a kongresszust megelőző választások során százhúsz fő kongresszusi küldöttet kell megválasztani.

120 kongresszusi küldöttet kell megválasztani

A Vasutasok Szakszervezete soros kongresszusának hagyományokhoz méltó megrendezése megfelelő színvonalú előkészítő munkát igényel, ezért a választmány döntése alapján 2002 januárjában megkezdik munkájukat a választmány által jóváhagyott összetételű alapszabályt-szerkesztő, beszámolót-, programot készítő bizottságok.

A VSZ Választmánya 2002. évi országgyűlési képviselő választásokkal összefüggésben állást foglalt, mely szerint:

A Vasutasok Szakszervezete Választmánya a korábbi évek tapasztalatai alapján, valamint tagsága véleményének ismeretében nem támogatja, hogy a 2002. évi országgyűlési képviselő-választásokon az MSZOSZ és a VSZ vezető tisztségviselői (elnök, alelnökök) *„pártlistán”* induljanak a képviselői helyek elnyeréséért.

A választmány az MSZOSZ és a VSZ vezető tisztségviselői (elnök, alelnökök) állampolgári jogának tartja, hogy a 2002. évi országgyűlési választások során önálló egyéni jelöltként induljanak.

A választmány a VSZ elnöke és alelnökei végzett munkájukról szóló beszámolóinak meghallgatása után zárta soros ülését.

Simon Dezső

A minimálbér **elhallgatott** hatása

A gazdasági tanács nagy ritkán összehívott ülésein a kormány, a munkaadók és a munkavállalók – azaz a szakszervezetek – képviselői döntenek a minimálbér nagyságáról. Köztudomású, hogy 2001-ben 25.500 Ft-ról 40 ezerre, majd januártól újabb 25%-kal, vagyis 50 ezer Ft-ra emelték a munkabérek alsó határát.

A MUNKAVÁLLALÓK KÉPVISELŐIT AZ AGGASZTJA, HOGY **NINCS FORRÁS A BÉREK ARÁNYOS FEJLESZTÉSÉRE**

A döntés a kormány előterjesztése nyomán született. A munkaadók tiltakoztak, mert a béreken felül a megnövekedett bérjárulék is csökkenti a profitjukat. Az emelés aránya tükrözi némelyik ágazat szomorú bérhelyzetét. Egy kiragadott mondat a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézet komplex intézkedési tervéből: *„A minimálbér várható 50.000 Ft/hó mértékénél a létszámcsökkenés után maradó dolgozók 60%-os érintettségét irányozza elő a terv, ahol a bérnövekedés 25%-os."*

A munkavállalók képviselőit az aggasztja, hogy nincs forrás a bérek arányos fejlesztésére. Nehezen kezelhető bérfeszültség keletkezik ott, ahol a takarítónők bére azonos lesz a szakképzett ápolónők bérével. Ennek feloldását talán a betegekre bízzák?

A vasúti bértábla összeállításánál is gondot okoz, ha nem tudnak megfelelő különbséget tenni az újfelvételes és a többéves vasúti gyakorlattal, szakvizsgákkal rendelkező dolgozók között.

Nehezen kezelhető bérfeszültség keletkezik ott, ahol a takarítónők bére azonos lesz a szakképzett ápolónők bérével

Mindezen felvetésekről sokat olvashatunk a különböző sajtótermékekben. Van azonban a minimálbérek emelésének egy olyan következménye is, amiről szemérmesen hallgatunk. Ez pedig az árakra gyakorolt hatás. Senki nem vitathatja, hogy a pékektől kezdve a legutolsó szolgáltatásig, mindenki erre hivatkozva fogja januártól emelni az árait. Ez még nehezebb helyzetbe hozza elsősorban a minimál nyugdíjból élőket, illetve azokat, akiknek megélhetése ehhez van kötve. A minimál nyugdíjak emelési aránya ugyanis messze elmarad a minimálbér emelési arányától. A minimál nyugdíj ebben az évben 16.600 Ft-ról 18.310 Ft-ra emelkedett, a változatlan arányok követelte 26.039 Ft helyett. Jövőre előreláthatóan 20.100 Ft lesz, pedig a minimálbér emelési aránya szerint 32.549 Ft lenne igazságos. Az életszínvonal-különbség ollója tehát a munkavállalók és nyugdíjasok alsó rétegei között drasztikusan tovább nyílik. Az árak pedig sajnos nem a minimál nyugdíjakhoz igazodnak, a legszegényebbek még tovább szegényednek.

A MINIMÁL NYUGDÍJAK EMELÉSI ARÁNYA MESSZE ELMARAD A MINIMÁLBÉR EMELÉSI ARÁNYÁTÓL

Természetesen más a bér- és nyugdíjemelés forrása. A minimál nyugdíj emelése elsősorban szociálpolitikai kérdés és csak költségvetési forrásból pótolható. Ez azonban valós probléma, amire nem lehet a jövőkép felvázolásával általánosságban válaszolni.

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk előtt az átlagbérek és az átlagnyugdíjak aránya is vizsgálandó kérdés. Ez most nálunk 61 százalékponton áll, 10-15 százalékponttal elmaradva az uniós átlagtól. Ha nem nézünk szembe a minimál nyugdíjak ilyen arányú lemaradásával, nem lesz *„Kiút a szegénységből!"* A nyugdíjasok jelszavak helyett konkrét, gyakorlati intézkedéseket várnak.

Dr. Kun Dezső

ARANYSZÁJ

Aludttej

Öreg barátunk története – amint mondotta volt – még az *„antivilágból"* való, amikor is a mozdonyvezetők keménygallérosan pallérozták még a *„Kropacsek"* néven elhíresült 328-as sorozatú masinákat is. Ha gépmenetben jártunk, egyikünk-másikunk gyakran megállt a döbrőközi kettes őrháznál, ahol János bácsinak, a pályaőrnek négy igen derék, szemrevaló, eladó lánya volt – kezdte a történetet a mesélő. A lányok ilyenkor mindig egy-egy csupor aludttejjel kínálták a vezér urakat némi aprópénzért, aminek bizony megvolt a helye, pótolván az igen szerény pályaőri fizetést.

Történt egyszer az idő múlásával, hogy a megálló gőzösre lányai helyett apjuk kínálta a hideg aludttejjel teli csuprot, mesélő öreg barátunknak.

– Hol vannak a lányai János bányám – így a meglepett vezér.

– Hát bizony azok – Istennek hála – egytől-egyig férjhez mentek – felelt az öreg ragyogó arccal. A vezér úr képe ezúttal tán még a hűs aludttejnél is savanykásabbá vált a válasz hallatán.

A VEZÉR ÚR KÉPE EZÚTTAL TÁN MÉG A HŰS ALUDTTEJNÉL IS SAVANYKÁSABBÁ VÁLT

– Hát aztán kihez adta őket? – érdeklődött barátunk, de látszott rajta, mintha nem ízlene neki a csupor tartalma.

– Kihez, kihez, hát hármat vasutashoz, de Rozit, a legszebbet egy jóvágású mozdonyvezetőhöz, egy vezér úrhoz.

Bátyánkat, a mesélő masinisztát *„vágányútja"* később egészen az igazi vezérhelyettesi posztig vezette.

Miközben a történetét mesélte, látszott arcán, hogy legkedvesebb emlékei között mégis főmozdonyvezetői rangját őrzi, de lehet, hogy a kettes őrház is ezek közé tartozik, közeledve a kilencvenedik évéhez. Legyen Neked még sokáig *„szabad"* a szemafor, kedves Vezér Úr!

Mehet-**Rendes**!

Amikor ez a történet megesett, még a gőzösök adták a vontatás derékhadát.

Az örökké *„szomjas"* vasparipákat bizony gyakran meg kellett *„itatni"*. Szentesen történt, hogy a mozdonyt lekapcsolták a vonatáról és szólóban elment vizet venni, salakolni, mint mindig is tenni szokta.

Elérkezett azonban a vonat indulási ideje. A forgalmista bejegyezte a menesztés idejét, majd felszólt a pakli kocsiban ügyködő vonatvezetőnek.

– Mehetnek, rendes!

A közelben álló kocsirendező ijedtében állandó megállj jelzést adva felkiáltott a vonatvezetőnek.

– Hadd álljon! Hadd álljon! A mozdony még vissza sem jött. – Így aztán a vonat a kocsirendező megnyugvására nem indult el, míg a mozdony vissza nem jött.

Pontosan és józanul járjon...

Hányszor még?

Munkácson a forgalmista – állítólag – igen kimaradós, mulatós fiatalember volt. Gyakran előfordult, hogy reggel egyenesen a kaszinóból, bálból érkezett szolgálatba. Főnökének türelme elfogyván haraggal ripakodott a *„beosonó"* fiúra, aki ezúttal is megcsúszott vagy fél órát.

– Hányszor mondtam már magának, hogy pontosan és józanul járjon szolgálatba!

– Én bizony nem számolgattam, de ha a főnök úr sem tudja, kezdjük elölről a számolást.

Hegedűs Károly

Konferencia

„Munkavállalók és a multinacionális vállalatok"

Az MSZOSZ 2001. december 17-én konferenciát szervezett a *„Munkavállalók és a multinacionális vállalatok"* témakörben, amely rendezvényre szakszervezetünk is meghívót kapott. Az ülés megrendezését a *Friedrich Ebert Alapítvány* támogatta. Ez a szervezet hazánkban már több, mint tíz éve tevékenykedik és – különösen a munka világán belül – sokat tett a társadalomtudományi ismeretek terjesztése terén.

A résztvevők a globalizációról és annak hatásairól, ezen belül a foglalkoztatásról, valamint a nemzetközi nagyvállalatok működésének tapasztalatairól hallgattak előadásokat és folytattak eszmecserét.

A *Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete* (OECD) nemzetközi szervezet (30 államot tömörít és tagja hazánk is) már 1976-ban irányelveket fogadott el a multinacionális vállalatok számára, és azokat az OECD mellett működő *Szakszervezeti Tanácsadó testület* véleményének kikérése után 2000-ben megújította.

Ezzel párhuzamosan a *Nemzetközi Munkaügyi Hivatal* (ILO) is adott ki egy ajánlást *„Tripartit Nyilatkozat a multinacionális vállalatok és a szociálpolitika kapcsolatáról szóló alapelvekről"* címmel.

Az OECD irányelvek *„viselkedési kódex"* jellegű szabályokat tartalmaznak, amelyek elég széles tárgykörrel foglalkoznak. Kiterjednek a foglalkoztatásra és a munkaügyi kapcsolatokra, a környezetvédelemre, a korrupció elleni harcra, a fogyasztóvédelemre, a versenyre stb. Ezen szabályok betartatása a vállalatokkal a kormányok feladata.

Az irányelvek alapján a *Gazdasági Minisztérium* keretében nálunk is létrehozták az úgynevezett *„Nemzeti Kapcsolattartó Pontot"*, amelynek a multinacionális vállalatok és munkavállalóik, illetve a szakszervezetek közti konfliktusok megoldásában, valamint a jogsértések megszüntetésében lenne szerepe. Azonban ez a hazai szerv eddig még nem sokat tett a saját megismertetése érdekében sem, az ülésen résztvevő szakszervezeti képviselők közül alig néhányan hallottak róla.

A SZABÁLYOK BETARTATÁSA A VÁLLALATOKKAL A KORMÁNYOK FELADATA

Emiatt a konferencia egyik résztvevője – aki hosszabb ideje foglalkozik a multinacionális vállalatok problémáival – a hozzászólásában kritikusan *„virtuális szervezetként"* értékelte, azaz olyannak, ami csak úgy látszik, mintha létezne. A magyar munkaügyi gyakorlatban azonban tevékenységének nincsen különösebben látható nyoma annak ellenére, hogy hazánkban is vannak olyan multinacionális vállalatok, amelyek működésük során nem egy esetben mellőzik a munkajogi szabályok betartását.

Hazánkban is vannak olyan multinacionális vállalatok, amelyek működésük során nem egy esetben mellőzik a munkajogi szabályok betartását

BT

Az Európai Unió fejlődése és a bővítési folyamat

December 18-án rendezték meg a *Magyar Tudományos Akadémián az Európai Tanulmányok Alapítvány konferenciáját*, melyre a Vasutasok Szakszervezete is meghívást kapott.

AZ ELMÚLT 3,5 ÉV A LEGSÜRGETŐBB REFORMOK SZEMPONTJÁBÓL ELFECSÉRELT VOLT

Az előadások középpontjában az Európai Unió (EU) bővítése állt, melyet a cím is sugallt: *Az Európai Unió fejlődése és a bővítési folyamat.*

Az eseményen *Martonyi János* külügyminiszter fejtette ki a kormány álláspontját. Martonyi szerint a belga EU-elnökséget lezáró laekeni-csúcs jelentős előrelépés mind Magyarország, mind az EU számára, főleg akkor, ha ezen célok meg is valósulnak. Laekenben már elhatározásról volt szó, nem reményről vagy célkitűzésről, mint a korábbi EU-csúcsokon. Fontosnak tartotta, hogy az egyéni elbírálás elvét továbbra is prioritásként kezelje az EU a bővítés során.

Medgyessy Péter, a Magyar Szocialista Párt miniszterelnökjelöltje, aki az alapítvány konzultációs tanácsának elnökeként vett részt a fórumon, azt emelte ki, hogy a bővítést nincs mód halogatni. Szólt az Európai Bizottság által kiadott legutóbbi országjelentésről is, mely szerinte is jó Magyarországra nézve, de a visszatérő kritikákat illendő lenne már figyelembe venni. Úgy vélte, hogy az elmúlt 3,5 év a legsürgetőbb reformok szempontjából elfecsérelt volt. A reformok vagy lelassultak, vagy nem is történt előrehaladás lényeges kérdésekben. Példaként említette az egészségügyet, az oktatást vagy a regionalitást.

Jürgen Köppen, az EU Magyarországra akkreditált nagykövete szerint Magyarország mindenképp ott lesz az elsők között a bővítés során, akár 2004-ben, akár később történjen is az meg.

A BŐVÍTÉST NINCS MÓD HALOGATNI

Komiljovics Máté

Ülésezett a Nőbizottság

2001. december 19-én tartotta soros ülését a VSZ Nőbizottsága. Napirenden – az aktuális érdekvédelmi témák mellett – a tagozat éves munkájának, eredményeinek értékelése szerepelt.

Elvitathatatlan a tagozat érdeme a foglalkoztatási törvény módosításában. Igaz, a törvény módosítását tagozatunk az MSZOSZ Női Választmánya útján még 1998-ban kezdeményezte, ez mára lett alkalmazható szabály. Mondanom sem kell, hogy a törvény módosítását nem a mi nevünkhöz fogják kötni, hanem a Szociális és Családügyi Minisztérium saját dicsőségeként hirdeti. Mi nem vagyunk féltékenyek az ötleteinkre, fő az, hogy a gyermekük nevelése mellett otthon maradt nők is részt vehessenek a Munkaügyi Központ által szervezett oktatásokban.

Külön foglalkoztunk az utazók körében elindítandó kérdőíves felmérés aktuális teendőivel. Meghatároztuk a jövő évi teendőinket, elfogadtuk a munkatervünket. A jövő év feladatai közt kiemelt figyelmet kapott az *egészség védelme, az esélyegyenlőség meghonosítására teendő lépések, valamint az esélyegyenlőségi bizottság felállítása.*

Hercegh Mária
tagozatvezető

Láss, ne csak nézz!

Salamon király, Harrach miniszter és Terry Black

A gyerek-elhelyezési viták eldöntéséhez talán salamoni bölcsességre volna szükség. Tudják, ő volt az a bibliai király, aki a vetélkedő anyák szeme láttára karddal akarta kettévágatni a vitatott csecsemőt, majd persze bölcsen annak az asszonynak (az igazi anyának) adta a gyereket, aki kétségbeesetten tiltakozott a kegyetlen igazságtétel ellen.

Szerintem a magyar tévénézők is salamoni bölcsességről tettek tanúbizonyságot, mert *Terry Black* 81:19-re megnyerte a második fordulót is *Harrach Péter* szociális és családügyi miniszter ellen a TV2 szavazásán. A Napló nézői ebben az arányban szavaztak a kérdésre nemmel, hogy hibáztak-e a hatóságok, amikor a transzvesztita férfinak adták örökbe *Danikát*. A szavazás menetét lényegesen nem befolyásolta, hogy Danika anyjának és Terrynek XXX-es filmszerepei is szóba kerültek. Az adás első perceitől hasonló volt a szavazatok megoszlása. Vajon mi állíthatta a kormányunk szerint oly konzervatív lakosságot ilyen egyöntetűen e mellé az először meglehetősen furának tűnő ember mellé? Hogy hozhatott a liberális értelmiségiek által manapság a konzervatív politika nyilvánvaló disznóságaival szemben vaknak és süketnek vélt, s gyakran annak is bizonyuló lakosság ennyire egyértelműen felvilágosult, liberális döntést? Sejtem a magyarázatot: Terry nem hazudott. Maradéktalanul vállalta önmagát, származását, *„másságát"*, múltját. Ebben a sztoriban ő az, aki. Nem próbálta elmismásolni a történet alvilági motívumait. Úgy tudta, az anya már eladta az egyik gyerekét, tehát pénzt ígért neki Danikáért, de esze ágában sem volt fizetni, hanem – teljes joggal – feljelentette az asszonyt gyermekkereskedelemért. Terry a közvélemény előtt végig nyílt lapokkal játszott. De ettől még akár mindenki utálhatná is. Ami a legfontosabb, hogy meggyőzte a nézőket, ő szereti és meg akarja menteni Danikát. És ehhez semmi trükkre nem volt szüksége. Ehhez éppen elég volt a kisfiú iránti őszinte, sugárzó szeretete és jó szándéka.

Miközben Danika szülei a nyilvánosság előtt kínos gyorsasággal kizuhantak a gyermekükért aggódó szülő szerepéből (pedig hát éppen elég szerencsétlenek ők is), de úgy tűnt, mindig csak azt a disznóságot ismerik el, amit éppen rájuk bizonyítanak. S a gyerekért érzett felelősség nyomokban sem ismerhető fel sugalltnak és betanultnak tetsző szövegükben és nyomorúságos szerepjátszásukban. Úgy vélem, magam is együtt váltottam véleményt a nézőkkel. Számomra az elmúlt hetek során Terry Black egy meglehetősen unszimpatikus alakból másságát jogszerűen vállaló kedves apa-anya figurává változott.

Harrach miniszter azonban nem változott semmit. Harrach hetekig azzal foglalkozott, hogyan lehetne elvenni Terry Blacktől Danikát. Ő ugyanis aggódik – nyilatkozta fűnek fának –, hogy a kisfiú jövője, fejlődése egy (általa) szexuális zavarokkal küszködő személynek tartott gondviselő mellett veszélyben van. Egy családügyi és szociális minisztertől el is várja az ember, aggódjon a gyerekek jövőjéért. Én tulajdonképpen nagyon csodálkozom, *hogy tudja a miniszter úr esténként a jó meleg ágyában nyugodt álomra hajtani a fejét*. Mert ha csak a TV2 *Naplójára* gondolok, az elmúlt évben is tucatnyi tudósítást láthattam éhező gyerekekről, hajléktalan családokról, akikért senki nem tett, tesz semmit. A Danikáról szóló műsorban is bemutattak egy négygyerekes családot, akik illegálisan tartózkodnak egy vasúti kocsikból kialakított menhelyen, mert itt nem lehetnének gyerekek, de a szüleik nem akarják intézetbe adni őket. A gyerekek ápoltak, iskolába járnak, a körülményekhez képest még nyugodtak is, csak éppen se ők, se a szülők, se Harrach Péter nem tudja, hogy számos sorstársukkal együtt hol fognak holnap aludni.

> Nagyon csodálkozom, hogy tudja a miniszter úr esténként a jó meleg ágyában nyugodt álomra hajtani a fejét?!

> Terry Black Végig nyílt lapokkal játszott

A dologban az a bökkenő, hogy Magyarországon törvény mondja ki: pusztán anyagi okok miatt a családtól elvenni, és állami gondozásba adni nem lehet egyetlen gyereket sem. De családi szállások nincsenek. Namost a törvény az törvény, a miniszter meg azért miniszter, hogy érvényt szerezzen a törvény betűjének és szellemének. De Harrach miniszter nem azért haragszik, mert gyerekek éheznek, a hajléktalan családok bujkálnak a törvényszegésre kész *„gyerekbegyűjtő"* hatóság elől. Ő azért haragszik, mert nem látja biztosítottnak Danika pszichoszexuális fejlődését. És lám a gyámhatóság új döntést hozott: Terrytől el kell venni Danikát. Harrach miniszter olyan, mint a viccbeli Móricka, akinek mindenről az jut az eszébe. És sajnos csak az. Miközben a kormánya súlyos milliárdokat herdált el országimázs bundákra, millenniumi puffogtatásra, koronahurcolászásra, neki egy szava, egy javaslata nem volt, hogy az éhező gyerekekre, hajléktalan családokra talán hasznosabb lenne elkölteni ezt a pénzt. Hogy bármi másnál jobban szolgálná ezeréves dicsőségünket, ha Magyarországon minden gyerek feje felett lenne födél, tányérján elegendő étel!

Bezzeg az ellenzék – írnám boldogan –, ha közülük nem egy nem úgy viselkedne, mint Danika szülei: hiteltelenül. Ha az MSZP egyik nem éppen következetességéről híres képviselője a minap nem éppen a kormány szociális és családpolitikájának kiválóságára hivatkozva szavazta volna meg az *„ellenzéki"* MIÉP-esekkel együtt a tavalyi zárszámadást.

Vegyük már tudomásul: a gyerekek és persze a felnőttek, a leszakadók, a nyomorultak és az átlagemberek, a többség, az egész ország sorsa iránt érzett felelősséget, szeretetet, segítőkészséget és a változtatás képességét előbb őszintén érezni kell, és ezt be is kell bizonyítani az embereknek.

Hagyjuk most Harrach miniszter, hagyjuk a konzervatív kormány minden pénzügyi manipulációját és egyéb dolgát – beszéljünk csak az ellenzékről, amely ugyebár baloldali és liberális, szociálisan érzékeny és igazságszerető. Ez a minimum, amit kisemberként, szakszervezeti tagként a kijózanító januári árhullám idején, a kenyér és más hasonló luxuscikkek drágulásakor elvárhatunk. És én meg közben úgy érzem: most már ott tartunk, hogy itt a tisztelt baloldalon, bizalmat és szavazatot nyerni tanulhatnánk akár Terry Blacktől is. S ehhez még salamoni bölcsesség sem kellene.

Mező Ferenc

SÍELJEN VELÜNK LENGYELORSZÁGBAN

A Vasutasok Szakszervezete 2002. február 9-étől 16-áig sítúrát szervez a lengyel Kárpátokba, a mintegy 1200 m magasságban lévő Muszynára.

Részvételi díj: 25.000 Ft+ 14.000 Ft, amely magában foglalja a síbérletet, a síoktatást, a biztosítást, a transzfer, a tolmácskísérő és az úttal kapcsolatos egyéb kiadások költségét. **Ellátás:** teljes ellátás. **Elhelyezés:** 2 ágyas, fürdőszobás, pótágyazható szobákban. **Kiutazás:** Egyénileg vagy 2002. február 9-én a Kárpátia expresszel. **Visszautazás:** 2002. február 16-án a Kárpátia expresszel.

A jelentkezés a hirdetés megjelenésétől folyamatos. **Az első részlet** (14.000 Ft) befizetése a jelentkezéskor, a második részlet (25.000 Ft) befizetése legkésőbb indulás előtt két héttel. **Jelentkezés, bővebb felvilágosítás** *Döme Lászlóné vagy Détári Attiláné* kolléganőknél telefonon vagy írásban.

Vasúti telefon: 01/19-77/157 mellék, vagy a 01/16-86; postai telefon: 351-7745, 351-7743.

Vasutasok Szakszervezete

25 éves a Vasutas Nyugdíjas Klub Debrecenben

Együtt ünnepeltek a nyugdíjasok

Negyed százada, 1976-ban, az országban az elsők között alakult meg Debrecenben a Vasutas Nyugdíjas Klub. Jelenleg *Papp Lajosné, Zsuzsa* a klubvezető. Lelkes tevékenysége egyre több érdeklődőt vonz a Petőfi tér 6. sz. alatt heti rendszerességgel megtartott programokra. Egy évben több kirándulást, múzeumlátogatást is szerveznek, melyre szívesen mennek a tagok.

Az évforduló alkalmából október 30-án baráti találkozóra hívták több vasutasklub tagságát is. Így ismét találkozhattak és együtt szórakozhattak a záhonyi, kisvárdai, nyíregyházi, karcagi, kisújszállási, törökszentmiklósi nyugdíjasokkal.

A közel kétszáz résztvevőt *Tasi Gábor*, területi vasútigazgató-helyettes köszöntötte. A vasútigazgatóság több, mint három megyényi területén 18 ezer nyugdíjas és vasutas özvegy él, akik ebben az évben 5,7 millió forint támogatást kaptak, illetve üdültek kedvezményesen. Jelen volt Budapestről *Kapitány István*, a Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének elnöke, aki köszöntője után oklevelet adott át a klub megalakulásának 25 éves évfordulója alkalmából.

18 EZER NYUGDÍJAS 5,7 MILLIÓ FT TÁMOGATÁST KAPOTT

TETSZETT A PROGRAM A NYUGDÍJASOKNAK

Ismét megfogalmazódott, hogy az aktív dolgozók és a nyugdíjasok kapcsolatát érdemes élőbbé tenni. A rendszeres, személyes találkozások oldott hangulata jól szolgálja az érintettek mindennapjait, az emberi kapcsolatokat, melyeknek a nyugdíjazás folytán nem kell törvényszerűen megszűnnie.

A zenés, táncos ünnepi műsorban – melyben balett, musical, népitánc is volt – fellépett a debreceni *Forgórózsa Néptánc Együttes*, a *Valcer Táncstúdió* és a *Vasutas Musical Stúdió* több csoportja, a *Debreceni Egyetértés Vasutas Művelődési Ház* szervezésében. Ezt követően a klubok tagjai saját színes önálló műsorukat adták elő, nagy tetszést aratva a többiek körében.

A közös ebédet tánc és nótázás követte. A *„veterán bakfisok"* – ahogy magukat nevezik a klubtagok –, jó hangulatban, gondjaikról, betegségeikről megfeledkezve, a mielőbbi viszontlátás reményében búcsúztak, mert sötétedett és indultak a vonatok, kinek-kinek lakóhelye felé.

A rendezvényt, valamint a klub működését a MÁV Rt. és a VOKE (Vasutasok Országos Közművelődési Egyesülete) támogatja.

Seress István

Évzáró **közgyűlés**

A *Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége* december 12-én tartotta évzáró közgyűlését a *Törekvés Művelődési Központ* színháztermében. A közgyűlésen részt vett *Dr. Péter Mihály*, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese, a vasutas biztosító egyesületek vezető tisztségviselői, valamint az ÖTA és a VOKE ügyvezető elnöke.

A közgyűlés megtárgyalta a klubszövetség választmánya éves beszámoló jelentését, a 2002. évre előterjesztett program tervét, a szövetség szervezeti- és működési szabályzatának tervezetét, valamint alapszabálya időszerű módosításának javaslatait.

FONTOS PARTNER A VASUTAS NYUGDÍJAS KLUB

Az előterjesztéseket és azok szóbeli indoklását a közgyűlés a vitát követően egyhangú szavazással elfogadta. Mind az előterjesztések, mind a vitában elhangzottak a klubok eredményes, hasznos munkásságát hangsúlyozták, melyre a nyugdíjasok körében továbbra is növekvő igény tapasztalható.

Dr. Péter Mihály, vezérigazgató-helyettes fontos partner civilszervezetnek tartja a vasutas nyugdíjas klubokat, ezért is kötöttek velük együttműködési megállapodást. Továbbiakban ismertette a vasút korszerűsítésének feladatait, és biztosította a helyi szervezeteket, hogy működésük feltételeit a jövőben is megoldja a MÁV Rt. azokon a helyeken is, ahol értékesítésre kerülnek a MÁV kihasználatlan kulturális célú létesítményei.

A közgyűlés kibővítette a szövetség vezető testületét és tiszteletbeli elnöknek választotta *Katona Jánost*, a MÁV Rt. Vezérigazgatósága munkaügyi osztályvezetőjét, ügyvezető elnöknek *Csósza István* alelnököt, alelnöknek *Horváth László* nyugdíjast.

Hegedűs Károly

Isten éltessen Pali Bácsi!

Kine ismerné a *Magyar Vasutas* olvasói közül *Feleky Pali bácsit*, a Vasutasok Szakszervezete korelnökét. Feleky Pál 1941. március 8-ától – nyugdíjazásáig – 1982. április 30-áig megszakítás nélkül állt a vasút szolgálatában. Pályamunkásként kezdte pályafutását, majd a szükséges vasúti tanfolyamok elvégzését – és katonai szolgálata befejezését – követően, mint pályamester dolgozott 1944–1949-ig. Jelentős szerepe volt a háború által okozott károk helyreállításában, a vasút újjáépítésében. 1949-től 1951-ig a MÁV Budapesti Igazgatóságán, mint személyzeti vezető, 1951-től 1952-ig a MÁV Vasúti Főosztályán, mint alosztályvezető dolgozott. 1952–1956-ig a Vasutasok Szakszervezete első titkára tisztségét látta el, majd 1957-től 1974-ig a MÁV Kecskeméti Pályafenntartási Főnökség vezetője lett. 1974-től 1982-ig a MÁV Szentesi Építési Főnökség igazgatójaként dolgozott.

Feleky Pál valamennyi munkahelyén és munkakörében lelkiismeretesen, alapos szakmai felkészültség birtokában látta el feladatát. A vezető munkakörökben határozottságáról, ugyanakkor emberiességéről volt híres. Tevékenységét számos vállalati és állami kitüntetéssel ismerték el.

Feleky Pál az 1998. évi választásokig a Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezetének elnökeként képviselte és védte fáradhatatlanul a vasutas nyugdíjasok érdekeit, a tőle egész életében megszokott következetességgel, hozzáértéssel és emberséggel.

1998. április 8-án, a Vasutasok Szakszervezete XIV. kongresszusán – a szakszervezeti mozgalomban kifejtett tevékenysége elismeréseként – megválasztották a VSZ korelnökévé.

Feleky Pál januárban töltötte be nyolcvanadik életévét. Isten éltessen Pali Bácsi!

Könyv a jubileum tiszteletére

A Művelődési Központ aulája is a szervezettség, a szíves vendégvárás jeleit mutatta. Sokan igazították el az érdeklődőket, kávé, üdítő, édesség volt az asztalokon. Az emeleti hatalmas színháztermet színültig megtöltötte a sok száz vendég. Szavalattal indult az ünnepi összejövetel, majd *Koszorús Ferenc* elnök mondta el megnyitó beszédét. *Kotcauerné Bor Katalin* ügyvezető elnök ünnepi előadásában az eltelt ötnegyed évszázad kiemelkedő eseményeiről tájékoztatott, megemlítve azt is, hogy a belés árvízsújtottak számára szintén folyósítottak segélyt. Valamennyi partnerükkel jó a kapcsolat és előnyös változtatást hajtottak végre gazdálkodási rendszerükön, amit a jövőben tovább finomítanak.

A régi tagok és *Vértes Árpád* hévízi polgármester hozzászólását követően *Kukely Márton*, a MÁV Rt. vezérigazgatója szólalt fel, és átadta *A vasút szolgálatáért arany-, ezüst- és bronzfokozata*, valamint *Vezérigazgatói Dicséret* kitüntetéseket. Az ügyvezető elnök nyújtotta át a *VASE Emlékérem* különböző fokozatait, az *Ügyvezető elnöki dicséretet*, továbbá az *Okleveleket*.

Ezt követően az ötéves *Danika* kihúzta az ülőhelyek számait, melynek jutalma egy-egy heti üdülés volt két személy részére. Látni kellett volna a szerencsés tagok boldogságát! Ezzel az örömnap *„hivatalos"* része befejeződött.

Megkezdődött a műsor. A színpadon elhelyezkedett az öttagú cigányzenekar. Szépen húzták a nótát a híres énekeseknek, a hallgatóság gyönyörűségére. A kellően hosszú műsorszámot ifjú táncosok váltották, színvonalas előadásukat állófogadás követte. Jól érezte magát mindenki, az egymást régen látottak kisebb-nagyobb csoportokban emlékeztek közös vasúti és egyesületi élményeik néhány epizódjára. Távozáskor a ruhatáros a kabáthoz mellékelte az egyesület ajándékcsomagját. Nagyszerűen sikerült a nap, gratulálunk a jubileumhoz és annak szervezőinek, rendezőinek, lebonyolítóinak.

A VASE feliratú kis táska tartalmából *A Vasutas Segélyező Egyesület története – 1876-2001* című könyvnek örültem legjobban. Szerzői: *Kaszala Sándor és Visi Ferenc*. (A szerzőpáros korábban a Magyar Vasutas felelős szerkesztője volt.) Felelős kiadója *Kotcauerné Bor Katalin*, a könyv a MÁV Jegynyomda Kft. nyomdájában készült.

Az egyesület jogelődje, – nem csekély nehézség leküzdésével – a Magyar Államvasutak Takarék- és Segélyszövetkezete 1876 októberében alakult. Első elnöke *Janik Béla*, a Losonci (ma Bp. Józsefváros) pályaudvar állomásfőnöke, igazgatója *Majerik János* vizsgáló főkalauz volt. A szövetkezet egyik legfontosabb eseményét az jelentette, hogy megtörtént a cégbejegyzés (addig magántársulásként működött). A taglétszám 203 volt, egy évvel később 305, de folyamatosan emelkedve 1887-ben 3151 főt számlált. A kifizetett segélyek elérték a 620 ezer koronát. Az

A VASUTAS SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET VERETES ÉVFORDULÓJA

***„A Vasutas Segélyező Egyesület tisztelettel meghívja Önt az Egyesület 125 éves fennállása alkalmából 2001. november 24-én 10.00 órakor, a Pataky Művelődési Központban (1105 Budapest, Szent László tér 7-14.) tartandó jubileumi ülésére"* – szólt a postai úton érkezett értesítés. Erre érdemes elmenni – gondoltam, s úgy is történt.

A szövetkezet 1943-ig segély címén 1,2 millió pengőt fizetett ki

A biztosítási tevékenység megszűnésének következtében *Vasutas Segélyező Egyesület* (VASE) megjelöléssel működött ezentúl

első világháború itt is nagy károkat okozott. Például az 1918. évi taglétszám 18 ezerről öt év alatt a felére csökkent. A fellendülés 1924-ben kezdődött, az új vezetőség fokozatosan emelte a segélyek összegét, s egy évvel később megnyílt a hévízszentandrási üdülő tizenkét ággyal, majd újabb két esztendő múltán a balatonboglári üdülő húsz személy részére. Budapest VII. kerületében megvették a Bethlen Gábor u. 19. sz. alatti kétemeletes bérházat, ismét bővítették a segélyezettek körét, és megkezdték a gyerekek ingyenes nyaraltatását. A mostani székházat (István u. 6.) 1934-ben vásárolták meg és két évvel később Mátraházán telket vettek. Az ezen létesített 89 fő befogadására alkalmas magaslati üdülőt 1937-ben adták át rendeltetésének. De további befektetésektől sem riadtak vissza. Balatonbogláron három házat vettek, ezeket vendégszobákká alakították át, így ott a férőhelyek száma százra emelkedett. Klotildligeten 1939-ben ingyenes gyermeknyaraltatás céljára házat szereztek tulajdonul. Egyébként tudni kell, hogy a szövetkezet 1943-ig segély címén 1,2 millió pengőt fizetett ki.

Szólni kell az 1928-ban alakult *Vasutasok Családgondozó Országos Egyesülete* vázlatos történetéről is. Lényeges, mert népszerűsége ellenére önálló működése csupán huszonnégy évig tartott. Ekkor 1952-ben a *MÁV Takarék- és Segélyszövetkezet* közgyűlése elhatározta felszámolását, és a *VACSOE*-vel történő egyesülését. A két egyesület az összeolvadás után *Vasutas Biztosító Egyesület* (VABE) néven folytatta tevékenységét, a fővárosi István u. 6. sz. alatti székházában. A fúziókor a Takarékszövetkezet 38 184, és a VACSOE 37 366 tagjával a VABE taglétszáma 75 550 volt. Ez folyamatosan gyarapodott, miként bővült a segélyek skálája is. Felépült 1965-ben a mai *Rudolf Segélyegyesülettel* közösen létesített és használt vendégszobaház a Szinyei Merse Pál utcában. A taglétszám az 1960-as évek végén meghaladta a 150 ezret, a kifizetett segélyek összege megközelítette a 12 millió forintot.

Az egyesület megalakulásának 100. évfordulójáról megemlékeztek a Bp. Keleti pályaudvar kultúrtermében is. A centenáriumi közgyűlésen részt vett *Rödönyi Károly*, közlekedési- és postaügyi miniszter. A munka eredményességét jelzi az is, hogy ez év (1976) végén már 160 ezer tag neve szerepelt a nyilvántartásban. A korszerű hévízi gyógyüdülőt 1979-ben nyitották meg *Pullai Árpád* közlekedési miniszter jelenlétében. A *MÁV Tervező Intézet* által tervezett háromemeletes, tetőteraszos épület 39 kétágyas és 12 egyágyas, erkélyes szobával várta a vendégeket. Az elő- és utószezonban kevés volt a beutalásra jelentkező, ezért az egyesület megállapodott a Vasutasok Szakszervezetével a kihasználatlan helyek egy részének térítés ellenében történő átadásáról.

Az egyesület nevének megváltozására immár negyedszer került sor 1997-ben. A biztosítási tevékenység megszűnésének következtében *Vasutas Segélyező Egyesület* (VASE) megjelöléssel működött ezentúl. A rendkívüli közgyűlés még abban az évben határozatot hozott a Szinyei Merse Pál utcai vendégszobaház eladásáról (a Budapesten megszállók részére a Nyugati pályaudvaron béreltek helyet).

Egy sajnálatosan szomorú hírről is meg kell emlékezni. A már legendás hírű *Molnár László* ügyvezető elnök 2000. július 30-án, 67 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. A közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítette meg huszonkét évig elnöklő vezetőjének érdemeit, és örökös tagjának fogadta. Az egyesület töretlen működése érdekében a közgyűlés az eddigi főkönyvelőt, *Kotcauerné Bor Katalint* egyhangúlag választotta ügyvezető elnökké, akinek meghatározó szerepe volt az egyesület gazdasági stabilitásának fenntartásában. Kívánunk neki az elődjéhez hasonló munkasikereket.

Az ízléses kiállítású kötet több tucat felvételt tartalmaz. A tájékoztatást kimutatások teszik teljessé.

Írásomat *Koszorús Ferenc* elnöknek a könyv előszavában olvasható egyik tanulságos gondolatával fejezem be: *„Egyesületünk nem egyszer került nehéz helyzetbe, de azokban az években is arra törekedett, hogy segítsen rászorult tagjainak. Sikerült mindig talpra állni, mert a tagok szolidárisak voltak egymáshoz és a szervezethez, a vezetők képesek voltak a gondok orvoslására."*

Dr. Horváth Károly

Noteszlapok

A béke: nyugalom a rendben. A rend nyugalma.

Megfigyeltem: nem mindegy, hogy a politikai, szakszervezeti, közéleti fórumokon melyik témakörről ki, és hogyan beszél. Más szavakkal: vannak olyan parlamenti és önkormányzati képviselők, érdekvédők és más közszereplők, akiknek a szájából nem hiteles a legigazibb bírálat, megállapítás sem.

Ha azt akarjuk viszont, hogy valamilyen számunkra fontos kérdésben, vitapontban magunk mellé állítsuk a közvéleményt, és abban kedvező döntés szülessen, akkor az a célszerű, ha arról a jelenlévők közül a legtekintélyesebb, legnépszerűbb, mások által leginkább elfogadott ember nyilatkozik.

* * *

Mit tekinthetünk intellektuális erőnek? Friedrich Nietzsche szerint az ízlést, az érzelmet és a lelkiismeretet.

Én még ide venném az érdeklődést, a szellemi nyitottságot és a tudást is.

* * *

A PÉLDA HATALMA

A példa hatalma. Ez egy könyv címe. Az épített és a természeti örökség megóvásáról, ápolásáról szól. Hollandiában adták ki. *Ráday Mihály*, az ismert városvédő egyik cikkéből tudom mindezt.

Szép, tartalmas, tűnődésre késztető könyvcím. És igaz is. Mert a példának valóban nagy hatalma, kisugárzása, nevelő ereje van. Hatásosabb, mint a sok felszínes beszéd. Vonzóbb is annál. Persze azt tekintjük jó példának, amely ösztönöz. De – mint tudjuk –, nemcsak pozitív példák vannak, hanem negatívak is. Sokszor több is, mint amennyi elviselhető lenne. A rossz példák nem váltanak ki örömet, büszkeséget, ellenkezőleg: lehangolnak, elkeserítenek. Ugyanakkor, ha a rossz példákat megfelelően használjuk, akkor a jóra serkentésben is komoly szerepük lehet.

* * *

Medgyessy Péter a vasutasok nagygyűlésén, de más alkalmakkor is gyakran beszél a *„nemzeti közép"*-ről.

Mit is jelent ez valójában? Az MSZP miniszterelnök-jelöltje szerint ez nem a középpártok szövetkezése, hanem a lakosságnak azon része, amely szeretne békében, biztonságban, családi jólétben élni, s nem akarja, hogy megmondják, hány gyerekük legyen.

* * *

Mindannyian tapasztaljuk, hogy a titok érdeklődést kelt, a titokzatosság felcsigáz bennünket, hiszen ez az egyik legjobb figyelemkeltő. Ha valamit államtitokká nyilvánítanak, az rögtön felébreszti kíváncsiságunkat, kérdéseket generál bennünk: vajon miért titkosítanak, meddig titkolóznak? Mi lehet az a hír, esemény, tény, dokumentum, ügy, amit titkolni kell, sokszor hosszú évekig. Ezek rendszerint felmerülnek bennünk akár a politikában, akár a mindennapi magánéletben, a partnerkapcsolatokban találkozunk velük.

Jó ez vagy rossz? Is-is. Titkok nélkül nem élhetünk. Sokszor nem jó, hogy titkolózunk, ugyanakkor előfordul, hogy a titoktartás megsértésével nagy kárt okozhatunk családi, baráti körben, az üzleti életben, a közéletben, a diplomáciában, a felderítő szolgálatban, a nyomozói munkában.

* * *

Köztudottan sok a beteg ember Magyarországon. Ki a legbetegebb közöttünk? Ezt a találós kérdést *Kovács László*, az MSZP elnöke válaszolta meg, aki egy nyilatkozatában ezt mondta: Az ország első számú betege jelenleg maga a magyar egészségügy, amely ha még csődben nem is, de jó ideje már mély válságban van.

* * *

Kezdettől fogva ellenszenves volt számomra a nehezen kimondható ombudsman szó, amely magyarul az állampolgári jogok országgyűlési biztosát jelenti. Hivatalos helyről azzal vigasztalják a hozzám hasonló berzenkedőket, hogy az utóbbi időben már kezdünk megbarátkozni vele, elfogadjuk és különben is, nagyon hosszú a magyar fordítása.

A JÓRA SERKENTÉS

A Duna TV *Hej, hej, helyes beszéd!* című műsorának vezetője azonban megoldotta a gordiuszi csomót. Három olyan magyar szót is ajánlott – a műsort nézők és hallgatók javaslatai alapján –, amelyek pontosan megfelelnek az ormótlan ombudsman szó jelentésének és ráadásul még rövidek és egyszavasak is. Ezek: jogbiztos, törvényőr, szószóló. Kérem, fogadjuk el a nyelvhelyességi műsorvezető ajánlatát és használjuk bátran e szép három szó közül azt, amelyik számunkra a legrokonszenvesebb. Az ombudsmant pedig nyilvánítsuk a leggyengébb láncszemnek a magyar nyelvben, és ejtsük a szóhasználatunkból.

> „Nemzeti közép" = a lakosságnak azon része, amely szeretne békében, biztonságban, családi jólétben élni, s nem akarja, hogy megmondják, hány gyerekük legyen

* * *

Hogy a szociális érzékenység mennyire nem mai keletű igény és követelmény, s mennyire nem sajátíthatja ki ezt senki sem magának, azt egyebek mellett Bölcs Salamon ajánlása is példázza, aki a Példabeszédek könyvében ezt mondja az ország vezetőjének: *„...Nyisd meg a te szádat, amellett, aki néma és azoknak dolgában, akik adattak veszedelemre. Nyisd meg a te szádat, ítélj igazságot, forgasd ügyét a szegénynek és a szűkölködőknek!"* (Példabeszédek, 31. fejezet.)

* * *

Az idei frankfurti könyvvásáron a könyvkiadók békedíját *Jürgen Habermas* vehette át. A 72 éves filozófus-szociológus válaszbeszédében párbeszédre szólított fel az iszlámmal, a *„vallás és a tudás"* közti vitát sürgette a *„keresztes háború"* helyett.

Jó lenne, ha ezt az ajánlást minden érintett országban megfogadnák, mert csak ez emelhet gátat a vallási fanatizmus, a gyűlölködés, a másik kirekesztése elé.

Az érdemi párbeszédre nálunk is nagy szükség lenne a kormány és a társadalom, az érdekvédelmi szervezetek, valamint a politikai ellenfelek között.

* * *

Mi a béke? Nemcsak a háború nélküli világ. Nem pusztán olyan állapot, amikor hallgatnak a fegyverek, szünetelnek a terrorcselekmények. Több ennél. A béke: nyugalom a rendben. A rend nyugalma.

Kárpáti Sándor

Tízéves alapítvány

Tíz esztendeje, 1991 tavaszán határozta el a *Vasutasok Szakszervezete Elnöksége*, hogy elfogadja a *VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete* javaslatát és alapítványt hozott létre a vasutas intézmények nyugdíjasainak támogatására. Ennek idén tavasszal múlt tíz éve. Egy évtizede szolgálja ez az alapítvány alapító okiratában, segélyezési és működési szabályzatában rögzített nemes céljait, vagyis a méltatlanul kedvezőtlen életkörülmények között élő, ilyen helyzetbe kerülő nyugdíjas vasutasok segítését.

Az alapítvány közismertté vált szándékát az elmúlt tíz év alatt számtalan VSZ alapszervezet, önálló egyesület, kft., az alapító és a MÁV Rt. támogatta, többen évről-évre folyamatosan. Nem maradt eredménytelen az önadózó vasutasok megszólítása sem, személyi jövedelemadójuk 1 százalékának megajánlásáért. Ahol minden fillérnek helye van, a kevésért is köszönet jár.

Az alapítvány pénzforgalma az elmúlt évtized alatt meghaladta a húszmillió forintot, vagyis az alapító összeg negyvenszeresét. Az alapítványi támogatások hozadékából az ***első évtized alatt 2872 fő kérelmezőnek összesen 13.173.000 forintot ítélt oda a segélyezési bizottság a kuratórium felügyelete mellett.***

Az alapítványt gondozó testület – kuratórium – napjainkig számtalan tapasztalatot szerzett a rászoruló vasutas nyugdíjasok élethelyzetéről, körülményeiről. Alapvető megállapítás, hogy az elmúlt évtizedben nem csökkent, inkább nőtt a rászoruló nyugdíjas vasutasok száma. Mind többen vannak azok, akik ma már nem idegenkednek helyzetük feltárásától és segélyek kérelmezéséhez folyamodnak. Korábban restellték, szégyellték állapotukat, szegénységüket.

Sajnálatos, hogy a viszonylag szigorú feltételek és a véges lehetőség miatt sokan nem részesülhetnek a számukra sokat jelentő segélyben, miközben helyzetük semmivel sem jobb másokénál. Napjainkig sok tízezernyi hasonló célú alapítvány jött létre az ország egész területén, s emiatt a támogatók sorba állítják a kérelmezők sokaságát. Ennek jóhiszeműsége megkérdőjelezhetetlen, hiszen a rászorultság fokozata végtelen.

Bízunk benne, hogy a rászorultság belátható időn belül csökken, netán meg is szűnik. Addig viszont nekivágva a második évtizednek, tovább házalunk támogatást remélve az alapítványra szoruló nyugdíjasok érdekében, amiért előre is köszönetet mondunk az ő nevükben is.

Hegedűs Károly
az alapítvány kuratóriumának elnöke

Könyvajánló

A Közlekedési Múzeum évkönyve

Megjelent a sorozat XII. kötete. Gazdag tartalmát mintegy kétszáz kép, számos kimutatás és rajz színesíti. Főszerkesztője *Dr. Katona András*, a múzeum főigazgatója, a szerkesztő *Hüttl Pál*, az intézmény nyugalmazott műszaki igazgató-helyettese. A könyv előszavában *Dr. Fónagy János* közlekedési miniszter arról ír, hogy az országos múzeumok sorában a *Közlekedési Múzeum* kiemelkedő hellyel büszkélkedhet, ami azt bizonyítja, hogy tárcánk gondoskodással és figyelemmel kíséri az itteni munkát. A szakmai eredmények mérhetők, ami több tényezőre vezethető vissza: az évente mintegy 300 ezer látogató, az évi 20-25 időszaki kiállítás és rendezvény, valamint a most közreadott évkönyv jelzi a fontos mérőszámokat.

A munka négy fő részre tagozódik: **I. Bevezető.** Ebben *Dr. Katona András* számol be a múzeum 1999-2000. évi munkájáról. **II. A gyűjtemények története. III. Közlekedéstörténeti és módszertani tanulmányok. IV. A gyűjteményekből.**

Az egyes részek 18 értekezést ölelnek fel, a szerzők száma 16. Terjedelmi okokból mellőznünk kell nemcsak a cikkek címeinek felsorolását, de különösen a tartalmi kivonatok ismertetését. Úgy érezzük azonban, hogy az egyes értekezések alapos ismerőinek, kutatóinak nevét feltétlenül meg kell említenünk: *Barkóczi Jolán* okleveles középiskolai tanár, könyvtáros; *Bálint Sándor* muzeológus; *Dr. Czene Valéria* okleveles középiskolai tanár, könyvtárvezető; *Dr. Domanovszky Sándor* okleveles építőmérnök, Ganz Acélszerkezet Rt. minőségügyi és hegesztési igazgató, Széchenyi Díjas; *Dr. Eperjesi László*, a történettudomány kandidátusa, főmuzeológus, osztályvezető; *Dr. Frisnyák Zsuzsa* történész, tudományos munkatárs, MTA Történettudományi Intézete; *Fülöp Tibor*, gépipari technikus; *Hidvégi János* Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó- és Fémipari Főiskolai kar, muzeológus; *Dr. Katona András* okleveles közlekedésmérnök, ipari mérnök-közgazdász, főigazgató; *Dr. Kemény Mária* művészettörténész, Hild-Ybl Alapítvány; *Krámli Mihály*, József Attila Tudományegyetem, történettanár, muzeológus; *Merczi Miklós* közlekedésgépész, üzemmérnök, muzeológus; *Dr. Molnár Erzsébet* okleveles etnográfus és régész, osztályvezető-helyettes; *Rácz Katalin*, Magyar Képzőművészeti Főiskola tárgyrestaurátor szak, főrestaurátor; *Soltész József* okleveles közlekedésépítő mérnök, muzeológus; *Szabó Attila* okleveles repülőmérnök, muzeológus.

Időszerűsége miatt az évkönyvben helyet kapott *Dr. Domanovszky Sándor „Az esztergomi Mária Valéria Duna-híd újjáépítése"* című tanulmánya. Cikkünk felvételét *Orbán Jánosné* (Közlekedési Múzeum) készítette.

Függelékként olvasható *Miszlay Zsolt* összeállításában a múzeum munkatársai szakirodalmi tevékenységének jegyzéke, *Szentesi Zsuzsától* a múzeumban dolgozók névsora és *Hüttl Pál* rövid tartalmi összeállítása a XII. évkönyvhöz magyar, angol, és német nyelven.

A fényképeket a múzeum fotólaboratóriumában *Ruska Judit* és *Nagy Ferenc* készítette.

A borító első és hátsó oldalát *Dr. Domanovszky Sándor* Mária Valéria-hídról készült fotói díszítik.

A közlekedés iránt érdeklődők bizonyára szívesen veszik kézbe a kötetet annál is inkább, mert a Közlekedési Múzeum az egyetlen olyan kutatóhely Magyarországon, ahol átfogóan foglalkoznak a közlekedéstörténettel.

Dr. Horváth Károly

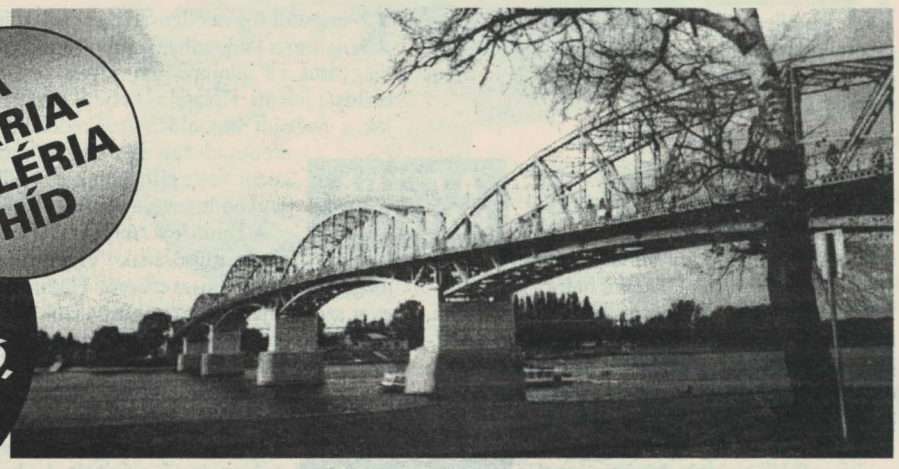

A MÁRIA-VALÉRIA HÍD

ÉVI MINTEGY 300 EZER LÁTOGATÓ, 20-25 IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS ÉS RENDEZVÉNY

Egy hűséges Olvasó véleménye

Tisztelt Szerkesztőség! Tisztelettel és köszönettel fordulok levelemmel, pár soros írásommal Önökhöz és nagyon szépen megköszönöm, hogy elküldték a megrendelőlapot. Ezáltal lehetővé tették számomra, hogy újra olvashassam a lapot. A Magyar Vasutas újság nagyon kedves olvasmányaim közé tartozik, mondhatnám az elsők közé. Régóta rendszeres olvasója vagyok, mióta a MÁV szolgálatába álltam. Érdekvédelmi tanulmány is volt számomra, és segítségül szolgált vasúti szolgálati munkám ellátásában. Mindig nagy érdeklődéssel veszem kézbe szakszervezetünk lapját.

A Magyar Vasutas lap ugyanis nagy fejlődésen ment át. Igaz, hogy a lapszámok mérete kisebb lett, de lényegében mindig a teljességre törekszik. Az érdekvédelem is hűen tükröződik a lap írásain keresztül. Említem itt például az *„Aktuális"* rovatot, amit *Márkus Imre*, szakszervezetünk elnöke szokott írni, vagy pl. *Varga Gyuláné „érdekvédelem"*, és *Kárpáti Sándor „szakszervezetekről"* rovata, és így tovább. Szeretem a vasúti történeteket, a jelenlegi vasúti helyzetről szóló tájékoztatást.

Tiszteletben tartom a többi vasutas szakszervezetet is, de nem vagyok híve a széthúzásnak, mert ez csak az erőnket gyengíti. Én az összefogásnak, az összeforrottságnak, az egységnek vagyok a híve, a szolidaritásnak, az erős szakszervezeti egységnek. Ezért a legmesszebbmenőkig kiállok és maradok a Vasutasok Szakszervezete mellett, a vasutasokért, a vasútért, együtt, egymásért.

Megköszönjük A Vasutasok Szakszervezete vezetőinek és a Magyar Vasutas Szerkesztőségének áldozatos munkájukat, amit érdekünkben tesznek. További munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk.

Üdvözlettel az aktív, még szolgálatot teljesítő vasutasok és a MÁV nyugdíjasok nevében is:

Erdős Tibor
MÁV nyugdíjas, VSZ-tag.

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Górcső alatt az egészségügy

Sínen vannak a vasutasok, legalábbis ami a vasútegészségügyet illeti, ugyanis az 1999 novembere óta tényleges egészségügyi feladatokat ellátó, non-profit orientált *Vasútegészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság* vezetői idejekorán felismerték a minőségirányítási rendszer kiépítésének jelentőségét. Ennek lényegéről a rendszer kiépítésével megbízott *Kvalitőr Kft.* vezetőjét, *Török Györgyöt* kérdeztük.

CÉL: A MINŐSÉG!

● Ön, mint független szakember, aki feladatából adódóan azért óhatatlanul belelát a Vasútegészségügyi Kht. tevékenységébe, miként jellemezné azt?

– Országunk egyik legnagyobb egészségügyi szolgáltató szervezete rendkívül széles tevékenységi körrel rendelkezik, szolgáltatásai jó minőségűek, az ellátás betegközpontú. A rendszert alkotó egészségügyi központok egyébként a járóbetegeket ellátó szakrendelőkből és a hozzájuk csatlakozó, az adott megyében elhelyezkedő háziorvosi-üzemorvosi és fogorvosi rendelőkből épülnek fel. A szakrendelők szolgáltatásai az általános szakrendelés köréből valóak, így – stílszerűen – a *„menetrenden"* éppúgy megtalálható a belgyógyászat, a sebészet, a szemészet, mint a laboratórium, hogy csak a főbb *„állomásokat"* említsem. Ezen túlmenően a társasághoz tartozik még két mozgásszervi és egy cardiovasculáris rehabilitációt végző intézmény is. Az előbbiek *Hévízen* és *Harkányban*, az utóbbi pedig *Balatonfüreden* működik. Egyébiránt a vasutasok az egészségügyi alapellátást – ha ehhez a háziorvosokat is hozzászámoljuk – országosan több, mint száz helyen vehetik igénybe. A társaság mintegy 500.000 honfitársunk egészségügyi ellátásából veszi ki a részét, a vasutas dolgozókon túl a családtagjaikéból is.

A társaság mintegy 500.000 honfitársunk egészségügyi ellátásából veszi ki a részét

A MEGLÉVŐ ADOTTSÁGOKBÓL KELL A MAXIMUMOT KIHOZNI

● A Vasútegészségügyi Kht., mint a MÁV területi egészségügyi központjainak jogutódja azzal vette át a *„stafétabotot"*, hogy egyrészt megőrzi e nagy tradíciókkal rendelkező egészségügyi ellátórendszer értékeit, másrészt azt az egyre igényesebb piac elvárásaihoz igazítja. Gondolom ezért van szükség a minőségirányítási rendszer kiépítésére...

– ...ami még a jelen pillanatban is folyamatban van. Ám mielőtt még továbbmennénk, tisztázni szeretném a minőség legújabb szabvány szerinti jelentését. Ez nem más, mint egy termék, rendszer vagy folyamat – jelen esetben egészségügyi szolgáltatás – saját jellemzőinek azon képessége, amivel alkalmassá válik a vevők – a mi esetünkben a Kht.-hoz forduló betegek –, illetve más érdekelt felek – tulajdonos, menedzsment, munkatársak, partnerek, társadalom – igényeinek kielégítésére.

● Egy civilnek ez nyakatekert megfogalmazás!

– Valóban, a minőségirányítási rendszer kiépítésekor azonban ezt közérthetővé tesszük. Egyébként a hangsúly a saját jellemzőkön van. Azaz a meglévő adottságokból kell a maximumot kihozni, racionalizálással, ha szükséges az orvosszakmai, és a hozzájuk kapcsolódó segítő tevékenységek megoldásainak változtatásával, jogszabályokhoz való igazításával, és még hosszan sorolhatnám. A lényeg tehát az, hogy a rendszeren belül szabályozottá, ellenőrzötté, és folyamatosan fejleszthetővé váljanak a folyamatok. Ezen ügyködünk folyamatosan. Ha ezt elérjük, akkor például Miskolcon, Szegeden, Szombathelyen vagy Budapesten, azaz az ország különböző szegleteiben ugyanazt a dokumentált, ellenőrzött, és visszakereshető egészségügyi ellátást kaphatják a betegek. Úgy gondolom, hogy ennek az előnyeit nem kell bizonygatni. Ezen túlmenően készségszinten és rendszeresen működik majd a betegek elégedettségvizsgálata, észrevételeik kiértékelése, a felvetett problémák feltárása, megoldása, s végül, de nem utolsósorban annak a vizsgálata, hogy a probléma kiküszöbölése kellőképpen hatékonynak bizonyult-e.

● Jó nagy fába vágták a fejszét! Egy ilyen rendszer kidolgozása – tekintettel arra, hogy a sajátosságok miatt nem lehet egy kaptafára húzni a dolgot – hatalmas feladat lehet.

– Négy ember tizenhat havi munkája kell hozzá. Terveink, és szerződésünk szerint ez év októberére készülünk el.

● Végül arra lennék kíváncsi, hogy hazánkban mennyire elterjedtek a minőségirányítási rendszerek?

– Tavalyi adatokkal tudok csak szolgálni, ezek szerint (bár az utóbbi időben egyre nagyobb az érdeklődés), a mintegy 70–90 ezer cégből csak – hozzávetőlegesen – 4 ezer rendelkezik független fél által tanúsított minőségirányítási rendszerrel.

● Azaz a Vasútegészségügyi Kht. vezetői szinte az elsők között felismerték, hogy mekkora jelentősége van a minőség górcső alá tételének. Le előttük – nemcsak – a vasutas kalappal!

Czellér T. Erika

A MAI MAGYARORSZÁGON
A NEGYVEN ÉV FELETTI FÉRFIAK KÖZÜL **MINDEN ÖTÖDIKNEK KELLEMETLEN PANASZOKAT OKOZ**
a prosztata-megnagyobbodás!
Többségük nem is tud róla, az öregedés természetes jelének tekinti, mások félnek elmenni az urológushoz. Pedig a korai kezelés megkímélné őket a kellemetlenségektől!
Tegye meg az első lépést, azért, hogy a múlté lehessenek „kínzó" problémái!
Vegyen részt a prosztataszűrésen!
TEGYE MEG AZ ELSŐ LÉPÉST!
Helyszín: Urológiai Szakrendelő – Szombathely, Garay út 5.
Bejelentkezés a prosztata.info 06 80 202 977-as ingyenes telefonszámon!

Alapítványok **támogatása**

Az Szja törvény alapján a személyi jövedelemadó meghatározott részét (1-1%) az adózó rendelkezése szerint felajánlhatja alapítványok, illetve egyházak javára.

Kérem, hogy adójának – családtagjai adójának – 1%-ával segítse a vasutas dolgozók, nyugdíjasok, gyermekek helyzetének javítására létrehozott alapítványokat.

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE ÁLTAL ALAPÍTOTT ALAPÍTVÁNYOK:

- **Vasutas Intézmények Nyugdíjasait Támogató Alapítvány** (Célja: rendkívüli élethelyzetbe került vasutas nyugdíjasok segítése) *Adószáma: 19666378-1-42;*
- **Vasutas Kulturális Alapítvány** (Célja: vasutas művelődési közösségek segítése) *Adószáma: 19666512-1-42;*
- **Alapítvány a Vasutas Fiataloknak** (Célja: a vasutas ifjúság helyzetének feltárása, elemzése, javítása) *Adószám: 19637389-2-42;*

A MÁV által alapított **„A vasút a gyermekekért" alapítvány** célja a vasutas gyermekek életkörülményeinek javítása. *Adószáma: 18056680-2-42.*

A rendelkező nyilatkozatot kitöltve, lezárva, névvel, lakcímmel, adóazonosító jellel ellátott, postai szabványméretű borítékban, munkáltatói elszámolás esetén a munkáltatónak kell leadni március 25-ig, vagy egyéni bevallás esetén az adóbevallással együtt az APEH-nak kell megküldeni.

Segítségüket a rászoruló nyugdíjasok, fiatalok, gyermekek nevében előre is köszönjük.

Köszönjük a segítséget!

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**

kizárólagos vasúti kocsizár gyártója

örömmel tudatja, hogy megkezdte a minden igényt kielégítő

fém és műanyag jelképes

és **biztonsági zárak**

gyártását és forgalmazását mind vasúti, mind közúti célra, magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

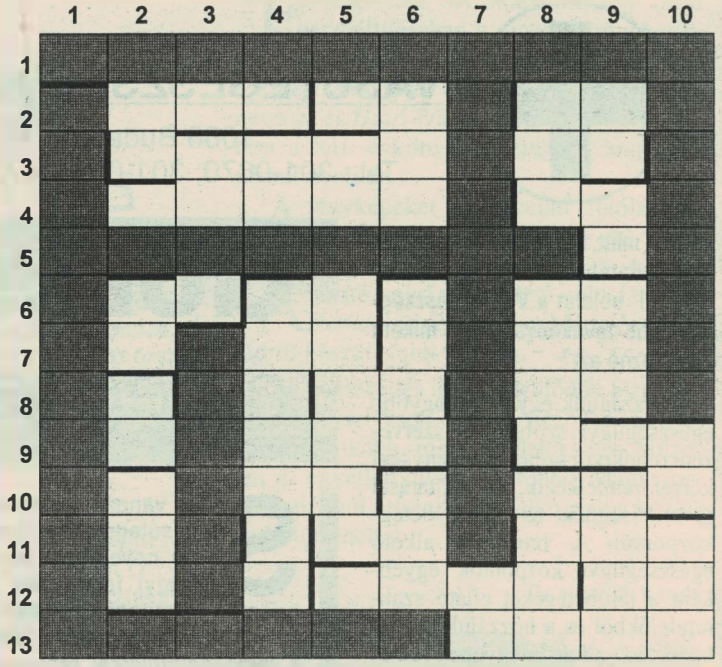

Budapest Rippl Rónai utca 37 alatt a vasutasok körében méltán népszerű (vízszintes 1, függőleges 1) A vasutasok és családtagjaik 10%-os kedvezménnyel vehetik igénybe a (vízszintes 5, függőleges 3 és függőleges 7) szolgáltatásait

Vízszintes: 1) Megfejtendő; 2) Vidék (orosz) – Néma kígyó! – Riszál része; **3)** Személyes névmás – Kempingező – Kérdőszó; **4)** A forró víz igéje – Halkan mond; **5) Megfejtendő** – Varróeszköz; **6)** ...Sámuel – Kalauz nélkül (röv) ...forog; **7)** A kelme teszi – Időszak; **8)** Zoltán eleje – Egészséges – Járófelület – ...fogyi; **9)** Budapesti szálloda – A lélek mérnöke; **10)** Egység (olasz) – Zúzol; **11)** TIGÁZ egynemű betűi – Tonna – nak párja – Egyesült Arab Köztársaság; **12)** Opera része – Bizonytalanul áll – Kör szélei; **13)** Sakk műszava.

Függőleges: 1) Római szám – **Megfejtendő; 2)** ...poetica, – Ugyanaz (röv) – Bánat – Azonos magánhangzók – Néma negró; **3)** Sajt eleje – Rajz – Megfejtendő – Névelő; **4)** Nem régi – Tartó – Használt; **5)** Tanítóképző (röv) – Az ember rokona – Szamárhang; **6)** Norvégia (vissza) – Hely (angol) – ...Siao Ping; **7) Megfejtendő** – Kos része; **8)** Erzsébet becézve – A függőleges 4) ellentéte – Népi monda; **9)** Dunántúli csatorna – Járófelület – Sérült öltöny! – Sugár (röv) – Táblás játék; **10)** ...a csodák csodája, – Horvát sziget.

A rejtvényt készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése: *A munkavállalói jogok védelméről, érvényesíthetőségéről. Nyertes:* ***Dömötör Tibor*** *budapesti olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT harkányi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.*

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«

BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/2. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. FEBRUÁR

A TARTALOMBÓL:

5. Kongresszusi előkészületek

Megkezdte munkáját a Vasutasok Szakszervezete Alapszabályt Szerkesztő Bizottsága, amely az alapszabályt érintő javaslatokra nyitottan végzi munkáját.

7. Generációváltás?

2001. január 19-én tartotta Kongresszusát a Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség. Tudósításunkat a 7. oldalon olvashatják.

10. Láss, ne csak nézz!

„A demokráciában az a jó, hogy négyévenként egyetlen napra valóban a nép az úr" – Mező Ferenc.

Együttműködési nyilatkozat

az MSZP miniszterelnök-jelöltjével

Szabó Ágnes

A Vasutasok Szakszervezete dolga, hogy tárgyaljon, alkudjon tagjai jobb munkafeltételeiért, jobb megélhetéséért. A rendszerváltás óta eltelt idő bebizonyította, hogy a politikai hatalmat gyakorlók hozzáállásától nagymértékben függ a munkaügyi kapcsolatok minősége, még vállalati szinten is.

Az olvasók bizonyára értesültek arról, hogy *Medgyessy Péter*, az MSZP miniszterelnök-jelöltje együttműködést ajánlott a hazai szakszervezeteknek. A megkeresés az elmúlt négy év gyakorlatához képest minőségi áttörést jelent a politikai pártok és a szakszervezetek viszonyában.

Emlékezzünk csak, mit tett a jelenlegi kormány 1998 és 2002 között: a vasutassztrájk után politikai okokból szüntették meg a tagdíjlevonást, a Munka törvénykönyvét érdemi egyeztetés nélkül módosították a munkavállalókra hátrányos módon, a társadalmi párbeszéd az utóbbi négy évben kiüresedett, amit az Európai Unió is felrótt, a hazai munkaerőpiacot pedig szintén előzetes egyeztetés nélkül nyitották meg.

A szakszervezeti tagok áprilisban választhatnak a FIDESZ egyoldalú diktátumai és az MSZP által felajánlott együttműködés között.

A Vasutasok Szakszervezete azért csatlakozott harmincnál is több szakszervezettel együtt az együttműködési nyilatkozathoz – amelynek szövegét a 2. oldalon teljes terjedelemben olvashatják –, mert nyíltan vállaljuk: a saját jövőnket magunknak is alakítanunk kell. Váci Mihály szavaival élve: *„Nem elég a jóra vágyni, a jót akarni kell, s nem elég akarni, de tenni, tenni kell."*

„Nem elég a jóra vágyni, a jót akarni kell, s nem elég akarni, de tenni, tenni kell."

Bérfejlesztés a MÁV Rt-nél

Megállapodás nélkül került sor a vasutasság 2002. évi 9,25%-os bérfejlesztésére. A hat héten keresztül tartó bértárgyalássorozatot időben korlátozta az az elvárás, miszerint a januári munkabér-elszámolások tartalmazzák már az ez évi bérfejlesztést. A Vasutasok Szakszervezete nem tudott megállapodást kötni a 2002. évi bérfejlesztésről a munkáltatóval, mert elégedetlen a tárgyalások eredményével, magával a 9,25%-os mértékkel.

A VSZ követelései

A VSZ mindvégig 10,25%-ot követelt, de volt 10,67%-os javaslat is (a TB járulék csökkenés felhasználása esetén). Szakszervezetünk a 2001. évi bérkorrekciót ez év január 1-jével javasolta az alapbérekbe beépíteni, és az egy évre visszamenőleges összeget április 10-ig kérte kifizetni. A 9,25%-ból a legkisebb bérfejlesztés mértékét 7,5%-ban javasoltuk meghatározni. A VSZ e követelések tárgyalása során magára maradt.

(Folytatás a 3. oldalon)

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

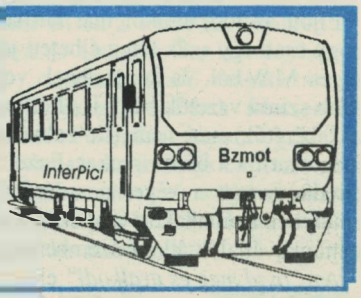

Együttműködési **nyilatkozat**

amelyben egyrészről az aláíró szakszervezetek, szakszervezeti szövetségek és konföderációk, másrészről a *Magyar Szocialista Párt* miniszterelnök-jelöltje (a továbbiakban: Felek) – a szociális fordulat megvalósítása, a munkavállalók életkörülményeinek javítása céljából – közösen kialakított tartalommal és formában együttműködést vállalnak az alábbiakban:

TÁRSADALMI BÉKÉT TEREMTÜNK

1) Az Európai Unióhoz való csatlakozás, integrálódás során abban, hogy Magyarországon európai életkörülmények alakuljanak ki, európai normáknak megfelelően helyreállítsák a társadalmi párbeszéd intézményeit, alkotmányos és jogi garanciák védjék a munkavállalók emberi méltóságát, foglalkoztatását, béreit, egészségét – aminek eredményeként a munka világában kiszolgáltatottság nélkül végezhesse mindenki a munkáját és törvényes eszközökkel, eredménnyel védhesse jogos érdekeit;

2) a teljes foglalkoztatás megteremtésének célkitűzésével egy cikluson belül 300-400 ezer új munkahely megteremtésében, s ehhez a hagyományos munkavállalási rendszerek mellett a nem tipikus foglalkoztatási megoldások (munkavállalókat védő garanciákkal való) bevezetésében, s kiemelten a 45 év feletti nők és az 50 év feletti férfiak – kedvezményekkel ösztönzött – foglalkoztatásában, a feketemunka visszaszorításában;

3) a bérek jelentős mértékű, a hazai gazdasági teljesítmények növekedésével arányos emelésében, 25%-os vásárlóérték-növelésében, a munkavállalók adóterheinek csökkentésében úgy is, hogy a minimálbér után ne kelljen személyi jövedelemadót fizetni;

4) a közalkalmazotti bértábla azonnali korrekciójában, amely a minimálbér összegére emeli az A/1 fokozat bérét és a tábla emelkedő összegű kifizetési kötelezettségeit e szerint állapítja meg, majd 2003-ban, az egységes közszolgálati kerettörvénnyel új, lényegesen magasabb bér- és szociális juttatási rendszer bevezetésében;

5) a kötelező munkaidő heti 38 órára való bércsökkenés nélküli mérséklésében, az Mt. soron kívüli, a *„cselédtörvény"* rendelkezéseit megsemmisítő módosításában, majd pedig a munkajogi, foglalkoztatási, munkaügyi ellenőrzési törvények átfogó, a munkavállalókat, szakszervezeteket jobb, kiegyensúlyozottabb helyzetbe hozó módosításában, a rugalmas nyugdíjba vonulás lehetőségének megteremtésében;

6) a tervezhető, kiszámítható nyugdíjrendszer helyreállításában, a nyugdíjasoktól elvett 52 Md visszaadásában, az éves nyugdíjemelésnek a nyugdíjasok érdekképviseleteivel közösen kialakított új rendszere megvalósításában, az özvegyi nyugdíj 50%-os emelésében.

Helyreállítjuk az érdekegyeztetés intézményeit

7) az érdekegyeztetés – a szociális partnerekkel közösen kialakított – rendjének, európai normáknak és az új társadalmi feltételeknek megfelelő intézményeinek helyreállításában, továbbfejlesztésében.

8) a munkavállalók kiszolgáltatottságának mérséklésére, érdekeik védelmére a szakszervezetek jogainak megszilárdításában, bővítésében, új társadalmi szerepük érvényesítésében a munkabiztonság, a társadalombiztosítás ellenőrzésében, a munkavállalók képzésében és lakóhelyi, területi érdekeik képviseletében, a fogyasztói érdekvédelemben és a szakszervezetek anyagi helyzetének és működési feltételeinek stabilizálásában;

9) egy önkorlátozó, a társadalmi egyetértésre törekvő, a szociális és civil partnereket érdemi döntés-előkészítő, ellenőrzési helyzetbe hozó kormányzásban, amely társadalmi együttműködést és békét teremt.

Aláírók: Medgyessy Péter miniszterelnök-jelölt; Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége; Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége; Bőripari Dolgozók Szakszervezete; Szociális Területen Dolgozók Szakszervezete; Szent László Kórház Dolgozóinak Szakszervezete; Élelmezésipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége; Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezete; Baromfiipari Dolgozók Szakszervezete; Gabona- és Malomipari Dolgozók Szakszervezete; Hűtőipari Dolgozók Szakszervezete; Növényolajipari Dolgozók Szakszervezete; Sütőipari Dolgozók Szakszervezete; Fehérjeipari Dolgozók Szakszervezete; Húsipari Dolgozók Szakszervezete; Építő-Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége; Helyiipari és Városgazdálkodási Dolgozók Szakszervezete 2000.; Közúti Dolgozók Szakszervezete; Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete; Külképviseletek Magyar Alkalmazottai Szakszervezete; Idegenforgalmi Dolgozók Országos Szakszervezeti Tanácsa; Szocialista Párt Dolgozóinak Szakszervezete; Országos Sportszakszervezet; Közlekedési Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége; Miskolci Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezete; Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízgazdálkodási Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége; Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete; Ruházatipari Dolgozók Szakszervezete; Textilipari Dolgozók Szakszervezete; Vasutasok Szakszervezete; Vasas Szakszervezeti Szövetség.

Évenkénti bérfejlesztési **mizéria**

Lezárultak a 2002. évi bérfejlesztési tárgyalások. A szakszervezetek természetesen többet követeltek, de tárgyalásos úton egyik sem tudott többet vagy igazságosabbat kicsikarni a MÁV vezetőiből.

Tudjuk, az elért bérfejlesztésnél a vasutasok többet érdemelnek, és az sem ad okot örömre, hogy a munkáltató még differenciálni is akar, felrúgva a korábban kialakított béraránykat.

A MÁV Rt. már több éve folytatja szalámi politikáját, hol egyes szakszervezetek asszisztálásával, hol anélkül.

(Idén például a VDSZSZ „elegánsan" kivonult a bérfejlesztés mögül.) A módszer nem új, hiszen a menedzsment már korábban biztosította magának az úgynevezett menedzserszerződés alapján a többszázezres jövedelmeket.

Eljött az idő, amikor már tarthatatlan volt, hogy csak egy szűk réteg élhetett jól a veszteséges MÁV-ból, és kénytelenek voltak az alsóbb szintű vezetők bérét is eltéríteni a dolgozók bérétől, mert nem lett volna hajcsár, aki megtakarítja a bérforintokat. Ezzel a MÁV Rt. elindította azt a véget nem érő folyamatot, amelyben a munkaköri csoportok és ezen belül a munkavállalók állnak szemben egymással.

Az *„oszd meg és uralkodj"* elvét régen kitalálták és arra nagyon megfelel, hogy az emberek egymással és ne a vezetői panamákkal, a diktatórikus – mindenkiben félelmet keltő – vezetési stílussal foglalkozzanak. Nyilvánvalóvá vált, hogy a munkaerő értékét – ezen belül az egyes munkaköri csoportok értékét – a vezetői önkény és nem az érdekegyeztetés alapján kívánják kialakítani.

Ha a jövőben határozottabb összefogással nem tudunk ez ellen fellépni, egyre több elégedetlen ember lesz, hiszen mindenki fontosnak érzi saját munkáját a vasút egymásra épülő rendszerében.

A MÁV humánpolitikai stratégiájában nincs benne az értékrend-átalakítás célállapota – amit természetesen így a szociális partnerekkel sem egyeztettek. Sőt, a korábbi évek differenciálási gyakorlata nem segíti elő a zökkenőmentes átalakítást. Ezért nem értünk teljes mértékben egyet a 2002. évi kiemelések rendszerével sem.

Ezt annak ellenére mondjuk, hogy az idén – sok év után először – a bérfejlesztés kiemelten kezeli a gépészetnél foglalkoztatott szakmunkásokat és termelésirányítókat. Ezzel a VSZ Gépészeti Intézőbizottságának követelése teljesült, még akkor is, ha a kiemelés mértéke (3-4%) a MÁV Rt. átlagához képest kevésnek tűnik.

Oszd meg és uralkodj!

Nem beszélve arról, hogy a vasúttársaság továbbra is adós maradt az érintettek érdekeltségi rendszerének bevezetésével.

A vasutas **életpálya** tervezhető és **belátható** legyen

Ismerve a szakmunkások bérlemaradását, sem a munkáltató, sem a szakszervezetek, sem a munkavállalók nem mondhatnak le a jövő évi lehetőségek ismeretében a munkáscsoport további felértékeléséről, vagy a bértarifarendszerben elfoglalandó helyüknek a megfelelő értékrendbe történő beillesztéséről, amihez ezúton kérjük az érintettek támogatását. Ugyanakkor nem tartjuk elfogadhatónak a munkáltató részéről az azonos munkakörben dolgozó diplomás és nem diplomás kollégák húszezer forintos megosztását sem, mert sérül az egyenlő értékű munkáért egyenlő bért alkotmányos elve.

A korábban említett megállapodáson alapuló értékrend kialakítása magasztos cél lehetne, melyen érdemes lenne komolyan dolgozni annak érdekében, hogy a vasutas életpálya tervezhető és belátható legyen, segítve ezzel a jelenlegi és új munkavállalók döntési képességét.

Pszota Árpád

Az érdekvédelem aktuális **kérdései** és **hírei**

Rendhagyó **bérfejlesztés a MÁV Rt-nél**

(Folytatás az 1. oldalról)

A VDSzSz tárgyalási magatartására rányomta bélyegét az a tény, hogy a Hároméves megállapodást ez a szervezet felmondta. Az a hangoztatott véleményük, hogy 15% alatt semmit nem írnak alá, rendkívül kedvező helyzetbe hozta a munkáltatót. A MÁV Rt. vezetése csak kollektív erejű – a három reprezentatív szakszervezet által megkötött – bérmegállapodást kívánt kötni. A négy tárgyaló félből ketten kerülték a megállapodást.

Január 17-én a VÉT tagjai a tárgyalások addigi eredményeit leltárba foglalták és szignóval látták el jelezve, hogy a tárgyalási alkufolyamatban eddig jutottak el. A VDSzSz ekkor sem szignózott.

A VSZ által elért eredmények

A bevezetőben ismertetett tárgyalási feltételek ellenére a VSZ számos javaslatát a MÁV Rt. vezetése elfogadta. Az 54 ezer MÁV Rt. munkavállalóból húszezer vasutas kap kiemelt bérfejlesztést, a munkáltató eredeti hatezer fős tervezetével szemben. Az átlagos bérfejlesztés mértéke 9,25%, ebből alanyi jogon kötelező a 7%, a 6,5%-os eredeti javaslattal szemben. A tárgyalássorozatban a bérfejlesztésből 630 millió forint felhasználását sikerült a Vasutasok Szakszervezete által javasolt kiemelésekre átcsoportosítani.

Kiemelt bérfejlesztést kapnak: a szakmunkások és termelésirányítók, az árufuvarozási, a gépészeti és a távközlési szakszolgálatnál, valamint a gépészeti, pálya, TEB és FKI létszámába tartozó diplomás műszakiak.

A kiemelések további jelentős részét adják azok, akik alanyi jogon 9,25%-os bérfejlesztést kaptak, az utazó- és az árufuvarozási végrehajtó személyzet.

A kiemelésekre történt bérátcsoportosítás után a munkáltató további 184 millió forintot fordít differenciálásra azok körében, akik nem részesültek nevesített kiemelésben. 8600 vasutast érintett az ötvenezer forintos minimálbérre való ráállás, közülük 3500 főnek ez 25%-os bérfejlesztést jelent. A tavaly év végén lejárt teljesítmény és balesetmentességi megállapodások, valamint a TEB és PHM-nél alkalmazott teljesítmény-ösztönzési rendszerek – utóbbiakat 9,25%-kal megemelve – hatályát 2002. december 31-ig meghosszabbították.

Megmaradt a vasutasnapi jutalom. A tárgyalások egyik legnehezebb és legtöbb vitát adó kérdése volt a VSZ által napirenden tartott tavalyi bérkorrekció a 0,7% – 2001. januárig visszamenőleges kifizetéssel! A VSZ elérte, hogy a korrekciót még ebben a félévben az alapbérekbe beépítik, illetve a több, mint egy évre visszamenőleges összeg legkésőbb a vasutasnapig eljut a munkavállalókhoz. A munkáltató február 28-ig újraindítja a bértarifa tárgyalásokat, mert belátta, hogy az európai uniós bérfelzárkóztatás vasúti indítása, kezelése és ellenőrzése tarifa nélkül sokkal több gondot okozna. Döntés született a KSZ fix összegű juttatásainak felemeléséről.

A 0,7%-os korrekciót még ebben a félévben az alapbérekbe beépítik

AZ ÁTLAGOS BÉRFEJLESZTÉS MÉRTÉKE 9,25%, EBBŐL ALANYI JOGON KÖTELEZŐ A 7%, A 6,5%-OS EREDETI JAVASLATTAL SZEMBEN

A VSZ és a MOSZ együttesen elérte, hogy a következő évi bérfejlesztés elveinek kialakítása során együtt határozzák meg a MÁV vezetésével a további munkaköri kiemeléseket.

A Vasutasok Szakszervezete tudomásul vette, hogy a béralku-folyamat 2002. január 17-i állapota az éves bérfejlesztés alapja. A mértékkel elégedetlenek vagyunk. Ugyanakkor a Vasutasok Szakszervezete méltányolja, hogy a hathetes tárgyalássorozatban a munkáltató a szakszervezetünk által hozott javaslatok meghatározó hányadát elfogadta és beépítette az éves bérfejlesztésbe. A VSZ eredménynek értékeli, hogy a munkáltató induló ajánlata – 2001. december 7-én – számos olyan javaslatot tartalmazott, melyet szakszervezetünk több éve követelt, mint például a szakmunkások és utazók kiemelése. *Fontos megjegyeznünk, hogy a VSZ a tárgyalások során mindvégig kiállt más szakterületek – mint például a pályás és üzemviteli szakágak szakmunkásainak – kiemelése mellett, de sajnos, mint megtudtuk a munkáltatói javaslat előkészületei során a Szakigazgatóságok nem készítették el szükséges javaslataikat.* (Erről a Magyar Vasutas márciusi számában részletesen írunk.)

EGYÜTT

A tárgyalássorozat eredményességéhez – véleményünk szerint – jelentős mértékben hozzájárult, hogy a Vasutasok Szakszervezete követelései megalapozottak voltak, javaslataink költségforrását mindig megjelöltük, a megoldást és a kompromisszumot kerestük.

A január 31-i VÉT ülésen a Vasutasok Szakszervezete kezdeményezte, hogy miután a munkáltató és a szakszervezetek között tárgyévre bérmegállapodás nem jött létre, a vasúttársaság vezetése arról írásban adjon tájékoztatást. A javaslatot a munkáltató elfogadta. A VSZ kérdésére adott válaszból tudtuk meg, hogy a munkáltatói differenciálásra rendelkezésre álló összeg felhasználását a MÁV vezetése a bérfejlesztés tapasztalatai birtokában tervezi csak kiadni.

határoztak

Kollektív Szerződés-módosítások

A munkáltató beterjesztette a KSZ 6-os fejezetének módosítástervezetét, melyet a VSZ tárgyaló-delegációja elfogadhatatlannak minősített. A jóléti és szociális juttatásokat tartalmazó fejezet összegeit a munkáltató vagy egyáltalán nem emelné, vagy az emelések mértéke az inflációt sem érné el. Nem növekednének a szociális és egyéb szociális segélyekre, valamint a lakáscélú támogatásra fordítható összegek.

Az üdülőkre, gyermek- és kultúrintézményekre fordítható költségkeret nagysága 3–4–5%-kal növekedne. A szociális és jóléti szolgáltatások körében az üdülési térítési díjakat 18–20–30%-os mértékben, a munkásszállók térítési díjait 50–80%-ban kívánja a munkáltató emelni. Az előterjesztésről részletekbe menő, heves vita folyt a VÉT-en. Szakszervezetünk javasolta, hogy a munkáltató vagy vonja vissza előterjesztését, vagy módosítsa annak érdekében, hogy a megállapodás lehetőségéről tárgyalni lehessen, tekintettel arra, hogy a KSZ ezen módosítását a vasutasság sürgetően várja.

Továbbra sem sikerült a több, mint fél éve napirenden tartott – Mt. változás miatti – KSZ módosítási csomagot aláírni, melyet 2002. január 17-én a MÁV, a MOSZ és a VSZ aláírhatónak nyilvánított. A dokumentum 24 db, többségében formai módosítást tartalmaz. A kevés érdemi változás közül jelentős munkavállalói érdek fűződik a KSZ 40., 41. és 58.§-ok (munkaközi szünet, napi munkaidő, készenlét, helyettesítés, kirendelés) aláírásához. Fontos lenne ezen kérdések hálózati kezelése a vállalati KSZ-ben.

Több szolgálati helyen a munkavállalók érdekében a szociális partnerek a KSZ helyi függelékben voltak kénytelenek ezeket a problémákat kezelni, mivel a VÉT szintű megállapodások késnek.

A MÁV Rt., a MOSZ és a VSZ igenjével szemben január 31-én a VDSZSZ továbbra is nemet mondott az aláírásra. Az látható, hogy az elzárkózó, mindent tagadó magatartással szemben az érdekegyeztetésnek nincsenek eszközei. Mindezek ellenére a Vasutasok Szakszervezete folyamatosan jelentős erőfeszítéseket tesz – elsősorban alternatív szakmai javaslatok kidolgozásával – a VÉT hatékony működésének elősegítése érdekében.

Varga Gyuláné

Gazdaságtalan-e a vasút? (2.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a Levegő Munkacsoport szakértői elemzik, hogy milyen okok vezetettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

1983 óta nem fizet a kormány!

Az állam nem fizeti ki az általa megrendelt vasúti szolgáltatásokat

A vasúti személyszállítás mindig is közszolgáltatásnak számított. Korábban az állam megrendelte az általa szükségesnek tartott szolgáltatást, meghatározta a jegyek árát, és a központi költségvetésből annyi támogatást nyújtott, amennyi a jegyeladásokból származó bevétel és a vasút tényleges ráfordításai közötti különbséget fedezte. Ez a rendszer azonban a nyolcvanas évek elején gyakorlatilag megszűnt. Az állam továbbra is megrendelte a szolgáltatásokat, ám azok ellenértékét 1983 óta a kormány nem fizette meg (ld. az 5. ábrát!). Ezért súlyosan veszteségessé vált a MÁV személyszállítási ágazata, és ezzel együtt az egész vállalat. Ennek következtében nemhogy a vasút versenyképességét fokozó beruházásokra is alig volt lehetőség, de még a szükséges állapotmegőrző és felújítási munkálatokra sem jutott – és nem jut ma sem – elegendő pénz. Így a MÁV arra kényszerült, hogy jelentősen csökkentse a fenntartásra, karbantartásra, felújításra illetve korszerűsítésre fordítandó összegeket. A szükséges beruházási forrásoknak napjainkban is csak kevesebb, mint nyolcvan százaléka áll rendelkezésre, de az elmúlt évtizedeket általában a hatvan százalék alatti forrás jellemezte (ld. 6. ábrát!). Az állam e gyakorlata gyökeresen ellentétes az EU Tanácsának 1191/69. számú rendeletével, amely kimondja, hogy amennyiben az állam tömegközlekedési szolgáltatásokat rendel meg, és azok viteldíj-bevétele nem fedezi a költségeit, akkor az államnak kell a veszteséget fedeznie. (Az EU Tanácsának rendeletei minden tagállam számára kötelező érvényű jogszabályok.)

A hiteleket visszafizetni nem tudó MÁV-ot időről időre szanálni kell

Elhibázottnak tartjuk azt is, hogy az állam ahelyett, hogy a központi költségvetésből juttatná megfelelő forrásokhoz a vasutat, nemzetközi hitelek felvételére kényszeríti a vasúttársaságot (ld. a 7. ábrát). A hiteleket visszafizetni nem tudó MÁV-ot időről időre szanálni kell, így végeredményben mégis állami pénzből, az adófizetők költségén kell a felújításokra és egyéb beruházásokra felhasznált összegeket kifizetni, de emellett még a hiteleknek kamatait is mi fizetjük, a külföldi bankokat hizlalva ezáltal. Ráadásul a nemzetközi pénzintézetek feltételként szabták egyebek mellett a vonatok, megállóhelyek számának csökkentését és a vasúthálózat legalább 1/7 részének bezárását. Ez súlyos beavatkozás a magyar belpolitikába, és kormányunk felelőtlenül járt el akkor, amikor ilyen hitelekhez állami garanciát nyújtott. A szerződésben természetesen nem bezárásról, hanem a vonalak másnak történő átadásáról beszélnek, de ezek a lépések a gyakorlatban az adott pályaszakaszok megszűnését fogják eredményezni. Szerencsére azonban a bankok ezt az előírást nem vették komolyan, mert a teljesítésére vonatkozó határidő már rég lejárt, de az érintett vonalak még mindig üzemelnek.

Ha azonban nem jut elegendő pénz a felújításukra, akkor félő, hogy egyszerűen fizikailag fognak annyira leromlani, hogy bezárásuk elkerülhetetlenné válik.

Lukács András – Pavics Lázár

5. ÁBRA

A MÁV Rt. személyszállítási eredményének alakulása
1980–2003

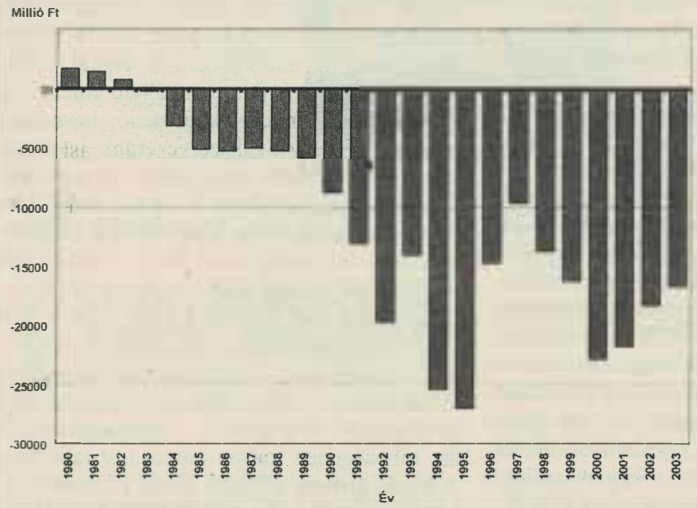

6. ÁBRA

A MÁV Rt. felhalmozódott belső adósságállománya az Állami Számvevőszék vizsgálata szerint

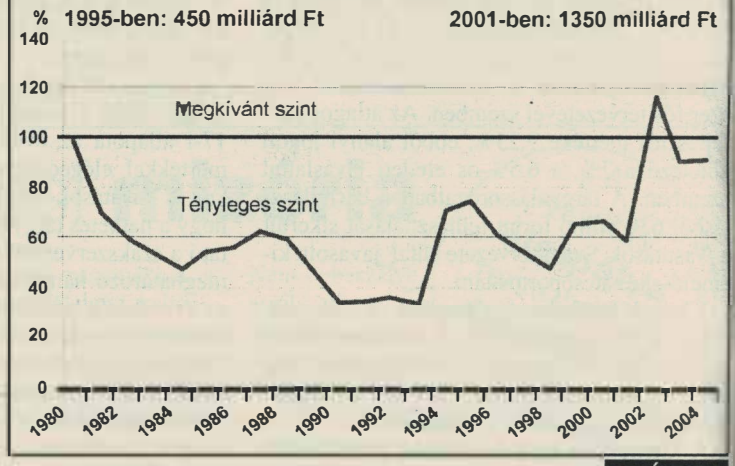

7. ÁBRA

A MÁV Rt. 2001. évi beruházásainak tervezett forrásai

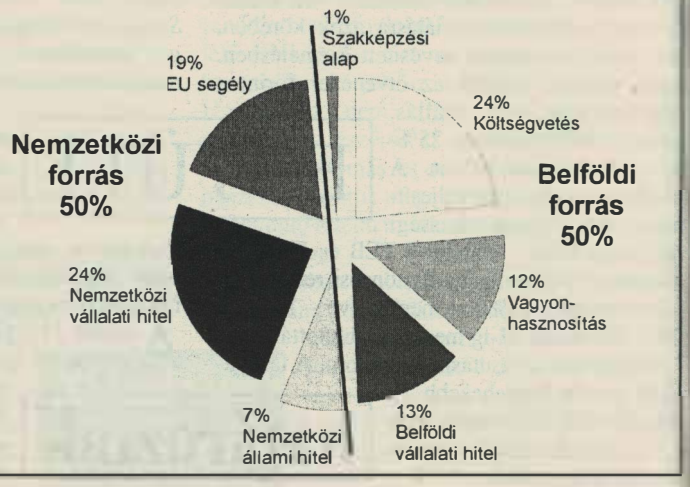

A Vasutasok Szakszervezete testületeinek, bizottságainak februári **ülésrendje:**

Február 6.

Alapszabályt Szerkesztő Bizottság
Hely: VSZ Székház
Napirend: Az általános szabályokhoz érkezett javaslatok vitája.

Február 12.

A Budapesti Területi Képviselethez tartozó forgalmi alapszervezetek titkárainak értekezlete.

Február 19.

A Pécsi Területi Képviselethez tartozó alapszervezetek titkárainak értekezlete.

Február 20.

Elnökségi ülés
Hely: VSZ Székháza
Napirend:
1) A 2001. évi Üzemi Tanács és Munkavédelmi Képviselő választások értékelése.
2) Javaslat a VSZ 2002. évi külföldi felnőtt- és gyermek csereüdülésére.
3) Javaslat a Vasutasok Szakszervezete 2002. évi képzési tervére.
4) Tájékoztató aktuális érdekvédelmi kérdésekről.

Február 21.

Alapszabályt Szerkesztő Bizottság
Hely: VSZ Székház
Napirend: A VSZ szervezeti felépítéséhez érkezett javaslatok vitája. – A Szombathelyi Területi Képviselethez tartozó alapszervezetek titkárainak értekezlete.

Szervezési Osztály

Recept

Végy egy munkavállalói érdekcsoportot. Vizsgáld meg az összetételét kor, képesítés, végzettség, bér, munkaerőpiaci érték, mobilitás, stb. szempontból. Hasonlítsd össze munkájuk fontosságát az adott munkáltatói tevékenység eredményességével. Tekints rá más érdekcsoportok foglalkoztatási és bérviszonyaira is. Elemezd munkamódszeredet, a kapcsolatodat, érdekérvényesítési lehetőségedet a partner munkáltatónál. Vizsgáld meg, hogy az adott csoport képes-e, illetve hajlandó-e tenni magáért. (Ha kell, szintenként!) Készíts javaslatokat és lobbyzz is a megfelelő helyeken az eredményes, együttes fellépés érdekében.

A fentiek mellett ne hallgass az üres, tartalmatlan, szakmailag nem megalapozott hasbeszélőkre, akiknek semmi sem jó. A munkából – mivel nem tudják mi az! – nem veszik ki a részüket, az arrogancián kívül másra nem képesek. (Véletlen, hogy pozícióban vannak, de sajnos ott vannak – de minek?!)

Utasítsd el azt a módszert, hogy *„ne csináljunk semmit, várjuk meg, mit akarnak mások."* Aztán azt nyomjuk le, vagy mi is akarjuk azt, sőt többet.

Ha eredményt értél el, ne szégyelld! Ha lettek volna elképzeléseid és a most kibicelők is végezték volna a dolgukat és támogattak volna munkádban, a döntés-előkészítésben, az eredmény is vastagabb lett volna!

Tanács: tanuld meg a fenti receptet és olvasd fel az okoskodóknak!

-kollégá-

Folyamatban van a VSZ XV. Kongresszusának előkészítése

Megkezdte munkáját az **Alapszabályt Szerkesztő Bizottság**

A Vasutasok Szakszervezete választmánya a XV. Kongresszus és az azt megelőző szakszervezeti választások előkészítésével kapcsolatban hozott határozatai alapján, 2002. január 24-én megkezdte munkáját az Alapszabályt Szerkesztő Bizottság.

Az alakuló ülésen a Bizottság megvitatta és meghatározta munkamódszerét és az elvégzendő munka időrendi ütemezését. A Bizottság tagjai egyetértettek abban is, hogy nyilvánosan, és az alapszabályt érintő javaslatokra nyitottan végzik munkájukat.

> Nyilvánosan, és az alapszabályt érintő javaslatokra *nyitottan* végzik munkájukat

Az Alapszabályt Szerkesztő Bizottság

vezetője: *Simon Dezső* alelnök, **tagjai:** *Czeglédi Ernő* szb elnök Hódmezővásárhely PGF, *Fogl Zoltán* GT-k képviselője, *Mári Gábor* TK titkár Szeged, *Marosiné Kőhalmi Ágnes* osztályvezető, *Meleg János* TK titkár-helyettes Budapest, *Molnár György* elnök ONYSZ, Nógrádi Sándor VSZ Elnökség tagja, *Orosz Péter* IB titkár FÉIB, *Pálmai Zsolt* Ifjúsági Tagozat vezetője, *Pauer Olivérné* szervezési szakértő, *Szuhchy Antal* szb titkár Szombathely Gépészeti Főn.

A Bizottság az alapszabály módosítására vonatkozó javaslatait az áprilisban sorra kerülő elnökségi ülés, azt követően a májusban sorra kerülő választmányi ülés elé terjeszti jóváhagyás végett. A testületek jóváhagyását követően kerülhet sor az alapszabály és az alapszabály módosítására vonatkozó javaslatok széleskörű véleményezésére, a tagsági vitára. A VSZ alapszabályára vonatkozó módosítási javaslatokkal kapcsolatos döntéseket a 2003 áprilisában megtartandó XV. Kongresszus jogosult meghozni.

Simon Dezső

Az IB, ki teszi a dolgát... *vagy*

Elismerés a TEB IB-nek!

Példamutató szakértői munkát végzett a TEB IB a 2002. évi bértárgyalásokra való felkészülés során. A 2001 szeptemberétől elkezdett tematikus elemzésekre – a munkavállalói csoportok TEB-en belüli szakmák bér, szolgálati idő, korösszetétel, végzettség, képesítések, stb. – épített, a hároméves megállapodás szakmunkások kiemelt bérezésére vonatkozó pontjának betartatására való céltudatos törekvés meghozta részbeni eredményét. *Molnár Ákossal*, a szakág vezetőjével történt konzultáció elősegítette, hogy a MÁV Rt. vezetése is belássa a kiemelt bérezés fontosságát. *Bodnár József* azért vitte a KÜT elé a dolgot, hogy a munkavállalók ezen nagyobb csoportjának helyzetéről világos képet kapjanak a többi szakma képviselői is.

A VSZ képviselője a piaci elszívó hatás MÁV Rt. számára nem kívánt következményére, az üzembiztonság veszélyeztetésére kívánta irányítani a figyelmet, amikor a Felügyelő Bizottság elé kérte a szakigazgató urat. A TEB szakszolgálat a foglalkoztatási, de elsősorban bérezési problémáról kért tájékoztatót a FB-ülésen, ahol indítványozta, hogy a FB is irányítsa rá a vezetés figyelmét a sürgősen megoldandó feladatukra.

> A minimum fix 7% is sokkal több, mint a nulla béremelés, vagy a 4–5,5%-os béremelés, amelyet inflációkövetően hajtanak végre

Summa summarum! Mindenki tette a dolgát. A VSZ TEB IB és a munkáltató érdemi együttműködése hozott is eredményeket.

A VSZ vezetése nem gondolja azt, hogy ezzel minden rendben van. 2002-ben a javaslatunkra újraindulló bértarifa tárgyalásokon van még mit megoldani. És hát a szakszervezeti tagdíj is arányosan nőhet ezeknél a munkacsoportoknál. Persze másoknál is, mert a minimum fix 7% is sokkal több, mint a nulla béremelés, vagy a 4–5,5%-os béremelés, amelyet inflációkövetően hajtanak végre sok munkahelyen. Arról ne is beszéljünk – és ezek vannak többségben! –, ahol *„a tavalyi bér marad, mert rá kellett állni az 50.000 Ft-os minimálbérre"* elv érvényesült.

Elismerés és köszönet a TEB IB-nek, a tárgyaló delegációnak és minden kollégának, aki elősegítette ezt a béremelést. A bérrendezéseket a MÁV-nál persze folytatni kell!

Dr. Márkus Imre

A Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíjpénztár (1062 Budapest, Andrássy út 66.) az alábbi helyszíneken és időpontokban tartja az Önkéntes Pénztári Ágazat területi küldöttválasztó gyűléseit:

Közlemény

Napirend:

1) Tájékoztató a Vasutas Nyugdíjpénztár munkájáról.
2) A Vasutas Nyugdíjpénztár Önkéntes Pénztári Ágazat küldötteinek megválasztása.
3) Egyebek. A napirenddel összefüggő előterjesztés a MÁV Rt. területi igazgatóságok humánpolitikai osztályán tekinthető meg.

Igazgatóság:	Gyűlés időpontja:	Gyűlés helye:
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Budapest, VIII., Kerepesi út 3.	2002. február 13. 10.00 óra	MÁV Rt. Területi Igazgatóság Budapest, VIII., Kerepesi út 3. I. emeleti tanácsterem
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Debrecen (Záhony-Port) Debrecen, Piac u. 18.	2002. február 21. 10.00 óra	MÁV Rt. Csomóponti Főnökség nagy oktatóterme Debrecen, Petőfi tér 12.
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Miskolc, Szemere u. 26.	2002. február 7. 9.00 óra	Vasutas Vörösmarty Művelődési Ház Miskolc, Lenke út 14/a.
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Pécs, Szabadság u. 39.	2002. február 14. 10.30 óra	MÁV Rt. Oktatási Főnökség Pécs, Indóház tér 2.
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Szeged, Tisza L. krt. 28-30.	2002. február 22. 10.00 óra	MÁV Rt. Területi Igazgatóság Szeged, Tisza L. krt. 28-30. II. emeleti tanácsterem
MÁV Rt. Területi Igazgatóság Szombathely, Széll K. u. 2.	2002. február 15. 10.30 óra	MÁV Rt. Területi Igazgatóság tanácsterme Szombathely, Széll K. u. 2.
GySEV Rt. Igazgatóság Sopron, Mátyás király u. 19.	2002. február 15. 10.00 óra	GySEV Rt. Igazgatóság tanácsterme Sopron, Mátyás király u. 19.

Határozatképtelenség esetén az újabb területi küldöttválasztó gyűlések a fenti helyszíneken és az alábbi időpontokban kerülnek megtartásra, amelyek az eredeti napirenden szereplő ügyekben a megjelentek számától függetlenül határozatképesek:

MÁV Rt. Területi Igazgatóság Budapest: 2002. február 28. 10.00 óra; ***MÁV Rt. Területi Igazgatóság Debrecen*** (Záhony-Port): 2002. március 11. 10.00 óra; ***MÁV Rt. Területi Igazgatóság Miskolc:*** 2002. február 22. 9.00 óra; ***MÁV Rt. Területi Igazgatóság Pécs:*** 2002. március 4. 10.30 óra; ***MÁV Rt. Területi Igazgatóság Szeged:*** 2002. március 11. 10.00 óra; ***MÁV Rt. Területi Igazgatóság Szombathely:*** 2002. március 4. 10.30 óra; ***GySEV Rt. Igazgatóság Sopron:*** 2002. március 5. 10.00 óra.

Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztár

Vasutas Nyugdíjpénztár Igazgatótanácsa

MVJ TÜV CERT ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

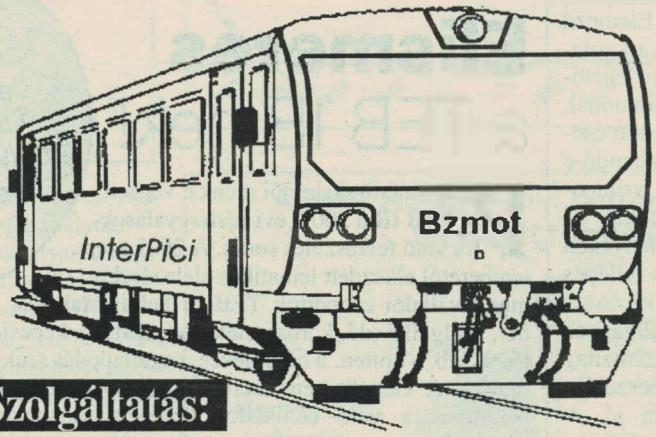

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Generációváltást akarnak a szakszervezeti fiatalok

Kongresszust tartott a legnagyobb taglétszámú magyar ifjúsági szervezet, az ötvenezer tagot számláló Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség (SZISZ) január 19-én Budapesten, a Vasasszakszervezet Magdolna úti székházában.

A tagszervezetek delegációi délelőtt kilenc órára érkeztek a SZISZ VI. országos kongresszusára, ahol a regisztráció és a megnyitó után a küldöttek zárt ülés keretében a szervezet alapszabályát, költségvetését és az országos tisztviselők személyét érintő kérdésekben döntöttek. A közel kétszáz meghívottat színes programmal szórakoztatták a szervezők.

A nyílt ülés nyitányaként *Slauder Regina*, a hatvani *Damjanich János Ipari Szakképző Intézet* tanulója József Attila: *„Aki szegény, az a legszegényebb"* című versét szavalta el. Ezt követően a székesfehérvári *Jumpers Táncegyüttes* és a *Subi-dubi Klub* modern táncokkal szórakoztatta a fiatalokat, majd a *Vasas Művészegyüttes Alapítvány Tánckara* adott ízelítőt a repertoárjából.

A délelőtti műsort a *Toldy Mária vezette Vasutas Musical Stúdió* növendékeinek világhírű dalok és musicalrészletek előadása zárta

A délelőtti műsort a *Toldy Mária vezette Vasutas Musical Stúdió* növendékeinek világhírű dalok és musicalrészletek előadása zárta. Délután a két program résztvevői közös munkába fogtak.

Hercegh Mária, a SZISZ leköszönő elnöke tájékoztatta a résztvevőket a zárt ülésen történtekről. Mint elmondta, módosították a szövetség alapszabályát, amely így rugalmasabb, tartósabb lett és a közéletben alkalmazott szóhasználatnak köszönhetően érthetőbbé vált. Elmondta, hogy az elmúlt három év munkájáról szóló beszámolót heves vita után fogadták el a küldöttek. A tisztújítással kapcsolatban *Hercegh Mária* kifejtette, hogy önként vállalt távozásával példát akar mutatni, miszerint fiatalon is le lehet mondani szakszervezeti tisztségről. Végezetül arra kérte a jelenlévő szakszervezeti vezetőket, hogy több figyelmet fordítsanak a fiatalokra.

Hercegh Mária kifejtette, hogy önként vállalt távozásával példát akar mutatni, miszerint fiatalon is le lehet mondani szakszervezeti tisztségről

A rövid beszámolót követően *Babis Papaionnou, a Görög Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség elnöke, az Európai Ifjúsági Fórum elnökségi tagja, illetve házigazdaként Szőke Károly, a Vasas Szakszervezeti Szövetség elnöke* köszöntötte a megjelenteket.

A hozzászólásokat *Czerván Mártonné, az MSZOSZ Nyugdíjas Választmányának elnöke* nyitotta meg, aki üdvözölte a két szervezet között létrejött *„nemzedéki szerződést"*. A *Gyermek- és Ifjúságvédelmi Tanács* nevében *Újhelyi István* méltatta a SZISZ fejlődését, és megköszönte, hogy a szervezet jelezte az ifjúsági érdekegyeztetés hiányát.

Senki sem használhatja fel a fiatalokat saját céljaira, ezért nagyon fontos, hogy már az iskolában megismerhessék jogaikat.

Ekkorra végeztek a szavazatok megszámlálásával. *Poszpischil László*, a Szavazatszámláló Bizottság elnöke bejelentette a választás eredményét. Ezek szerint a nyolcvannyolc leadott érvényes szavazatból nyolcvanegyet kapott *Rapi Melinda*, akit így a Kongresszus megválasztott a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnökének, illetve százszázalékos szavazattal *Kordás László* lett a SZISZ új elnöke.

A frissen megválasztott elnök hozzászólásában az oktatás – azon belül is a szakképzés – valamint a foglalkoztatási törvény fiatalok érdekeit jobban figyelembe vevő megújítását szorgalmazta. Kordás szerint az Európai Unióhoz nem csatlakoznunk, hanem integrálódnunk kell, amihez elengedhetetlen a nyelvtudás. Felhívta a figyelmet arra, hogy a képzést a pályakezdő fiatalok elhelyezkedése szempontjából kell átalakítani, azaz azt kell tanítani, amire a munkaerőpiacon igény van. A SZISZ új elnöke rámutatott, hogy a sorkatonai szolgálatból és a gyesről visszatérőket elbocsátás ellen nem védi a jog. Elmondta, hogy a fiatalok a szakszervezeti mozgalomban – nem feltétlenül vezetői posztokat – helyet követelnek maguknak az ifjúság érdekvédelmének határozottabb megjelenítése érdekében.

Ezt követően a SZISZ jövőbeni törekvéseit tartalmazó programjának vitájában felszólalt *Kovács Balázs, Bara Pál, Szőke Zoltán, Márkus Imre, Csesznek László, Földesi Gyula, Sándor László, Kajtárné Botár Borbála, Székely Tamás, Poszpischil László és Szőke Károly.*

A vitában központi szerepet kapott a szakszervezeti mozgalom fiatalítása és ezáltal a fiatal munkavállalók érdekérvényesítő képességének erősítése, az oktatási rendszer megreformálása (mert szerintük az jelenleg főleg versenyképes tudással nem rendelkező, leendő munkanélkülieket képző intézményekből áll), az ingyenes nyelvoktatás és az élethosszig tartó tanulás lehetősége, amely lehetővé teszi a folyamatos továbbképzéseket és a szakmaváltást.

Részletek

dr. Márkus Imre felszólalásából

A SZISZ Kongresszusán felszólalt *dr. Márkus Imre* is, aki az iskola és a munkahely kapcsolatáról szólva elmondta, hogy senki sem használhatja fel a fiatalokat saját céljaira, ezért nagyon fontos, hogy már az iskolában megismerhessék jogaikat.

A Vasutasok Szakszervezete elnöke szerint a családalapításhoz biztos munkahelyek kellenek, amelynek megteremtéséhez demokratikusabb társadalomra van szükség, és ehhez a mindenkori politikai hatalmat balra kell kormányozni. A szakszervezeti generációváltásra Márkus Imre szerint is szükség van, de ötvözve a fiatalos lendületet a megszerzett tapasztalattal.

A VSZ elnöke egy József Attila *„Fiatal életek indulója"* című verséből vett idézettel ösztönözte a fiatalokat az önszerveződésre: *„Mi vagyunk az élet fiai, / A küzdelemre felkent daliák, / Megmozdulunk, hejh, összeroppan akkor / Alattunk ez a régi világ!"*

A vasutasok igazsága és a sztrájkjog

Tavalyelőtt zajlott a sztrájk és a 2001. év végére került sor a munkabeszüntetéssel kapcsolatos jogi viták legfelsőbb bírósági lezárására.

Bámulatos, már-már tiszteletre méltó az a szívósság, mellyel a MÁV vezetése a jog eszközeivel próbálja érvényesíteni szigorú álláspontját, melyet a sztrájkokkal kapcsolatban képvisel. Igyekezete szemmel láthatóan arra irányul, hogy valamilyen módon kriminalizálja, vagyis az igazságszolgáltatás útján nyilvánníttassa jogellenessé a sztrájkolók eljárását. A történelmet ismerők legfeljebb a fejüket csóválhatják, hogy milyen szívósan tartják magukat bizonyos hatalmi reflexek. A munkásmozgalom hajnalán a munkabeszüntetést gyakran sikerült önmagában is büntetendő cselekménnyé nyilvánítani, a stratégiai szempontból elsőrendűen fontos vasútnál pedig egyenesen olyan katonás rendet alakítottak ki, hogy a legkisebb függelemsértés is komoly büntetést vonhatott maga után.

A magyar vasutasok szakszervezeti mozgalmát is egy nagy sztrájkmozgalom hozta létre a század elején. Az akkori hatalom katonai behívásokkal fenyegetőzve törte le a munkabeszüntetést és a vasutasok a későbbiekben is élvezték az államhatalom különleges figyelmét. *Bethlen István* miniszterelnöknek a szociáldemokratákkal kötött megállapodása értelmében a párt a vasutasok körében sem szervezkedett.

A vasúti munka természete valóban megköveteli a fokozott munkafegyelmet, de ez nem zárja ki a vasutas munkavállalók jogát arra, hogy érdekeiket munkabeszüntetéssel is érvényesítsék. Különösen igaz ez akkor, amikor a vasutasság már egyáltalán nem számít olyan kiváltságos rétegnek, mint a háború előtt.

Csak ma tudjuk igazán értékelni azt a liberalizmust, mellyel 1989-ben a törvényhozók a sztrájktörvényt megalkották, valóban tág teret nyitva a munkavállalók munkabeszüntetéssel való érdekérvényesítése előtt. A törvény létjogosultságát és alkalmasságát paradox módon a rendszerváltás utáni idők munkamozgalmai is igazolják: a ritka magyarországi sztrájkok is azt mutatják, hogy a törvény rendkívüli esetekre készült és azokat jól kezeli.

Feltűnő, hogy sztrájkokra a rendszerváltást követő évtizedben szinte kizárólag az állami szektorban került sor. Oka lehet ennek az a tény, hogy a közszolgálati munkát végzők körében még erősebb a testületi szellem maradványaként jelentkező szolidaritás és oka az is, hogy a közszférában dolgozók jövedelmei egyre inkább elmaradnak a magánszféra európai mértékkel mérve szintén nem lélegzetelállítóan magas bérszínvonalától is.

Logikus mit kell tenni: Megemelni a közszférában dolgozók munkabéreit!

Logikus, mit kell tenni: megemelni a közszférában dolgozók munkabéreit. Technikailag ez valóban nem nehéz feladat, csak kérdés: szervezetszociológiai szempontból nézve megbízható és jó munkaadó-e az állam? Az általános tapasztalat az, hogy a nagy rendszerek mindig pazarlóan bánnak a rendelkezésükre álló forrásokkal: természeti, anyagi, emberi forrásokkal egyaránt.

A nagy rendszerek mindig pazarlóan bánnak a rendelkezésükre álló forrásokkal

Nem biztos tehát, hogy a közszolgáltatásokban is az állami szektor változatlan fenntartása a munkavállalók érdeke. Számos példa mutatja, hogy a privatizációtól való félelem túlzott volt: a magánkézben lévő üzemek általában jobb jövedelmet és munkafeltételeket biztosítanak, mint az állami kézben maradt intézmények.

A TÖRTÉNELMET ISMERŐK LEGFELJEBB A FEJÜKET CSÓVÁLHATJÁK, HOGY MILYEN SZÍVŐSAN TARTJÁK MAGUKAT BIZONYOS HATALMI REFLEXEK

Amikor tehát örömmel konstatáljuk, hogy az igazságszolgáltatás csúcsaként a Legfelsőbb Bíróság jogszerűnek nyilvánította a tavalyi vasutassztrájk valamennyi szakaszát, beleértve azt a napot is, amikor a vasutasok egy új követelésért, a szakszervezeti tagdíjak munkáltató általi levonásának és átutalásának fenntartásáért sztrájkoltak, nem felejthetjük: a vasutas társadalom stabilitásának biztosítéka nem a mai viszonyok befagyasztása. Biztos munkahelyeket olyan közlekedéspolitika teremthet, melyben a vasúti szállítás prioritást élvez, már csak elsőrendű környezetvédelmi és energiagazdálkodási érdekeink miatt is. Ilyen közlekedéspolitika pedig csak a környezeti szempontok iránt érzékeny kormánytól várható el.

Heiszler Vilmos
történész
(Népszabadság 2002. január 7-i számából)

Szakszervezeti mozgalmak Európában

24 órás sztrájkot hirdettek a vasutas szakszervezetek Franciaországban

Franciaország

A CGT és még hat vasutas szakszervezet közös felhívást adott ki 24 órás sztrájk megtartására. A sztrájk céljairól sajtóértekezletet tartottak.

A követelések közt első helyen szerepelt a munkabér, amelyről már folytak tárgyalások, de mivel ezek megszakadtak, a szakszervezetek annak újrakezdését követelték. Tárgyalni akartak ezenkívül foglalkoztatási és szociális kérdésekről is. A követelésekhez a közszolgálati alkalmazottak is csatlakoztak.

A követelések nyomatékosítására a szakszervezetek közös felvonulást szerveztek Párizsban, a Montparnasse pályaudvartól a miniszterelnökségi palotáig. A tüntetéshez a vasutas nyugdíjasok képviselői is csatlakoztak, akik nyugdíja alig éri el a havi 7.500 frankot (kb. 277.000 Ft). A követelések fő irányvonala volt a bérek vásárlóerejének védelme. A vasutasok felhívták az SNCF igazgatóságának figyelmét arra, hogy a munkabéreket az infláció mértékével emelje, ugyanis az év elején az 1,2%-os előirányzatot mára lényegesen túllépték.

A CGT vasutas szekciójának főtitkára kijelentette: „ismert tény az, hogy a vasutasok 75%-ának nettó havi fizetése alig éri el a 8.500 frankot (kb. 314.000 Ft). Már korábban levelet intéztünk az SNCF elnökéhez, amelyben közöltük annak szükségességét, hogy a munkabéreket legalább 9.000 frankban kell megállapítani és meg kell adni a tizenharmadik havi fizetést. A nyugdíjakat pedig ennek megfelelően kell megállapítani." Az igazgatóság válaszában nem tartotta jelenleg időszerűnek erről a kérdésről tárgyalásokat kezdeni. Ezt a választ a szakszervezetek úgy tekintették, hogy az ajtó nyitva marad a tárgyalások előtt.

A francia vasutasok munkabére forintban kifejezve túl nagynak tűnik, azonban azok vásárlóértéke nem haladja meg az átlagos bérszínvonalat. A francia vasutasok érdekvédelmi szervezetei igen komoly erőt képviselnek a dolgozók jogos követeléseinek kivívásánál. Azt, hogy a jelenlegi követelések teljesítése milyen sikerrel jár majd, a közeljövő mutatja meg.

Hajós Béla
(La Vie du Rail, 2002. január)

MAGYAR VASUTAS

Pali bácsi

Lapunk legutóbbi számában köszöntötte *Feleky Pált*, a Vasutasok Szakszervezetének korelnökét 80. születésnapja alkalmából.

Feleky Pál negyvenegy éves aktív vasutas és több, mint hatvan éves szakszervezeti mozgalmi múltja során számtalan kitüntetést kapott kimagasló munkásságáért. Megbecsült és szeretett társadalmi tisztségviselője ma is szakszervezetünknek.

Tisztes korát ünneplő *Pali* bácsit kecskeméti otthonában kereste fel szakszervezetünk népes küldöttsége *Dr. Márkus Imre*, a VSZ elnöke és *Simon Dezső* alelnök vezetésével. Az Országos Nyugdíjas Szervezet nevében *Molnár György* elnök és *Hegedűs Károly* területi szervező gratulált. A helyi nyugdíjas alapszervezet vezetősége is köszöntötte az ünnepeltet.

A kissé gyengélkedő korelnök és kedves felesége szeretettel, barátsággal fogadta Pali bácsi *„nagy családjának"*, a Vasutasok Szakszervezete vezető képviselőjének látogatását, gratulációit. Mint mondotta, kis időre *„beköltözött"* hozzájuk a Vasutasok Szakszervezete. Pali bátyánk egészségére ürített poharak után, – mint mindig – ezúttal is a munkára terelődött a szó. A szakszervezet vezetői tisztük szerint – és persze az ünnepelt érdeklődésére – részletesen tájékoztatták a korelnököt a szakszervezeti élet időszerű kérdéseiről, a feladatokról, a bértárgyalásokról és a vasútról. A tisztes kor emlegetése okot adott Pali Bácsinak az elmúlt évek, évtizedek jól megőrzött emlékeinek újbóli átélésére.

A vendégek figyelmes érdeklődéssel hallgatták a Székelymagyarosra visszaszálló gondolatok, emlékek felidézését. Pali bácsi gyermekkori élményei mellett megismerhettük vasutassá válásának történetét is. Elvitt bennünket a zsibói fűtőházba, ahol édesapja mozdonyvezető volt, aki vasutasnak adta fiát a helyi pályamester mellé. Elbeszélése szerint ez akkor még csak az édesapja akarata volt.

A kissé gyengélkedő korelnök és kedves felesége szeretettel, barátsággal fogadta Pali bácsi *„nagy családjának"*, a Vasutasok Szakszervezete vezető képviselőjének látogatását, gratulációit.

80.

– Hűséges típus vagyok – hangsúlyozta Pali bácsi –, apám akarata *„jó vágányra"* állította életem sorát, megszerettem a vasutat, és nyugdíjazásomig végigjártam a pályán az elérhető *„állomásokig"* beosztásokat.

Feleségül is vasutas lányt vettem – emelte pillantását *Sára* asszonyra, akivel ötvenhat esztendeje mindmáig szeretetben élnek. Életútját lélekben bejárva egyszer-egyszer láthatóan elérzékenyült – hiszen emlékeiben azokkal találkozott, akikről beszélt, akiket szeretett. Pali bácsi – mint említette – emlékeinek megírásán munkálkodik, hiszen a nyolcvan esztendő alatt igen sok tapasztalatot szerzett mozgalmas élete során, van miből okulni.

Feleky Pál negyvenegy éves aktív vasutas és több, mint hatvan éves szakszervezeti mozgalmi múltja során számtalan kitüntetést kapott kimagasló munkásságáért. Megbecsült és szeretett társadalmi tisztségviselője ma is szakszervezetünknek. Készülvén szülőföldjének felkeresésére, szívből kívánjuk, merítsen erőt a gyermek- és ifjúkori emlékek újbóli felfedezéséből, szülőföldje levegőjéből.

Jó egészséget kívánunk Korelnök Úr, Isten éltessen kis- és nagy családod örömére.

Hegedűs Károly

Ülésezett a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete

ONYSZ

2002. január 22-én tartotta első idei testületi ülését az Országos Nyugdíjas Szervezet elnöksége. Az ülésen részt vett Dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke és Simon Dezső, a VSZ alelnöke.

A testületi ülés napirendjén a 2003. év első hónapjaiban sorra kerülő VSZ XV. és a VSZ ONYSZ III. soros kongresszusára történő felkészülés feladatai szerepeltek. Az elnökség javaslatokat fogadott el az ONYSZ választmánya részére: A kongresszus és az alapszervezeti tisztújító taggyűlések időpontjára, a küldöttek létszámára, jelölésének és választásának rendező elveire, valamint az ONYSZ vezető testületei munkaprogramjára, ülésrendjére, a szakszervezet érdekvédelmi munkájának tartalmi követelményeire. Az elnökség megtárgyalta az ONYSZ 2001. évi költségvetéséről készült beszámoló jelentést és a 2002. évre készült költségvetés tervezetét. Javaslatot fogadott el a III. kongresszust előkészítő programszerkesztő, beszámoló jelentést, szervezeti- és működési szabályzatot készítő bizottságok felállítására, tagjaira.

Dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke tájékoztatta az elnökséget a MÁV Rt.-vel 2002. évre kötött bérfejlesztés részleteiről, értékelte az Országos Nyugdíjas Szervezet és a Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége közötti kapcsolatot, továbbá javaslatokat tett az együttműködés javítására.

Ismertette a szakszervezetek, szakszervezeti szövetségek, konföderációk, valamint a Magyar Szocialista Párt miniszterelnök-jelöltje, *Medgyessy Péter* között létrejött *„együttműködési nyilatkozatot"*, kiemelt figyelemmel annak nyugdíjasokat kedvezően érintő vállalásaira.

Az elnökség megvitatta és az ONYSZ választmánya számára elfogadta az előterjesztéseket.

Hegedűs Károly

EXPLORER
Vasutas Világjáró Klub
III/15 13 Platán str.
Kiskunfélegyháza – Hungary 6100

„Az EVVK 2002. évi programterve

Nápoly–Capri–Sorrento–Velence	(16.500 Ft)
Párizs–München	(4100 Ft)
München–Amszterdam	(3500 Ft)
Athén–Aegina szigete	(11 000 Ft)
Horvát Tengerpart	(17 000 Ft)
Szardínia+Korzika	(33.000 Ft)
Dél-itáliai körút	(16.000 Ft)
Itáliai körút	(17 000 Ft)
Velence–Róma	(4300 Ft)
Prágában+Varsó	(3900 Ft)
Krakkó	(3900 Ft)

További részletek a 06+27-51-es számon minden kedden 9-15 h-ig, és a **06 30/9634-325** számon napközben"

Láss, ne csak nézz!

Ígérgetés jobbról, balról?

Az újságolvasó, tévénéző állampolgár, most a választások előtt gyakran találkozhat azzal az elfogulatlannak tűnő véleménnyel, hogy a kormány is, az ellenzék is csak ígérget. Nem is érdemes odafigyelni az egész kampány-vircsaftra. Azt már nem mondják ki ezek a *„pártatlan"* megfigyelők, de annál inkább sugallják, hogy nem is fontos elmenni szavazni, s különösen nem a változtatás, a kormányváltás szándékával. Érdekes, hogy akkor legyintgetnek szívesen, ha az ellenzék ígéreteit kell minősíteniük, s ugyanők naivan szoktak lelkesedni egy-egy kormányzati ígéret hallatán.

Ha az ígéretekről van szó, nem ártana leszögezni, hogy a kormány csak ne ígérjen semmit, mert választások előtt nem ez a kormány dolga, hanem számoljon el saját korábbi ígéreteivel és négyéves munkájának eredményeivel. Emlegetik is nagyhangon az eredményeket, csakhogy a számok nem stimmelnek. Hol van az egészségügyi dolgozók kétszáz százalékos béremelése, meg a rendőröké, amit bizony megígértek? Hol a tisztes nyugdíj, hol a létbiztonság, a közbiztonság, hol vannak a valóban árvízbiztos gátak, hol a sokszáz kilométer autópálya? Hol a polgári Magyarország, aminek a megteremtésével négy évvel ezelőtt kecsegtették az állampolgárt? Pedig ez a kormány a rendszerváltás óta először örökölt oly sokat szidott elődeitől rendezett gazdaságot, már ami a nagy számokat, az államháztartás, a költségvetés adatait érinti. És éppen az elődei által keresztülvitt, s a lakosságtól annyi áldozatot követelő Bokros csomagnak köszönhetően dicsekedhetünk ma is kedvező gazdasági mutatókkal. Akkor miért nem érzi az emberek többsége, hogy javultak az életkörülményei?

Hova lett a dohány, a lé, a pénz?

Ennek a kormánynak semmi más dolga nem lett volna, mint hogy a mindvégig impozáns gazdasági növekedés hasznából legalább valamit juttasson az embereknek. Akkor nem kellett volna a négy jó év hozadékát a hatalom koncentrációjára, párthívek költséges toborzására, a demokrácia intézményeinek felszámolására, idétlen és drága országimázs propagandára, Defend magánhadseregre költeniük. Akkor nem lenne szükségük a félelemkeltésre, mert nem kellene félniük. Akkor nem fordulhatna elő, hogy egy állami nagyvállalatnál, nevezetesen a Magyar Postánál gépi hazugságvizsgálatnak vetik alá a dolgozókat, mint a legelvetemültebb bűnözőket, hogy felderítsék, melyikük szivárogtatta ki az egyébként nagyon is a nyilvánosságra tartozó, a köz megkárosításáról tanúskodó üzleti *„titkokat"*.

Demokráciában az a jó, hogy négyévenként egyetlen napra valóban a nép az úr. Mi dönthetünk, Te, ő, meg én.

Ez a kormány és a kormányfő maga, kezdettől Erős Jánost játszott. Nem nemzeti egységet akart teremteni, hanem *„aki nincs velünk, az ellenünk van"* legócskább diktatórikus elv alapján nemzeti félelmet, nemzeti rettegést, nemzeti meghunyászkodást. A szakszervezeteket kezdettől fogva igyekeztek semmibe venni. Csak a státustörvény nem kellően átgondolt és egyeztetett életbeléptetése, majd a fenyegető munkaerőbeáramlás árnyékában rohantak tárgyalni velük.

Bezzeg a Munka Törvénykönyv módosításához nem kellett a szakszervezetek támogatása!

Amit adtak, abban sem volt sok köszönet. A millenniumi parádéra, tűzijátékra, koronahurcolászásra, országzászló avatásokra, s az egy értékes (Melocco Miklós műve) és számtalan sajnos inkább kerti törpére hasonlító Szent István szoborra, összesen nyolcvanmilliárd, azaz nyolcvanezermillió forintot költöttek. Miközben gyerekek életmentő műtétjeire úgy kell összekunyerálni néhány milliót, s a baleseti sebészeten a megfelelő fém implantátum híján a beteg saját kioperált bordájából faragnak *„pótalkatrészt"* az orvosok. Miközben a hajléktalanok megfagynak az utcán, a szegénység pedig hitelt érdemlő kimutatások szerint a gyerekeket sújtja leginkább.

Hova lett a dohány, a lé, a pénz?

Öt százalék körüli inflációt ígért a kormány, de az egész ciklusban mindvégig tíz százalék körül maradt a pénzromlás üteme. Ügyes közgazdasági trükkel ebből is ők szereztek ellenőrizhetetlenül osztogatható milliárdokat. Felemeltük a minimálbért – dicsekedett a tévében a miniszterelnök. Valójában a munkaadókat kényszerítették erre, akiknek így megnőttek a terheik, nemcsak a fizetésemelés, hanem a béreket terhelő magasabb járulékok miatt is. A kormány megint jól járt. A kenyér ára meg emiatt emelkedik, és nemcsak a kenyéré. Miközben a nagyon is rászorulóó dolgozó reálértékben alig kap többet. Ami elviselhetetlen bérfeszültséget teremtve majdnem ugyanannyi, mint a nála sokkal képzettebb, tapasztaltabb kollégája bére. A szakképzettséget és tudást semmibe vevő, összeomlott alkalmazotti bértáblák a legsötétebb kommunista egyenlősdi szellemét honosították meg, a dühödten, de oly hamisan komcsizó kormány uralkodásának idején. És most ígérnek bérrendezést 2003-ra, olimpiát 2012-re? Kár, hogy a Fideszes Földi Paradicsom megteremtésére még nincs határidő, de ahogy ez a kampány alakul, lehet még.

Ne hagyjuk magunkat átverni!

Ezzel szemben az ellenzék bizony csak igen szerényen, a mértéket realitásokhoz közelítve megismétli a Fidesz az ország felvirágoztatására tett négy évvel ezelőtti ígéreteit. *Medgyessy Péter* például nem kétszáz, hanem csak ötven százalékos béremelést ígért az ápolónőknek, s ezt még akár be is lehet tartani. No meg ígérik a demokrácia intézményeinek és a jogbiztonságnak helyreállítását, s hogy az elsíbolt pénzeknek utánanéznek. Ez azért is hihető, mert nem kerül semmibe, sőt, amit sikerül még visszaszerezni, az a köz javára fordítható.

Szaktársak, ne hagyjuk magunkat átverni azzal, hogy mindenki csak ígérget! A demokráciában az a jó, hogy négyévenként egyetlen napra valóban a nép az úr. Mi dönthetünk, Te, ő, meg én. Illetve mert a választás kétfordulós nálunk, ez az egyetlen nap tulajdonképpen kettő. Csak ott és akkor és addig gyakorolhatjuk közvetlenül a hatalmat, amíg kitöltjük a szavazólapot. Persze utána is lehet tárgyalni, bért követelni, tiltakozni, sztrájkolni. És tovább kell majd az érdekeinkért harcolni, bármilyen színezetű legyen a következő kormány, de hogy ezt majd milyen feltételekkel, milyen eredménnyel tehetjük, az is a választásokon dől el.

Mező Ferenc

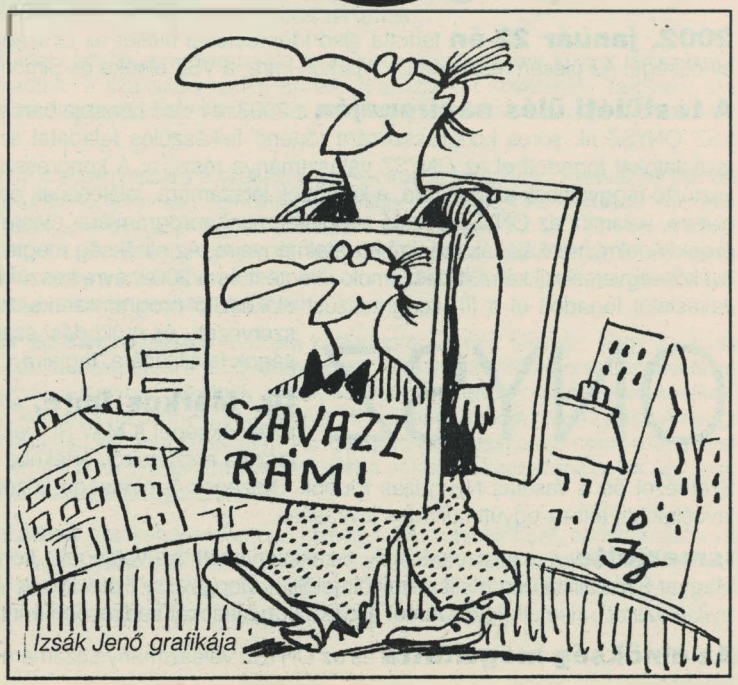

Izsák Jenő grafikája

„Családbarát kormány" – Csökkenő értékű családtámogatási ellátások

MAGYARORSZÁGON KÖZEL SZÁZEZER OLYAN CSALÁD VAN, AHOL NINCS AKTÍV KERESŐ

A „családbarát" programot hirdető kormány hatalomra kerülésekor a családok megerősítését, felemelését állította politikája középpontjába.

Ennek érdekében átrendezte a családtámogatási rendszerét; ismét alanyi jogúvá tette a családi pótlékot és a Gyest-t, 2000 januárjától visszaállította a Gyed-et. A családtámogatási rendszer legfőbb pillérévé az eltartott gyermekek utáni adókedvezményt tette, – ezzel a népességfogyás megállítása érdekében az anyagi forrásokat igyekezett átcsoportosítani a gyermekes családok részére.

Mindez az intézkedés és szándék tiszteletet érdemlő és méltányolandó lenne, ha nem azt az eredményt hozta volna, amit hozott.

Változott a támogatás belső rendszere, de a KSH adatai szerint a növekvő nemzeti jövedelemből a családtámogatásra fordított arány ma sem több, mint 1998-ban volt. Vagyis a kormány úgy adott egyes családoknak, hogy másoktól elvett ugyanannyit.

Újra alanyi jogúvá tette a családi pótlékot, de összegét 1998 óta egyetlen fillérrel sem emelte, mely így értékének közel harmadát elveszítette.

A kisjövedelmű családok esetében a családi pótlék elértéktelenedését nem pótolja semmi, hiszen nincs olyan mértékű bérük, hogy az adókedvezményt igénybe tudják venni.

Az elértéktelenedés sorsára jutott a rendszeres gyermekvédelmi támogatás, vagy új elnevezésén a kiegészítő családi pótlék is, melynek összege tavaly 4000 Ft, az idén 4200 Ft-ra emelkedett. (Ez mindössze 5%-os növekedést jelent a hivatalosan 6,5%-ra prognosztizált inflációval szemben.) Ez a juttatási forma közel 800 ezer gyermeket érint.

A Gyes bruttó összege a mindenkori nyugdíjminimum összegének felel meg, amely az elmúlt évben 18.310 Ft volt, 2002 januártól pedig 20.100 Ft lett, ebből még 8%-os nyugdíjjárulék kerül levonásra. Az egy főre eső létminimum ma kb. 25-30 ezer Ft között van. A gyermeknevelési támogatás is a mindenkori legkisebb nyugdíj összegével egyezik meg.

A Gyed értékállósága is csökkenni látszik. Maximuma korábban a minimálbér kétszerese volt, ennek megfelelően az elmúlt évben 80 ezer Ft-ban volt megállapítva a *„plafon"*. 2002. januártól mindössze háromezer Ft-tal, 83 ezer Ft-ra emelkedett, holott a minimálbér kétszerese 100 ezer Ft lenne.

A kisjövedelmű családok esetében a családi pótlék elértéktelenedését nem pótolja semmi

Az egyetlen támogatási forma ami igazán nő, s amelyet a jövőben is növelni kíván a kormány, az az adókedvezmény, melyet azonban a családok egy jelentős hányada nem, vagy nem teljes egészében tud igénybe venni.

Szociológiai felmérések szerint ma Magyarországon közel százezer olyan család van, ahol nincs aktív kereső, mert mindkét szülő munkanélküli, vagy csonka a család. Nagyjából ugyanennyi azon családoknak a száma is, ahol mindkét szülő rokkantnyugdíjas. Közel kétszázezer család tehát egyáltalán nem részesülhet az adókedvezménybe épített gyermektámogatásban.

Kutatások szerint a lakosság közel 30%-a a létminimum szintjén él. E körbe tartoznak a többgyermekes családok, a gyermeküket egyedül nevelők (döntő részben nők), és a nyugdíjasok.

Ha a kormány valós szándéka a családok megerősítése, felemelése, a népességfogyás megállítása, akkor stabil, kiszámítható, reálértékét megőrző, igazságos, valamennyi család helyzetét javító támogatási rendszer megvalósítására van szükség.

Ennek elérése érdekében a VSZ Nőbizottsága az MSZOSZ Női Választmányával együtt évek óta különböző formákban:

állásfoglalásoknak a Szociális és Családügyi Minisztérium részére történő többszöri megküldésével, a gyermekes anyák helyzetéről sajtótájékoztatók tartásával, illetve a parlamentben megtartott *„Utak és lehetőségek a szegénység visszaszorítására"* c. témában rendezett konferencia szekcióülésén történő felszólalással

is követeli a több, mint kétmillió gyermeket érintő családi pótlék összegének rendszeres emelését, értékállóságának biztosítását, a Gyes összegének a nyugdíjminimum helyett a mindenkori minimálbérhez igazítását.

Kollár Sándorné

Csökken a Gyed értékállósága

Összeállítás egyes társadalombiztosítási és szociális ellátások összegeiről

2002. JANUÁR 1-JÉTŐL

Érték Ft/hó

Megnevezés:	2001.	2002.	változás + Ft
Minimálbér	40.000	50.000	+10.000
Öregségi nyugdíj legkisebb összege:	18.310	20.100	+ 1.790
Rokkantsági nyugdíj minimum összegei:			
* III. rokkantsági csoport	18.310	20.100	+ 1.790
* II. rokkantsági csoport	19.220	21.080	+ 1.860
* I. rokkantsági csoport	19.900	21.830	+ 1.930
Baleseti rokkantsági nyugdíjminimumok:			
* III. rokkantsági csoport	18.420	20.210	+ 1.790
* II. rokkantsági csoport	19.350	21.230	+ 1.880
* I. rokkantsági csoport	20.020	21.960	+ 1.940
Árvaellátás minimum összege	15.620	17.140	+ 1.520
Együttfolyósítási határösszeg (saját jogú és özvegyi nyugdíjé)	34.650	39.940	+ 5.290
Anyasági támogatás	27.465	30.150	+ 2.685
Gyermekgondozási segély	18.310	20.100	+ 1.790
Gyermeknevelési támogatás	18.310	20.100	+ 1.790
Családi pótlék és iskoláztatási támogatás			
• egy gyermekes családnál	3.800	3.800	-
• egy gyermekes egyedülállónál	4.500	4.500	-
• kétgyermekes családnál/gyermek	4.700	4.700	-
• kétgyermekes egyedülállónál/gyermek	5.400	5.400	-
• három v. több gy. családnál/gyermek	5.900	5.900	-
• három v. több gy. egyedülállónál/gyermek	6.300	6.300	-
• tartósan beteg, ill. fogyatékos gy. esetén	10.500	10.500	-
• nagykorú, jogosult gyermek esetén	5.400	5.400	-
Kiegészítő családi pótlék (egységesen), ha a családi egy főre jutó jövedelem max. 18.310 Ft	4.000	4.200	+ 200
Rendszeres szociális járadék:			
• 59. életévüket betöltött nők és 62. életévüket betöltött férfiak esetén,	16.550	19.150	+2.600
• a többi esetben	14.250	16.400	+ 2.150
Ápolási díj:			
• 2-18 éves beteg gyermek esetén	18.310	20.100	+ 1.790
• 18 év felettiek esetén	10.986	12.600	+ 1.614
Vakok személyi járadéka	8.000	9.250	+ 1.250
Nyugdíj előtti munkanélküli segély	14.648	16.080	+ 1.432
Időskorúak járadéka	14.648	16.080	+ 1.432
Időskorúak járadéka egyedülállónak	17.395	19.950	+ 2.555
Sorkatonai családi segély	18.310	20.100	+ 1.790
Nyugdíjemelés %-a (tervezett)	10,3 %	9,7 %	- 0,6 %

Választások előtt, a „második kamara” hiányáról

Egy népszerűsítésre nem méltó, a semmiből előkerült nyugdíjas szervezet *„Ki áll a nyugdíjasok pártján?”* című röplappal árasztotta el az országot. Hogy mibe kerülhetett a nyomdai és postaköltség, nem tudom. Némi fogódzót jelent, hogy amikor 1997 januárjában az ÖTA postai úton küldött névre szóló értesítést az akkor mintegy 205 ezer tagjának, a kedvezményezett postai költség 4,5 millió forintot tett ki.

Azt viszont a röplap stílusából, egyoldalú politikai beállítottságából sejteni lehet, hogy honnan a csudából van egy nyugdíjas szervezetnek erre ennyi pénze. Sajnos a nyugdíjasok szembeállítására és megosztására saját házunk táján is látunk kísérleteket.

A röplap tartalmára kár szót vesztegetni. Azt minden nyugdíjas a saját anyagi helyzetéből és társadalmi megbecsüléséből kiindulva, úgyis meg tudja ítélni. A kor nemcsak bajjal, tapasztalatokkal is párosul. A politikai cselvetés apró nyílvesszői a valódi és egységes nyugdíjas érdekek páncéljáról szépen leperegnek.

Van azonban, amire fel kell figyelnünk. A választások közeledtével minden társadalmi réteg – kezdve a nyugdíjasoktól, a földekből élő vidéki lakosságon át, a cigányokig – egyoldalú befolyásolása kerül előtérbe. Márpedig az az igazság, hogy egykamarás parlamentben sem a nyugdíjasok, sem a nemzetiségiek egységes érdekeit nem lehet tisztán megjeleníteni. A hívők püspöki körlevelek útján történő politikai riasztgatása sem valami erkölcsös cselekedet.

Az országgyűlési képviselők – legyenek bár nyugdíjasok, nemzetiségiek, vagy lelkészek – egykamarás parlamentben függnek saját pártjuk szigorú szavazási előírásaitól, adott esetben egyéni választókörzetük területi elkötelezettségétől. Ezzel szembe lehet ugyan szegülni, de ennek ára van. Az előző évekből is tudnánk erre példát mondani a politikai meghurcolástól kezdve a szavazástól való távolmaradás ötvenezer forintos büntetési tarifájáig.

A második országgyűlési kamara teszi egyedül lehetővé az egyes társadalmi részérdekek – történelmi egyházak, nemzetiségek, civil szervezetek, nyugdíjasok – pártoktól és régióktól független képviseletét. Nem véletlen, hogy a demokráciában nálunk járatosabb országokban kétkamarás a törvényhozás. Persze az elnevezések eltérőek az olasz szenátustól kezdve az angol lordok házáig, de a lényeg nem az elnevezésen múlik. Az *„alsóházban”* ülnek a pártok, közigazgatási területek képviselői és a második kamarában, ha úgy tetszik a *„felsőházban”* a történelmi egyházak küldöttei, a nemzetiségek és a civil szervezetek, közöttük a nyugdíjasok választott képviselői.

Tudomásul kell venni, hogy a társadalom tagjai politikai elkötelezettségük alapján megosztottak, de az egyes társadalmi rétegeknek – pl. a közel hárommilliós nyugdíjas rétegnek – vannak párthatalmi céloktól független érdekeik. Akik például a cigányságot etnikai alapon a szavazásnál egy akolba akarják terelgetni, csak a saját pecsenyéjüket sütögetik. Nyugdíjasokat most név szerint előbbi indokok alapján hadd ne említsek.

A hazai parlament átalakításának gondolata azonban csak egy miniszterelnök-jelölt választási beszédében hangzott el, de egyetlen párt választási programjában sem szerepel. Miután a második kamara létrehozása alkotmánymódosítást igényelne (és a túlméretezett 386 fő képviselői létszám jelentős csökkentésével párosulna), megvalósítása legelőször 2006-ban történhet meg. Számolni kell azonban a kisebb pártok ádáz ellenállásával. A házszabály szerint általában 15 fő kell a parlamenti frakció megalakításához. (Kivétel a MIÉP, az általános előírás sajátos értelmezése és a *„felsőbb hatalmak”* jóvoltából.)

Márpedig az önálló parlamenti frakció létrehozásának számos előnye van. Például 2001-ben egy képviselő alapfizetése 153 ezer forint volt, de a frakcióvezető ezen felül 183 ezer forint, helyettese 153 ezer forint pótdíjat kapott. A frakció tagjait be kell választani a különböző bizottságokba, itt a pótdíjak 61.200-153.000 forint között szóródnak.

Félreértés ne essék! Ezek a fizetések összességükben is eltörpülnek a pénzügyi szféra vezetői díjazásától, vagy a vállalatok felsővezetőinek bérétől.

De én úgy gondolom, hogy mi választópolgárok jobban járnánk, ha a képviselői alapdíjat megháromszoroznák, ugyanakkor az *„alsóház”* létszámát harmadára csökkentenék, a második kamara egyidejű létrehozásával.

Amíg ez meg nem valósul, addig is használjuk ki a négyévenként egyszer adódó lehetőségünket, gyakoroljuk állampolgári jogainkat, és a társadalmi jólét jövőbeni megteremtése érdekében menjünk el szavazni.

dr. Kun Dezső

> A második országgyűlési kamara teszi egyedül lehetővé az egyes társadalmi részérdekek pártoktól és régióktól független képviseletét.

> A társadalmi jólét jövőbeni megteremtése érdekében menjünk el szavazni!

> **SZÁMOLNI KELL A KISEBB PÁRTOK ÁDÁZ ELLENÁLLÁSÁVAL**

ARANYSZÁJ

Szabad**jegy**

Lakodalomba volt hivatalos a család, ezért hosszabb útra kellett vállalkozni vonattal. Négyen keltek útra: az apa, az anya, a tízéves fiuk és az egyik nagymama. Az állomás pénztáránál az apa intézkedett a jegyek felől.

– Kérek három egész és egy fél jegyet – mutatott a mögéje felsorakozott családra.

– Mondja bácsikám, kinek lesz a féljegy? – érdeklődött a pénztáros kisasszony.

– Kinek-kinek, hát ott ni, a kisfiamnak!

– De hiszen annak a fiúnak hosszú nadrágja van, egész jegyet kell neki váltani!

– Nézze kisasszony! Ha maguknál a vasúton a jegyet nadrág szerint adják, adjon két egészet nekem meg a fiamnak, egy felet a feleségemnek és egy szabadjegyet az anyósomnak!

Udvarias kolléga

Fiatal kolléga került a hivatalba, amely első munkahelye volt. Tudását csillogtatva, becsmérlőleg vélekedett az idősebb munkatársak begyepesedett, vaskalapos munkamódszereiről.

– Nézze fiatalember! – szólította meg a legkorosabb hivatalnok a pöffeszkedő fiatal kollégát.

– Én a maga korában, mint tudatlan zöldfülű ifjonc, ilyen hivatali kérdésekben meg sem mertem mukkanni!

– Kedves kolléga úr! – így a fiatalember – a közöttünk folyó vita alapján bátran állíthatom, ön irigylésre méltóan megőrizte fiatalságát!

> ÉN A MAGA KORÁBAN, MINT TUDATLAN ZÖLDFÜLŰ IFJONC...

Hegedűs Károly

Nekünk az emberből, a munkásból kell kiindulnunk

– hangsúlyozza *Krausz Tamás* történész

Az alábbi interjúrészletet abból a terjedelmesebb, átfogóbb témakörű anyagból ragadtuk ki, amely később és máshol jelenik majd meg. Úgy gondoltuk, a szakszervezetekre vonatkozó részt mégis helyes itt közölni, mert – vitatható megállapításaival együtt is – elgondolkodtató és hasznosítható.

– Milyen hatással van a globalizáció a munkavállalói érdekvédelem lehetőségeire, a szakszervezetek tevékenységére? Hogyan válaszoljanak az érdekvédelmi szervezetek a globális kihívásokra?

– A legnagyobb baj az, hogy a szakszervezetekben két rossz tendencia van jelen. Az egyik, hogy még ma is úgy politizálnak a szakszervezetek főnökei – ha nem is mindegyik –, mint a régi rendszerben. Van aki úgy képzeli el, hogy az állam majd megadja, amit negyven év alatt megszoktak, hogy az állam ki fogja elégíteni a dolgozók követeléseit. Én nem akarom védeni a kormányt, az államot sem, de már egyik sincs abban a helyzetben, hogy a dolgozóknak azokat a jogokat realitásként meg tudja adni, amit a szakszervezet követel. A szakszervezet azért él a múltban, mert még mindig nem érzékelik sokan, hogy már nemzetközi konstellációban kell végiggondolni a feladataikat és követeléseiket. Sokan leragadtak a bérpolitizálás egyszeregyénél.

– Ez miféle szakszervezeti magatartást igényelne?

– Az egész európai szakszervezeti mozgalom érdekelt abban, hogy Magyarországon minden multinacionális cégnél legyenek szakszervezetek. Ez minimális feladatnak látszik, de nálunk még ez sincs megoldva. Erre vonatkozóan kellene nemzetközi háttérrel olyan tömegmozgalmat létrehozni és demonstrációkat rendezni, amely arról szól, hogy multinacionális cégeknél engedélyezni kell, s létre kell hozni a szakszervezeteket. A munkások persze félnek. Ha egy munkás ma egyedül elkezdi alulról követelni az érdekképviselet megalakítását, akkor holnap kirúgják az állásából. Ezért a szakszervezetek felelőssége, hogy alkalmazkodjanak az új rendszerhez. Viszont ez csak nemzetközi támogatással lehetséges. A kormány is csak a közös nemzetközi fellépéstől fél. Egy magányos szakszervezetet könnyen ledarál.

A szakszervezeti vezető akkor is hibázik, amikor azt gondolja, hogy neki a tőke fejével is kell gondolkodnia. Ha a helyi tőkés érdekekhez akar alkalmazkodni, a piacgazdaságra hivatkozik, meg hogy mi piackompatibilis, mi nem, s ezen filozofál. A szakszervezeti vezetőnek meg kell értenie, hogy a tőke és a munka ellentétes küzdelmében ő a munka oldalán áll, s ne próbáljon a tőke fejével gondolkodni. Azt bízza a kapitalistákra. A tőkés se kezd a munka fejével gondolkodni. Profitban, nyereségben, értéktöbbletben gondolkodik. A szakszervezetnek miben kell gondolkodnia? A teljes foglalkoztatottságban, szociális és egészségügyi létbiztonságban, kulturális igényekben, szociális jogokban, stb. Meg abban, hogy miként lehet elérni az EU-s csatlakozásnak megfelelő bérszínvonalat, szociális ellátást. Nekünk az emberből, a munkásból, a munkanélküliből, a kényszervállalkozóból, stb. kell kiindulni: hogyan lehet életfeltételeiket a kapitalista, globális fejlődésnek az adott szakaszán javítani. Ma már nem minden a tagság. A szakszervezetek akkor lehetnek sikeresek, ha a fenti törekvésekben a hagyományos eszközökön túl új szférákban, a politikában is ki tudják fejteni hatásukat. De ehhez nem a parlamentbe, hanem a társadalmi fórumokhoz kell menni.

Azoknak a szakszervezeti vezetőknek, akik ezt felismerik, olyan nemzetközi szervezetekkel kell együttműködniük, amelyek a globalizáció emlegetett következményeit kritika tárgyává teszik. Ilyen szervezet például a francia kiindulópontú – de már nemzetközileg Magyarországon is létrejött egy csírája – ATTAC-mozgalom. Ez olyan szervezet, amelyik a multinacionális pénztőkének a nagy pénzügyi tranzakcióit akarja megadóztatni, illetve a termelési folyamatba visszaterelni. Nyugat-Európában ezt már komolyan latolgatják, nálunk még gyermekcipőben jár, de ez nagyon fontos törekvés. El kell kezdeni. Azt hiszem, a belga parlament előtt van egy ilyesfajta törvény. Szóval ezekre oda kellene figyelni. Nem a szakszervezeteknek kell a baloldali pártokat keresni: a baloldali pártok lesznek rászorulva a szakszervezetekre. Persze, ha a szakszervezetek azokat a kérdéseket vetik fel, amelyekről én beszélek. Ne a szakszervezet udvaroljon. A szakszervezet hibája, hogy nem tudja a munkavállalók körében megfogalmazni az alapvető problémákat.

– Nagyon nehéz a szakszervezeteknek mai tekintélyük, társadalmi elismertségük mélypontján olyan pozícióra szert tenniük, hogy a baloldali párt jelentkezzen be náluk.

– Így is lehet fogalmazni, de úgy is, hogy már nincs vesztenivalójuk; ennél mélyebbre már nem süllyedhetnek, innen már csak felfelé vezet az út. Ott, ahol nincs igazi baloldali párt, mint Magyarországon, ott a szakszervezeteknek túlságosan is sok feladatuk marad.

– Ha már nemzetközi összefüggésekről beszélünk, mi a véleményed arról, hogy maga a szociáldemokrácia is jobbra tolódik.

– Én is úgy látom – mint sokan mások –, hogy ami eredetileg kommunista örökség volt, az szociáldemokratizálódott. Ami eredetileg itt Kelet-Európában szociáldemokrácia volt, az liberalizálódott, ami liberalizmus-szerű volt, az ma már konzervatív irányba ment el. Sok liberális még mindig a baloldalt tartja fő ellenfelének, vagyis konzervatívok. Tehát itt minden jobbra tolódott. Nem véletlen, hogy Magyarország Európa egyik legjobboldalibb országa, ha ugyan nem a legjobboldalibb. Ebből megint az fakad, hogy a szakszervezeteknek kulcsszerepük lenne: szociális irányba vigye ezeket a dolgokat.

NEM A SZAKSZERVEZETEKNEK KELL A BALOLDALI PÁRTOKAT KERESNI: A BALOLDALI PÁRTOK LESZNEK RÁSZORULVA A SZAKSZERVEZETEKRE

Öntudatlan, mindent kiszolgáló munkaerő legyen, aki bármit eltűr

– A nemzetközi globalizáció-ellenes, antikapitalista tömegmozgalmaktól várhatunk-e olyan segítséget, amely a magyar szakszervezetek számára is irányadó lehet a globalizáció szabályozásában, ellenőrzésében?

– Nyilvánvaló, hogy a valóban baloldali vezetők Magyarországon is az élére állnak a globalizmust bíráló tömegmozgalmaknak. Seattle, Prága, Genova után, előbb-utóbb lesz Budapest is. Ezt persze szimbolikusan kell érteni. A szakszervezeteknek azonban meg kell érteniük, hogy ez csak nemzetközi síkon megy, mert nemzeti keretek között nem lehet hatékonyan működni. Mondok egy példát. Nagyszámú munkaerő kerül be a magyar munkaerőpiacra a státusztörvénnyel, vagy anélkül. Az, hogy milyen nyelven beszél, pastuul vagy magyarul, az a multinacionális tőkés szempontjából mindegy. Neki az a fontos, mennyire olcsó. Sőt az is szempont, hogy öntudatlan, mindent kiszolgáló munkaerő legyen, aki bármit eltűr. Ez a menekült kategória. Ezért minden szakszervezetnek, amely perspektívában gondolkodik, azt kell követelnie, hogy minden magyarországi munkavállaló ugyanazokkal a jogokkal rendelkezzen, mint a menekült, a külföldi. Ha nem így cselekszik, akkor saját eredeti társadalmi bázisának a munkaerejét is lenyomja és még inkább kiszolgáltatottá válik minden munkavállaló. Ezért semmi engedményt a rasszizmusnak, a nacionalizmusnak, mert akármilyen multinacionális a tőke, azért neki az a jó, ha a helyi munkaerő etnikai alapon hadakozik egymással, mert addig se vele foglalkoznak. Ez az utóbbi százötven évben mit sem változott.

– Mindenesetre a kedvezménytörvény konfliktusforrás hordozója, mert szembeállítja a magyart a magyarral.

– Így van, s mindezt azért, hogy az emberek ne az alapvető munka és tőke ellentétben gondolkodjanak. A jobboldali kormány és a munkaadók célja tehát egybevág: minél több munkást a munkaerőpiacra, éleződjön a verseny, a *„férgese hulljon el"*. Ne feledjük, a Benetton-reklám *„közelebb"* áll hozzánk, mint a MIÉP-es, magyarkodó antiszemitizmus, de valahol a kettő mégis összefügg, mint fentebb próbáltam érzékeltetni.

HULLJON A férgese!

Hámori István Péter–Kárpáti Sándor

Liza néni

– még ma is érdeklik a nagyvilág eseményei –

A nyugat-dunántúli kis falu, Perenye község önkormányzata és mezőgazdasági szövetkezete december 1-jén tartotta hagyományos idősek napi találkozóját, melynek keretében köszöntötték az 1901-ben született özv. Babócsi Györgynét, (sz.: Bolfán Mária) a faluban mindenki által tisztelt és szeretett Liza nénit.

A vas megyei Perenye község polgármestere köszönti a százéves Babócsi Györgynét, Liza nénit.

Az asztalon száz szál vörös szegfű, ezzel köszöntötte népes családja Liza nénit, aki 2001. december 2-án töltötte be századik életévét. Köszöntésére megjelent három gyermeke, tíz unokája, tizennégy dédunokája és nyolc ükunokája, de a közeljövőben várják a kilencedik kis jövevényt is.

Egy elszármazott fia kivételével a népes család Perenyén él. A háború előtt mezőgazdasági termeléssel foglalkozott a család, majd a téesz megalakulása után Liza néni a kertészetben dolgozott. Az ötvenes években a falu szinte el volt zárva a világtól az osztrák határ közelsége és a *„vasfüggöny"* miatt. Férje *Babócsi György*, a szombathelyi MÁV Járműjavító kazántisztító csoportjának volt a vezetője.

Liza néni egyedül vezette háztartását, soha nem volt beteg, ma is szemüveg nélkül olvas és nézi a televíziót. *Dr. Varga József* körorvos úr csak mostanság kezeli tüdőgyulladás és cukorbetegség miatt, ezért kellett unokájához, *Imre Istvánné Marikáékhoz* költöznie, aki már szintén nyugdíjas.

Az ünnepelt, mosolygós Liza néni napok óta lázban égett, várta a polgármester urat és a vasutas kollégákat. Liza néni a VSZ tagja.

Az önkormányzat nevében *Nika László* polgármester köszöntötte elsőnek, majd őt követték férje munkahelyének képviselői: *Fixl Miklós* ny. MÁV főfelügyelő, a szombathelyi nyugdíjas szervezet elnöke, az ONYSZ elnökségi tagja, *Ravadits István*, az ÖTA területi munkatársa, *Dr. Alberti Sándor*, a Rudolf Egyesület ügyvezető elnöke, akik a polgármester úrral együtt virágcsokorral és pénzbeli ajándékkal köszöntötték a százéves Liza nénit.

A köszöntő után Perenye nyugdíjasai késő éjszakáig szórakoztak a szépen feldíszített kultúrházban.

Az ünnep színvonalát a szombathelyi VARnyu együttes, az óvodások és iskolások, a perenyei asszony- és férfikórus, valamint a gencsapáti népi táncfolklór tánccsoport szolgáltatta. Mindenki számára felejthetetlen élmény volt ez az este.

Befejezésül Liza néninek azt kívánta a község lakossága, hogy adjon neki a Jóisten erőt és egészséget az emberi kor végső határáig.

PERENYE NYUGDÍJASAI KÉSŐ ÉJSZAKÁIG SZÓRAKOZTAK

szöveg és kép: v. Fixl Miklós VSZ szombathelyi nyugdíjas szervezet elnöke

Boldog évfordulókat

Dr. Horváth Károly – akinek írásaival a Magyar Vasutas olvasói rendszeresen találkozhatnak lapunk hasábjain – februárban hetvenöt éves. Szerény alkata gazdag életutat takar, amelyet 2001 novemberében az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanácsa ötven éven át kifejtett értékes szakmai tevékenységének elismeréseként Aranyoklevéllel jutalmazott.

– A Szent Imre gimnáziumban szereztem érettségi bizonyítványt 1945-ben.

Még abban az évben lettem az akkori Pázmány Péter Tudományegyetem jog- államtudományi karának hallgatója. 1946-tól azonban a család anyagi helyzete miatt munkát kellett vállalnom. Ekkor léptem a MÁV szolgálatába. Édesapám is vasutas volt, az ő segítségével kaptam állást a Déli pályaudvaron. Ekkor léptem be a szakszervezetbe, amelynek azóta is tagja vagyok. Főnököm megértésének köszönhetően tovább látogathattam az egyetemi előadásokat, és 1951 májusában jogi doktorrá avattak.

Munkahelyem csak egy volt. A MÁV-tól mentem nyugdíjba, negyven évi megszakítatlan munkaviszony után, főtanácsosi ranggal, 1987-ben. Dolgoztam a Budapesti Igazgatóságon, majd a Közlekedési- és Postaügyi Minisztérium Vasúti Főosztályán.

Szolgálatom utolsó négy évét a MÁV Vezérigazgatóság Sajtóosztályának vezetőjeként töltöttem el. Pályám során lehetőségem és kedvem is volt szakjegyzet és könyv írására, lektorálására. Tagja vagyok a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, és ennek köszönhetően ez ideig mintegy hatszáz cikkem jelent meg. A publikáláshoz ma is érzek erőt, így rendszeresen írok.

Dr. Horváth Károlyt lapunk szerkesztősége e két jeles évforduló alkalmából szeretettel köszönti, s kívánunk neki a továbbiakban is munkában, sikerekben gazdag éveket.

VASUTASOK

természetfotó kiállítása Debrecenben

A szinte mindig nagy forgalmú Debrecen állomáson lévő kultúr-váróban sokan töltik idejüket a vonat indulásáig. Így a változatos, színes kiállítások anyagát a néhány hét alatt ezrek csodálhatják meg.

2002 január közepén három debreceni vasutas természetjáró, *Húri Noémi, Csordás János* és *Debreceni László* Európaszerte készített színes természetfotóiból nyílt kiállítás. Az alkotók – most mint kiállítók – egyben az öt éve Debrecenben alakult *Kristály Sport és Természetvédelmi Egyesület* életre hívói, vezetőségi tagjai.

A fiatalok szervezésében – akik Debrecen állomáson dolgoznak – évente többszáz gyermek és felnőtt vesz részt vonatos és gyalogos kirándulásokon, túrákon a megye, az ország és Európa legkülönbözőbb tájain. Az edzettebbek a barlangok rejtelmeivel is megismerkedhetnek vezetésükkel.

ÉVENTE TÖBBSZÁZ GYERMEK ÉS FELNŐTT VESZ RÉSZT VONATOS ÉS GYALOGOS KIRÁNDULÁSOKON, TÚRÁKON

Az egyesület alapítóinak célja, hogy minél több hívet szerezzenek a természetnek. Tanfolyamokat, versenyeket, előadásokat szerveznek, amelyek a város és a megye rangos eseményei közé tartoznak. A természetfotók elragadó helyszínei, pompás virágai január végéig tekinthetők meg Debrecen állomáson.

A lelkes szervezők ezt a tevékenységet életformának tartják és sokakat meggyőznek, *„megfertőznek"* ezzel a szenvedéllyel. A napokban kezdődött túravezetői tanfolyamon a természet szeretetére és a szabadidősport hasznosságára – egyre szükségesebbé váló művelésére – hívják fel a figyelmet. Az elmélet mellett gyakorló túrákat is indítanak elsősorban a Bükkben.

Seress István

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.

1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Informatikával a betegellátás színvonaláért

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaságot (VKHT) bemutató sorozatunkban *Adányi Balázs* informatikai igazgatót arról kérdeztük, miként állítható az informatika a betegellátás szolgálatába.

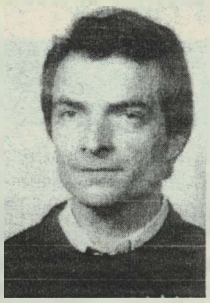

– Mint köztudott, a vasútegészségügyi intézményrendszer több, mint száz éves múltra tekint vissza. Már a vasútegészségügyi hálózat megalakulásakor is az volt a cél, hogy a vasutasok és családtagjaik minden egészségügyi problémáját kezelni tudja. Ennek érdekében az egészségügyi ellátás teljes portfóliója kiépült, a házi-, az üzemorvosi ellátástól kezdve a járóbeteg-ellátáson és fogorvosláson át a kórházakig, sőt a szanatóriumokig.

A rendszer több, mint száz éves!

A VKHT megalakulásának előzményeihez tartozik, hogy a nyolcvanas évek végétől különböző szintű betegellátó intézmények – egységes szakmai irányítás mellett – önállóan működtek. Néhány évvel ezelőtt a tulajdonos Közlekedési Minisztérium annak érdekében, hogy a hálózat sokkal jobban el tudja látni feladatát, a három kórház kivételével egy közös gazdasági társaságba vitte a vasútegészségügyi intézményeket.

● Mi lett az új közhasznú társaság küldetése?

– Már a megalakuláskor is az említett hagyományok további érvényesülése került előtérbe, azaz továbbra is azt szeretnénk, hogy a vasutasok magukénak érezzék a vasútegészségügyet, ahol az általános egészségügyben találhatónál magasabb színvonalú szolgáltatáshoz juthatnak. Ezt a célt szolgálja az intézményrendszer egységesítése.

Az előrelépés egyik célja, hogy a korábbihoz képest az ország egész területén azonos szolgáltatást tudjunk nyújtani a betegeknek, másrészt a partnereink felé is egységesen tudjunk fellépni. Ez utóbbinak köszönhetően például 2001 januárjától a VKHT már egységes szerződést tudott kötni az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral.

● Milyen szerepet játszik a VKHT működésében az informatika?

– Az informatika feladata, hogy a társaság céljait és elképzeléseit speciális szolgáltatásként kiszolgálja, és azok megvalósítását támogassa. Ennek megfelelően az informatikai rendszert úgy terveztük, hogy az kiszolgálja a betegellátás funkcióit. Természetesen már a tervezéskor figyelembe kellett vennünk az előzményeket, azaz azt a tényt, hogy az egyes intézmények informatikai háttere rendkívül eltérő. Első lépésként itt is az egységesítésre helyeztük a hangsúlyt.

2001-ben például több járóbeteg-intézményben kiépítettük a helyi számítógépes hálózatot, gépeket vásároltunk, és megteremtettük az adatvédelem és adatbiztonság feltételeit.

Az általános egészségügyben található magasabb színvonal

A 2001-es esztendő egyik legfontosabb eredménye a saját weblap

Emellett letettük a kommunikációs rendszer alapjait is, amely az egyes divíziók közötti internetes kapcsolatot jelenti. Meghatároztuk a szabványokat és megvásároltuk a szükséges szoftvereket is.

● A Magyar Vasutas oldalain már hírt adtunk internetes honlapjuk létezéséről.

– A 2001-es esztendő egyik legfontosabb eredménye a saját weblap és a hozzátartozó rendszer beindítása volt. A VKHT honlapja hivatott közvetíteni a vasútegészségügyben alkalmazott új szemléletet mind partnereink, mind a vasutas dolgozók felé. Ennek köszönhetően bárki tájékozódhat a VKHT felépítéséről, egységeink földrajzi elhelyezkedéséről és természetesen a szolgáltatásainkról. A honlapon többek közt megtalálhatók a rendelőintézeti, a házi- és üzemorvosi rendelési idők és elérhetőségek is, de a vasutasoknak és családtagjaiknak biztosított üdülési lehetőségek is.

● Elképzelhető, hogy a jövőben akár interneten keresztül kérjen valaki időpontot a háziorvosától?

– A közelmúltban nyújtottunk be egy pályázatot az Informatikai Kormánybiztossághoz. Ennek keretében szeretnénk kibővíteni a meglévő rendszerünket előjegyzési és szűrési szolgáltatással. Ezzel az a célunk, hogy bizonyos rendelések és betegségek esetén a vasutas dolgozók az interneten keresztül kérhessenek időpontot maguknak. De az is célunk, hogy a beutalóhoz kötött esetekben a háziorvos kérhessen előjegyzést a beteg számára. Ezzel mindenki időt és energiát tud megtakarítani.

● Hogyan valósítható meg egészségügyi szűrés informatika segítségével?

– Világszerte különböző kutatócsoportok számos olyan kérdőívet dolgoztak ki, amelyet kitöltve és értékelve bárkiről eldönthető, hogy beletartozik-e egy adott rizikócsoportba. A honlapunkon teljes anonimitást biztosítva kitölthetők ilyen kérdőívek, illetve az eredmény is megtekinthető, melynek alapján mindenki eldöntheti, hogy háziorvoshoz fordul-e, de közvetlenül jelentkezhet is a szakrendelésekre. Korai stádiumban felfedezett betegségek esetében ennek a szűrésnek megelőző, illetve a gyorsabb gyógyulást biztosító hatása lehet, amely a munkaképesség megőrzése miatt rendkívül fontos.

● Melyek az idei terveik?

– Már megkezdtük az egységes szoftverbázis telepítését és a hiányzó hardverfejlesztéseket. Egységeink összekötése érdekében tárgyalásokat folytatunk nagysebességű adatátvitelt biztosító vonalak bérléséről. Az összeköttetés feltételeinek megteremtését követően az egyes divíziókat egymás után léptetjük be az országos rendszerbe. Az egészségügyi szolgáltatásokat támogató informatikai hálózat mellett egységes gazdálkodási rendszert is terveztünk, amelynek bevezetése jelenleg zajlik, és remélhetőleg az első negyedév végére be is fejeződik.

● A betegek mikor fogják érezni az informatikai rendszer kedvező hatásait?

– A VKHT-ben folyó informatikai munka szerves része a minőségellenőrzési tevékenység is. Az egyes egészségügyi szakterületek szakértőiből álló csoportok egységes minőségi protokollokat dolgoznak ki. Ennek legfontosabb célja, hogy az ország minden pontján ugyanolyan ellátást biztosítsunk a hozzánk fordulóknak. Az informatikának az ellenőrzésben van szerepe. A rendelkezésünkre álló adatok alapján havonta elemezzük az orvosok tevékenységét és összevetjük azt a szakmai protokollal.

Ez a rendszer már egy éve működik, amelynek hatását a betegek az ellátás színvonalának javulásában fogják tapasztalni. Az egységes adatkezelés más előnyökkel is jár. Például ha valakit beutalnak egy járóbeteg-rendelésre, a vizsgálatot elrendelő üzem-, vagy háziorvos folyamatosan tud tájékozódni a beteg állapotáról. A vasútegészségügy legnagyobb előnye az egyéb egészségügyi ellátásokhoz képest az egymásra épülő ellátási szintek közti információcsere, ami a betegek jobb ellátását és kényelmét biztosítja.

(X)

Köszönet az 1%-ért!

A szegedi székhelyű *Vasúttörténeti Alapítvány Kuratóriuma* köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt évben az Alapítvány céljaira felajánlották. Vasútbarátaink 2000. évi felajánlásából Alapítványunknak az APEH **335.820 Ft-ot utalt át.** Ezt az összeget gyűjteményünk fejlesztésére és restaurálására, valamint a 2002. évi rendezvényeinkre fordítjuk. Ezúton megköszönve felajánlásukat, kérjük hasonló támogatásukat a 2001. évre is.

Támogatásukat a hazai vasutak történetének kutatásához, írásos és tárgyi emlékek gyűjtéséhez, kiállításokon való megjelenítéséhez, valamint aktuális rendezvényeink költségeinek fedezésére kérjük.

A személyi jövedelemadó 1%-áról rendelkező nyilatkozatra a *18450716-2-06* adószámot és a kedvezményezett nevét írják fel:

Vasúttörténeti Alapítvány, Szeged.

Nemes támogatásukat köszönjük.

Tisztelettel: Szabó Gyula
a kuratórium elnöke

Köszönetnyilvánítás

A *Salubritas Alapítvány* köszönetét fejezi ki mindazon vasutas dolgozóknak, akik adójuk 1%-ával segítették a sebészet munkáját a *MÁV Kórház és Központi Rendelőintézetben.* A befolyt adományból új ágybetétekkel láttuk el a sebészetet, és a korábban elkezdett műszervásárlás mellett hozzájárultunk a dolgozók szakmai továbbképzéséhez. A nővérek számára ápolási szakkönyvtárat alakítottunk ki osztályunkon.

Az alapítvány adószáma: 19677237-1-42
Bankszámlaszáma:
11670009-07765100-70000009.
Internet: Email: salubritas.axelero.hu
Kérjük, hogy adójuk 1%-ával támogassák munkánkat.
Az alapítvány székhelye: 1062 Budapest, Podmaniczky u. 111. Telefon: 475-2623 (nyomtatványt kérésre küldünk).

Köszönjük a segítséget!

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

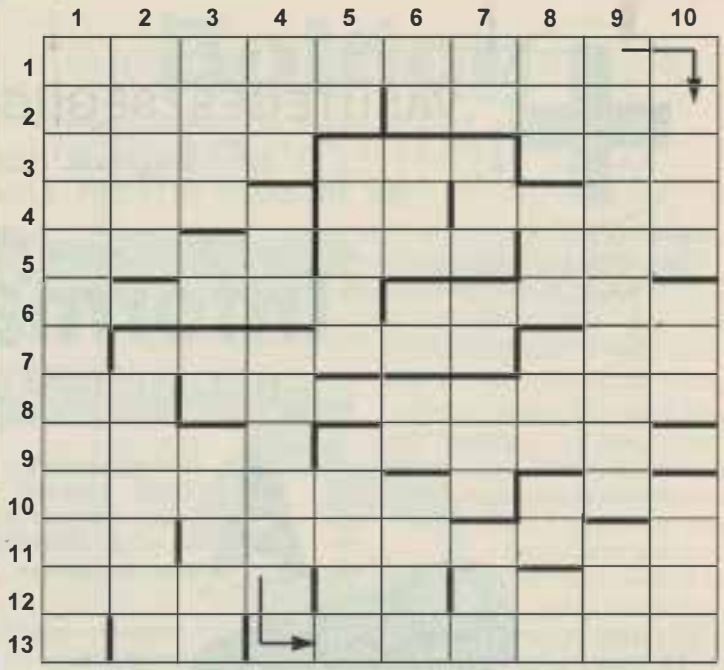

A *Szociális és Családügyi Minisztérium* támogatásával 2001 szeptemberében elkészült az (függ. 1.), melyet elfogadott és társadalmi vitára bocsátott az (vízsz.1). A dokumentum nagy jelentőségű az idősek (függ. 9., függ. 4.) szempontjából.

Vízszintes: 1. Megfejtendő; 2) őröl – Fővárosunk részén; **3)** Eunuch szarvasmarha – Római 52 – Én rám, te rád...; **4)** Szellemi sport – Gyilkol – Hajdúsági sportegyesület; **5)** Lyuk a földben – Út Rómában – Algíri ellenállási szervezet volt; **6)** Nem egyenes – Folyadéktároló; **7)** Yvett – Présel – Tik-...; **8)** Aroma – Eltűrő; **9)** Vízsz. 6. igéje – Szobor anyag; **10)** Középkori fegyver – Béke oroszul; **11)** Néma róna! – Köretfajta; **12)** Alaktalan – Szolmizációs hang – Fegyveres egység; **13)** Ausztria gk. jele – Akác része!

Függőleges: 1. Megfejtendő; 2) Rali helyszíne – Személyes névmás – Megyeszékhely; **3)** Strázsák – Erbium vegyjelen – Tata része! – Narrátorban van!; **4)** Latyak – Orosz ÁVH – **Megfejtendő; 5)** Helyet foglal – Tüzet nyittat – Római szám – Vízi átkelő; **6)** Angol autójel – Női becenév – Téli csapadék – Egy része! – Mozog a jég; **7)** Jugoszlávia autójele – Női név – Állatlak – Dorong – Részben büszke!; **8)** Mértéke az óra – Volt ruhagyár rövidítve – Nyit – Személyes névmás – Kiejtett mássalhangzó; **9) Megfejtendő** – ...zug.; **10)** Majdnem okos! – Antal – Margarin márka.

A rejtvényt készítette:
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság, Harkányi, Hévízi Gyógyüdülők. *Nyertes:* ***Hepp Márta*** *kiskunhalasi olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT harkányi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.*

Lakáscsere

Déli pályaudvarnál lévő háromszobás szolgálati **lakásomat kisebbre** cserélném MÁV dolgozóval.
Minden megoldás érdekel.
Érdeklődni a 06/20-53-77-532-es telefonon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/3. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. MÁRCIUS

A választási melléklet tartalmából

- Jó kezekben van/volt az ország?
- A választások tétje – 2002-ben!
- Húsvét után
- Kire szavazzon a magyar munkás?
- Szakszervezet és demokrácia
- A Fidesznek mennie kell!

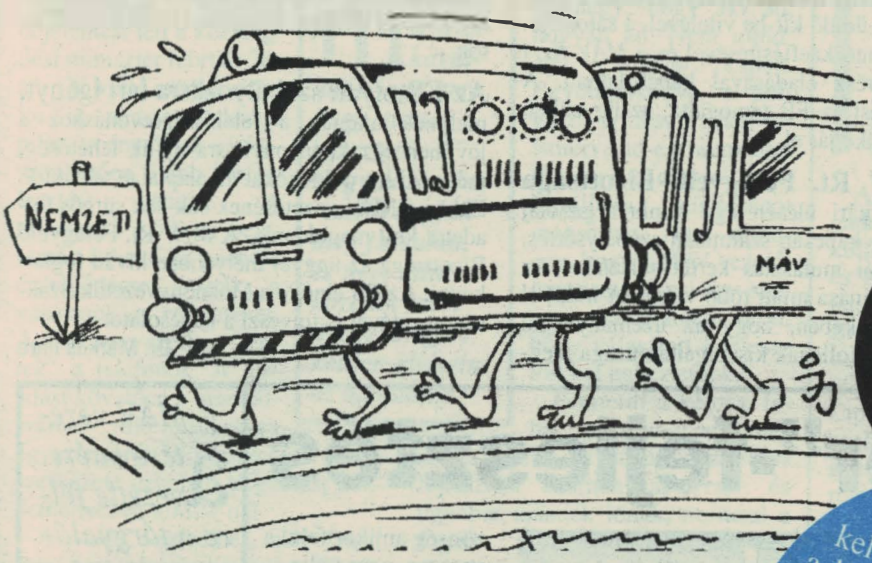

(Izsák Jenő grafikája)

A Vasutasok Szakszervezete a Nőnap alkalmából köszönti minden kedves Hölgy tagját!

Ne a dumára szavazzunk, *hanem saját érdekünk szerint!*

A nyugalom kell-e, vagy a konfliktus, a harc, vagy a kiszolgáltatottság? Az ígérgetés is elég, vagy tényleg jobban akarunk élni?

AKTUÁLIS

Dönts érdekeid szerint!

Országgyűlési képviselőválasztásra készülünk 2002 áprilisában. A sajtó tele van hírrel, haraggal, ígéretekkel, fogadkozásokkal. Van, aki 2008-ra, 2015-re ígér, van, aki mára és holnapra. Elhangzottak ígéretek nyolc és négy éve is. Nem volt olyan régen egyik sem, hogy ne lehetne emlékezni rá.

Ne legyünk elfogultak! – mondják. **Én azt mondom, igenis legyünk elfogultak és azt nézzük meg, hogy mi mit kaptunk meg abból, amit megkaphattunk volna.** '94–'98-ról '98-ban mondtunk ítéletet. Ki így, ki úgy. Akárcsak akkor, most is az eredményt, a lényeget kell látni. 1998 és 2002 között mások voltak a lehetőségek, de mit kaptunk mi a növekedésből, és kik tették el a sokat? Gazdagság és szegénység. Sztrájkba kényszerítés és elnyomás politikai erővel. Kiszolgáltatottság, félelem, a széthúzás erősítése. Mindenhol – így a MÁV-nál is – basáskodás, sikerpropaganda, és egyre rosszabbul működő vasút. Leépülés, az eszközállomány műszaki megsemmisülése figyelhető meg. Egyre több munka és egyre keményebb ütközések a szerény béremelésért. Kísérletek a vasútegészségügy, az üdülők „lenyúlására". Tényleg jobban élnek ma a vasutas családok? Mindenki a saját bőrén tapasztalja!

Kedves Kollégák! Nézzetek körül és gondolkozzatok. Ami az előző négy évben történt milyen fejlődést, mennyivel könnyebb életet hozott számotokra? Az ország-blamázs működött, hisz elmondták neked, hogy más mit kapott. De kérdezzétek őket is, hogy tényleg megkapták-e (a nyugdíjasok, az egészségügyben dolgozók, a tanárok, stb.)? Nekik azt mondták, hogy Te, vasutas 100-150 ezret keresel. Tudod, hogy ez nem igaz. Ők pedig azt tudják, hogy ők sem kapták meg a pénzüket, az ígéret, ígéret maradt. Emlékszünk még a december-januári béralkura. Minimum 10,5 százalékot kértünk! Nem adták! Most, azért, hogy rájuk szavazz, odaadják! **Ennyire bárgyúnak néznek! Lenézi, aki ennyire olcsónak tartja a tisztességes vasutasokat! A bért megdolgozunk, senki ne tekintse azt hűségpénznek!**

Ne legyünk elfogultak – mondják. Én erre azt mondom, ne a dumára szavazzunk, hanem a saját érdekünk szerint. A tények és az ígéretek között különbséget tudunk tenni. A nyugalom kell-e, vagy a konfliktus, a harc, vagy a kiszolgáltatottság? Az ígérgetés is elég, vagy tényleg jobban akarunk élni? A kérdés mindenki előtt ott van.

A választ is megadja rá minden vasutas és családja. Aki elmegy szavazni, az dönt arról, hogy jobb legyen. Aki nem megy el szavazni, az is dönt. Dönt arról, hogy neki elég az ígéret és várja a 2015-öt, hogy majd akkor lesz jobb, ha megéri.

Kollégák! Nem mindegy, hogy már ma, holnap jobban élünk-e, vagy majd valamikor?! A felelősségünk fennáll nagyszüleink, szüleink és gyermekeink irányába is. Ha a magunk jobb életéről – felelőtlenül – le is mondunk, ezt nem tehetjük meg gyermekeinkével és unokáinkéval. Mi vasutasok sokfélék vagyunk, és különböző módon gondolkodunk a világ dolgairól. De abban, hogy egy jobb vasutat, biztosabb munkahelyet és jobb életet szeretnénk, egyetértünk! Áprilisban lesz lehetőség a változtatásra.

Dönts érdekeid szerint!

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

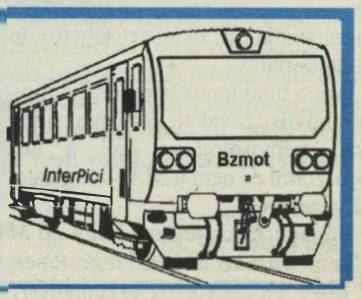

Ez történt a MÁV Rt. Felügyelő Bizottságában

A Vasutasok Szakszervezete munkavállalói képviselőjének javaslatára a MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága (FB) 2002 szeptemberében vagy októberében megtárgyalja a vasúttársaság új alapbér-besorolási és teljesítményösztönzési rendszeréről készítendő beszámolóját.

Lezárult a *„A vasút a gyermekekért alapítvány"* körüli vizsgálat. Az FB felhívta a vezérigazgatót a szabálytalanságok kiküszöbölésére és a szükséges szabályozás kialakítására.

Az anyagátvevőtől, az anyagkiadótól a mozdonyvezetőig terjedő kör szereplői ma nehezen védik meg magukat, mivel a munkáltató nem biztosítja az üzemanyag-felhasználás pontos mérésének feltételeit

Szűnjön meg az üzemanyaggal f[illegible] kollégák kiszolgá[illegible]ga

Vizsgálatot kezdeményeztünk a balatonboglári üdülő kft-be vitelével, a sátoraljaújhelyi bontó káeftésítésével és a *MÁV Kert Kft.* üzletrész eladásával kapcsolatban. A vizsgálódást az FB támogatta, az ügyekben az FB elnöke jár el.

A MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága 2002 februári ülésén egy konkrét gázolaj lopási ügy kapcsán számtalan szabálysértés, munkáltatói mulasztás került felszínre. Az ügy kipattanása miatt több vizsgálat indul el annak érdekében, hogy az üzemanyaggal foglalkozó kollégák kiszolgáltatottsága megszűnjön. Az anyagátvevőtől, az anyagkiadótól a mozdonyvezetőig terjedő kör szereplői ugyanis ma nehezen védik meg magukat, mivel a munkáltató nem biztosítja az üzemanyag-felhasználás pontos mérésének feltételeit (műszerek, fogyasztásmérés, stb.). A felsorolt munkakörben dolgozók bármikor inzultálhatók gázolaj ügyben, és sajnos el is marasztalhatók.

Az FB olyan szabályozásra tart igényt, melynek alapján a felelősségrevonáshoz a jövőben egzakt bizonyításra nyílik lehetőség, megvédve a dolgozókat az alaptalan vádaktól. Ehhez a MÁV vezetésének sok-sok sürgős feladatot kell megoldania. A MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága az üggyel mélyebben kíván foglalkozni. Az FB elnöke a Mozdonyvezetők Szakszervezetével is felveszi a kapcsolatot.

Dr. Márkus Imre

„Kampánybér"-fejlesztés a vasutasoknál

Köszönettel vesszük a miniszter Úr által biztosított lehetőséget, mert a kiskeresetű vasutasoknak minden forint, sőt fillér is nagyon sokat számít.

Reméljük azonban azt is, hogy a MÁV Rt. vezetése nem fogja a szokásainak megfelelően belemagyarázni, belekotorászni és differenciálással félrevinni a kormányzati szándékot.

Azért írom, hogy kormányzati a szándék, mert a miniszter úr két meghatározást is tett, amelynek remélem, hogy lesz miniszteriális jogfolytonossága.

A jogfolytonosság azért szükségeltetik, mert mindkét meghatározás ellentmond a MÁV Rt. vezetőinek eddig hangoztatott bérfejlesztési korlátainak.

„A magyar gazdaság teljesítése lehetővé teszi, hogy a MÁV-nál eltérjenek a hároméves megállapodásban szabályozott bérfejlesztési lehetőségektől" – közölte *Fónagy János* közlekedési miniszter.

Ezek szerint a magyar vasutas bére sohasem függött a MÁV Rt. teljesítményeitől, mert mindig az állam teljesítőképessége volt a határ. Akkor a szakszervezetekkel folytatott bérfejlesztési tárgyalásokon a MÁV vezetése miért vezette félre a tárgyalópartnereit és munkavállalóit, és miért tehette, teheti ezt büntetlenül.

Ám a tulajdonos képviselője most kimondta a bűvös szavakat. Ezután az állam (tulajdonos) képviselőjével kell a tárgyalásokat lefolytatni és nem a MÁV zsugorított hatáskörű vezetőivel.

Fónagy János jelezte, hogy *„a MÁV-nál az 55 ezer vasutas dolgozó teljesítményét, illetve a MÁV gazdálkodási eredményét nem lehet szoros összefüggésbe hozni, az intézményrendszer változtatásra szorul"*.

Megint érdekes a képlet, mert a miniszter úr szavai szerint a MÁV veszteséges gazdálkodása nem befolyásolhatja a munkavállalók jövedelmi viszonyait. Lásd az *„év menedzsernője díj"* adományozását. A kijelentéssel csak az a baj, hogy dolgozhat bármilyen jól az 53 ezer vasutas a végrehajtásban, a miniszter úr csak a veszteséges gazdálkodást fogja látni. Az, hogy nincsenek eszközök, szerszámok, gyakorlatilag anyagmentes karbantartás zajlik az előírt technológiák helyett, tényleg nem a vasutasok felelőssége, de ezeket az utazóközönség amikor felül a vonatra, nem tudja.

A két kijelentést együtt értelmezve a bérfejlesztést, és a vasutasság életszínvonalának mértékét nem a vállalat gazdálkodása, hanem a vasútnak a nemzetgazdaságban elfoglalt kiemelt helye szerint kellene alakítani, de nem ezt éreztük az előző három év alatt, de mondhatnék akár tizenkettő évet is.

A munkabérből megélni kell, és nem szabad kampányfogásként kezelni.

-kotona-

A MÁV vezetése miért vezette félre a tárgyalópartnereit és munkavállalóit, és **miért tehette, teheti ezt büntetlenül?**

Költségvetésre még az MSZOSZ-ben is szükség van!

Az idő múlik, a bizalom fogy. Hogy mi a szándék? Kiderül...

2001 októberében az MSZOSZ Elnöksége áttekintette a Szövetség pénzügyi-vagyoni helyzetét. Az elnök akkor 2001 decemberére ígérte a 2002-es költségvetést és vagyongazdálkodás előterjesztését. Valamilyen oknál fogva a határidő eredménytelenül telt le. Januárban újabb *„vállalt"* határidők jártak le érdemi előterjesztés nélkül. Az ágazati szakszervezeteket joggal irritálták az egymásnak ellentmondó tények, pl. az elnök betegség miatt nem vett részt az Elnökség és a Szövetségi Tanács ülésén. Az elnökségi ülés előtti napon a Platform ülésén majd a Szövetségi Tanács ülés napját követő újabb platform ülésen már jelen volt. Közben Riminibe is ellátogatott.

Most március elején tartunk. Az újabb ígéret: e hónap végéig a Szövetségi Tanács elé kerül a költségvetés (mivel az Elnökség ilyen határozatot hozott!). Majd meglátjuk!

A VSZ és sok más ágazati szakszervezet is felháborítónak minősítette a *„helyzetet"*. Az idő múlik, a bizalom fogy. Hogy mi a szándék? Rövidesen kiderül!

Dr. Márkus Imre

AZ **ÉRDEKVÉDELEM** IDŐSZERŰ **KÉRDÉSEI** ÉS **HÍREI:**

Adni is tudni kell

Vasutas berkekben szenzációnak számító bejelentést tett a közlekedési miniszter február 28-án. A MÁV munkavállalói a nemzetgazdasági teljesítményeknek köszönhetően újabb bérfejlesztést kapnak. A miniszteri 3,6%-os bejelentést követően jelentős érdeklődéssel várták a vasutasok a részleteket. A szakszervezetben *„égtek"* a telefonok. A híradást követően a munkáltatóval való szükséges egyeztetésről a Vasutasok Szakszervezete azonnali tárgyalást kezdeményezett a MÁV-nál.

A vasút vezetőinek már közel sem volt olyan sürgős. A Vasúti Érdekegyeztető Tanács csak egy hét elteltével került összehívásra.

A munkáltató *"Az alapítói döntés alapján végrehajtandó bérfejlesztés bejelentése"* címmel javasolt napirendet, amihez mindvégig ragaszkodott.

A szakszervezetek kifejtették, tárgyalni jöttek, és nem diktátumként tájékozódni. A VSZ elnöke felhívta a munkáltató figyelmét, hogy – az Mt.37§ 5. pontja értelmében – tárgyalási kötelezettsége van. A szakszervezetek a munkavállalók érdekeinek képviseletéről nem mondhatnak le. Lássa be a munkáltató, hogy az általa tett napirendi javaslat elfogadása azt jelentené, hogy a VÉT-en csak egy bejelentés hangzana el a bérfejlesztésről, amit a szakszervezetek, ahogyan elhangzik, úgy vennének tudomásul.

Az érdekegyeztetés nem ez!

A napirendi ajánlat – az elhangzott formában – az érdekegyeztetés tagadása.

A VSZ elnöke javasolta, hogy a bérfejlesztési tervezet kerüljön átadásra szakszervezeti véleményezésre. Ez nem történt meg. A tervezetet a munkáltató nem adta át, sőt egy későbbi tárgyalási időpontról sem volt hajlandó megállapodni. A VÉT-ülés eredménytelenül, de számos levonható tanulsággal zárult.

Ezt a bérfejlesztést az érintettek-54 ezer vasutas – véleményére is figyelemmel kellene végrehajtani.

> ***Megvan a munkavállalók joga arra, hogy tisztes egyeztető tárgyaláson keresztül kapják meg jussukat, és nem mint közéjük szórt üveggyöngyöt kelljen elviselni az adományt***

Nem elég adni. Nem mindegy, hogy aki ad, hogyan ad. Nem mindegy, hogyan kapok. Együttműködve, a dolgozói erőfeszítéseket elismerve ad-e a munkáltató, vagy az emberi-munkavállalói méltóságot megsértve. Nem mindegy, hogy a MÁV vezetői megtisztelik-e vagy sem a munkavállalókat azzal, hogy választott képviselőikkel egyeztetnek.

Felmerül a kérdés, lehet, hogy ahol a döntés született, ott – ez idő tájt – ezt a bérfejlesztést adománynak érzik, és ugyebár ajándék lónak, ne nézd a fogát!

Jó lenne, ha nem így lenne!

Úgy gondolom, hogy a vasutasok nagyon kemény munkával, a tőlük megszokott hivatásszeretettel megdolgoztak ezért a pénzért.

Úgy gondolom, hogy ez a bérfejlesztés adósságtörlesztés. A MÁV termelékenységi mutatója évek óta a tervezett felett alakul. Megvan a munkavállalók joga arra, hogy tisztes egyeztető tárgyaláson keresztül kapják meg jussukat, és nem mint közéjük szórt üveggyöngyöt kelljen elviselni az adományt.

Varga Gyuláné

Tájékoztató

az elnökség munkájáról

A Vasutasok Szakszervezete Elnöksége 2002. március 5-én a Benczúr utcai székházban tartotta soros ülését. Az Elnökség értékelte a 2001. évi üzemi tanács és munkavédelmi képviselő-választásokat, és megvitatta a központi üzemi tanács és központi munkavédelmi képviselet választásával kapcsolatos kérdéseket.

Az Elnökség elfogadta a 2002. évi külföldi családos és gyermek csereüdülésre vonatkozó javaslatokat. A *Vasutasok Szakszervezete* 2002-ben Ciprusra és Franciaországba **családos,** Franciaországba **gyermek csereüdülést,** Görögországba **apartmanos üdülést** szervez. A külföldi üdülési lehetőségekről szóló tájékoztatót valamennyi középszervezetnek és rétegszervezetnek megküldjük, illetve szakszervezetünk lapjában, a *Magyar Vasutasban* meghirdetjük. *(Lásd. 14. o.)*

> **az Elnökség elfogadta a 2002. évi oktatási tervet**

Az Elnökség megvitatta a Vasutasok Szakszervezete Elnöksége *Dicsérő Oklevél* pályázati szempontjait. Az Elnökség a pályázati szempontokat közzéteszi a *Magyar Vasutasban* és megbízta a területi képviseleteket, intéző bizottságokat, hogy nyújtsanak segítséget a pályázó alapszervezetek részére.

A VSZ oktatási munkacsoport javaslata alapján az Elnökség elfogadta a 2002. évi oktatási tervet. Az elfogadott oktatási terv alapján 2002 tavaszán egy hetes alapképzés és háromnapos ifjúsági képzés valósul meg. Az oktatási munkacsoport felhatalmazást kapott arra, hogy 2002 őszén a gazdasági társaságok tisztségviselői, valamint a fiatal tisztségviselők részére szervezzen tanfolyamot.

Az Elnökség a VSZ elnökének, alelnökeinek végzett munkájáról szóló beszámolók meghallgatása után zárta soros ülését.

Simon Dezső,
a VSZ alelnöke

Csupán az a furcsa a dologban tisztelt „vezető urak", hogy miért nem engem zártatok ki a „nagy jattból"? Ahhoz már nem volt kurázsi

A csúsztatás koronázatlan királyának

A *Vasutas Hírlap* 2002. II. 5. 8. (52) évfolyam 2. számának 3. oldalán a nevét nem vállaló szerző a valóságot *„érdekes módon"* írta le. A csúsztatás király az RTL Klub műsorvezetőjének szövegét idézi és nem azt, amit a VSZ elnökeként mondtam a MÁV Rt. vezetőinek *„Nagy Ötletéről"* a 3x500 forintos *„év végi elismerésről"*. Tény, hogy fáj a dolog az uraknak! Többek közt azért, mert nem lett volna joguk a munkaidőkedvezmény terhére a Munka Törvénykönyve és a Kollektív Szerződés szabályait betartva kikért tisztségviselők egy részét kizárni még a lebecsülő és sértő 3x500 forintból sem. A munkavállalók, akik azt megkapták, rendelkezhettek a pénzről, utalványról, hogy hazaviszik, vagy másnak adják. A törvényt mindenkinek be kell tartania! A perek meg nem azért sokasodnak, mert a szakszervezet provokál. A VSZ biztos nem. Ezen esetben is választhattuk volna a jogi utat a levélírás helyett. De nem tettük. Azt gondoltuk, véletlenül alakult így a dolog. A csúsztatás király *„Utalvány"* című *„kis színéséből"* kiderül, hogy szándékos magatartás volt a részükről.

Az is jó, hogy ezt még közzé is tették! Csupán az a furcsa a dologban tisztelt *„vezető urak"*, hogy miért nem engem zártatok ki a *„nagy jattból"*? Ahhoz már nem volt kurázsi. Miért a kis emberrel packáztok?

Dr. Márkus Imre

Gazdaságtalan-e a vasút? (3.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

1983 óta nem fizet a kormány!

Politikai döntések a MÁV költségén

Az elmúlt két évtized során az állami szintű politikai intézkedések a közlekedés terén sorozatosan szinte hátrányosabb helyzetbe hozták a környezetkímélőbb vasúti szállítást. Az egyik legfontosabb beavatkozás ezek közül az volt, hogy 1991-ig a KGST-országokba történő árufuvarozás tarifáját rendkívül alacsonyan tartották annak érdekében, hogy ezzel ezeknek az országoknak a KGST-be való integrációját támogassák.

Politikai döntés volt a 65 és 70 év közöttiek ingyenes utazásának bevezetése is, **ami évente mintegy kétmilliárd forint bevételkiesést okoz a MÁV-nak**

8. ÁBRA

Az áruszállítás fajlagos energiafelhasználása az Európai Unióban (kőolaj-tonnaegyenérték/millió tonnakilométer)

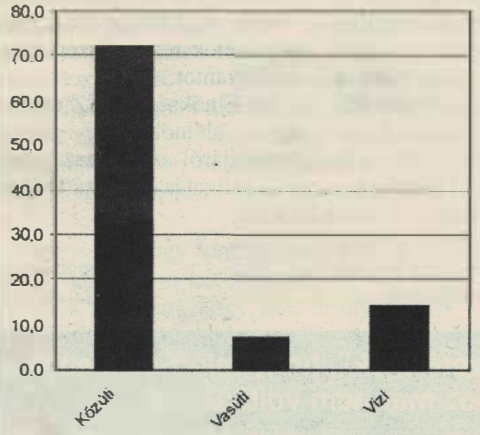

Forrás: Európai Bizottság, 1999

Ebből mai áron számolva csak 1990-ben mintegy 80 milliárd forint vesztesége származott a MÁV-nak. A teljes időszakot tekintve tehát a MÁV emiatti bevételkiesése többszáz milliárd forintra tehető.

MÁV a bevételkiesése többszáz milliárd forintra tehető

Egy másik jelentős politikai döntés a jugoszláviai embargó volt, aminek következtében összességében közvetlenül mintegy 50 milliárd forintot veszített a MÁV.

Jugoszláviai vonatkozásban egyéb politikai okok miatt is érték veszteségek a MÁV-ot. A MÁV nemzetközi elszámolásai többoldalú nemzetközi és kétoldalú államközi megállapodásokon alapulnak. Ezeken változtatni csak az állam jóváhagyásával lehet. A volt Jugoszlávia felé az állam politikai okokból elhalasztotta a szükséges intézkedések megtételét, ami mintegy 30 milliárd forint, mind a mai napig fennálló kintlévőséget eredményezett a MÁV részére. Mivel ez a veszteség az állam döntése miatt következett be, az állam köteles lenne az így keletkezett kötelezettségeket egytételben reálkamatokkal növelt teljes áron, haladéktalanul megvásárolni a MÁV Rt.-től. (A kamatok megfizetése annál is inkább indokolt, mert a megfelelő állami intézkedések hiánya miatt a MÁV jelentős hitelek felvételére kényszerült.) Megjegyzendő, hogy bár az utóbbi időben a jugoszláviai adósság törlesztése megkezdődött, de ez rendkívül lassan és igen kis tételekben történik.

Teljes egészében politikai döntés volt a 65 és 70 év közöttiek ingyenes utazásának bevezetése is, ami évente mintegy kétmilliárd forint bevételkiesét okoz a MÁV-nak. (Ez az összeg nagyobb, mint amennyit a MÁV évente megtakarítana azzal, ha bezárna 1000 kilométer mellékvonalat – aminek terveiről időnként felrepülnek hírek.)

A félreértések elkerülése végett hangsúlyoznunk kell: nem azt vitatjuk, hogy az említett döntések politikailag helyesek voltak-e. *„Csupán"* arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy ezeknek a kormányzati döntéseknek semmi köze nem volt a piacgazdasághoz (kizárólag politikai alapon születtek), viszont az ezekből származó veszteséget egy éles piaci versenyben lévő gazdálkodó vállalatnak – a MÁV-nak – kellett viselnie! Ezt viszont elfogadhatatlannak tartjuk.

A személyszállítás fajlagos energiafelhasználása az Európai Unióban (kőolaj-tonnaegyenérték/utaskilométer)

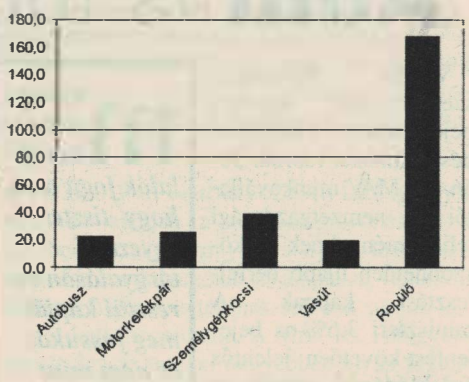

Forrás: Európai Bizottság, 1999

9. ÁBRA

10. ÁBRA

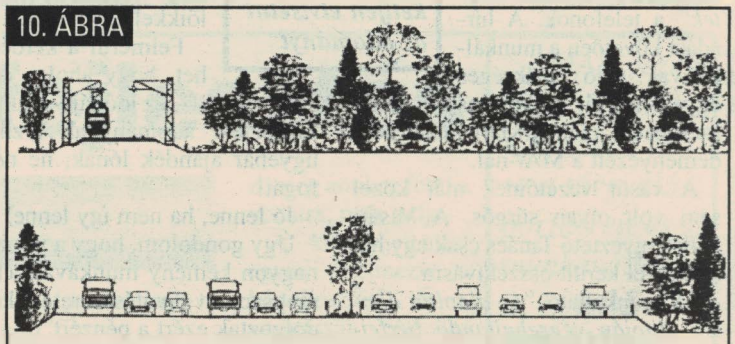

Területfoglalás azonos szállítási teljesítménnyel számolva korszerű vasút, illetve autópálya esetén. (Megjegyzendő, hogy Magyarországon a vasúti közlekedés javításához általában nem kell újabb területet elfoglalni, mivel elsősorban a már meglévő pályák felújítására van szükség.)

Miközben az állam nem fizette meg a vasútnak az általa megrendelt szolgáltatásokat és a nagypolitikai célokat szolgáló döntéseinek jelentős részét is a vasúttal fizettette meg, a közúti és légi személy- és áruszállítás egyre nagyobb kedvezményekben részesült. Történt ez annak ellenére, hogy a vasúti szállítás az energiafogyasztást (8. és 9. ábra) és ezzel összefüggésben a levegő szennyezését, valamint a terület-felhasználást (10. ábra), a baleseti mutatókat (11. ábra) és a zajkibocsátást tekintve egyaránt sokkal kedvezőbbnek bizonyult, mint említett versenytársai.

Lukács András – Pavics Lázár

A balesetek átlagos költségei az Európai Unióban, Norvégiában és Svájcban (euró/1000 utaskilométer)

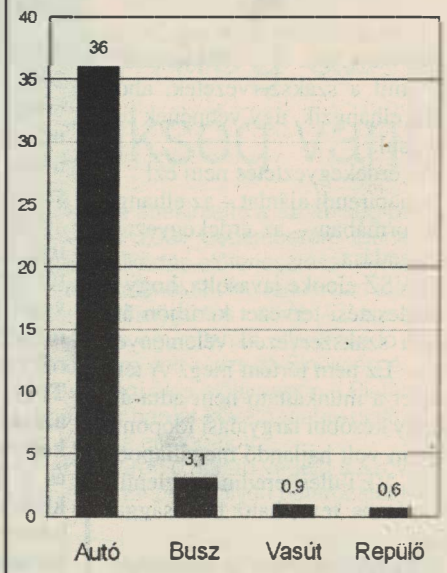

Forrás: INFRAS, IWW, 2000

11. ÁBRA

A Vasutasok Szakszervezete értékelése **a hároméves megállapodás 2001. évi teljesüléséről**

A rendszerváltás után eltelt közel tíz évben a vasutasság élethelyzete, munkakörülményei az áldozatvállalások és erőfeszítések ellenére az elvárható szintnél rosszabbul alakult.

A nemzeti vasúttársaság leépülése, a folyamatos költségelvonások egyre kilátástalanabbá tették a vasutas munkavállalók holnapját. A tendencia megfordításáért, egy elfogadható jövőképért került sor a hazai vasút leghosszabb sztrájkjára 2000 februárjában. A munkabeszüntetést lezáró hároméves megállapodás tartalmazza mindazt, ami feltétele, alapja és része egy kiszámítható és tartalmas vasutas életpályának.

Emlékeztetőül:

„A MÁV Rt. reformja, az eszközök és a szervezet korszerűsítése, a szolgáltatások színvonalának javítása és a versenyképesség erősítése a közép- és hosszútávú létszám- és béralakulás tekintetében is segíti a foglalkoztatottak elfogadható szintű jövedelmének kialakulását. A vasút iránti bizalom erősödésének egyik feltétele, hogy a reform, a megújulás nyugodt körülmények között folyjék, a munkaügyi kérdésekben megegyezés jöjjön létre, az átalakítás módja és üteme pedig egyeztetett módon történjék."

Fentiek megvalósulását elősegítendő a szerződő felek, a jövedelem, a vasútreform, a foglalkoztatás, a szociális kérdések, a kollektív szerződés és a munkaügyi kapcsolatok témáit külön fejezetben részletezték. A megállapodás teljesítése – a munkáltatónak felróhatóan – az aláírást követően és azóta is folyamatosan sérül. Az első évben a MÁV vezetése a munkavállalókat közvetlenül érintő pontokat még betartotta (bér, létszám), 2001-ben már ezt sem.

A jövedelmi viszonyok alakulása 2001-ben:

A 2001-ről folyó bértárgyalásokon a munkáltató év eleji, az állami költségvetésben szereplő 6%-os inflációs tervre hivatkozva a valóságban 9% feletti infláció ellenére 6%-os inflációkezelő bérfejlesztést volt csak hajlandó kiosztani. A GDP alapján biztosított további 2,75%-os bérfejlesztés feléről a munkáltató önállóan dönthetett és döntött is. A MÁV vezetése többnyire szubjektív differenciálásra 'használta fel az összeget, hasonlóan, mint 2000-ben. A GDP másik feléről a szakszervezetekkel egyeztetve született döntés, mely alanyi jogú felhasználás lett. A tervezettnél jóval magasabb inflációt részben ellentételező további 2,5%-os alanyi jogú bérfejlesztésre került sor májusban.

A 2000-re vonatkozó 0,1% GDP-t a munkáltató decemberben számfejtette. Az évvégén esedékes megállapodás szerinti inflációs korrekciót (2000 október-2001 október: 9,7%) a MÁV Rt. vezetése tavaly év végén egyoldalúan átütemezte. Jelenleg 2001. január 1-ig visszamenőleg 0,7% alanyi jogú inflációkezelő bérfejlesztéssel tartozik a munkáltató a vasutasoknak akkor, amikor a MÁV vezetése érvényesnek tartja – a VDSZSZ felmondása ellenére – a hároméves megállapodást. Ez az az eset, amikor már a munkavállalókat közvetlenül érintő megállapodásban foglalt kötelezettségnek sem tett eleget a vasút vezetése.

Van, amit jobbá lehetne tenni

2001-ben a MÁV Rt-nél hálózati szinten átlagban 2% körüli a reálkereset-növekedés. Az átlag mögötti szóródás megoszlása: 40-45 ezer fő vasutas reálkeresete stagnált (0,6%-os növekedés), ők csak az alanyi jogú bérfejlesztésből részesültek. 10-15 ezer fő az, akinek a differenciálásból való részesedés mértékétől függően akár a 10%-ot is elérhette a reálkereset-növekedése. (A 2002. évi bérfejlesztés során a VSZ az előző évhez hasonló munkáltatói magatartást tapasztalt.)

A munkáltató döntési körében felhasználható bérfejlesztési összegek elköltésénél a Vasutasok Szakszervezete azt látja, hogy az nem felel meg a hároméves megállapodás célkitűzéseinek. A munkavállalói bizalom erősítésére, a vállalati hatékonyság javítására egzakt, számszerűsíthető ösztönzési rendszerek nem kerültek megfogalmazásra. A differenciált bérfejlesztésnél többnyire a szimpátia alapú elosztás érvényesül.

A vasút reformjáról – egyáltalán a vasút helyzetéről – 2001-ben a szakszervezetek többszöri kérése ellenére – a MÁV vezetői sem írásban, sem szóban nem adtak tájékoztatást, sem a VÉT-en, sem ezen kívül. A vasút reformjáról 2330/2001 (XI.21.) szám alatt újabb Kormányhatározat került elfogadásra. Meg kell jegyezni, hogy a 2258/1999.X.14-i Kormányhatározat 3.c. pontjában foglaltak végrehajtása, amely arról szól, hogy *„A MÁV Rt. az érdekképviseletekkel egyeztetve olyan koncepciót dolgoz ki a foglalkoztatási, bérezési és jóléti juttatási rendszerekre, ezen belül a diszfunkcionális intézmények működtetésére, amely összhangban van a társaság átfogó reformja által meghatározott igényekkel és lehetőségekkel;"*, ugyancsak késik. Az átgondolt jövőt építő, tervszerű előkészületek helyett ad hoc, a nemzeti vasút érdekeivel ellentétes, mindenfajta munkavállalói egyeztetést nélkülöző ügyekben vagyunk kénytelenek egyre többször kifogást emelni.

Olyan folyamatban lévő vasútszervezési és korszerűsítési intézkedésekről tudunk, amelyek előkészítetlensége miatt naponta találkozunk a dolgozói panaszokkal (ÁFU, GIR).

Foglalkoztatás: A zárólétszám 51 fővel, az átlagos állományi létszám 413 fővel alakult a tervezett alatt.

A vasútnál uralkodó állapotok és körülmények kritikája a munkaviszony megszűnések növekedése. A szükséges létszámfelvételről időben nem gondoskodnak, ennek eredménye a létszám terv alatti alakulása. A létszámhiány egyre több szolgálati helyen vezénylési gondokat okoz, amely számos esetben a munkaidő beosztására vonatkozó munkaügyi szabályok megsértéséhez vezet.

Szociális kérdések: A jóléti, szociális rendszerre vonatkozó 2000. évi elemzések azzal az eredménnyel jártak, hogy a munkáltató kénytelen volt beismerni, nincs túlméretezett rendszer. Egy szerény, ám hagyományokra épülő szociális rendszer van, amit a keretek ken belül jobbá lehetne tenni. 2001-ben egyetlen e témával foglalkozó szakértői vagy VÉT ülésre sem került sor.

az általános vezérigazgató-helyettes – akihez a humán igazgatás tartozik – 2000 szeptemberi kinevezése óta egy bemutatkozó találkozóra sem szakított időt

Kollektív szerződés: 2001. április 17-én módosította a parlament a Munka Törvénykönyvét.

Májusban már hozta a munkáltató azokat a módosításokat, melyek a munkáltatást ellentételezés nélkül még olcsóbbá tennék. A vasút vezetése több hónapig erőltette ezeket a munkavállalókra hátrányos javaslatokat, végül az egységes és következetes szakszervezeti *„nem"* válaszok hatására többségüktől átmenetileg elállt. A bizalmatlanság oly mérvű, hogy a VÉT-en a mai napig nem sikerült a formai kérdésekben sem szerződni.

Munkaügyi kapcsolatok: Formálisak, az egymás melletti elbeszélés a jellemző. A Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban felvetettekre általában kitérő választ ad a munkáltató. Érdemi intézkedések elvétve fordulnak elő. Az együttműködés tartalma hiányzik. A VÉT működése tükröződik a SZÉT-eken is. A MÁV Rt. Vezérigazgatója a sztrájk óta egy alkalommal tett látogatást a VÉT-en. Az általános vezérigazgatóhelyettes – akihez a humán igazgatás tartozik – 2000 szeptemberi kinevezése óta egy bemutatkozó találkozóra sem szakított időt.

Összefoglalva: A hároméves megállapodás kialakította és garantálta munkavállalói oldalról a vasúti reformhoz, a vasút felzárkóztatásához szükséges munkabékét. Megteremtette a bizalom működéséhez szükséges keretfeltételeket.

A MÁV Rt. illetékes vezetői nem éltek a lehetőséggel, a munkabéke időszakát a szakszervezetek elleni háború folytatására használják fel. A munkaügyi kapcsolatok továbbra is mélyponton vannak, a felvetésekre válasz nem érkezik, vagy az csak formális. A legfőbb gond az, hogy intézkedések sem történnek. Ez már nem a munkaügyi kapcsolatok kérdése, ez 54 ezer ember ügye. A problémák halmozódnak még akkor is, ha a vasút vezetői nem vesznek róla tudomást. Ez már baj! A hároméves megállapodás, be nem tartott megállapodásként fog az utókorra maradni. Felvetődik a kérdés: akkor miért nem mondja fel a VSZ a megállapodást? A vasút vezetésével szembeni bizalomvesztés miatt. A VSZ továbbra is elkötelezett a vasutasság élethelyzetét javító, a vasút, a vasutasság jövőjét megalapozó megállapodásokban foglaltak megvalósítása mellett. A VSZ el kívánja érni a megállapodások érvényesülését.

Vasutasok Szakszervezete

Utasítás, **de mi célból?**

Jó az iránytű?

A MÁV Rt. működési területén a szerelvények átvételét-átadását szabályozó új utasítás kerül bevezetésre a tervek szerint 2002. márc.

Az információ első hallásra jól cseng. Ez igen! Most már a személykocsik – nem személygépkocsik – belső műszaki állapotának hiányosságai, problémái is megoldódhatnak. De mi is volt a gond?

Nos, a feltett kérdésre valós választ nem kapunk, vagy nem a műszaki hiányosságok megszüntetése a cél, netán – bár még a gondolat is eretnekség – az utasítás szerkesztői nem ismerik a teljes személykocsipark további állapotát. Ez esetben javasolok egy szakmai kirándulást a 30a, vagy 40a vonalra a székesfehérvári Bhv kocsikon, érdekes lesz, főleg 6-8 fokban.

No, de ha nem a szolgáltatás színvonalának emelése, illetve szintentartása a cél, akkor mi? Nem dicsekvésből írom, de többször átolvastam az *„utasítást”*, majd hosszan beszélgettem az érintett vonatkísérőkkel, és a következő vélemény alakult ki bennem. Nagyon szépen meg van fogalmazva az új szabályozás célja. Szépen ködösítve – vagy ha csak tényleg az a cél, ami meg van határozva, talán másra kellett volna fordítani a kiadás költségeit. A valós cél mindazok részére nyilvánvaló, akik ismerik a jelenlegi és a múltbeli állapotokat. A feladatok – jelen esetben a személykocsik belső műszaki javítása, alkatrészek pótlása, tisztítása – elodázása, a felelősség vonatkísérőkre való hárítása. Mi lesz a következmény? A szolgáltatás színvonalának – bár az említett kocsik esetében már igen nehéz – romlása, hiszen a munkaerő és a pénz nem a karbantartási munkákhoz lesz irányítva, hanem a papírgyártás ellenőrzésére. Igen, így lehet előrehaladni, de vajon jó az iránytű, ami az irányt jelzi?

> *„ha van egy feladat, és meg akarod csinálni, akkor megcsinálod,* **ha nem, létrehozol egy bizottságot”**

Tűzvédelmi szempontból érdekes lehet az a kérdés is, hogy több hétig, hónapig, netán évig ott van a vonali bárca, néha tucatszámra az elektromos szekrényben. Érdekel valakit? Nem. A vonali bárca is csak addig érdekes, amíg a vonatkísérő személyzetet lehet vele zaklatni?

A végén egy régi alapigazságot szeretnék megosztani azokkal, akik még nem ismerik. *„Ha van egy feladat, és meg akarod csinálni, akkor megcsinálod, ha nem, létrehozol egy bizottságot.”*

A MÁV Rt. vezetése ez utóbbit választotta, némi fűszerezéssel!

Fridrich Imre

Felhívás

TALÁLKOZÓT SZERETNÉNK SZERVEZNI

AZ 1972. ÉVBEN A KÖZLEKEDÉSI ÉS TÁVKÖZLÉSI MŰSZAKI FŐISKOLA VASÚTÜZEM SZAKÁN, SZEGEDEN VÉGZETT HALLGATÓINAK.

Várjuk jelentkezéseiteket: Kovács Jánosné (Varga Zsuzsa) Szeged, telefon: 06/13-48, 62/543-106 és Kovács Andrásné (Bondzsó Edit) Lőkösháza, telefon: 06/39-10, 66/244-307

MVJ

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

TÜV CERT

ISO 9001

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

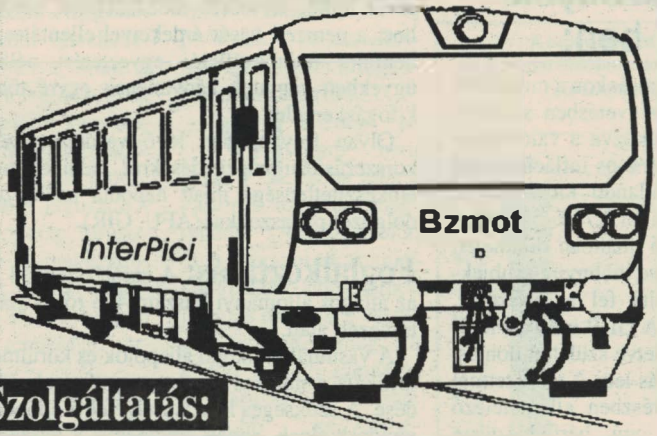

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Szereptévesztés és főnöki szigor

A 2002. évi bértárgyalások lehetőségét mindenki világosan látta, aki akarta. A hároméves megállapodás megadta a mozgásteret a különböző munkakörökben foglalkoztatottak kiemeléséhez. Több olyan szakigazgatóság is volt, amely a Vasutasok Szakszervezetével együtt (annak kezdeményezésére) vette a fáradtságot és számolt, latolgatott, előterjesztett és eredményesen lobbyzott, hogy a hozzájuk tartozó munkavállalók kiemelése megalapozott legyen.

Desajnos olyan szakigazgatóság is akadt, amely fontosabbnak tartotta a neki tetsző szakszervezet üzemi tanácsi választási kampányát szervezni és feltételezésünk szerint finanszírozni, mint a munkaköri feladatát elvégezni. Lehet, hogy úgy gondolták: majd a VSZ most is ugyanúgy gondoskodik a pályavasúti munkatársak megfelelő bérezéséről, mint azt tette *Rigó* és *Sípos* vezérigazgatók idején a mozgóbér bevezetésekor.

Kollégák! Információnk szerint a MÁV vezetése azt kérte a szakigazgatóktól, hogy tegyék le a vezetői értekezleten a hároméves megállapodás alapján a kiemelési javaslataikat. Amíg a TEB és a Gépészet letette javaslatát, amiket a MÁV Rt. vezetése a Vasúti Érdekegyeztető Tanács (VÉT) elé terjesztett, addig a forgalom és a pálya nem volt érdekelt?

A Vasutasok Szakszervezete természetesen megpróbálta befolyásolni a VÉT elé került munkáltatói javaslatokat, de csak annyit tudott változtatni, amennyit a kollégák is nyomon követhettek a VSZ infókból. Sok javaslatunk átment, sok pedig nem. Az alku már csak ilyen.

A szignált megállapodás-tervezetből látszik, hogy elégedetlenek voltunk a béremelés mértékével, a szakmunkások és még más munkakörök bérezését továbbra is rendezetlennek tartja a VSZ.

A pályás fő-fők és a kedvenc szakszervezetük látva a következményeket, egymásra borultak és *„a legjobb védekezés a támadás"* elvet választották: saját semmittevésükért a VSZ-t és a másik két reprezentatív szakszervezetet hibáztatták.

Barátaim! Lássunk át a szitán! Nekik tegnap sem, ma sem és holnap sem lesztek Ti fontosak. Ez a történet önmagukról szól. Ők csak magukat szeretik. A pályamester, az előmunkás, a pályamunkás, a gépkocsivezető nem számít. Ők csak addig kellenek, amíg kiszolgálják az urakat, a felsőbbséget.

Megosztott a pályavasút!? Tény! Érdemes volt ezeket támogatni, amikor még javaslatot sem tettek a béremelésre?!? Levelet írtak a vezérigazgatónak, persze csak azután, amikor *Polgár József* VSZ IB titkár megmutatta a VSZ IB levelét *Budai Zoltánnak*. A történet most ott tart, hogy a szakigazgató levélben intette csendre a pályagazdálkodási főnököket, mivel ők úgy gondolják, hogy a szakmai vezetés nem képviselte őket. Valószínűleg jól gondolják! Vajon mi jutott volna a pályás kollégák zsebébe, ha az urak nem az ÜT kampányolással foglalták volna el magukat?

A VSZ alapbértarifa-besorolásnál, az újabb bérfejlesztéseknél, a teljesítmény ösztönzési rendszer kialakításánál – a pályásoktól kapott ÜT választás támogatási arányánál – nagyobb gondot fordít majd a pályás munkavállalók érdekeinek képviseletére. Ők meg nyalogassák egymás sebeit.

Dr. Márkus Imre

> *Lássunk át a szitán!* **Nekik tegnap sem, ma sem és holnap sem lesztek Ti fontosak.** *Ez a történet önmagukról szól*

> A pályás fő-fők és a kedvenc szakszervezetük látva a következményeket, egymásra borultak és *„a legjobb védekezés a támadás"* elvet választották: ***saját semmittevésükért a VSZ-t és a másik két reprezentatív szakszervezetet hibáztatták***

> szak-munkások és még más munkakörök bérezését továbbra is rendezetlennek tartja a VSZ

Bérharc

Mivel az időjárás nem alkalmazkodik az emberhez, az embernek kell úgy irányítania a tevékenységét, hogy az alkalmazkodjon a körülményekhez

Nem igaz, hogy nincs megoldás

A Vasutasok Szakszervezete TEB Intéző Bizottsága egy olyan problémára irányítja rá a MÁV Rt. illetékes vezetőinek figyelmét, amely a TEB szakszolgálatnál évek óta visszatérő gond.

Szakszolgálatunkra jellemző, hogy a fenntartási, karbantartási tevékenység mellett több és jelentős mennyiséget ölel fel a beruházási és felújítási munkáknak az elvégzése.

Hosszú évek tapasztalata bizonyítja, hogy a munkák tényleges elvégzésének ideje az év utolsó négy hónapjára korlátozódik. Különösen igaz ez a 20/1984 sz. KM. Rendeletből a szakszolgálatunkra háruló feladatok esetében. Ez a rendelet írja elő a közút-vasút kereszteződésénél a sorompókra vonatkozó szabályokat.

A MÁV többéves kifutási időt kapott bizonyos sorompók fél csapórúddal való kiegészítésére. A beruházók részéről történő késedelmes munka elrendelésének (augusztus-szeptember) egyenes következménye, hogy a kivitelezői munkák végzése az időjárás viszontagságainak függvényévé válik.

És láss csodát, az időjárást még nem az ember irányítja, csak alkalmazkodik hozzá.

Magyarország időjárására jellemző, hogy az említett időszakban beköszönt a köd, az eső, a sár, a hó és a fagy, és ezzel elkezdődik a munkavállaló kálváriája. Mivel ez a tevékenység a szabad ég alatt történik, az időjárás olyan embertelen körülményeket teremthet, amely kihatással van az emberre, de a létesítendő berendezésre is.

Nem igaz, hogy nincs megoldás!

Mivel az időjárás nem alkalmazkodik az emberhez, az embernek kell úgy irányítania a tevékenységét, hogy az alkalmazkodjon a körülményekhez.

Javasoljuk, hogy a munkák befejezésének határideje áttolódhasson a következő évre, de úgy gondoljuk, ez pénzügyi következményekkel jár, ami ezt a folyamatot nem teszi lehetővé, ezért el kellene jutni addig, hogy azok a munkák, amelyek a kivitelezést hátráltatják (tervezés, jóváhagyás, engedélyeztetés) fél évvel korábban kezdődjenek meg. E folyamat olyan pozitív irányt venne fel a kivitelezői munka folyamatában, amely kihatással lenne a munkavégzési morálra, az üzembehelyezett berendezések biztonságos üzemeltetésére is.

A MÁV Rt. FB ülésén (2002. 02. 21-én) is hangot adott fenti észrevételeinek, javaslatainak a VSZ munkavállalói képviselője. A felvetésre választ nem kapott (sajnos!) a jelenlévő *Zsákai Tibor* szakértőtől illetve *Sárdi Gyula* vezérigazgató-helyettes úrtól.

Molnár Ákos
TEB IB titkár

Nők az egészségért!

Mai pénzhajszoló, elanyagiasodó világunkban az emberek jelentős része úgy gondolja, hogy gazdag az, akinek sok pénze van. Mindaddig hajlamosak vagyunk így gondolkodni, amíg el nem ér bennünket egy komolyabb betegség, s akkor rögtön belátjuk, hogy az igazán gazdag az, akinek egészsége van.

Sajnos a mai stresszhelyzetekkel, környezeti ártalmakkal teli életünkben egyre kevesebben mondhatják el magukról, hogy teljesen egészségesek. Naponta hallhatjuk, olvashatjuk azokat a megdöbbentő adatokat, amelyek a magyar lakosság egészségi állapotát, helyzetét jellemzik. Fő mutatója ennek a helyzetnek a népesség számának erőteljes csökkenése, a magas halandóság.

1980-hoz képest több, mint 600 ezer fővel vagyunk kevesebben, s ha ez így halad, előrejelzések szerint *2050-re a lakosság lélekszáma a jelenlegi 10 millió 100 ezerről 5 millió főre csökkenhet*. Évente átlagosan 150 ezer ember hal meg Magyarországon, s ezzel szemben csak 110-120 ezer gyermek születik. A nők életkilátásai valamivel kedvezőbbek, mint a férfiaké, a nők ugyanis átlagosan 75 éves korukig élnek, a férfiak pedig 65 éves korig.

A magyar lakosság egészségi helyzete nemzetközi összehasonlításban is rossz. A magyar emberek haláláért túlnyomórészt öt nagy betegségcsoport felelős: a keringési rendszer betegségei, a daganatok, az emésztőrendszer, a légzőrendszer betegségei és az erőszakos halálok. Prognózisok szerint a kétezer utáni évtized legfontosabb egészségügyi problémájává a lelki egészség zavarai, a leggyakoribbá a pszichiátriai megbetegedések válnak majd.

1999-ben a nyilvántartott pszichiátriai gondozottak száma 128.952 fő volt, ebből 82.407 nő és 46.545 fő a férfi. Annak ellenére, hogy a nők tovább élnek, a szorongás, a depresszió a nők körében lényegesen gyakoribb, mint a férfiaknál. Az utóbbi 15-20 évben hazánkban az alkoholisták száma megkétszereződött, s sajnálatosan növekedett körükben a nők aránya is.

Nagyon jelentős egészségkárosító kockázati tényező a dohányzás. Jelenleg Magyarországon minden ötödik ember a dohányzás következtében hal meg. A kilencvenes évek végén a szájüreg, illetve a tüdőrák okozta halandóság hazánkban volt a legmagasabb a világon. Egy évtizeddel ezelőtt a nőknek 22%-a dohányzott, részarányuk mára már mintegy 5%-kal növekedett. Vizsgálatok igazolják, hogy a dohányzás jelentős mértékben csökkenti a várható élettartamot, a dohányzó férfiak várható élettartama 7,5 évvel rövidebb a nemdohányzókénál, a nők esetében a különbség 6,3 év.

Mindezek az adatok arra döbbentenek rá bennünket, hogy sürgősen tenni kell, s az eddigieknél sokkal többet kell tenni egészségünk védelme érdekében. Tennie kell az egyéneknek és a mindenkori kormányzatnak egyaránt. Köztudott, hogy a magyar egészségügy évtizedek óta rendkívül alulfinanszírozott. Amíg Ausztriában 2000 dollár, az USA-ban 3400 dollár jut egy fő egészségügyi ellátására, addig Magyarországon a 300 dollárt sem éri el. Az egészségügyi közkiadások GDP-hez viszonyított aránya az egyre javuló gazdasági teljesítmények ellenére nem növekedett az utóbbi években sem, sőt 4,6%-ról 4,2%-ra csökkent.

2050-re a lakosság lélekszáma a jelenlegi 10 millió 100 ezerről 5 millió főre csökkenhet

Tudjuk, nagyon nehéz a mai körülmények között arról szólni, hogy többet áldozzunk egészségünk megóvásáért akkor, amikor családok százezrei élnek a létminimum szintjén, amikor az egészségügyi szolgáltatásokhoz egyre inkább csak magas térítési díjak ellenében lehet hozzájutni. Be kell azonban látnunk, hogy a megelőzés még kevesebb kiadással jár az egyéneknek és a társadalomnak egyaránt, mint a már kialakult betegségek kezelése. A megelőzésben igen fontos szerepet töltenek be a különböző szűrővizsgálatok, amelyek még ma is többségében térítésmentesek.

A megelőzésben igen fontos szerepet töltenek be a különböző szűrővizsgálatok, amelyek *még ma is többségében térítésmentesek*

Az MSZOSZ Női Választmánya – melynek a VSZ Nőbizottság is tagja –, felismerve az egészségügyi helyzet súlyosságát, az egész népességet, s benne a nőket fenyegető veszélyeket, már 1995-ben kezdeményezte az országos egészségvédő program elindítását, mely során orvosi előadásokkal, filmvetítésekkel, szűrővizsgálatokon való csoportos részvételi lehetőségek megszervezésével igyekeztek a szakszervezeti nőszervezetek ráébreszteni a résztvevőket arra, hogy sokkal nagyobb felelősséggel kell kezelnünk valamennyiünknek egészségünk megőrzését, önmagunk és családunk érdekében.

A *Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége* (SZSZNSZ) nőhálózatán keresztül érzékelve a közép-kelet európai országokban élő nők rossz egészségügyi helyzetét, ez évben a régióban *„Nők az egészségért"* címmel nemzeti és nemzetközi kampányt kezdeményezett.

Ezen kezdeményezéshez csatlakozva az MSZOSZ Női Választmánya a szakmai-, megyei nőszervezetekkel együtt *március 6-án országszerte női egészségnapot* szervezett.

A választmányhoz tartozó nőszervezetek, s közöttük a VSZ Nőbizottsága is vallják, érdekvédelmi munkájukhoz szervesen hozzátartozó feladat segíteni annak felismerését, hogy a legfőbb emberi érték az egészség, s megőrzése valamennyiünk elemi érdeke és kötelessége.

Kollár Sándorné

Az MSZOSZ Női Választmánya és a VSZ Nőbizottsága 2002. március 6-án „Nők az egészségért" címmel fórumot szervezett. Képünkön: dr. Erős András, dr. Czeizel Endre, Szabó Istvánné és dr. Kovács Lajos.

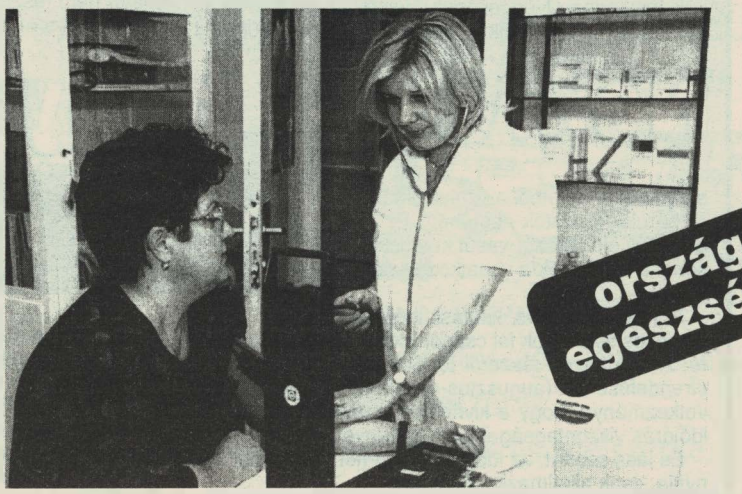

országos egészségnap

Dr. Ács Judit, a Miskolci Területi Egészségügyi Központ belgyógyász szakorvosa *Buku Istvánnét* vizsgálja a *„Nők az egészségért"* szűrési akció keretében. Dr. Ács Judittal készült interjúnkat a Magyar Vasutas áprilisi számában közöljük. Fotó: Orosz Tamás

MAGYAR VASUTAS

2002 márciusi számának választási melléklete

Orbán Viktor miniszterelnök-jelölt
FIDESZ-Magyar Polgári Párt – MDF

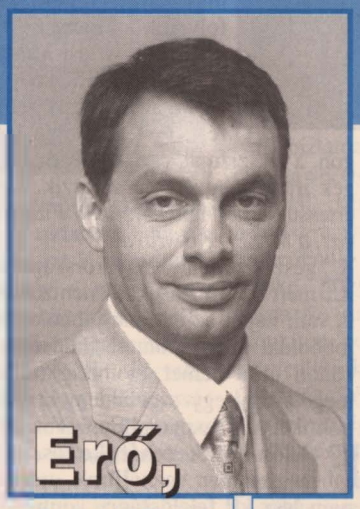

Erő, rend

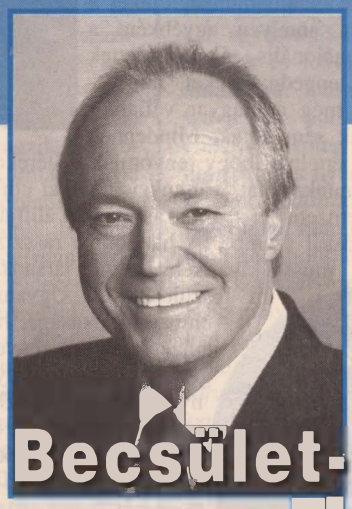

Becsület-rend

Medgyessy Péter miniszterelnök-jelölt
Magyar Szocialista Párt

ÉRVEK

Bármerre járok mostanában, a vasutasok közt minden beszélgetés során szóba kerülnek a közelgő országgyűlési választások. Mióta tisztséget viselek, az egyik legfontosabb feladatomnak tartom választóim tájékoztatását annak érdekében, hogy a lehető legjobb döntést hozhassák meg az őket érintő ügyekben. A Vasutasok Szakszervezete is tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget akkor, amikor a Magyar Vasutas választási mellékletét közreadja. Nem titkoljuk, hogy azon érvek összegyűjtésére kértük fel a szerzőket, amelyek a munkájukból élők számára segítenek megtalálni a jobb megélhetéshez vezető utat.

Kérem, szánjanak néhány percet a szerzők véleményének megismerésére, és vegyenek részt a 2002. április 7-én és 21-én tartandó országgyűlési képviselő választásokon!

Dr. Kóródy Ferenc

Jó kezekben van/volt az ország?

Emlékezzünk, gondolkodjunk és szavazzunk!

Itt az ideje, hogy felelevenítsük magunkban a Fidesz-kormány négy évvel ezelőtti indulását, és az adófizetők pénzéből finanszírozott sikerpropaganda ömlesztett pozitívumait szembesítsük megélt tapasztalatainkkal. Az álmok után ébredjünk föl, s az ígéretek helyett lássuk a tényeket, a valóságot.

Végre megérhettük a gazdasági növekedést, ám a bérek csak kismértékben emelkedtek. Hova lett a mindnyájunk pénztárcájából hiányzó több milliárd forint? A kabinet jelentős adóbevételekhez jutott, mi meg a beígértnél nagyobb inflációban és magasabb árakban részesültünk. Ugyancsak ígéretet kaptunk adócsökkentésre, s mi lett belőle? Folyamatosan növekvő adóteher.

Mi az igazság a sikerágazatként reklámozott családtámogatással? A családbarát kormány politikájának következményeként 25 százalékkal csökkent a családi pótlék vásárlóereje. Az igazságosság elvével és a józan ésszel ellentétben a Fidesz nem a ténylegesen rászorulókat támogatja, hanem a tehetősebbeket. Ily módon nagyra nőtt a gyermekes családok közti szakadék. A gazdagok gazdagodnak, a szegények elnyomorodnak. Oly mértékben növekszik a gyermekszegénység, hogy ma 90 ezerrel több éhes gyermekszáj van az országban, mint négy évvel ezelőtt. Hol vagyunk a *„3 gyerek, 3 szoba, 4 kerék”* elhíresült szlogen megvalósulásától? És hogyan jártak az időskorú emberek? Úgy, hogy a kormány 52 milliárd forintot kilopott a zsebükből. Történt ugyanis, hogy 1999-ben a törvény által előírt éves 18 százalék helyett csak 13 százalékkal növelték a nyugdíjakat. Ez egy év alatt 15 ezer forint veszteséget jelentett minden nyugdíjasnak. Ha arra gondolunk, hogy az alkonyi évek nemzedéke életfeltételeinek melyek a legérzékenyebb pontjai, akkor a következőket jelölhetjük meg: a lakásrezsi költségei, az élelmiszerek árai és a gyógyszerkiadások, az egészségügyi ellátások. Mindegyik területen emelkedtek az árak, rosszabbodtak a körülmények.

Az egészségügy válsága napjainkban mélyebb, az ellátás színvonala alacsonyabb, a pénzügyi gondok súlyosabbak, az egészségügyi dolgozók elégedetlenebbek, mint 1986-ban. Aki mindezt nem hiszi, vagy kételkedik benne, annak csak azt ajánlhatjuk, hogy menjen egy rendelőintézetbe, vagy feküdjön be valamelyik kórházba és töltsön el ott néhány napot.

Mértékadó agrárszakemberek szerint a tönkretett mezőgazdaság állapota katasztrofális. Zuhant a mezőgazdaság teljesítménye, jóval kevesebbet tudunk eladni a külpiacon, mint korábban. Dióhéjban így néz ki Európa egyik éléskamrája. Az okok: koncepcióhiány, a szakértelem teljes hiánya, felelőtlen ígéretek, önkényes minisztériumi osztogatások, pénzügyi visszaélések. S mindezt az Orbán-kormány – hatalmi érdekektől indíttatva – három évig tűrte, sőt, meg is védte a Torgyán vezette tárca agrárpolitikáját és vidékfejlesztési *„produktumát”*.

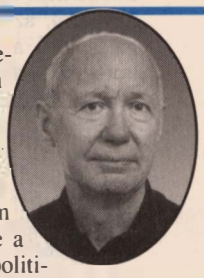

Még folytathatnám, de terjedelmi korlátok miatt csak jelezhetem a közbiztonság állapotát, az igazságszolgáltatás problémáit, a demokrácia és sajtószabadság sajátos fideszes értelmezését, a külpolitikai balfogásokat. Beszélhetnék a korrupciós ügyekről, a Fidesz-közeli cégek lenyúlásairól, a nacionalista megnyilvánulásokról, az országblamázsról, a baloldal *„agyagba-döngöléséről”*, az *„egészpályás letámadás”* keretében alkalmazott szakszervezet-ellenességről, az érdekegyeztetés intézményének szétveréséről, a társadalmi párbeszéd felfüggesztéséről.

A Fidesz sok mindent tett, amit nem kellett volna és sok mindent nem tett meg, amit meg kellett volna tennie. Agresszív pökhendiséggel azt vallotta, hogy *„a parlament ellenzék nélkül is működik”*, s ezt be is tartotta. Nem a parlamentnek volt kormánya, hanem a kormánynak parlamentje. Ez a felfogás és stílus a Fidesz féktelen hatalomimádatából fakadt, s ebből a forrásból eredt melldöngető önelégültsége is: *„Az ország jó kezekben van”*. Ehhez azonban még a választópolgárok is *„hozzászólnak”* áprilisban. Reméljük, bebizonyosodik a változás szükségessége. Az, hogy van másik, jobb, emberibb kormány. Az, hogy Fidesz nélkül is van élet. Az, hogy a jövő valóban elkezdődött, de nem olyan, amilyet a *„fiúk”* elképzeltek, s amelyet az Orbán-kormány az elmúló ciklusban felélt.

Kárpáti Sándor

A választások tétje – 2002-ben

Kedves Barátaim! Még jól emlékszünk arra, hogy a legújabbkori Magyarország történetében a magyar vasutasok voltak az elsők, akik érdekeik védelmében több tízezren hetekig képesek voltak sztrájkolni a hatalom diktátumaival szemben. A jobboldali kormány – az 1990-es úgynevezett benzin-sztrájk után – először érzékelte, hogy a magyar munkavállalók nem tekinthetők akarat nélküli nyájnak, mellyel azt tesznek, amit akarnak.

Most elérkezett az idő, hogy végre megszabaduljunk a hatalom e cinikus, a társadalom többségének érdekeit semmibe vevő, a felső, gazdag rétegeket előnyben részesítő pártok, mindenekelőtt a Fidesz uralmától. Ám ez egyáltalán nem tűnik könnyű feladatnak, mert a Fidesz nagyon sok szavazót megzavar azzal, hogy a nemzeti érzések húrjain játszik: felkorbácsolja a nacionalista érzelmeket, szembeállítja az itthon élő magyarokat a határainkon túl élőkkel, a szomszéd népeket a magyarokkal, hogy elterelje a figyelmet saját négyéves uralmának sötét oldalairól, a soha nem tapasztalt korrupciós ügyekről, az uram-bátyám osztogatásokról, a parlamenti demokrácia korlátozásáról stb.

Miközben fideszes urak a nemzeti munkaerőpiac védelméről papoltak, a valóságban olyan verseny elé állítják a magyarországi munkásokat és a külföldi munkavállalókat, hogy minél olcsóbban legyenek kénytelenek eladni munkaerejüket a piacon, amelyen egyébként a multinacionális tőkének tettek olyan engedményeket, amilyeneket még a magyar vállalkozóknak sem adtak. Mindennek egyik értelme, hogy lenyomják a béreket és a munkásokat, a munkavállalókat etnikai-nemzetiségi származás alapján állítják egymással szembe. A hatalom a rasszizmussal kívánja levezetni a társadalmi feszültségeket. Ugyanis az emberek sokasága, ha nemzeti létét érzi fenyegetve, érthetően könnyen megfeledkezik más érdekeiről. Ez is a kormány valódi célja. A baloldal és a munkásmozgalom egész történetét kriminalizálni akarják, melynek célja megint a félelemkeltés.

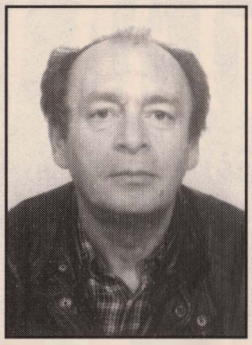

Lenyomják a béreket és a munkásokat, a munkavállalókat etnikai-nemzetiségi származás alapján állítják egymással szembe

E „*nemzeti*" politikában *Orbán* legfőbb szövetségese maga *Csurka István* és pártja, a MIÉP. Ez a párt már ma is elfoglalja a hatalom számos területét, a közszolgálati rádió és televízió hírműsorait, s rajtuk keresztül folytatja a Fidesz és a MIÉP közös választási kampányát. A Fidesz-MIÉP szövetség a politikai kirekesztésen, a félrevezetésen, a nyílt hazugságon, a rasszizmuson és a szegényebb rétegek iránti megvetésen alapszik. Meg kell értessük a kollégákkal: *aki a Fideszre szavaz, a MIÉP-re is szavaz!*

Egész Európa Magyarországra tekint, mert a választásoknak nemzetközi tétje is van: vajon az európai jobboldal-szélsőjobboldal (Berlusconitól Haideren és Orbánon át a német Stoiberig) erősödik-e meg, avagy egy szociáldemokrata irányú politikai túlsúly marad Európában?

Felelősségünk tehát kettős, s ennek megfelelően voksoljunk, mert azután nem lesz kit felelősségre vonnunk, csak saját magunkat. Ennek megfelelően, szavazz – a politikai baloldalra!

Krausz Tamás

Húsvét után

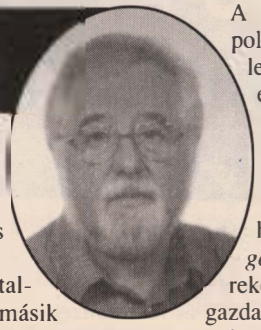

A hívő és templomba járó, vagy akár csak a maga módján vallásos, istenkereső ember számára a Húsvét a legtitkosabb, legfelfoghatatlanabb, de talán a legörömtelibb ünnep. Nyakas kálvinista pap édesapám nem a halottak napján, hanem Húsvét délutánján vitte ki híveit a falu temetőjébe, hogy ott és akkor hirdesse: *„Feltámadunk!"*.

Egy boldogabb sorsú országban az idei Húsvétot követő vasárnap, a választás is ünnep lehetne. Ahol a tárgyilagosan tájékoztatott állampolgárok derűsen leadják voksukat az ellenzéki vagy a kormánypártokra. Nálunk meg folyik a durva kampány, minden elképzelhető, és bizony elképzelhetetlen helyszínen is. Nem csoda, ha a keresztény embert a gyűlölködő, sulykoló vádaskodás zavarba hozza. Visszajön a kommunista terror. Fenyegetik a hívőket, az egyházakat. Ezt hallhatjuk naponta. De mi az igazság?!

Jézus nem volt hajlandó politizálni, egy megszállt országban, ahol a nép alig várta az új királyt, a vezért. De Jézus nem királynak, s pláne nem vezérnek jött, hanem szelíd megváltónak. Azt hirdette, hogy az ő országa nem e világról való. A szeretet parancsát hirdette és a megbocsátását. S nemcsak hirdette, gyakorolta is. Meggyógyította az ellenséges katonatiszt szolgáját. Megmentette a megkövezésre ítélt házasságtörő asszonyt. Tanítványává tette az utált vámszedőt, Mátét. Gyámolította a szegényeket és híveivel együtt szegénységben élt. Jézus a politizálás helyett a társadalom erkölcseinek javítását választotta. Kicsiben. Példamutatással. S jól tudta, hogy ez a Földi élet sohasem lesz tökéletes és igazságos.

A szeretet hatalmával csak a másik ember szenvedése enyhíthető. Ez az ember legnagyobb lehetősége és felelőssége.

A Jézusi tanítás olyan szent és tökéletes, hogy azt semmiféle földi hatalom, párt ki nem sajátíthatja magának.

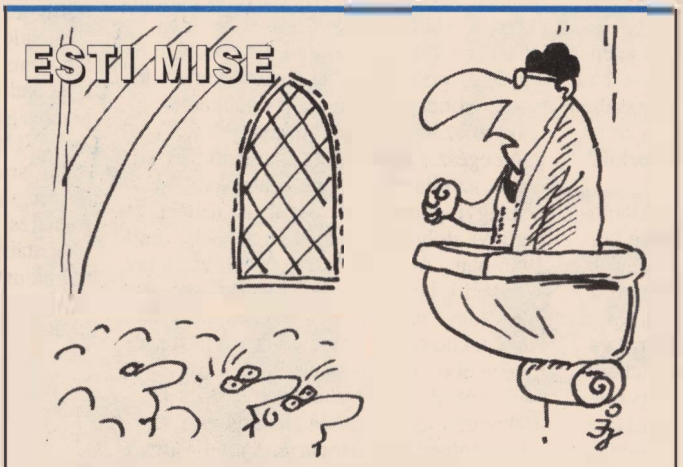

...és gyermekeim, lapozzátok a Szent Millenniumi Országjárót és óvakodjatok a vörös ördögöktől...

A keresztény választópolgárnak azt illik mérlegelnie, hogy a Jézusi erkölcshöz melyik politikai erő áll valójában közelebb. Az-e, amelyik lehazaárulózza az ellenfeleit, honfitársainkat *„idegenszívűként"* ki akarja rekeszteni a nemzetből, gazdaságpolitikájával csak a gazdagoknak kedvez? Vagy az, amelyik végre békét, nemzeti egységet, a szegényeknek támogatást, a dolgozóknak tisztességesebb fizetést, igazságosabb adórendszert, a szakszervezetekkel való együttműködést ígér.

Keresztény érzülettel azon is érdemes elgondolkodni, hogy a baloldal egyházellenességének minden alapot nélkülöző vádja nem szűk hatalmi érdekeket szolgál-e? Hogy vajon a haza üdvére válik, ha a társadalmon belül, és a szomszéd népekkel szemben gátlástalan gyűlöletet szító MIÉP hatalomra kerül? Mert bizony mondom, nem szól igazat, aki azt állítja, hogy most nem ez a tét.

Döntsünk hitünk és meggyőződésünk szerint! Áldott Húsvétot, békés és reményteljes választást mindenkinek!

Mező Ferenc

Kire szavazzon a magyar munkás?

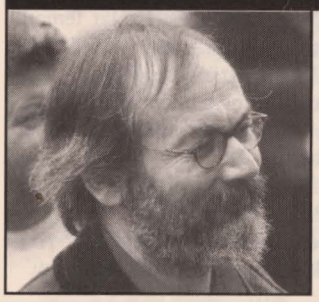

A legutóbbi esztendők tapasztalatai alapján azt is mondhatnánk: a magyarországi dolgozókat már annyiszor becsapták, megalázták az összes parlamenti pártok, kormányok, hogy világossá vált, egyikük se érdemli meg a munkások, az alkalmazottak bizalmát.

A választási időszak az, amelyben a dolgozók és érdekképviseleteik, a szakszervezetek – bocsánat a gorombán őszinte szóért – megzsarolhatják a parlamenti többségre, kormányhatalomra törekvő politikai erőket. Ezt szerintem mindenfajta finnyáskodás nélkül meg kell tenni.

Nézzük meg, mi várható a kormányzó jobboldal, illetve az ellenzék vezetőitől. Orbán Viktor miniszterelnök (Fidesz-MDF) a Gazdasági Tanács január 24-i ülésén nyíltan megfenyegette a magyarországi szakszervezeteket: ha nem támogatják a kormány – egyébként életveszélyes – külpolitikáját, akkor a polgári kormány (a tőkés munkaadók kormánya, s maga is munkaadó) nem tekinti őket partnernek. Ezt meri mondani a munkásellenes *„cseléd-törvény"* szerzője.

Medgyessy Péter, a szocialisták miniszterelnök-jelöltje, akinek a politikájával szemben számos fenntartásom van (a szocialista/liberális kormányt is élesen bíráltam annak idején), viszont szerződést kötött jónéhány szakszervezettel, másokkal – így az Autonómokkal – lazább formák között egyezett meg. A szerződés (hivatalos nevén *„együttműködési nyilatkozat"*) kilenc pontja, amelyek betartására Medgyessy ígéretet tett, fontos eredmény volna, ha megvalósulna: 300-400 ezer új munkahely, a bérek vásárlóértékének 25 százalékos emelése, a munkaidő csökkentése 38 órára (ezt én sokallom: 35 órára volna szükség, mint Franciaországban), a *„cselédtörvény"* visszavonása, nyugdíjemelés (az özvegyi nyugdíjaké 50 százalékkal), az érdekegyeztetés és a szakszervezeti jogok helyreállítása.

Ez biztatóan hangzik, s a szocialista vezetésű kormányt majd rá kell kényszeríteni, hogy betartsa a szerződést. De ettől függetlenül is a munkásság érdeke, hogy a Fidesz-MDF-Kisgazda kormány által megcsonkított polgári demokráciát helyreállítsák, s ebben a Kuncze Gábor által vezetett SZDSZ is a nép szövetségese.

A jobboldali, antidemokratikus Fidesz-MDF kormány (esetleg a rettenetes MIÉP-pel kiegészülve) elnyomná a munkáskövetelések hangoztatóit és lehetetlenné tenné – ahogy erőszakoskodásaival most is teszi – a szabad vitát a társadalomban, amely nélkül nincs fejlődés.

A dolgozók, a munkások ügyét kevesen vállalják a nyilvánosság előtt ma még – gondoljunk az újságok, a rádió, a tévé gyalázatos szerepére a vasutassztrájk idején. Ez lassacskán megváltozni látszik, de ehhez demokrácia kell, amely (ha közvetve is) segíti azokat, akiknek nincs tőkéjük, s akik végső soron csak maguk védhetik meg magukat. Ezért fölös illúziók és csalfa remények nélkül szavazzunk a mai ellenzékre – s nézzünk a körmére, ha majd kormányra kerül.

Tamás Gáspár Miklós

Szakszervezet és demokrácia

Az úgynevezett *„sárga"*, azaz a tőkésekkel, sztrájktörőkkel együttműködő szakszervezetek és jobboldali pártok állandóan hangoztatott jelszava a politikamentesség volt. A jelenleg regnáló kormányunk is ilyen szakszervezeteket kívánna. A szakszervezet lehet nem pártfüggő, de soha nem politikamentes.

A szakszervezet minden tagja személyében érintett azokban a döntésekben, melyek a parlamentben a törvényhozás során születnek. A gazdaság-irányítás döntései határozzák meg a szociálpolitikát, a nemzeti jövedelem és társadalmi terhek elosztását. Befolyásolják a foglalkoztatáspolitikát, a dolgozók állampolgári jogai gyakorlásának lehetőségét, magyarán a demokratikus közéletet. A szakszervezet nem eleve holmi kormányellenes szervezet, hanem a demokratikus társadalom alkotóeleme, mely alkotmányban rögzített jogait gyakorolja. Ahol ebben a szervezett és nem szervezett dolgozó állampolgárokat akadályozzák, ott nem beszélhetünk demokráciáról, ott egy szavazattöbbségre támaszkodó parlamenti diktatúra van. Jogfosztó módon korlátozni próbálják a sztrájkjogot, széleskörű társadalmi tiltakozást semmibe véve módosítják a Munka Törvénykönyvét és hoznak az alacsony jövedelmeket súlyosan terhelő adótörvényeket.

Miből következik a szakszervezetek és a baloldali pártok együttműködési készsége? Abból, hogy a szakszervezet azt támogatja, aki az ő érdekeinek képviseletét felvállalja, azonosulni képes vele. A szakszervezetek és a baloldali pártok egész fejlődéstörténete ezt igazolja vissza. Tehát nem holmi politikai csábítás, hanem azonos társadalomfelfogás kapcsolja össze őket.

Az Orbán-kormány és a parlamenti jobboldal szemmel láthatóan ellenségesen viszonyul a dolgozói érdekvédelemhez. Polgárbarátnak hirdeti magát, de ezalatt főleg a saját klientúráját érti. Engedékenynek bizonyul a gyakran legmagasabb szintig felcsapódó korrupciós mocsok iránt, de készséggel csinál koholt ügyeket politikai ellenfelei lejáratására. Ez a kormány és garnitúrája nemcsak érzéketlen, de ellenségesen viszonyul a dolgozók érdekvédelmi reflexeire, azok nem találkoznak érdekeivel.

Az áprilisi választás történelmi lehetőség

A kormány négyéves uralma alatt igyekezett utat kövezni egy tartós európai szinten aluli tekintélyuralmi rendszerhez. A 2002 áprilisi választás történelmi lehetőség, hogy ennek útját álljuk. Szavazatainkkal le kell váltanunk ezt a kormányt, mely négy éven át pazarolta az adófizetők bizalmát, pénzét, ásott árkokat magyar állampolgárok között. Kocsmai hangnemet honosított meg az ország házában, rontotta hazánk megbecsültségét külföldön.

Hogy ennek véget vessünk, szavazzunk az őket leváltani képes pártokra, melyek eszmei közösséget vállaltak velünk. Ezt az alkalmat elmulasztani önmagunk és családunk ellen vétek, társadalmunk ellen történelmi mulasztás lenne.

Kardos István

„...a tavasz ravasz!”

Nem telik el úgy nap, hogy a választási *„ki mond nagyobbat”* kampányban ne kapnánk fel a fejünket újabb ígéretek és meghökkentő bejelentések kapcsán.

Azt gondolná a magamfajta választópolgár, hogy összehasonlítva az ígéreteket pontosan fogom tudni, hogy ki mit ígér, és mi az, ami között választhatok.

Látszólag nincs nagy különbség a felkínált jövőben. Egymást túllicitálva kínálnak adókedvezményt, olcsó hitelt, bővülő munkapiacot, széleskörű tanulási lehetőséget, de jobbszélről még a női mivoltomat meghatározó, kellő határozottsággal kijelentett sok gyereket és fakanalat is. Az utóbbinak remélem soha nem lesz módja bebizonyítani, hogy mit is kíván azért tenni, hogy szüljenek a nők. Ezzel egyidőben a *„vissza a fakanálhoz”* jelszó kiadása is eléggé visszatetsző.

Nem gondolom, hogy mi nők kevésbé szeretnénk a családunkat, mint anyáink. Azt viszont tudom, hogy attól, hogy az unalomig ismételgetett polgári létforma nehezen tud meghonosodni abban a családban, ahol a fiatal nő vagy azért nem kap állást, mert gyereke van, vagy azért, mert még nem szült. A munkaadók ma egyiket sem tekintik megbízható munkaerőnek.

A választási ígéretekben kifogyhatatlan kampányfogás a fiatalok megnyerése. A jelenlegi kormány a hatalmát részben a tandíj eltörlésének ígéretével szerezte. Azóta nincs tandíj, de van tandíjas továbbtanulási lehetőség. És ami a legfőbb dicsőség: a diákhitel.

Hogy is van ez, kérem? Ez is a kampány része, hogy hetente jelennek meg számok a felvett összegekről. Pedig ez a *„vívmány”* sem igazságosabb a többinél, mert aki kénytelen felvenni eladósodik, és tovább szegényedik, akinek pedig nincs rá szüksége, de felveszi, bankban kamatoztatva tovább gazdagszik.

Megalázó és rémítő számomra az a világ, ahol a kevésbé sikeres emberek családjai kevesebbet kaphak mindenből. Ahol a családban a gyermeknek úgy kell felnőnie, hogy a lehetőségei öröklődtek a szülei becsületes ámbátor sikertelen élete miatt.

Olyan társadalomban akarok élni, ahol nem számít, honnan jössz, csak az számít, hogy mit akarsz elérni. Nem fogadható el számomra semmifajta kirekesztés, megbélyegzés. Esélyt teremtő társadalmat szeretnék magam körül látni, ahol nem számít, ha nő vagy és elmúltál már ötven éves. És nem hátrány az, ha fiatalon gyerekeket vállalva vissza szeretnél térni a munkádhoz.

Azokra fogok szavazni, akik a család emlegetésénél nemcsak egy követendő családmodellben tudnak gondolkodni. Akik változtatnak azon, hogy fiatalon azért nem lesz lakásod, mivel nincs elég gyereked a kedvezmények felvételéhez, ha viszont már van családod és van gyereked is, a megfelelő lakáshoz nincs elég jövedelmed.

Nem könnyű a döntés. A felvázolt jövőkép, amelyből néhány már elkezdődött, oly rózsás, mint a tavasz. Kicsit szeretnék már a tavaszban élni, ennyi sok borongós ősz után. De tudom, és megszívlelem az anyai tanácsot: vigyázz fiam, a tavasz ravasz. **Ezért is pontosan tudom, hogy elmegyek szavazni.**

Hercegh Mária

A Fidesznek mennie kell!

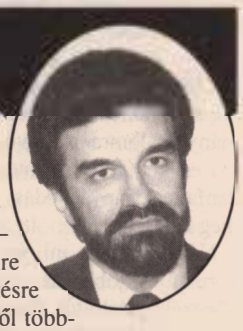

Az elmúlt négy évben a Fidesz-kormány mindent megtett a közszolgálatok és a közszolgáltatások tönkretételéért. S ráadásként – az oktatás, a kultúra, az egészségügy, a szociális ellátások mellett – válságba sodorta a közüzemek jelentős részét is. Az állampolgárok, a növekvő gazdasági teljesítmények az évről-évre több költségvetési bevétel ellenére, egyre kevesebb közszolgálatban részesültek. Nőtt a gyerekek – szülők által finanszírozott – oktatási költsége, a kultúra áru lett, a megbízható színvonalú egészségügyi ellátást pedig sokszor már pénzért se kapta meg a rászoruló. Mindez nem tűrhető tovább: a Fidesznek mennie kell!

Van olyan program, az MSZP közszolgálati reform-programja, amely állampolgár-barát, szakszerű és megvalósítható!

A Fidesznek mennie kell, mivel a közszolgálatok mellett súlyos károkat okozott azoknak is, akik az állami és önkormányzati feladatok ellátásáért felelnek – ez munkájuk, hivatásuk. Mi történt? Éket vert mind bérben, mind jogban a kormány a köztisztviselők és a közalkalmazottak közé, ez utóbbiak hátrányára. Sőt, a közalkalmazottakat is megkülönböztette egymástól! Azaz: más mértékű béremelést kaptak a pedagógusok, mást az egészségügyi dolgozók, mást a könyvtárosok, s megint mást a szociális munkások. S voltak közalkalmazotti szakmák, amelyek semmilyen bérfejlesztésben nem részesültek.

A Fidesznek mennie kell, mert dilettáns közszolgálati politikájukat még ezek után is képesek voltak tetézni az 50.000 Ft-os minimálbér szakszerűtlen bevezetésével! Egy bérszintre – nettó 37.700 Ft-ra – hozva a 16 éves takarító kislány bérét a 25 éve ott dolgozó, kvalifikált gazdasági szakember és a három éve ugyanott dolgozó diplomás oktató, orvos, kutató, mérnök bérével. Amiből – mint tudjuk – nem lehet megélni!

Végül, de nem utolsósorban a Fidesznek mennie kell, mert van olyan program, az MSZP közszolgálati reform-programja, amely állampolgár-barát, szakszerű és megvalósítható!

Az MSZP szociális fordulatot hozó politikája tizenkét év után végre helyreállítja a közszolgálatban is az állami és önkormányzati kötelezettségek teljeskörű érvényesülését. Újra állampolgári jogon, ingyenesen jár majd a közoktatási, a kulturális közszolgálat, a jó színvonalú egészségügyi és szociális ellátás mindannyiunknak. Az állam az adóbevételeket, ahogy kell – szakszerűen és ellenőrizhető módon – elsősorban ezekre fordítja, a fejlesztésre a bevételi többletből többszáz milliárd forintot különítve el.

Egységes közszolgálati törvénnyel védi és becsüli meg azokat az embereket – közöttük a vasutasokat is –, akik a társadalom közössége érdekében dolgoznak. Megszüntetve az indokolatlan és ostoba különbségtételt a köztisztviselők és a közalkalmazottak, a szakmai munkát végzők és az őket segítők között. Megteremtve a foglalkoztatás biztonságát, a kiszolgáltatottság, a félelem nélküli munkavégzés feltételeit. Az új – a köztisztviselőkre is érvényes – közszolgálati bérrendszer mindenkori kiindulópontja az adómentes minimálbér. A közszolgálatban dolgozóknak a reform 14. havi bért, egészségügyi és üdülési többletjuttatást, 35 év közszolgálat után 100%-os nyugdíjat ad, sok egyéb szociális juttatás mellett. 2002-2006 között többletként 450 milliárd Ft-ot akar az MSZP a közszolgálati dolgozóknak nyújtani.

Ahhoz azonban, hogy mindezt érvényre juttathassuk – a Fidesznek mennie kell!

Vadász János

A Magyar Vasutas 2002 márciusi számának melléklete ● Szerkeszti: a SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551. Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Nyomás: Vidanpet Bt.

Eredményhirdetés

Az önmagamról való gondoskodás elsődleges színterei általában a választások, itt dönthetem el, hogy a képviseleti és érdekérvényesítő jogaimat kire ruházom át. A választások sorába beletartozik az országgyűlési, a helyhatósági, az üzemi tanácsi, de a szakszervezeti választás is. Beleszólási, véleményezési és döntési jogomnak az idén sok területén kell eldöntenem azt, hogy hogyan tovább. Hogyan tovább az országban, hogyan tovább a lakóhelyemen, hogyan tovább a munkáltatómnál, hogyan tovább a szakszervezetemben? Arról is kell döntenünk, hogy mely szervezetekkel és mely személyekkel kívánjuk tovább képviseltetni magunkat a különböző szinteken. Az időrendben első szervezetekről és személyekről már döntöttünk.

A 2001. évi üzemi tanácsi és munkavédelmi képviselő választások eredményesen lezajlottak.

A MÁV Rt. berkeiben 388 szolgálati helyen választottak üzemi tanácsot vagy üzemi megbízottat, valamint 303 helyen munkavédelmi képviselőket. A munkavállalók részvételi aránya bizonyítja, hogy az embereket érdekli saját sorsuk alakulása és alakítása. A jogosult munkavállalók 79%-a élt szavazati jogával. A szavazók 90,5%-a szakszervezeti jelöltre adta le szavazatát az ÜT választásokon. A munkáltató hathatós segítsége és támogatása (mely a független jelöltek némelyikét ösztönözte) sem érte el azt az eredményt, mellyel a függetlenek 10% fölé emelkedhettek volna.

A munkavállalók többsége még mindig számít a szakszervezetek érdekképviseleti és érdekérvényesítő tevékenységére. Ez is mutatja, hogy nem mindenki meggyőződésből hagyta el a szakszervezeteket, mert van, aki félreértelmezett spórolásból, és van, aki a retorziótól való félelemből nem szakszervezeti tag már.

A szakszervezetek közötti *„verseny”* is érdekes képet mutat. Az erőszakolt független jelölések mellett a munkáltató egy *„szakszervezetet”* is szárnyai alá vett. E szervezet több eszközbéli, anyagi és szervezési támogatást kapott egy szakágnál, mint a függetlenek az egész országban. A támogatás ellenére sem tudott reprezentatív lenni. A vezetői nyomás és félelemkeltés csodákra képes, sajnos még ma is.

Álljon itt a szakszervezetek közötti eredménysor a puszta számokkal:

Vasutasok Szakszervezete: **39,8%**; Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete: **23,3%**; Mozdonyvezetők Szakszervezete: **16,3%**; Nem szakszervezeti jelöltek: **9,5%**; Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete: **5,5%**; Vasutasok Független Szakszervezeti Szövetsége: **2,5%**; Mémökök és Technikusok Szabad Szakszervezete: **2,1%**; Egyéb Szakszervezetek összesen: **0,6%**; Forgalmi és Kereskedelmi Dolgozók Szakszervezete: **0,4%**;

A munkavédelmi képviselő-választás eredményei pedig a következők: Vasutasok Szakszervezete: **44,0%**; Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete: **25,0%**; Nem szakszervezeti jelöltek: **18,0%**; Mozdonyvezetők Szakszervezete: **8,0%**; Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete; **4,0%**.

> *Nem mindenki meggyőződésből hagyta el a szakszervezeteket, mert van, aki félreértelmezett spórolásból, és van, aki* **a retorziótól való félelemből nem szakszervezeti tag már**

A választásnak vége, de tornyosulnak előttünk a további megoldandó feladatok. Következik a KÜT delegálás, kezelni kell az ÁFU átszervezését, fel kell készülni a SZESZA elkülönítésére, de az érdekvédelem terén is nagy feladatok várnak az üzemi tanácsokra és a szakszervezetekre. Következik az új Kollektív Szerződés, a bértarifa, az EU csatlakozásból is következő bértárgyalások, az egyéb juttatási rendszerek tárgyalásai. A munkásvédelem és balesetmegelőzésben is sok feladat következik az EU csatlakozásból. A védőruházat- és berendezések, valamint egyéb juttatási rendszerek mennyiségi és minőségi újraszabályozása elengedhetetlen feladat lesz. Ezek a kihívások tagsággal és szakértelemmel megerősített szakszervezeteket kívánnak. Legelsősorban a szakmai és emberi szolidaritáson alapuló együttműködést – a szakszervezeten kívüliek bevonásával – kell megerősíteni a szakszervezetek egymás közötti munkájában. Ezekhez kívánok sok toleranciát, türelmet, öntudatot és erőt, egészséget mindenkinek akit megválasztottak és tenni akar társaiért, önmagáért és mindannyiunkért.

Pszota Árpád

> *Következik a KÜT delegálás, kezelni kell az ÁFU átszervezését, fel kell készülni a SZESZA elkülönítésére, de az érdekvédelem terén is nagy feladatok várnak az üzemi tanácsokra és a szakszervezetekre*

Vendégünk volt

a Norvég Vasutas Szakszervezet alelnöke és sajtófőnöke

Budapesten tett rövid látogatást a *Norvég Vasutas Szakszervezet alelnöke, Kjell Alte Brunborg és sajtófőnöke, Arne L. Drablos.* A norvég delegációval a szakszervezeteink közti kapcsolat korábban elhatározott bővítésének lehetőségeiről folytattunk megbeszéléseket.

E látogatást megelőzően, 2001. nyarán a *Norvég Vasutas Szakszervezet elnöke, Ove Dalsheim és szakszervezetünk elnöke, Dr. Márkus Imre* megállapodtak abban, hogy a két szakszervezet kapcsolatát tovább kell fejleszteni és a kétoldalú kapcsolatokat ki kell szélesíteni.

A norvég delegáció tagjai találkoztak a VSZ elnökével, alelnökeivel és az oktatási munkacsoport vezetőjével. A Budapesten folytatott megbeszélések során egyértelművé vált, hogy számos területen lehetőség van az együttműködésre, mely a kölcsönösség alapján mindkét fél számára előnyös lehet.

A tárgyaló felek megállapították, hogy a szakszervezeteink közötti szorosabb együttműködés időszerűvé vált. Szakszervezeteink működési környezete folyamatosan változik a vasút átalakítása, a globalizáció miatt is, és a megfelelő munkamódszerek kialakításához a folyamatos információcsere kölcsönös előnyöket jelent.

A vasúttársaságok átalakításával kapcsolatos problémákról, az ezzel kapcsolatos eredményes és eredménytelen szakszervezeti fellépésekről kölcsönösen tájékoztatjuk egymást. A norvég fél vállalta, hogy a skandináv vasutas szakszervezetek által a vasút átalakításával kapcsolatosan kötött megállapodást megküldi részünkre.

> *A szakszervezeteink közti együttműködés a fentieken túl két kiemelt területre koncentrálódik: szakszervezeti képzés, oktatás, – szakszervezeti, gazdasági információáramlás*

A szakszervezeteink közti együttműködés a fentieken túl két kiemelt területre koncentrálódik: szakszervezeti képzés, oktatás, – szakszervezeti, gazdasági információáramlás.

A norvég delegációval abban is megállapodtunk, hogy találkozásaink alkalmával és internetes kapcsolatunk segítségével az aktuális kérdésekről is tájékoztatjuk egymást.

A megbeszélésekről emlékeztető készült, melyet a norvég delegáció tagjai, *Dr. Márkus Imre elnök és Simon Dezső alelnök* írt alá.

A Norvég Vasutas Szakszervezet honlapjának címe: www.njf.no

Simon Dezső

Láss, ne csak nézz!

Durvul a kampány?!

Eldurvult a kampány, panaszkodnak a talán nem is olyan független politikai megfigyelők, élükön a persze *„pártatlan"* köztársasági elnökkel, mintha a kampány valami mindenkitől független dolog volna, aminek megvan az a rossz tulajdonsága, hogy időnként, főleg a finisben, csak úgy magától eldurvul. A jobboldal azonban nem ilyen finnyás, ők meg is nevezik a bűnösöket. Az ellenzék miatt durvul el a kampány, kesereg kórusban a magyar politikai élet három született szendéje: *Kövér, Csurka és Orbán.* Ebből annyi mindenképpen igaz, hogy bő négy éve csak egyre durvul a honi közélet.

Durva volt a robbantás-sorozat, ami a kilencvennyolcas választásokat kísérte. Durva volt, hogy a *Torgyán,* majd *Szájer* ajtaja előtt eldurrant petárdákért az akkor még ellenzéki jobboldal rögtön a baloldalt tette felelőssé. Győzelmük után valahogy felrobbant még a Fidesz székház egyik ajtaja, de aztán nagyon durva volt a néma csend, s hogy négy év után, sehol a tettesek.

Durva volt az egész pályás letámadás szakértelem helyett párthűségre építő kádercseréje. A Fideszhez közeli cégek köztartozásainak eltüntetése, az elképesztő hazugságokból kreált megfigyelési botrány árnyékában. Durva volt, hogy a *hetente* szó a fiúk szerint jelenthet *háromhetentét* is, hogy az így jegelt Parlament munkáját a kormánypárti interpellációkkal, az ellenzéki vezetésű vizsgálóbizottságok létrejöttének megakadályozásával végképp eljelentéktelenítették.

Durva volt, hogy a médiatörvény megszegését, a közszolgálati tévé és a rádió elfoglalását, a számukra megbízhatatlan személyiségek eltávolítását – még a vidéki stúdiókból is – az *„ellenzéki"* MIÉP és a baloldal egységének hiányával mentegették. Durva volt, hogy a mezőgazdaság tönkretételét *Torgyán*ra, a környezetvédelemét *Pepó*ra bízták, s míg szükségük volt rájuk, nem győzték dicsérni e *„kiváló"* férfiakat.

Durva volt, hogy négy év alatt minden szociálpolitikai kedvezmény a gazdagoknak jutott. Hogy nem egyeztettek a munkavállalókkal, semmibevették a szakszervezeteket. Hogy a gazdasági növekedés oly régen várt esztendeiben a szegénység, s azon belül is a gyerekszegénység csak tovább növekedett, s nőtt a legszegényebbek és leggazdagabbak közötti különbség is. Durva volt, hogy az alultervezett inflációból származó költségvetési többletet a választás előtti osztogatásra lenyúlták. Hogy a Magyar Fejlesztési Bankon keresztül számolatlanul és ellenőrizhetetlenül áramoltathatták a pénzt a mohó párthíveiknek. Ez volna a polgári növekedés modellje?!

Durva volt, hogy az Antall és Horn kormány által a szomszéd országokkal kötött alapszerződésekkel kialakított lassan javuló viszonyt, a nagyhangon és egyeztetés nélkül hatályba léptetett státustörvénnyel, meg az akár jogos nemzeti sérelmek (például a Benes dekrétumok) gőgös és egyoldalú felemlegetésével aláásták.

Durva volt, hogy az ellenzék elleni erőszakos kampányt nem most kezdték el, hanem kormányzásuk első napjától kezdve folytatták. Hogy az ellenzéket ellenségnek nevezték, ezzel két részre osztották az országot, a nemzetet. Hogy az idegenszívűségtől eljutottak a hazaárulózásig, miközben zavartalanul lehetett követelni a Fradi meccseken, hogy újra induljon a vonat Auschwitzba.

Mindez Kövér, Csurka és Orbán szerint azonban nem volt durva. Az eldurvulás csalhatatlan jele az, hogy szerintük *„politikai indíttatásból"*, megvertek egy MIÉP-es képviselőjelöltet. Az esetet maga a miniszterelnök sem tartotta véletlennek. S ezért persze az MSZP a felelős. Igaz, ezt a feltételezést még a magyar rendőrség sem volt hajlandó megerősíteni. De közben majdnem új áldozata született az MSZP-s *„terrornak"*, egy Fidesz-MDF-es képviselőjelölt autójának szélvédője, amelyen a törés – a jelölt állítása szerint – *„golyószerűen ütött nyomra emlékeztet"*. Persze semmilyen lőfegyverből származó golyót nem találtak a helyszínen. Ezért az *„áldozat"* a csúzli használatát sem tartotta kizártnak. Ez megint csak nem lehet véletlen, s nem lehet politikai indíttatás nélküli cselekmény, folytatta a megalapozatlan vádaskodást a jobboldal. Tette ezt egy olyan országban, ahol autók és vasúti kocsik ablakait rendszeresen kővel dobálják a nemlétező szociális gondoskodás miatt hátrányos helyzetű, agresszív kölykök. A rendőrség végül kiderítette, hogy valóban kamaszok dobálóztak, és nem történt politikai provokáció.

A MIÉP-esek mégis a Köztársaság-téren tüntettek a kampány eldurvulása miatt. Aztán átvonultak az Andrássy útra, a Terror Házát megnyitó Fideszes ünnepségre. Összeforrt, ami eddig is összetartozott. Ott angyali szelídséggel megállapították, hogy egyaránt gonosz volt a nyilas és a kommunista terror. Ami mélységesen igaz. A furcsa csak az, hogy a nyilas terrorral azért foglalkozik kevesebbet az új múzeum, mert az rövidebb ideig tartott. Na most a Word Trade Centert romba döntő, s azóta a világpolitikát meghatározó terrortámadás lezajlott egy óra alatt. S csak az Orbánékhoz most lelkesen csatlakozó Csurka, meg néhány iszlám fundamentalista vezér tartotta kevéssé gonosznak a támadást, s hárította a felelősséget az amerikaiakra. Bizony durva erkölcsi hiba a terrort nem elítélni vagy a cselekmény időtartamával minősíteni. Durva, de ettől nem független külpolitikai kudarc volt, hogy Bush elnök nem állt szóba a MIÉP-pel nyíltan összefogó miniszterelnökünkkel, hiába költött közpénzen harminckétmilliót az amerikai utazására. Mert az amerikai jobboldal azért kicsit más ám! A konzervatív elnök családi barátjának számító nagykövetasszony bizony tájékoztatja Bush-t a honi uralkodókörök antiszemitizmusáról, az egyre mélyülő gyűlöletről, s az egyre hangosabb és szégyentelenebb gyűlöletbeszédről, még ha *Kondor Katalin „bölcs szavai"* szerint a nagykövetasszony véleménye csak kártékony brekegés is. A mármár durva elnöki elutasítás így végül is érthető.

> durva külpolitikai kudarc volt, hogy Bush elnök nem állt szóba a MIÉP-pel nyíltan összefogó miniszterelnökünkkel, hiába költött közpénzen harminckétmilliót az amerikai utazására

> A három született szende: Kövér, Csurka és Orbán

> csak úgy magától durvul...

Durva volt, hogy a Terror Házának megnyitóján csak két megkerülhetetlen történelmi tényről nem esett egy árva szó sem. Arról, hogy a nyilasok történetesen zsidó honfitársaink legyilkolásában jeleskedtek, s hogy az ÁVO áldozatai közt pedig szép számmal találhatunk kommunista mártírokat is.

Mindezt a sok durvaságot én sem tartom véletlennek. A vörös baseballütő bunkócskával kormánypárti jelölteket verő, gépkocsijukra csúzlizó, s megint szegény, üldözött *Deutsch* Tamás oly közismerten *„példás"* családját fenyegető kommunista rohamosztagosokról szóló agyrém a kilencvennyolcas robbantás-sorozat és a megfigyelési botrány képtelen hazugságait idézi. De a vádaskodások hitelét még a hívők számára is némiképp kikezdheti, hogy éppen négy éve nem a *„rettenetes, a diktatórikus"* bal-, hanem az állítólag szelíd, keresztény, nemzeti és polgári jobboldal kormányoz Magyarországon. *Csurka* hatékony támogatásával *Kövér* és *Orbán* úr.

Durvul a kampány? Ugyan már! Négy év alatt semmit sem változott a durvaság. S csak mi tudjuk ezt a durva nyomulást megállítani, ha elmegyünk szavazni.

Mező Ferenc

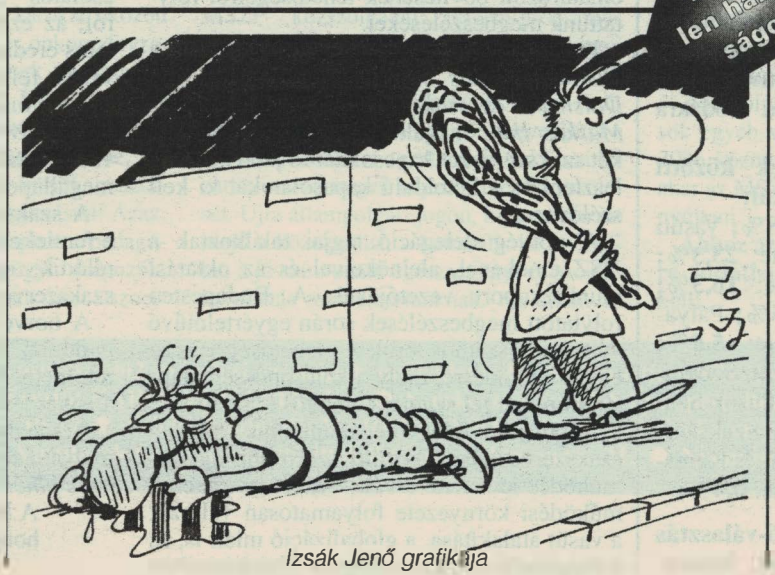

Izsák Jenő grafikája

„Vasas ne hagyd magad!"

Az erőt mi tartjuk kézben

125 éves a Vasasszakszervezet

Szinte napra pontosan 2002. március másodikán ünnepelte megalakulásának százhuszonötödik évfordulóját a Vasasszakszervezet. A díszünnepségre az ország minden részéből összesereglett tisztségviselők és tagok mellett meghívást kaptak a társszakszervezetek vezetői, a hazai politikai és társadalmi közélet jeles képviselői is.

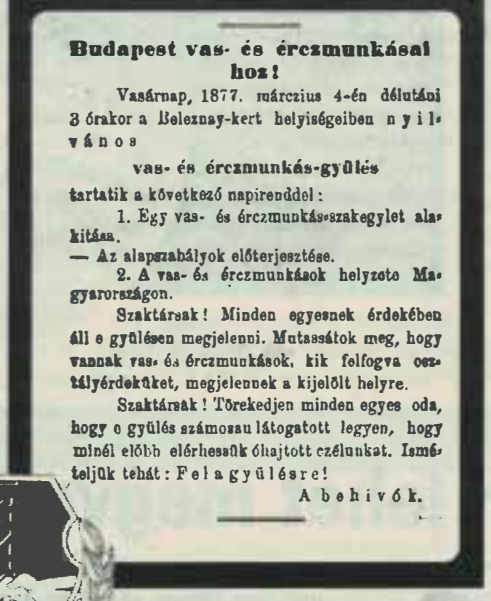

Budapest vas- és érczmunkásai hoz!

Vasárnap, 1877. márczius 4-én délutáni 3 órakor a Beleznay-kert helyiségeiben nyilvános

vas- és érczmunkás-gyűlés

tartatik a következő napirenddel:

1. Egy vas- és érczmunkás-szakegylet alakitása.
— Az alapszabályok előterjesztése.
2. A vas- és érczmunkások helyzete Magyarországon.

Szaktársak! Minden egyesnek érdekében áll e gyűlésen megjelenni. Mutassátok meg, hogy vannak vas- és érczmunkások, kik felfogva osztályérdekűket, megjelennek a kijelölt helyre.

Szaktársak! Törekedjen minden egyes oda, hogy e gyűlés számosan látogatott legyen, hogy minél előbb elérhessük óhajtott czélunkat. Ismételjük tehát: Fel a gyűlésre!

A behivók.

Szőke Károly először az alapítóikra, az elődökre emlékezett és felidézte az ünnepségnek helyet adó székház 74 évvel ezelőtti avatását, amelyen a költő az épületet a MUNKA és a SZÉPSÉG templomának nevezte.

A szónok megemlékezett a két nap híján 125 évvel korábban (1877. március 4-én), az Astoriával szemben lévő Beleznay-kertben az első magyarországi fémipari szakmai szakszervezet, *„A Vas- és Ércmunkások Szakegylete"* megalakulásáról, majd köszöntötte a szövetség legidősebb tagjait, köztük a 98. évében járó *Bíró Ferencet*, aki 1921 óta tagja a szakszervezetnek.

Az első szakegylet megalakulását követően egymás után jöttek létre a vasipari szakmák helyi, városi, majd országos szervezetei. *Teszársz Károly* vasöntő vezetésével a sok kis szervezet rádöbbent: *Egységben az erő!* Ezért 1903 áprilisában létrehozták a *Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szövetségét*. Az elnök néhány kiemelkedő eseményre is emlékeztetett, mint az 1905-ös Vörös péntekre, a budapesti munkásság választójogi tömegtüntetésére, az 1918-as sztrájkra. Az 1928-as esztendő a székház átadásának éve volt, a harmincas éveket pedig a tagság gyarapodása jellemezte. A fasiszta uralom elleni harcban a székházat sikerült megmenteni, de *Kabók Lajost* és *Karácson Sándort*, a szövetség egykori vezetőit a nyilasok 1944 decemberében a jeges Dunába lőtték. Velük együtt, szintén a Vasas eszméért áldozta életét *Koltói Anna*, *Kreutz Róbert* és *Pataki István*.

A felszabadulástól az 1990-ig tartó rendszerváltozásig három történelmi pillanatot emelt ki *Szőke Károly*. Az első a *„Rajk per"*, amelynek a Vasas-székház volt színhelye. A második az 1971. évi *XXVI. Kongresszus*, amely elindította a hazai szakszervezetek jogkörének jelentős bővítését, majd 1976-ban törvénybe iktatását. A harmadik – amelynek nem kis részben a szakszervezetek jelenlegi atomizált állapota is köszönhető –, hogy a korábbi szakszervezeti vezetés nem tudta elérni a magyarországi független szakszervezeti mozgalom politikai deklarálását.

A felidézett érdekvédelmi, politikai és szervezeti képek után az elnök azokról szólt, akik az ifjúság nevelését, a sportot, a kultúrát, a művészeteket a bérharcokhoz hasonlóan a vasas szakszervezeti mozgalom szerves részének tekintették. *„Szakszervezetünk volt egyik bölcsője a gyermekbarátok mozgalmának. 1911-ben alapítottuk meg Magyarország egyik legsikeresebb sportegyesületét, a Vasas SC-t. Ma is büszkék vagyunk a Vasas énekkarokra, amatőr néptánc együtteseinkre, a színjátszókra, zenekarokra. Tőlük is származik a még mindig legendás jelszó: „Vasas ne hagyd magad!"*.

Szőke Károly a hagyományok ápolásáról elmondta: a hazai szakszervezetek közül egyedülállóan fesztiválrendszereket működtetnek; az ország megszámlálhatatlan Vasas sportegyesülete – a sportra rendelkezésre álló források jelentős csökkenése ellenére is – több ezer fiatalnak, munkásnak, élsportolónak ad testedzési lehetőséget; a Vasas Matinék folyamatosságát – művész barátok áldozatvállalásának köszönhetően – a Vasas Szredvég rendezvények biztosítják.

„Mi, vasasok is a rendszerváltozásra szavaztunk!" – hangsúlyozta *Szőke Károly*, majd így folytatta – *„de nem kívánunk a nemzet kirekesztettjei lenni. Lehet, hogy mások úgy gondolják, az erő velük van. Egyet viszont elfelejtenek: az erőt mi tartjuk kézben. Ez pedig nem más, mint tagjaink kétkezi és szellemi tudásának ereje. Napjaink szakszervezeti vezetőinek kötelezettsége ezt az erőt integrálni, egyesíteni úgy, ahogy elődeink pl. 1903-ban Teszársz Károly vezetésével megtették. Mit is követeltek az Országház előtt 1905. szeptember 15-én? „Haza csak ott van, ahol jog is van." Mi nem hazát akarunk váltani. Jogokat követelünk a munkavállalóknak, jogokat a szakszervezeteknek. Ezt tettük a 2000. november 11-i és 2001. március 24-i tüntetéseinken."*

A Vasasszakszervezet elnöke a több generációt egybefogó szervezet legfontosabb céljaként a béke megőrzését, a kultúrájában és nemzetiségében sokszínű Európa egyesítését, népei jólétének emelését, az ifjúság, a jövő iránti elkötelezettséget emelte ki. Kihangsúlyozta, mindezen célok a szakszervezetek nélkül elérhetetlenek. E gondolatok mentén *Szőke Károly* a Vasasok nevében megköszönte a velük együttműködő *Európai és Nemzetközi Fémipari Szövetség* német, osztrák és skandináv vasasok segítségét, a szakszervezetek társadalmi szerepét visszaadni akaró politikai erők, civil szervezetek közreműködését, a munkabékét fenntartani kívánó munkaadók és szövetségeik együttműködését.

Napjaink Vasas Szakszervezeti Szövetsége Magyarország meghatározó szakszervezete annak ellenére, hogy a rendszerváltozás óta eltelt tizenkét esztendő során hatalmas veszteségek érték. A helytállás köszönhető az elődök által szervezett oktatás, bizalmi képzés, hűvösvölgyi találkozás, a Vasas Nyári Egyetem, Római-parti továbbképzés, szakszervezeti ifjúsági akadémia megrendezésének.

Az idén nyolcvan éves *Vasas Nőmozgalom* következetesen kiáll a nők esélyegyenlőségéért, a családok szociális biztonságáért, kiszámítható jövőjéért. A nyugdíjas szervezetek fontos szereplői a helyi közéletnek, összefogásuk és közös támogatásuk eredményeként jelentős karitatív szerepet is betöltenek. A szövetség által alapított *Szövetségért Érdemérem* és a *Teszársz Károly emlékplakett* az aktív és idősebb tagtársak munkájának elismerését szolgálja. Az elnök a következő nemzedékekről szólva a fiatalok körében végzett munka történelmi gyökereit hangsúlyozta. A fiatalok munkavállalási lehetősége sajnos még korlátozott, de ennek ellenére javul mozgalmi és politikai aktivitásuk, és egyre növekszik a számuk. Az ünnepi megemlékezés a *Vasas Művészegyüttes Vass Lajos Kórusának* műsorával folytatódott, majd *Wittich Tamás*, az MSZOSZ alelnöke közvetítette a társszakszervezetek üdvözletét. *Kassai Franciska* gitárral kísért versei után a külföldi szakszervezetek nevében *Rudolf Nürnberger, az osztrák Fém- és Textilipari Szakszervezet* (GMTE) elnöke köszöntötte a Vasasszakszervezetet.

> haza csak ott van, ahol jog is van. Mi nem hazát akarunk váltani. Jogokat követelünk a munkavállalóknak...

A díszünnepség a *Vasas Művészegyüttes Tánckarának* fergeteges gálaműsorával és *Kordás László, a Szakszervezetek Ifjúsági Szövetsége elnökének* beszédével folytatódott, majd elismeréseket adtak át a kiemelkedő munkát végzett munkahelyi tisztségviselőknek.

Egy rendelkezés színe és visszája

Valószínűleg sokan tudomást szereztek a kormány tavaly életbeléptetett rendelkezéséről, amelyet állítólag a családok helyzetének javítása érdekében hoztak. Nevezetesen, hogy a nagymamák is lehetnek „kismamák". Ez az intézkedés arról szól, hogy az édesanya vagy édesapa helyett a nagymama is igénybe vehetné a GYES-t, a gyermek egyéves kora után. Ésszerű jogszabálynak látszik, mert így az édesanyák kevesebb időt maradnak távol a munkahelyüktől, kevésbé szakadnak el hivatásuk rohanó világától. (A gyermekgondozási szabadságon lévő apák csekély számától eltekinthetünk.)

De a rendelkezés azon része, mely szerint a nagyszülő (ha erre vállalkozna), szüneteltetni kényszerülne nyugdíját, komolytalan és elfogadhatatlan ötlet. Egyrészt megfosztja a nagyszülőt létalapjától, másrészt kiszolgáltatottá is teszi, ugyanis a segély összege nem elég arra, hogy fedezze a nyugdíjas lakhatási és egyéb költségeit, a fiatal szülők pedig általában képtelenek azt kiegészíteni a nyugdíj összegére.

A szándék tehát jó, de az ördög itt is a részletekben rejlik. A rendelkezés ebben a formájában nem igazi segítség a családoknak. Azért is támadható, mert ellentétes a nyugdíjasok foglalkoztatására vonatkozó jogszabályokkal. A nyugdíj munkaviszonnyal szerzett jogosultság, amit nem lehet megvonni, ha valaki emellett még munkát vállal. Márpedig egy bölcsődéskorú gyermek gondozása, kvázi munkaviszonynak tekinthető foglalkoztatás.

A Nyugdíjasok Országos Képviselete annak érdekében, hogy a jószándék ne *„halva született gondolatok"* tárházát szaporítsa, a közvéleményre támaszkodva azt javasolja: – vehessék igénybe a nagymamák a GYES-t nyugdíjuk szüneteltetése nélkül, legalább a minimálbér határáig terjedő nyugdíjak mellett; – abban az esetben is legyen erre lehetőség, ha a nagymama szociális járadékos, mivel 50%-os rokkant, vagy csak méltányossági nyugdíjat kap. (Ebben az esetben a teljes szociális járadék (16.080 Ft) mellett kapja a GYES összegét is, ami 20.100 Ft); – vehessék igénybe ezt a kedvezményt azok az 50 év feletti nagymamák is, akik még nem nyugdíjasok és jelenleg munkanélküliek. Ebben az esetben a GYES-en töltött idő számítson munkaviszonynak.

Megfosztja a nagyszülőt létalapjától, másrészt kiszolgáltatottá is teszi, ugyanis a segély összege nem elég arra, hogy fedezze a nyugdíjas lakhatási és egyéb költségeit

A választások évében talán nem hiábavaló javasolni ennek az íróasztal mellett született, élettől elszakadt, *„nesze semmi, fogd meg jól"* típusú rendelkezés megváltoztatását. Annál is inkább, mert a nyilvánosságra hozott formájában homlokegyenest ellentmond a kormány gyakran hangoztatott *„családpolitikájának"*.

Epilógus. Ez a cikk még januárban készült, összhangban *Medgyessy Péter* egyik kijelentésével, miszerint *„szeretnénk, ha azok a nagymamák, akik vállalják unokáik nevelését, ne csak úgy kaphassák meg a nekik járó GyES-t, ha lemondanak a nyugdíjukról – ma csak így lehet!"*

A közelgő választások megszépítik a „jövőt". Az, hogy milyen lesz a „jelenünk", nagymértékben függ a nyugdíjasok szavazataitól.

Időközben a Vigadóban elhangzott a miniszterelnöki országértékelő beszéd. Ebből is idézek: *„A jövőben a nagyszülők nyugdíjuk korlátozása nélkül vehetik igénybe a GyES-t."*

Az egy éve tartó folyamatos észrevételünk – a hibás döntést bírálva, – ezek szerint termékeny talajra hullottak. Némi bizonytalanságot csak a *„jövőben"* kifejezés kelthet. Jobban hangzik a miniszterelnöki tájékoztatásnak egy másik mondata, ami szóról-szóra megegyezik az MSZP fél éve nyilvánosságra hozott választási ígéretével, miszerint *„50%-kal fel fogjuk emelni az özvegyi nyugdíjat."* (Vagyis 20%-ról harminc százalékra.)

A közelgő választások megszépítik a *„jövőt"*. Az, hogy milyen lesz a *„jelenünk"*, nagymértékben függ a nyugdíjasok szavazataitól.

Dr. Kun Dezső

A nyugdíjat nem lehet megvonni

ARANYSZÁJ

A peckás

Öreg barátom – a másik – korábbi vasutas történeteinkre hivatkozván állította – az övé is megérdemelne egy misét. Mindjárt el is kezdte a vele kezdő, fiatal vasutas korában történt eset meséjét, amire ma is élénken emlékezik.

Amint tudod, akkoriban a vasutas családok többsége fiú gyermeküket – mikor azok *„kimaradtak"* az iskolából – rendszerint a vasúthoz helyezte, leginkább pályamunkásnak. Annak idején ez számított a ranglétra alsó fokának. Így történt velem is, de merthogy én kijártam a négy polgárit, bújtatott írnok lettem, vagyis *„peckás"* a pályamesteri irodában. A rangom persze ettől függetlenül pályamunkás maradt, *„teljesítményemet"* az előmunkás számolta el, mintha a csapatban krampácsoltam volna. A bújtatás ugye azt jelentette, hogy ha *„fejest"* vártunk *„fentről"*, mars ki a csapathoz, nehogy ott találjanak az irodában, mert hát írnok nem volt engedélyezve.

Történt, hogy egy alkalommal az osztálymérnök úr bejelentés nélkül érkezett az állomásra, és hozzánk is bejött a pályamesteri irodába. Én az öregurat sose láttam, ezért nem is ismerhettem. A pályamesterem meg éppen nem volt otthon, mert alig órája átment egy percre a *„Kispipa"* vendéglőbe néhány nagyfröccsre, így rövidesen aligha volt várható visszatérése. Éppen jóízűen szalonnáztam az íróasztalon, amikor belépett az idegen. Köszönésképpen megkérdeztem: – mit óhajt? – mire a pályamester felől érdeklődött, mondván őt keresi. – Na, azt nem kell nagyon keresnie – mondtam, hiszen ott van ni, a Kispipában. – Tessék oda átfáradni! Ehelyett az öregúr engem kezdett faggatni. – Hát te fiam ki vagy? Mit csinálsz itt, ha éppen nem eszel? Illedelmesen bemutatkoztam és közöltem vele, itt én vagyok az írnok, igaz ugyan, hogy csak amolyan *„bújtatott"*, és megmagyaráztam neki, hogy ez mit jelent. Mert hátha nem tudta volna, hogy a fejesek elől el kell bújni! – No fene, így a vendég. – Hogy mik vannak? – mondta, mintha csodálkozna. Aztán megmondta, hogy kit tisztelhetek személyében.

Mit csinálsz itt, *ha éppen nem* eszel?

– Na egyik lábad itt, a másik a *„Kispipában"* – kaptam az ukászt és azonnal hazaugrasztod a mestered, mert meg akarom neki mondani, hogy mától nem vagy bújtatott, mert jobb, ha mindig van itt valaki, aki meg tudja mondani, hogy van a pályamester. Így szűnt meg végül is *„illegalitásom"* az irodán – fejezte be történetét öreg barátom.

ÉPPEN JÓÍZŰEN SZALONNÁZTAM AZ ÍRÓASZTALON, AMIKOR BELÉPETT AZ IDEGEN...

Hegedűs Károly

MAGYAR VASUTAS

Az igazi gyász

"Az enyém belül van,
és nem látja szem.
Csak dísze és boglára gyászmezem."

(Hamlet)

Az emberek különféleképpen gyászolják halottaikat. A négerek pirosban, a japánok fehérben, a kínaiak kékben, a törökök violaszínben. Mi meg feketében. Fekete ruhába öltözünk, fekete zászlót tűzünk ki, gyászkeretes hirdetéseket teszünk közzé és fekete szegéllyel ellátott borítékokat küldünk szét. A gyász jelképe, színe, külső megjelenése eltérő, de az igazi gyász a világ minden táján, minden emberben azonos: az belül van. A legbensőnkből fakadó megdöbbenés és fájdalom, a néma, szorongató kétségbeesés, a fullasztó, halotti csönd megjelenik az arcunkon, a tekintetünkben, benne van mozdulatainkban, kézfogásainkban, kifejeződik egész magatartásunkban.

Ezt éreztem akkor, amikor **Schalkhammer Antal** halálhírét követő napokban bementem a bányászszakszervezet székházába, ahol lassabban lépkedtek és halkabban beszéltek a szomorú arcú munkatársak. Ezt tapasztaltam akkor, amikor a temetés napján gyülekeztünk, felszálltunk és elhelyezkedtünk a városligeti fasorban ránk várakozó emeletes buszban. Nyoma sem volt a tülekedésnek, a hangoskodásnak, a jó helyekért könyöklő nyomulásnak, nem úgy, mint a kirándulásokra, külföldi utakra induló turistabuszoknál ezt már megszoktuk.

A méltóságteljes, emlékezetes gyász példáját a legérzékletesebben a tatabányai temető látványa és légköre nyújtotta. Ott álltunk valamennyien a szürkén gomolygó felhők alatt a szemerkélő esőben, a többezres tömeg egyikeként, a fejfáktól és sírkövektől körülvett téren, hogy tisztelegjünk az előtt a jelentős ember előtt, aki örökre eltávozott közülünk. Néztük a virágokkal és koszorúkkal körülvett fekete koporsót, hallgattuk a szívbemarkoló gyászzenét, figyeltük Kosztolányi Dezső értőn tolmácsolt, veretes mondatait a halott emberről. Együtt elevenítettük fel emlékeinket és gondoltuk tovább magunkban a politikus, a szakszervezeti vezető, a polgármester, az apparátus tagjának és a család barátjának beszédeit, de a több mint kétórás gyászszertartás alatt senki sem mozdult. A könnyes szemű nők és gyermekek, az elérzékenyült és megrendült férfiak, az ország különböző bányásztelepüléseiről ideérkezők, az elhunyt munkásvezér barátai, ismerősei, tisztelői magukbamerengve élték át a halál elkerülhetetlenségével, az elmúlással együtt járó érzéseket. A néma gyülekezet akkor szólalt csak meg, amikor felhangzott a bányászhimnusz, hogy ezrek együtt énekeljék: Szerencse fel... Ilyen a bányász élete... Az érzelmi vihar kitörésének ezen a pontján nekem is elő kellett vennem a zsebkendőmet, hogy letöröljem könnyeimet.

Felzaklatott, hullámzó hangulatomban azon tűnődtem, hogy mi járhat ilyenkor az emberek fejében. Úgy nagyjából tudni véltem. Mármint azt, mire gondolnak az őszintén, mélyen gyászolók. Mert álltak körülöttem olyanok is, akiket személyesen jól ismerek és tudom róluk, hogy – enyhén szólva – nem voltak az elhunyt elnök hívei, barátai, jóakarói. Ily módon a törpe kisebbséget alkotó ellenlábasok, keresztbetevők, áskálódók, a hátulról támadó színlelt gyászolóknak is tudomásul kellett venniük e felejthetetlen temetés hangulatát, a magyar bányásztársadalom kiemelkedő alakjáról, Tatabánya hű fiáról szóló értékítéletet.

A temetési beszédekben általában és természetesen az elhunytak érdemeire teszik a hangsúlyt, s nem a hibáikra, gyengeségeikre, mulasztásaikra. Így történt ezúttal is.

Schalkhammer Antal életútjának gazdagsága és sokszínűsége azonban így is példaértékű lehet az ifjú nemzedékek számára. Ellenfeleit pedig önvizsgálatra késztetheti ez az értékes életmű, amely a múló időben, a társadalmi változásokkal együtt csak felértékelődhet.

Kárpáti

SENKI SEM MOZDULT A KÉTÓRÁS SZERTARTÁS ALATT...

HÁMORI ISTVÁN PÉTER

Kifosztva állunk

Schalkhammer Antal emlékezete

Befogadó nagy életednek
a halál kiáltott megálljt!
Súlyos kincseid szétperegnek,
halandó szép szíved megállt.

a halál kiáltott megálljt!

Nem vigyázott reád az élet,
télbe fagyott meg hány nyarad?
Száz muskétásod széjjelszéled,
csak adósod, a sors marad.

Gyertyád faggyúja folyt el értünk,
elfogadtuk, és sose féltünk,
aggódó jel nem fékezett.

Szilárd hitünk röppenve elhagy,
kifosztva állunk, hogy te
nem vagy.
őriz dacos emlékezet.

Búcsúzunk

A *Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete* mély megrendüléssel tudatja, hogy **Schalkhammer Antal** országgyűlési képviselő, a bányászszakszervezet elnöke, életének 56. évében, súlyos betegség következtében 2002. február 22-én **elhunyt.**

A magyar és a nemzetközi bányásztársadalom kiemelkedő alakját gyászolja.

Schalkhammer Antal 1946-ban bányászcsaládban született Tatabánya-Felsőgallán, s ugyanitt kezdett el fizikai munkásként dolgozni a VI-os aknán. Később különböző gazdasági és társadalmi vezető beosztásokban, majd 1985–89-ig a BDSZ titkáraként, 1990-ben főtitkáraként és 1992- től haláláig elnökeként tevékenykedett.

Közismert volt elkötelezettsége a bányászat és a bányászok ügye iránt, s az iparág fennmaradásáért folytatott küzdelemben, a bányászegység megteremtésében elévülhetetlen érdemeket szerzett. A bányászok karizmatikus vezetőjükként tisztelték, s elismerve az érdekeik érvényesítésében tanúsított következetes kiállását, képviselőik útján – a BDSZ 2001. decemberi kongresszusán – egyhangúlag választották újra elnökké.

Egyenes jellemű, kemény, de meleg szívű, az emberi problémákra mindig nyitott, segítőkész vezetőtől kell kényszerű búcsút vennünk.

Schalkhammer Antalt, akit a BDSZ saját halottjának tekint, 2002. március 2-án kísérték utolsó útjára.

A Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetének országos elnöksége

Hírességek Csarnoka

A *Közlekedési Múzeum* Városligetben található, számos kiállító helyiséget is befogadó székháza két különböző időben létesített épületből áll. Az egyikből a másikba való áthaladás körülményes volt, sok lépcső használatára kényszerített. Ennek megszüntetésére igény merült fel, különösen az évenkénti 300 ezer látogató részéről. Egy nagyobb beruházás keretében biztosították a vendégek számára a kényelmes közlekedést, és figyelembe vették a mozgássérültek szempontjait is.

A kivitelezés – miként érdeklődésünkre ***dr. Katona András*** főigazgató elmondta – százmillió forintba került. Az átjárót tavaly december 21-én dr. *Fónagy János*, közlekedési- és vízügyi miniszter adta át rendeltetésének. Egyúttal megnyitotta a most kialakított ***Hírességek Csarnokában*** rendezett kiállítást. Nézzük meg, milyen érdekességeket nyújt a bemutatott anyag.

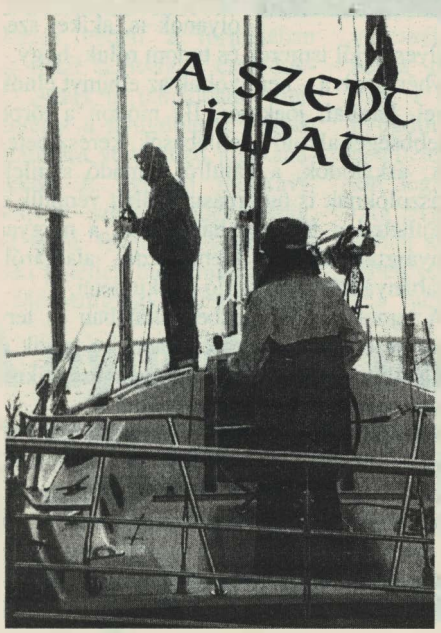

Előre kell bocsátanunk, hogy három magyar ember rendkívüli, világszerte elismert teljesítményének kíván emléket állítani ez az állandó kiállítás. Először egy magyar páros sikeres utazásának tiszteletére elhelyezett tárgyhoz mentünk, a Szent Jupátnál szemlélődtünk. Ez B-31 „A" osztályú vitorlás kishajó. A fedélzetén ***Fa Nándor*** és ***Gál József*** embernagyságú fényképe látható (a felvételt a Közlekedési Múzeum fotólaboratóriuma készítette). A két magyar sportember ezzel a hajóval 717 nap alatt – 1985 és 1987 között – körülhajózta a Földet. A számokon ne csodálkozzunk, hiszen a kényszerű hajójavításra nem csekély időt kellett fordítani.

A Szent Jupát főbb jellemző adatai: Balatonfüreden, 1984-ben építették, anyaga műanyag., legnagyobb hossza: 9,45 méter, legnagyobb szélessége 2,96 méter, vízkiszorítása 7,03 tonna, hajózószemélyzete minimum két fő, befogadható utasszám nyolc fő, névleges vitorlafelülete 36 m², 1974-es, svéd, beépített dízelmotorral felszerelt, teljesítménye 11,8 kW. A kiállított tárgy a ***Szent Jupát Kft.*** adománya.

Fa Nándorék hatalmas sikerére gondolva megnéztünk egy másik közlekedési eszközt, az űrhajót. Még két személy várta látogatásunkat: az eddig egyetlen magyar űrhajós, ***Farkas Bertalan*** és egykori parancsnoka, a szovjet ***Valerij Kubaszov.*** A speciális alakú Szojuz 35 űrhajóval lőtték ki az egységet 1980. május 26-án. Ebben tartózkodtak a pályára állítás, az űrállomással való összekapcsolás és a leszállás idején. A kabin műszerezettsége: irányító rendszerek, az életfeltételeket biztosító berendezések, híradástechnikai rádiórendszerek. A három ablak közül a középsőre optikai célzókészüléket szereltek. A leszálláskor keletkező óriási hő elnyelésére hőszigeteléssel és hővédő-pajzzsal látták el. A különleges tartályokban ejtőernyőrendszert láthattunk (volna), a leszállás ugyanis ejtőernyő segítségével történt. Az ernyő a Föld felszíne felett 9,5 km magasságban nyílt ki. Az űrhajósok kilenc nap eltöltével egészségesen tértek vissza, teljesítve az előírt tudományos feladatokat.

100 millió forintba került a csarnok

három magyar ember rendkívüli, világszerte elismert teljesítményének kíván emléket állítani ez az állandó kiállítás

Tanulságos kiállítás megtekintését is ajánljuk a közlekedéstörténet iránt érdeklődők figyelmébe.

dr. Horváth Károly

Nyaraljon a Vasutasok Szakszervezetével

A Vasutasok Szakszervezete 2002. évben is megszervezi hagyományos franciaországi, ciprusi családos és franciaországi gyermek csereüdüléseit, valamint görögországi apartmanos üdülését.

Családos csereüdülés Franciaországban

2002. augusztus 30. és szeptember 15-e között 11 éjszaka a spanyol határ közelében lévő **Port Vendres-ben,** 3 éjszaka Párizsban.

Elhelyezés kétágyas, fürdőszobás szobákban. Ellátás: napi háromszori étkezés, itallal.

Gyermek csereüdülés Franciaországban

Program: balatonkenesei üdülés közösen a francia csoport tagjaival augusztus 07-13. között; budapesti programok augusztus 13-16-ig, elutazás Párizsba augusztus 16-án; Saint Mandrier-i program augusztus 17-23 között; párizsi program augusztus 24-27. között; hazaérkezés augusztus 28-án. Az üdültetésben 14-15 éves korú gyermekek vehetnek részt!

Csereüdülés Cipruson

2002. június 21. és július 1. között **Larnacában,** a Beau Rivage háromcsillagos, (négycsillagos szintű) légkondicionált, közvetlen tengerparti szállodában, kétágyas (pótágyazható) fürdőszobás szobákban. Ellátás: félpanziós, svédasztalos ellátás, étkezés utáni italválasztékkal, a két egész napos kirándulás alkalmával teljes ellátás.

Apartmanos üdülés Görögországban

Nei Pori Tesszalonikitől 120 km-re található üdülőhely. Hosszan elnyúló, homokos tengerpartja és számtalan étterem, taverna, szórakozóhely, bár, üzlet várja a nyaralókat. Kirándulásokat lehet tenni **Athénba,** a Meteora kolostorokhoz, a környező szigetekre. Az apartmanház a tengerpart közelében (100 m) fekszik. Turnusok: július 1-8-ig, illetve július 8-15-ig (+ utazás)

Az üdülések részleteiről (programtervezet, részvételi díj, utazás, befizetési határidő) a VSZ központban (Budapest, VI., Benczúr u. 41.) *Döme Lászlóné* kolleganő a 19-77/157, 16-86 üzemi és a 3221-895/157, 351-7743 városi telefonszámokon ad tájékoztatást.

Jelentkezni a szakszervezeti bizottságoknál és a területi képviseleteken lehet.

Regionális szervezésű nyaralások

Szeged. A VSZ Szeged Területi Képviselet görögországi üdülést szervez a Vasutasok Szakszervezete tagjainak, **Görögország egyik legszebb fürdőhelyén Nei-Poriba,** 7 és 10 éjszakás turnusokban június 14. és június 21., június 21. és július 1., augusztus 21. és augusztus 31., valamint augusztus 31. és szeptember 7. között.

Az üdülés részleteiről (utazás, árak és programok) a 06/15-23-as vasúti, vagy a 06/62-426-698-as postai telefonszámon lehet érdeklődni. Helybiztosítás a jelentkezés sorrendjében történik.

Debrecen. A VSZ Debreceni Távközlési és Biztosítóberendezési Főnökségen működő szakszervezeti bizottsága 2002. augusztus 9-22-e közötti időben csoportos üdülést szervez Görögországba.

Az üdülés részleteiről és feltételeiről a vasutas dolgozók a 03/25-77-es telefonszámon, vagy személyesen Debrecenben a TBF Anyag- és Eszközgazdálkodási Csoportjában *Jószai Lászlónénál,* vagy a szervező *Vass Zoltánnénál,* az 52/481-766 telefonszámon naponta 7.00-8.00 óra között, valamint 18.00-22.00 óra között kaphatnak tájékoztatást.

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Komplex szűrés
az egészséges vasutasokért

Az „Ennyit tégy meg az egészségedért" program keretében a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság minden divíziójában szervezett szűrésen vehettek részt a vasutas munkatársak. A szűréseken (belgyógyászati állapotfelmérés, életviteli tanácsadás, rákszűrés, osteoporis szűrés) a MÁV Rt. másfélszáz munkatársa vett részt.

A feladat nem volt új a Társaság munkatársai számára, hiszen a foglalkozás-egészségügyi szolgálatuk országosan a MÁV Rt. Területi Igazgatóságainak megfelelően végez preventív (megelőző) tevékenységet. A prevenció három lépésben valósul meg:

Elsődleges prevenció: a betegség megelőzése (ennek a lényege a kóroki tényezők forrásnál történő blokkolása) műszaki, szervezéses és egyéni védőeszköz használatával.

Másodlagos prevenció: a betegség korai felismerése (gyakorlatilag kizárólag a foglalkozás-egészségügyi szolgálat feladata, orvosi képzettség, orvosi gyakorlat nélkül nem végezhető). Legfontosabb módszere az orvosi szűrővizsgálat, amelyeket az alkalmassági vizsgálatokhoz kötötten végzünk.

Harmadlagos prevenció: a betegség súlyosbodásának megakadályozása (a gondozás és a rehabilitáció tartozik ebbe a körbe, mely a foglalkozás-egészségügyi orvos feladata).

A feladat sokrétű. Az érvényben lévő rendeletek betartásával és a szakmai kollégiumok módszertani útmutatóinak segítségével látja el a foglalkozás-egészségügyi szakorvos feladatát. A teljesség igénye nélkül csak néhányat említünk:

- munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatok,
- munkakörhöz kötött kötelező szűrővizsgálatok végzése, megszervezése,
- a munkahelyi megterhelés és a munkakörnyezeti kóroki tényezők felkutatása,
- javaslat készítése a munkaköri ártalmak munkahelyi vizsgálatára, azok felszámolására és megelőzésére,
- a munkavállalók munkakörülményeivel kapcsolatos, valamint egyéb egészségnevelő, felvilágosító tevékenység,
- idült betegségben szenvedők gondozása,
- közreműködés a foglalkoztatási rehabilitációban,
- egyéni védőeszközökkel kapcsolatos tanácsadás
- elsősegélynyújtás, sürgős orvosi ellátás megszervezése, az elsősegélynyújtók szakmai felkészítése.

Az *„Ennyit tégy meg az egészségedért"* akció keretében elsősorban a hölgyek egészségvédelme állt a középpontban. Különösen fontos ez azért is, mert a MÁV Rt-nél a nődolgozók létszáma kb. negyede az összlétszámnak, és bár arányuk „csak" ekkora, mégis 14.470 hölgyről van szó.

A nők által betöltött munkakörök:

– *forgalommal közvetlen összefüggésben lévő tevékenységek:* rendelkező forgalmi szolgálattevő, forgalmi szolgálattevő, sorompókezelő, vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgáló, vonatfelvevő-átvevő,

– *a forgalommal közvetlenül nem összefüggésben lévő tevékenységek:* személypénztáros, árupénztáros, utazási felvilágosító, helyközponti diszpécser, stb.

A munkaköröknél előforduló kóroki tényezők:

- *fizikai:* változó munkabeosztás, ülőmunka, egyoldalú igénybevétel
- *pszichés:* képernyő előtti munkavégzés, információterhelés, monotónia
- *pszichoszociális:* az egyén kapcsolata a mikro- és makrotársadalmi intézményekhez a munkában és a magánéletben nem konfliktusmentes. A pszichoszociális traumák, a kialakuló munkahelyi és családi konfliktusok (különösen, ha a családtagok közül többen vagy mindenki vasutas, azaz összemosódik a hivatás és magánélet) eltérők lehetnek és pszichoszomatikus panaszok (pl. fáradékonyság, alvási panaszok, szorongás, heves szívdobogás, gyomorfájdalom), betegség kialakulásához vezethetnek.

A munkavállalók aktív életüknek jelentős részét a munkahelyen töltik, így az ott jelenlévő ártalmak minimálisra (elfogadható szintűre) csökkentése, optimális esetben a megszüntetése a cél. Ez a munkáltató feladata, de ennek a megvalósításában a foglalkozás-egészségügyi szolgálat aktív közreműködése szükséges.

A foglalkozás-egészségügyi orvosok által végzett munkaköri alkalmassági vizsgálatok (előzetes, időszakos, soron kívüli) elsősorban arra kellenek, hogy választ adjanak arra, a munkavállaló az adott munkakör végzésére alkalmas-e. De a vizsgálat során talált bármilyen eltérés esetén – a Közhasznú Társaság szervezeti felépítéséből adódóan –, a foglalkozás-egészségügyi szakorvos a dolgozót az Egészségügyi Központjaiban, a járóbeteg szakrendelésen dolgozó szakorvoshoz tudja irányítani – a további szakvizsgálatok elvégzésére saját intézeteinkben van lehetőség. A szakorvosi vizsgálatot követően, amennyiben kórházi kivizsgálás és kezelés szükséges, a budapesti MÁV Kórház, szolnoki MÁV Kórház és a budai MÁV Kórház osztályai és az ott dolgozó szakorvosok készséggel állnak rendelkezésünkre.

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság vezetése és minden munkatársa szeretettel és tisztelettel köszönti a hölgyeket a Nemzetközi Nőnapon.

Az alapellátást végző foglalkozás-egészségügyi orvos fontos feladata a rehabilitáció. Ebben a munkájában jelentős segítséget nyújtanak a rehabilitációs intézeteink. A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság mozgásszervi (Harkány, Hévíz), valamint szív és érrendszeri (Balatonfüred) rehabilitációs intézeteiben teljeskörű kezelést tudunk nyújtani a gyógyulásra szoruló betegeknek, de a cél természetesen a munkaképesség visszaszerzése és tartós megtartása.

Teljeskörű kezelést nyújtunk a gyógyulásra szoruló betegeknek, de a cél természetesen a munkaképesség visszaszerzése és megtartása

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság foglalkozás-egészségügyi orvosai az alkalmassági vizsgálatokon kiszűrt dolgozókat, az egészségügyi állapotuk folyamatos figyelemmel kísérésével a munkaképességük megőrzése érdekében rendszeresen gondozzák.

Az aktív gondozottak csoportja: a cardiovasculáris, gastroenterális, mozgásszervi, légzőszervi, anyagcsere- és a funkcionális idegbetegség. A regisztráltan gondozottak a tbc, daganatos betegségek, terhesek, fiatalkorúak, egészségre ártalmas munkakörben dolgozók, halláskárosultak, baleseti sérültek csoportja.

Másfélszázan vettek rész a szűrésen

A kóroki tényezőknek megfelelően a mozgásszervi, a cardiovasculáris és a neuro-pszichiátriai megbetegedések a leggyakrabban előfordulók.

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság foglalkozás-egészségügyi orvosai, akik csaknem valamennyien háziorvosok is, szorosan együttműködnek a MÁV Rt. munkabiztonsági szakembereivel, a szolgálati főnökségek vezetőivel és az Egészségügyi Központok, kórházak, rehabilitációs intézetek szakorvosaival. A jó együttműködésnek és a folyamatos szakmai továbbképzésnek köszönhető, hogy hatékonyan, magas szakmai színvonalon végzik munkájukat az egészségi kockázatot nem jelentő munkafeltételek és munkakörülmények biztosítása érdekében.

Az „Ennyit tégy meg az egészségedért" akció

központi rendezvényén résztvevők **egészségügyi TOTÓT** töltöttek ki. A helyes megfejtők között egy tetszőlegesen megválasztott időpontban igénybe vehető, **két személyre szóló, teljes ellátást biztosító hétvégét sorsoltunk ki** a Közhasznú Társaság balatonfüredi, hévízi vagy harkányi rehabilitációs intézetében.

Ezt a lehetőséget **CSEH ZSUZSANNA** budapesti munkatársunk veheti igénybe. GRATULÁLUNK!

Sors.

Bögyös János Budapest-Déli Csomóponti Főnökség kocsimester munkakörben dolgozó munkavállalója. Sáregresen, egy félig lepusztult két szoba komfort nélküli házban, hat gyermekével és feleségével él. A házból egy szobát laknak, a másik szoba földes, fürdőszoba nincs. A lakás felújításához 2,5 millió forintra volna szükség, amiben még nincs benne a kb. 200 ezer forint gázbekötési összeg.

Hat kiskorú gyermeke közül a hatodik gyermeket két és fél éves korában, 2001. május 15-én rohammentő vitte a kórházba, ahol megállapították, hogy leukémiás. Hat hónapon keresztül chemoterápiás kezelést kapott, majd 2001 decemberében csontvelő átültetést hajtottak rajta végre, a donor az egyik testvére volt.

Azóta a beteg gyermek és az anya a kórházban steril körülmények között lakik. Az öt gyermeket az apa neveli, amibe esetenként besegít az apai nagyanya is. A beteg gyermeket a kórházból csak akkor engedik haza, ha otthon steril körülményeket (külön szobát és fürdőszobát) tudnak részére biztosítani.

Bögyös János sem a Vasutasok Szakszervezetének, sem más szakszervezetnek nem tagja, de gyermekének élete nem függhet szakszervezeti, politikai hovatartozástól.

Előre is köszönjük a segítséget!

Kérjük vasutas kollégáinkat, adományaikat a 11709002-20098427 Magyarország Szülői Alapítvány CLIC Bögyös János számlaszámra küldjék. A segítséget a nehézsorsú család nevében is köszönjük!

Király Károlyné
TK titkár

Gyermekének **élete nem függhet** szakszervezeti, politikai hovatartozástól

Szabó és Fia Kft.
2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

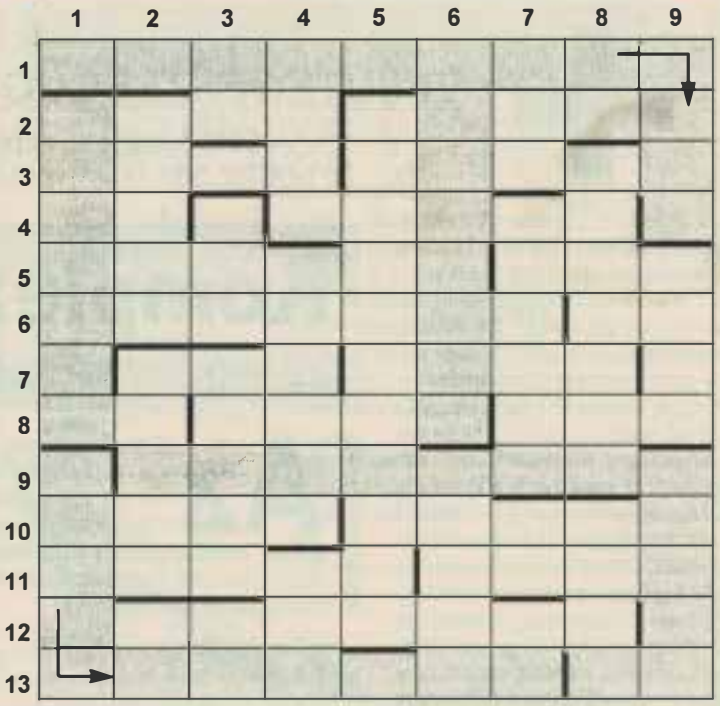

Eheti feladványunk: 200 éve született ... (függ. 1. és ... (függ. 5.) halt meg... (vízsz: 1.) történelmünk kiemelkedő személyisége. Kezdeményezésére 1849. április 14-én került kimondásra a ... (függőleges 1.)

Vízszintes: 1) ***Megfejtendő;*** **2)** Mezőgazdasági szövetséget, – úszó alkalmatosság; **3)** ...et urbi, – birtokló; **4)** nikkel, – Viktor, – ürügy –, kén; **5)** eszesen, – könyvszerző; **6)** Nyíregyháza közeli községbe, – jód, kálium; **7)** oxigén, – léken páratlanjai, – köszönet (ném.), – Irén; **8)** nem románul, – közlekedő területen, – víznyerőhely; **9)** hidrogén, – Megfejtendő; **10)** Mariska része!, – fogkrémtok (vissza); **11)** tudná, – női név; **12)** hadi alakulatnak, – Sára; **13)** Azonos magánhangzók

Függőleges: 1) Katalin, – Megfejtendő; **2)** Olga, – mez, – szerencsejáték, – Európai Unió; **3)** néma esős, – bór, – íme oroszul, – újság címe, – ráró egyneműi; **4)** köszönés, – gyakori spanyol név, – negligál részben; **5)** urán, – jellemvonás, – óra (lat. röv); **6)** megfejtendő, – lukasztaná; **7)** hat betűi, – csekk féle, – bizmut, – mutatószó; **8)** énekhang, – elbeszélő, – kacsa (orosz); **9)** tanít

A rejtvényt készítette:
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Idősügyi Karta, Idősügyi Tanács Társadalmi jogbiztonsága. *Nyertes:* ***Pál Zoltán Imre*** *kiskunhalasi olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT balatonfüredi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.*

Lakáscsere

Elcserélném **Székesfehérvár, Zichy u. 1. sz. alatti másfél szobás MÁV szolgálati lakást,** budapesti MÁV bérlakásra. Telefon: 06/1/280-9164.
Jakab Árpád

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

Tisztelt Hölgyem! Tisztelt Uram! Tisztelt Választópolgár!

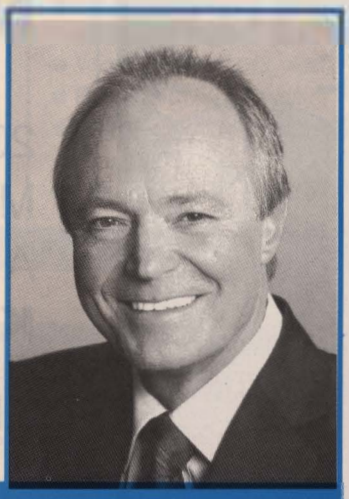

Köszönöm Önnek az eddigi segítségét, a bizalmát, és hogy az első fordulóban eljött szavazni a kormány leváltása érdekében!

Fejet hajtok az Önök bölcsessége, hűsége és tisztánlátása előtt. Ígérem, hogy Magyarország új miniszterelnökeként nem fognak csalódni bennem és a nemzeti közép kormányában! Két dolgot megígérhetek: először is azt, hogy egyetlen, kormányváltó szavazat sem vész kárba. A másik, hogy nem kétszer öt, hanem egyszer tízmillió magyar miniszterelnöke leszek.

A nemzeti közép kormánya első száz napjának programja:

1. Egyszeri juttatásként ***visszaadjuk*** a nyugdíjasoknak azt a fejenkénti 19 ezer forintot, amit a Fidesz kormány 1999-ben elvett tőlük.
2. Szeptember 1-jével 50 százalékkal ***megemeljük*** a pedagógusok fizetését.
3. Az egészségügyben dolgozók és más közalkalmazottak bérét október 1-jével 50 százalékkal ***megnöveljük.***
4. ***Módosítjuk*** a Munka Törvénykönyvét, ezen belül ***visszaállítjuk*** a heti két pihenőnapot, amelyből az egyiknek vasárnapra kell esnie.
5. Augusztus 1-jével a termőföldről szóló törvény módosításával ***helyreállítjuk*** a földtulajdonosok jogait és társadalmi ellenőrzés alá vonjuk a nemzeti földalap működését.
6. A magyar mezőgazdasági termelők érdekében haladéktalanul ***tárgyalásokat kezdünk*** az Európai Unióval a csatlakozás pénzügyi feltételeinek javítására.
7. Azonnali hatállyal ***megszüntetjük*** az Országimázs Központot, és a megtakarított pénzt átcsoportosítjuk az ingyenes gyermekétkeztetés céljaira.
8. Október 1-jétől ***adómentessé tesszük*** a minimálbért.
9. 2002 augusztusától, az iskolakezdést megelőzően minden évben ***kéthavi családi pótlékot*** fizetünk.
10. A szőlő- és bortermelők érdekében még a szüret előtt ***módosítjuk*** a jövedéki törvényt.
11. Szeptember 1-jétől 30 százalékkal ***emeljük*** meg a főiskolai és egyetemi ösztöndíjakat.
12. Július 1-jétől ***eltöröljük*** a tévé-előfizetési díjakat.
13. Kezdeményezzük az Orbán-Nastase paktum ***újratárgyalását***.

+ 1 Helyreállítjuk a demokratikus közéletet:

- azonnali ***párbeszédet*** kezdeményezünk a civil szervezetekkel, a szakszervezetekkel, a munkaadókkal;
- ***helyreállítjuk*** a parlament hetenkénti ülésezését;
- ***helyreállítjuk*** a közszolgálati tv és rádió függetlenségét, a tájékoztatás pártatlanságát;
- ***Beindítjuk*** az üvegzseb programot, amellyel átláthatóvá és ellenőrizhetővé tesszük az állam gazdálkodását.

ITT A LEHETŐSÉG, HOGY A MUNKÁBÓL ÉLŐK, A NYUGDÍJASOK ÉS A DIÁKOK IS ÉLVEZHESSÉK A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS EREDMÉNYEIT

TISZTÁBAN VAGYUNK AZZAL, HOGY A VÁLASZTÁSI GYŐZELMET ÁPRILIS 21-ÉN ÜNNEPELHETJÜK MEG.
ADDIG MÉG TÖBB KEMÉNY ÉS DOLGOS NAP VÁR RÁNK.

EZÉRT TARTOM FONTOSNAK, HOGY A VALÓDI VÁLTÁS ÉRDEKÉBEN JÖJJENEK EL SZAVAZNI A MÁSODIK FORDULÓBAN!

KÍVÁNOK ÖNNEK SIKERT, BÉKÉT ÉS NYUGALMAT AZ ÉLETÉBEN.
TISZTELETTEL,

MÉDGYESSY PÉTER
MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT

DIN-EN 729-2 Jármű- és Gyártó Kft. és szerelés

MUNKÁBÓL ÉLŐK! NYUGDÍJASOK! DIÁKOK!

2002. ÁPRILIS 7-ÉN KIDERÜLT, HOGY MAGYARORSZÁGON A VÁLASZTÓK TÖBBSÉGE **KORMÁNYVÁLTÁST** AKAR!

AHHOZ, HOGY EZ AZ AKARAT A VÁLASZTÁSOK VÉGÉN IS ÉRVÉNYESÜLJÖN, AZ ÁPRILIS 21-I FORDULÓBAN

MINDEN SZAVAZATRA SZÜKSÉG VAN!

ITT A **LEHETŐSÉG,** HOGY A MUNKÁBÓL ÉLŐK, A NYUGDÍJASOK ÉS A DIÁKOK IS ÉLVEZHESSÉK A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS EREDMÉNYEIT.

SZAVAZZ!

SZAVAZZ!

SZAVAZZ!

SZAVAZZ!

SZAVAZZ!

SZAVAZZ!

AKAROD? TÉGY ÉRTE!

SZAVAZZ AZ MSZP-RE!

Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató • ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT | XLVI/4. | A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA | 2002. ÁPRILIS

A TARTALOMBÓL:

- Mit adott a miniszter, és mit kaptak a vasutasok? *(2. oldal)*
- Választási felhívás *(3. oldal)*
- Fiatalodik a VSZ *(5. oldal)*
- Példátlan munkáltatói támadás *(7. oldal)*
- Lásss, ne csak nézz! *(10. oldal)*

A Berekfürdőn tartott tisztségviselő képzés résztvevői

(Írásunk az 5. oldalon található.)

Még semmi sem dőlt el!

A K T U Á L I S

Dönts másodszor is érdekeid szerint

NEMRÉG, TIZENKÉT ÉVE KEVEREDTÜNK KI EGY DIKTATÚRÁBÓL, ILYEN GYORSAN FELEJTÜNK?

Megvan az esély a változásra! Az országgyűlési választások első fordulója a saját munkájukból élők, a munkavállalók és nyugdíjasok képviseletét zászlajára tűző erők minimális előnyével zárult. Még semmi sem dőlt el. A részvétel azonban önmagáért beszél: 71%! A kettészakított és a megosztást mélyíteni, a szembenállást akaró erők is jól dolgoztak. Az adófizetők pénzéből finanszírozott médiaháború *„a mondom neked, hogy nekik milyen jó!"*, *„a minden napra egy avatás"* vitte nekik is a szavazatokat.

Hál' Istennek nagyon sok magyar ember saját-pártiként nem dőlt be. Nem azt nézte, hogy másnak mit mondtak, hanem a saját tapasztalata alapján szavazott. A „nagyszlogen" alapján a tetteket és nem a szavakat, az újabb meg nem valósuló ígéreteket részesítette előnyben. De még nem dőlt el semmi. Emlékezzünk! '98-ban az első forduló előtti *„Torgyánnal soha!"* jelszóból *„Józsi bátyámék"* lettek. Fizettük is az árát négy éven át. A FIDESZ-Kisgazda koalíció a mezőgazdaság, az egészségügy, a családok szociálpolitikája a saját munkájukból és nyugdíjból élők ellen kiütéssel győzött. Igen ám, de mi lesz a néppel, akinek ígértek, de nem adtak. Orbán miniszterelnök úr megmondta, hogy az eltelt négy év politikáját kell folytatni. A jövőkép világos! A szegény család gyermeke tovább fog éhezni, az elszegényedés tovább fog folytatódni. Vajon ez kell nekünk? Nem hiszem!

Az állampárti rendszert nem szerettük. Ki többet, ki kevesebbet szenvedett alatta. A furcsa (dehogy furcsa!) az, hogy a haszonélvezői most siránkoznak, mert őket akkor elnyomták. Most ők az elnyomók! Mert mindegy ám a népnek, hogy melyik oldalról jön az állampárt! Nemrég, tizenkét éve keveredtünk ki egy diktatúrából, ilyen gyorsan felejtünk? Ismét döntenünk kell, hogy április 21-én mire, kikre szavazunk?!

Az alattvaló mentalitás erősítésére, a látszatparlamentarizmusra, a klientúrás maffiagazdaságra, a civil szféra pártosítására, az önkormányzatok elsorvasztására, a torz, szélsőséges egyenlőtlenségekre, az új jobboldali állampárti függőségre, az *„állami polgárrá"* válásra, a munkavállalók erejét megosztani akaró erőkre.

Vagy az Országgyűlés normális, jogszerű állami működésére, a közhatalmat ellenőrző szerepére, a közélet tisztaságára, a közvagyonok társadalmilag ellenőrzött kezelésére, a jogbiztonság helyreállítására, a szociális szakadás megállítására és megfordítására, a kirekesztő, megosztó, a munkavállalók, a nyugdíjasok akaratát figyelembevevő, megegyezést akaró erőkre.

Dönts! Homályos, ködös álmok kellenek-e, vagy a kézzel fogható, a saját magad és a családod számára érzékelhetően biztosabb és jobb élet?!

Kollégák! Hogy milyen életünk, milyen országunk lesz a közeljövőben, mindannyiunkon múlik! A változtatás lehetősége a kezünkben van. **A 71%-os részvétel nagyon fontos volt, de még fontosabb lesz március 21-én!**

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

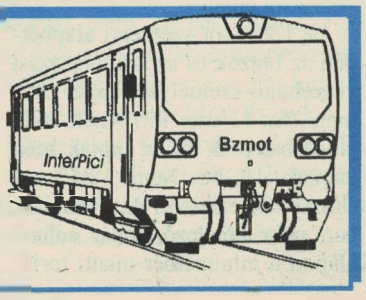

AZ **ÉRDEKEGYEZTETÉS** AKTUÁLIS **KÉRDÉSEI**

Mit adott a miniszter, és **mit kaptak** a vasutasok?

***Március hónapban a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban* (VÉT) két téma uralta a terepet: Egyrészt a közlekedési miniszter által február 28-án bejelentett pót-bérfejlesztés, másrészt arról folyt a vita, hogy mitől reprezentatív egy szakszervezet?**

Fenti két meghatározó témán túl a MÁV Rt. bejelentette, hogy két év után ismét felül akarja vizsgálni a vállalati jóléti és szociális rendszert. Március 29-én a munkáltató megküldte a 2002. évi létszámtervet (minőségi létszámpótlás, és a *„diszfunkcionális tevékenységek társaságba vételének"* keresése a főbb jellemzők), amelyről márciusban már tárgyalni kellett volna, illetve átadott egy bértarifa tervezetet, amelynek tárgyalására szintén nem került sor.

Az érdeklődés nagy volt, így a csalódás is...

A pótlólagos bérfejlesztésről

A miniszteri bejelentésben 3,6% és 10,5% egyaránt szerepelt. Hite és reménye szerint a vasutasok közül ki ezt, ki azt a mértéket gondolta, hogy még megkapja. Az érdeklődés nagy volt, így a csalódás is.

A március 19-i VÉT ülésen a munkáltató – a PVDSZ reprezentativitásáról folyó kétórás vita után – átadta tervezetét, az 1,25% pótlólagos bérfejlesztésről. A januárban végrehajtott vállalati 9,25%-os átlagos bérfejlesztés lett 10,5%-ra emelve.

Az 1,25%-ot személyi alapbérben az utazók és az árufuvarozási végrehajtó személyzet kapta csak meg. (Ez 11 ezer fő.) Azok, akik januárban csak 7%-ot kaptak, még kapnak 1%-ot. Nem 1,25%-ot! (Ez kb. 34 ezer fő.) A továbbiakban nem kötelező, tehát adható alapon a minimálbér miatti torlódás enyhítésére 1000 Ft-ot szánt a munkáltató – tartalmazta a tervezet.

A Vasutasok Szakszervezete által feltett azon kérdésekre, hogy a pótlólagos bérfejlesztés mitől lett ilyen kevés, vagy hogy az adható kategóriából a munkáltató hány ezer főnek gondol juttatni, illetve az 1,25%-nak mi a forrása? – válasz nem érkezett. A munkáltató a tárgyalásra szánt idő leteltére hivatkozva közölte: 40 óra múlva (21-én reggel 8.00 óra) kiadják végrehajtásra a bérfejlesztést.

Ugye emlékezünk: február 28-a a miniszteri bejelentés

Március 7:. meghiúsult VÉT tárgyalás (lásd előző lapszám);

Március 19.: munkáltatói tervezet átadása a szakszervezeteknek, tárgyalás a témáról 60 percben;

Március 21.: pótlólagos bérfejlesztés munkáltatói egyoldalú kiadása végrehajtásra.

A VSZ kezdeményezte, hogy 21-én reggel ismét kerüljön sor tárgyalásra, ezt a munkáltató megtagadta, tartotta magát saját döntéséhez, az *„ajándékról"* további tárgyalásra nem került sor.

Az *„ajándék"*: 1,25% MÁV átlagbéren számolva bruttó 1.212 Ft/fő/hó. 1% személyi alapbér átlagon 7%-ról 8%-ra, bruttó 780 Ft/fő/hó, nettó 390 Ft/fő/hó.

Véleményem: arcpirító, hogy ilyen megeshet. Januárban kimerítő vita folyt az alanyi jogú bérfejlesztés minden tized százalékáért. 7%-ra sikerült felküzdeni. Még meg sem nyugodtak a kedélyek, jött február 28-a, a maga 3,6 és 10,5 százalékával. Voltak, akik elhitték, hogy azok megbecsülésének ideje jött el, akik a rendszerváltás terheit cipelték. Ezek között még olyan is akadt, aki tíz és fél százalékra gondolt. A többség – a 34 ezer (7%-os) – örvendezett a 3,6%-nak. *„A kétszer kettő józansága"* pedig nettó 390 Ft!/fő/hó.

Arcpirító azért, mert ez egyenes folytatása az éves munka köszönetéül kapott karácsonyi 1.500 Ft-nak! Igaz, az 1.500 Ft egy évre az annyi, mint 125 Ft/hó és akkor ehhez képest a 390 Ft még gáláns is. Nekem mégis a költő által megénekelt cincogó krajcár jutott eszembe.

A tényekhez visszatérve, valóban nem tudjuk, hogy az 1,25%-nak mi a forrása. Lehet, hogy ki kell gazdálkodni, létszámcsökkentéssel, vagy munka(vezénylés) szervezéssel. Nem tudni azt sem, hogy az adható részből hányan részesülnek. Honnan kerülnek ki? A 7%-osok közül? Hányan lesznek olyanok, akik egy fillért sem kapnak – tízezren?

A pótlólagos bérfejlesztés költségvonzata egyébként azonos az év elején bejelentett 2% TB járulék-csökkentés nyomán – a minimálbérre való ráállás után – megmaradó eddig fel nem használt összeggel. Azzal mi lett, vagy ez az? De akkor hol a miniszteri bérfejlesztés?

A Vasutasok Szakszervezete március 12-én levélben tette fel kérdéseit a szakminiszternek, válasz még nem érkezett.

A munkáltató addig nem hajlandó tárgyalni, amíg a MOSZ, a VSZ és a VDSZSZ el nem ismeri reprezentatívnak az őszi üzemi tanács választásokon 5,5%-ot elért PVDSZ-t.

A reprezentativitásról

A Magyar Államvasutak vezetése 2002. március 7-e óta mindent elkövet (ha kell ellehetetleníti 54 ezer munkavállaló érdekegyeztetési, képviseleti fórumát), hogy a *Pályavasúti Dolgozók Szakszervezetét* reprezentatívnak elfogadtassa. A VÉT ülések sorra elmaradnak azért, mert a munkáltató addig nem hajlandó tárgyalni, amíg a MOSZ, a VSZ és a VDSZSZ el nem ismeri reprezentatívnak az őszi üzemi tanács választásokon 5,5%-ot elért PVDSZ-t. (A reprezentativitás törvényi küszöbe 10%.) A tény az, hogy a három reprezentatív szakszervezet mindössze tájékoztatást kér a magát reprezentatívnak nevező szakszervezettől arról, hogy mire alapozza reprezentativitását, de ezt a PVDSZ megtagadta. A PVDSZ-nek logikailag alapvető érdeke lenne ennek a dokumentumnak megküldése vagy átadása a VÉT valamennyi tagja részére. (Persze csak ha van ilyen.) A szóban forgó szervezet egyetlen hivatkozása a MÁV vezetésének állítása, miszerint ők – a PVDSZ – reprezentatívak. A MOSZ, a VSZ és a VDSZSZ kérték a MÁV vezetőit egy másolat eljuttatására. Ezt a MÁV tagadta meg. Egy hónap után itt tart az ügy.

a tényekhez visszatérve, valóban nem tudjuk, hogy az 1,25%-nak mi a forrása. Lehet, hogy ki kell gazdálkodni, létszámcsökkentéssel, vagy munka(vezénylés) szervezéssel. Nem tudni azt sem, hogy az adható részből **hányan részesülnek. Honnan kerülnek ki?** *A 7%-osok közül?* **Hányan lesznek olyanok, akik egy fillért sem kapnak – tízezren?**

Megjegyzem, az Mt 29. §. olyan szakaszt nem tartalmaz, mely kimondaná, hogy az a reprezentatív szakszervezet, amelyet a munkáltató azzá fogad. Az a véleményem, hogy pár száz pályavasúti dolgozó bizalmával és az érdekképviselet (szakszervezet) intézményével valakik – talán fel sem mérik ennek súlyosságát – visszaélnek.

Akik felkínálkoztak a munkáltatónak, nem gondoltak arra, hogy az 1,25% meg nem tárgyalása után milyen további érdeksérelmeket okoznak a vasutasoknak. Hol a felelősségérzet?

A munkáltató egyelőre hálás az *„ürügy"* szerepét vállalóknak, jöhet az új típusú érdekegyeztetés, a munkáltatói diktátumok.

Kérdés, hogy a választói jogát gyakorló munkavállaló mit szól ehhez!

Varga Gyuláné

Választási Felhívás

A *Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége* (MSZOSZ) 2002. április 4-én sajtótájékoztató keretében bejelentett választási felhívással fordult a munkavállalókhoz és a nyugdíjasokhoz.

A sajtótájékoztatón *Sándor László*, az MSZOSZ elnöke két akció indításáról számolt be. Az egyik egy szórólap akció, amelynek keretében az MSZOSZ és tagszervezeteinek területi munkatársai kétszázezer röplapon buzdítják a választókat baloldali pártok melletti szavazásra.

A másik maga a választási felhívás, amelyben a munkavállalókat és nyugdíjasokat részvételre és azon pártok támogatására kérik, amelyek a kampány során tett nyilatkozataikban a munkából élők körülményeinek javítását tűzték célul.

Sándor László elmondta, hogy a *Medgyessy Péter*, a *Magyar Szocialista Párt miniszterelnök-jelöltje* és az MSZOSZ-hez tartozó szakszervezetek többsége által aláírt *választási nyilatkozat* nagy szimpátiát váltott ki a szakszervezeti tagok körében. Ebben háromnégyszázezer új munkahely teremtése, munkaidő-csökkentés, európai bérekhez való felzárkóztatás, egyszeri kárpótlás a nyugdíjasoknak, az átlag alatt élők számára előnyös adómódosítás, rászorultság-elvű szociálpolitika szerepelt. Emellett a szakszervezetek ígéretet kaptak a szociális párbeszéd helyreállítására, a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzésekben, a munkavállalók jogvédelmének erősítésében és a szakképzésben való aktívabb részvételre.

Sándor László szerint a nyilatkozatnak is köszönhetően elérhető közelségbe került az Orbán-kormány leváltása, sőt megfelelő arányú részvétel esetén a szélsőségek visszaszorítása is. Az MSZOSZ elnöke a részvétel maximalizálásában és a szakszervezetek céljait elfogadni képes pártok, azaz a baloldal támogatásában érdekeltek. Ezen belül is az MSZP miniszterelnök-jelöltje által aláírt nyilatkozat és az első száz napra kimunkált intézkedések soha nem látott garanciát jelentenek a munkavállalók és nyugdíjasok számára.

A sajtótájékoztatón résztvevő ágazati szakszervezeti vezetők közül a kérdésekre válaszolva elsőként *Szőke Károly*, a VASAS elnöke hívta fel a figyelmet arra, hogy azért támogatják a baloldali pártokat, mert az emberek nem akarnak hazát váltani. *Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezete elnöke* garanciákat firtató kérdésre kifejtette, hogy a *Medgyessy Péterrel* aláírt nyilatkozat nem tartalmaz sztrájkmoratóriumot. *Bereczky András*, a MEDOSZ főtitkára szerint az egymásra osztott jelzők bántóak, és egy országot nem lehet kioktatni olyan hangnemben, mint azt *Orbán Viktor* tette, amikor kijelentette: *„aki nem a családi gazdaságokban dolgozik, annak a mellékutcában a helye"*.

Sáling József, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének elnöke érvként felhozta a Munka-törvénykönyve legutóbbi módosítását, amely közel ötszázezer kereskedelemben foglalkoztatottól vette el a vasárnapi pihenőnapot.

k.

> szakszervezetek ígéretet kaptak a szociális párbeszéd helyreállítására, a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzésekben, a munkavállalók jogvédelmének erősítésében és a szakképzésben való aktívabb részvételre.

> Elérhető közelségbe került az Orbán-kormány leváltása

Orbán megmondta!

Orbán miniszterelnök úr megmondta, hogy a *„polgárok építkezését"* folytatni kell a következő négy évben is. Világos beszéd. Aki az előző négy évben nem vált polgárrá – és mondjuk meg, ez keveseknek sikerült! –, azok ezután nem vétetnek fel a kedvencek közé.

Bennünket vasutasokat eddig sem szerettek, tehát világos a jövőkép, ha ők maradnak.

Rólam köztudott, hogy nem voltam, vagyok egy szoci-imádó, de most mégis melléjük álltam. Ezt azért tettem, mert a *Medgyessy Péter–Kovács László* vonal teljesen más, mint az előző volt. Sok *„érdekes figura"* háttérbe került. Az új arcok, a miniszternek megnevezettek tiszta emberek. A lényeg pedig, hogy a program tetszik nekünk. Nekünk a családban, a haveri körben, a famíliában. És mi ennek alapján szavazunk, nem a reklámdumák és avatások alapján. Az MSZP többet ad, mint a Fideszesek, Medgyessy nekünk ígér, apámnak, aki a mezőgazdaságból él, feleségemnek, aki az egészségügyben dolgozik, és nekem is egy jobb vasutat, biztosabb munkahelyet. A Fidesz csak önmaguknak ígér. Az eddigi szűk baráti körnek. Mi ezt nem akarjuk, hogy így legyen, ezért 7-én sem szavaztunk, de 21-én sem szavazunk rájuk!

Gondolkozzatok! A narancsos játék ezután is ellenünk megy!

La-Ja

> a lényeg hogy a program tetszik nekünk. Nekünk a családban, a haveri körben, a famíliában...

Költségnövelés felsőfokon

A *Vasutasok Szakszervezete* az elmúlt időszakban több alkalommal és több helyen *(MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága, Központi Üzemi Tanács, Vasúti Érdekegyeztető Tanács)* felvetette az AKH és azon belül a sátoraljaújhelyi bontótelep helyzetét, különös tekintettel az átszervezésre, privatizációra vonatkozó információkra.

Ismereteink szerint, annak ellenére, hogy az eltelt időben az AKH vezetői értekezlete egyhangúlag a kft-sítés helyett további létszám-racionalizálás mellett foglalt állást – melyet a szolgálati vezetés is támogatott –, olyan új információ jutott el hozzánk, miszerint a MÁV Rt. felsőbb vezetői továbbra is a sátoraljaújhelyi bontótelep kft-be vitelét szorgalmazzák, 2002. július elsejei határidővel.

Már csak az a kérdés, hogy kinek áll ez érdekében?

Kinek áll érdekében a gazdaságos – több százmilliós költségmegtakarítást eredményező – alkatrészek újbóli felhasználását lehetővé tévő tevékenység felszámolása? Miért és kik törekednek a MÁV Rt. költségeinek növelésére, ezzel a veszteségek fokozására, az állami támogatás növelésére?

Mit jelent ez?

Jelenleg a bontott alkatrészeket a felhasználó – gépészeti szakszolgálat – nyilvántartási áron kapja meg. A kft-sítés után pedig csak piaci alkatrészáron tudja visszavásárolni. Tehát ócskavas áron eladják, utána piaci áron visszavásárolják az alkatrészeket. A művelet évi több százmillió forintos veszteséget jelent a MÁV Rt.-nek.

Mindezekre felhívtuk a MÁV Rt. vezetésének figyelmét. Érthetetlen számunkra, hogy a MÁV vezetői miért erőltetik a veszteségek növelését?

K.T.

> ÓCSKAVAS ÁRON ELADJÁK, UTÁNA PIACI ÁRON VISSZAVÁSÁROLJÁK AZ ALKATRÉSZEKET. A MŰVELET ÉVI TÖBB SZÁZMILLIÓ FORINTOS VESZTESÉGET JELENT A MÁV RT.-NEK

Gazdaságtalan-e a vasút? (4.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

1983 óta nem fizet a kormány!

A közúti szállítás hatalmas mértékű nyílt és rejtett támogatásban részesül

A közúti közlekedés résztvevői nem fizetik meg számottevő részét mindazoknak a költségeknek, amelyeket okoznak. Ilyenek a környezeti és egészségügyi károk, a balesetek, a torlódások, a területfoglalás költségei, de számos esetben még a közlekedéshez szükséges infrastruktúra megépítésének és fenntartásának költségeit sem fedezik a közlekedésből származó adók és díjak. Az Európai Unió 1995-ben megjelent *„Igazságos és hatékony árak felé a közlekedésben"* című zöld könyve és az 1998-ban közzétett *„Az infrastruktúra igazságos megfizettetése"* című fehér könyve nem hagynak kétséget afelől, hogy az EU minden tagországában jelentősek a közúti személy- és teherszállítás azon költségei, amelyeket nem a használók fizetnek meg, és hogy ezeket a költségeket érvényesíteni kell a közlekedés áraiban. Az Európai Unió 2001 júniusában tartott göteborgi csúcstalálkozóján ennek megfelelően kinyilvánította, hogy *„az Európai Bizottság kidolgozza azokat a kereteket, amelyek lehetővé teszik, hogy 2004-ben a különböző közlekedési módok használatának ára jobban tükrözze a társadalomnak okozott költségeket."* 2001 szeptemberében került elfogadásra az Európai Unió *Közös Közlekedéspolitikája*, amelyben szintén megállapításra került, hogy a jelenlegi adók és díjak jelentősen torzítják az egyes közlekedési alágazatok versenyfeltételeit, mégpedig a környezeti szempontból ártalmasabb módok javára. Az anyag szerint a közlekedés résztvevőinek meg kell fizetniük nemcsak az általuk használt infrastruktúra, hanem a környezeti és egyéb károk miatt keletkező költségeket is.

> *A jelenlegi adók és díjak* **jelentősen torzítják** *az egyes közlekedési alágazatok versenyfeltételeit.*

A közlekedés környezeti kárai Magyarországon a közlekedési tárca adatai szerint – amint azt a táblázat is mutatja – háromszor-négyszer akkora összeget tesznek ki, mint azok az állami bevételek, amelyek kizárólag a gépjárműveket terhelő adókból és díjakból származnak. (Ez utóbbiak közé tartozik az üzemanyagok jövedéki adója, a gépjárműadó, a gépjárművek fogyasztási adója, a cégautók adója stb. Ebben a vonatkozásban nem szabad tekintetbe venni a minden terméket és szolgáltatást egyformán terhelő adókat, mint például az általános forgalmi adót vagy a személyi jövedelemadót, amelyek az általános társadalmi *„rezsiköltségeket"* hivatottak fedezni.) Ráadásul ezek az értékek korántsem tartalmazzák a közlekedés által okozott összes kár költségeit. Nem szerepelnek benne többek között az üvegház-hatású gázok kibocsátása miatti éghajlatváltozás következtében fellépő károk, vagy azok a veszteségek, amelyek a területfoglalás miatt keletkeznek, és amelyeket szintén nem a közlekedés résztvevői fizetnek meg. Továbbá ide kell számolni azokat a károkat is, amelyek közvetetten kapcsolódnak a közlekedéshez, ugyanis olyan tevékenységek következtében jönnek létre, amelyek nélkül a gépjármű-közlekedés nem létezhetne (útépítés, autógyártás, kőolaj-kitermelés stb.). Az osztrák környezetvédelmi minisztérium adatai szerint ezek a tevékenységek 0,7-szer annyi energiát használnak fel, mint maga a közlekedés. Ha feltételezzük, hogy a környezeti károk arányosak az energiafelhasználással, akkor a közlekedés környezeti káraira kapott értéket meg kell szorozni 1,7-tel.

> *a környezeti károk miatt felmerülő költségeket is fizetnünk kell a jövőben*

Az *Európai Közlekedési Miniszterek Tanácsának* (ECMT) 1998-ban megjelent, *Hatékony közlekedést Európának – A külső költségek érvényesítésének módjai* című dokumentuma szerint (ld. az ábrát!) a külső költségeknek az árakba történő beépítése érdekében az Európai Unióban a személygépkocsiknak lakott területen kívül kilométerenként 0,063 ECU *(vagyis most már ennyi euro, ami kb. 15 Ft-ot tesz ki a 2002. március 29-i hivatalos árfolyamon számolva)*, városokban 0,098 ECU *(24 Ft)* többletdíjat kellene fizetniük. A tehergépkocsik esetében ez az összeg átlagosan 0,122 ECU *(30 Ft)*, illetve 0,256 ECU *(62 Ft)*.

Fontos megjegyezni, hogy ezek az összegek csak a jelenleg okozott külső költségekre vonatkoznak. Ha az elmúlt években felhalmozódott ilyen jellegű költségeket is megfizettetnék a közúti közlekedés résztvevőivel, akkor az említett összegek a többszörösükre emelkednének.

Lukács András – Pavics Lázár

A gépjármű-használókra kivetendő többletdíj az Európai Közlekedési Miniszterek Tanácsa szerint

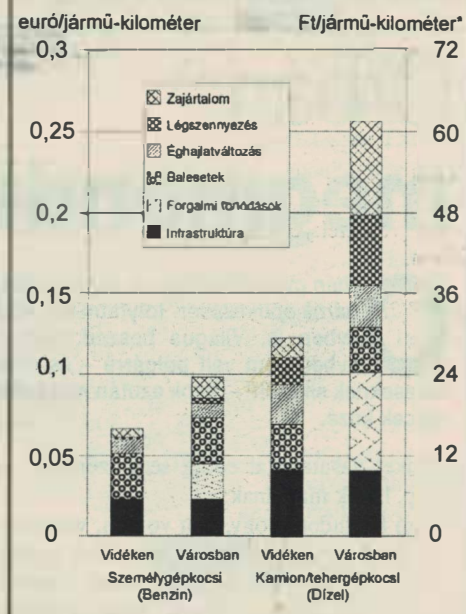

* Az MNB 2002. 03. 29-i devizaárfolyama alapján
Forrás: ECMT, 1998

A közlekedés által okozott környezeti károk költségei

	Költség a GDP %-ában		Költség folyó áron 2000-ben					
			Összesen		Közút		Vasút	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Balesetek	1,5	2,0	196	262	174	232	22	30
Levegőszennyeződés								
– helyi	1,0	1,3	131	170	125	162	6	8
– egyéb (külterületi)	0,3	0,5	39	65	34	57	5	8
Zaj, rezgés	0,8	1,0	105	131	85	106	20	25
Időveszteség	2,0	3,0	262	392	226	339	36	54
Összesen	5,6	7,8	732	1020	643	895	89	125

Forrás: A KHVM és KSH adatai alapján saját számítások

Fiatalodik

a Vasutasok Szakszervezete

Kiskunfélegyházán áprilisban háromnapos szakszervezeti képzésen vett részt huszonegy fiatal szakszervezeti tagunk. A résztvevők képzettségüket, munkakörüket tekintve különbözőek voltak és az ország különböző részeiből érkeztek. Ami biztosan közös volt bennük, az a fiatalság és a Vasutasok Szakszervezetéhez való tartozás. A képzést különösen indokolttá tette az a tény, hogy a Vasutasok Szakszervezete tagságának több, mint negyven százaléka fiatal.

Az együtt töltött idő alkalmat adott arra, hogy a fiatalok megismerjék egymást és azt a munkát, amely a szakszervezetben folyik. A foglalkozásokat *dr. Márkus Imre*, a VSZ elnöke vezette. A második napon a VSZ területi képviselet vezetői is bekapcsolódtak a képzésbe és így lehetőség nyílt arra, hogy a fiatal szakszervezeti tagok és szakszervezetünk vezető tisztségviselői közvetlenül is megismerjék egymást.

bátran bízhatunk szakszervezetünk jövőjében

A képzésen résztvevő fiatalok aktivitása és a szakszervezetről alkotott véleménye alapján bátran bízhatunk szakszervezetünk jövőjében.

Simon Dezső

Jó ötlet volt...

Jó ötlet volt a Vasutasok Szakszervezete tisztségviselői oktatását Berekfürdőre szervezni. Ez a kis termálvíz kihasználására épülő üdülőfalucska Karcag és Hortobágy között éppen megfelelt legtöbbünk elvárásának. A közösen üzemeltetett üdülő csendes környezetével, családias légkörével, visszafogott áraival jó lehetőséget adott az elmélyült gondolatcseréhez, parázs vitához és a lazító pihenéshez hétfőtől péntekig.

A közösen üzemeltetett üdülő csendes környezetével, családias légkörével, visszafogott áraival jó lehetőséget adott az elmélyült gondolatcseréhez, parázs vitához és a lazító pihenéshez

Fogarasi László, a Vasas Szakszervezeti Szövetség sajtóreferense és *Papp Zoltán* már az első nap este 9-ig gondoskodott arról, hogy senki se unatkozzon, és hogy másnaptól dr. *Márkus Imre*, a VSZ elnöke, *dr. Bíró Tibor* és *Simon Dezső* alelnökök ne csak hallgatóságot, de partnereket is találjanak az általuk felvezetett témákhoz. Persze kinek nincsenek kérdései, kételyei az aktuális szakszervezeti, politikai kérdésekkel kapcsolatban? Szervezeti életünkről, az információ-áramoltatásról, esetleg a kollektív szerződésről, az új Munka Törvénykönyvéről – kinek ne lenne véleménye?

Csütörtökön *Kiss Tibor* Debrecenből életszagú előadásával a székekhez szegezte a társaságot. Utána parázs vita alakult ki a női egyenjogúság témakörében *Hercegh Mária* sajátos ritmusságban. *Karácsony Szilárd* kommunikációs előadása és gyakorlatai sikeresen mozgatták meg az amúgy is rendkívül aktív társaságot és megcsillantották ennek a témának roppant fontosságát mindennapjainkban.

Tonzor Péter, a kiegészítő (nyugdíj, egészség, segély) pénztárakkal kapcsolatban felmerült kérdésekre válaszolt közvetlenül a tanfolyam értékelése előtt.

Az értékelésről röviden annyit, hogy akik itt együtt dolgoztunk, mind sokat épültünk tudásban. Ezúton köszönöm a szervezésben, lebonyolításban tevékenykedőknek, hogy lehetővé tették ezt a gazdagodást.

P.Z.

VALAMENNYI CSAPAT OKLEVÉLLEL, KÖNYVJUTALOMMAL ÉS SZELLEMILEG GYARAPODVA TÉRHETETT HAZA A TÖBBFORDULÓS, IZGALMAS VETÉLKEDŐ UTÁN

Hónapokig tartó vetélkedő Debrecenben

A nehéz és esetenként ravasz kérdések helyes megválaszolásához sokféle ismeretre, kutakodásra volt szükség, hogy összejöjjön a közel hatszáz pont a négy írásbeli közel negyven oldalnyi feladatának sikeres megoldásával. A döntőt február 9-en rendezték.

Első a Debreceni Ászok

Mind a tizenöt csapat nagy becsvágygyal és izgalommal küzdött a minél jobb eredmény eléréséért. Az újabb rejtvények, villámkérdések, anagrammák, térképismereti és zenei kérdések már jobban széthúzták a mezőnyt.

Tizenöt négyfős csapat jelentkezett az *Egyetértés Vasutas Művelődési Otthon* által tavaly októberben meghirdetett kvíz és rejtvényfejtő versenyre. A *Varga István* rejtvénykészítő által összeállított kérdéseket és megszerkesztett keresztrejtvények megfejtéseit négy alkalommal írásban küldhették be a résztvevők.

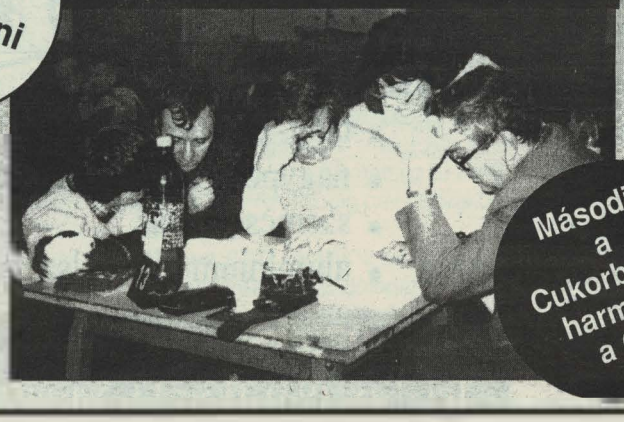

Második a Cukorborsó, harmadik a Q10

Az első helyezett a *Debreceni Ászok*, a második a nyíregyházi csomópont *Cukorborsó* nevű csapata, míg a harmadik a *Q10*, a területi igazgatóság csapata lett. Az első három csapat vásárlási utalványt, könyvet és oklevelet kapott.

A harmadik helyért hármas holtverseny alakult ki, amit villámkérdésekkel döntött el a zsűri. Végül a 4. és 5. helyezett is nyert vásárlási utalványt. Valamennyi csapat oklevéllel, könyvjutalommal és szellemileg gyarapodva térhetett haza a többfordulós, izgalmas vetélkedő után.

Seress István

Összefogás

„Lehet más a világ!”

Az ATTAC-Magyarország bemutatkozik

Az *ATTAC mozgalom* 1998 júniusában Franciaországban, a *„Le Monde Diplomatique”* című baloldali folyóirat főszerkesztőjének felhívására indult el azzal az első pillantásra talán semmitmondó céllal, hogy kikényszerítse a pénzpiacok demokratikus kontrollját. (Az ATTAC az *Association for the Taxation of Financial Transactions for the Aid of Citizens* angol kifejezés rövidítése. Jelentése: *szövetség a pénzügyi tranzakciók megadóztatására, a polgárok megsegítése érdekében.*) Ez a cél azonban olyan további kérdéseket vetett fel, és olyan óriási tömegek szívében vert visszhangot, hogy a szervezethez máig negyven európai, amerikai, afrikai ország, ezek számos neves közéleti személyisége, szakszervezeti és civil szervezeteinek sora csatlakozott.

Az ATTAC kiterjedt hálózattal bíró mozgalommá fejlődve, a közvélemény felrázásával egyre erőteljesebb nyomást gyakorol a liberalizmus, a tőkének kedvező szabad piac fellegváraira: demonstrációkkal (Nizza, Göteborg, Genova, Barcelona) és az olyan kérdések középpontba állításával, mint a spekulációs tőkemozgások megállítása (pl. a valutaátváltásokra kivetett adóval: Tobin-adó); a fejlődő országok adósságainak eltörlése; a csak a tőkének jövedelmező adóparadicsomok felszámolása; a jövedelemelosztás legfőbb igazságtalanságainak megszüntetése, stb. Az ATTAC információk terjesztésével, előadásokkal, vitákkal és akciókkal aktív *„népművelést”* végez, melynek kimondott célja, hogy felrázza a létbizonytalanságba, nélkülözésbe és nyomorba taszított embereket apátiájukból.

> A SZERVEZETHEZ MÁIG NEGYVEN EURÓPAI, AMERIKAI, AFRIKAI ORSZÁG, EZEK SZÁMOS KÖZÉLETI SZEMÉLYISÉGE, SZAKSZERVEZETI ÉS CIVIL SZERVEZETEINEK SORA CSATLAKOZOTT

% ATTAC Magyarország

Megértesse velük, hogy nem szükségszerű nélkülözésük, hogy nem ez a létező világok legjobbika,. Hogy az ATTAC immár nemzetközivé vált jelszavával együtt merjék gondolni és ki merjék mondani: ***„Lehet más a világ!”***

Az ATTAC által felvetett kérdések nem újak – lényegüket tekintve évtizedek óta ezek a társadalmak fő problémái. Új azonban az a mód, ahogyan kezelik őket: a széleskörű helyi és nemzetközi összefogás. Eredményeket a nemzetközivé vált (pénz)tőkével szemben csak ilyen összefogással érhetünk el!

Legyen a partnerünk!

A *Magyar Vasutas* olyan információhordozó, amely időben ér a megfelelő helyre. Segítségével azokhoz szólhat, akik pontosan értelmezik az Ön üzeneteit! Hirdessen, informáljon

A MAGYAR VASUTASBAN!

Az együttműködés érdekében keresse a szerkesztőséget: 1068 Budapest, Benczúr u. 41., Telefon: 342-0551, üzemi: 19-77

MVJ

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

ISO 9001 TÜV CERT

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

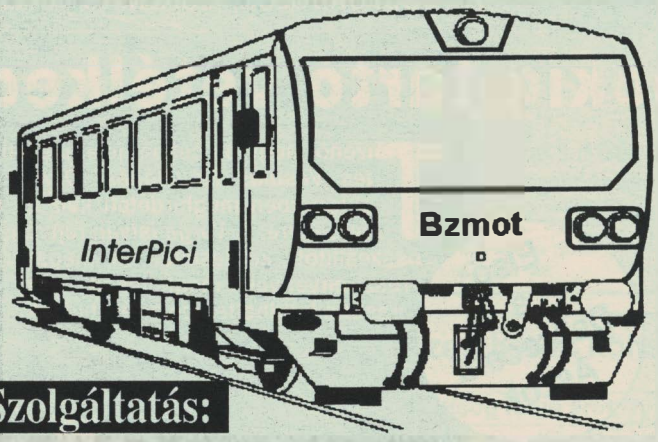

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Értékelés

A MÁV Rt. munkavédelmi **képviselő-választásokról**

A MÁV Rt.-nél 2001. november 27–28–29-én az üzemi tanácsválasztásokkal egy időben került sor a munkavédelmi képviselő választásokra, immár harmadik alkalommal. A választások minden vonatkozásban sikeresek voltak. Ezt igazolják a választások számszerű adatai is.

Háromszázhárom munkaszervezetben (szervezeti egységben) került sor választásokra. A választásra jogosultak 80%-a járult az urnák elé és adta le szavazatát a jelöltekre. Az 1995 és 1998-ban tartott munkavédelmi képviselő választásokhoz hasonlóan többségében a szakszervezetek jelöltjeit választották meg munkavédelmi képviselőnek, jelen esetben a megválasztott képviselők 82%-át. A képviselők 18%-a független jelöltként került megválasztásra. Hétszázharminc képviselőt választottak, többet, mint az 1998-ban tartott választásokon. Örvendetesen nőtt a női képviselők száma: arányuk 16% (férfi 84%).

> *Érdekük és családjuk érdekei is azt kívánják, hogy munkavégzés közben szerzett tapasztalataikat, a sejtett veszélyek felismerését* **közvetítsék** *a munkáltatók felé, s* **működjenek közre** *azok megszüntetésében*

Száz nagyobb szervezeti egységben (szolgálati főnökségeken) három vagy több képviselőt választottak. Ezeken a helyeken a hatályos munkavédelmi törvény (Mvt) (3) bek. előírása szerint *„amennyiben a munkavédelmi képviselők száma eléri a hármat, úgy munkahelyi munkavédelmi bizottság (a továbbiakban: bizottság) hozható létre. Bizottság létrehozása esetén a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat – ha azok a munkavállalók összességét érintik – a bizottság gyakorolja."*

Felmerül a kérdés, miért értékelhető eredményesnek a választás? Ez köszönhető a munkavállalóknak és a munkáltató szervezeteknek egyaránt, mert az elmúlt években kialakult egy érdekazonosság a munkavállalók és a munkáltatók között a munkavédelemben. Ennek összefüggési közreható tényezői a következőkben foglalhatók össze: *Az Mvt. 70. §. (1) bek. előírja: A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletére jogosultak maguk közül képviselőt vagy képviselőket választani, amennyiben a munkáltatónál foglalkoztatottak száma a 10 főt, illetőleg vagy döntően nem fizikai jellegű tevékenységet folytató munkáltatónál a 20 főt meghaladja. Ez azt jelenti, hogy a munkavállalók alanyi joga, hogy képviselőket válasszanak, de nem kötelező, mint az üzemi tanácsi választás.*

A munkáltatók többsége is felismerte a munkavédelmi képviseletek közreműködésének fontosságát és szerepét a munkahelyi balesetek, foglalkozási megbetegedések megelőzésében, mérséklésében.

Tapasztalataim szerint a MÁV Rt. munkáltatói szervezeteiben *„polgárjogot"* nyert annak felismerése, hogy a munkavállalókat be kell vonni a munkáltató azon döntéseinek előkészítésébe, amelyek hatással lehetnek a munkavállalók egészségére és biztonságára. A munkavállalók bevonása értékes segítséget nyújthat a munkavédelmi prevencióhoz, mert ők ismerik és nap, mint nap tapasztalják munkavégzés során azokat a veszélyeket és ártalmakat, amelyek egészségüket és biztonságukat veszélyeztetik.

siker

Újabb hatékonyabb megelőzési eszközökre, módszerekre van szükség

Érdekük és családjuk érdekei is azt kívánják, hogy munkavégzés közben szerzett tapasztalataikat, a sejtett veszélyek felismerését közvetítsék a munkáltatók felé, s működjenek közre azok megszüntetésében.

A MÁV Rt. 2001. évi munkavédelmi helyzete is igazolja, hogy a munkavédelmi képviselet sajátos eszközeivel és lehetőségeivel eredményesen járult hozzá a munkavédelmi helyzet javulásához.

A változások ellenére a *„vasút, mint veszélyes üzem"* baleseti és egészségkárosító veszélyei egyik napról a másikra nem tűnnek el. Újabb hatékonyabb megelőzési eszközökre, módszerek alkalmazására van szükség. Ezek közé tartozónak ajánlom az információáramlást úgy a munkaadók, mint a munkavállalók részéről.

A kölcsönös tájékoztatás elősegítheti a munkavállalókat és munkakörnyezetben tartózkodókat, hogy minden jelenlévő veszélyről, amely a munkavállalókat és környezetüket veszélyeztethetik, időben nyerjenek tájékoztatást. Természetesen ez a munkáltatóra vonatkozik.

A munkáltató a lehető legrövidebb időn belül tájékoztasson minden olyan munkavállalót, aki súlyos vagy közvetlen veszélynek van vagy lehet kitéve, a kockázatról és a védelmükre meghozott vagy meghozandó intézkedésekről.

Időbeni intézkedésre van szükség a munkavállalók felkészítésére súlyos vagy közvetlen veszélyekről, és a védelmükre meghozott vagy meghozandó intézkedésekről. Ez lehet a napi információs folyamat része, de lehet a szakmai oktatás is, mint közvetítő elem. Amennyiben az új, hatályba lépő 01 sz. oktatási utasítás tartalmi és didaktikai követelményei megvalósulnak, úgy az is a korábbi utasításoktól minőségileg eltérőleg a munkabiztonsági előírások betartását kedvezően befolyásolhatja.

Pásku Jenő
MvB munkabiztonsági szakértője

Példátlan munkáltatói támadás

Négyhónapos késéssel megalakult a Központi Munkavédelmi Bizottság

Az elköszönő *Központi Munkavédelmi Bizottság* (KMB) testülete a vállalati *Országos Koordinációs Bizottság* felkérésének eleget téve – március 21-i ülésén – egyhangú szavazással döntött az új KMB alakítás módjáról, és az előző, eddig bevált gyakorlata mellett foglalt állást.

Ennek megfelelően 2002. április 2-án a három reprezentatív szakszervezet által delegált választott munkavédelmi képviselők létrehozták a *MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottságot,* majd tagjaik közül megválasztották elnökét.

A *Vasúti Érdekegyeztető Tanács* munkájának ellehetetlenítése után a MÁV Rt. vezetése a *KMB munkavállalói részvételi intézmény* létrejöttének és működésének akadályozását is célul tűzte.

A Központi Munkavédelmi Bizottság megalakulását a munkáltató megtámadta, a munkavállalói képviselet alakításába ismét be akar avatkozni.

A példátlan munkáltatói magatartásra a három reprezentatív szakszervezet jogi úton ad választ.

Vasutasok Szakszervezete

Fórum az egészségért!

Egészségügyi fórumot szervezett a *VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete* 2001. március 25-én a nyugdíjas alapszervezetek tisztségviselői számára. Az egészségügyi fórum része annak a mozgalomnak, melyet a Nyugdíjasok Egészséges Nemzetért tízéves népegészségügyi program keretében szerveztek. A fórumok témaköreit az *Egészségügyi Minisztérium* célprogramjának ajánlata alapján határozta meg az ONYSZ a nyugdíjasok, időskorúak érdekeinek, érdeklődésének, egészségi állapotának figyelembevételével.

A fórum avatott előadója *Dr. Füzér István*, a *MÁV Kórház Krónikus Osztályának* osztályvezető főorvosa volt. A rendezvényen részt vett *Dr. Fehér József, a NYOK Egészségügyi Bizottságának* titkára és az *ONYSZ teljeskörű vezető testülete.*

„Az élet meghosszabbítható" – kezdte előadását a főorvos, majd részletes tájékoztatást adott a lakosság egészségügyi állapotáról, összevetve azt a világ más országainak helyzetével. Az egészséges élet megóvható, az élet meghosszabbítható a tudatosan vállalt és alkalmazott magatartással, mértékletességgel. Nyomatékkal hívta fel a hallgatóság figyelmét a test és a szellem gondozásának, tréningjének fontosságára, hasznosságára.

„az élet meghosszabbítható"

Nélkülözhetetlen követelmény, hogy idős korban rendszeresen végezzünk testedzést, könnyű testmozgást, hosszú sétákat a terhelés fokozatos növelésével. Attól viszont óva intett, hogy bármit is túlzásba vigyünk.

Az orvos figyelmeztetett az elhízás vérnyomást, szívet, májat, veséket károsító hatására. Így, csakis így és ezek figyelembevételével van mód az élet megjavítására, meghosszabbítására. Felhívta a figyelmet egészségi állapotunk rendszeres ellenőrzésére, ellenőriztetésére, ugyanis olyan hatások is érik szervezetünket, melyek kivédése tőlünk függetlenül is kialakulhat. Ilyenek a környezeti, az urbanizációval járó káros hatások, a zaj, a por, a járművek égéstermékei és más ártalmaknak súlyos következményei. Fontosnak tartotta a rendszeres szűrővizsgálatok lehetőségeinek kihasználását, hogy kiderülhessenek általunk ismeretlen bajaink is, ha netán lennének ilyenek. Az előadást élénk érdeklődés kísérte egyéni és közérdekű gondok sorolásával, megállapítva a fórum hasznosságát. Hasonló fórumok megrendezésére kerül sor országszerte a VSZ ONYSZ és az MSZOSZ, valamint a NYOK szervezésében.

„Fenntartani a test töretlen egészségét, a test, a szellem állandó élénkségét és nyugalmát és megőrizni ezeket a késő öregkorig..."
van Boerhaave XIII. sz.

Fontosnak tartotta a rendszeres szűrővizsgálatok lehetőségeinek kihasználását, hogy kiderülhessenek általunk ismeretlen bajaink is, ha netán lennének ilyenek

Az egészségügyi fórumot követően elnöki értekezlet megtartására került sor a jelenlévő budapesti területi szervezethez tartozó alapszervezetek vezetői számára. Az elnöki értekezlet napirendje elsősorban az országgyűlési képviselő választásra, a VSZ és az ONYSZ soros kongresszusaira, az alapszervezetek tisztújító taggyűléseinek előkészületeire irányította a figyelmet.

Pallos György, az ONYSZ ügyvezető elnöke részletesen ismertette a VSZ, az MSZOSZ és a NYOK nyugdíjasok helyzetének elemzésére épített állásfoglalásait. Felhívta a figyelmet a választások fontosságára, a nyugdíjas érdekek szem előtt tartására. Emlékeztetett az elmúlt évek nyugdíjasokat érintő eseményeire, utalva a pártok programjaiban rögzített vállalásaira. Szemelvényeket ismertetett azokból az MSZP által tervezett intézkedésekből, melyek az elmúlt ciklus alatt a nyugdíjasokat hátrányosan érintő döntéseket korrigálják. Részletes útmutatást adott az alapszervezetek tisztújító taggyűléseinek megtartásához.

Az elnöki értekezlet e témák iránt is nagyfokú érdeklődést mutatott. A jelenlévők számos napi gond megoldásához kértek központi támogatást, segítséget.

Hegedűs Károly

ARANYSZÁJ

Revans
(Sörpuccs)

Hosszú pályafutásom egyik emlékezetes történetét mesélem el és ha érdemesnek tartod, foglalkozz vele – kezdte mondókáját volt állomásfőnök barátom. Akkoriban, mikor főnök lettem, szinte minden főnöki lakás a forgalmi iroda fölött volt, valószínűleg nem véletlenül. Magam is egy ilyen állomásra kerültem, ahol még a telefon is fel volt vezetve a forgalmiból, egyenesen a hálószobába. Így még éjjel is szolgálatban voltam, hiszen gyakorta a legalkalmatlanabb pillanatban csörgött folytonosan az *„induktoros"* mindaddig, amíg bele nem szóltam. Tudod, ez az egész jól ki volt találva, hiszen az emeletről mindent látott, hallott az ember, miközben ő láthatatlan maradt a függöny mögött.

Történt egyszer úgy éjfél tájt, amikor még egy utolsó pillantást vetettem ágybabújás előtt az állomásra, hogy látom, a Kispipa felől jön János, a málházó egy nagy kancsó sörrel, körültekintően közelítve a forgalmi irodát. Nyúlok a házi telefonhoz. Köszönöm Halász úr a figyelmességet, a sört küldje fel, egyébként nyugodt éjszakát kívánok maguknak. A hebegő forgalmista igyekezett kivágni magát, miszerint a sört nekem szánták meglepetésül. Valaki tényleg meglepődött akkor.

A HEBEGŐ FORGALMISTA IGYEKEZETT KIVÁGNI MAGÁT, MISZERINT A SÖRT NEKEM SZÁNTÁK

A történetnek azonban itt még nincs vége, mert azt csak nyugdíjas búcsúztatásom alkalmával ismerhettem meg. Az idő múlásával megint Halász úrék voltak éjszakai szolgálatban, amikor úgy hajnali három óra tájékán kegyetlen csörgéssel riasztott a fali telefon.

– Főnök úr! Valaki a forró dróton jelezte, hogy útban van hozzánk Tintás Felügyelő úr, aki éppen éjjeli ellenőrzést tart.

Mint akit a darázs csípett, ugrottam öltözni, borotválkozni, hogy a *„Vadkan"*-nak tisztelt fejes rendben találjon mindent, hiszen ő még az élő fába is képes belekötni. Alig telt bele tíz perc, teljes díszben serénykedtem a főnöki irodában, Halászékat ugráltatva. Fel sem tűnt, hogy ők cseppet sem idegeskedtek, hiszen tudták, hogy Tintás csak a főnököket egrecírozza. Ólomlábakon múlt az éjszaka, de az ellenőr csak nem akart megérkezni. Úgy hajnali fél hat tájékán holtfáradtan felmentem a lakásba, és teljes díszben lestem a házi telefont. De az süket maradt reggelig.

Nyugdíjas búcsúztatásomat utódom, Halász úr tartotta. Érdemeim dicsérése után felemlegette a *„sör rekvirálást"*, és Tintás Felügyelő elmaradt éjszakai ellenőrzését. A búcsúbeszédből tudtam meg, hogy a Főfelügyelő azon az éjszakán az ország másik sarkában éppen egy lakodalomban húzatta, hogy *„megy a gőzös Kanizsára"*. Halász úr bevallotta, hogy a riasztást ők találták ki, kárpótlásul az elkobzott sör miatt.

Búcsúzóul figyelmeztettem utódomat, *„nem kell az állomást éjszaka is fentről bámulnia, arra ott van az egész nap!"*

H. K.

Szűrés a **nők egészségéért**

Belgyógyászati vizsgálat a miskolci TEK-ben

A *Vasutasok Szakszervezete Női Választmánya* kezdeményezésére a nők világnapja alkalmából a *Vasútegészségügyi KHT* az ország különböző pontján lévő *Területi Egészségügyi Központjaiban* különféle szűrővizsgálatokat végzett a jelentkező nők körében. A nőgyógyászati, fogászati, belgyógyászati stb. rendelésre a *Területi IB-k felhívására* mentek el a hölgyek. Így történt ez Miskolcon is március 1-jén, ahol belgyógyászati vizsgálaton vehettek részt a vállalkozó kedvűek.

***Dr. Ács Judit* belgyógyásszal a rendelés megkezdése előtt beszélgettünk az időszakos szűrővizsgálatok, a megelőzés fontosságáról:**

– Sajnos a betegek nagy része már csak akkor jön el a rendelésre, ha már komolyabb baj van, amikor már sokkal nehezebb a gyógyulást elősegíteni, pedig ha időben elkezdjük a terápiát, nagyobb az esély a gyógyulásra, elkerülhetők a komplikációk. Ennek több oka van: nincs ideje orvoshoz menni, esetleg távol lakik, mások féltik az állásukat, nem mernek táppénzre menni, stb. Mindenesetre az lenne az ideális, ha évente legalább egyszer megjelennének egy általános vizsgálaton, mert olyan dolgok is kiderülhetnek ilyenkor, amiről a páciens nem is tud, hiszen nem érzi betegnek magát. Egy egyszerű EKG vizsgálatból például sok mindenre lehet következtetni: magas vérnyomás, dohányosoknál szívnagyobbodás, lábon kihordott enyhe lefolyású szívinfarktus stb.

● Vannak- e tipikus női betegségek?

– Az elhízás, a depresszió, a neurózis, a magas vérnyomás, a cukor, a meszesedés, a mozgásszervi betegségek. Ezekben közrejátszik a helytelen, rendszertelen életmód és táplálkozás. A vasutasok nagy részénél a változó munkakör, az utazás miatt nem megoldott a melegétkeztetés, az üzemi konyhák is elsorvadnak. Az éjszakai műszakban ugyanúgy kellene táplálkozni, mint nappal, de ez többnyire elmarad. A kettes típusú cukorbetegség és a csontritkulás – elsősorban ülő munkát folytatóknál – pedig általában 40 év felett jelentkezik. Mindkettő kezdeti stádiumában felfedezhető lenne egy rutinvizsgálattal. Ma már szerencsére a jó propagandának köszönhetően egyre több nő megy el mellrákszűrésre is. Így idejében lehet segíteni, megelőzve a nagyobb bajt, a lelki traumát is.

● A háziorvosok, az üzemorvosok mennyire partnerei a szakorvosnak, küldik-e a betegeket, hiszen ide csak beutalóval lehet jönni...

– Az üzemorvosi hálózat saját tapasztalatom szerint jól működik, a felülvizsgálatok alkalmával kiszűrik azokat, akiknek további vizsgálatra, kezelésre van szükségük. Mi tovább foglalkozunk a beteggel, ha szükséges további speciális vizsgálatokra, vagy más szakrendelésre is elküldjük. A háziorvosokkal már nem ilyen egyértelmű a helyzet, ha nincs baja a páciensnek, nehezebben adnak beutalót egy vizsgálatra. Örömmel mondhatom, hogy a rendelőintézet nagyon jól felszerelt, a gastroenterológiai vizsgálat kivételével mindent egy épületen belül el tudunk végezni, nem kell több helyre elmenni. Úgy tapasztalom, a betegek bizalommal jönnek ide, sokszor az emberi hozzáállás még a technikai hiányosságokat is pótolhatja.

● Mi a véleménye a szakszervezet mai kezdeményezéséről?

– Nagyon örülök neki, hasznosnak, jó ötletnek tartom. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni a megelőzés fontosságát. Sajnos manapság újból kezdenek olyan betegségek is terjedni, amit már csak elvétve lehetett felfedezni – gondolok itt a rühességre, a hajtetűre, a tüdőbetegségre – amelyeket egyszerű hétköznapi érintkezéssel el lehet kapni. A társadalom egészének romlott az egészségi állapota, melynek egyik oka az életkörülmények romlása. Nőtt a hajléktalanok, az elszegényedettek száma, mely kihatással van a többi ember életére is. Ezért is fontos, hogy többet törődjünk az egészségünkkel.

A beszélgetés után megkérdeztem a vizsgálatra váró hölgyeket, mi késztette őket arra, hogy eljöjjenek?

> *ha időben elkezdjük a terápiát, nagyobb az esély a gyógyulásra, elkerülhetők a komplikációk.*

Buku Istvánné, – akivel a rendelőben is találkoztam – mondja, hogy ő rendszeresen jár ide, mert a vérnyomása ellenőrzésre szorul, és más okok miatt is kontrollálnia kell magát.

Túróczi Lászlóné, aki egyik szervezője volt a mai szűrésnek bevallja, hogy neki már régebben vissza kellett volna jönnie, de csak halogatta. – Most biztos ki fogok kapni a doktornőtől – mondja.

Mentségül felhozza, hogy a beutalóért a háziorvosnál bizony ki kell várni a sort, a távolság, az idő sokszor gátló tényező, és elodázódik a dolog. Mindig van, ami pillanatnyilag fontosabb, az egészség várhat, – amíg meg nem unja.

● És az egészséges életmóddal, táplálkozással hogy állnak? – kérdem, bár sejtem a választ.

– Könnyű annak papolni, akinek van miből, és még ideje is van rá – replikázik egy nyugdíjaskorú néni, a többiek pedig helyeselnek. – Mi is szeretnénk egészségesen élni, táplálkozni, de örülünk, ha a nyugdíjból, a fizetésből ki tudjuk gazdálkodni a napi szükségletet. Talán később az unokáink elérik ezt, de nekik sem csak hamburgert kéne enni meg hot dogot és pizzát.

Én mindenesetre azzal búcsúztam, a lányoknak, hölgyeknek, nagymamáknak kívánok jó egészséget és egészségesebb életmódot, ehhez pedig megfelelő anyagi hátteret.

Orosz Tamás

Annyit **tégy** meg az egészségedért...

Nagyon eredményes volt a szűrés

Az MSZOSZ Női Választmánya által meghirdetett *„Annyit tégy meg az egészségedért"* elnevezésű ingyenes nőgyógyászati szűrővizsgálatot tartottak Záhony MÁV Rendelőintézetében 2002. március 6-án.

A szűrővizsgálatot megelőzte a városban, a munkahelyeken a plakátok kifüggesztése, s a helyi városi *„hirdetőben"* felhívás a nőkhöz, melyben kérték, hogy saját egészségük érdekében minél többen jelenjenek meg a vizsgálaton.

A MÁV Rendelőintézet megbízott vezetője, *Dr. Nagy Anna* személyesen kereste meg a nyugdíjas klubban lévő asszonyokat és biztatta őket, hogy vegyenek részt ezen a szűrésen. Segített abban is, hogy a vizsgálatokhoz a többlet műszereket, anyagokat előteremtette a *Vasútegészségügyi KHT Debrecen MÁV Rendelőintézetétől.* A szűrést *dr. Kozma László* szülész-nőgyógyász végezte *Nagy Jánosné* és *Balogh Sándorné* asszisztensek segítségével.

El lehet mondani, hogy Záhonyban a szűrési vizsgálatok nagyon eredményesek voltak. A vizsgálatokra a közeli településekről is érkeztek. Kérik, hogy a jövő évben is legyen lehetőség újabb vizsgálatra Záhonyban.

Révész Bertalanné

Lass, ne csak nézz!

„Mindnyájunknak el kell menni!”

„Kossuth Lajos azt üzente, elfogyott a regimentje, ha még egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni. Éljen a Magyar Szabadság, Éljen a Haza!”

Valahogy így szól a híres Kossuth nóta, aminek most különös aktualitást ad a szabadság szellemének immár karnyújtásra lévő győzelmi lehetősége a választásokon.

Sokan kérdeztek már rá, hogy egy kifejezetten lelkesítő, toborzó nótában vajon miért kellett *„Kossuth Apánknak”* még egyszer üzennie. Ha elfogyott a regiment, menni kell, és kész. Mire jó ez az alkudozás? De hát ilyet csak az kérdez, aki nem ismeri Magyarországot, a magyar nép mindenkori és minden propagandával szembeni alapvető gyanakvását. Mert nem az államiságunk, s pláne nem az újabban politikai bálványként agyongyalázott Szent Koronának, nem Szent István nagyon is erőszakosan megvalósított térítő bölcsességének, vagy hogy egy nagyot ugorjunk a történelemben, mint Pósalaky úr a Légy jó mindhalálig című Móricz regényben újságolvasás közben, nem Kádár János terror utáni kompromisszumkészségének, hanem ennek az alapvető, hitetlenkedő, s ebben cseppet sem zsákutcás, hanem nagyon is bölcs magyar alkatnak köszönhető a túlélésünk, amelyik kétszer is megvizsgál mindent, mielőtt hinne benne. Az *„És mégis!”* mellett a magyar történelem másik kulcsmondata a *„Ha még egyszer...”*. A minden józan érvvel ellenszegülő kitartás és a kételkedés furcsa együttese tartott meg bennünket a Kárpát medencében ezer évig keresztségnek és magyarnak.

És bizony ezt tévesztették szem elől a tapasztalatlan és félművelt Fideszes fiúk, amikor azt hitték, hogy ennek az országnak, ennek a népnek néhányszor csak jó nagyot kell hazudni (a hatásosság hatalmas költségeit magukkal az adózókkal megfizettetve), s akkor majd csak úgy dőlnek nekik a szavazatok maguktól.

De hiába volt a koronahurcolászás, a millenniumra elherdált milliárdok, amiknek jelentős hányada aztán Fidesz-közeli zsebekben landolt, hiába a tűzijátékok bódulata, a megrendelt közvélemény-kutatások. A választások első fordulójának éjszakája bebizonyította, hogy mégsem lehetett megtéveszteni a magyar népet, a magyar munkást. És ne szégyelljük ezt a szót, hogy munkás. Tetszik, nem tetszik az uraknak, a rendszerváltás vesztese, a magyar munkás újra öntudatra ébredt. És elment szavazni. És a baloldalra szavazott. S ennek azért nem kevéssé fontos előzménye, hogy a szakszervezetek az MSZP-vel most nem az országgyűlésbe bejuttatandó funkcionáriusok számáról mutyiztak, hanem elvi megállapodást kötöttek a munkásérdekek képviseletéről. Ehhez a megállapodáshoz csatlakozott a Vasutasok Szakszervezete is.

mi, magyar, baloldali, öntudatos munkások nyertük meg a választások első fordulóját

mindnyájunknak el kell menni

Szaktársak! Mondhat bármit elegáns kalapkájában *Dávid Ibolya*, duzzadhat a megalapozatlan önbizalomtól *Orbán Viktor* a szónoki emelvényen, és mézes-mázoskodhat a szakszervezeti múltját eláruló *Pokorni Zoltán*, mi, magyar, baloldali, öntudatos munkások nyertük meg a választások első fordulóját. Mi mentettük meg a magyar demokráciát, mi őriztük meg a rendszerváltás vívmányait, aminek javaiból pedig ugyancsak soványan részesültünk. Mi akadályoztuk meg, hogy míg a Defend őrző-védői és a MIÉP-esek fegyelmezetten masíroznak a körutakon, egy ugyancsak méltatlan fiatalember a saját fejére tegye a koronát a Parlamentben. Mi nem hittünk a nyájaskodó papi sugalmazásnak, amikor egyházaink olyan ügyekbe avatkoztak, ami bizony nem tartozik rájuk. Mi emlékeztünk rá, hogy Jézus sohasem politizált, s mi őriztük a legfőbb parancsolatot, hogy szeresd felebarátodat, mint önmagadat, miközben mások a fél országot lehazaárulózták, öngyilkosságra bíztatták, hogy a maradékon diktatórikusan uralkodhassanak. Mi őriztük keresztény hitünket, vagy voltunk becsületes ateisták, de gyűlölködni nem voltunk hajlandók soha.

> *Tetszik, nem tetszik az uraknak, a rendszerváltás vesztese, a magyar munkás újra öntudatra ébredt. És elment szavazni. És a baloldalra szavazott. S ennek azért nem kevéssé fontos előzménye, hogy a szakszervezetek az MSZP-vel most nem az országgyűlésbe bejuttatandó funkcionáriusok számáról mutyiztak, hanem elvi megállapodást kötöttek a munkásérdekek képviseletéről.*

Mi tudjuk, hogy a magyar választási rendszer a Kossuth nótával összecseng, hogy ahol lesz második forduló, ott mindnyájunknak el kell menni, újra szavazni. De azt is tudjuk ám, hogy ez csak a kezdet. Hogy az új kormánytól, mert velük megtehetjük, mert mi juttatjuk hatalomra őket, igenis számon fogjuk kérni az elvi megállapodás gyakorlati részleteit. Mert kárpótlást kérünk a tizenkét évnyi szenvedésért és mellőztetésért. Mert rendet, átlátható viszonyokat akarunk a munka világában. Kollektív szerződést, igazságos és arányos bértáblát. Biztonságot és tisztes megélhetést.

Akik most a mi szavazataink alakíthatnak új kormányt, számolhatnak a szigorú elszámoltatással. Csöndesen, eredményesen, szorgalmasan fogunk dolgozni, ha lehet és érdemes. De sztrájkolni fogunk és tüntetni, ha kell. Most a második fordulóban pedig elmegyünk szavazni. Megtesszük, ami rajtunk múlik.

Mező Ferenc

Izsák Jenő grafikája

Zsüllen

Bemutatjuk Lengyel Júlia, K.E.T. díjas festőművészt

Sári Katalin művészettörténész és Lengyel Júlia a kiállítás megnyitóján

Lengyel Júlia – művésznevén Zsüllen – nem csak vasutas, hanem művészcsaládból is származik. Felmenői ükszülőkig visszamenőleg vasutasok, de dédapja híres mesemondó, nagyapja füttyművész volt, nagyanyja pedig ma is aktív tagja Bag község népi együttesének.

A ma már műveivel elismertséget, adakozásaival és karitatív szervező munkájával közismertséget szerzett művésznővel a *Kispesti Kaszinóban február végétől március elejéig tartó kiállítása* kapcsán beszélgettünk.

– Szintén vasutas szüleimnek köszönhetem, hogy a festészettel már egész kis koromban kapcsolatba kerültem. Családunk rendszeresen összejárt a Gödöllői Pft.-nél dolgozó Virág Gellért szobrász és festőművésszel, aki már kilencévesen elkezdett tanítani. Később, amikor pályát kellett választanom, már mindenáron festő szerettem volna lenni. Végül címfestői képesítéssel a zsebemben a Keleti pályaudvaron kaptam állást. Itt is szerencsém volt, mert a Verseny utcai műhelyben dolgozó *Vörös Bélától* portréfestészetet tanulhattam.

● Ezek szerint mindvégig magántanítványként fejlődött?

– Többnyire igen. Végül *Vörös Béla* tanácsára iratkoztam be a *Vasutas Zene és Képzőművészeti Iskolába*, ahol *Benedek György* szobrász és *Hegedűs István* grafikus volt a mesterem. 1990-től, amikor az iskola vezetőségi tagja lettem, számos hazai és külföldi művésztábort szerveztem, ahol magam is tovább csiszolhattam tudásomat. Többek közt így kerültem kapcsolatba *Kerecsányi Miklóssal*, akitől a ma is gyakorolt késtechnikát sajátíthattam el.

● Mikor kapta a festőművész minősítést?

– 1992-ben Ungváron díjazott a *Kárpátaljai Kassai Antal* K.E.T. (Kerecsányi-Egressy-Tegza) szövetség. Mivel nincs főiskolai végzettségem, a művészvilág a teljesítményem alapján fogadott el. Azóta számos kiállításra hívtak meg. Így például 1993-ban Szlovákiában, 94-ben Hollandiában járhattam képeimmel. Magyarországon is több nemzetközi kiállításon vehettem részt a *Pataki Művelődési Házban* éppúgy, mint a Vigadóbeli *Intergalérián*.

Bagon, lakóhelyemen állandó kiállításom van, illetve ugyancsak állandó díszvendége lehetek az *Aszódi Augusztusi Fesztiválnak*.

● Mindezt munka mellett. Hogyan győzi?

– Jelenleg a Nyugati-pályaudvar műszakjánál vagyok járműfestő és mázoló. Tulajdonképpen minden szabadidőmet a festészetnek szentelem. Nem múlhat el úgy nap, hogy ne alkossak. Minden hétvégén, a szabadságom alatt, de sokszor éjjel is festek. Ma, amikor az emberek rendkívül el vannak keseredve, úgy érzem, képeimmel hitet tudok beléjük önteni. Tulajdonképpen arra törekszem, hogy a műveimmel szeretetet és örömet tudjak adni mindenkinek. A színekkel pedig a szépre, a jóra kívánom ráhangolni azokat, akik megtekintik a festményeimet.

> NEM MÚLHAT EL ÚGY NAP, HOGY NE ALKOSSAK. MINDEN HÉTVÉGÉN, A SZABADSÁGOM ALATT, DE SOKSZOR ÉJJEL IS FESTEK.
>
> MA, AMIKOR AZ EMBEREK RENDKÍVÜL EL VANNAK KESEREDVE, ÚGY ÉRZEM, KÉPEIMMEL HITET TUDOK BELÉJÜK ÖNTENI.

● Az emberszeretetét nem csak a művészetével, hanem karitatív munkájával is kifejezi.

– Egy olyan világban, ahol a politika nem törődik a kisemberek gondjaival, ott nagyon nagy szükség van az összefogásra.

Elég, ha csak arra gondolunk, hogy *Barta Boglárka* rendőr szüleinek is a nyilvánossághoz kellett fordulniuk, hogy összegyűjtsék gyermekük műtétjére a pénzt.

Ma már egyre könnyebben lehet az ilyen esetekben a művészvilágot adakozásra mozgósítani. Legutóbb például több, mint száz festményt tudtam összegyűjteni egy másik kisfiú bécsi műtétjéhez. Szerencsére az ilyen jellegű munkát a média is megfelelően támogatja.

K.Sz.

Emlékkupa

SZABÓ SÁNDOR EMLÉKÉRE

Szabó Sándor, a Debreceni Gépészeti Főnökség két évvel ezelőtt elhunyt Vasutasok Szakszervete Alapszervezeti titkára tiszteletére kollégái kezdeményezésére 2002. március 23-án labdarúgó kupát szerveztek. A rendezvényt a VSZ Gépészeti Intéző Bizottsága (GIB) is támogatta.

Első a Püspökladányi MOSZ csapata, **második** a Debreceni MOSZ, **harmadik** a Debreceni Reszortosok csapata

Az ország minden részéből összegyűlt aktív és volt gépész szb-titkárok reggel kilenc órakor egy-egy szál virág elhelyezésével rótták le tiszteletüket *Szabó Sándor* sírjánál. A megemlékezésen – amelyen az elhunyt *családja és kollégái* is megjelentek – *Pszota Árpád*, a GIB titkára mondott beszédet.

A szónok őszinte és együttérző szavakkal emlékezett meg a fiatalon és hirtelen elhunyt kollégáról, aki közösség- és sportszerető emberként egész életében mozgatója volt a debreceni vasutas szabadidős labdarúgó életnek. Éppen ezért a tiszteletére és emlékére munkatársai által kezdeményezett *„Szabó Sándor" Kispályás Labdarúgó Kupa* évenkénti megrendezését a *VSZ Gépészeti Intéző Bizottsága* is támogatja.

A megemlékezést követően a Debreceni konténerátrakó pályaudvar melletti sportpályán kilenc csapat részvételével megtartották az első *„Szabó Sándor" Kupa* mérkőzéseit, amelyet a MÁV Rt. is támogatott.

A labdarúgó tornán az első helyet a ***Püspökladányi MOSZ csapata*** szerezte meg. Második lett a ***Debreceni MOSZ,*** harmadik pedig a ***Debreceni Reszortosok*** csapata. A Hetesrúgó versenyben a legjobb kapus címet ***Rácz Barna*** érdemelte ki.

Valamennyi résztvevő nevében köszönetünket fejezzük ki ***Guba Sándor*** Gépészeti Főnökség vezetőjének, és ***Swarcz Zoltán*** szb-tagnak a kitűnő szervezésért.

Önerős szakképzés a MÁV Északi Járműjavító Kft.-ben

1980-ban, vasutgépész hallgatokent jartam először az *Eszaki Jarmujavitoban*. Akkor még nem volt kft., de mindenki a vasuti mozdonyjavitas fellegvarakent emlegette. Az elmult evtized atszervezesei az *„Eszakit"* sem kerültek el. A fo profil megmaradt, de mint kiderült, jelentősen megfogyott létszammal végzik a nagyteljesítményű villamos és dízelmozdonyok javítását. A szakemberek önerős pótlására indított szakmunkásképző tanfolyamról *Soós Endre* ügyvezető igazgató, *Sárvári György*, humánpolitikai osztályvezető és *Simányi Miklós*, nyugalmazott főiskolai docens nyilatkozott a Magyar Vasutasnak.

● Mi tette szükségessé a tanfolyam elindítását?

Soós Endre: Jómagam immár negyven éve foglalkozom vasúti járnűvek javításával, ami rendkívül bonyolult feladat. Bizonyításra nem szoruló tény, hogy a dízelmotorok, a nagyteljesítményű villamosmotorok, a forgóvázak és a kiegészítő berendezések javításával foglalkozók mind komplikált feladatokat látnak el. Ugyanakkor az állami oktatásban visszaszorult azon szakmák képzése, amelyre a bonyolult vasúti járművek szereléséhez, üzembehelyezéséhez és próbájához szükség van. Sajnos a nagy tapasztalattal rendelkező szakembereink egyre nagyobb számban érik el a nyugdíjkorhatárt, ezért gondoskodnunk kell az utánpótlásról.

● Ezek szerint az utcáról nem tudnak felvenni szakembereket.

S. E.: Így van. Ma már nem találni olyan állami iskolát, ahonnan a kikerülők tisztában lennének a V 43-as mozdony szerkezeti elemeivel, ezért kollégáimmal hamar rájöttünk, magunknak kell megoldanunk a kérdést. A szándék megszületése után kezdtük el keresni azokat a profi szakembereket, akik a műszaki felnőttoktatásban segítségünkre lehetnek. Így jutottunk el *Simányi Miklóshoz*, aki több évtizeden át dolgozott nálunk, majd nyugdíjazásáig a győri műszaki főiskola vasútgépész osztályát vezette. Legnagyobb örömünkre elfogadta a felkérést és összeállította a tantervet.

● Hogyan választották ki a tanfolyamon résztvevőket?

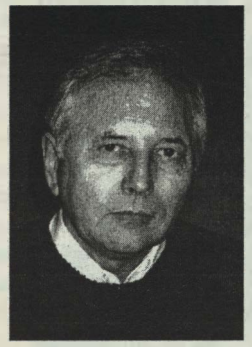

Sárvári György: A tanfolyam terveinek összeállításával egyidejűleg közreadtunk egy felhívást, amelyben megfogalmaztuk a részvétel követelményeit is. Arra törekedtünk, hogy a jelentkezők a villamos járműszerelési ismeretek elsajátításához szükséges rokonszakmával rendelkezzenek, és vállalják a munka melletti tanulással járó többletterhelést is. Eredetileg huszonöt főre terveztük a létszámot, végül tizennyolcan kezdték el szeptemberben a tanfolyamot. A jelentkezők többsége tíz-húsz éve dolgozik nálunk. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy akik elkezdték, végigcsinálják. Mindannyian aktívak és komolyan veszik a képzést.

> *A hallgatók segítik egymást, és kialakulóban van egy egészséges közösségi szellem is. A tudás megszerzése mellett rohanó világunkban a szakma igényességét, összefogását tartom az egyik legfontosabb eredménynek.*

● A szakképzések esetében alapvető kérdés, hogy államilag elismert végzettséget adnak-e.

S. Gy.: Amikor minden cégen belüli feltételt megteremtettünk, keresnünk kellett egy olyan intézményt, amely biztosítja a szakmai felügyeletet és rendelkezik az állami végzettség kiadásához szükséges feltételekkel. A *Baross Gábor Oktatási Központban* mindkét tekintetben partnerre találtunk. Tény, hogy a jelenleg futó tanfolyam még nem nyújt úgynevezett OKJ-s képesítést, de azon vagyunk, hogy a jövőben ennek a feltételnek is megfeleljünk. Nagyon fontos, hogy ezt is a szakképzési alap terhére tudtuk megszervezni, akárcsak a többi házon belül szervezett tanfolyamot. Ezek többségét az ISO által is megkövetelt képzési terv keretében indítjuk, mint például a minősített hegesztő, öntő, illetve CNC esztergályos tanfolyamokat is.

● Milyen szempontok szerint állították össze a tantervet?

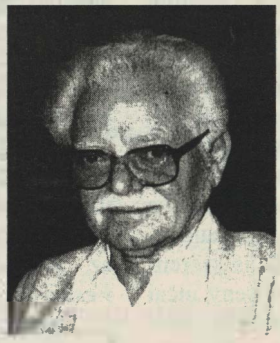

Simányi Miklós: Egy évvel ezelőtt körvonalazódott, hogy milyen képzettségű szakemberekre van szüksége a járműjavítónak. Mint kiderült, elsősorban elméletileg kell továbbképeznünk a ma is itt dolgozó szakmunkásokat. Éppen ezért a kétszáz órás tanterv nagyobb részét alapozó ismeretek teszik ki, úgymint villamos-ipari szakismeretek, szakrajz, elektrotechnika, villamos mérések alapjai. Ezeket egészítik ki a konkrét járművek javításához kapcsolódó ismeretek. Jelenleg a V 43-as mozdony fődarabjaira, azok szerelésére, méréseire, próbáira helyezzük a hangsúlyt, de a tanterv *„fiókos rendszerű"*, azaz igény esetén más járműtípusokra is átalakítható.

> **Nagyon fontos, hogy ezt is a szakképzési alap terhére tudtuk megszervezni**

● Hol tudják megtartani az órákat és a gyakorlatokat?

S. M.: A járműjavító területén található az az oktatási épület, amelyet ma már a *Baross Gábor Oktatási Központ* üzemeltet, és kulturált körülményeket biztosít mind az elméleti, mind a gyakorlati képzéshez. A tanterv hetven százaléka tantermi, harminc százaléka pedig gyakorlati jellegű. Ez utóbbi keretében az első félévben a mérőeszközök használatát sajátították el a hallgatók, a második félévben pedig a munkaterületeken tartunk szakmai bemutatókat.

● Kik vesznek részt a képzésben oktatóként?

S. M.: Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az oktatógárda gerincét a járműjavító mérnökei alkotják. A *Baross Gábor Oktatási Központ* részéről *Besnyő József* műszaki tanár segítsége meghatározó. Az oktatók mellett ki kell emelnünk *Ábrahám Zoltán* tevékenységét, aki a járműjavító humánpolitikai osztályának oktatási ügyintézője, és a tanfolyam tanulmányi szervezője. Neki is nagyban köszönhetjük, hogy tudjuk tartani a tantervet, és előreláthatólag június elején sor kerülhet a záróvizsgákra.

● Mint a tanfolyam összefogója, hogyan értékeli az eltelt időszakot?

S. M.: Számomra úgy tűnik, hogy ezt a képzést mindenki egyaránt akarja. Ennek köszönhetően valósulhatott meg az ötlet alig néhány hónap alatt. Azért is örültem a felkérésnek, mert véleményem szerint ez nem csak műszaki, technológiai képzés, hanem emberformálás is.

> **NEM CSAK MŰSZAKI, TECHNOLÓGIAI KÉPZÉS, HANEM EMBERFORMÁLÁS**

Az a tapasztalatom, hogy a hallgatók segítik egymást, és kialakulóban van egy egészséges közösségi szellem is. A tudás megszerzése mellett a mai rohanó világunkban a szakma igényességét, összefogását tartom az egyik legfontosabb eredménynek.

Karácsony Szilárd

Differenciált, sajátosságokra figyelő szakszervezeti munkát – figyelmeztet *Szalai Erzsébet* szociológus

Az alábbi interjúrészletet abból a nagyobb, átfogóbb témakörű anyagból emeltük ki, amely egy másik folyóiratban jelenik meg. Az ismert szociológusnak ugyanis nemrég jelent meg új könyve, a „Gazdasági elit és a társadalom a magyarországi újkapitalizmusban" címmel. E jelentős és aktuális kérdéskörről szóló beszélgetésünkből azt a részt ragadtuk ki, amely a szakszervezetekkel foglalkozik.

● Beszéljünk a kettős gazdaság és kettős társadalom problémaköréről.

– Magyarországon kettős gazdasági és kettős társadalmi struktúra alakult ki a rendszerváltás folyamatában. Szemben áll egymással egy alapvetően külföldi tulajdonban lévő, külföldi piacokhoz kötődő nyugati termelési és társadalomszervezési modellel leírható, nyugati életstílussal jellemezhető szektor és egy hazai. Ahol a hazai tulajdon domináns és az értékesítés iránya alapvetően hazai, ott jórészt rendies jegyekkel írhatóak le a gazdaság- és termelésszervezési modellek.

● Miben nyilvánul meg ez a rendiesség?

– Abban, hogy a munkavállalók a hazai szektorban jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, mint a külföldi tulajdonúban. Minél feljebb haladunk a vállalati nagyságban, annál nagyobb gyakorisággal jönnek létre szakszervezetek. A nagyvállalatok viszont Magyarországon jórészt külföldi tulajdonban vannak. A hazai közép- és kisvállalkozói szférában nincsen, vagy nagyon kevés a szakszervezet és magas a feketemunka aránya. Ennek pedig az a sajátossága, hogy nem védik jogi intézmények az így dolgozó munkavállalókat. Nem tudnak például betegállományba menni – nagyon kevés táppénzt kapnak – vagyis kikerülnek a szociális jogvédelem hálózatából. Az önkényesség a rendiségnek egyik fontos sajátossága, s ez a hazai szektorban erőteljesen jelen van.

Ennek a kettős társadalomnak történelmi hagyományai vannak a magyar kapitalizmus történetében a kiegyezéstől kezdve, a két világháború közötti időkön át a jelenlegi helyzetig. A magyar társadalomnak geopolitikai és geogazdasági helyzetéből adódóan soha nem volt lehetősége, ideje arra, hogy az alapvető társadalom és termelésrendezési modelljét – alulról induló szerves fejlődés folyamán – önmaga szülje meg. A magyar társadalom önmegvalósítási és önérvényesítési kísérleteit mindig leverték. Ennek következtében az uralkodó termelési és társadalomszervezési modelleket mindig kívülről kaptuk.

● Ez a magyarázata a kettős szerkezetnek?

– Ma a kettős szerkezet azt is jelenti – többek között -, hogy a külföldi tulajdonban lévő szektor az állami redisztribúción keresztül folyamatosan jövedelmeket szivattyúz át a hazai szektorból. Az állami redisztribúció a külföldi szektor felé részrehajló.

● Hogyan ítéli meg a mai magyar szakszervezetek helyét és szerepét?

– Vannak biztató jelek: főként az, hogy a szakszervezetek között megindult egy erőteljesebb együttgondolkodás, cselekvés.

● ...ami sajnos, az utóbbi időben lelassult.

– Részben azért, mert hatalmi harcok folynak a szakszervezetek között. Döntően azért lassultak le ezek a közeledések, mert vannak olyan problémák, amelyeket a szőnyeg alá söpörtek.

● Mire gondol?

– A különböző szakszervezetek az eltérő helyzetű munkavállalókat képviselik, akiknek az érdekei között éles ellentétek húzódnak. Kutatásaim során – a multinacionális szektorban – háromfajta munkavállalói státuszt tudtam megkülönböztetni. Az ezekhez rendelhető csoportok tagjai között – rövid távon – semmiféle érdekazonosságot nem lehet felfedezni. Az egyik a fiatal, nagyon képzett munkaerő, akinek a multi részt vesz az oktatásában, jól megfizeti munkáját, többször külföldre utaztatja, s ezt az általa alkalmazott munkaerőt a világ munkavállalói élvonalába emeli. Ilyen például az elektronika, ahol a fiatal informatikai mérnökök világkarriert tudnak befutni. A másik típus az a fiatal, de abszolút szakképzetlen főleg női munkaerő, akit elsősorban szalagmunkára alkalmaznak. Nem nehéz belátni, hogy egy fiatal informatikus mérnök és egy fiatal, faluról autóbusszal beszállított munkavállaló között nehéz érdekközösséget találni. Egyiknek érdeke a globális tőke terjeszkedése, a másiknak meg nem.

● A harmadik típus?

– Az a munkaerő, amelyik magasan kvalifikált, de akit a tudásánál jóval alacsonyabb szintű feladattal bíznak meg.

● Térjünk vissza a szakszervezetekhez.

– A különböző érdekeltségű és státuszú munkavállalói csoportokban differenciált szakszervezeti tevékenységet kellene kifejteni. Megkeresni, hogy mi a közös bennük, de tudomásul kell venni a sajátosságaikat. Szerintem az egyes szakszervezetek ma még nem látják pontosan a saját bázisukat.

● E fontos tényezők mellett ugyanakkor közrejátszanak más hazai és nemzetközi körülmények is. Mit gondol erről?

– Szerte a világban hanyatlik a szakszervezeti mozgalom. Ennek az az oka, hogy a munkafolyamat individualizálódik. Különböző új munkaformák jelennek meg, mint a távmunka, az otthoni munka, a részmunkaidő, stb. Atomizálódik a munkafolyamat. A klasszikus munkásmozgalom otthona és bázisa a hatalmas nagyvállalat volt. Ezek a nagyüzemek egyre inkább felbomlanak és laza konglomerátummá alakulnak. Ennek következtében nehéz szakszervezeti mozgalmat szervezni. Ez összefüggésben van a társadalom általános polarizációjával is. Ehhez persze hozzátartozik az is, hogy a jelenlegi kormány mindent megtesz azért, hogy gyengítse a szakszervezeteket. De ettől függetlenül is ezek munkavállalói bázisa erősen beszűkült, így a szakszervezetek rákényszerülnek arra, hogy valamely párthoz csatlakozzanak.

Hatalmi harcok folynak a szakszervezetek között

● Kifejtené ezt egy kicsit bővebben?

– Nem tartom szerencsésnek azt a szoros kapcsolatot, amely a szocialista párt és főként az MSZOSZ-hez tartozó szakszervezetek között létrejött. Ez csorbítja a szakszervezetek civil társadalmi vonásait. Azért alakult ki ez az erős kapcsolat, mert a szakszervezetek önmagukban gyengének érzik magukat – mint ahogy azok is –, és védelemért, támogatásért különböző pártokhoz fordulnak.

● A magyar szakszervezeti mozgalom gyökerei – a kezdetektől – mindig a baloldali pártokhoz kötődtek.

– Igen, csak ez a mostani baloldali párt, az MSZP 1995-ben végrehajtotta a Bokros-csomagot, amivel óriási károkat okozott a szakszervezeteknek és önmagának is, hiszen fontos szociális vívmányokat vetettek vissza. Az MSZP ezzel legalább annyira gyengítette saját szakszervezeti bázisát, mint amennyire a Fidesz most szét akarja verni a szakszervezeteket.

● Az MSZP ugyan nem volt szakszervezetbarát, de a Fidesz-kormány kifejezetten szakszervezet-ellenes. Ezért a két párt és kormány között van különbség a szakszervezetekhez való viszonyukban.

– Ez talán igaz. El kell mondanom azt is, hogy vannak biztató kezdeményezések. Ilyen például a *Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete* által nemrég szervezett kétórás figyelmeztető sztrájk. Itt a dolgozók részvétele kilencven százalékos volt, aminek nagy a jelentősége.

● Könyve olvasása közben meglepett e szóhasználat: kizsákmányolás. Tíz év óta ez a fogalom tabunak számít.

– Könyvemben megfogalmaztam azt a tételt, hogy 1997-ig zsugorodó, majd lassan növekedésnek induló nemzeti termék mellett és a gazdaságpolitikai vezetés által szabadon felhasználható források hiányában az elitek felhalmozása, meggazdagodása csakis úgy mehetett végbe, hogy más társadalmi csoportoktól jövedelmeket szivattyúztak át. Az analitikus marxisták értelmezése szerint olyan helyzet alakult ki, amikor bizonyítható, hogy egyes csoportok felhalmozása, meggazdagodása mások elszegényedése árán valósult meg. Ez az egyik lehetséges megközelítés.

A másiknál a baloldali liberális Kis János gondolatmenetéből indultam ki. Ennek a lényege: akkor van speciális kizsákmányolás, amikor bizonyítható, hogy a tőke és a munka viszonyában a tőke erőfölényben van a munkával szemben.

Kárpáti Sándor – Ladányi András

Közgyűlési meghívó

A Vasutas Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár küldöttközgyűlése 2002. május 15-én (szerda) 10.30 órakor a MÁV Rt. Bevételellenőrzési Igazgatóság konferencia termében (Budapest, VI. Nyugati tér 1-2) kerül megrendezésre.

Napirendi javaslatok: 1) Tájékoztató a Vasutas Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár gazdálkodási és pénzügyi helyzetéről. 2) A Vasutas Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár 2001. évi mérleg- és beszámoló jelentése. 3) Alapszabály módosítása. 4) Egyebek.

A küldöttek részére névre szóló meghívót és a napirendhez előterjesztést küldünk. A napirendhez kapcsolódó előterjesztés 2002. április 26-tól megtekinthető a Vasutas Nyugdíjpénztár székhelyén (Budapest, VI., Andrássy út 66. II. em. 209. szoba.)

Amennyiben a küldöttközgyűlés határozatképtelen, a megismételt küldöttközgyűlés időpontja 2002. május 30-a, 10.30 óra, változatlan helyszínen és napirenddel.

Vasutas Nyugdíjpénztár Igazgatótanácsa

Jubileumi meghívó

A *Törekvés Művelődési Központ* (1101 Budapest, Könyves K. krt. 25.) szeretettel meghívja Önt és kedves ismerőseit az 5 éves *Pacsirta Dalkörének* jubileumi műsorára 2002. április 27-én, szombaton 15.00 órai kezdettel.

A műsorban fellép: *Barna István, Berente Margit, Dani István, Fodor József, Hegyi Margit, Káel Ági, Kovács Marika, Németh Ferenc, Skrenyó Miklós, Szalay Piroska, Tóth Sándor, Zofál Kati.*

Zongorán kísér: *Farkas Istvánné*

Közreműködnek: a *Törekvés-Feeling versenytánc klub* táncosai.

Műsorvezető: *Bakos Ilona & Szőllősi Ilona*

Jegyek 300 Ft-os egységáron kaphatók munkanapokon a portán 15-20 óra között, valamint az előadás kezdete előtt 1 órával a helyszínen. Telefon: 263-0299.

A Törekvés Művelődési Központ megközelíthető: 28-as, 1-es villamossal, a 9-es autóbusszal. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Mindenkit szeretettel várunk!

Sátortábor a Bükkben

A *Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza* tizenharmadik alkalommal hirdeti meg a nyári sátortáborozást 10-14 éves gyermekek részére, amely a *Bükki Nemzeti Park területén, Szentléleken* lesz.

Időpont: I. turnus: július 15-től július 21-ig, **II. turnus:** július 22-től július 28-ig.

A 2-4 személyes sátrakat a művelődési ház biztosítja, a gyermekeknek csak hálózsákot és a szükséges egyéni felszereléseket kell vinniük.

A színes, változatos programokban megismerkedhetnek a hegység növény- és állatvilágával, emlékhelyeivel, kirándulásokat tesznek barlangokhoz.

A bőséges étkezésről külön szakács gondoskodik, aki bográcsban készíti el a finomságokat

A vidék háborítatlan szépsége remek túrázási és sportolási lehetőséget nyújt. Naponta, 10-15 km-es túrákat lehet tenni, a programban szerepel Lillafüred és környékének megismerése is.

A vidék háborítatlan szépsége remek túrázási és sportolási lehetőséget nyújt

A táborozással kapcsolatos bővebb felvilágosítást a 04/15-54-es és a 46/508-909 és 508-910-es telefonszámokon kérhetnek az érdeklődők.

Vasúti járműkiállítás és bemutató

Negyedik alkalommal rendez vasútmodell és makett kiállítást május 1-5. között a hatvani Liszt Ferenc EuroCity vasútmodellező klub

Már hagyománynak számít, hogy minden év április végén, május elején kiállításon mutatják be a vasúti járműveket, a vasút életét a nagyközönségnek, ezáltal is népszerűsítve a vasutat, a vonattal való utazást. Az idén sem lesz ez másképp, ugyanis május 1-jén vasúti járműbemutatót szervez *Hatvan Város Önkormányzata, a MÁV Rt. hatvani Csomóponti- és Gépészeti Főnöksége*, ahol a jól ismert hazai vasúti járművek mellett a szomszéd (szlovák, osztrák) vasutak mozdonyait is megtekinthetik majd az érdeklődők. A kiállítást az érdeklődők 9-16 óra között nézhetik meg.

Az eseményhez kapcsolódva negyedik alkalommal rendez vasútmodell és makett kiállítást május 1-5. között a hatvani *Liszt Ferenc EuroCity vasútmodellező klub*. A bemutatón minden nap 9-18 óra között mintegy 10 működő terepasztalt, kiállított vonatok, autók, hajók, repülők modelljeit tekinthetik meg a látogatók.

Az ígéretes program miatt is azt tudom javasolni, aki teheti, és érdeklődést mutat a vasúti járművek iránt, az látogasson el gyermekével, ismerőseivel és töltse a május elsejét Hatvanban, az Évezredmegnyitó vasúti járműkiállításon.

Bertalan János

A világ legmagasabb hídja épül Franciaországban

Az ország déli részén Millau városánál, a Tarn folyó felett fog megépülni az a viadukt, amelynél hosszabb és magasabb még nem volt a világon.

Az előzetes vizsgálatok már 1987-ben elkezdődtek. 1990-ben miniszteri döntés született arról, hogy a hidat meg kell építeni. 1993-94-ben hét építészmérnök és nyolc tervezőiroda konzultációja után versenytárgyalást hirdettek a különböző tervek megvalósíthatóságáról. 1998-ban határoztak a viadukt építésének koncesszióba adásáról. 2001 márciusában az Eiffage csoport nyerte el a megbízást, amelyet 2001 május hónapban aláírtak. A gigantikus beruházás tervdokumentációja 51 kg-ot nyom, ami jelzi azt, milyen nagyszabású munka kerül kivitelezésre.

A tervezett viadukt hossza 2460 méter, pillérei pedig 270 méter magasak lesznek, így túllépik a párizsi Eiffel torony magasságát. A hídon két vasúti és két közúti pálya kerül kiépítésre, amelyeket hét pillér fog tartani. A tervezésnél és a kivitelezésnél az SNCF szakemberei is részt vesznek, hogy a vasúti közlekedés szempontjai érvényesüljenek. Az épülő viaduktól hat km-re északra egy 18 vágányból álló pályaudvart létesítenek, amelyek az építőanyagok helyszínre juttatására szolgálnak. A kivitelezésnél a legmodernebb technikát fogják alkalmazni, ami lehetővé teszi, hogy a létesítmény legalább 120 évig működőképes legyen.

Az építkezés költségeit 320 millió eurora becsülik, amelyet beruházási bankok folyósítanak majd, mivel állami szubvencióra nem számíthatnak. A viadukt üzembe helyezése után – amelyet 2005 januárra terveznek – a hidat igénybevevő közúti járművektől díjat szednek be, amely 6,1 eurotól 19,6 euroig terjed, a jármű fajtájától (személy- vagy tehergépkocsi) és az évszaktól függően (nyár vagy tél).

A kivitelezők mindent elkövetnek, hogy a befejezés időpontját betartsák. Úgy tervezik azonban, hogy ha a körülmények megfelelőek lesznek, 2004 nyarára a hidat üzemkész állapotban át tudják adni. A számítások szerint a viadukt bevételei már az üzembe helyezés évében 45,7 millió eurot fognak kitenni, úgyhogy kb. 2039-re a híd üzemeltetése rentábilis lesz.

Hajós Béla
(La Vie du Rail, 2002. január 9.)

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Eredményesen gazdálkodnak

Interjú Kammermann Csabával, a VKHT gazdasági igazgatójával

A *Magyar Vasutas* olvasói a 2001 novemberi számban átfogó képet kaptak a *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság* (VKHT) finanszírozásáról. Ez alkalommal *Kammermann Csaba*, a VKHT gazdasági igazgatója tájékoztatott a szervezet eredményes gazdálkodásáról.

– Milyen forrásokból biztosítják a társaság működtetését?

– A *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság* bevételei három fő tevékenységi körhöz köthetők. Ezek közül első a MÁV Rt. dolgozóinak teljeskörű foglalkozás-egészségügyi ellátása. Második a járóbeteg-szakellátás, amelyet pontrendszeren keresztül az *Országos Egészségbiztosítási Pénztár* finanszíroz. A harmadik tevékenységi kört a rehabilitációs intézetek szolgáltatásai adják. Ez utóbbinak egy részét szintén az OEP fizeti, de az 1996. és 1998. évi ágyszám-csökkentések miatt felszabadult kapacitást ma már piaci alapon értékesítjük.

– Vegyük sorra a tevékenységeket! Melyik területen és milyen bővülési lehetőségek adódnak?

– Egyértelműen megállapítható, hogy valamennyi tevékenységünk komoly bővítési lehetőségekkel bír mind szolgáltatási, mind gazdálkodási szempontból. A foglalkozásegészségügy tekintetében országos üzemorvosi hálózatunknak köszönhetően területenként eltérő módon, de rendelkezünk szabad kapacitásokkal. Természetesen megtartva a vasút iránti fő elkötelezettséget, ott, ahol erre igény és szabad kapacitás is mutatkozik, szívesen befogadnánk a tulajdonosainkhoz, így a *Közlekedési és Vízügyi Minisztériumhoz*, valamint a *MÁV Rt*-hez tartozó további vállalkozások, intézmények foglalkozásegészségügyi feladatait. De más, tradicionálisan a vasútegészségügyhöz kapcsolódó vállalkozásokat is igyekszünk megnyerni. E tevékenység bővítése érdekében a 2001. év második félévi többletbevételének ötven százalékát visszaforgattuk az orvosaink és asszisztenseink ösztönzésére.

– Vannak ilyen lehetőségeik a járóbeteg-szakellátásban is?

– Egyértelműen igen, hiszen az öt nagy vidéki rendelőintézetünk és számos szakrendelőnk ma már nem csak a vasutasok előtt nyitott, hanem jelentős részt vállalnak a települések és vonzáskörzeteik járóbeteg-szakellátásában is.

A vasútegészségügyi rendelőintézetek előnyét a nagy hagyományokkal bíró szakmai potenciál alapozza meg. Az általunk működtetett orvosszakmai és informatikai rendszer a betegek magas színvonalú ellátását teszik lehetővé. Ez esetben is elsősorban a vasutasok ellátására koncentrálunk, de intézményeink szabad kapacitásainak lekötésével ma már a járóbeteg-szakrendelőink is megállnak a saját lábukon.

– Említette, hogy a rehabilitációs intézeteikben is számolnak többletbevételekkel.

– A hévízi, harkányi és balatonfüredi rehabilitációs intézményeink szabad kapacitásait a múlt évtől egyre sikeresebben értékesítjük. A koncepció lényege, hogy a szanatóriumainkban ne csak a beutaltak, hanem a pihenni szándékozók is megtalálják a kor igényeinek megfelelő szolgáltatásokat. Ennek érdekében a MÁV Rt. közreműködésével jelentős fejlesztéseket hajtottunk végre a három felsorolt intézményben. Ma már arra is lehetőség van, hogy a beutaltak különbözet megfizetésével emelt szintű ellátásban részesüljenek. Az így keletkező többletbevételekből nem csak a szolgáltatás színvonalát fejlesztjük tovább, hanem az ott dolgozók javadalmazását is.

Jelentős fejlesztések

területenként eltérő módon, de rendelkezünk szabad kapacitásokkal

– Apropó bérek. Milyen bérfejlesztésre számíthatnak a VKHT munkavállalói 2002-ben?

– Más, a 2002. évi gazdálkodást meghatározó fejezetekkel együtt társaságunk döntéshozó testületei elé kerülnek az idei bérfejlesztési elképzeléseink is. Remélhetőleg a hamarosan megszülető határozatok alapján 2002. január 1-jéig visszamenőleg a már teljesített, ötvenezer forintos minimálbérre való ráállás mellett további bérfejlesztésre is meglesz a fedezet. Emellett a minimálbéremelés okozta legégetőbb feszültségeket – társaságunk múlt évi eredményes gazdálkodásának köszönhetően – Húsvét előtt egyszeri jutalom fizetésével tudtuk enyhíteni, amire nagyon büszkék vagyunk.

k

Gyógyuljon üdülve

Főszezonban is várunk minden gyógyulni és pihenni vágyót a Vasútegészségügyi Kht. gyógyszállóiban!

HÉVÍZ ***(26.800 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.***
Elhelyezés kétágyas, balkonos, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel ellátott szobákban. A Tófürdőtől 200 méterre található szanatóriumban teljeskörű mozgásszervi rehabilitációval várjuk kedves vendégeinket. Kirándulási lehetőségek a Balatonhoz, Badacsonyba és Keszthelyre.
4 napos (3 éjszakás) turnus ára páros jelentkezéskor félpanzióval 14.300 Ft/fő.
8380 Hévíz, Erzsébet királynő u. 1.; Tel.:83/341-368; Fax: 83/545-989; Üzemi tel.:07/4551.

BALATONFÜRED ***(23.200 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.*** A Balatontól pár száz méterre, egyedülálló panorámájú, balkonos szobákba várjuk a szív- és érrendszeri betegségekből gyógyulni és pihenésre vágyó vendégeinket. Kirándulások tehetők a közeli Tihanyba és Veszprémbe.
8230 Balatonfüred, Mikes K. u. 1.; Tel.: 87/343-444; Fax: 87/343-107; Üzemi tel.: 07/8159.

HARKÁNY ***(18.000 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus (szállás) páros jelentkezés esetén.*** Elhelyezés kétágyas, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel ellátott szobákban.
Étkezés igény szerint a gyógyszálló éttermében rendelhető *(reggeli 250 Ft, ebéd 650 Ft, vacsora 450 Ft, ezekből az árakból már nem áll módunkban további kedvezményt adni).*
A főleg reumatikus, mozgásszervi és bőrgyógyászati betegségeket gyógyító fürdő közvetlen szomszédságában található családias hangulatú gyógyszállóban egyszerre nyílik mód a gyógyulásra, üdülésre és pihenésre. Kirándulási lehetőségek Pécsre, Siklósra és Villányba.
Kettő kétágyas szobából álló fürdőszobás, színes TV-vel és hűtőszekrénnyel rendelkező lakosztály négy fő jelentkezése esetén 7 napos (6 éjszakás) turnusára 14.400 Ft/fő.
Mosdóval és hűtőszekrénnyel felszerelt (közösségi fürdő és WC minden emeleten található) **két vagy háromágyas turistaszoba 1000 Ft/fő/nap** (ebből az árból nincs további kedvezmény).
7815 Harkány, Bajcsy-Zs. u. 1.; Tel.: 72/580-065; Fax: 72/480-107.
A fürdőhelyeken lehetőség van fürdőkúra és gyógykezelések ingyenes igénybevételéhez, melyekhez a beutalót a szakorvostól kell előzőleg kérni. Az idegenforgalmi adó (kb. 300 Ft/fő/éj 18-70 éves korig) a helyszínen fizetendő. A vendégek a szállók parkolóját ingyen vehetik igénybe. Üdülési csekket elfogadunk.

A megadott árak 2002. május 3-tól érvényesek. Bővebb információ munkanapokon a (06-1) 301-0670-es telefonon (üzemi: 01/1633) kapható. Honlap: www.healthplan.hu

A MÁV ALKALMAZOTTAI ÉS CSALÁDTAGJAIK A HÉVÍZI, BALATONFÜREDI ÉS AZ EMELT SZINTŰ HARKÁNYI ÁRAKBÓL 10% KEDVEZMÉNYT KAPNAK.

Nyaraljon a Vasutasok Szakszervezetével

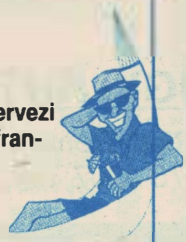

A Vasutasok Szakszervezete 2002. évben is megszervezi hagyományos franciaországi, ciprusi családos és franciaországi gyermek csereüdüléseit.

Családos csereüdülés Franciaországban

2002. augusztus 30. és szeptember 15-e között **11 éjszaka a spanyol határ közelében lévő Port Vendres-ben, 3 éjszaka Párizsban.** Elhelyezés kétágyas, fürdőszobás szobákban. Ellátás: napi háromszori étkezés, itallal. **Részvételi díj: 60.000+79.000 Ft,** biztosítási díj nélkül.

Gyermek csereüdülés Franciaországban

Program: balatonkenesei üdülés közösen a francia csoport tagjaival augusztus 7–13. között; budapesti programok augusztus 13–16-ig, elutazás Párizsba augusztus 16-án; Saint Mandrier-i program augusztus 17–23 között; párizsi program augusztus 24–27. között; hazaérkezés augusztus 28-án. Az üdültetésben 14-15 éves korú gyermekek vehetnek részt! **Részvételi díj: 30.000+40.000 Ft,** amely költőpénzt nem tartalmaz.

Csereüdülés Cipruson

2002. június 21. és július 1. között **Larnacában,** a Beau Rivage háromcsillagos, (négycsillagos szintű) légkondicionált, közvetlen tengerparti szállodában, kétágyas (pótágyazható) fürdőszobás szobákban. Ellátás: félpanziós, svédasztalos ellátás, étkezés utáni italválasztékkal, a két egész napos kirándulás alkalmával teljes ellátás. **Részvételi díj: 80.000 Ft + 100.000 Ft** repülőtéri illeték, tolmácsnő díja.

Mindhárom üdülésnél a jelentkezési határidő folyamatos, a részvételi díj első részletét jelentkezéskor kell befizetni. ***További információt a VSZ központban Döme Lászlónétól a 19-77/157, 16-86 üzemi és a 3221-895/157, 351-7743 városi telefonszámokon kaphatnak az érdeklődők.***

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**

kizárólagos vasúti kocsizár gyártója

örömmel tudatja, hogy megkezdte a minden igényt kielégítő

fém és műanyag jelképes

és **biztonsági zárak**

gyártását és forgalmazását mind vasúti, mind közúti célra, magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

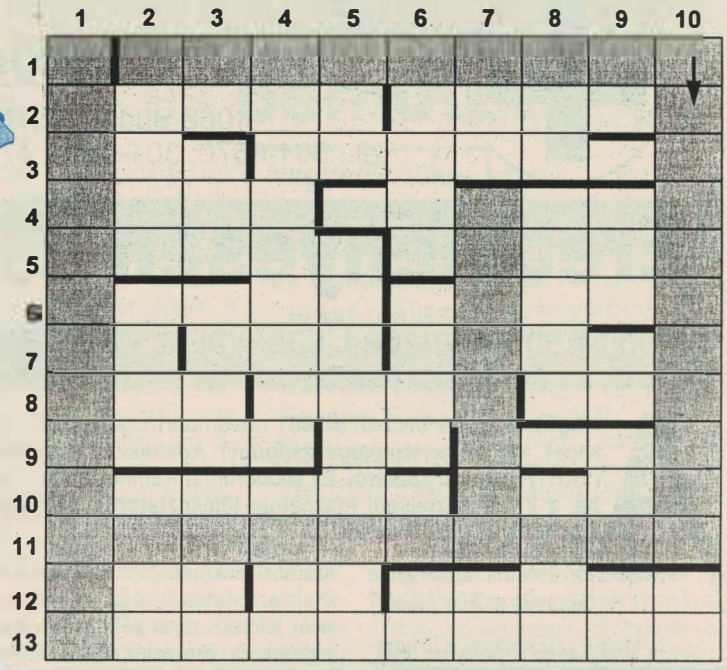

E heti feladványunk: Húsvétot *(függőleges 1.)* 325-ben hozott döntése óta *(vízszintes 1)* ünnepként tartják a keresztény egyházak. Az ünnepet *(függőleges 7)* előzi meg. Ennek utolsó idejét *(vízszintes 11)* nevezik.

Vízszintes: 1) Ausztria, – **Megfejtendő; 2)** Csibe jelzője, – rugófajta; **3)** Italt fogyasztó, – körömmel eltávolítom; **4)** Karthágó ellensége volt, – Néró nevelője; **5)** Könyörög – gyors (lat); **6)** Húsos levelű dísznövény – Eger régen; **7)** Betűt vet – női név becézve – fővetlen **8)** Lócsemege – szlovák határállomásunk – mustár része; **9)** Kerek szám – néma köd, – ...aluli ütés, **10)** Zaklatott – zsák fajta; **11) Megfejtendő; 12)** Becézett női név (vissza) – kies közepe – ódon; **13** Nagy ismerettel bíró.

Függőleges: 1) Megfejtendő; 2) Kuruzsló – nagy osztrák város – őrlemény; **3)** Sértetlen – orvostudományi egyetem, – sikeres északi együttes, – ... Aladár nagybőgős (vissza); **4)** Rosszul esik neki, – ló nógató szó; **5)** Egyesült Államok – secundum – zavart Géza! – beteg ló; **6)** Utat tisztít, – pozitív sarok – félig séta, – mutató szó; **7)** Flóra, Panna, Anna, – **Megfejtés,** – néma nóta; **8)** Leereszt részben! – ilyen kert is van, – vanádium, – elege volt; **9)** Léda egyneműi, oxigén, – római százkettő, – gazdasági társaság, sérült böte, – repülőgép típus, **10)** Ekét páros betűi.

Készítette:
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Kossuth Lajos Monokon Turinban, Habsburg ház trónfosztása. Nyertes: ***Ágostonné Joó Éva*** szegvári olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT balatonfüredi rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.** Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/5. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. MÁJUS

A TARTALOMBÓL:

- Sárgalap a MÁV-nak *(2. oldal)*
- Hagyományos dolgozói fórumok *(7. oldal)*
- A Centenáriumi Kőnél *(8. oldal)*
- Tájékoztató a KÜT munkájáról *(11. oldal)*
- Új audiológiai állomás *(15. oldal)*

Sáling József, Kiss Péter, Márkus Imre, Medgyessy Péter és Kovács László

2002. MÁJUS 1-JÉN A VSZ SÁTOR VENDÉGE VOLT MEDGYESSY PÉTER, KOVÁCS LÁSZLÓ ÉS KISS PÉTER.

Tudósításunkat a 9. oldalon olvashatják.

Jobb legyen és több jusson!

A K T U Á L I S

A munkásemberek sem hagyták magukat becsapni

VOLT PUHA JOBB, LANGYOS BAL, KEMÉNY JOBB AZ ELTELT 3x4 ÉVBEN. SAJNOS MI NEM FÉRTÜNK BELE ABBA A KÖRBE, AHOL VALAMIVEL TÖBB JUTOTT VOLNA AZ ASZTALRA.

Nem vagyunk híján a nagy szavaknak az országgyűlési képviselői választások után. *„Történelmi lépték, soha nem látott kemény, durva kampány, sorsfordító választás"*, stb. stb. Mi, akik részesei vagyunk a jelennek, talán nem is értjük, illetve nem érzékeljük a döntés fontosságát. Az utókor, a történészek majd kielemzik néhány évtized múlva az eseményeket.

A lényeg nem is az, hogy történész módjára értsük a dolgot, mivel a választás sem a történelemkönyveknek íródott, hanem rólunk, emberekről, a mi sorsunk alakulásáról szólt. Rólunk, akikről azt mondták, hogy miénk volt a *„munkáshatalom"* több, mint 40 éven át. Az a *„hatalom"*, amelyet békésen *„átadtunk"* '98–'99-ben, mert jobb életet akartunk. Vártunk, de nem jött a mi jobb életünk. Volt puha jobb, langyos bal, kemény jobb az eltelt 3x4 évben. Sajnos mi nem fértünk bele abba a körbe, ahol valamivel több jutott volna az asztalra.

2002 áprilisában szinte minden evilági hatalommal szemben, minden furmányos eszköz és módszer ellenére mi voltunk többen. A baloldal győzött. Azért lett így, mert többen akarták a váltást. Azért akarták, hogy nekünk munkásoknak, a mezőgazdaságból, a saját munkájukból élőknek, a kisvállalkozóknak, a nyugdíjasoknak is jobb legyen és több jusson.

A történelmi léptékű eredmény pontosan ez. A nép, az isten adta nép feleszmélt és kéri, követeli a jussát. Osztozkodni akar a hasznon és nem *„kapni"* abból!!

Alkudozni akar és fog, mert munkaerejének árát magasabbnak tartja, és drágábban fogja eladni. Ehhez az alkuhoz megvan a szakszervezet-politikai háttér is. A többségi akarat – 7-én és 21-én – kétszer nyilvánult meg.

Az elkövetkezendő időkben ennek mindig így kell lennie, hogy meg tudjuk védeni a munkahelyeket, sőt újabbakat tudjunk kikényszeríteni, a Munka Törvénykönyvét a javunkra tudjuk módosítatni, az adók pedig kedvezőbbek legyenek számunkra. A vasutas családok asztalára több jusson a jóból.

A többség nem hitt a szemfényvesztésnek, saját érdekére, saját zsebére szavazott. Valami fontosat tettek magukért az emberek Magyarországon 2002 áprilisában.

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

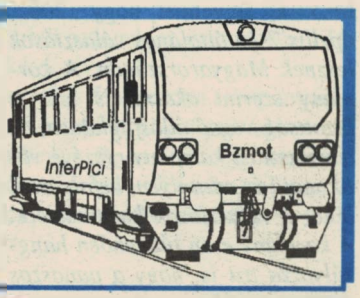

Sárgalap a MÁV-nak

A VSZ az ILO segítségét kérte működésének akadályozása miatt

A 2000 februári kéthetes vasutassztrájkot követően a *Vasutasok Szakszervezete* azt tapasztalta, hogy a MÁV a közlekedési kormányzat támogatásával minden lehetséges eszközzel igyekszik megakadályozni, hogy szakszervezetünk jogszabályokban biztosított jogait – köztük a sztrájkjogot –, az alapszabályában megfogalmazott feladatait teljesíteni tudja.

A sorozatos jogsértések miatt a VSZ a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal (ILO) kelet-európai irodájához fordult segítségért 2000. szeptember 15-én kelt levelében, a szakszervezeti működés akadályozásának felszámolása érdekében.

Többszöri levélváltást követően (tekintettel arra, hogy Magyarország ratifikálta a 87. sz., a szervezkedési jogról és az egyesülési jog védelméről szóló egyezményt /1948/, a 98. sz., az egyesülési jogról és a kollektív érdekegyeztetésről szóló egyezményt /1949/, valamint a 154. sz., a kollektív érdekegyeztetésről szóló egyezményt /1981/ is) 2001 februárjában a VSZ panaszt nyújtott be az ILO-hoz a MÁV és a magyar kormány ellen a szakszervezeti tevékenység hátráltatása, a kollektív érdekegyeztetéshez való jog megsértése, valamint a szakszervezet belső ügyeibe való beavatkozás miatt.

Az ILO illetékes bizottságának (Egyesülési Szabadság Bizottsága) megkeresése alapján a kormány meglehetősen késön, 2001. november 15-i, majd egy 2002. január 9-i levélben juttatta el a panasszal kapcsolatos észrevételeit a bizottsághoz. Utóbbi levelében a kormány arra hívta fel a bizottság figyelmét, hogy *„2002. április 7-én általános választások lesznek Magyarországon. A kormány szerint akármi is lesz a bizottság végső állásfoglalása, az a választási kampány részévé válik majd és mint ilyen, befolyással lehet a választások kimenetelére. A kormány ezen túlmenően hangsúlyozza azt is, hogy a panaszos szervezet olyan szakszervezeti konföderációhoz tartozik, melynek vezetői jelöltek, illetve a legnagyobb politikai pártok egyikének tagjai. Anélkül, hogy tagadná egy szakszervezet törvényes jogát arra, hogy egy politikai pártba tömörülve még hatékonyabban javíthassa a munkavállalók helyzetét, a kormány úgy véli, hogy fennáll az ILO által teendő kijelentések félreértésének veszélye, ez pedig, mivel összefonódás van a szakszervezetek és egy-egy párt között, befolyással lehet a belpolitikára. Emiatt a kormány azt kéri, hogy az eset vizsgálatát a bizottság halassza el 2002 júniusáig."*

> a megállapodások a szakszervezet és a munkáltató számára is kötelmet jelentenek

A bizottság – amint arra indokolásában rámutat – a kormány kérését nem fogadta el, *„mivel az eredeti panaszt már 2001 februárjában benyújtották, illetve 2001 novemberében sürgős fellebbezés tárgyát képezte, illetve mert a vádak általános természetűek, a bizottság a vizsgálat folytatásáról döntött."*

Az ILO Egyesülési Szabadság Bizottsága 327. sz. jelentésében az alábbi panaszokat találta megalapozottaknak;

A VSZ sérelmezte, hogy a MÁV Rt. Gépészeti Szakigazgatósága és a VDSZSZ között létrejött munkarendre vonatkozó, 1999. április 9-én létrejött megállapodás, illetőleg annak végrehajtása ellentétes a MÁV Kollektív Szerződés helyi függelékével, ezért jogellenes.

A VSZ sérelmezte azt is, hogy a zalaszentgróti állomásfőnök a pécsi Területi Igazgatóság Forgalmi Osztályának utasítása alapján – állítólagos létszámhiányra való hivatkozással –, egyoldalúan, a helyi függelékbe ütköző módon módosította a munkarendet.

A bizottság a két esettel kapcsolatban rámutat, hogy a kollektív szerződés ilyen megszegése, még ha csak átmeneti időre is, valóban megsérti a kollektív érdekegyeztetéshez való jogot és a jóhiszeműen zajló érdekegyeztetés elvét is. A bizottság ezen túlmenően arra is rámutat, hogy a megállapodások a szakszervezet és a munkáltató számára is kötelmet jelentenek.

A VSZ sérelmezte azt is, hogy a VSZ jogsegélyszolgálata által korábban, a Budapest, Podmaniczky utcában használt irodák használati jogának további biztosítását a MÁV többszöri írásbeli kérésünk ellenére jogellenesen megtagadja.

Az esettel kapcsolatban a bizottság a kormány intézkedését kezdeményezte annak érdekében, hogy a VSZ jogsegélyszolgálata visszakapja irodáit.

A jelentésben „a bizottság komoly aggodalmának ad hangot annak kapcsán, hogy a társadalmi és a munkaügyi kapcsolatokért felelős vezérigazgató-helyettes utasítására a szakszervezetek tevékenységét állandóan nyomon kell követni, a munkahelyen folytatott hivatalos és nem hivatalos beszélgetéseket jelenteni, a munkaadót tájékoztatni kell bárminemű rendezvényről vagy eseményről, melyet a szakszervezet rendez. A bizottság felidézi, hogy a szervezkedés szabadsága elvének tiszteletben tartása megköveteli, hogy az állami hatóságok nagyfokú önmérsékletet tanúsítsanak a szakszervezet belső ügyeibe való beavatkozással kapcsolatban. Még ennél is fontosabb, hogy a munkaadók is önmérsékletet tanúsítsanak e tekintetben *(ld. kivonatos kiadás op. cit 761. bekezdés)*. A bizottság nyomatékkal kéri a kormányt, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vezérigazgató-helyettes visszavonja ezen utasításait."

> A szervezkedés szabadsága elvének tiszteletben tartása megköveteli, hogy az állami hatóságok nagyfokú önmérsékletet tanúsítsanak a szakszervezet belső ügyeibe való beavatkozással kapcsolatban.

A VSZ tiltakozott a bizottságnál amiatt is, hogy az általános vezérigazgató-helyettes utasítására 2000. január 12-én jogellenesen lefoglalta és saját céljaira kezdte használni a VSZ Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága a Vezérigazgatóság épületében található irodáját.

A VSZ panaszában rámutatott, hogy a MÁV az iroda jogellenes felnyitásával és az ott lévő szakszervezetre vonatkozó iratok birtokba vételével a MÁV a VSZ tagjaira vonatkozó olyan adatok birtokába juthatott, amelyeket a Munka Törvénykönyve alapján jogszerűen még a munkavállalóktól sem kérhet.

Tekintettel arra, hogy az eset miatt a VSZ a VI. kerületi jegyzőtől birtokvédelmet kért, illetőleg a MÁV vezérigazgatójánál tiltakozó beadvánnyal élt és ezért az eredeti állapot visszaállításra került, a bizottságnak nem kellett határozatot hoznia az ügyben.

Dr. Bíró Tibor

> A VSZ panaszt nyújtott be az ILO-hoz a MÁV és a magyar kormány ellen a szakszervezeti tevékenység hátráltatása, a kollektív érdekegyeztetéshez való jog megsértése, valamint a szakszervezet belső ügyeibe való beavatkozás miatt

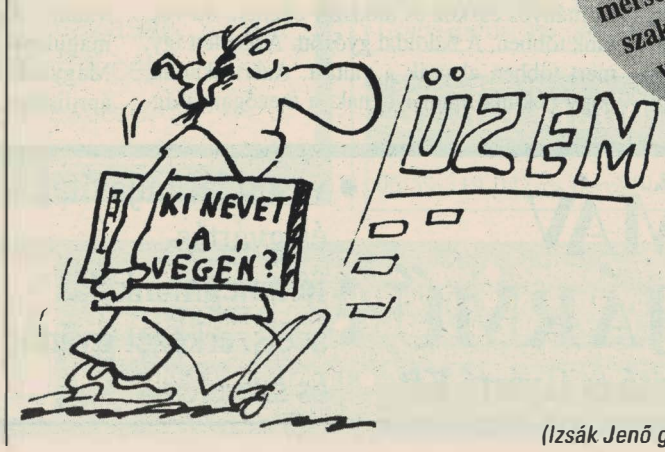

(Izsák Jenő grafikája)

AZ **ÉRDEKVÉDELEM** AKTUÁLIS **KÉRDÉSEI** ÉS HÍREI

Csökkennek, vagy szinten maradnak a jóléti juttatások a MÁV Rt-nél?

A VÉT működése – formailag legalábbis – helyreállni látszik. A három reprezentatív szakszervezet (MOSZ, VSZ, VDSZSZ) képviselői és a munkáltató áprilisban a VÉT napirendjére tűzte a MÁV Rt. létszámtervét, a KSZ szociális és jóléti juttatás fejezetét, valamint szakértői tárgyalásra került sor bértarifa témában. Lapzártakor adták át a ruházati szabályzat módosítás-tervezetét.

Létszámterv:

A munkáltató által március 29-én átadott tervezet szerint 2002-ben 2,4%-kal csökkenne a vasúti létszám, 54.032 főről 52.740 főre. Az 1292 fős csökkenés mellett további létszámcserére és létszámmozgásra számít a munkáltató. A vasút vezetése – szándéka szerint tovább keresi – az alaptevékenységhez szorosan nem kapcsolódó „diszfunkcionális" tevékenységek társaságba-vitelét.

Az átszervezések miatt feleslegessé váló munkavállalók helyzetét a MÁV a hároméves megállapodás tartalma szerint kezeli (más munkakör, átképzés, munkáltatói rendes felmondás).

A munkáltatói előterjesztés szerint a vezetés a központi kezelésű üdülők alkalmazottaitól jelentős számban kíván megválni (27%-ban, ez 46 fő csökkenés).

Az ingatlangazdálkodás úgy tűnik, fellendülőben van a Magyar Államvasutaknál, mert 52%-kal nő az illetékes főosztály létszáma (23 főről 35 főre).

A munkavállalók által fizetendő térítési díjakat 18-60%-kal tervezte a MÁV emelni

A Vasutasok Szakszervezete nem tudta az előterjesztést elfogadni, mert az átlagos 2,4%-os vállalati létszámcsökkenést nem tartja indokoltnak, hiszen több külszolgálati főnökség jelentős munkaerőhiánnyal küzd

A Vasutasok Szakszervezete nem tudta az előterjesztést elfogadni, mert az átlagos 2,4%-os vállalati létszámcsökkenést nem tartja indokoltnak, hiszen több külszolgálati főnökség jelentős munkaerőhiánnyal küzd. A belső létszámmozgás részleteiről sem tudott a munkáltató érdemi információval szolgálni.

A Vasutasok Szakszervezete e témában további egyeztetést tartott volna szükségesnek, de a munkáltató elzárkózott előle.

Szociális juttatások

A Kollektív Szerződés önálló fejezete tartalmazza a szociális és jóléti juttatások körét. Itt kerülnek rögzítésre az egyes ellátásokra fordítható keretösszegek. A vasút vezetése 2002-ben 3,4%-kal kívánja az összegeket karbantartani.

A keretösszegek növekedése vonatkozásában – miután az infláció mértékét sem érik el – a szakszervezetek javasolták, hogy az előterjesztő az éves üzleti terv tárgyalása során próbálja meg ezeket a keretszámokat jobban növelni. További gond volt, hogy a munkavállalók által fizetendő térítési díjakat 18-60%-kal tervezte a MÁV emelni. A VÉT-tárgyalások hatására a térítési díjak alakulására a munkáltató új javaslatot tett le, melyben 12%-os emelkedéssel kalkulált. A Vasutasok Szakszervezete javasolta, hogy ugyancsak 12%-kal növekedjenek a hálózati sarokszámok a fentebb említett 3,4% helyett.

A Munkáltató ettől elzárkózott, de hangsúlyozta, hogy a kollektív szerződés módosítása milyen fontos lenne. A szakszervezetek kompromisszumos javaslata az a munkáltató által hangoztatott álláspont volt, miszerint *„változatlan színvonalon és mértékben tudja biztosítani az ellátásokat"* (VÉT IV.16-i ülés emlékeztetője, 19. oldal) kerüljön be a KSZ módosítás dokumentumába.

Munkáltató képviselője kijelentette, hogy erre a javaslatra a legközelebbi VÉT-en (május 28.) tud csak választ adni. A VSZ tárgyalódelegációja felhívta a munkáltató figyelmét, hogy a KSZ-módosítás elmaradásáért a munkáltatót terheli a felelősség, a labda az ő térfelén van.

A Vasutasok Szakszervezete nemtetszését fejezte ki a jóléti juttatások leépítése, értékeinek egyre csökkenő mértéke miatt.

A juttatásokra fordított összegeknek legalább az éves átlagos bérfejlesztés mértékével kellene növekedniük annak érdekében, hogy ne értéktelenedjenek el.

Bértarifa:

A közel egyéves tárgyalási szünet után ismét tárgyalóasztalhoz ültek – e témában is – a szociális partnerek.

A tervezett rendszer 17 fizetési osztályból és a gyakornoki bértétellel együtt hat bértételből állna. A munkáltató kidolgozott több matrix táblát, egyet át is adott, de az ezekre történő próbabesorolások jelenleg még folynak. A szakmai tapasztalatok értékelése után lehet ismét tárgyalóasztalhoz ülni, várhatóan május közepén.

A Vasutasok Szakszervezete javasolta, hogy ugyancsak 12%-kal növekedjenek a hálózati sarokszámok az említett 3,4% helyett

A bérleti pályázat még kiírásra sem került, még azt sem lehetett tudni, hogy lesz-e a pályázatnak „nyertese", de a vasút vezetése már tudta, hogy a 26 munkavállalóból 23-tól meg kíván válni

Konzultáció és egyeztetés

23 munkavállaló sorsáról:

A vasút vezetése a szociális és jóléti költségek további csökkentése érdekében a vonyarcvashegyi üdülő üzemeltetését bérbe kívánja adni.

A bérleti pályázat még kiírásra sem került, még azt sem lehetett tudni, hogy lesz-e a pályázatnak *„nyertese"*, de a vasút vezetése már tudta, hogy a 26 munkavállalóból 23-tól meg kíván válni. Erre mondják, hogy a munkáltató ráutaló magatartása olyan volt, mintha már a pályázat nyertese ismert lenne.

A bérbeadási pályázat nyilvánossá tétele csak a szakszervezetekkel történt IV. 16-i konzultációt követően történt meg. A pályázati elbírálás csak május 6-a után várható. Egyre inkább magyarázatra szorul a 23 fő munkaviszonyának tervezett megszüntetése.

A pályázati kiírás dokumentációja szerint – a munkáltató mulasztásos törvénysértése tettenérhető – a munkavállalók továbbfoglalkoztatási kérdése, mint pályázati szempont nem szerepel a pályázati kiírásban.

A Vasutasok Szakszervezete továbbra is sérelmezi, hogy a munkáltató lényeges érdemi információkat tart vissza az üggyel kapcsolatban.

A Vasutasok Szakszervezete azzal a kéréssel fordult a Központi Üzemi Tanács valamennyi tagjához, hogy az ügy fejleményére tekintettel ismételten foglalkozzanak az üzemeltetés bérbeadásának kérdésével.

Szakszervezetünk fenntartotta álláspontját: a nem megfelelő irányítói magatartás idézte elő a vonyarcvashegyi ügyet. Az ügy kezelése pedig átgondolatlan és előkészítetlen, sem a munkavállalók, sem a MÁV érdekét nem szolgálja.

Varga Gyuláné

Gazdaságtalan-e a vasút? (5.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

1983 óta nem fizet a kormány!

A kamionforgalom óriási kedvezményeket kap

Egyre több a hazánkba belépő külföldi kamion: a számuk 1990 óta több, mint háromszorosára nőtt, és 2001-ben meghaladta az 1,2 milliót (13. ábra). Ezeknek a kamionoknak a 95 százaléka úgy halad át országunkon, hogy – a különböző országokkal kötött kétoldalú egyezmények alapján – egy fillér gépjárműadót sem fizet. A fennmaradó 5 százalékuk tonna-kilométerenként legfeljebb 3 forintot fizet be az államkasszába. Ezt a mértéket még 1992-ben határozták meg, és azóta egyszer sem igazították az inflációhoz annak ellenére, hogy az Európai Közösségekkel kötött megállapodás ennek a lehetőségét kifejezetten előírta. Ha az infláció mértékének megfelelően emelték volna a díjat, és azt minden külföldi kamionnal megfizettetik, akkor ez mintegy 95 milliárd Ft bevételt eredményezett volna 2001-ben (az éves forgalom szintjét feltételezve). Ehelyett mindössze 3,1 milliárd forint került befizetésre...

> *ha az infláció mértékének megfelelően emelték volna a díjat, és azt minden külföldi kamionnal megfizettetik, akkor ez mintegy 95 milliárd Ft bevételt eredményezett volna 2001-ben*

Azáltal hogy az elmúlt 10 évben ezt az adót nem kellett befizetni a külföldi kamionok túlnyomó többsége után, a magyar állam összesen 2 milliárd 740 millió euró (2002. áprilisi hivatalos árfolyamon számolva ez 660 milliárd forintnak felel meg) kedvezményt adott a közúti fuvarozás leginkább környezetpusztító válfajának (14. ábra). Összehasonlításképpen megemlítjük, hogy ugyanebben az időszakban az Európai Unió összesen kb. egymilliárd euró támogatásban részesítette Magyarországot.

Ugyanakkor a nemzetközi kamionforgalom évente – különböző számítások szerint – 150 és 250 milliárd forint közötti összegre tehető kárt okoz Magyarországon (környezeti és egészségügyi károk, balesetek, az utak állapotának romlása stb.). Elsősorban a kamionok felelősek útjaink tönkretételéért: egy kamion – tömegétől és tengelyterhelésétől függően – annyi kárt okoz az úttestben, mint százezer–egymillió személyautó. Az útrongálás mértéke ugyanis a tengelyterhelés ötödik hatványának a függvénye. Az utak alatt húzódó közműveket és az utak mentén található épületeket és egyéb létesítményeket nagyságrendileg jobban rongálják a nehéz tehergépjárművektől származó rezgések, mint személyautók esetén.

A külföldi kamionoknak nyújtott adómentességért cserébe a magyar kamionok is jelentős kedvezményekben részesülnek külföldön. Ez azt jelenti, hogy itthon, és más országokban is az adófizetőkkel fizettetik meg a kamionok által okozott költségek jelentős részét azok üzemeltetői helyett. Egy piacgazdaságban azonban minden gazdasági tevékenység ki kell, hogy termelje a saját költségeinek fedezetét. Ellenkező esetben torzulnak a piaci viszonyok, egyesek igazságtalanul hátrányos helyzetbe kerülnek, mások pedig érdemtelen előnyhöz jutnak.

> **Egy piacgazdaságban minden gazdasági tevékenység ki kell, hogy termelje a saját költségeinek fedezetét**

A mennyiben az árak nem tükrözik a valódi költségeket, a gazdaság hatékonysága alacsonyabb lesz annál, mint ami egyébként lehetséges volna. (Az elmúlt évtizedek Magyarországon is világosan megmutatták, hova vezet, ha az árak elszakadnak a valóságtól.) Különösen elfogadhatatlan, hogy a környezetszennyezést és az egészségkárosítást azok elszenvedőivel fizettessék meg az okozók helyett. Az Európai Bizottság Közlekedési és Energiaügyi Főigazgatósága megkeresésünkre nemrég úgy foglalt állást, hogy ezek az adók behajthatók, amennyiben a közúti árufuvarozás minden résztvevőjére egyaránt, megkülönböztetés nélkül vonatkoznak.

A magyar kamionosok egyéb indokolatlan kedvezményekben is részesülnek. Külföldi kiküldetés esetén naponta 25 dollár napidíjat számolhatnak el a személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási járulék megfizetése nélkül. Minden más magyar állampolgár – beleértve a vasút alkalmazottait is! – csak 10 dollárt számolhat el ilyen módon. Ez a kedvezmény, amely példátlan módon sérti a piaci versenysemlegességet, évente mintegy 12 milliárd forint többletbevételhez juttatja a kamionosokat.

A kamionok által okozott balesetek általában sokkal súlyosabbak és jóval nagyobb kárral járnak, mint az egyéb közlekedési balesetek. Ennek egyik oka az, hogy a magyar hatóságok nem tartatják be a kamionvezetők kötelező munka- és pihenőidejét annak ellenére, hogy ezen a téren Magyarország már elfogadta az EU normáit. Sokan fizettek az életükkel azért, hogy a kamionosok így is versenyelőnyhöz jussanak.

Az itthon bejegyzett kamionok – a régi, elavult járművek kivételével – a gépjárműadó fizetésekor 80-92 százalékos kedvezményben részesülnek. Ez is nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy csak minimális mértékben ellentételezik azokat a hatalmas költségeket, amelyeket az egész társadalomnak okoznak.

A Magyarországra érkező külföldi tehergépjárművek száma

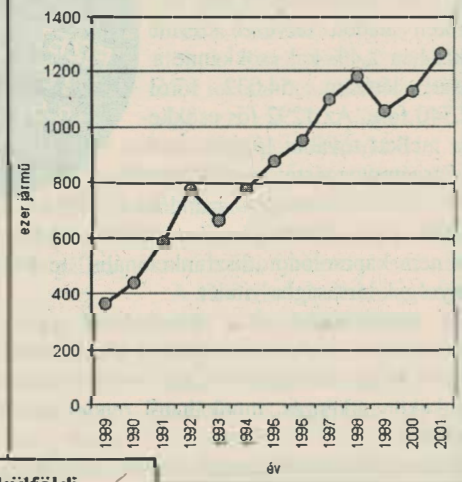

A Magyarországra belépő külföldi tehergépjárműveknek nyújtott adókedvezmény

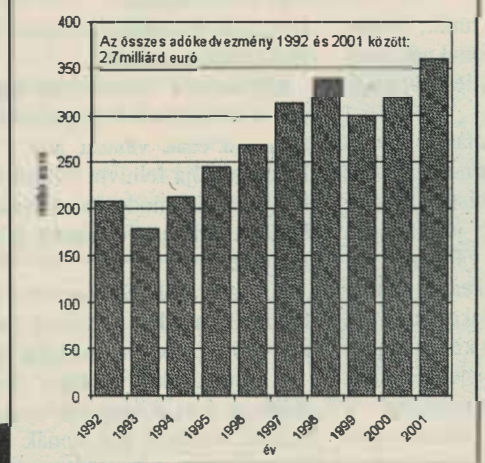

Lukács András–Pavics Lázár

Az Európai Vasutas Szakszervezetek Állandó Konferenciája

Az *Európai Vasutas Szakszervezetek Állandó Konferenciája* 2002. április 9–12-e között Varsóban tartotta XI. soros ülését. A konferencián részt vettek az *ukrán, szlovák, cseh, magyar, bolgár, horvát, macedón, lengyel vasutas szakszervezetek* képviselői, meghívott vendégként a *német vasutas szakszervezet* képviselői. Szakszervezetünket *Simon Dezső* alelnök és *Király Károlyné*, a budapesti Területi Képviselet titkára képviselte.

A Macedóniában – Ohridban – hozott döntés szerinti témákat tűzték napirendre az állandó konferencia résztvevői *„A vasút átalakítása és annak következményei”*, valamint *„A vasutas szakszervezetek tevékenysége a dolgozók szociális helyzetének javításáért és annak eredményei”* címnel.

A tárgyalt témák kapcsán az Állandó Konferencia megállapította:

1) A nemzeti vasutak átalakításának folyamata a sok hasonlóság ellenére jelentős eltéréseket mutat. 2) Az átszervezés végrehajtásának negatív következményei és költségei nagymértékben a vasutas dolgozókat sújtja. 3) A vasutas dolgozók szociális helyzete rosszabbodik.

A konferencia egységes álláspontot fogadott el.

1) Szükséges, hogy egyes országok kormányai párbeszédet folytassanak a vasutas szakszervezetekkel, és csak ezt követően hozzanak döntéseket a vasút átalakítására, privatizálásra vonatkozóan. 2) Az európai fuvarozási rendszer kialakítási folyamatába *(közlekedési folyosók)* a vasutas szakszervezeteket be kell vonni. 3) A vasút átalakításának ideje alatt a szakszervezeteknek hangsúlyosan fontos feladata, hogy a munkahelyeket védelmezze, a dolgozók szociális helyzetét javítsa. 4) Az egyes országok kormányainak meg kell téríteni az átalakítással járó összes költséget.

> A vasút átalakításának ideje alatt a szakszervezeteknek hangsúlyosan fontos feladata, hogy a munkahelyeket védelmezze

A SZOCIÁLIS HELYZET ROSSZABBODIK

Király Károlyné, Mészáros Wanda és Simon Dezső

A soron következő XII. Állandó Konferencia 2002. októberében Ukrajnában lesz megtartva, melyre az ITF és az ETF képviselői is meghívást kapnak. A következő konferencián az alábbi témák kerülnek napirendre:

– az Ukrán Vasutas Szakszervezet bemutatkozása, tevékenységének, eredményeinek, aktuális feladatainak ismertetése;

– a résztvevő országok vasutasainak sztrájkhoz való joga és a megtartott sztrájkok eredményeinek és következményeinek bemutatása, megvitatása.

Simon Dezső

KÉT ÉV ALATT 15 000 ÚJ ALKALMAZOTT KEZDTE MEG VASÚTI PÁLYAFUTÁSÁT

Választások az SNCF-nél

A szakszervezeti képviseletek fokozott stabilitása

Az utóbbi években 15 000 fiatal munkaerővel gyarapodott a francia vasút személyi állománya, amely azonban nem változtatta meg a szakszervezeti képviseletek közötti erőviszonyokat. A CGT szakszervezeti szövetség marad a legnagyobb, a CFDT is változatlan lesz, míg a déli országrészben sem fejlődött jelentősen a szakszervezeti mozgalom.

a CGT csak hat pontot vesztett

Az SNCF-nél március 21-én lebonyolított szakszervezeti választásoknál meglepetést keltett, hogy az erőviszonyokban nem történt változás a legutóbbi szavazásoknál tapasztalt izgalom után. A meglepetés indokolt volt, miután két év alatt 15 000 új alkalmazott kezdte meg vasúti pályafutását és ez hozzájárulhatott a helyzet megváltozásához. Miután 2000-ben a CGT csak hat pontot vesztett, helyzete stabilnak mondható, 0,6%-kal a vállalati igazgatásban és 41,82%-kal a személyzeti küldöttek részéről. Az elégedettség okai között szerepel a szakmai tudás fejlődése és a szakszervezeti tagság növekedése bizonyos szektorokban, mint pl. Párizs St. Lazar pályaudvaron, ahol ennek mértéke öt pontot tesz ki.

A CFDT szakszervezetnél enyhe csökkenés tapasztalható, de azért tartja második helyét, ami jó eredménynek mondható, mivel a Sernam (árufuvarozási szakszolgálat) alkalmazottai – ahol ez a szakszervezet megközelíti a 70%-ot – nincsenek ebbe beszámítva. A szakszervezet képviselői úgy vélik, hogy ez a stabilitás elősegíti a vasutasok egységének megerősítését a rendezetlenséggel szemben. Ez a szakszervezet jelentősen növeli tevékenységét a vonatszemélyzetnél és az ellenőrzést végző alkalmazottaknál.

a CFDT tartja második helyét

A Déli Vasúttársaság szakszervezeténél enyhe fejlődés mutatkozik. Helyzete megszilárdult és azoknak, akik az igazgatóságnál hat év óta azon fáradoznak, hogy a Déli Vasút váljék ki az SNCF-ből, el kell fogadniuk a párbeszédet. Ez a szakszervezet megállapította, hogy műszaki téren ők foglalják el az első helyet a pályafenntartás területén.

A hat vasutas szakszervezet között nem történtek jelentősebb eltolódások egyik vagy másik szakszervezet javára, vagy terhére. A vontatási dolgozóknál volt csak 4,7%-os elmozdulás a CGT javára. Kellemes meglepetést okozott, hogy a fiatalok azonos arányban szavaztak idősebb munkatársaikkal, ami azt jelenti, hogy ezek a fiatalok nem érdektelenek a szakszervezet tevékenysége iránt.

Hajós Béla

(La Vie du Rail, 2002 március)

Diákotthon felvételi

„A vasút a gyermekekért" Alapítvány Szegedi Diákotthona általános és középiskolai tanulmányokat folytató tanulók részére kollégiumi felvételt hirdet a 2002/2003. tanévre.

A diákotthon a vasutas szülők gyermekeinek, a vasutas nagyszülők unokáinak elhelyezését biztosítja, azonban felvételt nyerhetnek nem vasutas szülők általános és középiskolás gyermekei is.

A százéves múltra visszatekintő intézet otthonos környezetben teremti meg a nyugodt felkészülés feltételeit. Tízezer kötetes házikönyvtár, szabadtéri sportlétesítmény, tornaterem, kondicionáló terem áll rendelkezésre, a kulturálódási lehetőségek széles választéka biztosított (filmklub, zenehallgatás, virágkötészet, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások, idegennyelvi szakkör, egyetemi és főiskolai felkészítők).

A diákotthon számítástechnikai termében 16 gépen gyakorolhatnak, internetezhetnek a tanulók.

Felvilágosítás az intézmény igazgatójától, *Révész Gábortól* személyesen, levélben és telefonon is kérhető. 6725 Szeged, Boldogasszony sgt. 44.

Telefon: 06/62/420-361 városi, és a 06/14-07, 06/14-06 vasúti.

NEVELÉS

OKTATÁS

FELKÉSZÍTÉS

Iskolai felkészülés, szakmai segítség a tanuláshoz, művelődési, sportolási, túrázási lehetőség, számítástechnikai oktatás

Kedves vasutas szülők, nagyszülők!

„A vasút a gyermekekért" Alapítvány Diákotthona és Óvodája segít: – ha a család szociális helyzete miatt szükségét érzik; – ha a szülők szolgálati beosztása nem teszi lehetővé gyermekük nevelését; – ha az iskola és a lakóhely távolsága nehezíti az iskoláztatást; – ha nem tudják megnyugtatóan ellátni gyermekük felügyeletét.

Az otthonban biztosítjuk az iskolára való felkészülést, szakmai segítséget az eredményes tanuláshoz, művelődési, sportolási, túrázási lehetőségeket, számítástechnikai ismeretek megszerzését és gyakorlását, ECDL vizsgára felkészítést, nyugodt életkörülményeket, orvosi felügyeletet és teljes ellátást.

Továbbtanulási lehetőség a kaposvári középiskolákban. Felvétel nagyszülői jogon is! Egyetemistáknak, főiskolásoknak megbeszélés alapján helyet biztosítunk.

Várjuk 3-23 éves korú gyermeke jelentkezését. Bővebb felvilágosítás: Kaposvár, Somssich Pál u. 15. Telefon: 06/82/420-316; 05/32-51.

MVJ

TÜV CERT

ISO 9001

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

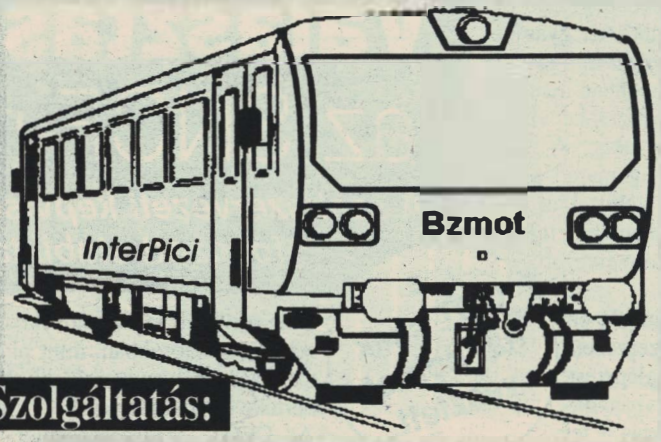

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Hagyományos **dolgozói fórumok**

(VH 2002. á pri lis 6.)

Félrevezető, öntömjénező kampányolás!

A *Vasutas Hírlap* rendszeresen tudósít a dolgozói fórumuk és az ott megjelent néhány, véleményt is mondó dolgozó mondandójáról. A legutolsó, *„piaci versenyre készül a MÁV"* című tudósításban – úgy, mint a többiben is – néhány félrevezető, a dolgozók helyzetét rózsaszínben megvilágító felvetésre szeretnénk felhívni a figyelmet.

A vasút reformja: ahányszor szólnak róla, és ha mindig más mondja, mindig mást mond. A gond nem az, hogy meg kell felelni a versenynek és az EU-nak, hanem hogy számottevő fejlesztések nélkül csökkentik az élő munka ráfordítást (hatékonyságnövelés), csökkentik a létszámot. Néhol már veszélyeztetik a munkavégzés biztonságát és a munkamennyiség technológia szerinti elvégzésének lehetőségét.

A MÁV egysége: az önálló társaságok létesítésének legnagyobb gondja az, hogy a korábbi társaságokat is magára hagyta és kizárólag az árképzésbe szólt bele. Az áremelések elmaradása a társaságoknál eszközeladást, létszámcsökkentést vont maga után, mert a MÁV monopolhelyzetben van a megrendelések terén. Az ilyen társaságok növelésére nincsen szükség. Vagy egységes a MÁV és megőrzi mindenki menetkedvezményét, vagy a szétaprózódás azt jelenti, hogy az új társaság munkavállalói elveszítik azt. (Adótörvény 95. évi módosítása.)

Gazdálkodás: Nagyon jó, ha tudják a dolgozók, hogy vezetőik hol nem biztosítják a munkamennyiséget az üzleti tervnek megfelelően. Ismerjék meg a MÁV veszteségeinek eredetét, de nem szabad összekötni a veszteségképzést a bérek alakulásával. A bérfejlődésnek nem lehet gátja a MÁV Rt. rossz gazdálkodása. (Fónagy miniszter úr jelentette be a kampányban a 3,6% bérfejlesztéssel együtt.) Ha már a béreknél tartunk, akkor néhány félreértést tisztázzunk.

AZ, HOGY AZ ÁTLAGKERESETEK 13,1%-KAL NŐTTEK, MÉG NEM JELENTI AZT, HOGY MINDEN VASUTAS AZ INFLÁCIÓNÁL MAGASABB „BÉRFEJLESZTÉST" KAPOTT. EBBEN BENNE VANNAK A VEZETŐI TORZÍTÁSOK IS.

1) Az inflációszintű *„bérfejlesztés"* nem bérfejlesztés, csak a bérek vásárlóértékének megőrzése. 2) Az, hogy az átlagkeresetek 13,1%-kal nőttek, még nem jelenti azt, hogy minden vasutas az inflációnál magasabb *„bérfejlesztést"* kapott. Ebben benne vannak a vezetői torzítások is. 3) A kiemelt bérfejlesztést nem lehet a legalacsonyabb bérfejlődéshez viszonyítani, azt az átlagos alapbér-növeléshez kell hasonlítani és így a MÁV Rt.-nél csak nagyon kevesek (TEB kiemeltjei, diplomások) kaptak kiemelt bérfejlesztést. A többi vagy az átlagot kapta, vagy az alatti bérfejlődésben részesült, így ide sorolandók a szakmunkások és termelésirányítók egy része (nagyobbik része) is.

A bérköltség üzleti tervhez viszonyított részarányát 65 milliárd forintban jelzi a cikk, de az üzleti terv több, mint 100 milliárd forintot tartalmaz személyi jellegű kifizetésként. A KSZ-ben szabályozottak kb. 6,5 milliárd forintot teszek ki, de mire megy el a több, mint 28 milliárd forint?

A MÁV FELHALMOZÓDOTT TARTOZÁSAIT ÉS AZ ÁLLAM ÁLTAL NEM FINANSZÍROZOTT SZOLGÁLTATÁSAINAK KÖLTSÉGÉT – EZEKRE RÖVID VAGY KÖZÉPTÁVÚ HITELEKET VESZ FEL A MÁV RT. – IDŐRŐL-IDŐRE SZANÁLJA AZ ÁLLAM

Fejlesztések: A MÁV felhalmozódott tartozásait és az állam által nem finanszírozott szolgáltatásainak költségét – ezekre rövid vagy középtávú hiteleket vesz fel a MÁV Rt. – időről-időre szanálja a magyar állam. Azzal, hogy az állami költségvetés által finanszírozott tevékenységekre, felújításokra nem pénzeszközt, hanem hitelfelvételi lehetőséget biztosít a pénzügyminisztérium, eleve adósságspirálba kényszeríti a vállalatot. Így az állam nem a MÁV Rt.-t, hanem a hitelező bankokat támogatja a felvett hitelek kamatköltségeivel. A hitelfelvételekkel csökken a vállalat fejlesztésére fordítható kerete, és mindig elmarad az előirányzott modernizáció. Ezt a helyzetet még súlyosbítja, hogy a hitelelbírálások mindig az év második felére, sőt általában az utolsó negyedévre teszik elérhetővé a pénzek felhasználhatóságát.

az inflációszintű „bérfejlesztés" nem bérfejlesztés, csak a bérek vásárlóértékének megőrzése

A dolgozók helyzete: A miniszter úr össze-vissza beszélt kampányos zavarában. Tény viszont, hogy minden munkavállaló 8%-os alapbérfejlesztésben részesült, amelyből 6-7% lesz az infláció, tehát a megélhetése bruttó 1-2%-kal javulhat 2002. évben. Az, hogy a többi vasutas (kb. 22000) ennél magasabb megélhetési javulást érzékel, őt kevésbé érdekli. Az egyéb juttatások terén sem büszkélkedhet a MÁV Rt., mert a pótlékrendszerek általában alapbéraránypossan emelkedtek az előző évhez viszonyítva. Tavaly is volt vasutasnapi jutalom; műszakpótlék; 4%-os teljesítmény- és balesetmentességi jutalom; pénztári tagság, melyeknek növekménye az előző évihez képest az alapbérváltozás mértékével egyező. Tavaly is fizette az étkezési hozzájárulást, melynek vásárlóértéke 2002. évre az inflációval csökkent. A cikk egyértelműen fogalmazza meg a szakmunkások, termelésirányítók teljesítményösztönzési rendszerének bevezetésére vonatkozó tényt. Ebből is látszik, hogy mennyire nincsenek beszélő viszonyban a MÁV vezetői a PR menedzserekkel és a MÁV újságíróival.

Szeretnénk és reméljük, hogy még a 2002. évben bevezetésre kerül a fent nevezett körre a 4%-os teljesítményösztönzési rendszer, csak félek, ez is a félrevezetés egyik eklatáns példája.

Foglalkoztatás: Ezekből a számokból is látszik, hogy a MÁV Rt. vezetésének nem számít az ember. Két számot kivonok egymásból és a különbség fogyás, de hogy mi lett a távozó 3112 fő sorsa, senkit nem érdekel.

Lehetett volna átképezni, máshol foglalkoztatni, továbbtanulásra ösztönözni, megtartani, s hogy már valamit tud a vasútból, az nem érdekes, mert az a lényeg, hogy nem kell neki bért fizetni és az újfelvételes olcsóbb.

Munkakörülmények: Igen, folyamatosan haladnak és javulnak a munkakörülmények, de nem mindig ott, ahol a legfontosabb, legsürgősebb lenne. Erre a változásra is jellemző a korábban leírt hitelelbírálási anomália és az év végi rohammunka, mert a pénzeket el kell költeni. Sajna nem mindig oda, ahova azt a jószándék előirányozta.

Összefoglalva: **tovább folytatódik a munkavállalók tájékoztatása és félretájékoztatása, mert több esetben a megszólalók és az újságírók sincsenek tisztában azzal, hogy amiről beszélnek, írnak, az adott pillanatban már nem igaz.**

Kotona

1-2% javulás

A Centenáriumi Kőnél

112 éve annak, hogy 1890. május elsején mintegy 60 ezer munkás vonult fel Budapesten, csatlakozva a nemzetközi munkásszervezetek felhívásához. 1889-ben a II. Internacionálé határozott arról, hogy legyen egy nap, amikor a világ munkásai megemlékeznek azokról, akik életüket adták azért, mert emberibb életet, 8 óra munkát akartak.

Akik immár hagyományosan eljöttünk emlékezni az 1990-ben elhelyezett emlékkőhöz, tudtuk, hogy főhajtásunk a múlt előtt a szakszervezetek elkövetkező feladatainak megerősítése. Ma is küzdhetünk a 8 órás munkaidőért, hogy legyen a munkásnak, a munkavállalónak az egyik szabadnapja vasárnap. Küzdhetünk az emberibb életért, mint azt eleink azon az első május elsején megfogalmazták.

Ott voltunk öregek és fiatalok a különböző szövetségek képviseletében, jelképeként annak, hogy összeköt bennünket a múlt, a jelen kihívásai és a jövő, amelyért együtt kell cselekednünk.

Sokan vagyunk, akik hiszünk abban, hogy meg kell valósítanunk az *„Egyesült erővel!"* századnál több éve megfogalmazott alapelvét akkor is, ha különbözőségek vannak a szövetségek felfogásában.

A Centenáriumi Kőnél *Szelei Ferenc* szavai azt erősítették, el kell jutnunk oda, hogy együtt emlékezzünk a jövőben, mert a munkások érdekvédelme iránti felelősség összeköt bennünket. *Hámori István Péter* friss MSZOSZ-díjas költő saját versét olvasta fel, mely József Attiláról, a munkásokról és rólunk szól. *Lux Judit* ünnepi beszédében azt hangsúlyozta, hogy a munkások pápája *XIII. Leo Rerum Novaruma* alapgondolatai összecsengenek a szocialista, szociáldemokrata célokkal. S ahogy a múltban együtt sztrájkoltak a szociáldemokrata és a keresztény szakszervezeti tagok, ugyanúgy ma is

együtt kell lépnünk a kollektív szerződések megkötésében, megtartásában minden szinten. *Kordás László*, a *Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség* elnöke a generációk közti összefogás fontosságát emelte ki, mely szintén régi hagyománya a szakszervezeti mozgalomnak.

Az ünnepi megemlékezésen részt vett *dr. Kiss Péter*, az új kormány a foglalkoztatási és a munkaügyi minisztere is. Jelenléte üzenet volt, hogy nemcsak a választások előtt, hanem kormányzati szerepben is fontos számára a szakszervezetekkel való együttműködés.

A kormányzás első száz napjának intézkedéscsomagja, annak maradéktalan végrehajtása mindenki számára világos választ adhat arra, hogy megvalósul végre a szociális fordulat, mely azoknak adhat lehetőséget az emberibb életre, akik a legtöbb hátrányt szenvedték el az elmúlt évtizedben.

A megemlékezés ünnepi hangján átsütött a tavasz öröme. Idézzük itt is József Attilát

„De tavasz van gyönyörű! Jót rikkant az ég!

Mit beszélsz? Korai? Nem volt itt sose tél!

Pattantsd ki szíved, elő a rügyekkel

A mi tüdőnkből száll ki a tavaszi szél!"

lux

> Ma is küzdhetünk a 8 órás munkaidőért, hogy legyen a munkásnak, a munkavállalónak az egyik szabadnapja vasárnap. Küzdhetünk az emberibb életért, mint azt eleink azon az első május elsején megfogalmazták

MSZOSZ-Díj

Az ***Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége*** **elnökségének döntése alapján a 2002. április 30-án tartott hagyományos ünnepség keretében** ***Sándor László,*** **a szakszervezeti szövetség elnöke adta át a 45 éve alapított** ***MSZOSZ díjakat*** **(korábban SZOT-díj). A magas színvonalú művészi produkciókkal tarkított rendezvényen fellépett** ***Barabás Kiss Zoltán, Pécsi Ildikó, Illényi Katica, Gambelisz Thomas*** **és** ***Vókó János,*** **zongorán kísért** ***Gyarmathy István.*** **Az átadó ünnepséget** ***Pártos Csilla*** **és** ***Szűcs Csaba*** **konferálta.**

1. ***Hámori István Péter*** költő, Budapest (irodalom kategóriában).
2. ***Lukács Sándor*** színművész, Budapest (színházművészet kategóriában).
3. ***Gálvölgyi János*** színművész, Budapest (színházművész kategóriában).
4. ***Karosi Imre*** újságíró, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Déli Hírlap lapigazgatója, Miskolc (sajtó kategóriában).
5. ***Bolgár György*** újságíró, Budapest (rádió, televízió kategóriában).
6. ***Rimányi Zita*** újságíró, Kisalföld, Győr (sajtó kategóriában).
7. ***Tárkányi Béla*** újságíró, városi rádió, televízió szerkesztője, MTJ vezető munkatársa, Debrecen (sajtó kategóriában).
8. ***Tamás Gábor*** újságíró, Népszabadság, Budapest (sajtó kategóriában)
9. ***Balla István*** iparművész, Budapest (iparművészet kategóriában).
10. ***Juhász Miklós*** fotóművész, Diósgyőr (fotóművészet kategóriában).
11. ***Sárkány Kázmér*** operaénekes, a Magyar Állami Operaház magánénekese, Budapest (zeneművészet kategóriában).
12. ***Olajbányász Fúvószenekar,*** Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház, Nagykanizsa. Karnagy: ***Ámon István.*** (Zeneművészet kategóriában).
13. ***Pagony Zsuzsa,*** művelődési ház igazgató, KASZ Pető Sándor Művelődési Ház, Pécs (közművelődés kategória).
14. ***VOKE Vasutasok Batsányi János Művelődési Központja, Zentai Gábor*** igazgató, Tapolca (közművelődési kategória).
15. ***Gönczöl Katalin*** egyetemi tanár (társadalomtudomány kategória).

Május 1.

Párbeszéd a béke és jólét érdekében

2002. május elseje sokáig emlékezetes lesz mindazoknak, akik Budapesten a szakszervezetek városligeti majálisán a hagyományos felvonulást követően felkeresték a *Vasutasok Szakszervezete* sátrait. Az ilyenkor szokásos sör-virslis vendéglátáson túl a gyermekeket játéklehetőséggel, a felnőtteket egészségügyi tanácsadással várták a rendezők. A nap fénypontja *Medgyessy Péter* miniszterelnök, és *Kiss Péter* foglalkoztatási és munkaügyi miniszter látogatása volt.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a Vasutasok Szakszervezete múlt évi kezdeményezésének folytatásaként közös fórumsátrat állított a kereskedelmi, a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, a textiles és a honvédségi dolgozók szakszervezetével.

Márkus Imre, a VSZ elnöke délután egy órakor köszöntötte *Medgyessy Pétert,* Magyarország leendő miniszterelnökét és *Kovács Lászlót,* az MSZP elnökét. *Medgyessy* először megköszönte a szakszervezetek támogatását, majd kihangsúlyozta, vállalja, hogy négy éven keresztül, és nem csak négyévente kíván párbeszédet folytatni velük. *Medgyessy* ez alkalommal is megerősítette, arra törekednek, hogy a gazdasági

teljesítményekből mindenkinek több jusson, hogy még többet tudjunk közösen teljesíteni. Mint mondta: Magyarországon mindenki egyenlő. A kormány dolga, hogy egyenlő esélyeket nyújtson az elesetteknek is, legyenek azok akár fiatalok, akár nyugdíjasok. Befejezésül azt kívánta, mindenki érezze jól magát, és azt ígérte, hogy senki sem fog az új kormányban csalódni.

Rövid szünet után *Kiss Péter,* leendő foglalkoztatási és munkaügyi miniszter lépett az emelvényre, a házigazda szakszervezeti vezetők társaságában. Mint elhangzott, a választásokon győztes párt programját közösen dolgozták ki a szakszervezetekkel, amelyben arra törekedtek, hogy az mindenkinek jólétet biztosítson. *Kiss Péter* megerősítette: *most azokat kell szolgálni, akik az elmúlt tizenkét évben vesztesek voltak.* Ehhez pedig munkahelyteremtésre van szükség, mert ma Magyarországon nyolc-kilencszázezer embernek nincs munkája. *Kiss Péter* ebből vezette le azt a kiszolgáltatottságot, amely ma jellemzi a munkaválla-

Senki sem fog az új kormányban csalódni!

lók helyzetét. Hiszen – mint mondta –, ha valaki folyamatosan fenyegethető azzal, hogy elbocsátás után nem lesz miből megélnie, az hamarabb köt saját kárára kompromisszumokat.

A partnerség fontosságáról szólva *Kiss Péter* hitet tett az Európai Unióban alkalmazott szociális párbeszéd újbóli meghonosítása mellett. A leendő munkaügyi miniszter elmondta, hogy az új kormány a kollektív szerződések és a szakszervezetek pártján áll.

Kiss Péter bejelentette, hogy elkészült a Munka törvénykönyve munkavállaló-barát

módosítása, amelyet az első száz napban el kíván fogadtatni a kormány az országgyűlés-sel.

Az előadó az esélyteremtő programot részletezve kitért a magyar munkaerő versenyképességét biztosító szakmai képzési rendszer fejlesztésére. A miniszter-jelölt szólt a gyesről, a gyedről visszatérők, a negyvenöt év feletti nők, és az ötven év feletti férfiak foglalkoztatását ösztönző elképzelésekről. Ebben a csomagban adó- és járulékcsökkentés éppúgy szerepelnek, mint munkaadóknak adandó kedvezmények.

Befejezésül *Kiss Péter* a jelenlévők kérdéseire válaszolt.

k.

> *Medgyessy* megköszönte a szakszervezetek támogatását, majd kihangsúlyozta, vállalja, hogy **négy éven keresztül, és nem csak négyévente kíván párbeszédet folytatni velük.**

Láss, ne csak nézz!

Mindnyájan Győztünk!

Győztünk. És ez már kétségbevonhatatlan. Az *Országos Választási Bizottság* kihirdette a 2002-ben Magyarországon megtartott választások hivatalos végeredményét: győzött az *MSZP* és az *SZDSZ*, a baloldal. Ez a dokumentum a *Magyar Köztársaság* egyik érvényes törvénye, ami ellen semmiféle kifogásnak, jogorvoslatnak helye nincs. S mégis ma, amikor ezt a cikket írom, egy a parlamentből is kiszorult párt szervezésében, üvöltő tömeg tiltakozik a törvényes végeredmény ellen a Hősök terén, az m1 híradója pedig minden légből kapott kifogást hosszasan csócsál, *Szájer József* meg népi kezdeményezést hirdet a szavazatok újraszámlálására. Persze tiltakozni lehet egy demokráciában még az érvényes törvény ellen is. Például tüntetni lehet azért is, hogy a rablókat, a sikkasztókat, a tolvajokat ezentúl ne ítéljék el, de közben nem lehet büntetlenül rabolni, sikkasztani, lopni. Tetszik, nem tetszik, a törvényt most már a *Fidesznek* is be kell tartania. És nem csak a választási törvényt.

Tetszik, nem tetszik, a törvényt most már a Fidesznek is be kell tartania.

Ami az úgynevezett polgári erők első fordulós, majd végleges veresége után következett, az példátlan a rendszerváltás utáni rövid történelmünkben. Akik most csalásról kiabálnak, azoknak a pártoknak az aktivistái ezer forintért és egy üveg sörért vásároltak szavazatokat az általuk hirtelen annyira megkedvelt magyar vidék legnyomorúságosabb tájain. Bezzeg a magyar mezőgazdaságot és vidékfejlesztést három évre odalökték *Torgyánnak* és koncra éhes bandájának, hogy Brazíliából importált dinnyével és Japánba exportált cseresznyével virágoztassa fel a mezőgazdaságot.

Azok, akik most csalásról kiabálnak, segélyből élők tömegét vezették félre azzal, hogy három gyerek után hárommillió forintot fognak kapni, csak azt nem mondták, hogy a hárommillió az adókedvezmény, nem pedig ajándék, amivel csak az évi bruttó hárommilliónál magasabb jövedelmű családok élhetnek, s nem a megtévesztett, az urnák elé cipelt szegények. Ők abból egy fillért se látnak. Ők saját maguk ellen szavaztak, egy olyan kormányra, amelyik négy év alatt egy fillérrel sem növelte a családi pótlékot.

Azok, akik most csalásról kiabálnak magatehetetlen, öreg, beteg embereket azzal riogattak, hogy ha az *MSZP* győz, visszajönnek az oroszok.

Azok, akik most csalásról kiabálnak, gyakran még gyerekek, de a rendszerváltáskor még legalábbis gyerekek voltak. Velük el lehetett hitetni, hogy a szocializmus és a fasizmus ugyanaz. Hogy a tatárjárás, a törökdúlás és az úgynevezett kommunista uralom között nem volt semmi különbség. Ezek a fiatalok akkor indultak be, amikor *Orbán Viktor* immár nem miniszterelnökként, nem politikusként, hanem *Vezérként* kezdte hergelni a tömeget. De ő és tettestársai nem fogják elérni, hogy Magyarországon zűrzavar legyen. Mert van az országnak új miniszterelnöke, aki nem *Vezér* lesz, hanem államférfi. *Medgyessy Péter*nek hívják.

ÉS MOST MÁR MERJÜNK VÉGRE ÖRÜLNI!

Akik most vesztesnek érzik magukat, azok is nagyon hamar tapasztalhatják, hogy az új kormány száznapos programja világos és számonkérhető, mely a bérből és fizetésből élő többségnek kedvez, de nem feledkezik meg a valóban rászorultak megsegítéséről sem.

És most már merjünk végre örülni! Mert azok is nyertek, akik most vesztesnek érzik magukat. Mert az új kormány nem fog *„hazaárulózni”*, *„idegenszívűzni”*, nem osztja mellette szavazó jókra és kirekesztendő rosszakra az állampolgárokat, hanem mindent megtesz a nemzet egységének helyreállításáért. Ezentúl, ahogy mindig is lennie kell, a kokárda újra március 15. jelképe lesz, a piros, fehér, zöld zászló az egész magyarság zászlaja, a korona pedig nem gyanús üzletekbe bonyolódott Fideszközeli propaganda-cégek játékszere, hanem megbecsülésre méltó nemzeti ereklye.

S akik most vesztesnek érzik magukat, azok is nagyon hamar tapasztalhatják, hogy az új kormány száznapos programja világos és számonkérhető, mely a bérből és fizetésből élő többségnek kedvez, de nem feledkezik meg a valóban rászorultak megsegítéséről sem.

Hogy ezt a Rózsadombon nem fogják kitörő lelkesedéssel fogadni, azt meg kibírjuk.

VERSENYHELYZET

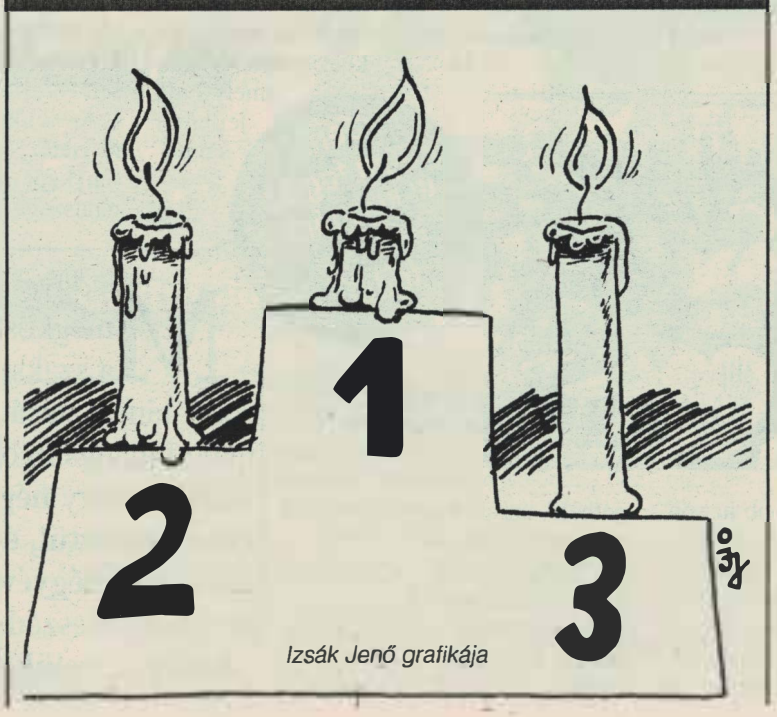

Izsák Jenő grafikája

És örüljünk Szaktársak, mert az új kormány végre rendet akar tenni a munka világában. Vissza akarja adni a szakszervezetek jogait. Helyre akarja állítani az érdekegyeztetés normális rendjét, szorgalmazza a kollektív szerződések megkötését. Az elkapkodott, hebehurgya minimálbéremelés után az elért bérszintet úgy akarja növelni, hogy újra számítson a szaktudás, a képzettség és a tapasztalat is. Az új kormány nem akarja megfosztani az ötvenéveseket a munkalehetőségektől, sőt támogatni fogja újra elhelyezkedésüket. Az új kormány vasútpárti és semmiféle elhamarkodott privatizációt nem fog támogatni, s nem adja ki kezéből a vasutat. *Kiss Péter* mindezt nekünk, vasutasoknak külön megígérte május elsején. És mi megtapsoltuk. Ez a taps, ez a bizalom: előleg. Hiszszük, hogy az új kormány jól fog sáfárkodni vele. S akkor bebizonyosodik, hogy mindenki nyert.

Mező Ferenc

Tájékoztató

A MÁV Rt. MUNKAVÁLLALÓI RÉSZÉRE

Készült a KÜT üléseiről 2002. április 4-én, április 16-án és április 30-án

A szakági delegálások befejeztével 2002. április 4-én tizenhárom fővel megalakult a *MÁV Rt.* új *Központi Üzemi Tanácsa (KÜT).* Az egyes szakágak delegáltjai a választás időrendjében: *TEB – Bodnár József, Miskolc; Gépészet – Dörnyei Szilárd, Dombóvár; Juhász István, Szolnok; Németh Antal, Kiskunhalas; PHM – Budai Zoltán, Veszprém; Dr. Halász József, Miskolc KHI – Veréb Győzőné, Szeged, Forgalom – Baranyai Imre, Nyíregyháza; Boldizsár László, Miskolc; Fábián Kálmán, Szombathely; Horváth István, Budapest; Nagy Róbert, Dombóvár; Szónok József, Záhony.*

A testület a *KÜT* elnökének *Horváth Istvánt*, társelnöknek *Fábián Kálmánt* és dr. *Halász Józsefet* választotta meg. A *KÜT* irodavezetője *Végvári Károly* lett. Kezdeményezés történt a szociális pénzeszközök *(lakásépítés, segély)* felosztására, egyes szaktáborok további működtetésére.

A 2002. április 15-ei soros *KÜT* ülésen az üzemi megállapodás, az ügyrend, az ülésterv-tervezetek megtárgyalása, és a munkabizottságok felállítása szerepelt a napirenden. Az üzemi megállapodás megkötésének alapja az előző megállapodás volt. A *KÜT* a különböző feladatok jobb ellátása érdekében bizottságokat hozott létre. A jóléti és szociális munkabizottság öt főből áll, vezetője *Németh Antal*; a közgazdasági és munkajogi bizottság vezetője *Dr. Halász József;* a foglalkoztatási és munkakörülményi munkabizottság vezetője *Dörnyei Szilárd;* az üzemi tanácsokkal és üzemi megbízottakkal kapcsolatot tartó területi referensek: *Budapest: Juhász István, Miskolc: Bodnár József, Debrecen: Baranyai Imre, Szeged: Veréb Győzőné, Szombathely: Fábián Kálmán, Pécs: Dörnyei Szilárd, Záhony: Szónok József. Szakági referensek: forgalom: Boldizsár László, gépészet: Juhász István, PHM: Budai Zoltán; TEB: Bodnár József, KHI: Veréb Győzőné, ÁFU: Szónok József. A KÜT sajtóreferense: Bodnár József.*

A *KÜT* megtárgyalta a *Gépészeti Szakigazgatóság* előterjesztését, a főnökségek összevonásának véleményezését. A szakmai anyagok és vélemények összegyűjtése az érintettek bevonásával történik, amelynek határideje: április 30-a.

> *Eddig az üdülési csekkekről született megállapodás. A szaktáborokra nincs fedezet, ezért „A vasút a gyermekekért" alapítványon keresztül keresik a lehetőséget a források biztosítására.*

A *KÜT* egyhangúlag megválasztotta harmadik társelnökét *Dörnyei Szilárd* személyében.

A *KÜT* 2002. április 30-i soros ülésén a szociális és jóléti célú pénzeszközök 2002. évi felosztásának elveiről, a 2002. évi főidényre szóló beutaló jegyek felosztásáról tárgyalt. A napirendek előterjesztője, *dr. Péter Mihály* gratulált az új *KÜT*-nek, és kijelentette, hogy a vezetés részének tekinti a *KÜT* tagjait, amely a *Munka törvénykönyve* alapján önálló szervezet. Bejelentette, hogy nem hozott munkáltatói előterjesztést, mert nincs *VÉT* megállapodás a *KSZ* módosításáról. Eddig az üdülési csekkekről született megállapodás. A szaktáborokra nincs fedezet, ezért „A vasút a gyermekekért" alapítványon keresztül keresik a lehetőséget a források biztosítására. A bejelentést *Neuschl Gyula* főosztályvezető tájékoztatója követte a *VÉT*-tárgyalás állásáról és a 2002. évi *MÁV Rt.* ajánlatról.

A *KÜT* megtárgyalta és elfogadta ügyrendjét és a *MÁV Rt. FEB* választási szabályzatát, és módosította az első féléves ülésterét. A vonyarcvashegyi üdülő üzemeltetésének bérbeadása kapcsán tájékoztatást kért a *MÁV Rt.*-től, valamint a 112. sz. *KÜT* határozat 1. pontja alapján felhatalmazta a szociális munkabizottság vezetőjét, hogy kérjen tájékoztatást az értékesítési folyamat állásáról.

Bodnár József
TEB KÜT tag

Hagyományőrző sportnap a miskolci TBF-en

Az elmúlt évek rendezvényei igazolják azt a tételt, hogy lehet mozgósítani munkavállalóinkat hétvégén, a szabadidejükben is. A munkahelyi és otthoni elfoglaltságokból kiszabadulva, a közös családi hétvégére mondtak igent több, mint százan március 16-án. A *MÁV Rt.* a magyar vasút megalakulásának 156. évfordulójára hirdette meg a *„156 perc az egészségért"* vasutas szabadidő-programot. Pályázaton nyertünk támogatást a rendezvény lebonyolításához, mely az év során több helyszínen, több sportágban *„percgyűjtő program"*-lappal minden dolgozónk részére biztosítja a mozgás lehetőségét.

Fotó: Orosz Tamás

Ennek első állomása volt a teremfoci, úszás és ügyességi játék, mely vezetők, beosztottak és családtagjaik részvételével Encs város sportcsarnokában sikeresen fejeződött be. A hat teremfocira nevezett csapat Vámosgyörk, Felsőzsolca, Miskolc, valamint Miskolc Távközlési Vezető Állomás, illetve a *TBF* központ munkavállalóiból verbuválódott össze. A kísérő családtagok buzdítása közepette nagyon jó hangulatú mérkőzéseket vívott a hat csapat két csoportban, s végül megismétlődött a tavalyi döntő, de most a *TBF* központ csapata emelhette magasba a díszes kupát. Színesítette a napot a vezetők-szakszervezet összecsapás, mely most a vezetők győzelmét hozta.A csapatok szavazatai alapján díjazták ismét a legjobb kapust, mezőnyjátékost, a gólkirályt és a legjobb szurkolót. A mérkőzések között a gyerekek ügyességi játékokkal, az asszonyok pedig félpályás kapura rúgással múlatták az időt. A nap folyamán kihasználásra került a sportlétesítmény másik nagy csarnoka és az uszoda is. A felnőttek az úszómedencében, míg a gyerekek a melegvizes pancsolóban élvezték az uszoda kellemesen üdítő vizét. A késő délutáni díjkiosztás után a közeli *Bársonyos étteremben* finom babgulyás és túrósbatyu elfogyasztása mellett elemeztük a napi eseményeket.

Köszönet a *MÁV Rt.* vezetésének, hogy továbblépve a tavalyi vasutasnapi rendezvényeken *„helyi programok"* meghirdetésével biztosítja a lehetőséget a vidéki szolgálati helyeken is.

Köszönet a helyi vezetőknek, a szervezésben és rendezésben segítséget nyújtó kollégáknak, családtagoknak. Ismét bebizonyosodott, hogy a feltételek biztosítása esetén a vezetők és a helyi szakszervezet képes összefogni, és így jobb munkahelyi légkört teremtve végezzük mindennapi munkánkat. Terveink között szerepel egy nyári és egy őszi verseny megszervezése, mely több sportágban biztosít lehetőséget a részvételre *(asztalitenisz, tenisz, streetball, teke, lövészet).*

Bodnár József

A teremfoci végeredménye:

1) TBF központ
2) Felsőzsolca
3) Kazincbarcika
4) Gömöri
5) Távk. Vezető Állomás
6) Vámosgyörk

a terem gólkirálya: *Szabó Péter* TBF központ
a legjobb kapus: *Naár Miklós* Távk.vez.áll.
a legjobb mezőnyjátékos: *Kalocsai Péter* TBF kp
a legjobb szurkoló: ifj. *Balogh Emil*

120 éves a Zsuzsi kisvasút Debrecenben

A legöregebb kisvasút hazánkban

A borongós, csapadékkal riogató időjárás ellenére több, mint ötszáz résztvevője volt április 27-én Debrecenben a *Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány* és a *Zsuzsi Erdei Vasút Közhasznú Társaság* által a *Zsuzsi Vasút Napja* alkalmából megrendezett változatos programoknak. A *Budapestről* is érkező több tucat résztvevő *Debrecen Nagyállomástól* különvonattal közelíthette meg a kisvasút induló állomását, ahol kultúrműsor szórakoztatta a gyülekezőket.

A RÉSZTVEVŐK HÁRMASHEGYALJÁN ELÜLTETTÉK A 120 ÉVET SZIMBOLIZÁLÓ FACSEMETÉT.

A jelenlévő polgármesterek – *Kósa Lajos (Debrecen)* és *Katona Gyula (Nyíracsád)* köszöntője után *Gáspár János, a Magyar Közlekedésért Alapítvány* ügyvezetője méltatta a rendezvénysorozat jelentőségét. Az összefogás eredményeként a megmentésen túl, egyre több kisvasúton a fejlesztés örömteli feladatairól lehet beszámolni, így itt Debrecenben is. Az idén 120 éves – az országban a legöregebb működő – kisvasút barátai már évek óta a fejlesztés lehetőségével foglalkoznak. A pályázatok útján megnyerhető támogatások révén a térség turisztikai lehetőségeit bővítve, a jelenlegi 16 km-es vonal *Hármashegyaljától Nyírmártonfalva,* majd *Nyíracsád* összekapcsolásával 11 km-es új pályával meghosszabbodhat. A tervek már nagyrészt elkészültek, és folynak a kisajátítási ügyek – mondta *Pintér Gyula, a Zsuzsi Vasút Baráti Kör* alelnöke.

A kisvonattal utazók programját útközben több esemény is színesítette, melyek közül a leglátványosabb a lovas- és íjászbemutató volt. Ezen kívül a nap folyamán futóverseny, kerékpár- és gyalogtúra, szellemi vetélkedő, hajtányozás és mozdonyvezetés is szerepelt a kínálatban.

A résztvevők *Hármashegyalján* elültették a 120 évet szimbolizáló facsemetét, amely a *Debrecen* környéki kirándulások egyre kedveltebb célpontja lesz.

Seress István

Fotó: Seress István

ARANYSZÁJ

A lámpakamra titka

Ifjú vasutas korombban esett meg velem a történet – amit mind a mai napig több okból sem tudtam elfelejteni – kezdte mondókáját János barátom. – Már önálló váltókezelő voltam, amikor az emlékezetes éjszakai szolgálatom éppen Szilveszterre esett. Ez volt az egyik ok, hiszen ilyenkor minden épeszű ember jó társaságban, jó hangulatban múlatja át magát az egyik évből a másikba. Na én erről akkor lemaradtam, de kárpótolni igyekeztem magam. A másik okot csak később ismertem meg, még akkor éjjel. Úgy közel éjféltájt, abban a biztos tudatban, hogy nyugodt szolgálatom lesz, éppen *„mással"* voltam elfoglalva, így a *„megy az öreg"* riasztást sem vettem észre. Arra gondolni sem mertem, hogy ez a jólelkű ember személyesen akar boldog új évet kívánni a szolgálatban lévőknek.

Arra gondolni sem mertem, hogy ez a jólelkű ember személyesen akar boldog új évet kívánni

Egyszer csak csoszogást, szuszogást hallottam a lépcső felől, ezért villámgyorsan *„mentettem a menthetőt"*, nehogy baj legyen! A főnök úrnak már az első szavai is igen barátságtalanok voltak, amit nem értettem meg rögtön. – *János!* – az egyes váltó tök sötét. Miért nincs az is kivilágítva? Tán nem pucolta meg a lámpaüveget, vagy mert az van a legmesszebb? – De én kivittem, meggyújtottam, biztosan a szél... – dadogtam védekezésül. – Miféle szél maga szerencsétlen, hiszen még a szellő sem rezdül! – Na fogja a lámpát, megvárom amíg visszajön! – Igenis-igenis főnök úr – kaptam össze magam, de mozdulni sem bírtam. – Mi lesz már, gyökeret vert a lába? Kihozom én magának azt az átkozott lámpát – mondta, és már nyitott is be a lámpakamrába.

A „szabál" kimondja: „Ha két vasúti vonat valamelyik kereszteződésnél találkozik, mindkettő köteles megállni...

Szerencsétlenségemre ott csupán a didergő *Juliskát* találta igen *„hiányos öltözetben"*. *Juliska* pityeregve igyekezett takargatni magát, kevés sikerrel. Megoldásként hátat fordított a főnöknek. – Mindenre azért nem vagyok kíváncsi! Ne forogjon nekem! – így az öreg. Gondoltam, ki kell vágnom magamat is, meg *Juliskát* is ebből a kínos helyzetből, ezért azt találtam mondani, hogy *Juliska* a menyasszonyom – bár később ezen én is csodálkoztam.

Juliska a hír hallatára ismét fordult egyet, és rávágta: – *„bizony ám, én a Jancsi menyasszonya vagyok!"* – és mintha felcsillant volna a szeme. A főnök urat azonban kettőnk egybehangzó vallomása sem hatotta meg, bár megjegyezte, nem választottam rosszul, jó kiállású a lány! Ráadásul még vasutas is! – Igaz, hogy ezúttal én csak boldog új évet kívánni jöttem, de a *„menyasszony"* most velem jön – köszönt el a főnök megjegyezve, hogy – magának *János*, igazán jól kezdődik az új év!

Ma sem hiszem el, hogy nem összeesküvés áldozata lettem, mivel az a nyavalyás egyes váltó fényesen virított, hiszen az is ki volt világítva, mint a többi!

Tud valaki jobbat?

Annak idején, amikor felsőbb parancsra az amerikai jogászok tömegével *„halászták"* ki a vasúti törvénytárakból az elévülteket, számos hihetetlennek tűnő furcsaságra bukkantak. Ezek egy része tán még mind a mai napig megmaradt hatályában.

A *„szabál"* kimondja: *„Ha két vasúti vonat valamelyik kereszteződésnél találkozik, mindkettő köteles megállni, és egyik sem indulhat el mindaddig, amíg a másik el nem haladt."*

Hát így könnyű! Tud valaki jobbat?

Hegedűs Károly

Levél a Magyar Vasutasnak!

Tisztelt Szerkesztő Bizottság!

Baloldali érzelmű, vallásos emberként tartanak számon ismerőseim. A vasúton szinte minden kezem ügyébe kerülő lapot, újságot, infót elolvasok. Járatom a *Magyar Vasutast* is. Figyelek a politikára. Vártam, hogy valamivel keményebb és agitatívabb hangot ütnek majd meg a lapban a helyenként szinte szélsőségesnek mondható *„itt van Amerika!"* kampányra tekintettel. Az a két lapszám, ami talán jobban politizált az átlagos, megszokott hangvételnél, szerintem a helyén volt. Kellenek az ilyen írások is, mert sokan gondolkodunk hasonlóan. Az én környezetemben is volt persze olyan hang, hogy *„egy szakszervezet ne politizáljon!"*. Ezzel persze nem értünk egyet. Politizálni kell! Azért jutottunk ide a rendszerváltás tizenkettedik évében, mert hallgattunk, háttérbe húzódtunk. Mások, az erőszakosak pedig elvitték a hasznot. Javaslom tartsák meg a kritikus, egyértelmű hangvételt a lapban a jövőben is.

Budapest 2002. április 27.

B. János
Budapest

„Ne feledjük: édesanya..." „Ne feledjük: Anyáknapja..."

„Anyák napja": mi emberek ezen a napon
Mosollyal, virággal köszöntjük Drága édesanyáinkat,
Ugyanúgy virággal szeretett nagymamáinkat.

Ki még teheti, feledje most édesanyja néha kínzó aggodalmát,
S a virágját e napon most személyesen adja át.
Míg köztünk él, s létezik, terhesnek érezhetjük gondoskodó lépteit,
S ha már nincs velünk, keressük – kutatjuk megértő szavait.

Ki már csak „leteheti" az se feledje édesanyját,
Virágja mellett gyújtson érte egy szál gyertyát.

S ha csak egy szál virágra jutott esetleg pénzetek,
S ezért iszonyúan fáj, vérzik már szívetek,
Ha mással nem, hát e szál virággal és a gyertyával,
Ti szeretett anyáitokról így emlékezzetek.

Ne törődjetek azzal, mit gondol a tömeg,
Mert ti becsülettel, szeretettel akkor is emlékeztetek.

A Földön egy biztos kincs mindenki számára létezik:
Az édesanya szeretete, mely oly erős,
Hogy nem hagy el Téged sohasem.

Budapest, 2002. május

Konkoly Anna

Elismerésre méltó teljesítmény a menetrend-szerkesztők részéről. A menetrendesek „hatékony" munkájának elismerése céljából javasolnám, legyen minden évben egy nap, amely róluk szól...

Ez nem semmi

Legyen **menetrend-szerkesztők napja!?**

A menetrend módosítása: – veszélyezteti a biztonságos vonatközlekedést...

Március tele volt nevezetes dátummal, 8-a, 15-e, 19–20–21-e, 31-e, de a vasutas dolgozók egy részének a szívét mégsem a fent említett dátumok dobogtatták meg. Nem ám, mert március 2–3-a, az újabb menetrend-módosítás időpontja sokkal fontosabb volt. A menetrend *(2001-2002)* életbe léptetése óta eltelt kilenc hónap alatt 15 alkalommal változott – ez nem semmi –, s ez elismerésre méltó teljesítmény a menetrend-szerkesztők részéről. A menetrendesek *„hatékony"* munkájának elismerése céljából javasolnám, legyen minden évben egy nap, amely róluk szól: *menetrend-megrendelők, menetrend-szerkesztők napja*. Talán akkor csak ezen a napon módosítanák a menetrendet, és így az kiszámíthatóvá válna! Mindezek mellett javasolnám a menetrend-megrendelők és szerkesztők részére, hogy olvassanak egy kicsit bele az ötvenes évek menetrendjeibe, ahol meg van határozva a menetrend fontossága. Segítségül egy kis idézet:

A menetrend módosítása: – *veszélyezteti a biztonságos vonatközlekedést; – megbízhatatlanná teszi a menetrendkönyvet; – megnehezíti a gyors és pontos tájékozódást; – költségtöbbletet jelent az Államvasutaknak; – károsan befolyásolja az alkalmazottak munkateljesítményét."*

Fridrich Imre

Meghívó.

A Törekvés Művelődési Központ (1101 Budapest, Könyves Kálmán krt. 25.) szeretettel meghívja a (kis)gyermekes családokat gyermeknapi műsorára 2002. május 25-én (szombaton) 10.00 órai kezdettel.

Program: 10.00-10.30 táncház, 10.30 *„Játsszunk cirkuszt"*: *Laca* és *Kata*, a két ügyetlen, de leleményes bohóc szórakoztatja a gyermekeket!

Gyermekeknek a belépés díjtalan!

Felnőtteknek a jegy ára: **100 Ft**, amely az előadás előtt a helyszínen váltható.

Információ *Szőllősi Ilonától* kérhető, a ***263-0299, és a 26-79*** vasúti telefonon.

Legyen a partnerünk!

A *Magyar Vasutas* olyan információhordozó, amely időben ér a megfelelő helyre. Segítségével azokhoz szólhat, akik pontosan értelmezik az Ön üzeneteit! Hirdessen, informáljon

A MAGYAR VASUTASBAN!

Az együttműködés érdekében keresse a szerkesztőséget: 1068 Budapest, Benczúr u. 41., Telefon: 342-0551, üzemi: 19-77

Korszerű járművek a MÁV-nál

Magyar vonattal Nyugat-Európába

Desiro, Siemens motorvonat

A magyar vonatokkal a nyugati határokat átlépve egész Európa területén közlekedhetnek majd a magyar szerelvények.

Március végén mutatkozott be Magyarországon a Siemens Desiro dízel iker motorvonata, melyből a MÁV 13 darabot vásárol. Az első járművek 16 hónap múlva közlekedhetnek majd a magyar vasút vonalain. A kormány által támogatott 13 iker motorkocsi beszerzése 30,7 millió Euro, mintegy 7,7 milliárd forintból valósul meg, melyhez a MÁV a hitel törlesztésére a környezetvédelmi alap célelőirányzatánál elnyert pályázatán 2,5 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást kapott. A motorvonatot március 21-29 között azokon a vonalakon ismerhette meg a közönség, ahol a közlekedtetésüket tervezi a vasúttársaság. A VT642 típusú jármű környezetbarát, a motorok megfelelnek az Euro 2-es káros gázok kibocsátására vonatkozó előírásoknak. A motorkocsi vezetőfülkéi és az utasterek is légkondicionáltak, a két kocsiegység között zárt hő- és hangszigetelt átjáró van kialakítva.

Egyidejűleg szinkronvezérléssel három jármű kapcsolható össze. A vonaton 211 fő utazhat, az álló és ülőhelyeket is beleszámítva. Az utasok és a kerekesszékkel közlekedők beszállásának megkönnyítése érdekében 330 milliméter magas, a jármű álló helyzetében kitolódó mobil lépcső van beépítve. A vonaton zárt rendszerű WC van elhelyezve, amit mozgáskorlátozottak is igénybevehetnek. A 68,2 tonna tömegű motorvonat végsebessége 120 km/óra.

Április 3-án mutatták be a Nyugati pályaudvaron az első olyan két-áramnemű mozdonyt, melyből még 9 érkezik a MÁV-hoz és 5 a GySEV-hez (Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút), a tervek szerint az év második felében. Egy mozdony 3.151.800 millió euró, mintegy 750 millió forintba kerül. A MÁV 2001-ben rendelt a Siemens Transportation Systems-től 10 négytengelyes nagyteljesítményű két-áramnemű 1047 sorozatú mozdonyt. A sorozatgyártást a müncheni Krauss-Maffei Verkehrstechnik GmbH gyárában végzik. A 86 tonnás mozdony 6400 kW teljesítményű, legnagyobb sebessége 230 kilométer óránként, a magyar vasúttársaságok részére 200 kilométeres sebességre alkalmas mozdonyok készülnek. Az új mozdony lehetővé teszi majd, hogy a magyar vonatokkal a nyugati határokat átlépve egész Európa területén közlekedhessenek a magyar szerelvények. A határon a mozdonycsere nélküli közlekedést lehetővé tevő mozdonnyal elsősorban a Budapest-Bécs között közlekedő nemzetközi személyvonatokat továbbítják majd. Az első 1047 sorozatú mozdony várhatóan szeptemberben áll forgalomba, addig oktatógépként funkcionál, ugyanis a mozdonyvezetők kiképzését végzik az új járművön. A GySEV április végén veheti át korszerű járművét.

1047 sorozatú, két-áramnemű Siemens mozdony (Taurus)

A társaság vezetése azt tervezi, hogy a két-áramnemű mozdonnyal elsősorban majd a teherszállításban kíván részt venni, elsősorban a Sopron-Wells között közlekedő Ro-La kamionszállító vonatok továbbításában. A személyszállításban a regionális Nyugat-magyarországi és Kelet ausztriai vonatforgalomban vesz majd részt.

Bertalan János

Mindenkit vár a Közlekedési Múzeum

A múzeum kiadásában jelent meg az állandó kiállításokat ismertető fényképes prospektus. Ennek alapján ajánljuk figyelmükbe az egyes tárlatok anyagát. MÁV arcképes igazolvánnyal a belépés díjtalan.

Világhírű a több, mint száz darabból álló, 1:5 méretarányú vasúti jármű modellgyűjtemény

A magyar vasút történetét bemutató anyag két részben tekinthető meg, a központi épület hosszcsarnokának földszintjén. Az első rész a kezdetektől 1945-ig, a másik 1945-től napjainkig mutatja be a vasutat. Kiemelkedő látványosságok az 1860-ban gyártott déli vasúti tehervonati gőzmozdony és a tíz évvel később készült Rimamurány-Salgótarján Rt. keskeny nyomtávú gőzmozdonya. Különös figyelmet érdemel az 1884. évi királyi vonat szalonkocsija és a három évvel fiatalabb szakaszos oldalajtós személykocsi is. A magyar mozdonyok és vasúti kocsik fejlődését szemlélteti a világhírű, több mint száz darabból álló, 1:5 méretarányú vasúti jármű modellgyűjtemény.

A városi közlekedés kezdeteit bemutató hangulatos kiállításon a látogatót a XIX. század utolsó harmadának mozgalmas utcaképe fogadja. Elénk tárul a korabeli „üzemanyagellátó bázis", vagyis az istálló, a hajdani patkolóműhely, és megtekinthető az egyetlen eredeti omnibusz. Dokumentumok – fotók, tervrajzok –, modellek, eredeti tárgyak segítik az eligazodást abban a közösségi közlekedési fejlődésben, amely a városegyesítést követő években végbement. Az épületben megszemlélhetjük a hajózás, az autó- és közúti közlekedés történetének emlékeit őrző tárgyakat, valamint a Hírességek csarnokát. Ez utóbbi az első magyar űrhajósnak és Fa Nándorék vitorlás hajóútjának kíván emléket állítani (róluk márciusban tudósítottunk).

A repüléstörténettel a nagyon közeli Petőfi Csarnokban találkozhatunk. A repülési és űrhajózási gyűjtemény zömében a polgári repülés emlékeit mutatja be, de a katonai repülés iránt érdeklődők is találhatnak értékes tárgyakat. Egyébként itt látható Kossuth-díjas repülőgéptervezőnk, néhai *id. Rubik Ernő* sok évtizedes munkásságának több darabja (itt a kiállítás május közepétől októberig tart).

A központi épület könyvtára rendszeresen gyűjti a közlekedés- és technikatörténet, valamint ezek határterületeinek magyar és idegennyelvű szakirodalmát. A könyvek nem kölcsönözhetők, csak helyben olvashatók.

A Közlekedési Múzeum a közlekedéstechnika gazdag tárházát öleli fel, gyűjteményei Közép-Európában páratlanok. Valamennyi tárlatának – ideértve az időszaki kiállításokat is –, elmélyült tanulmányozását messzemenően ajánljuk.

- thy -

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Átadták az új audiológiai állomást

A legnagyobb, országos lefedettséggel rendelkező, egészségügyi ellátást biztosító közhasznú társaság, a *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság* (VKHT) Miskolci Egészségügyi Központjának szakmai fejlődési folyamatában jelentős esemény az audiológiai állomás átadása, amelyről *dr. Kriza Ákos*, az intézmény orvos-igazgatója nyilatkozott a Magyar Vasutasnak.

Az Egészségügyi Központ megnyitotta kapuit minden társadalombiztosítással rendelkező beteg előtt

● Az április 24-én átadott audiológiai állomást milyen forrásokból hozták létre?

– A vasútegészségügy szervezetének három évvel ezelőtti átalakítása során létrejött gazdasági társasági forma sokkal nagyobb mozgási szabadságot biztosít számunkra, amely jelentősen hozzájárult az elmúlt időszak fejlődéséhez. Az audiológiai állomás átadása is szervesen illeszkedik a társaság fejlesztési koncepciójába. A hallásvizsgáló állomás a VHKT valamint két nemzetközileg is elismert cég, a *Widex Kft.* és az *Audiorex Kft.* összefogásának eredménye.

● Ki, és mivel járult hozzá a fejlesztéshez?

– Mi a szakértelmet, a helyet és a nagyforgalmú rendelőintézet előnyeit vittük az együttműködésbe. Szakorvosaink, szakasszisztenseink felkészültsége lehetővé teszi a legkorszerűbb európai technika alkalmazását. Kulturált környezetben nyújtunk teljeskörű ellátást minden társadalombiztosítással rendelkező beteg számára, amely telefonos előjegyzés után kiterjed a hallókészülékek felírására, a tartozékokkal való ellátásra és beállításra is. A két hallókészülékgyártó pedig a hallásvizsgálathoz szükséges berendezéseket adta, beleértve a hangszigetelt vizsgálóhely kialakítását is.

● Hogyan tudják elérni, hogy megfelelő kihasználtsággal működjön az új részleg?

– A két pilléren álló egészségügyi központ az alap– és járóbeteg-szakellátás mellett foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást is nyújt. Az átalakulás után az Egészségügyi Központ megnyitotta kapuit minden társadalombiztosítással rendelkező beteg előtt. Meghosszabbítottuk a meglévő szakellátások rendelési idejét, és újabb, elismert szakorvosokat vontunk be betegeink ellátásába.

növekedés

Ilyenek voltak például a szakbelgyógyászati rendelések, a kardiológia, pszichiátria. Megteremtettük a rendelések telefonos elérhetőségét, ezáltal a közvetlen konzultáció és előjegyzés lehetővé vált, leegyszerűsödött. Talán ennek is köszönhető, hogy a lekötött kapacitásunk egy év alatt hatvan százalékkal növekedett.

● Milyen más fejlődésről tud még beszámolni?

– Igyekszünk a műszerezettség fejlesztésével az ellátás színvonalát a kor követelményeihez szabni, melynek egyik jó példája az audiológiai állomás megnyitása. Az elmúlt években sikerült teljesen felújítanunk a teljes fogászatot, a sebészeti ortopédiai és urológiai rendelőinket. Létrehoztunk egy mozgásszervi rehabilitációs részleget tornateremmel, masszázs-szobával és fizikoterápiás kezelésekre alkalmas helyiséggel. Magasan képzett szakembereink tudása, az Egészségügyi Központ kedvező elhelyezkedése, jó megközelíthetősége, a kulturált környezet, valamint az előjegyzési rendszernek köszönhető alacsony várakozási idő mind-mind hozzájárul kedvező megítélésünkhöz.

FF

Gyógyuljon üdülve

Főszezonban is várunk minden gyógyulni és pihenni vágyót a Vasútegészségügyi Kht. gyógyszállóiban!

HÉVÍZ ***(26.800 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.***
Elhelyezés kétágyas, balkonos, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel ellátott szobákban. A Tófürdőtől 200 méterre található szanatóriumban teljeskörű mozgásszervi rehabilitációval várjuk kedves vendégeinket. Kirándulási lehetőségek a Balatonhoz, Badacsonyba és Keszthelyre.
4 napos (3 éjszakás) turnus ára páros jelentkezéskor félpanzióval 14.300 Ft/fő.
8380 Hévíz, Erzsébet királynő u. 1.; Tel.:83/341-368; Fax: 83/545-989; Üzemi tel.:07/4551.

BALATONFÜRED ***(23.200 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.*** A Balatontól pár száz méterre, egyedülálló panorámájú, balkonos szobákba várjuk a szív- és érrendszeri betegségekből gyógyulni és pihenésre vágyó vendégeinket. Kirándulások tehetők a közeli Tihanyba és Veszprémbe.
8230 Balatonfüred, Mikes K. u. 1.; Tel.: 87/343-444; Fax: 87/343-107; Üzemi tel.: 07/8159.

HARKÁNY ***(18.000 Ft/fő): 7 napos (6 éjszakás) turnus (szállás) páros jelentkezés esetén.*** Elhelyezés kétágyas, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel ellátott szobákban.
Étkezés igény szerint a gyógyszálló étteremben rendelhető *(reggeli 250 Ft, ebéd 650 Ft, vacsora 450 Ft, ezekből az árakból már nem áll módunkban további kedvezményt adni).*
A főleg reumatikus, mozgásszervi és bőrgyógyászati betegségeket gyógyító fürdő közvetlen szomszédságában található családias hangulatú gyógyszállóban egyszerre nyílik mód a gyógyulásra, üdülésre és pihenésre. Kirándulási lehetőségek Pécsre, Siklósra és Villányba.
Kettő kétágyas szobából álló fürdőszobás, színes TV-vel és hűtőszekrénnyel rendelkező lakosztály négy fő jelentkezése esetén 7 napos (6 éjszakás) turnusára 14.400 Ft/fő.
Mosdóval és hűtőszekrénnyel felszerelt (közösségi fürdő és WC minden emeleten található) **két vagy háromágyas turistaszoba 1000 Ft/fő/nap** (ebből az árból nincs további kedvezmény).
7815 Harkány, Bajcsy-Zs. u. 1.; Tel.: 72/580-065; Fax: 72/480-107.
A fürdőhelyeken lehetőség van fürdőkúra és gyógykezelések ingyenes igénybevételéhez, melyekhez a beutalót a szakorvostól kell előzőleg kérni. Az idegenforgalmi adó (kb. 300 Ft/fő/éj 18-70 éves korig) a helyszínen fizetendő. A vendégek a szállók parkolóját ingyen vehetik igénybe. Üdülési csekket elfogadunk.
A megadott árak 2002. május 3-tól érvényesek. Bővebb információ munkanapokon a (06-1) 301-0670-es telefonon (üzemi: 01/1633) kapható. Honlap: www.healthplan.hu

A MÁV ALKALMAZOTTAI ÉS CSALÁDTAGJAIK A HÉVÍZI, BALATONFÜREDI ÉS AZ EMELT SZINTŰ HARKÁNYI ÁRAKBÓL 10% KEDVEZMÉNYT KAPNAK.

Kérlek, segíts!

Tisztelt Kollégák!

Sátoraljaújhely Állomásfőnökség kollektívája nevében fordulunk hozzátok, segítsetek!

Sátoraljaújhely állomás jegyvizsgálója Szabó Imréné, 32 éve MÁV dolgozó, sürgős anyagi segítségre szorul. Egyedül nevelte fel három gyermekét, akik közül kettő már önálló életet él, legkisebb gyermeke László, súlyos beteg. 1998. novemberében jelentkeztek először a betegség tünetei, 1999. január 4-én került kórházba, ahol megállapították, hogy rosszindulatú haematológiai megbetegedésben, M. Hodgkin kórban (csontvelőrák) szenved.

Megkezdődött a kórházi kezelés, ahol kemoterápiával és sugárkezeléssel készítették elő a műtétre. A kezelések szinte egész évben tartottak, míg végül 1999. november 3-án sor kerülhetett a transzplantációra. A műtétet hosszú utókezelés követte. László hazatéréséhez meg kellett teremteni az ápolásához szükséges steril környezetet. Mi, a munkatársai nem hagytuk magára a családot, gyűjtést szerveztünk, így (ha csekély összeggel is) gyors és közvetlen anyagi segítséget nyújtottunk a családnak, és a vállalat, a polgármesteri hivatal valamint a ZAB GÁZ Rt-vel összefogva sikerült biztosítani a megfelelő környezetet, hogy végre 2000 tavaszán hazatérhessen otthonába Lacika.

Felépülését követően szeptemberben visszatérhetett az iskolába, ahol kitűnő eredménnyel végzi tanulmányait, ezért az iskola ösztöndíjban részesítette. A 2001. októberi orvosi felülvizsgálatkor azonban kiderült, hogy újabb daganatok keletkeztek szervezetében. Azóta anyukájával ismét a kórházakat járja, sugárkezeléseket, kemoterápiát kap. Mivel munkatársunk egyedül van, fizetéséből már nem tudja fedezni beteg gyermekének ellátásához szükséges költségeket, így súlyos anyagi gondokkal küzd (pl. napi 4.5 liter folyadék elfogyasztása, megfelelő étkeztetés, steril környezet).

Kérjük, hogy lehetőségeik szerint, bármily csekély összeggel is, de segítsenek!

Az adományokat a következő OTP folyószámlára várjuk: 11773346-25499995

Köszönettel: Sátoraljaújhely Állomás kollektívája

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**

kizárólagos vasúti kocsizár gyártója

örömmel tudatja, hogy megkezdte a minden igényt kielégítő

fém és műanyag jelképes

és **biztonsági zárak**

gyártását és forgalmazását mind vasúti, mind közúti célra, magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

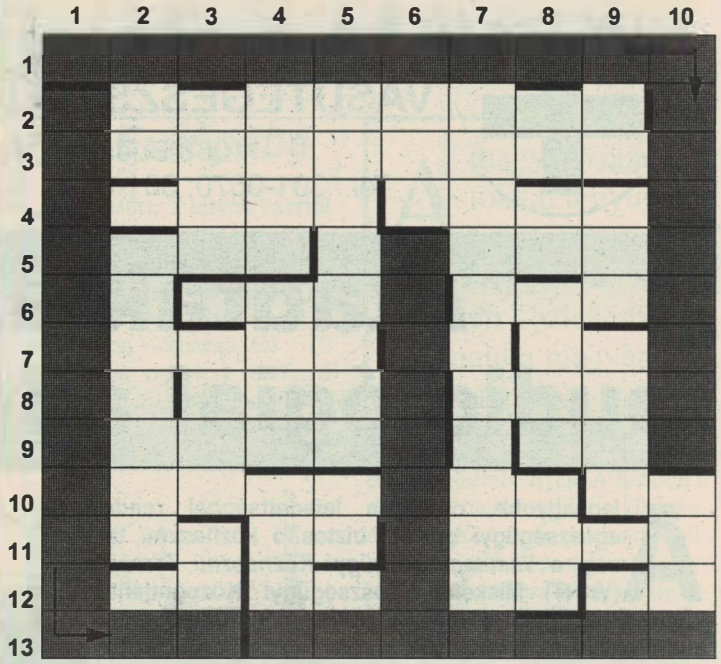

Május Anyák Napja. József Attila „Az édesanyjának" c. verséből idézünk: Lábadhoz leülvén, simítsd meg hulló hajamat, erősítsd meg (vízsz: 1. és vízsz: 13.); (függ: 1. és függ: 6.)

VÍZSZINTES: 1) Megfejtés; 2) Mozgósít, – flour; **3)** Előállítja; **4)** Alfréd..., a dinamit atyja, – ajánl; **5)** Szerencséje van, – elérhető ...van; **6)** Jugoszláv autój, – magához tér, milyenné; **7)** Eklézsia része! – Etel, Ottó, – testnedv; **8)** Fordított névelő, – izmos – gyenge ló; **9)** Néprajz – sugár – elem töredék!; **10)** Szétnyílnak – néma nóta; **11)** Enikő bec. – nem rossz – hegymenetben van!; **12)** Sav teszi – bánatom – vonat típus; **13) Megfejtés.**

FÜGGŐLEGES: 1) Kén – **Megfejtés; 2)** Végtelen Zoli, – oxigén – K. Am. félsziget, – matek egyneműi; **3)** Tű fele – Erzsébet bec – égtáj röv. – inga igéje – cirkuszban van; **4)** Úrmérték – egyértelműen látható – nem régibe; **5)** Átkarolók – négylábú – argon; **6)** Hibásan cirkulál! – ***Megfejtendő;*** **7)** Földrengésmérőn; **8)** Kálium – de, – név nélkül röv. – hajlít – majdnem nekem – ittrium; **9)** Létezett – volt építő cég röv. – fekete nemes fa, – nitrogén – kézi fegyver; **10)** Teréz bec.

Készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

A niceai zsinat, Jézus feltámadásának, Nagyböjt nagyhétnek. Nyertes: ***Zlati Róbert*** várpalotai olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT balatonfüredi rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.** Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/6. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. JÚNIUS

A TARTALOMBÓL:

- Helyzetkép a vasúti érdekegyeztetésről *(3. oldal)*
- Gond van a főnökkel *(5. oldal)*
- Tisztújítás a VSZ Miskolci Ifjúsági Tagozat élén *(8. oldal)*
- Választások után *(12. oldal)*

A K T U Á L I S

Kénytelen vagyok pontosítani

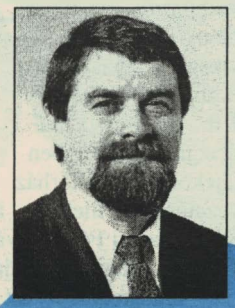

Nagy lehet a baj a vasúti vezetés háza táján, ha már a tollnok nem átallott a hírmondóban és *„valamennyi szolgálati helynek székhelyén a sajtószolgálat közleményét szó szerint kiadom"* jelzésű táviratban kirohanást intézni a reprezentatív szakszervezetek irányába. Ismerve a MÁV Rt.-nél meglévő tájékoztatási szokásokat, feltételezem, hogy más módom nem lévén, a *Magyar Vasutas* hasábjain vagyok kénytelen – a közlemény stílusa és tartalma miatt – néhány pontosítást tenni.

A *Vasúti Érdekegyeztető Tanács* ülésein és minden más alkalommal tartózkodtam a MÁV Rt. vezetőinek személyes sértegetésétől. Távol áll tőlem ez a stílus. Akik ismernek, azok minden ilyen állítást nevetségesnek tartanak.

Nem én vagyok a MÁV Rt. Felügyelő Bizottságának legrégebbi tagja, de látom a gazdálkodási feltételeket és azt is, hogy nem csupán a külső feltételeken múlik az egyre rosszabb eredmény. A Felügyelő Bizottságban a kormányzati felelősség hangsúlyozása mellett főleg a vezetés – a MÁV számára hátrányos – döntéseit szoktam bírálni, mivel ha akartak volna, azokon tudtak volna változtatni. Nem akartak!

A többi taggal együtt kapok tiszteletdíjat a Felügyelő Bizottságban, de én is saját vagyonommal felelek a döntésekért. A valósághoz az is hozzátartozik, hogy sem a 2001. évi, sem a 2002. évi üzleti tervet nem szavaztam meg, mivel a jobbító szándékú érveket a MÁV Rt. vezetése nem fogadta el. Így nem voltam részese a rossz döntéseknek.

„Nem voltam részese a rossz döntéseknek"

A MÁV Rt. szekerét nem a szakszervezetek tolják a kátyúba, hanem akik egyre növekvő veszteséggel működtetik azt. Ők rontják annak fuvarpiaci helyzetét, a sok-sok állami támogatás, meg a fuvar-eredmény pedig vándorol. Valahova! Ők azok, akik segítik a mellékvonalak bezárását, bár nem tudok arról, hogy ez ma felelős helyeken téma lenne.

Sajnos, van központi létszámcsökkentés. A szolgálati helyeken és a szakigazgatóságokon ezt jól tudják. Az viszont igaz, hogy nincs a központban – mármint az Andrássy úton – létszámcsökkentés. A vasutasok ezt is tudják.

Az ILO ügyben írtak is valótlanok. A MÁV vezetése jelenleg is fenntartja a Vasutasok Szakszervezete által megpanaszolt jogsértéseket. A szakszervezeti munka fokozott figyelemmel kísérésére és a Vezérigazgatóság ezzel kapcsolatos folyamatos tájékoztatására kiadott rendelkezést a mai napig sem vonták vissza, és a VSZ-től jogellenesen elvett szakszervezeti jogsegély helyiséget sem adták vissza.

„A DIKTATÓRIKUS MÓDSZEREKNEK KEDVEZŐ, AZOKNAK TERET ENGEDŐ LEKÖSZÖNT KORMÁNY IRÁNYÍTÁSA ALATT SEM TUDTÁK A SZAKSZERVEZETEKET SZÉTVERNI"

Az ILO levelezéséről a Magyar Vasutas olvasóit az eseményekkel párhuzamosan folyamatosan tájékoztattuk. Aki kézbe vette a májusi számot, a témáról részletesen olvashatott a második oldalon. A MÁV vezetése és a PR-ja is kap tiszteletpéldányt!

A privatizációs ügyeket, és a bérbeadásokat remélem rövid időn belül megvizsgáltatják, és akkor kiderül az igazság, mármint az, hogy a MÁV Rt.-t, illetve a nemzetgazdaságot szolgálták-e a döntések.

Nagy lehet a baj a sajtóközlemény (távirat) kiadóinak fejében akkor, amikor a diktatórikus módszereknek kedvező, azoknak teret engedő leköszönt kormány irányítása alatt sem tudták a szakszervezeteket szétverni. A Vasutasok Szakszervezetét bizonyára azért nem, mert sok-sok ezer tagja képes megvédeni önmagát és a vasutat. Teszik ezt azért, mert elhivatottak, szeretik munkájukat és becsülik egymást. Van erejük és akaratuk egy jobb vasút és egy összetartó közösség kialakításához.

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

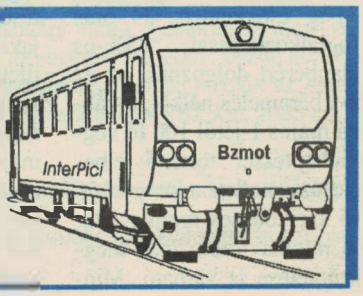

A szolnoki MÁV Kórház **válságos helyzetéről** szólva!

A Vasutasok Szakszervezete előtt 2001 őszén tisztségviselői, a *Felügyelő Tanács* jelzései alapján vált ismertté, hogy a szolnoki MÁV Kórház és Rendelőintézet működési feltételei nem biztosítottak, likviditási gondokkal küzd, adósságállományának becsült mértéke kb. 80 millió forint, ami havonta 4-5 millió forinttal nő.

Dr. Lőke Zoltán, főigazgató-főorvos úr lemondása után *Dr. Fontos Gyula* főigazgató-főorvos úr kinevezését követően vezetőtársaival együtt próbálta az intézet válságos helyzetét kezelni.

...ellehetetlenítette a szolnoki MÁV Kórház és Rendelőintézet működését...

MÁV Kórházhoz hasonlóan) a *Citifund Kft. „átvilágította"* az intézmény működését. A vizsgálat tapasztalatairól *Kató Gábor*, a Kft. ügyvezető igazgatója helyben tájékoztatta a kórház vezetését, illetve a KVM Vasúti Főosztályát.

A CITIFUND KFT. „ÁTVILÁGÍTOTTA" AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉT

Az átvilágítás alapján készült intézkedési tervet a Citifund Kft. *Jenőfi György* helyettes államtitkár úrnak megküldte. A VSZ vezetése alelnöki szinten a KVM illetékes főosztálya által adott tájékoztató birtokában találkozót kért

Ebben a sajátos helyzetben az látszott célszerűnek, hogy rövidtávon a kórház vezetésének kell saját erőből megteremtenie a továbbélés feltételeit és felvázolnia a kórház jövőképét.

Dr. Fontos Gyula főigazgató-főorvos úr kollégáival közösen, az osztályok javaslatai alapján összeállította az intézet rövidtávú szakmai programját valamint struktúra átalakítási javaslat-tervét. Ezt az anyagot intézkedés végett áprilisban az illetékes minisztériumi főosztály és a VSZ részére (tájékoztató jelleggel) megküldte, – amire válasz nem érkezett. Véleményünk szerint – a

A szolnoki MÁV Kórház dolgozó kollektívája a jövőben a VSZ és Önálló Szakszervezet közreműködésével el kívánja érni, hogy a kórházi munkahelyek megmaradjanak és a gyógyító munka színvonala az új minisztérium segítségével javuljon.

miklós); a 4,7 milliárd forintos, a volt kormány támogatásával három év alatt felújított megyei kórházat, ami kedvezőtlenül érintette, hátrányos helyzetbe hozta a MÁV Kórház munkavállalóit; a KVM illetékes osztálya nem menedzselte a kórház adósság állományának csökkentését, mint ezt a budapesti Központi MÁV Kórházban tette, stb.

A szolnoki MÁV Kórház dolgo-

80 millió forint adósság, ami havonta 4-5 millióval emelkedik

2002 januárjában a *Vasutasok Szakszervezete Vasútegészségügyi Intéző Bizottsága* megkereste a *KVM Társadalmi Kapcsolatok Főosztályán Dr. Soósné Dr. Dobos Mária* főosztályvezető asszonyt, aki tájékoztatta szervezetünket arról, hogy *Jenőfi György* helyettes államtitkár úr megbízása alapján a szolnoki MÁV Kórháznál is (a budapesti

februárban a kórház gazdasági és szakszervezeti vezetésétől.

A kórházi vezetés, a helyi szb. és TK, az IB képviselőinek együttes ülésén derült ki, hogy bár az átvilágítás megtörtént, de a probléma megoldására válságkezelő programot a KVM illetékes osztálya nem készített, az ígért adósság-csökkentő támogatást nem biztosította.

volt kormánypolitikai akarat alapján (szándékkal) – ellehetetlenítette a szolnoki MÁV Kórház és Rendelőintézet működését. Ezt támasztják alá azok az intézkedések, melyek 2001-2002-ben napjainkig történtek.

Ilyenek: megszüntette a kórház korábban jól működő ügyeleti rendszerét; elvette a területi ellátási kötelezettséget (Törökszent-

zó kollektívája a jövőben a VSZ és Önálló Szakszervezet közreműködésével el kívánja érni, hogy ezek a kórházi munkahelyek megmaradjanak és a gyógyító munka színvonala az új minisztérium segítségével javuljon.

Rubik László
VSZ Vasútegészségügyi Intéző Bizottság titkára

Felvetették – **Megoldódott!**

A MÁV Debreceni Járműjavító Kft. SZB jelezte - kérve közreműködésünket –, hogy a 2002. évi munka-ellátottsági problémák miatt 2002. március 25-től 2002. december 31-ig csökkentett, 34 órás foglalkoztatással 85%-os alapbérért dolgoznak, az ez évi béremelés nélkül, továbbá május 1-jétől 100 fő végkielégítéssel történő elbocsátása mellett mintegy 156 fő szerződéses munkavállaló munkaviszonyának megszüntetése is várható. Mindemellett, ha a munka-ellátottsági helyzet nem változik, úgy a II. félévben további körülbelül 100 fő végkielégítéssel történő elbocsátása is indokolt.

A VSZ a probléma felvetésén túl konkrét megoldási javaslatot tett a MÁV Rt. illetékeseinek. Közbenjárásunkra a MÁV Debreceni Járműjavító Kft. 2002. május 1-jétől visszaállhatott a 40 órás munkahétre –, melyről köszönetnyilvánításuk mellett értesített a helyi szakszervezeti bizottság.

Mi lesz veled **MÁV Favéd** Kft.?

Az 1992. július 1-jén alapított 100%-os MÁV tulajdonú MÁV Favéd Kft. működésével kapcsolatban a közelmúltban riasztó hírek érkeztek, úgymint: - közbeszerzési eljárással meghirdetett nyílt pályázaton sikertelenül vett részt a cég; - emellett a MÁV Euró rakodólap engedményezési szerződés a MÁV Rt. részéről egyoldalúan felmondásra került, és megkezdődött a Kft. püspökladányi telephelyének, valamint üdülőjének sürgősségi értékesítésének előkészítése.

A VSZ információja szerint az intézkedések végrehajtása azonnali hatállyal megkezdődött, melyekkel kapcsolatban a helyi üzemi tanács a Munka Törvénykönyvében rögzített jogosítványok megsértésével összefüggésben a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz fordult.

A VSZ az információk alapján a közelmúltban három alkalommal fordult a MÁV Rt. illetékeseihez. Kezdeményeztük az intézkedések azonnali leállítása, visszavonása mellett az egyeztető tárgyalások mielőbbi megtartását.

AZ **ÉRDEKVÉDELEM** IDŐSZERŰ **KÉRDÉSEI** ÉS HÍREI

Helyzetkép a vasúti **érdekegyeztetésről**

A *Vasúti Érdekegyeztető Tanács* (VÉT) május 28-ára tervezett ülése elmaradt. A valóságot jobban kifejezi a *meghiúsult* jelző. A munkáltató nem biztosította a tárgyalási feltételeket. Az ügyrend értelmében a VÉT tagjai ábécé sorrendben látják el a levezető elnöki feladatot. A MÁV meghívására a *Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete* kívánta az elnöklést ellátni. Mint ismeretes, ők reprezentatívnak nyilvánították szervezetüket, bár a Munka törvénykönyve 29. paragrafusának nem felelnek meg. A *Vasutasok Szakszervezete* kérte a munkáltatót a tárgyalási feltételek biztosítására, de a Társadalmi- és Munkaügyi Kapcsolatokért felelős vezérigazgató-helyettes nem intézkedett, így az ülés meghiúsult.

Ami történt, úgy tűnik nem véletlen. A május 28-i ülésnek nem volt kitűzött napirendje, a munkáltató sem május 7-én – a megelőző VÉT ülésen –, sem a tervezett ülés előtt nem tett erre javaslatot, holott ez nem jellemző.

Véleményem szerint a munkáltató számított az ülés elmaradására, vagy ez volt a célja.

A kérdés az, hogy ez a munkáltatói magatartás összeegyeztethető lesz-e azzal az új kormány által tett ígérettel, miszerint a munka világán belül az érdekegyeztetést és a szociális párbeszédet helyreállítják.

A Foglalkoztatási és Munkaügyi miniszter álláspontja szerint a magáncégek érdekegyeztetési gyakorlatához az állami tulajdonú vállalatoknál kell jó példával szolgálni, mintegy magatartási mintát adva. A miniszter úr május 31-én külön kiemelte, hogy a munkaügyi kapcsolatokkal nem szabad azt művelni, ami a MÁV Rt.-nél történt. (A VÉT működése formai, a *Központi Üzemi Tanács* és a *Központi Munkavédelmi Bizottság* tárgyalási kompetenciáját a vasút vezetése megkérdőjelezi.)

Úgy gondolom, hogy hazánk nemzetközi megítélésének az a vasútvezetői magatartás sem használ, amely az *ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezet* (ILO) MÁV Rt. munkaügyi kapcsolataira tett hat ajánlását semmibe veszi, még akkor is, ha a levél címzettje a nemzetközi egyezményeknek megfelelően a magyar kormány. Magyarország ENSZ tagállam lévén a nemzetközi szövetség szakirodáinak ajánlásait kötelezettségként *„köteles"* fogadni. A VSZ információi szerint a mai napig (június 4.) a vasút vezetői nem intézkedtek.

Véleményem szerint az új magyar kormánynak több, mint kínos ez az örökség. (A VSZ szakszervezeti sérelmeit – szervezkedés szabadsága, kollektív érdekegyeztetés megsértése, a szakszervezet ügyeibe való beavatkozás – és a nemzetközi jogorvoslat történetét előző lapszámunkban közöltük.)

...A MAGYAR KORMÁNYNAK TÖBB, MINT KÍNOS EZ AZ ÖRÖKSÉG...

Az elmúlt hónapban a VÉT egyetlen szakbizottságát sem működtette a munkáltató. A vasút vezetése ígérte, de eddig még nem adta át a bértarifa táblázatok modellezésének tapasztalatairól készített anyagokat.

A ruházati szabályzat május 7-i VÉT-en átadott módosítástervezetének szakbizottsági vitájára is csak június 5-én kerül majd sor.

A KSZ jóléti, szociális fejezetéről sem volt május 7-e óta tárgyalás. Miután az üdülési szezon nem vár, így a kollektív szerződésben tavaly rögzített üdülési térítési díjak vannak továbbra is érvényben. Ez előnyösen érinti a vasutasokat, de a munkavállalók összességére nézve kedvezőtlen, hogy a költségsorok sarokszámainak változásában a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban nem sikerült megállapodásra jutni.

A Vasutasok Szakszervezete elfogadhatatlannak tartja azt a helyzetet, amelyet a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban a munkáltató kialakított. Megengedhetetlen az a magatartás, amit a vasút vezetői közvetlen a munkavállalói érdekképviseletekkel, közvetve a vasutasokkal szemben tanúsítanak.

A *Vasutasok Szakszervezete* érdekelt a működő érdekegyeztetésben, érdekelt a vasút fejlesztésében, a bér- és munkakörülmények javításában. A VSZ az érdekkülönbségeket elsősorban tárgyalások útján kívánja fel- és megoldani.

Bízom benne, hogy a Vasutasok Szakszervezete tagjait hamarosan érdemi tárgyalásokról, valódi érdekegyeztetésről és igazi alkufolyamatokról tájékoztathatom.

Varga Gyuláné

A kérdés az, hogy ez a munkáltatói magatartás összeegyeztethető lesz-e azzal az új kormány által tett ígérettel, miszerint a munka világán belül az érdekegyeztetést és a szociális párbeszédet helyreállítják.

Megengedhetetlen az a magatartás, amit a vasút vezetői közvetlen a munkavállalói érdekképviseletekkel, közvetve a vasutasokkal szemben tanúsítanak.

Hazánk nemzetközi megítélésének az a vasútvezetői magatartás sem használ, amely az *ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezet* (ILO) MÁV Rt. munkaügyi kapcsolataira tett hat ajánlását semmibe veszi, még akkor is, ha a levél címzettje a nemzetközi egyezményeknek megfelelően a magyar kormány. Magyarország ENSZ tagállam lévén a nemzetközi szövetség szakirodáinak ajánlásait kötelezettségként „köteles" fogadni.

Kongresszusi előkészületek

2002. május 30-án ülésezett a Vasutasok Szakszervezete Választmánya

A testület megvitatta a VSZ 2001. évi gazdálkodásáról beterjesztett beszámolót. Megállapította, hogy az megfelel a 2000. december 20-án elfogadott és 2001. május 24-én módosított költségvetésnek és a vonatkozó pénzügyi szabályoknak, ezért azt egyhangúlag elfogadta.

A Választmány megvitatta a VSZ Alapszabályának, valamint középtávú programjának tervezetét. A testület mindkét tervezetet alkalmasnak tartotta tagsági vitára. Felkérte az alap- és középszervezetek, valamint rétegszervezetek vezetőit, hogy a tervezetekről a 2002. őszén kezdődő szakszervezeti választásokon alakítsák ki véleményüket, javaslataikat és azt küldjék az Alapszabály, valamint a Program Szerkesztő Bizottságnak. A két dokumentumot a VSZ XV., 2003 áprilisában megtartandó kongresszusa véglegesíti.

Döntött a Választmány a XV. kongresszus küldötteinek létszámáról és területi megoszlásáról is.

A fenti döntéseket követően a VSZ elnöke és alelnökei aktuális érdekvédelmi és szervezetpolitikai kérdésekről tájékoztatták a választmányi tagokat.

Gazdaságtalan-e a vasút? (6.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

1983 óta nem fizet a kormány!

A közúti szállítás nagy része a fekete gazdasághoz kapcsolódik

A Magyarországgal szomszédos országokban – Ausztria kivételével – az üzemanyagok ára alacsonyabb, mint hazánkban (ld. a 16. ábrát!). Ezt az árkülönbséget kihasználva óriási mennyiségű üzemanyagot hoznak be a személy- és tehergépjárművek üzemanyag-tartályaiban. Ennek egy részét itthon továbbértékesítik, ami bűncselekmény. A nagyobbik része saját felhasználásra kerül, ami hatályos jogszabályok alapján nem büntethető, azonban nyilvánvaló kibúvást jelent az Alkotmány által előírt arányos közteherviselés alól.

A keleti határszakaszokon átkelő járművek között igen gyakoriak a 100 literes gyárilag beépített tankkal rendelkező Mercedes személyautók, sőt az utóbbi időben egyre többször fordulnak elő terepjáró *„személyautók"* 400 literes beépített tankkal. A kamionok és buszok pedig általában 600-800 literes, gyárilag beépített üzemanyagtartállyal rendelkeznek, de előfordul 1000 liter űrtartalmú is. Korábban érvényben volt egy olyan rendelkezés, amely szerint a 200 liter felett így behozott üzemanyag után vámot és adót kell fizetni, de ezt eltörölték. (Ez jól jellemzi az érintett körök szervezettségét és érdekérvényesítő képességét.)

Szakértői becslések szerint az így behozott üzemanyag mennyisége megfelel a Magyarországon felhasznált összes üzemanyag 30 százalékának. A kiesett adók, vámok és egyéb díjak miatt a magyar államot évente több, mint 100 milliárd forint kár éri.

Az üzemanyag-turizmus a kedvezőtlen gazdasági hatások mellett jelentős környezetkárosítással jár, amit nem az okozók fizetnek meg (azaz ez is rejtett támogatásnak minősül). Az így keletkezett szükségtelen többletforgalom tovább növeli a közutak zsúfoltságát, melynek következtében emelkedik a balesetek száma és gyorsabban tönkremennek az utak. A keleteurópai országokban beszerezhető üzemanyagok egy része nem felel meg a hazai szabványoknak, azaz rosszabb minőségű, és így fokozottan szennyezi a környezetet és rongálja az emberi egészséget.

A közúti fuvarozásban óriási mértéket öltött az egyéb *„jól jövedelmező"* áruk (pl. cigaretta) csempészete is. A VPOP illetékes ezredese 1998-ban így nyilatkozott erről: *„Jól jellemzi a helyzetet a következő: Tompán korszerűen kiépített határállomásunk van, jó ellenőrzési lehetőségekkel. A közeli Röszkén viszont a technikai és személyi feltételek hiánya miatt gyakorlatilag nem tudjuk átvizsgálni a kamionokat. Tompán általában egy órán belül át lehet jutni, Röszkén viszont nem ritka a 36 órás várakozási idő sem. A kamionosok túlnyomó többsége inkább a röszkei határátkelőt választja..."* (Bár azóta a röszkei határátkelőt is korszerűsítették, a kamionokról adott jellemzés most is érvényes.)

Az a tény, hogy sok esetben a nyilvánvaló előnyök ellenére is a közúti fuvarozók kapják a megrendeléseket, a korrupció rendkívüli elterjedtségére utal

A belföldi árufuvarozásnál sem jobb a helyzet. A *Központi Statisztikai Hivatal* felmérései szerint a háztartások által igénybe vett teherszállítás értékének 53 százaléka számla nélkül történik. Közismert, hogy vasúti árufuvarozás gyakorlatilag nem történik számla nélkül, így tehát a feketén történő közúti szállítás aránya még ennél is rosszabb.

A tehergépkocsik gyakran a megengedettnél jóval nagyobb súlyt szállítanak, amit a hatóságok gyakorlatilag nem ellenőriznek, és így nem is szankcionálnak.

Tehát a közterheket megfizető és a szabályokat betartó MÁV-nak egy olyan konkurenciával szemben kell állnia a versenyt, amelyik nem fizeti meg az adók, járulékok, vámok nagy részét, és rendszeresen kijátssza az egyéb előírásokat is. Úgy véljük, a vasút életképességét mutatja, hogy még ennek ellenére is talpon tudott maradni.

Egy árutonna-kilométer tényleges fuvardíja vasúton belföldi szállítás esetén a közúti áruszállítás 30%-át teszi ki, az exportnál 43%-át, az importnál 41%-át, a tranzitnál 29%-át. Az a tény, hogy sok esetben a nyilvánvaló előnyök ellenére is a közúti fuvarozók kapják a megrendeléseket, a korrupció rendkívüli elterjedtségére utal.

Lukács András – Pavics Lázár

16. ábra: A diesel gázolaj árszerkezet néhány európai országban

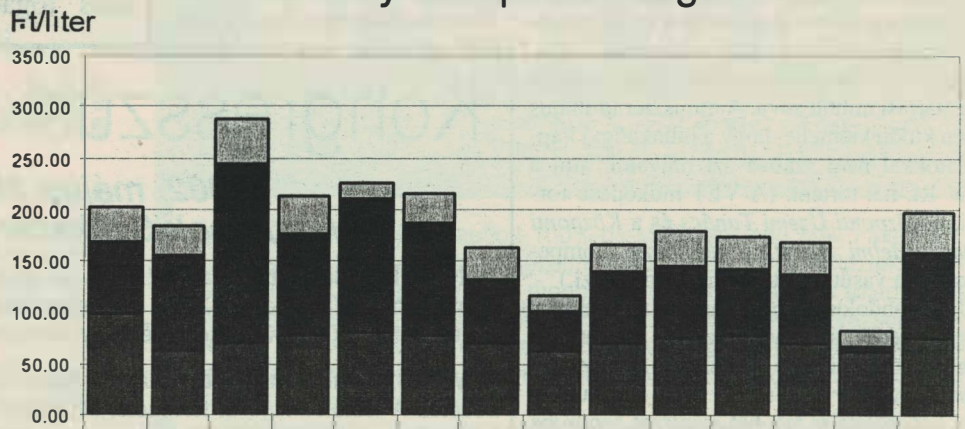

	Ausztria	Franciaország	Nagy-Britannia	Olaszország	Svájc	Németország	Szlovákia	Románia	Szlovénia	Horvátország	Csehország	Lengyelország	Ukrajna	Magyarország
ÁFA	33.60	30.30	42.80	35.20	15.70	29.80	30.50	15.60	27.90	32.20	31.60	30.20	13.69	39.60
Egyéb adók	70.10	91.50	175.40	98.00	128.10	108.00	62.70	41.00	69.80	72.20	64.90	66.50	6.00	84.41
Nettó ár (adó nélküli)	97.90	63.00	69.10	78.20	80.80	78.30	69.70	61.00	69.40	74.20	78.50	70.90	62.10	73.99

Forrás: MOL Rt.

Gond van a főnökkel, vonjuk össze a fűtőházakat

Egyszer már volt rá példa, csináljuk meg még egyszer!

Pár évvel ezelőtt Komárom VF önállóságának megszűnését eredményezte, hogy a vezetés nem tudta kezelni az akkori főnök körül kialakult hercehurcát. Most Székesfehérvár GF vezetőjével elégedetlen a GSZI vezetése és megoldásként elővette a régi jól bevált módszert, Nagykanizsa GF-et hozzácsapja fehérvárhoz és a kanizsai főnök átveszi az összevont főnökséget.

Az előterjesztést a szakszervezetek megkapták, és véleményezésre kiadták a helyi alapszervezetek tisztségviselőinek. A szakmai és regionális szempontok felsorakoztatásával készült vélemény jóváhagyásra került felsőbb szakszervezeti szinteken is. A helyi kollégák és ezen belül *Károlyi Csaba* SZB titkár jó munkáját és szakértelmét dicséri, hogy *Dr. Márkus Imre* közbenjárása mellett a vélemény alapján a GSZI vezetője felfüggesztette a tervezett összevonás végrehajtását. A szervezeti önállóság befolyásolja a munkavállalók közérzetét, munkahelyi biztonságérzetét, munkával való ellátottságát, lakóhelyéhez, régiójához való kapcsolatát.

NEM KELLENEK ILYEN ÁTSZERVEZÉSEK...

Nem kellenek ilyen átszervezések, – mondják a kanizsai kollégák – mert az ember nem egy utazás közepébe tervezi be a járműve karbantartását, egy közbenső szervizben, hanem indulás előtt végezteti el azt.

Néhány gondolat az átszervezések későbbi átgondolásához:

– nem kéne eljátszani az *„állam az államban"* nagy álmát, mert az már régen nem létezik

– a közigazgatásban bevezetésre kerülnek a régiós határok, a MÁV Rt belső szervezete is e határok mentén igazodhatna (területfejlesztési koncepciók)

– az összevonások, vízfej-kialakítások vegyék figyelembe a régióhatárokat, mert a munkaügyi központok nem teszik lehetővé az átjárhatóságot. (pl: csoportos létszámleépítések esetében)

– statisztikai, munkaügyi, területfejlesztési és egyéb területeken több előnnyel járna a hozzáigazítás, mint a hatáskör nélküli és hatékonyságában elenyésző, a múlt megkövült szervezeti formáit tartó jelenlegi struktúra.

nem kéne eljátszani az „állam az államban" nagy álmát, mert az már régen nem létezik

A MÁV Rt. átszervezése ne legyen mindig öncélú, kisstílű, merjünk *„nagyokat álmodni"*, de a realitások talaján.

kotona

TÁJÉKOZTATÓ **A KÖZPONTI ÜZEMI TANÁCS** ÜLÉSEIRŐL

A *MÁV Rt. Központi Üzemi Tanácsa* (KÜT) ***2002. május 14-i*** soros ülésén *Horváth István* KÜT elnök előterjesztését követően meghallgatta a reprezentatív szakszervezetek véleményét a *MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága* (FEB) munkavállalói képviselők választásáról. *Bárány Balázs*, a VDSZSZ alelnöke a szakszervezet álláspontjának ismertetése után *Gaskó Istvánt* javasolta a FEB tagjának, aki a testület megalakulása óta a munkavállalói érdekek figyelembevételével látja el feladatát. Ezen kívül támogatta *dr. Márkus Imre*, valamint *Apavári József* jelölését is.

Dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke elmondta, hogy a GySEV-nél a FEB tizenöt tagú, ezért a MÁV-nál is indokolt a kilenc tag. Ezt követően rövid tájékoztatót adott az elmúlt időszak FEB munkájáról, azon belül a foglalkoztatásról és a bérhelyzetről. Mint mondta: *„munkavállalói képviselők vagyunk, így a legutóbbi ügyünk mozdonyvezetőt érintett"*. *Simon Dezső*, a VSZ alelnöke bejelentette, hogy a VSZ testületei megelégedéssel értékelték a FEB munkáját, ezért továbbra is *dr. Márkus Imrét* javasolják, támogatva *Gaskó Istvánt* és *Apavári Józsefet*.

Dörnyei Szilárd a MOSZ véleményét ismertette, amely szerint támogatják mind a három jelöltet.

Horváth István felolvasta a VFSZSZ levelét, amelyben azt kérték, hogy minden szakszervezet egy tagot delegáljon.

A KÜT Dr. Márkus Imrét és Gaskó Istvánt bízta meg a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviseletével

A második napirend keretében a 2002. évi szociális pénzeszközök és az üdülés létszámarányos felosztásának munkáltatói javaslatát terjesztette elő *Neuschl Gyula* főosztályvezető.

Tájékoztató hangzott el az üdülési csekkről, az üdülő-felelősök felkészítéséről, adatlapok kitöltéséről. A badacsonytomaji intézményt bezárják. ***A VSZ csereüdüléshez a kontingens tartalékolták,*** amit a KÜT is támogat.

A komfort nélküli lakásokat nem adják ki újra – első az üzemi érdek. A miskolci MÁV telep ügyében folynak a tárgyalások. Szó esett a *Lakásügyi utasítás módosításáról* és a lakáskölcsönök kedvezményes visszafizetési szabályainak kidolgozásáról.

Döntés született arról, hogy az ÁFU különválása miatt a *Forgalmi Szakigazgatóságnál üzemi tanácsi választásokat kell tartani.*

A munkáltató ismertette az *„Üzemi megállapodás"* tervezetét.

A ***2002. május 21-i*** soros KÜT ülésen került sor a MÁV Rt. Felügyelő Bizottságába munkavállalói képviselők választására. A jelenlegi szabályzat két tag delegálását teszi lehetővé, ezért a KÜT *Gaskó Istvánt* és *Dr. Márkus Imrét* bízta meg a feladattal. Az előbbit többségi, utóbbit teljes támogatással. A FEB bővítése esetén munkavállalói képviselőként *Apavári Józsefet* egyhangúlag megszavazta a testület.

Egyebek közt *Veréb Győzőné* tájékoztatta a testületet az üdülő felelősök felkészítéséről, a vonyarcvashegyi üdülő másképpen történő üzemeltetéséről. Ismertették a Balatonkenese családos üdülő üzemeltetésére kiírt pályázat nyertesét, illetve azt, hogy május 15-től huszonhárom főt elbocsátottak. A KÜT összegezte az üdülési szabályzathoz érkezett véleményeket.

A KÜT javasolta, hogy valamennyi üzemi megállapodást egységesen kössék újra a MÁV Rt. területén. Az erről szóló kiadványhoz javaslatokat fogalmaztak meg a KÜT tagjai. Tárgyaltak a testületet érintő sajtóközleményekről, melynek alapján levélben fordulnak a MÁV Rt. vezérigazgatójához és a kommunikációs igazgatójához.

A ***2002. május 22-én*** megtartott TEB szakági üzemi tanács-elnökök fórumán a TEBSZI 2001. évi eredményei, a 2002. évi létszám és bérterveik, valamint a szociális létesítmények felújításairól *Major Sándor* szakigazgató-helyettes adott tájékoztatót.

Az üt-elnököket *Horváth István* KÜT elnök tájékoztatta a Központi Üzemi Tanács munkájáról. A TEB szakág szociális jóléti munkabizottságának munkáltatói partnereivel közös döntéseiről *Kántor Jánosné* és *Bodnár Júlia* tájékoztatta az egybegyűlteket.

Bodnár József
TEB KÜT tag

NOHAB alapítványi tulajdonban

Az újságok és a televíziók foglalkoztak ugyan ezzel az üggyel, az eset megírására mégis a véletlen adott okot. Találkoztam volt, időközben sajnos elhunyt kollégám fiával, *Várkonyi Zoltán* fejlesztési mérnökkel, a PROLAN Rt. munkatársával. Őt gyermekkorom óta ismerem, és mindig a vasút odaadó kedvelőjének mutatkozott. Nemcsak vasutas édesatyjától, hanem főpályamester nagyapjától is örökölhette a vasszekerek világának szeretetét. Együttlétünkkor érdeklődtem, milyen körülmények között került a MÁV-tól egy mozdony az alapítvány tulajdonába?

A gép köztudottan svéd gyártmányú, a dízelmotor és a villamos berendezés amerikai – kezdte fel világosítását beszélgetőtársam, aki mellett ott állt két tevékeny segítője. Az ilyen típusú vontatójárművek hazánkban 1963-tól közlekedtek, az utolsót tavalyelőtt decemberben vonták ki a forgalomból. Nyugat-Európában ezek a mozdonyok jóval több, mint négy évtizedet vártak a kivonásra, de némelyikük ma is közlekedik. Nálunk a MÁV selejtezés előtt ezeket külföldön kívánta értékesíteni, vevő azonban nem akadt. Mi az utoljára tapolcai honállomású, M61 010 pályaszámú mozdonyt hosszas tárgyalások után vettük meg, fél éve. Ezt megelőzően a cégbíróság kiemelkedő közhasznú minősítéssel vette nyilvántartásba alapítványunkat. Egyébként a vételár jelentős hányadát a G. Timco Kft. viselte, amely befogadta a mozdonyt budapesti telephelyére. Ez a Keleti-pályaudvar régi fűtőháza, ahol most vasúti kocsik javításával foglalkoznak.

svéd gyártmány

némelyik még ma is

KÖZLEKEDIK

Tulajdonunkat nem múzeumi körülmények között akarjuk tartani – mondta búcsúzóul *Várkonyi Zoltán*. A műszaki nehézségek közül elsődleges problémaként meg kell oldanunk a kerékabroncs cseréjét és a motor javítását, de szükséges egyes alkatrészek pótlása és a festés is. A végrehajtás módozatát ismerjük, időpontja azonban az anyagi helyzettől függ. Reményeink szerint egy jó év kell ahhoz, hogy elégedettek lehessünk. Azt nem is említem, hogy alapítványunk mintegy tíz tagja szabadidejében rendszeresen dolgozik a felújítás mielőbbi elvégzéséért. Várjuk azonban addig is az érdeklődőket, mert a mozdonyt most is érdemes kívül-belül megtekinteni. Készséggel nyújtunk segítséget, magyarázatot adunk működéséről, történetéről. Internetes elérhetőségi lehetőségünk is van: www.nohab-gm.com.

Várjuk az érdeklődőket, mert a mozdonyt most is érdemes kívül-belül megtekinteni

Örül a szerző, hogy megoszthatta olvasóival a szerinte egyedülálló eset felett érzett örömét.

Horváth K.

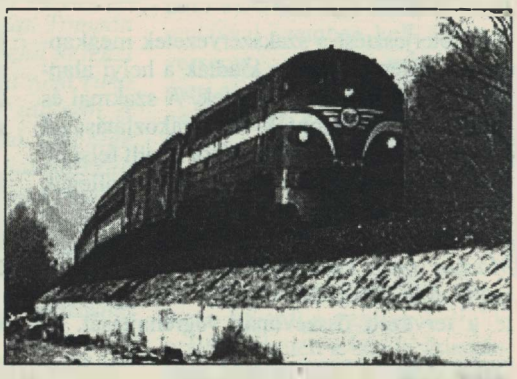

MVJ

TÜV CERT

ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

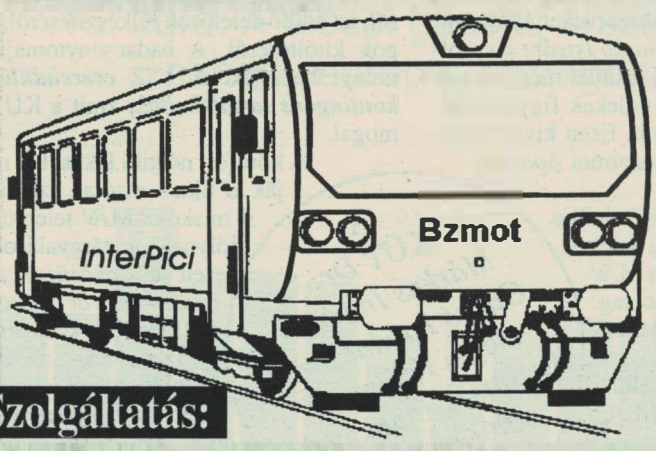

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

gyógyászat

Szolgáltatásokat **bővített az Egészségpénztár**

A Vasutas Egészségpénztár május 23-i küldöttgyűlésén fogadta el a 2001. évi igazgatótanácsi beszámolót, valamint a mérlegjelentést és eredmény-kimutatást. A testület döntött az Alapszabály módosításáról, amely lehetővé teszi a szolgáltatások bővítését.

Az igazgatótanács beszámolójából a 127 küldött megtudta, hogy a pénztár taglétszáma 2001. évben továbbra is dinamikusan növekedett, az év végére elérte a 15 700 főt, és napjainkra megközelítette a 18 ezret. A taglétszámmal párhuzamosan jelentősen növekedett a pénztár vagyona és a kifizetett szolgáltatások összege is. A december 31-i mérlegjelentés szerint a pénztár vagyona elérte a 750 millió forintot, a kifizetett szolgáltatások összege meghaladta a 200 millió forintot. A befektetett eszközök hozambevételeire sem panaszkodhatnak a pénztártagok: a 2001. évi nyitó állományra vetített hozam 12,9 százalékot ért el, ugyanez az arány az átlagos befektetési állományra vetítve 8 százalékos volt. A különbség oka, hogy a havonta befolyt tagdíj a befektetés után általában csak félegy év után fizet kamatot, osztalékot.

Magos Györgynek, az igazgatótanács elnökének több küldött feltette a kérdést, miként lehet megoldást találni arra a problémára, hogy 2002-től az egészségpénztár csak a pénztár nevére, címére kiállított fogászati számlákat fogadja el, ezért a tag az ÖTA-tól nem veheti fel a segélyt ugyanarra a számlára. Az elnök szerint valóban sok gondot jelentett a pénztárnak az új eljárás, amelyet a *Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének* határozata alapján vezettek be. A pénztár együttműködik az *Önkéntes Támogatási Alap* vezetésével, hogy egy számlára mindkét helyről pénzt vehessenek fel a tagok.

Deák Zoltán ügyvezető igazgató hozzátette, a Vasutas Egészségpénztár fizet hitelesített számlamásolatra is, de a több helyről kifizetett szolgáltatás összege nem haladhatja meg a számla értékét.

Az ügyvezető igazgató a küldöttközgyűlés elé terjesztette az Alapszabály módosítását, melynek alapján a pénztártagok igénybevehetnek egészségvédelmi szolgáltatásokat is. Az új szolgáltatás bevezetése lehetővé teszi az egészséges állapot megtartását szolgáló tevékenység, gyógytorna, rehabilitáció, fitness programok, az egészség megőrzését szolgáló sporttevékenység és a természetgyógyászat finanszírozását. Az ügyvezető elmondása szerint az előbb felsorolt szolgáltatások csak akkor fizethetők, ha a szolgáltató szerződést köt az egészségpénztárral.

Az előterjesztést a küldöttközgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A könyvvizsgáló és az Ellenőrző Bizottság is megtette jelentését, amelyből kiderült, hogy a pénztár működését és gazdálkodását rendben találta.

Deák Zoltánt megkérdeztük arról, hogy a Vasutas Egészségpénztár miként népszerűsíti szolgáltatásait a vasutasság körében, hiszen sok kolléga a mai napig nem tud létezésükről, illetve a tag hogyan tájékozódhat az egyéni számlán felhalmozott tőkéjének igénybevételi lehetőségeiről? Az ügyvezető igazgató szerint is lehetne hatékonyabb a pénztár propaganda-munkája. Ebben számítanak a szakszervezetekre, köztük a szakszervezeti sajtóra. A jelenleg meglévő tagszervező hálózatra is jellemző, hogy többnyire szakszervezeti tisztségviselőkből kerültek ki. Ebben az évben új szolgáltatási szabályzatot készítettek, amelyben megtalálhatók azon szolgáltatások és szolgáltatók, amelyekkel legutóbb kötöttek szerződést. Az új szabályzatot minden tag a lakcímére kapja meg. A közeljövőben tervezik internetes honlap elindítását. Úgy tűnik azonban, hogy ez is kevés a vasutasság tájékoztatására, mert még mindig kapnak az egyéni számlán lévő pénz felhasználására vonatkozó kérdéseket. *Deák Zoltán* szerint számtalan lehetősége van a pénztártagnak a szolgáltatások igénybevételére. A szerződött partnerek üdülőit – köztük a MÁV központi elosztású üdülőit – minden pénztártag igénybe veheti a közeli hozzátartozókkal együtt. Jelentős kifizetései vannak a pénztárnak a fogászati szolgáltatók felé, ma már egy komolyabb beavatkozás százezres nagyságrendű. Térít a pénztár még különböző gyógyászati segédeszközöket (vérnyomásmérőket, szemüvegeket, gyógycipőket) szintén a közeli hozzátartozóknak is.

Az elmúlt évben a tápp-pénz-kiegészítést húsznaponként 15 ezer forintra, a kórházi ápolási segélyt naponként ezer forintra emelte az egészségpénztár. Fentiekből is látszik, hogy nem kell betegnek lenni a tagnak ahhoz, hogy igénybe vegye a szolgáltatásokat.

Végezetül megkérdeztük az ügyvezető igazgatót, hogy melyek a Vasutas Egészségpénztár továbbfejlődésének irányai? Az Deák Zoltán válaszában elmondta, a MÁV Rt-nél már négy önkéntes pénztár működik (melyek közül a munkáltató csak két pénztári tagságot támogat), ennek ellenére még mindig van olyan vasutas kolléga, aki egy pénztárnak sem tagja. A kiterjesztett propaganda tehát az egyik továbblépési lehetőség, másrészt több külső partnerrel kötött munkáltatói szerződéssel növelhető a taglétszám. Az egészségpénztárak jövőbeni szerepéről annyit árult el, hogy a megnövekedett egészségügyi kiadások nagyobb szerepet szánnak az önkéntes pénztáraknak.

topé

Számítanak a szakszervezetekre

A december 31-i mérlegjelentés szerint a pénztár vagyona elérte a 750 millió forintot, a kifizetett szolgáltatások összege meghaladta a 200 millio forintot. A befektetett eszközök hozambevételeire sem panaszkodhatnak a pénztártagok: a 2001. évi nyitó állományra vetített hozam 12,9 százalékot ért el, ugyanez az arány az átlagos befektetési állományra vetítve 8 százalékos volt.

Tisztújítás a VSZ Miskolci Ifjúsági Tagozata élén

... Minél több fiatal vállaljon feladatot...

Fiatalításra, váltásra került sor 2002. május 17-én a *VSZ Miskolc Területi Intéző Bizottsága Ifjúsági Tagozata* élén, miután *Pálmai Zsolt*, az eddigi ügyvivő *„kiöregedett"* a VSZ ezen tagozatából, és átadta helyét az új vezetőségnek. A miskolci tisztújítás csak a kezdete a VSZ-en belül ebben az évben lezajló sorozatnak, hiszen nem csak az ifjúsági tagozatoknál, de a többi szervezeti egységnél is beszámolók, választások lesznek az év hátralevő részében.

Újdonság volt ebben a rendezvényben, hogy *Papp Józsefné*, a miskolci terület IB titkára – aki a VSZ Területi Ifjúsági Tagozatainak munkáját fogja össze az országban – nem csak a miskolci terület küldötteit hívta meg, hanem az országban működő összes ifjúságfelelőst is. Mint köszöntőjében elmondta, ennek két célja volt: egyrészt, hogy ők is megismerkedhessenek az itteni fiatalok problémáival, másrészt tapasztalatot szerezzenek a rendezvény lebonyolításáról.

Pálmai Zsolt, a leköszönő ügyvezető rövid beszámolójában az ifjúsági tagozatok tevékenységének (saját érdekeik képviseletének megvalósítását, sok szabadidős rendezvény sikerét, a kötetlen beszélgetések, találkozások, dumapartik) jelentőségét hangsúlyozta, melyek az összetartozást, a közös gondolkodást segítették. – Nagy jelentőségű volt számunkra – mondta –, hogy az elmúlt években a VSZ támogatásával mintegy 25 fő vehetett részt felsőfokú képzésben Győrben, és sokan a szakszervezet saját képzési rendszerében tematikus tanfolyamokon szerezhették meg alapvető ismereteiket az érdekvédelmi munka területeiről. Ez nagyon fontos dolog a generációváltás szempontjából is. Aki a szakszervezetben munkát, tisztséget vállal, annak fel kell készülnie a konfliktusok kezelésére, a konfrontációra, saját kollégái és vitapartnerei meggyőzésére is. Ezt már most az ifjúsági tagozaton kell megtanulni, hogy ha felelős posztra kerül egy fiatal, megfelelően felkészült legyen.

Márkus Imre, a VSZ elnöke hozzászólásában éppen az utánpótlás hiányát feszegette, mint mondta káder problémák vannak, fiatalításra lenne szükség, de ehhez megfelelő emberek kellenek. Nincs megújulás, ha nincs mögötte teljesítmény. A szakszervezet egy demokratikus intézmény, ahol mód van az előmenetelre. A rátermett, hozzáértő fiatalok helyet kaphatnak az első vonalban is, de ehhez le is kell tenni valamit az asztalra. Kiemelte az ifjúsági tagozat működésének jelentőségét, létszámát tekintve az országban csak a vasas szakszervezetnél van több fiatal. Nagyobb aktivitás, több vállalkozó kedv kéne.

Az elnök úr a továbbiakban a vasutat és a szakszervezetet érintő aktuális kérdésekről adott tájékoztatást.

> Aki a szakszervezetben munkát, tisztséget vállal, annak fel kell készülnie a konfliktusok kezelésére, a konfrontációra, saját kollégái és vitapartnerei meggyőzésére is.

A jelöltek rövid bemutatkozással, programmal igyekeztek a küldöttek szimpátiáját megszerezni, és a szünetet követő eredményhirdetés alapján *Kabács Zoltán* gyöngyösi forgalmistának sikerült a legmeggyőzőbben bemutatkoznia, ugyanis őt választották a miskolci terület ifjúsági ügyvezetőjének, míg két helyettese a jászkiséri *Farkasné Szabó Eszter* laboráns, és *Fóris Ágnes* miskolci jegyvizsgáló lettek.

A választást követően váltottunk néhány szót *Kabács Zoltánnal*, aki 31 éves egy gyermekes családapaként most várja második gyermekük érkezését.

Kabács Zoltán

– Milyen nemzedéki problémák vannak a fiatalok és idősebbek között a szakmai és a szakszervezeti munkában, mi az, amit el szeretnél érni az általad irányított közösséggel?

– Az ellentétek nagyrészt a minimálbér miatt kerültek felszínre, hiszen kisebb felelősségű munkakörökben, kevés szakmai gyakorlattal rendelkezők is azonos szintre kerültek, nincs megfelelő differenciálás a gyakorlattal rendelkező és a kezdő között, másrészt a szakszervezeti munkában néhány vezető, titkár féltékeny a pozíciójára, és ezért nem ad meg minden segítséget fiatalabb kollégájának. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy ma kevesen vállalnak szakszervezeti funkciót a fiatalok közül is, mert ez konfliktusokkal jár, és a szabadidő nagy részét is igénybe veszi. Én is annak a híve vagyok, hogy a fiatalokat szabadidős programok, sportesemények, táborok, kulturális rendezvények keretében, kötetlen eszmecserék biztosításával próbáljuk bevonni a szakszervezeti munkába, emellett szervezett keretek között történő továbbképzésük révén alkalmassá kell tenni őket a komolyabb feladatok ellátására. Szeretném elérni, hogy az alapszervezeti választásokon minél több fiatal vállaljon feladatot, funkciót, szálljon ringbe idősebb kollégáival, és a szavazók ne megszokásból adják le voksukat, hogy jó lesz a régi is, mert úgysem csinálja más.

Írás és fotó: Orosz Tamás

Nyílt levél az Operaház főigazgatójához

Tisztelt Főigazgató Úr!

A VOLT operalátogatók nevében bátorkodtam tollat ragadni. Mélységesen fel vagyunk háborodva és sértve érezzük magunkat azért, mert a több évtizede működő *„vasutas bérlet"*-et megszüntették. (1958-ban a szüleimnek már volt!)

Az ország minden részéből jártak fel Budapestre az Erkel Színházba az emberek. Örömmel utaztak vasárnaponként hét-kilenc órákat, hogy néhány óráig élvezhessék az operairodalom remekeit, hallhassák, láthassák élőben kedvenc énekeseiket és táncosaikat, felfedezhessenek új arcokat, hangokat. Ünnep volt minden alkalom!

Ezt most Önök elvették tőlünk, több száz vasutastól! Beazonosítottam az Operaház és az Erkel Színház bérleti előadásainak időpontjait és sajnálattal tapasztaltam, hogy a vidékiek (Pécs, Szombathely, Győr, Szeged, Miskolc, Záhony, hogy csak a nagyobb városokat említsem) részére végleg megszűnt a kultúrának ez a szelete.

Belegondoltak, hogy a hétköznap esti előadásokra egy Miskolcon, vagy bárhol vidéken élő miként tudná bármelyik bérletet is igénybe venni? Egy pénteki és egy szombati bérlet van az Operaházban, de a hazautazás nem megoldott. Szállást találni ilyen létszámnak és egyáltalán a vasutas fizetéshez mérve, lehetetlen. Kérem, gondolják át és ha még lehetséges, adjanak ki egy vasárnap délelőtti bérletet 11 órára, amely időpont az ország bármely részéről érkező operarajongók számára elérhető és a hazautazás is megoldható.

Hálás közönség voltunk és bízom benne, leszünk is még.

Tisztelettel:

Kakuk Péterné
egy operabarát MÁV dolgozó,
a Vasutasok Szakszervezete közönségszervezője

EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS

Tisztújító kongresszus az MSZOSZ Női Választmányánál

Tisztújító kongresszust tartott május 22-én az *MSZOSZ Női Választmánya* Budapesten, a Magdolna úti szakszervezeti székházban, mely több szempontból is rendhagyó volt. Egyáltalán nem szokványos ugyanis, hogy egy országos értekezlet résztvevői a tanácskozás megkezdése előtt véradáson vegyenek részt. A Női Választmány a március 6-án országosan megtartott női egészségnap megkoronázásaként meghirdette és megszervezte a küldöttek részére a *Heim Pál Gyermekkórház* segítésére szánt véradást.

Szabó Zsóka a vasutas küldöttek körében

A választmány tevékenységének 1998-2001 közötti időszakát lezáró tisztújító tanácskozás rendhagyó volt abban a vonatkozásban is, hogy munkáját küldöttértekezletként kezdte, majd a szervezeti- és működési szabályzat módosítása után kongresszusként zárta be. A szabványostól eltérő volt a zárás is, hiszen a kongresszus pódiumbeszélgetéssel fejeződött be.

A tanácskozást *Ecsédi Károlyné* alelnök, mint levezető elnök nyitotta meg. A megnyitót az értekezlet munkáját segítő bizottságok megerősítése követte. Napirenden szerepelt *Völgyi Sándorné* alelnök előterjesztésében a választmány szervezeti- és működési szabályzatának módosítása, melynek elfogadását követően a Női Választmány legfelsőbb szerve a küldöttgyűlés helyett a kongresszus lett.

Az SZMSZ módosítását követte a választmány eltelt négyéves munkájáról szóló beszámoló és az elkövetkezendő évekre szóló programjának megvitatása. Az írásos dokumentumokhoz *Szabó Istvánné*, a választmány elnöke fűzött szóbeli kiegészítést. Az elnökasszony mondandójában kiemelte az oktatási munka eredményességét, mely jelentős mértékben segítette az Európai Unió joganyagának megismertetését, s ezáltal a női aktívák EU-csatlakozásra való felkészítését.

Nagyon eredményesnek értékelte a választmány egészségnevelő tevékenységét, a március 6-i országos egészségnap mozgósító hatását. A jövőbeni feladatokról szólva kiemelte a kollektív szerződések megkötéséhez nyújtott segítő munka folytatását, a munkahelyi egyenlőségi bizottságok létrehozásának szorgalmazását, a szülői szabadság törvénybe iktatásának elérését. Hangsúlyozta, hogy a női rétegmunkában további előrelépés csak akkor várható, ha mind több szakszervezeti vezető vállalja fel a női érdekvédelmi munka fontosságát.

A vitában több hozzászólás hangzott el, melyek megerősítették a beszámolóban leírtakat, vagyis a Női Választmány négyéves munkája egyértelműen pozitív, eredményes volt. Kiemelték a hozzászólók a Foglalkoztatási Törvény módosítása, a Gyes-ről visszatérők védelme terén elért eredményeket, valamint azt a tevékenységet, melyet a választmány az esélyegyenlőség kérdésének a köztudatba történő bevitele, illetve a téma oktatása érdekében végzett. Ezen munka egyik jelentős eredménye, hogy a Vasas Szövetség testületi döntést hozott az esélyegyenlőség kérdéséről.

A jövőbeni feladatokról szólva a hozzászólók kiemelték, hogy a választmánynak tennie kell azért, hogy a nők körében is mindinkább felismertté váljon az egész életen át tartó tanulás, a nyelvtudás szükségessége. Szorgalmazni kell a Munka Törvénykönyve újbóli módosítását, a rugalmas nyugdíjba vonulás lehetőségének folyamatos fenntartását. A vitában felszólalt *Veronika Bayer, az Osztrák Nagykövetség* szociális és egészségügyi attaséja is. Elmondta, hogy tapasztalatai szerint Európa-szerte a nők helyzete egyre nehezebbé válik, mind több új kihívással kell szembenézniük. Bízik abban, hogy a szociális párbeszéd Magyarországon is előtérbe kerül az elkövetkezendő időszakban, melynek során a választmány javaslatait is mind nagyobb számban veszik majd figyelembe.

Rabi Ferenc, a Női Választmány munkáját segítő alelnök hozzászólásában értékelte a választmány tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy a konföderációk között az MSZOSZ Női Választmánya volt egyedül az a nőszervezet, mely országos szervezettséggel, tartalmas munkát végzett, s az hatást gyakorolt a többi szakszervezetre is. A választmány munkájára a folyamatosság, a megújulókészség volt jellemző. Az MSZOSZ Elnöksége és Szövetségi Tanácsa is elismerően értékelte a nőszervezet tevékenységét. A Női Választmány munkájára az elkövetkezendő időszakban is nagy szükség lesz – mondta. Növelni kell a taglétszámot, a tagdíjbevételt, hogy ezáltal biztosítani lehessen a tartalmas munkavégzés feltételeit.

A beszámoló és a program feletti vita lezárása után *Szabó Zsóka* leköszönt az elnöki tisztségről, megköszönve a munkájához nyújtott sok segítséget. A választmány élén végzett 12 éves eredményes munkáját *Veronika Bayer, Erika Nussgraber*, az Osztrák Szakszervezet képviselője, *Rabi Ferenc* alelnök és a Női Választmány nevében *Ecsédi Károlyné* alelnök méltatták.

Ezt követően került sor a tisztújításra, mely során a kongresszus titkos szavazással *Völgyi Sándornét*, a Vasas Szakszervezet szakértőjét, a Vasas Nőbizottság titkárát választotta meg a Női Választmány új elnökévé.

A nőkongresszus *Hercegh Mária* ügyvivő, a Vasutasok Szakszervezete Női Tagozata vezetőjének irányításával folytatott pódiumbeszélgetéssel fejezte be munkáját. A beszélgetés az esélyegyenlőség osztrák és hazai tapasztalatairól, *Erika Nussgraber, Gyurisné Braunsteiner Márta* alpolgármester és *Rabi Ferenc* alelnök részvételével zajlott.

Az osztrák kolléganő mondandóját így fejezte be: *„Ausztriában a nők nem előnyöket akarnak szerezni, hanem meglévő hátrányaik megszüntetését szeretnék elérni."* A nőkongresszus ugyanezt erősítette meg: *„mi magyar nők sem akarunk mást"*.

Kedves színfoltja volt a kongresszusnak, hogy a résztvevők meleghangú levél és aláírásukkal ellátott üdvözlőlap megküldésével gratuláltak dr. *Szili Katalinnak*, az országgyűlés új elnökének, megválasztása alkalmából.

Kollár Sándorné

Az eredményes oktatás jelentősen segítette az Európai Unió joganyagának megismerését

„Mi magyar nők sem akarunk mást..."

NÖVELNI KELL A TAGLÉTSZÁMOT, A TAGDÍJBEVÉTELT, HOGY EZÁLTAL BIZTOSÍTANI LEHESSEN A TARTALMAS MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEIT

Láss, ne csak nézz!

Kormányváltás **után**

Bár nagyon szeretném, ha a rovat alcímének megfelelően, közösen látnánk és néznénk, (legalább nyáron), az élet derűsebb oldalát is, még nincs itt igazán a nyár, és még nemigen lehet másról beszélni, mint a politikáról. Igaz, egy szervezett dolgozó szempontjából ma a politika semmiképpen sem tűnik borúsnak, szomorúnak.

Aki ott volt a májusvégi kormányavató nagygyűlésen a Városligetben, egy új, derűs, nyugodt és magabiztos politikai stílussal találkozhatott. A *Medgyessy kormány* az első hivatalos ülését követő délutánon bebizonyította, hogy esze ágában sincs a Fidesz harsány erőszakosságát majmolni, de a saját hangján igenis szót ért az emberekkel. Zsúfolásig megtelt a nagyrét, sokan voltunk és elegen, pedig senki nem hozott magával még egy embert. S bár egyes politikusoknak nagyon rossz véleménye van úgymond a pesti lumpenekről, és a munkásokról általában, tanúsíthatom, hogy bár meglehetősen borsos áron, de lehetett kapni sört és virslit is, de a tömeg nem enni-inni jött ide, hanem informálódni és kérdezni. És ezt meg is tehette. Minden minisztériumnak külön sátra volt, ahol a központi rendezvény előtt és után a miniszter és az államtitkár válaszolt a kérdésekre. Én az újra megalakult (az előző négy évben ugyanis ilyen intézmény nem működött) Munkaügyi Minisztérium sátra körül tülekedtem a kíváncsi emberek között, akik *Kiss Péter* minisztert és *Csizmár Gábor* politikai államtitkárt faggatták a munka világában várható, beígért szociális fordulat részleteiről. Sok mindenről esett szó, de ez a cikk nem tudósítás, én csak a legfontosabb, legtöbbször elhangzó panasszal foglalkoznék: a kiszolgáltatottsággal. Azzal, hogy a kérdezők túlnyomó többsége a bérből és fizetésből élők kiszolgáltatottságára panaszkodott, és azt tudakolta, miként kívánja az új kormány ezt a rendszerváltás óta tartó, és immár elviselhetetlen helyzetet orvosolni.

A kérdezők túlnyomó többsége a bérből és fizetésből élők kiszolgáltatottságára panaszkodott

Sokan tanulhatnának tőlük becsületet

És itt álljunk meg egy pillanatra, és térjünk vissza a kampányhoz. Politikai elemzők találgatják, hogy mi lehetett az oka annak a nemzetközileg is ritka jelenségnek, hogy a szegény és kiszolgáltatott emberek egy része, mintegy saját maga ellen, a saját érdekei ellen szavazott a Fideszre, miközben a fiúk minden gazdasági intézkedése kizárólag a gazdagokat, vagy legalábbis az igen tehetős középosztályt támogatta. Szerintem a magyarázat a kérdésben rejlik, mert a szegénység és a kiszolgáltatottság elkeseredést és reménytelenséget szül. A Fidesz-imázs varázslói, miközben milliókat tettek zsebre a közpénzekből (lelkiismeretlen kuruzslók módjára álreményeket keltve, és a csillagokat is lehazudva az égről), ezzel az elkeseredettséggel éltek vissza. Hála Istennek és a többség bölcsességének, azért a győzelemhez ez nem volt elég.

A kiszolgáltatottság azonban attól, mert az új kormány hivatalba lépett, még létezik. Mert az embert nem a miniszterelnök nyomja el, hanem a főnöke. És nem azért, mert a főnök rossz ember, hanem mert a szabályozók, a körülmények a rendszerváltás óta ezt lehetővé teszik, és a főnök főnökei ezt el is várják tőle. Engem az elmúlt évek vasutassztrájkjai során őszintén meglepett és meghatott azoknak az asszonyoknak és férfiaknak a bátorsága, akik nyilvánosan elmondták, hogy milyen vegzatúrának vannak kitéve, mert éltek az alkotmányosan biztosított sztrájkjogukkal. S tették ezt annak tudatában (és ezt el is mondták), hogy a tévések elmennek, ők meg ott maradnak. Bizony sok, tizenöthúsz évvel ezelőtti érdemeire hivatkozó megélhetési ellenálló tanulhatna tőlük becsületet.

A Medgyessy kormány az első hivatalos ülését követő délutánon bebizonyította, hogy esze ágában sincs a Fidesz harsány erőszakosságát majmolni, de a saját hangján igenis szót ért az emberekkel. **Zsúfolásig megtelt a nagyrét, sokan voltunk és elegen, pedig senki nem hozott magával még egy embert...**

Emögött a bátorság és kiállás mögött tizenkét éve felhalmozódott erkölcsi tőkét intézményesíteni kell végre, s a városligeti sátorban éppen erre tett ígéretet Kiss Péter munkaügyi miniszter. Elmondta, hogy a kiszolgáltatottságot elsősorban új munkahelyek teremtésével lehet megszüntetni, s ez a kormány célja. Ha van másik munkahely, s az alternatíva nem a munkanélküliség, a dolgozói érdekvédelem és érdekérvényesítés sem kíván hősiességet, csak józan tudatosságot. A munkahelyteremtés eszköze pedig a munkáltatói terhek jelentős csökkentése lesz, mert a munkaadók nem emberbaráti gesztusból fognak beruházni, új munkahelyeket teremteni, hanem mert megéri nekik. Elemi érdekünk, hogy ne az alacsony béreiről híres Olcsó Jánosként lépjen be Magyarország az Európai Unióba, ahová így be se fogadnának az ottani versenyfeltételek miatt. A kormány, mint munkáltató a bérköltségek csökkentése mellett azonnal hozzálát a bérek, az EU-minimumot megközelítő fokozatos, de megállíthatatlan felzárkóztatásához, s ezzel mintegy példát mutat a versenyszférának is. Azt is elmondta *Kiss Péter*, hogy az új kormány nem ellehetetleníteni akarja a szakszervezeteket, hanem együtt akar működni velük, s szégyenletesnek tartja az olyan trükköket, mint például hogy a MÁV-nál a központi tagdíjbeszedést egy sztrájk után megtagadták.

Nem vagyok közgazdász, s nem tudok, de nem is akarok a részletekben elmerülni. Azt azonban tudom, ha a kiszolgáltatottságot sikerül száműzni a munka világából, az valódi fordulat lesz. A látványosan drága tűzijátékoknál és országzászló szenteléseknél jóval előremutatóbb és derűsebb.

Mező Ferenc

Totális kampány avagy:

Menny(i)ből az angyal...

Izsák Jenő grafikája

A MÁV Rt. 2001. évi munkabiztonsági helyzetének **értékelése**

A MÁV Rt-nél 1960 óta a munkabalesetek részletes statisztikai feldolgozása folyamatos, amely lehetővé teszi a statisztikai összehasonlítást. Az elmúlt 40 év alatt első ízben fordult elő, hogy halálos munkabaleset és foglalkozási megbetegedés nem következett be. Két súlyos, csonkulással járó baleset történt, mindkettő vasúti kocsik szét-, illetve összekapcsolása közben.

A számszerű változást a következő adatok mutatják: 2000. évhez viszonyítva 10,9%-kal csökkentek a munkabalesetek (2001-ben 846 főnél következett be). 8,9%-kal a munkaképtelen napok, 9,4%-kal, az 1000 főre jutó munkabalesetek 10,4%-kal csökkentek. Ez a tendencia a statisztikai adatok összehasonlítása folyamatában kedvezően alakult.

Kérdés, miben keresendők ezek a változások? A vasút vezetőinek és irányítóinak munkájában felértékelődött a munkavédelem, amely folyamatosan egyenrangú tevékenységévé válik. Ez elsősorban jellemző különösen nagy kockázatot jelentő munkavégzés, vagy speciális vasúti szakági, illetve a munkavállalók egyes, különösen sérülékeny csoportjai speciális igényeinek kezelésére, (lásd kedvezőtlen környezetben dolgozók védelmét /hátsérülések, hideg-meleg környezetben való munkavégzés, nehéz fizikai munkát végzők, zajhatásnak kitett munkavállalók védelmét szolgáló intézkedéseket/).

A munkavédelmi előírások megvalósítása nem elkülönített feladatként jelennek meg, hanem összhangban a vasút műszaki fejlesztésével, beruházási politikájával. Ez olyan kedvező folyamat, amelyben számításba veszik a jelenlegi technológiában, kommunikációban és a munkaszervezésben történő változásokat, azok munkavédelemre gyakorolt hatását.

Értékelésem szerint ennek sikeres megvalósítását számos intézkedés segítette elő. Ezen belül kiemelve a leghatékonyabbakat: kedvezően befolyásolták a munkakörülmények állapotának javulását a beütemezett munkabiztonsági szemlék és egyéb ellenőrzések. A szemléket szemleterv szerint végezték. A szemlékre a MÁV Rt.-nél 2001-ben 1318 alkalommal került sor, és mindössze hat esetben maradt el. A munkabiztonsági szemlék hozadéka pozitív. A szemlék során 8029 hiányosságot állapítottak meg. Ezek közül a legkirívóbbak voltak a következők: épületek, építmények állapota; villamos berendezések; gépészeti berendezések; biztonsági felülvizsgálatok hiányosságai. A mulasztások 83,5%-át megszüntették, az elmaradtak felszámolását hátráltatja a vita arról, hogy ki legyen a költségviselő.

> „AZ EGÉSZSÉGET NEM VESZÉLYEZTETŐ ÉS A BIZTONSÁGOS MUNKAVÉGZÉS KÖVETELMÉNYEINEK MEGVALÓSÍTÁSA – A MUNKAVÁLLALÓK EZ IRÁNYÚ FELELŐSSÉGÉVEL ÖSSZHANGBAN – A MUNKÁLTATÓ KÖTELESSÉGE."

Kedvezően befolyásolták a munkabiztonsági helyzet javulását az OMMF ellenőrzéseinek megállapításai is. 2001-ben 492 szolgálati egységnél végeztek ellenőrzést. Legtöbbet, 270-et a Forgalmi Szakigazgatóságok irányítása alatt álló szolgálati főnökségeken. Célellenőrzések keretében összesen 28 367 főt, 318 szolgálati egységet vizsgáltak. A főbb megállapításaik közül különösen gyakoriak voltak az olyanok, amelyeket az állomás bejárására és egyéb ellenőrzésre kötelezett vezetők megfelelő körültekintéssel meg tudtak volna szüntetni, de még mindig visszaköszön az *„üzemi vakság"*. Például: vágányok közötti feltöltődés, botlásveszélyes állapot; váltótisztítás a biztonsági szabályok megszegésével; hibás kocsifogó alátétfák vagy azok hiánya; lesüllyedt biztonsági határjelző kövek, stb...

A munkabiztonság helyzetének kedvező alakulásánál meghatározó szerepet játszottak az alábbiak:

A vasúti munkavállalókban erősödik annak felismerése, hogy munkavégzésük során sokféle testi- és lelki igénybevételnek vannak kitéve. Egészségük és testi épségük megőrzése csak a munkáltatók és a munkavállalók közötti érdekazonosság megteremtése útján, a munkakörnyezet humanizálása és az emberi tényezők messzemenő figyelembevételével történhet.

A munkavédelmi helyzetet kedvezően befolyásolták még az alábbi intézkedések: a munkavédelmi oktatás, képzés és az ezt követő vizsgáztatások meghatározott vezetői munkakörökben. (A hatályos munkavédelmi törvény ezt nem írja elő.); a munkabalesetek adatainak számítógépes feldolgozása, amely lehetővé tette, hogy a 150 főnyi munkabiztonsági szakembergárda vezetőinek munkabiztonsági helyzet értékeléséhez, a megvalósítandó intézkedésekhez több szakszerű javaslattal szolgáltak.

A MÁV Rt.-nél a munkabiztonság, a foglalkozás-egészségügy új kihívás előtt áll, ez pedig a munkavédelemben a hatályos munkavédelmi törvényben előírt kötelezettségek alapján a kockázatértékelés teendőinek elvégzése.

A MÁV Rt. munkavédelmi tevékenységét elősegítheti a 731 munkavédelmi képviselő, akik különösen a veszélyek azonosításában játszhatnak szerepet a munkavédelmi törvényben biztosított jogaik érvényesítése útján. A munkavédelmi képviselők keresik a munkavédelemben az érdekazonosságot a munkáltató és a munkavállaló között. A veszélyek számbavételénél elsődlegesek a munkavállalók és képviselőik tapasztalatai, amelyeket munkatevékenységük közben a munkafolyamatok, technológiák, munkaeszközök alkalmazása során a veszélyekről, ártalmakról szereztek, és amit a munkáltatók rendelkezésre bocsátanak.

Hangsúlyozva a munkavédelmi törvény 2. §. (2) bekezdés azon előírását, amely kimondja: *„Az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása – a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban – a munkáltató kötelessége."* A munkavédelmi képviselők munkáját, közreműködésünket ennek szellemében kívánjuk irányítani.

Pásku Jenő
munkabiztonsági szakértő

Meghívó

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
az

52. VASUTASNAP

alkalmából megrendezésre kerülő
V. VSZ SPORTNAPRA

A rendezvény időpontja és helye: 2002. július 6. (szombat) 9.00 órától BVSC SPORTCENTRUM (Budapest, Szőnyi út 2.)

PROGRAM:
10.00 ünnepélyes megnyitó
9.30 órától országos döntők az alábbi sportágakban:
kispályás labdarúgás (női, férfi); asztalitenisz, sakk, ulti
15.30 órától Eredményhirdetés, díjkiosztás

A gyerekek részére rajzverseny!
Díjtalan strandolási lehetőség!
A rendezvény helyszínén étkezési lehetőség!

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT !

Vasutasok Szakszervezete

Választások után

Az idei választási kampányról már sok mindent megírtak. Az idősek – akik már legalább négy rendszerváltást és ennél jóval több kormányváltást megéltek – most döbbenten látták, hogy a pártprogramokban fellelhető észérvek fokozatosan háttérbe szorultak. Egyre inkább a politikai, történelmi tapasztalatban kevésbé jártas tömegek érzelmi megnyerése, a másik oldalt hazaárulónak, ellenségnek kikiáltó állítások befolyásolták a szavazók jelentős részét.

Józan ésszel nehéz felfogni, hogy barátságok szűntek meg és családtagok fordultak szembe egymással, mert azt hiszik, a haza veszélyben van, ha nem az ő jelöltjük ül a vezetői bársonyszékbe. Feltételezik, hogy a másik oldalhoz tartozó pártvezetők egyrészt saját köztörvényes cselekedeteik eltitkolása végett ragaszkodnak a hatalomhoz, másrészt viszont a nemzet érdekeit semmibe vevő árulók azok, akik a nemzetiszínű kokárda pártjelvényként való viselését ellenzik.

Amikor egy folyó megárad, az sok szennyet is magával sodor. De hosszabb távon ennek is lehet földeket megtermékenyítő hatása. Egy nyugdíjasoknak írt tájékoztatóban úgy fogalmaztam, hogy a választási kampánynak volt számunkra kedvező *„hozadéka"* is. Szándékosan mellőztem az egyértelműen pozitív *„hordalék"* kifejezést. A vad, gátakat átszakító áradat hordalékában néha hasznosítható uszadékfa is található.

Így értékelhetjük a nyugdíjasokat ért kedvező – a választási időpontokhoz közeledve egyre inkább többet ígérő – bejelentéseket. A Fidesz választási programjában például szó sem volt a nagyszülői GYES nyugdíjkorlátozás nélküli igénybevételéről, vagy az özvegyi nyugdíjak felemeléséről. A miniszterelnök viszont Vigadó-beli országértékelő beszédében mindkettőt megígérte. Sőt, az MSZP jóval korábbi programjából szó szerint vette át, hogy *„az özvegyek nyugdíját 50%-kal felemeljük."* (Ezt persze mindkét pártnál úgy kell érteni, hogy az eddigi 20%, majd 30%-ra emelkedik.)

A második választási forduló előtt a kormány bejelentette, hogy a november elsejétől esedékes nyugdíjemelést júniusra előrehozzák. A vonatkozó 1997-es nyugdíjtörvény ugyanis azt írja elő, hogy ha a tervezett infláció és a tervezett bérkiáramlás eltér a tényleges adatoktól, akkor januárig visszamenőleg, pótlólagos nyugdíjemelést kell végrehajtani. A júniusi számfejtés ugyan nem változtat a kapott éves összegeken, de kedvezőbb a nyugdíjasok számára, mert a pótlólagos emeléshez hamarabb hozzájutnak. Sőt, az új kormány május 27-i megalakulását megelőzve, a félévi 4,5%-os különbözetet újabb kormányintézkedéssel még előbbre hozták. (Nehogy valaki azt gondolja, hogy a váratlan kiegészítés az új kormány érdeme! Sőt, egy *Orbán Viktor* aláírású levelet is kaptak a nyugdíjasok a különbözet mellé, mindössze néhány százmilliós postaköltséggel, amit a pénzügyminisztérium a költségvetésből fedezett.) A május eleji napokban a családi pótlék duplájára való emelését is bejelentették, az új kormány kontójára. Csupán az az érdekes, hogy az elmúlt években ezt egyáltalán nem emelték, csak az adókedvezményekkel segítették a családosokat. Akinek volt miből leírni a milliós nagyságrendű adókat, az természetesen jól járt. A munkanélkülieket, a minimálbéren élő családokat ez persze nem vigasztalta.

A Fidesz választási programjában például szó sem volt a nagyszülői GYES nyugdíjkorlátozás nélküli igénybevételéről, vagy az özvegyi nyugdíjak felemeléséről.

Barátságok szűntek meg és családtagok fordultak szembe egymással...

Az MSZP kezdettől fogva hangoztatta, hogy személyenként, mintegy 19 ezer forint egyszeri kifizetéssel kárpótolja a nyugdíjasokat az 1999-ben elvett 52 milliárd forint nyugdíjalapért. Az intézkedés csak részleges kárpótlás, hiszen ez a pénz minden évben hiányzott a nyugdíjasoknál, az éves felemelésekkel megfejelve. Ez bizony 3 év alatt legalább 170-180 milliárd forint hiányt jelent, amit az előző kormány az évenként plusz 3%-os juttatásokkal csak kb. 70 milliárd forint erejéig kárpótolt.

A választási kampányban került elő az MSZP korábbi javaslata a 13. havi nyugdíj bevezetéséről. Igaz, hogy ezt csak fokozatosan gondolják bevezetni, de az ügyvezető kormány szolgálatkészen már jelezte, hogy ők az őszi hónapokra előkészítik a teljeskörű emelést, hátha *„az új kormánynak erre nem lesz ideje."*

UTÓLAG TELJESÍTHETETLEN ÍGÉRETEKKEL KÉSZ HELYZET ELÉ ÁLLÍTANI AZ ÚJ KORMÁNYT SZOKATLAN JELENSÉG A POLGÁRI DEMOKRÁCIÁKBAN

Miután a *„kassza üres"*, a költségvetési tartalékokat az utolsó fillérig lekötötték, ez a szorgoskodás enyhén szólva elég álságos. A Fidesz és a többi pártok – az MSZP kivételével – egyetlen szót sem ejtettek a 13. havi nyugdíjról. Utólag teljesíthetetlen ígéretekkel kész helyzet elé állítani az új kormányt szokatlan jelenség a polgári demokráciákban.

Országunk gazdasági helyzete jelenleg kiegyensúlyozott. Az új kormány valószínűleg tartalommal tölti meg a társadalmi érdekegyeztetés utóbbi években teljesen kiüresedett fórumait. A nyugdíjak vásárlóértéke a rendszerváltás után folyamatosan csökkent, de a választások éveiben (1994, 1998), mindig megemelkedett.

A választások után általában megfeledkeztek a nyugdíjasokról és ez a vásárlóérték alakulásában is megmutatkozott. Az idei év a nyugdíjasok életszínvonalát kedvezően befolyásolja. Ha legalább ezt a tendenciát sikerül tartósítani, a nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek már nem dolgoztak hiába. De arra vigyáznunk kell, hogy hátsó szándékoktól vezérelt bejelentéseknek ne adjunk hitelt, és a nyugdíjas érdekeket ne engedjük feláldozni pártpolitikai, hatalmi harcok oltárán.

Dr. Kun Dezső

Új otthon

Ünnepélyesnek mondható külsőségek közepette vette át a *Vasutasok Szakszervezete* a *MÁV Rt. Ingatlankezelő Kft.* kivitelezőtől a gyömrői nyugdíjas vasutasok új otthonát. A tetszetős, önálló építményt a VSZ vagyonaként *Dr. Márkus Imre,* a VSZ elnöke vette át és adta örök használatba a helyi alapszervezetnek. *Csorba Sándor,* az alapszervezet elnöke látható büszkeséggel vette át az épület kulcsait és a helyi nyugdíjasok birtokba vették a teljes komforttal ellátott házikót.

Kicsi, de a miénk! – hangoztatták elégedetten a *VSZ Országos Nyugdíjas Szervezetének* vezető tisztségviselői is. A dunavarsányi után a gyömrői példa is azt bizonyítja, hogy az állhatatos és tenni akaró munka előbb-utóbb meghozza gyümölcsét a nyugdíjas vasutasok szervezetei és tagsága számára.

Használják egészséggel új otthonukat a gyömrőiek!

HK

Szellemi svédasztal

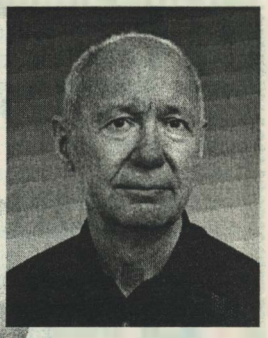

EGY ÚJSÁGÍRÓ NOTESZÁBÓL

Ha valamiről tudjuk, hogy rossz, akkor miért nem változtatunk rajta, miért nem javítjuk ki azt, miért nem cseréljük le a hibás utcatáblát? Miért konzerváljuk a rosszat? Azért, mert a fiatalok már ezt szokták meg?... A felületesség, a restség, a nemtörődömség helyett azt kellene tudatosítanunk magunkban, hogy tévedéseinket sohasem késő korrigálnunk...

svédasztal

„MI NEM AZOKTÓL AKARUNK ELVENNI, AKIKNEK VAN HANEM AZOKNAK AKARUNK ADNI, AKIKNEK NINCS." – MEDGYESSY PÉTER

Nemcsak jót és igazat kell mondanunk, hanem időben (a lehető legjobbkor) tanácsos megszólalnunk. Mert mit ér a mégoly frappáns, okos mondanivaló is, ha idő előtt, vagy azután adjuk elő?

* * *

Többféle jegyzetfüzetem között van olyan (is), amelybe a hasonlatokat gyűjtöm. Legutóbb ezt írtam bele: *„Olyan, mint Oszama Bin Laden. Mindenki tud róla, mindenki hallott róla, de még nagyon kevesen látták élőben."*

Kiss Lászlót, a saját törvényei szerint élő, szókimondó labdarúgó edzőt hallottam jellemezni úgy, hogy *„a bátor ember és a jó bor nem tart sokáig."*

* * *

Saját igazságunk keresésében – bármely témában folyó vitában – ne csak arra gondoljunk, hogy a velünk szemben álló téved(het). Kalkuláljuk be azt is: esetleg mi tévedünk és másoknak van igazuk.

* * *

A rendszerváltás előtt hárman is dolgoztak olyan munkakörben, amelyet egy ember is el tudott volna végezni. (Úgy mondtuk ezt akkor, hogy hárman ülnek egy széken.) Történt ez a teljes foglalkoztatás (látszatának) érdekében.

Most meg egy munkavállalónak kell elvégeznie három embernek a munkáját ugyanazért a fizetésért, a tulajdonos, a vállalat- és cégvezető nagyobb hasznáért. (Ezt nevezzük manapság kapun kívüli munkanélküliségnek.)

* * *

Egy-egy mondat Medgyessy Pétertől és Kovács Lászlótól, *(még a parlamenti választások kampányának idejéből.)*

Medgyessy Péter: *„Mi nem azoktól akarunk elvenni, akiknek van, hanem azoknak akarunk adni, akiknek nincs."*

Kovács László: *„Olyan helyzetet szeretnénk, hogy senki ne betegedjen meg azért, mert szegény és senki ne szegényedjen el azért, mert beteg."*

„guruló kőre moha nem tapad"

* * *

Amikor a második számú magyar női kosárlabdacsapatnak elkönyvelt soproni GYSEV-Ringa remek játékkal legyőzte az első számú, többszörös magyar bajnokot, a PVSK-t, akkor a soproni lányok-asszonyok előtt megnyílt az út a bajnokság, a Magyar Kupa megnyeréséhez, továbbá az Euroliga négyes döntőbe jutásához. Ez azonban, mint *Farkas Sándor* edző elmondta, olyan lépéseket igényel a csapattól, amelyben fél másodpercig sem lazíthatnak, mert különben vesztenek. *„Hadd idézzem Maót – így a tréner – azt hiszem idevág: guruló kőre moha nem tapad."*

* * *

Angyalföldön, az Árpád-hídtól induló, Zugló felé haladó körút régóta viseli nagy királyunk, *Károly Róbert* nevét. Viseli, de rosszul. Az utcatáblákon ugyanis ez áll: *Róbert Károly*. Vagyis fordítva, tehát rosszul. Ezt a kerületi és a fővárosi önkormányzatok vezetői is tudják, mégis hagyják, mégsem cserélik le, mert úgymond, megszokták már az emberek. Naponta utazom erre az 1-es villamoson, és gyakran morfondírozom azon: ha valamiről tudjuk, hogy rossz, akkor miért nem változtatunk-rajta, miért nem javítjuk ki azt, miért nem cseréljük le a hibás utcatáblát? Miért konzerváljuk a rosszat? Azért, mert a fiatalok már ezt szokták meg? Az ilyesfajta szemléletet sajnos, nemcsak ebben a kérdésben tapasztaljuk. Ezért a felületesség, a restség, a nemtörődömség helyett azt kellene tudatosítanunk magunkban, hogy tévedéseinket sohasem késő korrigálnunk.

* * *

Korábban sem tetszettek a televíziós műsorok (korlátlan) előzetes beharangozásai, propagandaajánlásainak (nyakló nélküli, sűrű) ismételgetései. Mostanában még kevésbé, de – ha dörmögve is – tudomásul veszem azzal a haszonnal együtt, hogy így legalább megtudom, mit, miért ne nézzek meg belőlük. Egyébiránt türelmetlenül várom az új kulturális miniszter, *Görgey Gábor* ígéretének teljesítését, miszerint a közeljövőben kevesebb lesz a reklám a médiákban.

* * *

Barcelonában többször is elsétálgattunk a tengerparton, ahol Kolumbus szobra áll. Míg elnéztem a magas, karcsú talapzaton álló és tengerre néző, kezével a messzeségbe előremutató büszke alakját, elmerengtem azon, milyen ember is volt az egyszerű matrózból lett világhíres felfedező? Úgy emlékszem, s így rögzült bennem: Kolumbusz bátor, elszánt, tudatos, eszes ember volt. Jól tálalta, ügyesen el tudta adni ötleteit azoknak, akiktől pártfogást várt, támogatást remélt. Igaz ez akkor is, ha ez nem járt mindig és azonnali sikerrel. Talán azért sem, mert rendszerint sokat kért. Többet, mint szabad lett volna. Címekre, rangokra vágyott. Ebben mutatkozott meg azon tulajdonsága, hogy nem volt szerény; talán túlságosan is becsvágyó. Admirális, alkirály akart lenni. Előre megkérte jussát. Kikötötte, mennyit kér felfedezése eredményeiből, követelte azt is, hogy a felfedezett földrészt róla nevezzék el.

Példája is bizonyítja, hogy a nagy, híres emberek, a történelmi személyiségek – kimagasló teljesítményeik ellenére – sem mentesek az emberi gyarlóságoktól.

Kárpáti Sándor

Vers- és prózamondó verseny

A szegedi *Juhász Gyula Művelődési Központ* és a *Magyar Versmondásért Alapítvány* meghirdeti a *Juhász Gyula nemzetközi vers- és prózamondó versenyt.* A meghirdetők hagyományteremtő szándékkal szeretnének emléket állítani Juhász Gyula költészetének, munkásságának és példaadó életművének.

A nevezés feltételei:

- a versenyekre nem hivatásos vers- és prózamondók jelentkezését várják, akik betöltötték 14. életévüket és befejezték általános iskolai tanulmányaikat;
- a jelentkezőknek három Juhász Gyula, egy nyugatos és egy kortárs magyar verssel vagy prózával kell készülniük. (Egy-egy vers vagy próza előadása nem haladhatja meg az öt percet.)

A versenyt ifjúsági (a verseny idején még középiskolai tanulmányokat folytató) és felnőtt (18 év felett) kategóriában hirdetik meg.

Nevezési határidő: 2002. szeptember 27. A debreceni elődöntő szervezője a *Vasutas Egyetértés Művelődési Központ.*

Helyszíne: a művelődési központ 1. telephelye, 4025 Debrecen, Petőfi tér 6.

Időpontja: 2002. október 5. 10.00 óra.

Benevezni név, lakcím, életkor, iskola/munkahely, felkészítő tanár, valamint az öt vers vagy próza megnevezésével a fenti címen lehet. Nevezési lapok ugyanott igényelhetők.

A döntő időpontja és helye: 2002. november 30.-december 1.

Emlék Juhász Gyula költészetének, munkásságának

Igazoló jelentés

Vincének bátyámtól származik a történet, ami állítólagosan vele fiatal pályamestere korában megesett. Az öregúr hangjából némi dicsekvésfélét véltem kicsengeni, afféle bátor hőstette okán.

Vince egyébiránt akkortájt elég darabos, markáns egyéniség volt. Közismerten nehézfejű, nehézkezű az adminisztrálásban. Ami papírmunkát jelentett, *„Pató Pál úr”* módjára kezelte. Majd holnap, aztán holnap ugyanúgy maradt minden változatlan. Vincének egy sor íráshoz két-három rublikára volt szüksége, ceruzája mélyen szántotta az ártatlan napló papírját. Történt, hogy az akkoriban kötelezően előírt *„Napi jelentést”* Vince megint másnapra hagyta. Ez az irromány arról szólt, hány ember dolgozott aznap, mit csinált, hány síncsavar, alátétlemez, lámpaüveg, s egyebek találhatók a szakasz leltárában. Az elmaradt jelentést követte a többi elmaradás, és így múlt az idő heteken, hónapokon át.

Egyszer aztán az osztálymérnökségen valakinek hiányzott a Vince *„tegnapi”* jelentése, és keresni kezdték. Addig-addig, mígnem kiderült, hogy tőle éppen három hónapja érkezett az utolsó. Fülébe jutott az eset az osztálymérnök úrnak, aki szigorú dörgedelem kíséretében, igazoló jelentést követelt az elmúlt napok sokaságának mindegyikéről, s külön arról, mi indokolta a jelentések elmaradását. Amennyiben valamelyik napról is elfogadhatatlan lesz az indokolás, nem marad következmény nélkül a dolog. Vince aludt egyet a szigorú dörgedelmet olvasván, hátha eszébe jut valami elfogadható magyarázat. Miután ilyen nem került elő, Vince igazoló jelentése így szólt.

„Tekintettel arra, hogy énnékem egyik napra sem jut eszembe magyarázó igazolás, az eltelt nyolcvannyolc nap alatt jelentésemet senki sem reklamálta, nyilván ott sem hiányoztak ezek a jelentések senkinek sem. Miért kell ezt most még forszírozni!” Eddig a bátor hangú igazolás, aminek az lett a következménye, hogy nem lett következménye – mondotta Vince ragyogó képpel – túljártam az eszükön!

Hegedűs Károly

Művészbejáró

TEHETSÉGFEJLESZTŐ ÉS SZABADIDŐS NYÁRI TÁBORT SZERVEZ A DEBRECENI VASUTAS EGYETÉRTÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK. A PROGRAMBÓL: JÁTÉKOS ISMERETSZERZÉS: SZÍNÉSZMESTERSÉG, VERS- ÉS PRÓZAMONDÁS, VALAMINT ÉNEK ÉS TÁNC TÉMAKÖR, SZABADIDŐS PROGRAMOK, FOGLALKOZÁSOK, ELŐFELVÉTELI LEHETŐSÉG A VASUTAS MUSICAL STÚDIÓ 2002/2003-AS TANÉVÉRE 11 ÉVES KORTÓL.

SZÍNÉSZMESTERSÉG, VERS- ÉS PRÓZAMONDÁS, ÉNEK-TÁNC TÉMAKÖR

A tábor helyszíne: a művelődési központ 2. telephelye, 4034 Debrecen, Faraktár u. 67.

Időpontja: 1. turnus: 2002. június 24 – július 5.; 2 turnus: 2. július 8 – 19. (hétfő-péntek: 7.00-17.00) Részvételi díj: 8.500 Ft/turnus.

Jelentkezési határidő: 2002. június 18.

Részletes információ, programfüzet és jelentkezési lap igényelhető a művelődési központ telephelyein, valamint a 418-494 és a 310-993-as telefonszámokon.

ÉRDEKES HÍREK

a világ vasútjairól

Az SNCF a TGV jobb kihasználására törekszik

A francia vasút illetékesei megállapították, hogy a helyfoglalások alapján teljesen kihasználtnak látszó TGV vonatokon naponta körülbelül tízezer hely valójában üresen marad. Ennek okát abban látják, hogy egyes utasok több vonatra is foglalnak helyet és végül azzal a vonattal utaznak el, amelyik számukra abban az időpontban a legkedvezőbb.

Nagy veszteség nem érte őket, mert a fel nem használt jegy árát a vasút 10% levonásával számukra visszatérítette. Az SNCF ezért 2002. június 16-tól kezdve a visszatérítést kérő utasnak a jegy árából csak 50%-ot térít vissza. Remélik, hogy ezzel az intézkedéssel elérik a vonatok jobb kihasználását, mivel az utasok jobban meggondolják az általuk választott vonat igénybevételét.

Kínában elvégezték az első tesztvizsgálatot a mágneses lebegtetésű vonattal.

Elvégezték az első tesztvizsgálatot a kínai Hunan tartományban lévő próbapályán a mágneses lebegtetésű vonattal. Ezek a szerelvények 150 km/óra sebességgel fognak közlekedni. A vonatok Shanghait kötik majd össze az új repülőtérrel, amelyet a 2008. évben sorra kerülő olimpiai játékok idejére hoznak létre.

Hajós Béla

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Hallásgondozó Állomás nyílt Miskolcon

Felismerés, gyógyítás, rehabilitáció

Van egy hely, ahol mindenkit szakértelemmel, hozzáértéssel és nem utolsósorban szeretettel fogadnak. Ez a hely a *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság miskolci Egészségügyi Központjában megnyitott Audiológiai Állomás. Dr. Gáti Erzsébet* fül-orr-gégész, foniáter szakorvos adjunktussal a halláskárosodások vizsgálatáról beszélgettünk.

– Milyen vizsgálatokat végeznek az Audiológiai Állomáson?

– Az audiológia a fül-orr-gégészetre épülő szakterület, amely a hallással foglalkozik. Az állomáson történik maga a hallásvizsgálat, ami lehet szűrővizsgálat (pl.: zajos munkahelyen dolgozók hallásának nyomonkövetése, vagy a gyermekek ötéves szűrése) és a hallássérültek gondozása. Ezeket a vizsgálatokat csak fül-orr-gégészeti szakvizsgálat után lehet megkezdeni.

– Hogyan zajlik a hallásmérés?

– A páciens egy úgynevezett süketszobában foglal helyet. Ez a helyiség teljesen hangszigetelt, külső zajok, hangok nem szűrődnek be. A szobán kívülről egy asszisztens különböző magasságú (frekvenciájú) hangokat bocsát a szobába, ahol a beteg fülhallgatóval a fején figyeli azokat. A páciens visszajelzéséből lehet következtetni arra, hogy a hangokat milyen hangerőn (decibelen) hallotta meg. A szoba falán lévő üvegablakon keresztül figyelhetjük a beteg arcát, ami például a gyerekek miatt nagyon jó, mert ők sokszor arckifejezésükkel jelzik vissza, hogy hallották a hangot.

– Hogyan gyógyítható, ha valakinél felfedezték a halláskárosodást?

– A hallás sérülése lehet genetikai, azaz öröklött, vagy szerzett. Ezen belül is többféle okból lehet valaki halláskárosodott. Sok baj műtéttel is orvosolható, például a dobhártya-hiány vagy a hallócsontok valamelyikének hiányossága, de létezik gyógyszeres kezelés is. Szerencsére a halláskárosodás gyógyításában jó tendencia uralkodik.

– Mikor kell a szűrést kezdeni?

– Már kicsi gyermekkorban meg kell állapítani, hogy sérült-e a hangfelfogó rendszer, vagy nem. Régóta működik az iskolakezdés előtti, ötéves korban végzett hallásvizsgálat, de ma már ezen életkor előtt is lehet szűrni, például csecsemőkorban. Az Audiológiai Állomáson hallásrehabilitáció zajlik. Itt gondozzuk a betegeket, miután a szakorvosi kezelésen felismerték a bajt. Itt tanítjuk meg a pácienseket a hallókészülék használatára is.

– Hogyan lehet bejelentkezni a vizsgálatra?

– A *Vasútegészségügyi Kht. miskolci Egészségügyi Központjának fül-orr-gégészete* ad otthont az állomásnak. (Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 45; Telefonszám: 06-46-505-552).

Leggyakoribb az **allergiás nátha**

Tüsszögés, prüszkölés, orrfújás. Többnyire ez jut eszünkbe az allergiáról. Azonban vannak olyan tünetek is, amelyek sokkal kellemetlenebbek tudnak lenni a náthánál. Erről, és a *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság szombathelyi Egészségügyi Központjában hamarosan megnyíló új Allergia-Asztma Ambulanciáról* beszélgettünk *Dr. Sóti László* allergológus, immunológus szakorvossal, aki emellett csecsemő- és gyerekgyógyász, az ambulancia vezető szakorvosa.

– Mivel foglalkozik az Allergia-Asztma Ambulancia?

– Magyarországon az allergia népbetegségnek számít, civilizációs ártalom. A népesség harminc százaléka valamilyen allergiában szenved. Eddig sajnos az allergológia-immunológia háttérbe szorult, nemigen volt allergológus szakorvos. Az allergia valójában az immunrendszer fokozott reakciója valamilyen semleges anyagra. Ennek besorolása eddig szervspecifikus volt, azaz foglalkoztak az orr, a tüdő és minden szerv allergiájával különkülön. Pedig ez nem így működik. Az allergiás betegnél egyik allergia következik a másikból. Gyerekkorban még *„csak"* ételallergiája van valakinek, aztán ekcémája, és így tovább. Nagy előrelépéseket tett az orvostudomány a megelőzés és a gyógyítás terén is. Szükség volt arra, hogy az orvosláson belül ennek a területnek is legyen gazdája. Ezért létesült az ambulancia. Ez egy teljesen felszerelt, nemzetközi színvonalú intézmény, minden megvan itt, ami szükséges.

– Milyen jellegű tevékenységeket végeznek?

– Leginkább gyógyítással és szűréssel foglalkozunk, de végzünk felvilágosítást is, hiszen nem mindenki ismeri fel azonnal a teste reakcióit, nem mindenki tudja, hogy allergiás.

– Mely allergia a leggyakoribb?

– Az allergiás nátha az, ami nagyon sok ember életét megkeseríti. Emellett sajnos gyakori az asztmás megbetegedés is. Ha azonban időben észreveszik, jól diagnosztizálják, és megfelelően kezelik, akkor a legtöbb allergia megállítható.

– A kezelések mennyire eredményesek?

– Sokan csak legyintenek, azt hiszik, ez csak egy nátha. Ám ebből a náthából asztma lehet, ha nem jól kezelik. Az allergiás nátha bizonyos esetekben kezelhető, lehet befolyásolni az immunrendszert. Az allergiás ember tünetei azon is múlnak, hogy mekkora az allergiát kiváltó anyag koncentrációja a levegőben. Ha kicsi, akkor sokan abbahagyják a tabletta szedését, amit nem lenne szabad, hiszen ez védelmet jelent számukra. A másik fontos allergiafajta a rovarcsípés, ami nagyon súlyos tünetekkel is járhat, de kilencvenöt százalékban teljesen meggyógyítható. A harmadik, ami főleg gyermekkorban jelentkezik: az ételallergia. Lehet tejre, tojásra, mogyoróra és még sok más ételre allergiás valaki. Ha időben kiszűrik, lehet rajta segíteni.

...a legtöbb allergia megállítható

– Ezek közül melyik a legsúlyosabb?

– A mogyoróval kapcsolatos ételallergiánál életet is veszélyeztető állapot alakulhat ki, bár ez a többi allergiánál is előfordulhat. A mogyoróval kapcsolatos allergia egyáltalán nem múlik el, a többi allergia megfelelő diéta mellett megszűnhet, jól kezelhető.

– Hogyan lehet megelőzni az allergiát?

– Már csecsemőkorban foglalkozni kell vele, hiszen ha egy csemetének egyik szülője allergiás, akkor húsz-negyven százalék, ha pedig mindkét szülő, akkor akár hatvan-hetven százalék a lehetősége annak, hogy ő maga is allergiás lesz. A megelőzés terén komoly kutatások zajlanak.

Meghívó

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE
tisztelettel meghívja Önt
és kedves családját
az

52. VASUTASNAP

alkalmából megrendezésre kerülő

V. VSZ SPORTNAPRA

A rendezvény időpontja és helye: 2002. július 6. (szombat)
9.00 órától **BVSC SPORTCENTRUM**
(Budapest, Szőnyi út 2.)

PROGRAM:
10.00 ünnepélyes megnyitó
9.30 órától országos döntők az alábbi sportágakban:
kispályás labdarúgás (női, férfi); asztalitenisz, sakk, ulti
15.30 órától Eredményhirdetés, díjkiosztás

A gyerekek részére rajzverseny!
Díjtalan strandolási lehetőség!
A rendezvény helyszínén étkezési lehetőség!

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT !

Vasutasok Szakszervezete

Kiskunfélegyháza állomáson jól felszerelt, kétágyas, hideg-meleg vizes vendégszobákkal állunk munkatársaink rendelkezésére. Nagyobb létszámú csoportok elhelyezését is tudjuk vállalni, szükség esetén teljes ellátást biztosítunk.
Várjuk tisztelt munkatársaink, szakmai szervezeteink jelentkezését. Bővebb felvilágosítást a 06/27-22 üzemi, vagy a 76/461-460 városi telefonszámon ad munkatársunk.

Szabó és Fia Kft.
2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

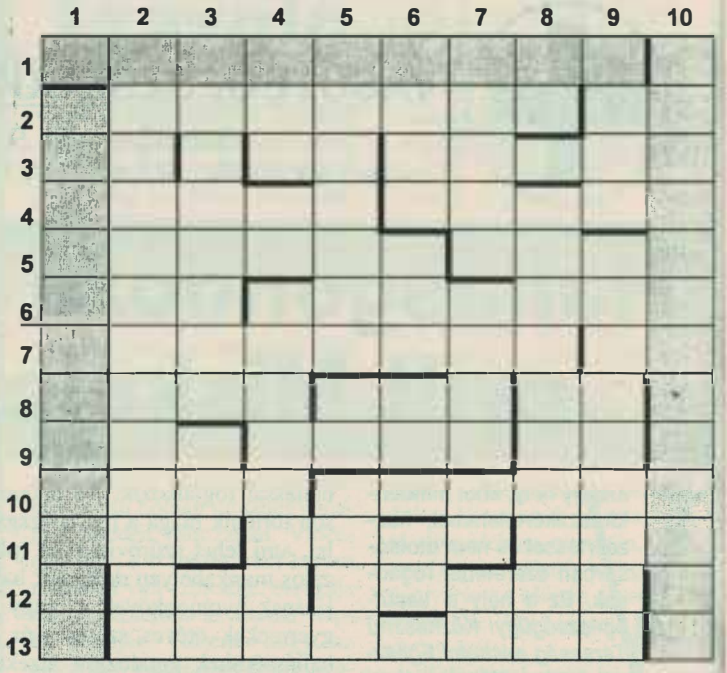

Az MSZP a jóléti rendszerváltás programja teljesítését kezdi meg júniustól. Ez a program (vízsz. 1.), (függ. 1.) és (függ. 10.) fordulatot jelent a lakosság többségének.

VÍZSZINTES: **1)** **Megfejtendő,** – Máté; **2)** Fizetési forma, kiló hangzói; **3)** Tova, – oxigén, – szintén ne, – hadi egység; **4)** Részben masíroz!, – Balatoni helység; **5)** Részeire hull, – reprodukció röv.; **6)** Némán közöl, – jellemes; **7)** Gyakorlatias, – Sir népiesen; **8)** Női név, – egyéniség (lat), – aláírás jel, – Zoltán; **9)** Titán egyneműi, néma szólam, – szám közepes, – Ausztria; **10)** Ló jelzője, – pénzügyőr; **11)** Kimondhatatlan kard, kávé alja, – középen folyik; **12)** Urán, – rendelőintézet volt, – jég jelzője, – Olga; **13)** Kén, – ...Sámuel történelmi személy volt, – Sándor.

FÜGGŐLEGES: **1)** Kötőszó, – **Megfejtendő;** **2)** Helység Zalában; **3)** Állatok királya, – vízi növény, – szm. Névmás; **4)** Casco része, – szovjet repülő tip., – kiemelkedő; **5)** ...félsziget (NyE), – mutatószó, – hamisan szól; **6)** Kain testvére, – hangtalanul keres!, – gól többsége,- Irén, – római százegy – spanyol gk.; **7)** Intenzív sugár, – elemi részecske, – nitrogén, szén, – oda nyújt; **8)** Betűt vet, – sugár, – learatni; **9)** Téli sportot űz, – védőkorlátok; **Megfejtendő.**

Készítette:
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Szülőcském, fillérem aranyja, mennyezetemnek édesanyja. Nyertes: ***Dobák Alajos*** kiskunfélegyházi olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT balatonfüredi rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó
Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.** Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 100,- FT XLVI/7-8. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. JÚLIUS–AUGUSZTUS

A TARTALOMBÓL:

- Módosították a Munka Törvénykönyvét *(6-7. oldal)*
- Kitüntették a VSz tisztségviselőit *(3. oldal)*
- Tudósítunk a vasutasnapi ünnepségekről *(10, 12, 24, 25, 27, 31. oldal)*

A Vasutasok Szakszervezete 2002. július 6-án tartotta meg V. Országos Vasutasnapi Sportnapját.

A rendezvényről a 8–9. oldalon tudósítunk.

Lemondott a VSz elnöke, mert kinevezték

2002. július 17-én a középszervezetek titkáraival kibővített ülést tartott a Vasutasok Szakszervezete Elnöksége, amelyen *dr. Márkus Imre* bejelentette, hogy 2002. július 15-ei hatállyal *Csillag István*, a gazdasági és közlekedési miniszter kinevezte a vasúti reform társadalmi kapcsolataiért felelős miniszteri biztossá, valamint az új, 12 tagú MÁV Felügyelő Bizottság elnökévé, ezért július 15-ei hatállyal lemond a VSZ elnöki tisztségéről. (A témában *dr. Márkus Imrével* készült interjút az 5. oldalon olvashatják.)

Dr. Márkus Imrét a vasúti reform társadalmi kapcsolataiért felelős miniszteri biztossá, valamint az új, 12 tagú MÁV Felügyelő Bizottság elnökévé nevezte ki Csillag István gazdasági és közlekedési miniszter.

Az Elnökség egyhangúlag tudomásul vette *Márkus Imre* lemondását.

A testület a középszervezeti titkárokkal közösen megvitatta és értelmezte a VSZ hatályos alapszabályát, szervezeti és működési szabályzatát, valamint választási szabályzatát. Ezt követően megállapította, és tizenkét igen szavazatával – amelyet a középszervezeti titkárok is egyhangúlag támogattak –, határozatban is kimondta, hogy *dr. Márkus Imre* elnöki tisztségről történő lemondását követően is biztosítottak a szervezet alapszabály szerinti működési feltételei. Ezért nincs szükség ügyvezető elnök megbízására, illetve soron kívüli kongresszus összehívására.

Az elnöki feladatok ellátása a 2003. áprilisában összehívásra kerülő XV. tisztújító kongresszusig a szervezeti és működési szabályzat előírásainak megfelelően – a szabályozott helyettesítési rend alapján – történik.

Az Elnökség egyúttal 2002. augusztus 1-jére összehívta a Vasutasok Szakszervezete Választmányát, amelyen javasolja az elnökségi döntés választmányi határozat rangjára történő emelését.

Kedves Olvasóink!

A Vasutasok Szakszervezete Választmánya – a 2003 áprilisában összehívásra kerülő XV. Kongresszusára készülve – **tagsági vitára bocsátja szakszervezetünk Alapszabályának, valamint középtávú programjának tervezetét.**

A programtervezetet lapunk 13-14. oldalán, az Alapszabály tervezetét a 15-16-17-18. oldalakon tettük közzé.

Kérjük, amennyiben a két tervezethez észrevételük, javaslatuk van, lehetőség szerint **2002. december 30-áig** küldjék meg az Alapszabály-, illetve Programszerkesztő Bizottság részére.

Az Alapszabályt Szerkesztő Bizottság vezetője: *Simon Dezső* szervezetpolitikai alelnök. A Programszerkesztő Bizottság vezetői: *Dr. Bíró Tibor és Kiss Tamás* érdekvédelmi alelnökök.

Cím: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Fax: 322-0551, vasúti: 01/48-57.

MVJ
ÖNORM M 7812, DIN 6700
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

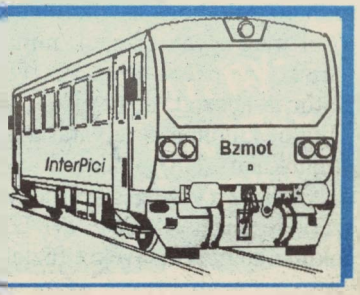

Az ékverés mesterei, avagy mi az a valami?

A rendszerváltás óta folyamatos akarat a szakszervezetek befolyásának gyengítése a munkavállalók körében. A privatizáció és a termelés költségessége nagymértékben függ és függött a szakszervezetek erejétől és befolyásától. A kiiktatás az első hét-nyolc évben nem ment zökkenők nélkül, bár a MÁV-nál is 17-18 szakszervezet alakult meg, de ezek között még nem volt megtalálható a PVDSZ. A VDSZSZ eróziója és rendezvényei kapcsán anyagi vitába keveredett *Járási Ferenccel* a VDSZSZ vezetése, melyből bírósági ügy is lett. Ezzel közel egy időben látott napvilágot a pályavasút önálló részvénytársaságba történő vitele az EU-ra való hivatkozással, melyhez a pályavasúti vezetésnek jól jött volna egy önálló szakszervezet. Az egyidejűség kapóra jött *Járási* úrnak és feletteseinek, ezért hát gyorsan megalakították a PVDSZ-t.1998-ban az ÜT választásokhoz már elkéstek, de ami késik, nem múlik jelszóval közös szervezéssel próbáltak előre törni.

Van néhány olyan szolgálati hely a vasúton, ahol a legjobb szervezőjük a szolgálati főnök volt.

Meglátszott ez a 2000. évi – az ország történetének leghosszabb – vasutassztrájkja alkalmával is. Nagyon sokan voltak, akik nem sztrájkoltak. Ki vallási nézetei, ki szakszervezeti sértettsége okán, másokat a szakszervezetek kértek arra, hogy megfelelően készültek is munkáltatói segédlettel. Az eszközellátottság, a munkaidő kedvezmény mértéke, a szolgálati vezetők által összehívott kampányfórumok, a gépjárművek kölcsönadása a területbejáráshoz, a vezetői értekezleteken való megjelenések a többi szakszervezet részére nem voltak biztosítva. A kényszer átléptetések, tisztségviselőink fenyegetett helyzetének fenntartása, a meggyőződése ellenére a PVDSZ színeiben való indulás kikényszerítése mind-mind a többi szakszervezet ellehetetlenítését célozták. Az eredmény sem maradt el, mert vállalati szinten a támogatottság alig érte el az 5,3%-ot, és így a PVDSZ nem lett reprezentatív. Szakmai szempontból pedig azért nem lehet reprezentatív, mert ugyanolyan gyűjtő szakszervezet mint a VSZ. Náluk is megtalálható a pályamunkás, a gépírónő, a szakaszmérnök, amelyek nem egy szakmához tartoznak. Bár egy cél érdekében dolgoznak, mint általában a vasutasok. A szakmai tagozódás szakszervezeti mintája a MOSZ, de már itt is megjelentek a külsősök. Már-már elcsitulni látszottak az ÜT választás hullámai, amikor is a KÜT delegálás elhúzódása és annak lebonyolítása borzolta a kedélyeket. Szakmán belüli többségével, valamint a VSZ egyes tisztségviselőinek *„bizonytalankodásával"* a PHM szakág egy PVDSZ és egy független (korábban VSZ tisztségviselő) jelöltet delegált a KÜT-be. A feszültség fenntartásának és a szakszervezetek megosztásának további kísérleteként a munkáltató bejelentette, hogy a PVDSZ a negyedik reprezentatív szakszervezet, és így résztvevője a VÉT tárgyalásoknak. A három reprezentatív szakszervezet kérte a munkáltatót és a PVDSZ-t, hogy részükre is mutassák be azt a dokumentumot, mely igazolja a munkáltató állítását. Több VÉT ülés telt el azzal a vitával, hogy átadják-e, vagy sem a dokumentumot: Az időhúzás kapóra jött a választások idején a MÁV vezetőinek, mert a szakszervezetek vitáját úgy állíthatta be, mint a baloldalon belüli feszültséget. Amikor végre átadásra került az a közjegyzői okirat, amelyre a MÁV vezetése és a PVDSZ hivatkozott, akkor derült csak ki, hogy a közjegyző nem *Járási Ferenc* PVDSZ elnök nyilatkozatának igazságtartalmát, hanem csak azt igazolta közokiratban, hogy a nyilatkozat ő előtte és a közokiratban megjelenő tartalommal hangzott el. Ha a PVDSZ-nek a hatezer-egyszáz főből kb. négyezer-kettőszáz tagja van (*Járási Ferenc* állítása szerint), akkor miért nem tudta megszerezni az ÜT választásokon még a 45%-os eredményt sem? A saját tagjai is ellene szavaztak a munkáltatói fenyegetettség és segéd-

Csak egy olyan szakma volt, akiknél a sztrájk ellen szerveztek és sztrájktörőként mások munkáját (Pl: mozdonyvezetők) is elvégezték, UDJ-kkel tolattak, sőt vonatokat is továbbítottak a sztrájkolók letörésére

Náluk is megtalálható a pályamunkás, a gépírónő, a szakaszmérnök, amelyek nem egy szakmához tartoznak. Bár egy cél érdekében dolgoznak, mint általában a vasutasok.

A PRIVATIZÁCIÓ ÉS A TERMELÉS KÖLTSÉGESSÉGE NAGYMÉRTÉKBEN FÜGG ÉS FÜGGÖTT A SZAKSZERVEZETEK EREJÉTŐL ÉS BEFOLYÁSÁTÓL

Nagyon sokan voltak, akik nem sztrájkoltak

ne sztrájkoljanak, de csak egy olyan szakma volt, akiknél a sztrájk ellen szerveztek és sztrájktörőként mások munkáját *(Pl: mozdonyvezetők)* is elvégezték, *UDJ*-kkel tolattak, sőt vonatokat is továbbítottak a sztrájkolók letörésére. A sztrájk meghozta azt az eredményt, ami a Hároméves megállapodásban és az ismét megkötött Kollektív Szerződésben valósult meg. Az ellenszervezésük csökkentette a megállapodások tartalmi esélyeit, bár akkor már tudható volt, hogy az elkülönülés nem valósul meg olyan szinten, mint ahogy azt várták. A pályások e szervezetén már akkor is látszott, hogy eleget tesz a munkáltató különböző elvárásainak, de azt álmunkban sem gondoltuk volna, hogy eszköz lesz a vasutasság érdekvédelmének szétveréséhez. A 2001. évi ÜT választásokhoz nagy reményeket fűztek, és ennek

let ellenére. A sárgaságot bizonyítandó megjegyezzük, hogy míg a többi szakszervezettől a MÁV Rt. a közjegyzőnek bemutatott taglétszám és tagnévsor alapján kiállított közokiratot fogadta csak el, addig a PVDSZ elnöke nyilatkozata szentírás nekik.

Szeretném, ha *Járási Úr* észrevenné már, hogy játékszerré vált a MÁV vezetőinek kezében, és arra használják fel – amit reményeim szerint ő sem tart elfogadhatónak –, hogy az érdekegyeztetést ellehetetlenítse. A PVDSZ az az ék, amelyet a munkáltató bevert – a keményebb időkben összefogásra, egységre jutó – szakszervezetek közé. Szeretném mindenkinek a figyelmét felhívni, hogy a módszer nem új, védekezni ellene pedig gondolkodás, ellenállás és egység nélkül szinte lehetetlen.

P. Á.

Szakszervezeti kitüntetések az 52. Vasutasnap alkalmából

2002. július 4-én a Pályagazdálkodási Központ adott helyet a Vasutasok Szakszervezete Központi Kitüntetési Ünnepségének.
Az ünnepséget *Simon Dezső* szervezetpolitikai alelnök nyitotta meg.
***Dr. Márkus Imre* elnök ünnepi beszédében szakszervezetünk több évtizedes hagyományát folytatva megköszönte valamennyi tisztségviselő munkáját.**
Ezt követően átadta a kitüntetéseket azoknak a tisztségviselőknek és alapszervezeteknek, akik az Elnökség megítélése szerint az átlagosnál többet tettek és tesznek az aktív és nyugdíjas tagjaink érdekében.

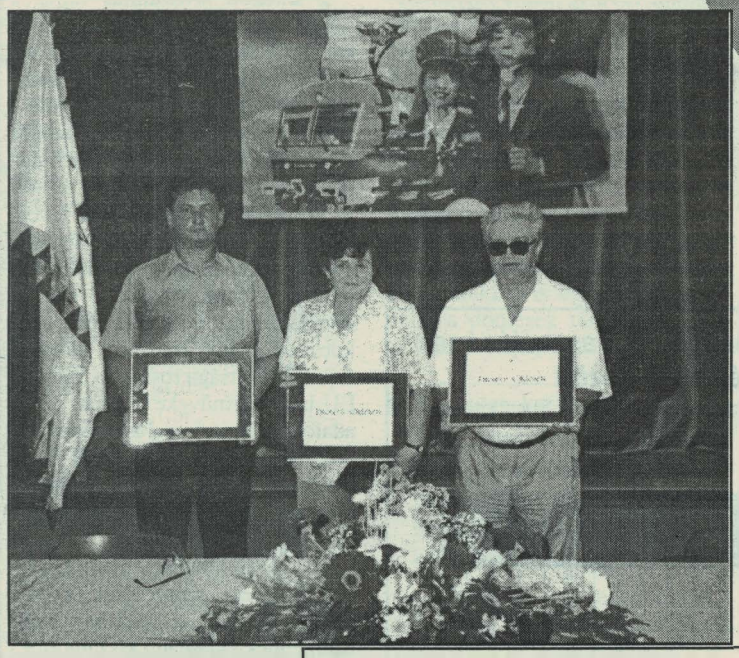

Szakszervezetünk több évtizedes hagyományát folytatva megköszönte valamennyi tisztségviselő munkáját

■ A Vasutasok Szakszervezete Elismerő Oklevél kitüntetésben részesült:

Petes Sándorné, Nyíregyháza Csomóponti Főnökség Szb tagja, az MSZOSZ Női Választmány tagja,

Paál Attila, MÁV TISZAVAS Kft. Miskolc alapszervezetének volt titkára.

■ A Vasutasok Szakszervezete Elnöksége Dicsérő Oklevél kitüntetésben részesült:

A VSz Nyíregyházi Nyugdíjas Alapszervezete, a VSz Keszthelyi alapszervezete, valamint a VSz Pályagazdálkodási Főnökség Kiskunhalas alapszervezete. A kitüntetéseket az alapszervezetek képviseletében *Hangácsi János*, a nyugdíjas alapszervezet elnöke, *Magyar Péter* szb titkár, és *Baka Jánosné* szb titkár vette át. A kitüntetéshez az alapszervezetek 100-100 ezer Ft jutalmat kaptak.

■ A Vasutasok Szakszervezete Arany Jelvény kitüntetésben részesültek:

Baka Jánosné, társadalmi szb titkár, MÁV Rt. Pályagazdálkodási Főnökség Kiskunhalas, *Barta Kálmán*, szakszervezeti főbizalmi, MÁV Rt. területi Igazgatóság Budapest *Csáki Jenőné*, Záhonyi nyugdíjas alapszervezet vezetője, *Csomár István*, társadalmi szb titkár, MÁV Rt. Távközlési Főnökség Budapest, *Erdős Károly*, társadalmi szb titkár, MÁV Rt. Területi Igazgatóság Debrecen, *Gán Pálné*, szb gazdasági felelős, MÁV Rt. Állomásfőnökség Várpalota, *Hajas Tamás*, társadalmi szb titkár, MÁV Rt. TEBG Központ Budapest, *Kis Tamás*, VSz Gt.-s érdekvédelmi alelnök, *Lovas Ferenc*, társadalmi szb titkár, Debreceni Járműjavító Kft., *Sz. Nagy István*, társadalmi szb titkár, MÁV Rt. Csomóponti Főnökség Miskolc-Tiszai, *Nagy Sándor*, társadalmi szb titkár, Utasellátó Rt;, *Pauer Olivérné*, szervezési szakértő, a VSz Központi Szakszervezeti Bizottság titkára, *Sebestyén Jánosné*, a Szolnoki MÁV Kórház és Rendelő Intézet volt szb titkára, *Szabadi László*, IB titkár-helyettes, Gépészeti Intéző Bizottság, *Zubály Bertalan*, GIB titkár-helyettes, szb-elnök, MÁV Rt. Gépészeti Főnökség Záhony

Fentieken túl, mintegy százan vehették át a napokban a Vasutasok Szakszervezete Elismerő Oklevél kitüntetését.

Valamennyi kitüntetettnek ezúton is megköszönjük tagjaink érdekében végzett önzetlen munkáját, jó egészséget és további munkájukban sok sikert kívánunk!

Jó egészséget és további munkájukban sok sikert kívánunk!

Aranyjelvényeseink

Gazdaságtalan-e a vasút? (7.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

A közúti fuvarozásban hatalmas mértékű adó- és járulékfizetési csalás folyik

A bérköltségek és a gázolaj elszámolása is a vasútnak hátrányos

A vasútnál a bérköltségeket a törvényes előírások szigorú betartásával számolják el. A közúti árufuvarozókra azonban ez nem jellemző, ami a két alágazat számviteli adatainak összevetésével is nyilvánvalóvá válik.

Az APEH jelentései alapján megállapítható, hogy például 1998-ban az egyszeres könyvvitelt vezető közúti szállítási vállalkozásoknál az átlagos bruttó havi bér mindössze fele akkora volt (24 068 Ft), mint az ugyanezen tevékenységet, de kettős könyvvitelt vezető vállalkozásoknál (48 779 Ft). A vasútnál dolgozók bére (66 520 Ft) pedig ugyanebben az évben messze meghaladta a közúti fuvarozásban dolgozókét. Aligha hiszi el bárki, hogy a vasúti dolgozók tényleges jövedelme ennyivel magasabb lenne – sőt, hogy egyáltalán több lenne –, mint a közúti szállításban dolgozóké, hiszen a mindennapi tapasztalatok éppen ennek ellenkezőjét mutatják.

Az említett számokból az is kiderül, hogy a vasút minden dolgozója után jóval több személyi jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot fizet, mint a közúti alágazat. Tehát ezek a számok egyértelműen bizonyítják, hogy a közúti fuvarozásban hatalmas mértékű adó- és járulékfizetési csalás folyik. Ennek következményeként a vasút dolgozói fizették be – és fizetik jelenleg is – azon adók és járulékok nagy részét, amelyeket a közútiaknak kellene befizetniük. Szakértői becslések szerint csak ennek a csalás-tömegnek a következtében csupán 1998-ban 20 milliárd forinttal romlott a MÁV versenyképessége a közúti alágazattal szemben. (2002. évi áron ez az összeg eléri a 30 milliárd forintot.)

Érdekességként megemlítendő, hogy az 1-9 fő közötti foglalkoztatott létszámot alkalmazó közúti fuvarozó cégeknél 2000-ben az átlagbér bruttó 24 278 forintot tett ki, vagyis alacsonyabb volt, mint a minimálbér, amelyet abban az évben a törvény 25 500 forintban állapított meg.

A versenyképességet meghatározó tényezők között azokat is számításba kell venni, amelyek már korábban is számottevően elősegítették a közúti fuvarozás térnyerését.

Ilyen tényező volt az, hogy a rendszerváltás után több éven keresztül rendkívül alacsony áron juthattak hozzá a közúti fuvarozók a gázolaj jelentős részéhez, mivel a törvényi szabályozás hiányosságai miatt sok esetben a fogyasztási adó – és a hozzá kapcsolódó áfa – megfizetése nélkül tankolhattak. A táblázatból látható, hogy közlekedési tárca adatai alapján a magyar közúti közlekedési szervezetek által felhasznált gázolaj mennyisége 1990-től 1995-ig szinte folyamatosan és igen nagy mértékben csökkent, majd 1996-ban ugrásszerűen, közel 50 százalékkal megugrott! Ismeretes, hogy éppen 1996-tól lépett be a gázolaj jövedéki adójának az a szigorítása, amely jelentősen megnehezítette az olajszőkítést és az egyéb hasonló jellegű visszaéléseket. (Furcsa módon a döntéshozók csak akkor hozták meg a – viszonylag egyszerű – jogszabály-módosítást, amikor már több száz milliárd forint kár érte az államot, és amikor egyes „vállalkozások" már meggazdagodtak ezekből a manipulációkból...)

A közúti áruszállítás üzemanyag felhasználásának alakulása 1990 és 1998 között

Év	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Üzemanyag felhasználás a magyar közlekedési szervezetek által megadott adatok alapján									
Összes felhasznált gázolaj, ezer tonna	58	28	50	55	34	31	95	18	31
Fajlagos felhasználás, kJ/átkm	60	71	35	34	08	01	40	48	45
	08	14	25	47	55	44	08	55	33
Üzemanyag felhasználás a magyar közlekedési szervezeteknél az EU fajlagos értékével számolva									
EU fajlagos felhasználás, kJ/átkm.	26	26	26	26	26	02	02	02	02
	55	55	55	55	55	77	77	77	77
Összes felhasznált gázolaj, ezer tonna	23	35	62	77	04	91	19	45	82
Hazai tény és az EU normával számolt üzemanyag felhasználás közötti eltérés a magyar közlekedési szervezeteknél									
Gázolaj, ezer tonna	66	06	12	21	70	60	24	26	50
Közlekedési és nem közlekedési szervezetek összes áruszállításának gázolaj-felhasználása, ezer tonna									
Magyar fajlagos szerint	82	76	18	17	46	43	95	35	55
EU fajlagos szerint	182	098	010	010	042	025	064	091	156
Eltérés	00	21	92	93	96	81	69	56	01
Az eltérés értéke, milliárd Ft, 2002. évi áron	0	2	9	9	0	8	7	6	0

(Forrás: INFRA füzetek és saját számítások)

A táblázatban kimutattuk a közúti áruszállítás fajlagos (egy árutonna-kilométerre jutó) energia-felhasználását is. (Ez az adatsor is hasonló folyamatot ábrázol, mint az összes felhasználás.) Ezután megvizsgáltuk az Európai Unió közúti áruszállításának fajlagos energiafelhasználását. Ebből az derül ki, hogy a magyar tehergépkocsi-állomány fajlagosan feleannyi üzemanyagot használt fel, mint az EU-beli járművek! Köztudomású, hogy a magyar tehergépkocsi-állomány műszaki állapota és kihasználtsága rosszabb, mint az EU-beli járműveké. Tehát ezen adatok alapján valószínűsíthető, hogy a gázolajjal még annál is jelentősebb visszaélések történtek, mint amennyit számszakilag kimutattunk.

A továbbiakban a nem közlekedési szervezetek közúti teljesítményét is számításba vettük. Mindennek alapján kiszámoltuk, hogy csak ebből a forrásból 1990 és 1998 között 2002. évi áron legalább 540 milliárd forint összegű fekete jövedelemhez jutottak a közúti áruszállítók.

Rendkívül fontos tehát azt is figyelembe venni, hogy a versenyt torzító hatások nem csak egy évben jelentkeznek, és így ezek a tényezők évről évre halmozódnak. Ebből az is következik, hogy a közúti fuvarozás áraiba nemcsak a mostani költségeiket kell beépíteni, hanem azokat is, amelyeket az elmúlt évtizedekben elmulasztottak megfizetni. Csak így állítható helyre a tisztességes verseny és csak így lehet végre biztosítani a tisztánlátást!

A leírtakból az is látható, hogy csupán a fenti két tételnek az elmúlt években felhalmozódott összege akkora, amennyiből a vasút teljes belső adósságállománya (az elmaradt karbantartások, felújítások, korszerűsítések költsége) fedezhető lenne.

Lukács András – Pavics Lázár

Lemondott a VSZ elnöke, mert kinevezték

Exkluzív interjú dr. Márkus Imrével

Vasutasnap előtt már lehetett sejteni, hogy *dr. Márkus Imre*, a Vasutasok Szakszervezete elnöke megbízatást kap a MÁV Rt. új vezetésében. A miniszteri döntést követően július 17-én összeült a VSZ Elnöksége, ahol *dr. Márkus Imre* hivatalosan is bejelentette lemondását a Vasutasok Szakszervezete elnöki tisztségéről. A váltás okairól és az új pozícióban rejlő lehetőségekről kérdeztük a MÁV Rt. miniszteri biztosát és a Felügyelő Bizottság elnökét.

● A VSZ tagjait leginkább az érdekli, hogy miért cseréli fel az elnöki posztot a miniszteri biztosira?

– Kezdhetném közhellyel is, miszerint az élet keresztutakból áll. Valójában az elmúlt másfél-két évben munkabizottság-vezetőként vehettem részt annak a közlekedési koncepciónak kidolgozásában, amely az új kormány programjának részévé vált. Amikor ezt a munkát elkezdtük, az MSZP világossá tette, hogy nem csak a programok kialakításában, hanem azok megvalósításában is együtt kíván működni a munkavállalói képviseletekkel. A kinevezésemben ez konkretizálódott.

● Az együttműködéshez feltétlenül váltani kellett?

– Amikor megkaptam a felkérést azt kellett mérlegelnem, hogy milyen módon tudok többet tenni a vasútért, a vasutasokért. Nem volt könnyű a döntés, mert elnökként, főleg az utóbbi négy évben olyan nehéz küzdelmet kellett folytatni, amit a tagság és a tisztségviselők bizalma nélkül nem lehetett volna végigcsinálni. Ezzel állt szemben a felkérésben megtestesült kormányoldalról érkező másik minőségű bizalom. Kőkemény kétségek közepette hoztam meg döntésemet, amelyet a mindvégig támogató közvetlen munkatársaim úgy minősítettek: bűn lenne nem elfogadni, még akkor is, ha rám nézve bizonyos hátrányokkal is jár a váltás. Az viszont tény, hogy ezt a feladatot szakszervezeti székből nem lehet elvégezni.

● Ha már a feladatoknál tartunk, az Ön megbízatása vadonatúj a MÁV Rt. vezetésében. Mit takar az átalakítás társadalmi lebonyolításáért felelős miniszteri biztosi feladatkör?

– Miniszteri biztosként részt veszek a már megkezdett vasútreform további lépéseinek kidolgozásában. A legfontosabb feladatom, amint arra a megbízatás elnevezése is utal, az átalakítás elősegítése, széleskörű társadalmi egyeztetése. Ebbe tartozik az érdekképviseleti szervezetekkel és valamennyi érdekelttel való egyeztetés, a feszültségek, konfliktushelyzetek megelőzése, illetve csillapítása. Bár az átalakítás egyik legfontosabb feltétele a munkabéke megőrzése, miniszteri biztosként nem csak a szakszervezetekkel, hanem például szakmai egyesületekkel, környezetvédőkkel, önkormányzatokkal és szervezeteikkel, valamint a kamarákkal is egyeztetnem kell majd a döntések társadalmi elfogadtatása érdekében.

● A vasutasokat a reform legfontosabb elemei érdeklik, mint például az átszervezések, a vagyongazdálkodás, illetve az, hogy mindez milyen hatással lesz munkahelyükre és a megélhetésükre.

– A MÁV Rt. szervezeti átalakítása során illeszkednünk kell az Európai Unió elvárásaihoz. E tekintetben a pályavasút infrastruktúrájának teljessé tétele a következő lépés. Azaz az üzemvitel pályavasútba illesztése, ami az érintettek számára nem jelent munkahelyváltozást, ugyanakkor az egzisztenciájukat biztosabbá teszi. A személyszállítás is teljesen önálló divízióként működik majd, amely alkotmányos, azaz közszolgálati feladatokat lát el. Ezen a területen a minőség intenzív javítására törekszünk. Az utasok komfortérzetét járműbeszerzésekkel, a szolgáltató létesítmények, állomások tisztábbá tételével, valamint a vasúti személyzet szolgáltatási színvonalának emelésével igyekszünk javítani. Ez utóbbi szélesebb körű tudást feltételez, azaz képzést jelent, de ezzel együtt biztosabb munkahelyet is az érintett vasutasok számára.

● Mi a helyzet az árufuvarozással, amit az utóbbi időben sok kritika ért?

– Az árufuvarozás tekintetében az elfogadhatatlan mértékű veszteség felszámolása a cél. Itt is sürgetjük a fejlesztéseket, már csak azért is, mert a 2004-es európai csatlakozásunkat követően az állam nem tehet pénzt az árufuvarozásba. Az új vezetésnek sürgősen ki kell dolgozni a javaslatokat arra, hogy milyen mozdonyok és vasúti-kocsik beszerzésével maradhat versenyképes a magyar vasút az árufuvarozás piacán a csatlakozást követően. A veszteségek vizsgálata során pedig át kell tekinteni a MÁV Rt. eddigi fuvarkedvezmény-politikáját, illetve azt, hogyan lehetnek a veszteséges anyavállalatnak *„gazdag gyermekei"*.

Kívánom, hogy a VSZ-ben rejlő erő, amely az elmúlt négy évben sikeresen képes volt ellenállni a jobboldali támadásoknak, megmaradjon, és a régi-új vezetéssel továbbra is munkatársi viszonyban tudjunk együttműködni egy jobb vasút érdekében.

● Sokakat érint a vasúttársaság vagyongazdálkodása is.

– A MÁV Rt. vagyonával egységes, átlátható szervezetben kell gazdálkodni. A vagyongazdálkodásnak három lába van. A vagyon használata a tevékenység érdekében, a működő vagyon bérbeadása, és csak harmadrészt szabad értékesíteni azt, ami az első két módszerrel nem tehető eredményessé. A gazdálkodás nem azt jelenti, hogy ész nélkül el kell adni mindazt, amit megvesznek. Az előző vezetés tevékenységét e tekintetben kell leginkább megvizsgálni. A Felügyelő Bizottság elnökeként kezdeményezni fogom egyes gazdasági társaságok alapítását és üzletrészei eladását abból a szempontból, hogy azok mennyiben szolgálták a MÁV Rt. és a nemzetgazdaság érdekeit.

> Szeretném megköszönni a bizalmat, amit a VSZ tagjaitól az elmúlt több, mint nyolc évben kaptam. Meggyőződésem, hogy az új megbízatásaimat nem csak az egyéni teljesítményemnek köszönhetem, hanem azt a VSZ tisztségviselőinek és munkatársainak szakmai munkája is megalapozta.

● Hogyan fog változni az érdekegyeztetés a vasúton?

– Véleményem szerint emberközpontú, munkatársi viszonyú humánpolitikát kell megvalósítani a MÁV Rt.-nél. Ennek érdekében új humánstratégia készül, amely világos jövőképet, kiszámítható képzési, előmeneteli viszonyokat biztosít minden vasutasnak. Az érdekegyeztetést is a fejéről a talpára kell állítani. Meg kell szüntetni az állóháborút a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban, és fel kell számolni a Központi Üzemi Tanács és a Központi Munkavédelmi Bizottság körüli jogi bizonytalanságokat is. A VÉT-en érdemi, szakmai alapú párbeszédre törekszünk.

● Most, hogy átül a munkáltatói oldalra, sokan azt várják el Öntől, ne felejtse el, honnan került oda.

– Szeretném megköszönni a bizalmat, amit a VSZ tagjaitól az elmúlt több, mint nyolc évben kaptam. Meggyőződésem, hogy az új megbízatásaimat nem csak az egyéni teljesítményemnek köszönhetem, hanem azt a VSZ tisztségviselőinek és munkatársainak szakmai munkája is megalapozta. A kinevezésem jelentős részben e történelmi szakszervezetnek is szól. Kívánom, hogy a VSZ-ben rejlő erő, amely az elmúlt négy évben sikeresen képes volt ellenállni a jobboldali támadásoknak, megmaradjon, és a régi-új vezetéssel továbbra is munkatársi viszonyban tudjunk együttműködni egy jobb vasút érdekében.

Karácsony Szilárd

Szeptember elsejétől módosul a Munka Törvénykönyve

A Magyar Közlöny július 12-i megjelent 98. számában megjelent a 2002. évi XIX. törvény, amely több ponton, a munkavállalók és a szakszervezetek szempontjából kedvezőbb irányba módosítja a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvényt (Mt.).

A Fidesz Kormány által végrehajtott Mt. módosításhoz képest pozitív változás, hogy a munkavállalóval egyetértésben kell módosítani a munkavállaló munkaszerződését, ha a munkavállaló munkavégzésének helye a munkáltató székhelyének, illetőleg telephelyének megváltozása miatt módosulna, s a változás következtében a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje másfél órával növekszik.

Amennyiben az érintett munkavállaló tíz éven aluli gyermeket nevelő nő, vagy tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi, illetőleg megváltozott munkaképességű munkavállaló, a munkaszerződés módosításától akkor sem lehet eltekinteni, ha az utazási idő csupán egy órával növekszik.

A munkaszerződés módosításától akkor sem lehet eltekinteni, ha az utazási idő csupán egy órával növekszik

A munkaszerződés módosítása során a munkáltatónak és a munkavállalónak a módosításból eredő utazási többletköltségekről is meg kell egyeznie.

A hatályos szabályok szerint, amennyiben a munkavállaló eredeti munkaköre helyett más munkakörbe tartozó feladatokat lát el, a munkavállalót a más munkakörbe történő átirányítás teljes időtartamára a ténylegesen végzett munka alapján illeti meg díjazás, de ez nem lehet kevesebb a munkavállaló távolléti díjánál. Szeptember elsejétől a díjazás legalacsonyabb mértéke ebben az esetben nem lehet kevesebb a munkavállaló átlagkereseténél.

Az Mt. módosítás újra bevezeti a helyettesítési díj intézményét.

Helyettesítési díj abban az esetben illeti meg a munkavállalót, ha a munkavállaló a munkaköri feladatai ellátása mellett oly módon végez más munkakörbe tartozó feladatokat, hogy a két különböző munkakörbe tartozó munkavégzés időtartama nem különíthető el.

A helyettesítési díj mértékét az átirányítás alapján végzett munkára irányadó díjazás alapulvételével kell megállapítani, azonban annak legkisebb mértéke, a MÁV Kollektív Szerződés 58.§-ában foglaltakra tekintettel nem lehet kevesebb a munkavállaló személyi alapbérének 10%-ánál.

A törvény megszünteti a korkedvezményes idővel rendelkezők hátrányos megkülönböztetését az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság elbírálásánál.

Eszerint emelt összegű végkielégítés nemcsak abban az esetben illeti meg a munkavállalót, ha munkaviszonyát munkáltatói rendes felmondással az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szüntetik meg, hanem akkor is, ha a munkaviszony a korkedvezményes, öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőzően szűnik meg ezen a jogcímen és ezen időtartamon belül, feltéve, hogy a munkavállaló korábban ezeken a jogcímeken még nem részesült emelt összegű végkielégítésben.

RENDES MUNKABÉRÉN KÍVÜL ÖTVEN SZÁZALÉKOS BÉRPÓTLÉKOT IS FIZETNI KELL

Amennyiben más jogcímen *(pl. a MÁV KSz. alapján, ha átszervezés miatt szüntették meg a munkaviszonyát)* részesült emelt összegű végkielégítésben, nem vonatkozik rá a korlátozás, ha egyébként a jogszabály egyéb követelményeinek megfelel.

Az Mt. módosítás újra bevezeti a helyettesítési díj intézményét

Már a legutóbbi Mt. módosítás is bizonyos feltételek megléte esetén csekély mértékű díjazás megfizetését írta elő a belföldi kiküldetésben lévő munkavállaló részére az utazással eltöltött idő egy részére. Az új szabályozás a jogosultság feltételeit enyhítette, a díjazás mértékét a duplájára emelte. Eszerint belföldi kiküldetés esetén, ha az utazási idő a munkavállaló munkaidő-beosztása szerinti munkaidőn kívülre esik, a munkavállalót – Kollektív Szerződés eltérő rendelkezése hiányában – legalább – a készenlét díjazására vonatkozó szabályokban meghatározott összeg kétszerese illeti meg.

Változik a kirendelésben lévő munkavállaló foglalkoztatásával kapcsolatos szabályozás is. Ezentúl a munkavállaló foglalkoztatása során a kirendelés helye szerinti munkáltatóra kiterjedő hatályú kollektív szerződésnek nemcsak a munkaidőre és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, hanem a munka díjazására vonatkozó rendelkezéseit is, ha az a munkavállalóra nézve kedvezőbb.

Szeptember elsejétől megszűnik a délutáni műszakpótlékra és az éjszakai pótlékra jogosult munkavállalókat sújtó törvényi rendelkezés. Ezentúl mind a délutáni, mind az éjszakai műszakban végzett munka teljes időtartamára jár a munkaviszonyra vonatkozó szabályokban (Mt., KSZ) meghatározott mértékű pótlék.

A módosítás következtében a heti 40 órás – készenléti jellegű munkakör esetében 60 órás – munkaidő törvényi rögzítésével megszűnik annak a lehetősége, hogy az általános munkarendben (állandó nappalos munkarendben) foglalkoztatott munkavállalót a munkáltató megfossza szabad szombatjától.

A munkaidőkeretben foglalkoztatott munkavállalók számára kedvező változás, hogy amennyiben a munkáltató heti pihenőidejüket a törvény felhatalmazása alapján egybefüggően kívánja biztosítani, annak legrövidebb tartama általában – az eddigi 40 óra helyett – nem lehet kevesebb 48 óránál és abban a bizonyos munkakörben, illetőleg munkarendben foglalkoztatott

munkavállalók esetét kivéve a vasárnapnak bele kell esnie. Ahol ennek a szabálynak a betartása nem kötelező (a rendeltetése folytán vasárnap is működő munkáltatónál, illetve munkakörben, a készenléti jellegű munkakörben, a megszakítás nélküli, illetve a három vagy ennél több műszakos munkarendben foglalkoztatott, valamint az idénymunkát végző munkavállalók esetében) a munkaidőkeret átlagában ott is biztosítani kell legalább heti negyvennyolc óra pihenőidőt a munkavállaló részére. Amennyiben a munkavállalót – a megszakítás nélküli munkarendben, illetve munkakörben, vagy rendeltetése folytán vasárnap is működő munkáltatónál, illetve munkakörben foglalkoztatott, valamint az idénymunkát végző munkavállaló kivételével – rendes munkaidőben vasárnap is foglalkoztatják, részére rendes munkabérén kívül ötven százalékos bérpótlékot is fizetni kell.

A törvény megszünteti a korkedvezményes idővel rendelkezők hátrányos megkülönböztetését az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság elbírálásánál...

Valóban Európa felé haladunk...

A törvénymódosítás több olyan rendelkezést is tartalmaz, amely a szakszervezeti jogok bővítésével, a szakszervezeti működés elősegítésével közvetve segítik elő a munkavállalók helyzetének javulását. A törvény előzetes véleményezési jogot biztosít a munkáltatónál képviselettel rendelkező szakszervezet számára, amennyiben a munkáltató tervezett intézkedése – így különösen a munkáltató átszervezésére, átalakítására, szervezeti egység önálló szervezetté alakítására, privatizálására, korszerűsítésére vonatkozó elképzelések – a munkavállalók nagyobb csoportját érinti.

véleményezés

Törvényes tagdíjlevonás

munkaidőkedvezmény

Ez az a szakszervezeti jogosítvány, amelynek a MÁV KSZ-ből történő 2000. évi kiirtását az akkori MÁV vezetés hatalmas győzelemként ünnepelte. Úgy tűnik, valóban Európa felé haladunk, hiszen a szakszervezetek számára immár törvényi szinten biztosított az a jogosítvány, amely lehetővé teszi, hogy eleget tudjanak tenni alapszabályban előírt legfontosabb feladatuknak, a munkavállalók érdekeinek a döntési folyamatban történő képviseletének. A módosítás megszünteti az Mt.-nek azt a diszkriminatív rendelkezését, amely a növekvő taglétszám miatt azzal bünteti a szakszervezetet, hogy a szakszervezeti munka ellátásához kevesebb munkaidő-kedvezményt biztosít tisztségviselői számára.

Ezentúl törvény szabta kötelessége mindenféle külön díjazás nélkül – a munkáltatónak a szakszervezeti tagdíj levonása és szakszervezet részére történő átutalása abban az esetben, amennyiben ezt a munkavállaló írásban kéri. Ez a kötelezettség a törvény kihirdetésének napjától, tehát július 12-től terheli a munkáltatót.

Dr. Bíró Tibor

MVJ

TÜV CERT

ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

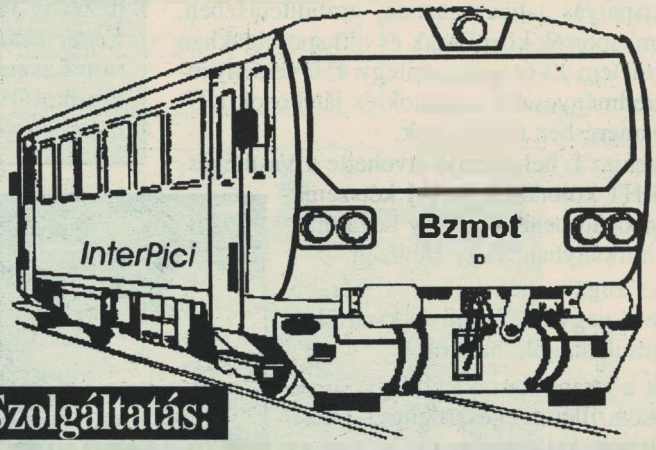

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

A Vasutasok Szakszervezete V. Országos Sportnapja

A Vasutasok Szakszervezete 2002. július 6-án – immár 5. alkalommal – tartotta meg központi sportnapját, a Budapesti Vasutas Sport Club Szőnyi úti Sportcentrumában.

Az országos döntőt megelőzően a sportolók területi selejtezőkön mérhették össze tudásukat, és a legeredményesebb versenyzők kerülhettek be az országos döntőbe.

A sportnapot *Dr. Márkus Imre*, a VSz elnöke nyitotta meg, majd *dr. Bajnai Gábor* vezérigazgató-helyettes és *dr. Kovács Lajos*, a Vasútegészségügyi KHT igazgatója üdvözölte a résztvevőket.

13 csapat mintegy 450 versenyzője között folyt a küzdelem

A foci a nők körében is egyre népszerűbb

A versenykiírás szerint horgászatban, (2002. június 15. Szeged) kispályás labdarúgásban, asztaliteniszben, valamint a szellemi sportok közül sakk és ulti sportágakban folyt a nemes küzdelem 13 csapat, mintegy 450 versenyzője között. A legeredményesebb csapatok és játékosok KUPA és Oklevél elismerésben részesültek.

A női asztalitenisz I. helyezettje átvehette a Vasútegészségügyi KHT különdíját is, 1-1 kétszemélyes, hétvégére jogosító beutalót, mely beváltható Balatonfüreden, Harkányban, vagy Hévízen.

Örömünkre szolgált, hogy idén a korábbi éveknél jóval nagyobb számban kisérték el a versenyzőket a családtagok, barátok.

A gyermekek a strandoláson kívül gyermekfoglalkozáson, illetve egészségügyi TOTO kitöltésével tölthették kellemesen és hasznosan idejüket, melyekért a legügyesebbek és legszerencsésebbek a VSz, illetve a Vasútegészségügyi KHT ajándékait is átvehették.

A Vasútegészségügyi KHT azon túl, hogy ellátta az orvosi ügyeletet, a felnőttek részére is állított össze egészségügyi TOTÓT. A helyes megfejtők közül a szerencse ezúttal *Papp Zoltán*nak, a szombathelyi terület titkárának kedvezett, aki a KHT-tól kétszemélyes, hétvégi beutalót kapott.

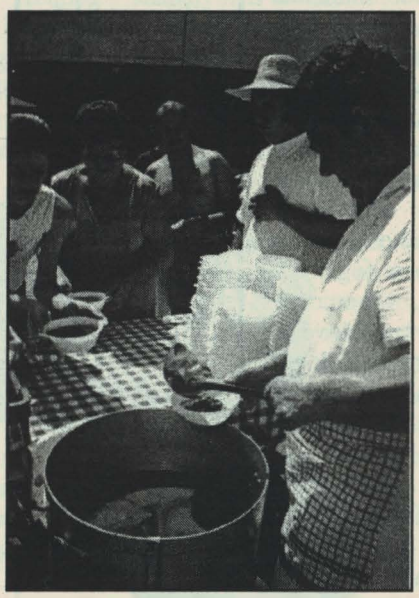

Elkészült a vasutasnapi menü

Ezúton is köszönetet mondunk rendezvényünk valamennyi támogatójának, köztük *Hipszky Mihály* Úrnak, a BVSC ügyvezető elnökének, *Kiss László* létesítményigazgatónak, valamint *Dr. Kovács Lajosnak*, a Vasútegészségügyi KHT. igazgatójának és a rendezvényen közreműködő munkatársainak.

Elismerés és köszönet illeti a VSz Szabadidő és Tömegsport Bizottság tagjait, *Nagy Sándort* az Utaselláto Rt. alapszervezetének titkárát, a rendezvény főszakácsát és segítőit, *Simon Patriciát* és *Kádár Ildikót*, a gyermekfoglalkozás vezetőit, a VSz munkaszervezete – kiemelten a Gondnokság – munkatársait a sportnap sikeres lebonyolítása érdekében végzett munkájukért.

EREDMÉNYEK:

HORGÁSZAT (2002. június 15. Szeged)

EGYÉNI:

I. Juszku István, Budapest Területi Képviselet *II.* csapat **II.** *Bakos Marcell*, Debrecen Területi Képviselet *III. Kiss József*, Szeged Területi Képviselet *IV. Németh Antal*, Járműjavítók Intéző Bizottsága *V. Luczás Mihály*, VSz Országos Nyugdíjas Szervezet

CSAPAT:

I. Budapest Területi Képviselet II. *csapat II. Debrecen Területi Képviselet III. Szeged Területi Képviselet IV. Járműjavítók Intéző Bizottsága V. VSz Országos Nyugdíjas Szervezet VI. Budapest Területi Képviselet* I. *csapat*

ASZTALITENISZ NŐI EGYÉNI:

I. Szalai Diána, Szeged Területi Képviselet *II. Rada Lászlóné*, Szeged Területi Képviselet *III. Bitó Júlianna*, Debrecen Területi Képviselet *IV. Eiben Istvánné*, Központi Hivatalok Intéző Bizottsága *V. Bujdosó Jánosné*, Debrecen Területi Képviselet *VI. Ajtai Gizella*, Budapest Területi Képviselet **II.** *csapata*

ASZTALITENISZ FÉRFI EGYÉNI:

I. Ágoston István, Szeged Területi Képviselete *II. Misák Károly*, Debrecen Területi Képviselete *III. Nagy János*, Budapest Területi Képviselet **II.** csapat *IV. Szalai Béla*, Szeged Területi Képviselet *V. Szíjj László*, Gazdasági Társaságok *VI. Suba Zoltán*, Szeged Területi Képviselet

SAKK NŐI EGYÉNI:

I. Szécsényi Mihályné, Szeged Területi Képviselet *II. Tápai Gáborné*, Szeged Területi Képviselet *III. Bessenyei Jánosné*, Központi Hivatalok Intéző Bizottsága

SAKK FÉRFI EGYÉNI:

I. Szécsényi Mihály, Szeged Területi Képviselet *II. Sáfrán István*, Szeged Területi Képviselet *III. Liskán Lajos*, Budapest Területi Képviselet **II.** csapat *IV. Rózsa István*, Központi Hivatalok Intéző Bizottsága *V. Dudás Kálmán*, Budapest Területi Képviselet **II.** csapat *VI. Molnár László*, Budapest Területi Képviselet **II.** csapat

Gyermekfoglalkozás

ULTI CSAPAT:

I. Debrecen Területi Képviselet II. Szeged Területi Képviselet III. Pécs Területi Képviselet IV. Központi Hivatalok Intéző Bizottsága V. Budapest Területi Képviselet II. csapata

Gratulálunk a győzteseknek!

ULTI EGYÉNI:

I. Sipkovics Sándor, Miskolc Területi Képviselete *II. Berki János*, Debrecen Területi Képviselet *III. Szálkai István*, Debrecen Területi Képviselet *IV. Szipán Ferenc*, Szeged Területi Képviselet *V. Rákosi Jenő*, Debrecen Területi Képviselet *VI. Dömötör István*, Pécs Területi Képviselet

KISPÁLYÁS LABDARÚGÁS, NŐK:

Gólkirálynő: *Láncos Andrásné*, Budapest Területi Képviselet **II. csapat Legjobb Kapus** : *Gecse Mária*, Budapest Területi Képviselet II.csapat *I. Budapest Területi Képviselet II. csapat II. Pécs Területi Képviselet III. Szombathely Területi Képviselet IV. Záhony Területi Képviselet V. Járműjavítók Intéző Bizottsága VI. Szeged Területi Képviselet*

KISPÁLYÁS LABDARÚGÁS, FÉRFIAK:

Gólkirály: *Kiss István*, Gazdasági Társaságok **Legjobb Kapus**: *Koi Gyula*, Záhony Területi Képviselet *I. Járműjavítók Intéző Bizottsága II. Gazdasági Társaságok III. Debrecen Területi Képviselet IV. Záhony Területi Képviselet V. Budapest Területi Képviselet II. csapat VI. Szombathely Területi Képviselete*

ÖSSZESÍTETT CSAPATVERSENY EREDMÉNYE:

I. Szeged Területi Képviselet 64 pont; II. Debrecen Területi Képviselet 43 pont; III. Budapest Területi Képviselete II. csapat 37 pont; IV. Központi Hivatalok Intéző Bizottsága 13 pont; V. Pécs Területi Képviselet 10 pont; VI. Járműjavítók Intéző Bizottsága 9 pont; VII. Miskolc Területi Képviselet 7 pont; VIII. Gazdasági Társaságok 7 pont; IX. Záhony Területi Képviselet 6 pont; X. Szombathely Területi Képviselete 5 pont; XI. VSz Országos Nyugdíjas Szervezete 4 pont; XII. Budapest Területi Képviselet I. 1 pont; XIII. Vasútegészségügyi Intéző Bizottság 0 pont.

Szeged Területi Képviselet csapata

Országos Nyugdíjas Vasutasnap

52.

Az ünnepséget a MÁV Rt., a *Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezete* és a *Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége* szervezte, melyen részt vett a lakóhelyi vasutas szervezetek mintegy háromszázötven képviselője az ország egész területéről.

Jelenlétükkel tisztelték meg az ünnepséget és az ünnepelteket: *Kukely Márton*, a MÁV Rt. vezérigazgatója vendéglátó, *Dr. Péter Mihály*, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese, *Dr. Márkus Imre*, a VSZ elnöke, *Madarasné Böjte Etelka*, a VOKE elnöke, *Dr. Szabó Miklós*, a NYOSZ ügyvezető elnöke, *Dr. Domokos Mátyás*, a NYOK elnöksége képviseletében, *Andó Sándor*, Budapest X. Kerületi Polgármesteri Hivatal képviseletében, *Soós Endre*, a MÁV Rt. Északi Járműjavító Kft. igazgatója, *Horváth Zoltán*, a MÁV Rt. Budapest-Nyugati pu. állomásfőnöke.

Ki ne ismerné a vasútépítés sürgető, örökbecsű gondolatait:

„Száz vasutat ezeret
Csináljatok, Csináljatok
Hadd fussák be a Világot
Mint a testet az erek"

Az ünnepi alkalomhoz illő gondolatok hangulatában köszöntötte a jelenlévőket és általuk valamennyi vasutas nyugdíjast *Péter Mihály*, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese. Emlékeztetett a közeli s távoli múlt küzdelmes éveire, évtizedeire és azokban keményen helytálló vasutasokra, elismerően szólva a jelenkor nyugdíjasairól is. *„A Magyar Államvasutak mindenkor megfelelően gondoskodott dolgozóiról"* – hangsúlyozta a szónok.

Kukely Márton, a MÁV Rt. vezérigazgatója a vasút százötvenhat éves fennállására utalván szívélyesen köszöntötte az ötvenkettedik vasutasnapot ünneplő nyugdíjasokat. Köszönetét fejezte ki a három, négy évtizedet is szolgált vasutas nyugdíjasoknak, akik töretlen helytállással teljesítették nehéz, de az ország vérkeringésében nélkülözhetetlen feladatukat. Sajnálattal szólt a vasútüzem csökkenő személy- és áruszállítási teljesítményéről, ami reményei szerint csak ideiglenes állapot. Az Európai Unióhoz történő csatlakozással kapcsolatban nagyon fontosnak tartja a vasútüzem további fejlesztését, korszerűsítését.

2002

A Vasutasnapok évenkénti megtartása ma már több, mint hagyomány. Történelem. A fél évszázadot átívelő ünnepi megemlékezések sora a vasútra, a vasutas társadalomra, munkájuk és sorsuk alakulására irányítja a figyelmet. Ötvenkettedszer ünnepelték a Vasutasnapot a nyugdíjas vasutasok 2002. június 28-án, a MÁV Rt. Törekvés Művelődési Központ színháztermében.

Fontos követelmény – állapította meg –, hogy a korszerű rendszert jól ismerő és azt alkalmazni tudó, magasan képzett szakemberek álljanak rendelkezésre! Megítélése szerint ezek a követelmények 2003-ig megvalósulhatnak. Végezetül a vezérigazgató azt kérte a vasutas nyugdíjasoktól, hogy legyenek a MÁV Rt. *„nagykövetei"*, képviseljék érdekeit, népszerűsítsék szerepét, jelentőségét. *„Cserébe"* azt ígérte, hogy a MÁV Rt. lehetőségei szerint mindent megtesz volt hűséges dolgozói, a vasutas nyugdíjasok érdekében.

Molnár György, a VSZ ONYSZ elnöke megállapította, hogy a vasutas nyugdíjasok számára mindig is „pirosbetűs" ünnep volt a vasutasnap. A vasutas nyugdíjasok nevében köszönetet mondott a MÁV Rt. vezetőinek a nyugdíjas vasutasok élethelyzetének javításáért tett intézkedésekért.

A vasút másfél évszázados múltjának jelentősebb állomásait említvén kiemelkedő fontosságúnak tartja a *Vasutas Nyugdíj Intézet* (1870) létrehozását. Ugyanakkor – utalva napjaink gondjaira – kritikával illette a vasútegészségügyben tapasztalható kedvezőtlen jelenségeket. A mai nyugdíjasok sok áldozatot vállaltak annak idején – a korszerű vasútegészségügyi létesítmények megvalósításáért – hangsúlyozta *Molnár György*. Végül ismételten javaslatot tett a vasutas hősi halottak emlékét megörökítő emlékhely megvalósítására. – A második világháború szőnyegbombázásai és harci cselekményei az ország vasúthálózatát sem kímélték. Ezek során sok vasutastársunk vesztette életét szolgálata teljesítése közben – mondta *Molnár György*, és Emlékhelyül a Vasúttörténeti Emlékparkot javasolta, ahol először 2003-ban, az ötvenharmadik vasutasnap alkalmából, majd ezt követően minden évben elhelyezhetnék a tisztelet és emlékezés virágait a következő nemzedékek.

Horváth László, a Vasutas Klubok Országos Szövetsége elnöke köszönetet mondott az ünnepi megemlékezést és a vasutas nyugdíjas klubokat támogató valamennyi szervezetnek, testületnek. Elismerően szólt a lakóhelyi klubok tisztségviselőinek önzetlen szervező munkájáról, a klubok programjainak örömöt, szórakozást nyújtó megvalósításáról.

Az ünnepi köszöntőket kitüntetések átadása követte.

Az ünnepség hivatalos részét követően a művelődési központ ezúttal is sikeres szórakoztató műsorral kedveskedett a kitüntetett tisztségviselőknek és vendégeknek. Az ötvenkettedik vasutasnap is jó hangulatban telt el a nyugdíjasoknál. Találkozzunk jövőre is hiánytalanul, az ötvenharmadikon!

Hegedűs Károly

A 2002. évi Vasutasnap alkalmából kitüntetésben részesültek:

Vezérigazgatói Dicséret:

Szélesy Béláné, Nagykáta
Retkes József, Abony
Márton László, Miskolc
Dongó László, Kiskunfélegyháza
Frank Lajosné, Szeged
Mucsi Sándorné, Szentes
Ficsor Joachimné, Hatvan

VSZ Aranyjelvény kitüntetés:

Csáki Jenőné, Záhony

VSZ Oklevél kitüntetés:

Horváth Sándor, Komárom
Farkas Lajos, Kelebia
Hamecz Mihályné, Pilis
Nyikos Ferencné, Debrecen
Palka Jenőné, Dunakeszi
Pecze Jánosné, Záhony
Sári Istvánné, Miskolc
Szecsődi Istvánné, Somogyszob
Dr. Várhelyi Istvánné, Sopron (post humusz)
Visi Ferenc, Budapest

VNYKOSZ oklevél:

Papp Lajosné, Debrecen
Rákóczi Péterné, Cegléd
D. Nagy Jánosné, Törökszentmiklós
Fekete Jánosné, Budapest
Csák Sándorné, Szolnok
Móráth Károlyné, Szajol
Móricz Máténé, Hatvan
Bálint Jánosné, Dunakeszi
Erdélyi Zoltánné, Budapest
Valachné Vagyon Margit, Békéscsaba

Búcsúzunk

Megrendülten értesültünk, hogy Budapest Déli-pályaudvar vasutas nyugdíjas alapszervezet elnöke, **Ládonyi János**, 76 éves korában elhunyt.

A vasút iránti töretlen hűsége, szorgalma és az emberek szolgálata iránti alázata miatt szerettük.

Emlékét kollégái és barátai kegyelettel őrzik. Örök nyugalmat kívánunk Neked.

Tisztelői, a vasutas nyugdíjasok

TÁJÉKOZTATÓ

A MÁV Rt. Központi Üzemi Tanács üléseiről

2002. június 11.

Első napirendi pontként a vállalkozó vasúti szakigazgatóságok 2001. évi gazdálkodásáról, a 2002. évi üzleti tervről és a várható szervezeti korszerűsítésekről tartott tájékoztatót *Sárdi Gyula* vezérigazgató-helyettes.

Az áruszállítást értékelve az I-IV. hó teljesítményei alapján az előadó megállapította, hogy a tervhez és bázishoz képest csökkenés tapasztalható. A személyszállításban folytatódik a tavalyi tendencia, így az első négy hónap mérlege pozitív. A kérdések a TÁK-ok működéséről, a személyszállítás átalakításáról, a vezetők kinevezésének módjáról, egyes munkakörök helyéről, szerepéről szóltak.

Második napirend keretében a pályavasúti szakigazgatóságok 2001. évi gazdálkodásáról, a 2002. évi üzleti tervről és a várható szervezeti korszerűsítésekről *Pál József* vezérigazgató-helyettes, *Zsákai Tibor* PHM szakigazgató, *Fülöp László* TEB szakigazgató-helyettes tartott tájékoztatót.

Ezek szerint a 2001. évi üzleti jelentést a miniszter elfogadta a negatívummal együtt. A pályavasút pozitívan zárt: 237 km hosszban sebességkorlátozást csökkentettek, amit a vagyonhasznosításból fedeztek. A 2002. évi főbb feladatok közt a szakmailag jól előkészített ISPA támogatások megvalósulását említették, amelyet három ütemben terveztek végrehajtani. A pályavasúti igazgatóság kibővül 2003. január 1-jétől a forgalmi végrehajtó szakszolgálattal, amely körülbelül tizenkétezer vasutast érint. A MÁV Rt. egyben marad és öt önálló üzletága lesz. ősszel valamennyi csomóponti főnökkel megbeszélést tartanak, mert a *„végvárakon"* lehetnek problémák.

A kérdések a fejlesztések irányára, a lassújelek megszüntetésére az újabb költségcsökkentés hatásaira, a létszámcsökkentés biztonság rovására, az emberi erőforrásra, kisgépek beszerzésére, a gépkocsiellátottság javítására, a szociális létesítmények felújítására irányultak.

A harmadik napirend keretében a vonyarcvashegyi nagycsaládos üdülés együttdöntési jogkörben történő odaítélését tárgyalta a KÜT *Kiss Istvánné* előterjesztésében. Megalakult az ÁFU szociális jóléti munkabizottsága. Vezetője: *Szónok József,* KÜT tag (ÁFU szakág). Ezt követte az Mt. 65.3. p. tervezet parlamentbe benyújtott módosításának témája, majd tájékoztató következett a vezérigazgatóval folytatott konzultációról.

2002. június 25.

A soros ülés fő napirendje a MÁV Rt. helyzetéről, a 2001. évről, a 2002. évi célkitűzésekről szóló tájékoztató volt, amelyet *Benczédi Mihályné* vezérigazgató-helyettes terjesztett elő.

Mint kiderült, a 2001. év célja a vasúti teljesítmények stabilizálása volt, a csökkenő áruszállítási igény (5%) ellenére. A MÁV Rt. állami támogatások növelését kezdeményezte, amelyet beruházásra, fejlesztésre, átlátható vállalati szervezet kialakítására kértek. Létrejött a pályakapacitást elosztó szervezet és a minőségbiztosítási főosztály. Összességében 198 mFt eredményjavulás következett be. A társaság eszközeinek állapotáról: a mellékvonalak, személykocsik állapota romlott, a teherkocsipark megújítása szükséges eltolható oldalfalú kocsikkal. A létszám a hároméves megállapodás alapján csökkent, az átlagbér 13,3%-kal nőtt. Jóléti szociális pénzeszközök a KSZ alapján kerültek felhasználásra. A vagyongazdálkodás nem volt eredményes.

A 2002. év legfontosabb ismérvei, a célkitűzések alapvetően nem változnak 2001. évhez képest. A MÁV átalakításának tovább kell folytatódnia (117,4 MdFt állami szerepvállalással). Ehhez a személy- és áruszállítási teljesítményeket növelni kell, mivel csak 5% tarifaemelést engedélyezett a tulajdonos, ezért hitelfelvétel szükséges. Az üzleti terv szerint 11,9%-os átlagos béremelés valósulhat meg, 887 fő létszámcsökkentés mellett. A I-V. hónap hiánya miatt kb. 3 MdFt mobilizálható költségzárolást adnak ki.

A KÜT tagjai kérdéseikben a további teljesítménycsökkenés megállításáról, a közúti lobby kezeléséről, az állami szerepvállalás érvényesítéséről érdeklődtek. Felvetődött az anyagellátás jövője is. Konkrét kérdésként hangzott el, hogy az ÁFU iparvágány fenntartás költségeinek egy részét nem fizeti, ezért kettős hátrány éri a TEB szakágat. A KÜT tagok hangsúlyozták a menetrend pontosságának fontosságát, és az európai közlekedési folyosók hatását.

Az előadó válaszában hangsúlyozta, hogy komplex szolgáltatásokkal lehet visszanyeri a fuvaroztatókat, amihez egységes vasúti szemlélet kell.

Az egyebek napirend keretében kiadták a csomóponti szociális bizottságok listáját, illetve a KÜT tárgyalta a szombathelyi TEBF takarítási ügyét.

2002. július 9.

Kukely Márton vezérigazgató tájékoztatót tartott a MÁV Rt. helyzetéről és a várható szervezeti korszerűsítésekről. A MÁV Rt. az öt legnagyobb magyar vállalat egyike. Alaptevékenysége: személyszállítás, amelyet belföldi viszonylatban közszolgáltatásként lát el. Nem közszolgáltatás a nemzetközi személyszállítás és a noszstalgiavonatok. A MÁV Rt. teljesítménye az utóbbi időben folyamatosan nő. Áruszállításban a nemzetgazdaság hatására negatív tendencia érvényesül, pénzügyi vonatkozásban mérsékelt ütemű növekedés tapasztalható. A MÁV Rt. átalakításának szükségességéről az előadó elmondta, hogy cél a piaci körülmények közötti működés biztosítása, hogy egyenrangú részesévé válhasson az egységes európai rendszernek. Ehhez modern nagyvállalattá kell alakulnia, és az erőforrásokat ésszerűen kell felhasználnia. Az EU konform MÁV Rt. kialakításának feltételei: a szolgáltatások fejlesztése (járműfejlesztés, minőségbiztosítás, infrastruktúra, beruházási program), nemzetközi személyszállítás, minőségi személyszállítás (IP, IC, ICR) elővárosi, környéki hivatásforgalom korszerűsítése, a pályavasút és a vállalkozó vasút fejlesztései, járműfejlesztési program (teher- személy, és vontató jármű).

A MÁV Rt. átalakításának főbb állomásai: a vasúti törvény, állam-MÁV szerződések, kincstári vagyonkezelés, EU infrastruktúra csomag, nemzetközi kapcsolati és szövetségi üzleti stratégia az árufuvarozás és személyszállítás területén, a MÁV Rt. vagyonának hatékony kihasználása. A vezérigazgató szerint a reformok útján valósulhat meg a reálkeresetek emelkedése.

A KÜT ezen kívül arra kérte a munkáltatót, hogy adjon tájékoztatót az átlagos állományi, illetve jogi létszámról, illetve összehasonlító elemzést szakáganként.

A KÜT a második félévi munkáját ülésterv szerint szeptembertől folytatja.

Bodnár József, KÜT-tag

CÉL A PIACI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTTI MŰKÖDÉS BIZTOSÍTÁSA

Az üzleti terv szerint 11,9%-os átlagos béremelés valósulhat meg, 887 fő létszámcsökkentés mellett.

A létszám a hároméves megállapodás alapján csökkent, az átlagbér 13,3%-kal nőtt. Jóléti szociális pénzeszközök a KSZ alapján kerültek felhasználásra. **A vagyongazdálkodás nem volt eredményes...**

„A testnek kenyér, a léleknek ünnep kell!”

A *Vasutasok Szakszervezete Budapesti Területi Képviselete* 2002. július 6-án ünnepi ülés keretében adta át tisztségviselőinek a Vasutasnapi elismeréseket. A rendezvényen – amelyen részt vett *dr. Márkus Imre,* a Vasutasok Szakszervezete elnöke, valamint *Baráth Ferenc,* a Budapesti Területi Igazgatóság Igazgatóhelyettese – *Király Károlyné,* a Területi Képviselet vezetője elnökölt. Az ünnepi köszöntőt *dr. Márkus Imre* tartotta, majd átadta a megérdemelt elismeréseket.

Elismerő Oklevél Kitüntetésben részesült:

Adorján Lajosné, Komárom Állomás bizalmija; *Balla Árpád,* Vác Pályagazdálkodási Főnökség SZB titkára, a Területi Bizottság tagja; *Balogh Györgyné,* Kisalföldi Területi Árufuvarozási központ munkatársa, Rajka állomás SZB titkára; *Balogh Jánosné,* Szolnok MÁV Kórház és Rendelőintézet bizalmija; *Csilléri Endre,* a Székesfehérvári Gépészeti Főnökség bizalmija; *Debreczeni Csaba,* Budapest-Kelenföld Körzeti Szakszervezeti Bizottság Ercsi állomásfőnökség bizalmija; *Gündert József,* Budapest-Keleti Villamos Fenntartási Főnökség bizalmija, SZB tag; *Harpauer József,* Székesfehérvár Csomóponti Főnökség alapszervezeti titkára; *Koppány Péterné,* Komárom Szakszervezeti Bizottság pénzügyi ellenőrző bizottságának elnöke; *Kovács Sándor,* Balparti Biztosítóberendezés Fenntartási Főnökség központi javító üzemének bizalmija; *Külvári Zoltánné,* Szob csomóponti Szakszervezeti Bizottság pénzügyi és gazdasági felelőse; *Lakatos Jánosné,* Mosonmagyaróvár állomásfőnökség szakszervezeti titkára, *Naszál Mária,* Somoskőújfalu állomás gazdasági felelőse; *Marosfalvi István,* a Pályagazdálkodási Központ alapszervezetének titkára; *Osgyáni Györgyné,* Cegléd Állomás alapszervezetének gazdasági felelőse; *Príma Istvánné,* Hatvan Gépészeti Főnökség Gazdasági felelőse; *Róza Attila,* a MÁV Rt. Budapesti Igazgatóság SzB titkár-helyettese; *Seres Attila,* A MÁV Gép Kft Szakszervezeti Bizottságának SZB elnöke, *Sipos József,* a Budapesti Távközlési Főnökség bizalmija; *Steurer Rudolfné,* Bp. Keleti állomás főbizalmi helyettese, Szakszervezeti Bizottsági tag; *Szeidl István,* Budapest Ferencváros Pályagazdálkodási Főnökség VII. Ceglédi Főpályamesteri szakasz bizalmija, *Vas István,* Hatvan állomásfőnökség szakszervezeti tagja; *Hausel László,* Komárom Gépészeti Főnökség SZB titkára, *Fekete János,* Budapest-Nyugati állomásfőnökség bizalmija.

Átadták a GIB díjakat

Az 52. Vasutasnap alkalmából a VSZ Gépészeti Intéző Bizottsága 2002. július 9-én ünnepélyes Intéző Bizottsági ülés keretében öt kolléganőnek és kollégának köszönte meg szakszervezeti munkáját az 1996-ban alapított GIB díjjal.

2002. évben a kitüntetettek nevével gravírozott órát kaptak:

Hegyi Ferencné, Szombathely GF; *Pecsenye Béláné,* Miskolc GF; *Kálmán József,* szb-titkár, Szentes GF Kecskemét; *Vass Károly,* szb-titkár, Záhony GF; *Viola János,* szb-titkár, Északi GF.

A GIB tárgyjutalomban részesítette *Flamich Margitot,* az Intéző Bizottság gazdasági felelősét.

A díjakat *Pszota Árpád* GIB-titkár nyújtotta át.

Köszönetnyilvánítás

***Zubály Bertalan,* GIB titkár-helyettes, a *MÁV Rt. záhonyi Gépészeti Főnökség* szb-elnöke a *Vasutasok Szakszervezete Arany Jelvény* kitüntetésben részesült. Ez alkalomból köszönő sorokat juttatott el szerkesztőségünkbe.**

„Köszönöm azoknak, akik javasoltak és azoknak is, akik támogatták, hogy megkaphassam a Vasutasok Szakszervezete legmagasabb kitüntetését. Sok segítséget kaptam feleségemtől és gyermekeimtől, akik biztosították a családi hátteret, ami ehhez a feladathoz elengedhetetlen. Köszönöm munkahelyi vezetőim és kollégáim támogatását.

Több, mint egy évtizede védem szakszervezeti tisztségviselőként munkatársaim érdekeit a gépészeti szakszolgálatnál. A Gépészeti Intézőbizottságon belül működő Műszaki Kocsiszolgálati Tagozat vezetőjeként igyekszem mindent megtenni kollégáim speciális helyzetének jobbításáért. Ez a kitüntetés megerősít abban, hogy munkámat továbbra is becsülettel és kitartással végezzem.”

Zubály Bertalan

LEGYEN A PARTNERÜNK!

A *Magyar Vasutas* olyan információhordozó, amely időben ér a megfelelő helyre. Segítségével azokhoz szólhat, akik pontosan értelmezik az Ön üzeneteit! Hirdessen, informáljon

A MAGYAR VASUTASBAN!

Az együttműködés érdekében keresse a szerkesztőséget: 1068 Budapest, Benczúr u. 41., Telefon: 342-0551, üzemi: 19-77

A Vasutasok Szakszervezete Középtávú programja 2003-2007.

A Programszerkesztő Bizottság a VSz 2003-2007-ig terjedő időszakra szóló programtervezetének kialakításakor az alábbi feltételezésekből indult ki:

(tervezet)

- Az Európai Unió által elfogadott második, 2010-ig tartó időszakra vonatkozó infrastruktúra csomagra, illetőleg Magyarország közeljövőben várható Uniós csatlakozására való tekintettel tovább folytatódik a MÁV Rt. szervezeti átalakítása, revitalizációja.
- A MÁV reform középpontjában a MÁV versenyképességének javítása, műszaki-technikai megújítása, a termelékenység javítása áll majd, amely a MÁV állami finanszírozásának reformjával együtt fogja meghatározni a vasutasok keresetfejlesztésének lehetőségeit, a foglalkoztatott létszám, a munkakörülmények alakulását, a szociális és jóléti juttatási rendszer milyenségét, a MÁV tevékenységéhez kapcsolódó vállalkozásoknál foglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatási és jövedelmi helyzetének, státusának alakulását.
- Az egészségügy működésének nehézségei miatt az országos szintű egészségügy finanszírozási és intézményi reformja, amely hatással lehet az ott foglalkoztatott munkavállalók, közalkalmazottak foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaira, valamint státusára.
- A harmincöt ágazati szakszervezet és az új Kormány Miniszterelnöke között létrejött megállapodásban vállalt miniszterelnöki kötelezettség-vállalásra tekintettel a kormányzati ciklus kezdetétől javulnak az érdekvédelmi tevékenység jogszabályi feltételei.
- A Kormányzati filozófia változása miatt változik a tulajdonos elvárása a MÁV vezetésével szemben a MÁV-nál folyó szociális párbeszéd gyakorlatát illetően, továbbá a VSz valamennyi szintjén továbbra rendelkezésre állnak a működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek.

1. A Vasutasok Szakszervezete általános célkitűzései

A korábbi évekhez hasonlóan a bevezetőben ismertetett feltételezésekre tekintettel szakszervezetünk az alapvető hangsúlyt a Kollektív Szerződésekben rögzített eredmények megőrzésére helyezi.

Célunk annak elérése, hogy valamennyi olyan gazdasági társaságnál, intézménynél Kollektív Szerződés kötésre kerüljön sor, ahol a Vasutasok Szakszervezete tagsággal rendelkezik. A Vasutasok Szakszervezete mind az országos, mind pedig az ágazati érdekegyeztetés fórumait fel kívánja használni a környezetbarát vasúti közlekedés fontosságának megfelelő elismertetésére a környezetszennyező közlekedési ágakkal szemben.

A többszintű érdekvédelem elvének érvényesítése érdekében szakszervezetünk, mint az MSZOSZ egyik meghatározó szakszervezete tisztségviselői útján a jövőben nagyobb szerepet kér az országos érdekegyeztetésben, továbbá aktívan részt kíván venni a megalakítás előtt álló ágazati párbeszéd bizottságok munkájában.

A Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége (ETF) tagjaként lehetőségünk van arra, hogy a Transz Európai Közlekedési Hálózat (TEN) részét képező hazánkat átszelő közlekedési folyosókra vonatkozó munkavállalókat érintő szabályainak kialakítása érdekében rendezett szociális párbeszéd részesei legyünk.

Az elkövetkező középtávú időszakban szakszervezetünknek, de országos szövetségünknek azzal a nem szokványos feladattal is meg kell birkóznia, hogy a Kormány, illetve a MÁV által a társadalom, illetőleg a vasutasok szemében tudatosan kialakított kedvezőtlen képet tevékenységével, eredményeivel megváltoztassa.

A megállapodásokban rögzített eredmények realizálásának nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés rendszerének szakmai-területi részvétellel történő újjászervezése.

Álláspontunk szerint a vasúti háttéripar tevékenységét, annak jövőjét a vasútfejlesztési alapkoncepcióval összhangban kell meghatározni. A Vasútreformhoz kapcsolódóan csak olyan tevékenységek, MÁV alapítású gazdasági társaságok értékesítését tudja elfogadni, amelyek gazdasági számításokkal alátámasztottak és nem rontják hosszú távon sem a vasút gazdasági helyzetét, vagyonának felélését. A tulajdonosváltás nem eredményezheti az 1993-1997. közötti időszakban kiharcolt és rögzített munkavállalói jogok csorbulását.

Az esetleges privatizációnak az érdekképviseletek bevonásával, a munkavállalók széleskörű tájékoztatásával kell történnie, figyelemmel az Mt-ben rögzített követelményekre.

A VSz a jövőben is kiemelt feladatnak tekinti a vasútegészségügy önállóságának megőrzését, amelynek elengedhetetlen feltétele egy korszerű szervezeti struktúra kialakítása.

A megfelelő szintű vasútegészségügyi ellátás nem nélkülözheti a kivívott szakmai színvonal megőrzésével a járó- és fekvőbeteg intézmények működőképességének fenntartásával, amely mellett el kell érni foglalkozás-egészségügyi ellátás javítását.

Ennek a célnak a megvalósítása érdekében szakszervezetünk továbbra is fontosnak tartja, hogy a vasúti háziorvosi szolgálat megkapja mindazokat a jogosítványokat, amelyekkel azok a háziorvosok rendelkeznek, akiknek területi ellátási kötelezettségük van.

2. A Vasutasok Szakszervezete érdekvédelmi céljai

2.1. Foglalkoztatás

Szakszervezetünk elfogadhatatlannak tart minden olyan intézkedést, amely a rövid távon elérhető költségcsökkentés érdekében munkahelyek és munkaköri státusok megszűnését, a szolgáltatási színvonal csökkenését, a biztonságos munkavégzést veszélyezteti.

Mind a MÁV Rt-nél, mind a MÁV alapítású gazdasági társaságoknál, mind pedig az alapítványi intézményeknél cél a jelenlegi foglalkoztatási szint megtartása.

A foglalkoztatás-biztonság megóvása érdekében a megüresedő munkaköröket elsősorban belső átcsoportosítás útján, szükség esetén átképzés útján kell betölteni.

Új felvétel esetén előnyben kell részesíteni az önhibájukon kívül munkahelyüket korábban elvesztő, illetőleg a MÁV alapítású gazdasági társaságokban foglalkoztatott volt vasutas munkavállalókat.

A gazdasági társaságoknál a létszám stabilizálása érdekében – a Közbeszerzési Törvény előírásainak betartása mellett – a különböző forrásokból származó megrendeléseket és a finanszírozást is ütemesebbé kell tenni, előnyben részesítve a MÁV Rt. alapítású és tulajdonú gazdasági társaságokat.

A foglalkoztatás biztonsága és az alultőkésített társaságok versenyképességének, illetőleg működőképességének megőrzése érdekében a társaságoknál képződő pozitív adózás utáni eredményt műszaki fejlesztésre illetőleg a termelés bővítésére kell fordítani.

Az alapítványi intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy szabad kapacitásukat megfelelő áron külső felek részére értékesítsék.

2.2. Jövedelmi viszonyok

A Vasutasok Szakszervezete érdekvédelmi körébe tartozó gazdálkodási egységeknél foglalkoztatott munkavállalók átlagos jövedelmének évenként legalább az éves infláció- és GDP együttes növekedési ütemével kell növekednie.

A vasútegészségügyben foglalkoztatottak béreinek növekedése meg kell, hogy haladja a foglalkoztatottak átlagos reálbér növekedésének ütemét. Az ehhez szükséges előmeneteli rendszer kimunkálását fontosnak tartjuk.

Szükségesnek tartjuk, hogy minél előbb elérjük az EU normáinak megfelelő, az átlagbér 60%-ának megfelelő minimálbért. A minimálbér

(Folytatás a 14. oldalon)

(Folytatás a 13. oldalról)

átlagot meghaladó a képzettséget figyelmen kívül hagyó növekedése miatt szakmai bérminimumok megállapítása és bevezetése válik szükségessé.

A vasutas dolgozók besorolási és alapbérrendszeréről folytatott tárgyalásokat a megállapodás mielőbbi megkötése érdekében fel kell gyorsítani, és mielőbb meg kell kezdeni a teljesítményértékelésen alapuló ösztönzési rendszer kidolgozását.

2.3. Jóléti és szociális rendszer

Szakszervezetünk minimális célja a jóléti és szociális rendszer egyes elemeinek, illetőleg ezek reálértékének megőrzése. Régi igény a rendszer korszerűsítése, amely az erre irányuló megállapodás ellenére, a jelenlegi gyakorlat megfelelő elemzésének, az erre alapozott új, számunkra is elfogadható koncepció kidolgozásának hiányában nem valósult meg. Kizárólag ezen hiányosságok pótlása esetén képezhet tárgyalási alapot a rendszer átalakítása.

2.4. Munkakörülmények

Az elmúlt évek MÁV finanszírozási gyakorlatából adódóan a MÁV jelentős belső adósággal rendelkezik nemcsak a műszaki-technikai és infrastrukturális területen, hanem a munkakörülmények vonatkozásában is. A következő időszakban is mindent meg kell tennünk takarékossági okokból elmaradt beruházások fokozatos pótlása érdekében. Ennek megvalósítása céljából továbbra is szorosan együttműködve kell fellépnünk a MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottságával.

Szakszervezetünk számára elfogadhatatlan, hogy a MÁV-nál alkalmazott költségvisszafogó intézkedések az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit veszélyeztessék.

2.5. Kollektív Szerződések

Szakszervezetünk működési területén minden munkáltatónál alapvető követelmény a Kollektív Szerződéssel védett munkahelyek, munkakörülmények megteremtése. A hasonló profillal rendelkező gazdálkodó szervezetek esetében törekedni kell egy minél több munkáltatóra kiterjedő keret-Kollektív Szerződés megkötésére. A már eddig is Kollektív Szerződéssel rendelkező munkáltatóknál minimális cél az eddig elért vívmányok megőrzése.

A közelgő Uniós csatlakozásra is tekintettel, a Kollektív Szerződések továbbfejlesztése részeként, figyelemmel az Uniós országok gyakorlatára, célul tűzzük ki az Mt-ben, illetőleg a Kollektív Szerződésekben rögzített általános munkaidő mértékének csökkentését.

2.6. Munkaügyi és nemzetközi kapcsolataink

Az elmúlt ciklus idején az érdekegyeztetés valamennyi szintjén (országos, ágazati, vállalati szint) tartalmilag mélypontra süllyedt a szociális párbeszéd. A 2000-2002. évre kötött hároméves megállapodásban megcélzott vállalati munkaügyi kapcsolatok megvalósítása mellett hazánkban is meg kell teremteni az Uniós gyakorlatnak megfelelő ágazati szociális párbeszéd rendszerét.

A Közlekedési Dolgozók Európai Szövetségéhez (ETF) történő csatlakozásunk megteremtette a lehetőségét az EU szintű szociális párbeszédben való részvételre. A csatlakozásig terjedő időszakot, a kétoldalú kapcsolatainkat is felhasználva, tapasztalatszerzésre, a megfelelő szintű EU kompatibilis szakmai ismeretek megszerzésére kell felhasználni.

2.7. A rétegszervezetek által képviselt tagjainkkal kapcsolatos kiemelt feladataink

2.7.1. A Vasutasok Szakszervezete kiemelt feladatának tekinti, hogy mielőbb állandó érvényű (stabil) nyugdíjrendszerben valósuljon meg a nyugdíjak évenkénti emelése a nettó bérkiáramlással azonos mértékben.

Szükségesnek tartjuk az átlagkereset és az átlagnyugdíj, valamint a minimálbér és minimális nyugdíj közötti különbség jelentős mértékű csökkentését.

Szorgalmazni fogjuk általában is, de különösen a nyugdíjasok egészségügyi ellátásának és szociális helyzetének javítását a vasút-egészségügy helyzetének javításán keresztül is.

Támogatjuk a VSz Országos Nyugdíjas Szervezetének az országos érdekvédelmi szervezetekkel (MszOSz, NYOK), a vasutas nyugdíjas klubokkal kialakult jó kapcsolatának további erősítését, valamint a társ vasutas szakszervezetekkel történő kapcsolatok kiépítésére, valamint a vasutas hagyományok megőrzésére irányuló törekvéseit.

Elősegítjük, hogy a MÁV Rt. a szociálpolitikai intézkedéseinek meghozatalánál megismerhesse a nyugdíjasokat érintő megállapodásokat, amelynek a VSz részese.

2.7.2. A VSz az elkövetkezendő időszakban is változatlanul támogatja a nők esélyegyenlősége mind teljesebb körű megvalósítását.

Ennek megvalósítása érdekében támogatjuk az esélyegyenlőségi törvény megalkotását, az esélyegyenlőségi bizottságok MÁV-nál történő létrehozását.

Támogatjuk a VSz Női Tagozatának azt a kezdeményezését, amely stabil, reálértékét megőrző, igazságos, valamennyi család helyzetét javító gyermektámogatási rendszer megvalósítását célozza, valamint azt, amely a családi pótlék és a GYES összegének emelésére irányul.

2.7.3. A Vasutasok Szakszervezete a jövőben is támogatja a fiatalok szakszervezeti szervezkedését, problémáinak megoldását. A fiatalok a megszerzett korszerű tudás birtokában korosztályukra jellemző dinamizmussal, az átlagosnál nagyobb mobilitásukkal és az ismereteik továbbfejlesztésére való fogékonyságukkal a jövőt tekintve az egyik legfontosabb réteg a Vasutasok Szakszervezetében. Ezért is kiemelt fontosságot tulajdonítunk a fiatal generációval való törődés keretén belül annak, hogy a fiatalok számára megvalósuljon az életpályájuk tervezhetősége, tanulmányaik támogatása, beilleszkedésük, pályakezdésük segítése, otthonteremtésük támogatása úgy a lakás, mint a gyermekintézmények igénybevételekor, valamint üdültetéseikkor. Mindezek érdekében szükségesnek tartjuk a fiatalok bevonását a döntések előkészítésébe és meghozatalába, ennek érdekében szervezzük tisztségviselővé válásukat, valamint képzésüket is. A sajátos érdekek megjelenítése önálló szervezeti keretek között az ifjúsági tagozat révén valósulhat meg, melyhez a Vasutasok Szakszervezete minden erkölcsi és anyagi támogatást biztosít.

3. A Vasutasok Szakszervezetének viszonya a társ szakszervezetekhez

A Vasutasok Szakszervezete a kölcsönös együttműködés elve alapján tesz eleget a Munka Törvénykönyvében és az Alapszabályában előírt együttműködési kötelezettségének, amelynek célja a vasutasságnak, mint egésznek szakmai alapú érdekvédelme.

Fel kell lépni mindazon „szakszervezetek" ellen, akik érdekvédelmi tevékenységükben nem függetlenek a munkáltatótól, amelyek tevékenysége a munkavállalók valódi érdekvédelme helyett a munkavállalók, szakszervezetünk által eddig elért eredmények ellen irányulnak.

4. A Szakszervezet belső működési feltételei

A szakszervezeti munka alapja és célja az érdekvédelmi feladatok maradéktalan ellátása, melyhez az erőt a tagság támogatása jelenti. Az érdekvédelmi munka hatékonyságát kell szolgálnia a struktúrának és a jogköröknek, mindez azt jelenti, hogy a környezet változásával összefüggően állandóan elemezni kell és megfelelő célirányos válaszokat kell adni a struktúra változására, az új kihívásokra. Mindezekhez kell alakítani a munkaszervezet struktúráját, fő- és melléktevékenységét, a személyi és tárgyi feltételeket. Különös tekintettel kell lenni a tisztségviselők és az utánpótlás oktatására és képzésére, valamint a közgazdasági és jogi szakfeladatok ellátásának színvonalára. Hagyományainkhoz híven az érdekvédelmi feladatainkat szakmailag felkészülten tárgyalások útján kívánjuk elérni, melyhez igénybe vesszük a különböző meglévő egyéb eszközöket nyilvánosság, nyomásgyakorlás, jogi utak is. Természetesen elengedhetetlennek tartjuk képviselt álláspontunk érvényesítése érdekében akcióegységünk megteremtését.

Az eredmények eléréséhez az eddigieknél jobban fel kell használni a törvényben biztosított ellenőrzési lehetőségek felhasználását úgy munkaügyi, mint munkavédelmi területeken, emellett az üzemi tanácsokban, a közalkalmazotti tanácsokban, a felügyelő bizottságokban, valamint az MRP szervezetekben meglévő befolyásunkat is.

Tagjaink számára az érdekvédelmi munka eredményeinek, gondjainak folyamatos ismertetésén túl konkrét szolgáltatások biztosításával kell a szervezethez való tartozás előnyeit felmutatni. Ilyenek: a különböző élet-, balesetbiztosítási lehetőségek, a vásárlói kártyák, a szervezett üdültetésben, valamint a jogsegélyben való részvétel mellett az esetenkénti támogatási formák, árvíz, egyéb segély. A kiemelkedő munkát végző tagjaink számára az eddig jól bevált erkölcsi ösztönzési rendszer továbbfejlesztését szorgalmazni kell.

Vasutasok Szakszervezete XV. Kongresszusa

A Vasutasok Szakszervezete Alapszabálya

(tervezet)

A Vasutasok Szakszervezete jogfolytonosságát az önálló vasutas szakszervezeti mozgalom kezdetétől 1896-tól számítja. A pártoktól független, önálló szervezetként képviseli és védi tagjainak érdekeit.

A Vasutasok Szakszervezete feladatait, szervezeti felépítését, működési rendjének szabályait, tagjainak és szervezeteinek jogait, valamint kötelezettségeit a jelen alapszabályban rögzíti.

I. Általános meghatározások

1. A szervezet neve: VASUTASOK SZAKSZERVEZETE (rövidítése: VSz)
2. Székhelye: Budapest
3. Működési területe: a Magyar Köztársaság.
4. Szimbóluma és pecsétje: aranyszínű körben, aranyszínű szárnyaskerékkel áttört antikmetszésű, kékszínű „V" betű, a csúcsánál az alapítás éve, felette félkör alakban olajág. Kör alakú pecsétjén a felirati körön belül szárnyaskerékkel áttört antikmetszésű „V" betű.
5. Képviselői: elnök, alelnökök
6. Lapja: a Magyar Vasutas
7. A Vasutasok Szakszervezete alapító tagja a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének.
8. A Vasutasok Szakszervezete tagja az ETF-nek.

II. Általános szabályok

1. A Vasutasok Szakszervezete demokratikus felépítésű és önkéntes tagsági viszonyon nyugvó ágazati-, szakmai érdekvédelmi és érdekképviseleti társadalmi szervezet, amely szövetségi jelleggel működik. Szociális, kulturális, szabadidő-sport, üdültetési, képzési, jogszolgálati és önsegélyező feladatokat is ellát. Az alaptevékenysége gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében vállalkozási tevékenységet is folytathat.
2. A Vasutasok Szakszervezete jogi személy.
3. A VSz tagjai lehetnek mindazon természetes személyek, akik élet- és munkakörülményeikhez kapcsolódó érdekeik képviseletével ezt a szervezetet bízzák meg, és akik a VSz Alapszabályát magukra nézve kötelezően elfogadják.
4. Azoknak a munkáltatóknak felsorolását, amelyeknél a Vasutasok Szakszervezete a képviseletére jogosult szervet működtet, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik, a VSz SzMSz-e tartalmazza.
5. A VSz a működési területén tevékenykedő, önállóan bejegyzett más munkavállalói érdekképviseleti és egyéb – a tevékenységét elősegítő – szervezetekkel együttműködésre törekszik.

III. A Vasutasok Szakszervezete célja

1. Biztosítsa tagjai élet- és munkakörülményeinek, életszínvonalának folyamatos javítását.
2. Elősegítse a munkavállalói és társadalmi szolidaritás erősödését.
3. Megteremtse a VSz-hez tartozó munkavállalók, nyugdíjasok, tanulók és a munkanélküliek érdekvédelmének, érdekképviseletének, érdekérvényesítésének egységét, fellépjen a szakszervezeti mozgalom megosztottsága ellen.
4. Elismertesse a vasúti, valamint a gazdasági társaságok más irányú tevékenységével is összefüggő munka társadalmi helyét és szerepét.
5. Segítse tagjai oktatását, szociális ellátását, üdültetését, valamint kulturális és sporttevékenységét.

IV. A Vasutasok Szakszervezete működésének alapelvei

1. Demokratikus felépítés és demokratikus működés.
2. Tagjai véleményének megismerése, érdekeinek feltárása és érvényesítése.
3. A szervezet programjának végrehajtása és határozatok következetes betartása, betartatása.
4. Nyitottság, nyilvánosság, szolidaritás.
5. Az alapszabályban rögzített tagsági díjból, természetes és jogi személyek adományaiból és egyéb bevételekből való működés.
6. A döntéshozó testületek, illetve jogosított tisztségviselők, kizárólagosan egy-egy területi, szakmai, vagy rétegcsoportot érintő kérdésben az érintett csoport véleményével ellentétes döntést előzetes egyeztetés nélkül nem hozhatnak. A döntéshozatal módját az SzMSz tartalmazza.
7. A VSz működését a tagság közvetlenül, illetve választott képviselői útján ellenőrzi.

V. A tagság feltételei és a tag felvétele

1. A VSz-be történő belépés önkéntes, írásos belépési nyilatkozattal történik. A szakszervezeti tag felvétele a belépési nyilatkozat aláírásával és az első tagsági díj befizetésével válik érvényessé.
2. A tag felvételéről az alapszervezet dönt, a szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint.

3. Jogfenntartó és tagfenntartó szakszervezeti tagság.

Szakszervezeti tagságát fenntarthatja, aki sorkatonai, vagy alternatív szolgálatot teljesít, GYED-ben, vagy GYES-ben, továbbá terhességi és gyermekágyi segélyben részesül, önhibáján kívül munkanélkülivé válik.

A jogfenntartó tagot megilletik a tagsági jogok és terhelik a tagsági kötelezettségek.

Kérelmének alapszervezeti elfogadása esetén tagfenntartó az, aki olyan munkahelyen dolgozik, illetve tanul, ahol nincs szakszervezet, vagy munkaviszonyhoz nem kötődő magánvállalkozói, szabadfoglalkozású tevékenységet folytat, továbbá hosszabb időn keresztül külföldön él és a tagfenntartói tagdíjat fizeti.

A tagfenntartó a tagsági jogokat nem gyakorolhatja és a tagok számára biztosított juttatásokban nem részesül.

4. A tagdíj mértéke

a) A szakszervezeti tagdíj alapja a szakszervezeti tagok fő munkaviszonyából származó bruttó keresete, illetve/és táppénze.

b) A havi tagdíj mértéke az a) pont szerinti mindenkori bruttó kereset és táppénz együttes összegének 1%-a.

A tagdíjfizetés rendjét és módját a VSz SzMSz-e szabályozza.

c) Tanulók havi tagdíja : 10,- Ft

d) Tagfenntartó havi minimum tagdíja: a mindenkori minimálbér 0,25%-a

d) Jogfenntartó havi minimum tagdíja: a mindenkori minimálbér 0,5%-a

e) Nyugdíjas tag havi tagdíja:

a. változat a nyugdíj 0,2%-a.

b. változat minimum a nyugdíj 0,1%-a

f) Mentesülnek a tagdíj megfizetése alól:

- a sorkatonai, vagy alternatív szolgálatot teljesítők, a szolgálat időtartamára,
- a közeli hozzátartozó ápolása miatt fizetés nélküli szabadságon lévők a fizetés nélküli szabadság időtartamára,
- a magánerős lakásépítés céljából fizetés nélküli szabadságon lévők a fizetés nélküli szabadság időtartamára.

5. A tagdíj felhasználásának módja:

A szakszervezeti tagok által befizetett, tőlük levont tagdíjak 40%-ának felhasználása az alapszervezet önálló döntési hatáskörébe tartozik, 60%-a a Választmány által évenként jóváhagyandó VSz központi költségvetés keretei között kerül felhasználásra.

A nyugdíjas tagok, illetve jog-és tagfenntartók által fizetett szakszervezeti tagdíjak 100%-ával az alapszervezetek rendelkeznek.

Az ONySz-hez tartozó alapszervezetek, illetve a nyugdíjas szakszervezeti tagok – az ONy Sz Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon – hozzájárulnak az ONy Sz működéséhez.

6. A tagsági viszony és a tagdíjfizetés nyilvántartása

A tagdíjfizetés elismerésének, a tagsági viszony és a tagdíjfizetés nyilvántartásának módját a VSz SzMSz-e szabályozza.

7. A tagsági viszony megszűnése

a) A tag halálával.

b) Kilépéssel:

- az alapszervezet vezetőségéhez benyújtott egyéni írásos kilépési nyilatkozattal.

c) Kizárással:

Az illetékes testületek döntése alapján, ha a tag:

- szándékosan és súlyosan a szakszervezet érdekeivel, törekvéseivel, vagy Alapszabályával szemben cselekszik,
- a kollegalitást és a szakszervezeti szolidaritást durván megsérti, illetve olyan egyébként is kárt okozó cselekményt követ el, amely tagsági viszonyának további fenntartását a szakszervezet tekintélyének csorbítása miatt nem teszi kívánatossá.

A tag kizárásáról az alapszervezet szervezeti- és működési szabályzatában a tag felvételének jóváhagyására jogosult testület dönthet. Felsőbb testületek tisztségviselői esetében a kizárásról az alapszervezet dönt a felsőbb testületek javaslata alapján.

A kizárt tag két éven belül nem vehető fel a VSz tagok sorába. Későbbi esetleges felvételéről az őt kizáró testülettel, illetve az alapszervezettel történt előzetes egyeztetés alapján az Elnökség dönt.

(Folytatás a 16. oldalon)

(Folytatás a 15. oldalról)

A tisztségviselők kizárásának hatásköri szabályai megegyeznek a visszahívás szabályaival. (VIII. fejezet)

d) Törléssel: Ha a tagnak önhibájából tizenkét hónapon túli tagdíjelmaradása van.

A tagsági viszony megszűnése esetén a tag minden joga és kötelessége megszűnik.

Ha a tagnak önhibáján kívül 12 hónapnál kevesebb tagdíjelmaradása van, azt visszamenőleg megfizetheti.

A tagsági jogviszony bármilyen formájú megszűnése esetében a VSz-szel szemben tagdíj-visszatérítési, vagy vagyoni követelési joga nincsen és ilyen igénnyel nem is léphet fel.

A tagsági viszony megszűnéséről a tagot írásban tájékoztatni kell.

8. A tag jogai

Minden tagnak joga van a véleménynyilvánításra a szakszervezet tevékenysége által érintett valamennyi ügyben. Joga van a szakszervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételére, illetőleg jogosult a szakszervezet intézményeit az érvényes szabályozások alapján igénybe venni.

a) A tag jogos érdekeinek védelméért, tanácsért, támogatásért választott tisztségviselőjéhez és a felsőbb szakszervezeti szervekhez fordulhat.
b) Személyesen vagy választott tisztségviselői, képviselői útján részt vehet a szakszervezeti feladatok, állásfoglalások, döntések kialakításában, megvalósításában, azok végrehajtásának ellenőrzésében, értékelésében.
c) Választó és választható, a VSz Választási Szabályzatának feltételei szerint.
d) Javaslattal, véleménnyel, észrevétellel, panasszal fordulhat alapszervezetéhez, de bármely felsőbb szakszervezeti fórumhoz közvetlenül is.
e) Védelmet kérhet és kap minden olyan esetben, amikor szakszervezeti tevékenysége miatt hátrányok érik.
f) Szakszervezeti jogvédelemre jogosult.
g) Meghatározott esetekben intézményes és baleseti segélyben részesül, indokolt esetben pedig szociális segélyt igényelhet. Az alapszervezet által fizethető segély mértékét és odaítélésének módját a VSZ Segélyezési Szabályzata alapján készített helyi segélyezési szabályzatok tartalmazzák.
h) Kiemelkedő szakszervezeti munkájáért kitüntetésben, vagy más erkölcsi elismerésben részesülhet. A kitüntetés adományozásának módját a VSz Kitüntetési Szabályzata tartalmazza.
i) Megismerheti az alapszervezet pénzügyi helyzetét, gazdálkodását és választott tisztségviselői révén a szakszervezet vagyoni helyzetéről tájékozódhat.
j) Kezdeményezheti bármely választott tisztségviselő visszahívását.
k) A tag fenti jogait nem gyakorolhatja, ha a tagdíjfizetési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget.

9. A tag kötelességei:

a) A VSz Alapszabályának megismerése, betartása és az annak szellemében való cselekvés.
b) Az Alapszabályban rögzített mértékű tagdíj rendszeres fizetése.
c) A szakszervezeti célok elérésében való közreműködés.
d) Együttműködés tagtársaival.
e) A szakszervezet szervezeti életében legjobb tudása szerinti részvétel, tisztségviselőként a testületek határozatainak maradéktalan végrehajtása, betartása. Minden, a szakszervezeti mozgalomnak kárt okozó magatartástól való tartózkodás.

VI. Szervezeti felépítés

1. Alapszervezetek

a) A VSz szervezeti rendszerének önálló költségvetést készítő alapegysége, melyet az egymással érdekközösséget vállaló szakszervezeti tagok, illetve csoportjaik hoznak létre.
b) Létrehozható munkahelyen és lakóterületen.
c) Az alapszervezet létesítése, összevonása, szétválása az illetékes testületek indítványával, a pénzügyi szabályok betartásával a szervezetpolitikai feladatot ellátó középszerv javaslatára az Elnökség határozatával történik.
d) Az alapszervezet legfelsőbb fóruma lehet a taggyűlés, vagy az a fórum, amelyet az alapszervezet szervezeti- és működési szabályzatában meghatároz.
e) Az alapszervezet operatív testülete a szakszervezeti bizottság.
f) Az alapszervezet tisztségviselőit a tagság, vagy küldöttei választják meg.
g) Amennyiben az alapszervezet a fizetési kötelezettségeinek nem tesz eleget, az Elnökség vizsgálatot kezdeményez és az alapszervezet felelős vezető tisztségviselőjét funkciójából a vizsgálat időtartamára, maximum 60 napra felfüggesztheti.
h) Az alapszervezet a VSz-ből , a VSz ONySz-ből nem válhat ki.
i) Az alapszervezet jogutód nélküli megszűnése esetén annak vagyona a VSz tulajdonába megy át.

1.1. Az alapszervezet jogai:

a) Gyakorolni a munkáltatói jogokat az alapszervezeti részesedésből fizetett tisztségviselők és alkalmazottak felett.
b A felsőbb testületekbe önállóan, vagy más alapszervezetekkel együtt küldöttet választani, munkáját értékelni, képviseleti eljárásra felhatalmazni, beszámoltatni, illetve visszahívását kezdeményezni.
c) Konkrét ügyekben, konfliktushelyzetben a VSz koordinációs lehetőségeit és támogatását igényelni.
d) Igénybe venni a VSz által biztosított szakértői segítséget, oktatást, adatszolgáltatást, üdülést, sajtónyilvánosságot és egyéb szolgáltatásait.
e) Indítványokat, javaslatokat tenni a vezető testületeknek.
f) Tagjai szociális rászorultsága esetén önsegélyezői feladatokat ellátni.
g) Döntéshozatal minden, az alapszervezet hatáskörébe tartozó kérdésben.
h) Kollektív Szerződés megkötése. (MÁV Rt., Gt. és a közalkalmazotti területek alapszervezeteinél!)
i) Helyi Függelék megkötése.
j) Partner gazdasági vezetéssel megállapodásokat kötni.
k) Az Mt.-ben és más jogszabályokban biztosított szakszervezeti jogokat gyakorolni.
l) VSz érdekét szolgáló megállapodások kötése más szervezetekkel.
m) Indokolt esetben tisztségéből felfüggeszteni, illetve visszahívni tisztségviselőit.
n) A vasúti csomópontokon működő alapszervezetek, a közöttük létrejött előzetes megállapodásban rögzített jog- és hatáskörök tisztázását követően az Elnökség egyetértésével csomóponti, illetve regionális szakszervezeti bizottságokat hozhatnak létre.

1.2. Az alapszervezet feladatai:

a) Tagjai egyéni és kollektív érdekeinek képviselete és védelme valamennyi, a munkaviszonnyal, továbbá a szakszervezet működésével összefüggő ügyben.
b) Tagszervezés és tagdíjbeszedés.
c) Felsőbb testületek által meghatározott esetekben küldöttek választása a kongresszusra és más szervezetekbe.
d) Tagjai rendszeres tájékoztatása a szakszervezeti testületek tevékenységéről, a tagság észrevételeinek, indítványainak, állásfoglalásainak továbbítása ezen testületekhez.
e) Az alapszervezeten belül működő helyi tagozati és réteg csoportok munkájának koordinálása, segítése.
f) A felsőbb testületek által ráruházott feladatok elvégzése az alapszervezet működési területén.
g) A tagság igényeinek megfelelő rendezvények szervezése.

1.3. Az alapszervezet köteles:

a) A VSz Alapszabályával, valamint Szervezeti- és Működési Szabályzatával összhangban saját szervezeti, felépítési és működési rendjét a helyi szervezeti- és működési szabályzatában szabályozni.
b) A testületek által jóváhagyott határozatokat végrehajtani.
c) Megválasztani tisztségviselőit, értékelni és ellenőrizni tevékenységüket.
d) Az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően együttműködni a VSz más alapszervezeteivel a szolidaritás elve alapján.
e) A VSz működéséhez, fenntartásához szükséges anyagi hozzájárulást és tagdíjhányadot az Alapszabály által meghatározott mértékben, rendszeresen biztosítani.
f) Tervszerű működéséhez évente költségvetést, gazdasági beszámolót és vagyongazdálkodásáról jelentést, munkájáról beszámolót készíteni, amelyeket az SzMSz-ben megjelölt testület fogad el.

2. Területi (regionális), szakmai és rétegszervezetek, tagozatok:

a) A Vasutasok Szakszervezete érdekvédelmi, érdekképviseleti, valamint területpolitikai munkájának hatékony ellátására:
- középszervezeteket (regionális, szakági)
- szervezetpolitikai feladatokat is ellátó intéző bizottságot,
- szakmai tagozatokat,
- nő tagozatot,
- ifjúsági tagozatot,
- munkaszervezetet működtet.

b) A szervezetek névszerinti felsorolását, jogosultságait, kötelezettségeit a VSz Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti.

3. Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezete (VSz ONySz)

a) A vasutas nyugdíjas szakszervezeti tagok érdekeinek megjelenítését és képviseletét a VSz Országos Nyugdíjas Szervezete látja el.

A változat: KIEGÉSZÜL:

Tagja lehet azon nyugdíjas és házastársa, aki a nyugdíjazását megelőzően a VSz-nek tagja volt.

B változat: NEM KERÜL BE A FENTI KIEGÉSZÍTÉS

b) Tisztségviselőiket a VSz nyugdíjas tagjai közül választják, a választási szabályzat alapján.
c) A Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezete a VSz Alapszabályával és Szervezeti és Működési Szabályzatával összhangban készített önálló szervezeti és működési szabályzat alapján látja el feladatait.
d) A Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezete felépítését, illetve a nyugdíjasok tagdíjfizetésének módját a VSz Alapszabálya alapján az országos vezető testületük határozza meg.

4. A VSz vezető testületei és bizottságai:

A VSz testületei:

a) Kongresszus
b) Felügyelő és Etikai Bizottság (FEB)
c) Pénzügyi Ellenőrző Bizottság (PEB)
d) Választmány
e) Elnökség
f) Érdekegyeztető Bizottságok (ÉB)

5. Kongresszus

A Kongresszus a VSz legfelsőbb képviseleti és döntést hozó testülete. Tagjait a szakszervezeti tagok közvetlenül, vagy képviselőik útján választják. A küldöttek létszámáról, delegálásuk elveiről, módjáról a Választmány dönt.

A küldöttek mandátuma a következő soros Kongresszus küldötteinek megválasztásáig tart.

Cikluson belül megüresedett küldött helyre csak az adott tagság delegálhat új tagot.

Soros Kongresszust négyévenként kell összehívni.

Soron kívüli Kongresszust kell összehívni, ha arról a Választmány 2/3-os többséggel az ok és a cél megjelölésével határoz, vagy a tagság 25%-a írásban, aláírásával az ok és a cél megjelölésével kezdeményezi.

Soros Kongresszusok előtt a VSz valamennyi szervezeténél be kell számolni a végzett munkáról és választásokat kell tartani.

A Kongresszus előkészítéséről és annak időpontjáról a Választmány dönt.

5.1. A kongresszus jog- és hatásköre:

a) Elfogadja, illetve módosítja az Alapszabályt.
b) Dönt a Választmány MÁV Rt-s és Gt-s tagjainak delegálási rendjéről.
c) Dönt az országos és nemzetközi szakszervezeti szövetséghez való tartozás ügyében.
d) Meghatározza a szakszervezet általános célkitűzéseit és programját, vagyongazdálkodásának fő elveit.
e) Megvitatja az adott választási ciklusban végzett munkáról szóló beszámolót, a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság, valamint a Felügyelő és Egyeztető Bizottság jelentését, dönt ezek elfogadásáról.
f) Megválasztja név szerint, titkos szavazással:
- a VSz elnökét,
- 3 alelnökét, (szervezetpolitikai, MÁV Rt. érdekvédelmi, Gt. érdekvédelmi)
- az Elnökség tagjait,
- a Felügyelő és Etikai Bizottság elnökét és tagjait,
- a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság elnökét és tagjait

g) Feloszlathatja a Vasutasok Szakszervezetét, illetve megállapíthatja megszűnését és határoz vagyonáról.
h) Visszahívhatja a VSz elnökét, dönt a tisztségéből történő esetleges felfüggesztésének következményeiről.
i) Dönt az ügyrendjéről.

A Kongresszus határozatképes, ha a szavazásra jogosultak kétharmada jelen van.

A döntéshez szükséges szavazati arányok:
- az a), c), d), g), h) pontokban kétharmados, egyebekben pedig egyszerű többség.
- A fenti jog- és hatáskörök gyakorlásakor:
- kizárólagos jogkörben jár el a Kongresszus: a), d), e) , g), h), i) pont esetén,
- valamint az f) pontban felsoroltak tekintetében a VSz elnök választásánál.

6. Felügyelő és Etikai Bizottság:

Létszáma: maximum 9 fő területi képviseletenként 1 fő
Gazdasági Társaságok 1 fő
Országos Nyugdíjas Szervezet 1 fő

Elnöke és tagjai azon személyek lehetnek, akik feladataikat társadalmi tisztségviselőként látják el. (X. fejezet)

E funkciójuk mellett a VSz-ben más tisztséget nem tölthetnek be.

Munkáját saját maga által készített ügyrend alapján végzi.

Elnöke a választmányi és elnökségi ülések állandó, tanácskozási jogú meghívottja.

Elnöke akadályoztatása esetén az Ügyrendje alapján képviseletével megbízott FEB tagja a választmányi és elnökségi ülések állandó, tanácskozási jogú meghívottja.

6.1. Feladat – és jogköre:

- A választási cikluson belül – az elnöki tisztség megüresedése esetén – tagjai közül elnököt választhat, illetve képviseletével bármely FEB tagot megbízhatja. A megüresedett tagsági helyet kooptálással betöltheti.
- Ellenőrzi a vezető testületek Alapszabály és a Szervezeti és Működési Szabályzat szerinti működését.
- A VSz szervezetei, tisztségviselői, tagjai közötti konfliktusok kivizsgálása, javaslattétel azok feloldására.
- Visszahívás, kizárás kezdeményezése. (ASZ 50. p.)

Megállapításairól, javaslatairól a Választmány dönt.

7. Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság:

Létszáma: maximum 9 fő

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság pénzügyi, gazdasági hozzáértéssel, szakismerettel rendelkező testület.

Elnöke és tagjai nem lehetnek az ellenőrzési területén működő szakszervezeti választott testületnek a tagjai és nem állhatnak szakszervezeti munkaviszonyban.

Munkáját saját maga által készített ügyrend alapján végzi.

Elnöke a választmányi és elnökségi ülések állandó, tanácskozási jogú meghívottja.

Elnöke akadályoztatása esetén az Ügyrendje alapján képviseletével megbízott PEB tagja a választmányi és elnökségi ülések állandó, tanácskozási jogú meghívottja.

7.1. Jog- és hatásköre:

- A választási cikluson belül – az elnöki tisztség megüresedése esetén – tagjai közül elnököt választhat, illetve képviseletével bármely PEB tagot megbízhatja.

A megüresedett tagsági helyet kooptálással betöltheti.
- Előzetesen véleményezi a VSz költségvetés-tervezetét.
- Az évközi módosításokról, beruházásokról, rendkívüli kiadások indokoltságáról, a gazdálkodásról véleményt, illetve tájékoztatót készít a Választmány részére.
- Ellenőrzi a VSz pénzügyi gazdálkodását, számviteli rendjét, tulajdonát, ellenőrzéseivel segíti a gazdálkodás hatékonyságát, a takarékosság szem előtt tartásával.
- Az elnökség felkérésére vizsgálatot tart, amikor a gazdálkodás rendjét, vagy a vagyongazdálkodás szabályait sértő intézkedésre észrevétel, vagy panasz érkezik.

A szabálytalanság megszüntetésére intézkedik, határidőt ír elő, az érintetteknek válaszol és tájékoztatja a Választmányt és az Elnökséget.

8. Választmány: (maximum 35 fő)

- A két Kongresszus között a szakszervezet felsőszintű irányító testülete, amely a Kongresszus és saját határozatai alapján irányítja a szervezet érdekvédelmi, szervezetpolitikai és pénzügyi tevékenységét, kialakítja a VSz munkaszervezetét.
- A Választmány a szakszervezet tagságának és a Kongresszusnak tartozik felelősséggel.
- A Választmány elsődleges feladata, hogy a szakszervezet egészét érintő kérdésekben döntsön.
- A VSz választott testületeit határozataival irányítja.

8.1. Tagjai:

- A VSz Elnöke 1fő
- Középszervezeti titkárok 15 fő
- Országos Nyugdíjas Szervezet delegálása alapján: 3 fő
- Ifjúsági Tagozat delegálása alapján 1 fő
- Nő Tagozat delegálása alapján 1 fő
- MÁV Rt-s szolgálati helyekről: 8 fő
- Gazdasági társaságoktól: 6 fő

összesen max: 35 fő

A Választmány tagjai akadályoztatás esetén csak tanácskozási joggal helyettesíthetők. A kivált delegált tag pótlására az eredetileg delegáló szerv, vagy szervezet jogosult.

8.2. A Választmány kizárólagos jog- és hatásköre:

a) Jóváhagyja a szervezet egészét érintő választási kiírást. Összehívja a Kongresszust, előkészíti annak érdemi munkáját, meghatározza a kong-

(Folytatás a 18. oldalon)

(Folytatás a 17. oldalról)

resszusi küldöttek létszámát, dönt delegálásuk elveiről, megválasztásuk módjáról.

b) Állást foglal a VSz-t érintő szervezeti, politikai, társadalmi és gazdasági kérdésekben.

c) Megalkotja a VSz Szervezeti- és Működési Szabályzatát, amelyben szükség esetén a partner munkáltatói döntési pontokhoz igazodóan rugalmasan változtatja a VSz szervezeti rendjét, az Alapszabály keretei között.

d) Határozattal dönt a korelnök személyéről.

A VSz korelnöke az a köztiszteletben álló személy, aki több évtizedes mozgalmi tevékenysége alapján kivívta a tényleges és nyugdíjas szakszervezeti tagok megtisztelő bizalmát. Jogosult a szakszervezet rendezvényeit látogatni. Képviseleti feladatait a VSz elnökével egyezteti.

e) A választási cikluson belül a Kongresszuson választott tisztségviselőket – a VSz elnöke, a FEB, valamint a PEB elnöke, továbbá a FEB, valamint a PEB tagjai kivételével – visszahívhatja, illetve kooptálhatja.

f) Dönt a VSz éves költségvetéséről, elfogadja az előző év gazdálkodásáról készített beszámolót, beleértve a vállalkozói tevékenységet és a vagyonkezelést is. Jóváhagyja a VSz Pénzkezelési Szabályzatát.

g) Dönt az alapítványok létrehozásáról.

h) Gyakorolja a munkáltatói jogot az Elnökség VSz alkalmazásában levő tagjai felett. Ezt a jogkörét a munkaviszony létesítését és megszüntetését kivéve átruházhatja.

i) Kinevezi a VSz főkönyvelőjét.

j) Konkrét feladatok elvégzésére utasítja az Elnökséget, ellenőrzi és értékeli annak munkáját.

k) Dönt a szervezet működési környezetében bekövetkező változások miatt szükségessé váló szervezet átalakítási intézkedésekről. (középszervezetek létrehozásáról, megszüntetéséről, a választmány tagjai delegálási rendjének indokolt módosításáról.)

l) Meghatározza és ellenőrzi a VSz nemzetközi tevékenységét.

m) Két kongresszus között dönt az országos és nemzetközi szakszervezeti szövetséghez való tartozás ügyében.

n) Elfogadja a szakszervezet Választási Szabályzatát.

o) Dönt a munkaharc akciók meghirdetéséről, illetve más szervezetek által meghirdetett akciókhoz való csatlakozásról.

p) Dönt az elnök tisztségéből történő esetleges felfüggesztéséről.

r) Szükség esetén az Elnökség tagjai közül ügyvezető elnököt választ, max. 90 napos időtartamra. Ezen időtartamon belül a Választmány kiküldi a Jelölő Bizottságot és kitűzi a Soron Kívüli Kongresszus napját.

s) Eljár a jogszabályok által hatáskörébe utalt kérdésekben.

A Választmány akkor határozatképes, ha tagjainak legalább kétharmada jelen van.

A feladatkörébe tartozó pontok közül az a), c), e), f), g), k), o), p) r) pontokban kétharmados többséggel, az m) pontban kétharmados névszerinti szavazással hozza határozatait.

9. Elnökség

Létszáma: 11 fő

Tagjai : VSz elnöke, 3 alelnöke és a megválasztott tagok.

Összetétele tükrözi a VSz belső szervezeti arányait, és a tagság szakmai összetételét.

A Választmány két ülése között a VSz felelős irányító testülete.

9.1. Az Elnökség feladat- és hatásköre:

a) Összehívja a Választmányt, előkészíti annak munkáját, végrehajtja, illetve végrehajtatja határozatait. E tevékenységének ellátása érdekében a VSz szervezetei és tisztségviselői által kötelezően végrehajtandó szervezet-politikai, érdekvédelmi feladatokat határoz meg, illetve koordinálja és ellenőrzi azok megvalósulását.

b) Gondoskodik a választott tisztségviselők jogvédelméről.

c) Meghatározott feladatok ellátására állandó vagy ideiglenes munkabizottságokat hoz létre, ellenőrzi és értékeli tevékenységüket.

d) Beszámoltatja – a választási ciklusban legalább egyszer – a teljes munkaidőben foglalkoztatott tisztségviselőket a végzett munkájukról.

e) Eljár a hozzá előterjesztett konkrét sérelmek, panaszok ügyében.

f) Beszámoltatja a VSz által létrehozott alapítványok kuratóriumait az Alapítvány működéséről, pénzügyi gazdálkodásáról.

g) Elfogadja a szakszervezet Kitüntetési és Segélyezési Szabályzatát.

h) Elfogadja a szakszervezet etikai kódexét.

i) Dönt az alapszervezetek létesítéséről, összevonásáról, szétválásáról.

j) Dönt a Soros Kongresszus előtti beszámolási rendről.

k) A függetlenített tisztségviselők felett a munkáltatói jogokat, illetve korlátozott munkáltatói jogokat a VSz Elnöksége, illetve elnöke gyakorolja. A hatásköri szabályokat a VSz SZMSZ rögzíti.

l) Dönt – alapszervezettel történő előzetes egyeztetés után – a kizárt tag tagfelvételi kérelméről.

m) Eljár a jogszabályok által hatáskörébe utalt kérdésekben.

n) Kinevezi a Magyar Vasutas főszerkesztőjét, valamint munkaszervezetének vezetőit.

Dönt minden olyan kérdésben, melyek nem tartoznak más testületek kizárólagos hatáskörébe.

Határozatképes, ha tagjainak kétharmada jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza.

10. Érdekegyeztető Bizottságok

A Vasutasok Szakszervezete szakági- szakmai és közalkalmazotti szervezetek érdekképviseleti és érdekvédelmi feladatai hatékonyabb ellátása céljából érdekegyeztető bizottságokat működtet.

Az ÉB-k összetételét, feladat és jogkörét, működési rendjét a Vasutasok Szakszervezete Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti.

VII. KÉPVISELETI JOGOSÍTVÁNYOK

A Vasutasok Szakszervezetét a partner szerveknél és intézményeknél az Elnökség tagja a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott feladatelhatárolás alapján képviseli. A képviseleti jogkör eseti megbízás alapján a szakszervezet más tisztségviselőjére is átruházható.

VIII. VISSZAHÍVÁSI ELJÁRÁS

Célja: a választott tisztségviselő mandátumát, tisztségét az arra jogosult testület – egyszerű szótöbbséggel hozott – határozatával a választási ciklus letelte előtt megszüntesse. Ennek részletes szabályozását az SzMSz tartalmazza.

IX. HATÁROZATHOZATAL ÉS JOGORVOSLAT

A VSz Alapszabályban meghatározott szervek döntéseiket sorszámozott, a döntéshozatal időpontját, (évet, hónapot, napot) valamint a döntést hozó szervet megjelölő, indokolt határozati formában hozzák meg.

A határozat ellen általában fellebbezni nem lehet.

A fenti szervek nem kötelező jellegű, ún. ajánlásokat adhatnak közre, iránymutatás céljából.

Az ajánlás betartása a tagoknak nem kötelező.

Az Elnökség a VSz valamennyi testülete által hozott – és tudomására jutott – (kivétel a Kongresszus) törvénysértő, valamint a VSz belső szabályaival, érdekeivel ellentétesen meghozott határozatra köteles felhívni a Választmány figyelmét, amely azt felügyeleti jogkörében eljárva megsemmisíti.

A tagot egyénileg érintő határozat ellen a VSz belső szervezetén belül az érintett tag jogosult a felettes szervhez fellebbezéssel élni.

Az alapszervezet által hozott határozat ellen a középszervhez, a középszerv által hozott határozat ellen az Elnökséghez, az Elnökség által hozott határozat ellen a Választmányhoz lehet fellebbezést benyújtani.

A fellebbezést a határozat tudomására jutástól 15. naptári napon belül írásban kell benyújtani. A határozatot a felettes szerv a felterjesztést követő 30 napon belül köteles elbírálni.

A határozatot a másodfokú, jogerős elbírálásig végrehajtani nem lehet.

A határozat hozatalának módját, a belső jogi hierarchiát, valamint a fellebbezéssel kapcsolatos további feltételeket és az eljárási rendet a VSz SzMSz tartalmazza.

Az előzőekben rögzített előírásokon felül bármely tag a VSz bármely szervének törvénysértő határozata ellen a bírósághoz fordulhat a társadalmi szervezetekről szóló 1989. évi II. törvény alapján.

X. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A VSz tisztségviselője az a tag, akit az arra jogosultak a Választási Szabályzatban előírt módon megválasztottak, delegáltak.

A VSz társadalmi tisztségviselője az a tag, aki szakszervezeti tevékenységét nem teljes munkaidőben látja el.

A VSz függetlenített tisztségviselője az a tag, aki szakszervezeti tisztségét teljes munkaidőben látja el és rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségét a Vasutasok Szakszervezetében teljesíti. Ennek elbírálása szempontjából teljes munkaidőben való foglalkozásnak minősül: kirendelés, VSz-szel fennálló munkaviszony, folyamatos – az adott hónap munkanapjainak felét elérő – kikérés.

A Vasutasok Szakszervezetében a választott szakszervezeti tisztségek felsorolását a Vasutasok Szakszervezete Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Jelen Alapszabály a Vasutasok Szakszervezete XV. Kongresszusa által 2003. április ..... napján történt elfogadással lép hatályba.

MSZOSZ-Díjas

A Batsányi János Művelődési Központ

INTERJÚ ZENTAI GÁBORRAL, A TAPOLCAI VASUTAS INTÉZMÉNY IGAZGATÓJÁVAL

AZ MSZOSZ *Művészeti és Kulturális Díját* évente a számos jelölt közül mindössze tizenöten vehetik át. Közművelődés kategóriában a 2002-ben kiosztott két díj közül az egyiket a Tapolcán található *Batsányi János Művelődési Központnak* ítélték oda. A díjat 2002. április 30-án *Zentai Gábor*, az intézmény igazgatója vette át, akivel a díjhoz vezető útról beszélgettünk.

MSZOSZ -Díj

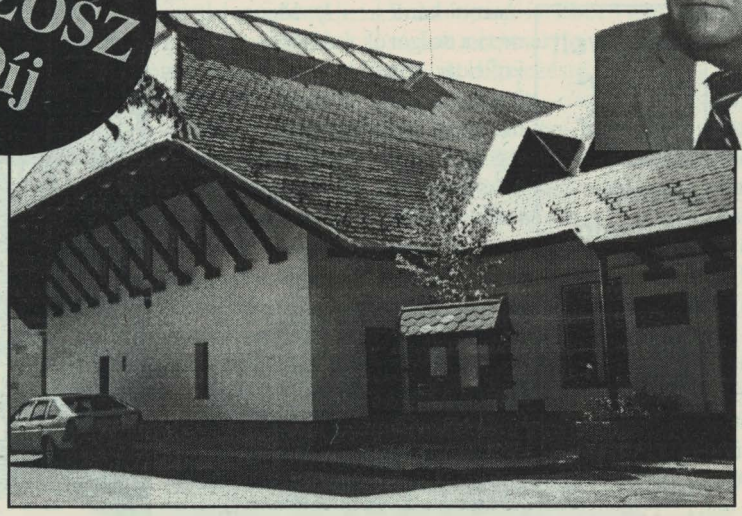

– A jelenlegi művelődési központ helyén az 1920-as években alakultak meg az első vasutasklubok, amelyek több-kevesebb sikerrel egészen 1946-ig működtek, amikor egy intézménnyé vonták össze azokat. A *Batsányi János Művelődési Központ* 1996-ban ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. Mivel Tapolca az 1900-as évek elejétől vasutas-város, így az énekkar, a tánccsoport, a fúvószenekar és a színjátszó-kör adták a művelődési központ kulturális gyökereit. Az intézmény jelenleg is teljes egészében a MÁV Rt. tulajdonában van, és a Vasutasok Közművelődési egyesületének egyik jelentős tagja. Ezzel együtt az elmúlt évtizedek alatt, a legnehezebb időkben is mindig példát mutatott, hogy miként tud egy művelődési ház kapcsolatot tartani egy településsel, és hogyan válik annak meghatározó részévé.

● Mióta vezeti a művelődési központot?

– 1964 óta lakom Tapolcán, és ideköltözésem óta mindig kapcsolatban voltam a kultúrával. 1974-ben lettem a művelődési központ igazgatója. A tartalmi munkák folyamatos szinten tartása és korszerűsítése mellett a legutóbbi időkben a túlélés jelentette a legfőbb feladatot. Nem véletlen, hogy mindig akadtak segítőtársak, akik nélkül nem lehetett volna ezt az intézményt sikeresen működtetni. Hogy csak néhányukat említsem név szerint: *Nagy Lászlóné, Fekete Lajos, Szalay Sándorné, Németh Ferenc, Török Hilda* és *Boda Éva* tettek és tesznek meg mindent sikereink érdekében. Sokat köszönhetünk a vasutasoknak, a vasutas szakszervezeteknek, és nem utolsósorban a város lakóinak.

● Említette a túlélésért folytatott küzdelmet. Mennyire stabil most a művelődési központ helyzete?

– Nyugodtan mondhatom, hogy átszervezésekkel sikerült talpon maradnunk. Amikor a támogatók köre csökkent, akkor is vezető szerepet játszottunk a kultúrában, és ehhez a város vezetése, az érintett üzemek, vállalatok és vállalkozások támogatását is megkaptuk. Az átszervezések előtt tizenhatan dolgoztunk itt, jelenleg már csak heten vagyunk. Az átszervezéssel együtt járt a közművelődési célok konkrétabbá tétele, a feladatok ésszerűsítése, hatékonyabb *„lebontása"*. Elsősorban a vasutasság, de ugyanúgy a város lakosságának és értelmiségének szolgálatában is állunk.

● Számomra szokatlanul szerényen húzódik meg az intézmény közel a város széléhez, ugyanakkor a szerény külső ugyancsak szép belsőt takar.

– A művelődési központot a mai napig kétszer, 1976-ban és 1986-ban építettük át. A színháztermünkre vagyunk a legbüszkébbek, ahol az elmúlt húsz évben több, mint kétszázhuszonöt előadást tartott a veszprémi Petőfi Színház. Továbbá minden évben legalább öt-hat filharmóniai hangversenyt, mintegy tíz-tizenkét országos hírű művész kiállítását, és új tehetségek bemutatását szervezzük meg. Helyet kaptak itt helyi társadalmi-politikai rendezvények, országos és nemzetközi találkozók, illetve megyei szintű programok is. A Balaton közelsége lehetővé teszi számunkra a balatoni nyár programjaiba való bekapcsolódást is. Ezen kívül gyakran külföldi együtteseket hívunk Tapolcára és cserelátogatásokat is szervezünk. Pillanatnyilag harminckét csoportunk és közösségi civil szerveződésünk működik, ezerkétszáz állandó taggal.

● Bemutatna ezek közül néhányat?

– Külön kiemelem országos hírű csoportjainkat: a *Vasútmodellező Kört, a Vasutas Világjárók Körét, a Batsányi Táncegyüttest, a száznegyven tagot számláló Nyugdíjas Klubunkat, Pávakörünket, valamint a Batsányi Kórust.* Táncegyüttesünket Európa díjjal tüntették ki. Csoportjaink nemzetközi megmérettetéseken is méltón képviselik a magyar vasutasokat. Művelődési központunk igyekszik lépést tartani változó korunkkal is. A bélyeggyűjtő körtől a reiki gyógyítóklubon és a fitness klubon át a rock-zenekarig ki-ki megtalálhatja nálunk az érdeklődésének megfelelő programokat.

● Miközben végigjártuk az épületet feltűnt, hogy most, a nyár közepén, a legnagyobb kánikulában is folyik valamilyen tanfolyam az egyik teremben.

– Igen jelentős helyet foglal el az intézmény tevékenységében az ismeretterjesztés, a TIT-szervezet munkája. Fontos szerepet kapunk a felnőttoktatásban és támogatjuk a munkanélküliek képzéseit is. Nálunk az általános iskola hetedik-nyolcadik osztályos vizsgára való felkészítéstől kezdve a számítógépes oktatásig minden megtalálható. Ez részint annak a sajátos helyzetnek is köszönhető, hogy Tapolca város történelme során sohasem volt önkormányzati tulajdonú és fenntartású művelődési háza. Tradicionálisan a Batsányi János Művelődési Központ meghatározó jelentősséggel hat a város közéletére. Ugyanis nem csak befogadója, hanem jelentős részben tervezője, előkészítője és lebonyolítója is ezeknek az eseményeknek.

● Valóban szépek az eredményeik, amit a díj is mutat. Gratulálok! Az elmúlt tíz-tizenkét évben nem volt könnyű fenntartani egy ilyen intézményt. Mi ad erőt ehhez?

– Egy-egy probléma megoldása megsokszorozza az erőnket, és nap-mint nap megújulva szállunk harcba a fennmaradásért. Az optimizmusom nem kopott meg az idők során, ami a vasutasoknak éppúgy köszönhető, mint a város lakosságának. Évente közel száznegyven-ezren fordulnak meg rendezvényeinken. Munkatársaimnak és nekem elég, ha erre gondolunk, és az MSZOSZ-Díj – amit nagyon köszönünk – pedig ráadás. Mindebből talán érthető, hogy miért vagyok optimista.

K.Sz.

A szakszervezetek jövőjének problémái

E cikknek nem célja előgyártott válaszok megfogalmazása, sokkal inkább a nem is olyan távoli jövőben a szakszervezetek elé tornyosuló kérdések, problémák megválaszolásán való gondolkodás, a problémamegoldás lehetséges változatainak felvetése. Egy neves államférfiú így beszélt a jövőről, ami mindig fenyegető gyorsasággal közeledik: *„A jövő napról napra közeledik, így nem ad alkalmat a késlekedésre."*

A törvény minden országban, így hazánkban is rögzít szakszervezeti jogokat, teljes mértékben azonban nem tekinti alkotmányos jognak, mint például Angliában. Az alkotmányba foglalt munkajog csak alapelveket fogalmaz meg, a konkrét megvalósulását már munkajogi normák határozzák meg. Ez vonatkozik a szakszervezetek tevékenységére is.

A törvényi meghatározottság természetesen a szocializmus körülményei között sem valósulhattak meg. Például hiába volt törvényben rögzítve a munkához való jog, mégis volt munkaerőpiac és ezt csak befolyásolni tudta pl. a Munkaügyi Minisztérium. Azonban ma is érvényben van a hátrányos megkülönböztetés fogalma a munkaerő alkalmazásakor, sokszor nem érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő bér elve. Jellemzően a munkajogról szóló szakirodalom is többféle értelmezésben tárgyalja a *„rugalmas"* munkajogi törvények legtöbbjét. A szociális megfontolásból született munkajogok, pl. a rokkantság, a nyugdíjjogosultság, a csökkent munkaképességűek más munkakörben foglalkoztatása, az egészséges munkakörülmények munkáltatóval szembeni követelménye elvileg ma is érinthetetlen, legalábbis elvileg az. Ugyanakkor vonatkoztatható a sztrájk és szervezkedési jogra.

A munkajog hazánkban nem harmonizál még az Európai Unió országaival sem...

Ám történt közben egy rendszerváltás, jelentős külföldi tőke áramlott az országba. A munkajog hazánkban nem harmonizál még az Európai Unió országaival sem, nem beszélve Japánról, Oroszországról és más országokról.

A magyar demokrácia kiteljesedésének egyik legfontosabb, a legszélesebb rétegeket érintő feladata lenne a munkajogot közvetlenül képviselő szakszervezetek működési elveinek alkotmányba rögzítése. Ez ügyben fontos lenne a különféle szakszervezetek vezetőinek, tagjainak véleményét kérni, néhány elvileg még nem teljesen tisztázott, gyakran köznapian gyakorlatiasnak tűnő kérdésben álláspontjukat megismerni.

A megkérdezettek válaszolhatnának néhány, itt még csak vázlatszerűen megfogalmazott kérdésre: *1)* Mennyire ismert a dolgozók számára az, hogy a kollektív szerződés, amely munkajogaikat védi, a szakszervezetek harcának eredménye, ami erkölcsileg indokolná a szakszervezethez való tartozást? *2)* Elképzelhetőnek tartja a múltban gyakorlatban hagyományként meglévő kötelező szakszervezeti tagságot, mely a munkábaállás feltétele volt (pl. a nyomdaiparban, sok vasas üzemben), vagy úgy véli, ez sértené a dolgozó demokratikus szabadságjogait? *3)* A tagdíj járulékokkal együtt történő levonása mennyire elfogadott a munkahelyen, mennyire tekintik a dolgozók kényszerűnek, vagy a szakszervezeti munka egyszerűsítésének tartják, vagy esetleg éppen a bizalmival tartott kapcsolat természetes, és sok helyütt hagyományos formájának tekintik? *4)* Az eddigi gyakorlattól eltérően helyeselné-e a tagság, ha a politikai pártokkal történő megállapodásokat a vezetők csak a tagság alulról jövő jóváhagyása alapján kötnék meg? *5)* Mit gondolnak Magyarország európai uniós csatlakozása utáni helyzetükről, ismerve a nem egyenlően fejlett országokban eltérő szociális viszonyokat? Milyen elképzelésük van az Unión belül megvalósítandó szociális harmonizációról? *6)* Mi a véleménye a dolgozóknak a szakszervezetek nemzetközi együttműködésének hatékonyságáról· érdekvédelmi vagy érdeksérelmi ügyekben? *7)* A szakszervezeteknek van-e elképzelésük a munkahelyen kívül dolgozók, illetve az idénymunkások érdekvédelmi problémáinak kezeléséről? *8)* Látja-e a szakszervezet szükségét annak, hogy az utóbbi időben elhanyagolt állampolgári és szakszervezeti jog ismertetésére megfelelő formákat alakítson ki?

Hiába volt törvényben rögzítve a munkához való jog, mégis volt munkaerőpiac és ezt csak befolyásolni tudta pl. a Munkaügyi Minisztérium

ma is érvényben van a hátrányos megkülönböztetés fogalma a munkaerő alkalmazásakor, sokszor nem érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő bér elve...

Új sorozat

A fenti javaslatok természetesen kibővíthetők sajátos területi problémákkal a változó világban végzendő szakszervezeti munka látóterének szélesítése érdekében. A felvetett kérdésekkel kapcsolatos válaszokért felkeressük az ügy iránt érdeklődőket.

Kardos István

Csökkent a sztrájknapok száma az SNCF-nél

A statisztika kimutatja, hogy 2002. év első öt hónapjában alkalmazottanként 0,06 napot tett ki a sztrájkban eltöltött idő a francia vasútnál. Összehasonlítva az előző év azonos időszakával, ez hatszor kevesebb sztrájknapot tesz ki. Ez a szám 18 év óta a legkisebb megállapított mérték.

Az SNCF elnöke – *Louis Gallois* – a rádió kérdésére óvatosan nyilatkozott: „Ebben a tekintetben jelenleg történelmi mélyponton vagyunk. Remélem ez jelzésértékű, és a jövőben is ki fog alakulni olyan társadalmi párbeszéd a szakszervezetekkel, miáltal elkerülhetők lesznek a sztrájkok kezdeményezései."

A francia vasútnál rövidesen kerekasztalhoz ülnek az igazgatóság, a szakszervezetek képviselői az aktuális bérkérdések egyeztetésére. Ez lesz az első próbája annak a reménynek, amelyet az elnök megfogalmazott.

Ismeretes, hogy Franciaországban a szakszervezetek komoly erőt képviselnek a dolgozók érdekvédelménél. Számos esetben értek el sikereket a kormánnyal folytatott tárgyalásokon, és különösen a CGT (szakszervezeti szövetség) képvisel nagy tekintélyt az általa kezdeményezett bér– és egyéb szociális követelésekre vonatkozó tárgyalásokon.

Hajós Béla

(Rail et Transports, 2002. június 26.)

A jó kormányzásról

„NE RÓLUNK, NÉLKÜLÜNK, HANEM VELÜNK, ÁLTALUNK."

A Medgyessy-kabinet gyors megalakulása után azonnal munkához látott. A lassúság, a körülményeskedő pepecselés, a döntésképtelenség helyett az imponáló aktivitást választva, mindennap tettrekészségről tesz tanúbizonyságot.

Hetven ország liberális pártjainak több, mint 400 küldötte, 2002 márciusában arról tanácskozott Budapesten, hogy – a szabadelvű álláspont szerint – mit jelent a *„jó kormányzás"*; vagyis hogyan hat a gazdasági, társadalmi és politikai szabadság a fejlődés menetére. A Liberális Internacionálé (Ll)51. kongresszusán elhangzott felszólalások, viták igyekeztek megfelelő választ adni a kérdésre.

Az SZDSZ-t képviselő *Magyar Bálint* kilenc fő szempont köré rendezte álláspontját a *„jó kormányzásról."* Úgy vélte, hogy a liberális hitvallás szerint a mindenkori kormánynak önkorlátozónak, felelősnek, számonkérhetőnek, átláthatónak, semlegesnek, igazságosnak, decentralizáltnak kell lennie és képesnek arra, hogy a szabadság és a biztonság értékeit összhangba hozza egymással. A politikus elmondta, hogy ha egy kormányzat nem önkorlátozó, akkor megpróbálja maga alá gyűrni a demokratikus intézményeket. Az olcsóság pedig adócsökkentő kormányzatot jelent, amely csak annyi pénzt vesz el az állampolgároktól, amennyire mindenképpen szüksége van, és csak a valóban rászorulókat támogatja. Az ilyen kormány ugyanis bízik az emberekben, náluk hagyja a pénzt, hogy ők költsék el.

Ha e kritériumok tükrében nézzük a nemrég leköszönő, vereséget szenvedett, magát polgárinak nevező kormány négyéves működését, akkor – szemben az önmagáról kiállított kitűnő bizonyítványával – megállapíthatjuk, hogy messze nem felelt meg a fenti követelményeknek, jóllehet a Fidesz – mielőtt a MIÉP-pel összekacsintó jobboldali konzervatív párttá vált – maga is liberális pártként definiálta magát, s tagja volt a Liberális Internacionálénak, amelyben *Orbán Viktor* alelnöki funkciót töltött be. (Később azonban a Fidesz MPP elhagyta a szervezetet, s ezzel együtt a liberális értékek jórészét is feladta.)

Úgy látszik, az új szocialista-liberális kormány tanult elődjének hibáiból és egykori önmaga, a Horn-kormány melléfogásaiból. A Medgyessy-kabinet gyors megalakulása után azonnal munkához látott. A lassúság, a körülményeskedő pepecselés, a döntésképtelenség helyett az imponáló aktivitást választva, mindennap tettrekészségről tesz tanúbizonyságot. A választási kampányban tett ígéreteinek megfelelően lendületesen hozzálátott a száznapos program végrehajtásához, amelyben a többi között olyan feladatokat vállalt, mint a 19 ezer forint visszaadását a nyugdíjasoknak, a pedagógusok, az egészségügyben dolgozók és más közalkalmazottak fizetésének emelését, az egyetemisták és főiskolások ösztöndíjának növelését, a minimálbér adómentessé tételét, a TV előfizetési díj eltörlését, a Munka Törvénykönyvének módosítását, az Országimázs Központ megszüntetését, a demokratikus közélet, az érdekegyeztetés rendszerének helyreállítását, az *Orbán*-Nastase paktum újratárgyalását, stb.

A szociális fordulat, a jóléti rendszerváltás programjának teljesítése beindult, s ez biztató a jövőre nézve

A szociális fordulat, a jóléti rendszerváltás programjának teljesítése tehát beindult, s ez biztató a jövőre nézve. Mármint azoknak, akik a bal liberálisokra adták a szavazataikat. Mert a menesztett kormány hívei, a jobboldal mindent megtesz annak érdekében, hogy megnehezítse a győztesek, az új koalíciós vezetés dolgát. A *„legfényesebb vereség"* jegyében létrehozták az *Orbán Viktor* vezette *„Hajrá Magyarország"* mozgalmat, keményen és folyamatosan támadják *Medgyessy Péter* miniszterelnököt, különös hevességgel azóta, mióta kiderült kémelhárító tiszti múltja. A szüntelenül zajló támadásokból kijut a kormánynak is. Ebben a magatartásban nemcsak az ellenzéki szerep jut kifejezésre, hanem – és mindenekelőtt – az elmúlt négy év törvénytelen ügyeinek számonkérésétől való félelem.

A Medgyessy kormánynak azonban nemcsak a kíméletlenül támadó, a vereségébe beletörődni képtelen, a hatalmat mindenáron visszaszerezni akaró jobboldali ellenzékkel, s még nem is csak a hazai és a nemzetközi életben várható vagy váratlan fejleményekkel, új kihívásokkal, az uniós csatlakozás fontos tennivalóival kell számolnia, hanem a kormánykoalíció működésének esetleges feszültségeivel, konfliktusaival is. A kényszerházasság várható feszültsége ugyanis benne van a levegőben az MSZP és az SZDSZ múltjának, értékvilágának különbségei miatt. Az SZDSZ túlreprezentált a kormányban, a liberálisok befolyása aránytalanul nagynak tűnik, s ez – máris érezhetően – előrevetíti a baloldali értékek, a szocialista-szociáldemokrata eszmeiség képviseletének és érvényre juttatásának nehézségeit. Márpedig a baloldali szavazók baloldali eszmeiségű politizálást várnak – joggal.

Minden ország minden kormányával kapcsolatban feltehető a kérdés: kinek jó a szóbanforgó kormányzás? A társadalom minden tagjának, vagy csak egyes rétegeknek, csoportoknak, a klientúrának? Vannak-e, lesznek-e kedvezményezettek és kárvallottak, s kik, hányan lesznek azok? *Medgyessy Péter* azt vallja – többször megismételte –, hogy kormánya a nemzeti közép kormánya, ő maga pedig a tízmillió magyar miniszterelnöke kíván lenni, de tizenöt millió magyarért akar felelősséget érezni, és vállalni.

A jó kormányzás azt jelenti, hogy teljesüljenek a korábbi ígéretek, megvalósuljon a jóváhagyott kormány program, működjék a felépített struktúra, kerüljön lehetőség szerint mindenki az őt megillető helyre.

Nem könnyű lecke az ország kettészakadását mérsékelni, megszüntetni, s a társadalmi igazságosságot és az esélyegyenlőséget érvényre juttatni. Egyebek mellett ezt a dilemmát kell fel- és megoldani azzal együtt, hogy egyszerre jussanak kifejezésre a nemzeti érdekek és sajátosságok, valamint a nemzetközi követelmények. Vagyis a jó belpolitika párosuljon a hozzáértő külpolitikával.

A jó kormányzás azt jelenti, hogy teljesüljenek a korábbi ígéretek, megvalósuljon a jóváhagyott kormányprogram, működjék a felépített struktúra, kerüljön lehetőség szerint mindenki az őt megillető helyre. Dolgozzanak rendeltetésszerűen és eredményesen a minisztériumok, az országos főhatóságok és a helyi önkormányzatok, a vállalkozók, legyen folyamatos a párbeszéd és érdekegyeztetés a társadalommal, a szakszervezetekkel, a civil szervezetekkel. Tapasztalják meg az állampolgárok a korrupció, a bűnözés csökkenését, legyen létbiztonság, közbiztonság és jogbiztonság. Érezzék az emberek, hogy a kormány van értük, és nem fordítva. A kormány tagjai ne csak beszéljenek a közélet tisztaságáról, hanem maguk mutassanak példát ebben. A vezető tisztségeket viselők ne felejtsék a bölcs szöveget: *„Egy embert be lehet csapni sokszor, sok embert be lehet csapni egyszer, de sok embert sokszor nem lehet becsapni."*

Kárpáti Sándor

Láss, ne csak nézz!

BRAZÍLIA mondjon le?!

Azt reméltem, hogy legalább a lap nyári duplaszámában végre egy kedélyes, szórakoztató nyári történettel rukkolhatok elő. De úgy tűnik, legalábbis most, július elején, hogy bár itt a kánikula, nyoma sincs a közéletben nyári kedélynek. Tombol a Fidesz-miépes politikai hecckampány, és gőzerővel folyik a felelősség elkenése. A kerti munkából, egy hétvégi családi kiruccanásból vagy netán a strandról hazatérve nem hörpinthetjük fel nyugodtan jól megérdemelt esti sörünket, mert az ellenzék képtelen beletörődni, hogy elvesztette a választásokat. A politikát az utcára viszi, s nekünk újra nem elég néznünk, látnunk és értelmeznünk is kell a Híradóban látottakat.

Tombol a Fidesz-miépes politikai hecckampány, és gőzerővel folyik a felelősség elkenése

Kezdjük elölről! Csak a pontosság kedvéért (bár a tájékozott olvasó talán már nagyon unja) úgy látszik, mégis újra és újra le kell írni, ki kell mondani, talán óriásplakátokon, vagy akár fizetett televíziós hirdetésekben is naponta kellene közölni, hogy az *Országos Választási Bizottság* jelentése alapján *Pintér Sándor* belügyminiszter az Országgyűlésnek bejelentette, hogy a választások tisztán és törvényesen lezajlottak. Ezt a bejelentést a Fidesz és az MDF képviselői is *„igen”* szavazataikkal elfogadták. Aki ezután újraszámlálást követel, legyen az a délceg *Rogán Antal* vagy a példás családi életéről híres *Deutsch Tamás*, az *Pintérrel* és az azóta szurkolóvezérré züllött exminiszterelnökkel, *Orbán Viktorral* beszélje meg a személyes aggodalmát, ne a most valóban kormányzó pártokat provokálja. A választásokat ugyanis az előző kormány szervezte, és ha valakiknek volt alkalmuk a csalás határain is túllépő nyomulásra, hát ők voltak azok. Éltek is a lehetőséggel. Ennek ellenére több százezer szavazattal mindkét fordulóban veszítettek. A vereséget ugyan formálisan tudomásul vették, valójában megkezdték a harcot a köznyugalom, a magyar demokrácia felszámolásáért.

Megszervezték az ellenállás sejtjeit. És az úgynevezett *„polgári körök”* július negyedikén bemutatkoztak. Ne tévesszen meg bennünket a nevekkel való játék. A közbotrányt az *Orbán* által vezetett *„körök”* szervezték, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a miniszterelnök által személyesen megalakított *„polgári kör”* egyik tagja, *Makovecz Imre* is együtt menetelt a rendzavarókkal.

Az időzítés sem volt véletlen. Az általuk leügynökösött miniszterelnököt éppen aznap fogadta *II. János Pál pápa*. Az utcán randalírozó, kukákat borogató, (estére már holtfáradt) rendőröket köpködő, villamosokat, buszokat feltartó, mentőkocsikat dugóba szorító, újmódi szóhasználat szerinti *„polgárokkal”*, valójában csak garázda elemekkel szemben őszentségének semmiféle erkölcsi kifogása nem volt az elhárító tiszti múltját feltáró *Medgyessy Péter* ellen. Döntse el a tisztelt olvasó, hogy kinek az erkölcsi érzékében bízhat inkább: a *„polgárokéban”*, akikről bebizonyosodott, hogy nem mások, mint a velejéig korrupt Fideszes klán és a csőcselék szövetsége, vagy a pápáéban!

ELKEZDŐDTEK A FIDESZ KORMÁNY KORRUPCIÓS ÜGYEINEK VIZSGÁLATAI

Az már csak hab a tortán, hogy éppen előző nap derült ki, a sajátosan Fideszes politikai erkölcs nevében egyre ostobábban, de annál hangosabban ágáló *Pokorni Zoltán* édesapja közönséges besúgó volt. Igaz, megzsarolták ötvenhat után, de nyolcvankilencig, egy előléptetést is elfogadva, már biztosan nem volt kötelező engedelmeskednie. Viszont jól megfizették. *Pokorni* sírós lemondása csak a politikai színjáték része, hogy ha ő is lemond, akkor mondjon le a miniszterelnök is. Ami pedig július negyedike után az ellenzék részéről következett, arra aligha alkalmas más szó, mint hogy felháborító, és undorító. Miután hónapokon át ők heccelték fel legkevésbé sem polgári beállítottságú párthíveiket, volt képük azt állítani, hogy a rendzavarásokért a kormánypártok a felelősek. Azért, mert a hatályos választási törvény módosítását, ami előírja a szavazólapok kilencven nap után történő megsemmisítését, visszamenőleg nem voltak hajlandók a parlamentben megszavazni. Ahogy erre a szakértő alkotmányjogászok is rámutattak, jogállamban törvényt visszamenőlegesen még soha nem módosítottak sehol a világon. A választási törvényt meg lehet változtatni, és a következő választásokon majd az lesz érvényben.

Focihasonlattal élve (hiszen *Orbán* annyira szereti a focit), a világbajnokságon volt néhány bírói tévedés, s lehet, hogy négy év múlva majd, mint a jégkorongban, a bírók a vitás helyzeteket videón is elemezhetik. Csakhogy ettől még épeszű és sportot tisztelő drukkernek nem jutna eszébe, hogy Brazília mondjon le a trófeáról, és számolják újra a VB góljait. Vagy az ép ésszel, vagy az erkölcsi érzékkel valami nagy baj van a *„polgári”* oldalon. De inkább mind a kettővel. Mert bizony elkezdődtek a Fidesz kormány korrupciós ügyeinek vizsgálatai. És bizony van mitől tartani a fiúknak. És ha a vizsgálatok nyomán megtörténnek a vádemelések, ha az új ügynöktörvény az ő titkosszolgálati kapcsolataikat is közismertté teszi, akkor már a saját elvakult és megtévesztett párthíveik előtt is nehezen lehetnek pápábbak a pápánál.

Most a jobboldali politika a felborított, bűzölgő kukák mellett randalírozik az utcán, mert oda szorult. S ez veszélyes. A jogállam, a rendőrség és a közvélemény együttes fellépése talán mégis erősebbnek bizonyul.

Mező Ferenc

(Izsák Jenő grafikája)

(TÁRSADALMI) ÖSSZEFOGÁS...

Olimpiai és EB álmainkról néhány gondolat

SZÜKSÉGÜNK VAN RÁ?

A választási kampány lázában azt tapasztalhattuk, hogy a FIDESZ-hatalom azzal próbálja meg elvenni a harc élét, hogy látszólag semleges húrokat penget és politikamentes, össznemzeti érdekek mellé kívánja felsorakoztatni a társadalmat.

Ilyen célnak tekintették mindenekelőtt a 2012. évi olimpia megrendezésének megpályázását, valamint a 2008. évi labdarúgó Európa-bajnokság megrendezését.

Eltekintve a különböző gazdasági és infrastrukturális ellenérvektől, még esélytelenek is vagyunk, hiszen a hagyományok alapján 2012-ben az amerikai kontinens rendezhet olimpiai játékokat (2004: Athén, 2008: Peking), de vajon ettől függetlenül is, ugyan miért ítélnék az európai futball rangsorában meglehetősen hátul kullogó Magyarországnak a földrész futball ünnepét.

Az idei év kiemelkedő nemzetközi sporteseménye a Japán és Dél-Korea által közösen és sikeresen megrendezett labdarúgó világbajnokság volt. A térség szakértői már most kongatják a vészharangot: ne számítsanak jelentős nyereségre, habár a költségek megosztva jelentkeznek. Olyan két országról van szó, akik már rendeztek olimpiát, de jelenlegi gazdaságukra ráférne egy kis élénkülés. (Japánban -1,2%, Dél-Koreában 3% GDP növekedést jósolnak 2002-re.)

A közgazdászok azt is megemlítik, hogy a rendező ország kormánya, a szervezők és a szponzorok előzetesen is rendszerint kedvező nyereségbecsléseket közölnek, arra alapozva, hogy utólag már senkit sem fog érdekelni, bármekkorát is tévedtek.

Az USA-ban 1994-ben megrendezett labdarúgó világbajnokság hasznát például előzetesen 4 milliárd dollárra kalkulálták, de egy nemrég publikált kiadvány 4 milliárd dollár veszteséget közölt. Különböző gigantikus sportesemények visszamenőleges költségelemzése is azzal az eredménnyel zárult, hogy éppen a rendezés évében átlagosan 1%-kal csökkent a rendező ország gazdasági növekedése.

A vizsgálatot végző kutatók ugyanabban látták a jelenség magyarázatát, amit az utca embere józan paraszti ésszel nálunk is felvet: az újonnan létrehozott sportlétesítmények, futballstadionok utólagos felhasználhatósága rendkívül korlátozott, költségük viszont hatalmas.

Az össznemzetinek nevezett érdekek gyakran még ütközhetnek is egymással, hiszen az egyik város elszipkázhat bizonyos forrásokat-bevételeket a másiktól, sőt egyes területek vállalkozóinak nyeresége veszteséget okozhat a többieknek. Így például a tömegeket vonzó események időszakában a más látványosságok iránt érdeklődők gyakran inkább távol maradnak a rendező városoktól-országoktól. Egyes hazai vendégek és a helyiek pedig akár el is menekülnek a helyszínről.

Ezek után ki-ki döntse, el szüksége van erre Magyarországnak?

Komiljovics Máté

ARANYSZÁJ

Más helyzet, más hang

Amikor tervezték

Miniszter Úr!

Tiltakozom ellene, hogy nemesi őseim által szerzett családi birtokomat a tervezett vasút céljaira kisajátítsák.

Eljárásuk durva belétiprás a magánjogba és a tulajdon szentségébe.

Hétszilvafássy-Szilvafássy-Fássy Arisztid
földbirtokos

Amikor a vasút mégis megépült

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Uram!

Legmélyebb alázattal esedezem Kegyes Színe előtt, hogy fiamat a vasúthoz bármilyen minőségben kinevezni kegyeskedjék.

Hétszilvafássy-Szilvafássy-Fássy Arisztid
földbirtokos

ÁTHELYEZÉSEK. Gyakran megtörtént az államvasútnál – még a háború előtt –, hogy egyszer-egyszer elmaradtak a soros előléptetések. Egyik ilyen *„szűk esztendőben"* olyan megoldást választottak, ami helyettesítené az előléptetési rendszert.

Ilyen lehetne az előléptetésre érett vasutasok áthelyezése egy *„előkelőbb"* szolgálati főnökségre, hogy az érintett is elégedett legyen, de pénzbe se kerüljön. Például a következők szerint:

Alsósebesről Felsősebesre, Szolgaegyházáról Királyegyházára, Kiskőrösről Nagykőrösre, Hidegkútról Forróencsre, Sarkadról Lábadra, Korpádról Kenyérmezőre, Szerdahelyről Szombathelyre, Őrtilosról Szabadbattyánra, Akasztóról Poroszlóra, Hegyeshalomról Széphalomra, Szűrről Dolmányba, Vaskútról Úrkútra, Buzsákról Izsákra és így tovább, jobbnál jobb lehetőségek kitüntetés gyanánt.

Hegedűs Károly

ETF/Korridor IV.

Június 24-26. között a romániai Konstanza-ban rendezték meg az ETF/Korridor IV. soronkövetkező ülését, melyen a Vasutasok Szakszervezete is részt vett.

A tárgyalások középpontjában a határforgalom, a teher- és áruforgalom lebonyolításának kérdései, valamint a legfontosabb, munkavállalókat érintő kérdések álltak.

A VSZ beszámolt az áprilisban lezajlott parlamenti választásokról, és azok eredményeiről: az új kormány gyors megalakulásáról, a *Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium* felállításáról, valamint a Munka törvénykönyvének azóta már elfogadott módosításáról.

Delegációnk tájékoztatta a résztvevőket Magyarországon a munkaügyi kapcsolatok vasúti szektorban tapasztalható problémáiról, a szociális párbeszéd alakulásáról, a munkáltató *Vasúti Érdekegyeztető Tanácsot* ellehetetlenítő magatartásáról.

Az ILO (Nemzetközi Munkaügyi Tanács) közelmúltbeli döntését, állásfoglalását (az ILO elmarasztalta a MÁV-ot több kérdésben is) valamint az ügy hátterét részletesen bemutattuk.

Az ülésen részt vettek az *Európai Unió Gazdasági és Szociális Bizottságának (ECOSOC) prominens képviselői, D.H. Kielman és Graf von Schwerin* urak is, akik egyben az ETF munkaadói tagozatának képviselői.

A jelenlévők által elfogadott szakszervezeti álláspontot (harmonizált szociális irányelvek és munkafeltételek, munkabiztonság, oktatás és képzés, magas színvonalú szolgáltatások) átadták az ECOSOC képviselőinek, akik felhatalmazást kértek és kaptak, hogy a későbbiekben felhasználhassák az Európai Bizottságnál.

A Korridor IV. mentén fekvő országokat ebben az évben a parlamenti választások jellemzik, vagy a kampány finisében vannak, vagy épp túlvannak azon. A választások döntően befolyásolnak olyan alapvető kérdéseket, mint hazánk európai uniós csatlakozása, hiszen Németországban az ősszel esedékes választások miatt gyakoriak a populista megnyilatkozások.

A delegációk egyetértettek abban, hogy közösen kell fellépni a felmerült problémák megoldása érdekében, a megkezdett munkát és együttműködést folytatni kell.

Komiljovics Máté

Családi Vasutasnap
Celldömölkön

Kitűnő időben gyűltek össze *Celldömölk Gépészeti Főnökség* dolgozói és családtagjai a városszélén található Alsósági Sportcentrumban július 12-én, hogy hagyományos sportnap keretében ünnepeljék meg együtt az 52. Vasutasnapot.

A jó hangulatot a sportcsarnok küzdőterén megtartott sorversenyek alapozták meg, amelyet idén is *Horváth József*, a Gépészeti Főnökség vezetője és *Bognárné Haraszti Tímea*, munkaügyi vezető állított össze és vezetett. A főnökség dolgozóiból és vezetőiből összeállt férfi és női csapatok külön-külön mérkőztek meg a csillag alakúra formált tortákért és a pezsgőért. A játékos vetélkedő során számos esetben adtak derültségére okot a rollerrel, görkorcsolyával, összekötött lábbal szlalomozó, célbadobó, kapura rúgó felnőttek. A feladatok a gyorsaságot és az ügyességet is próbára tették, hiszen időre kellett játékbabát öltöztetni, hat papírzsebkendőt összevarrni, habbal teli gyermekfürdetőből színes műanyagtárgyakat kihalászni.

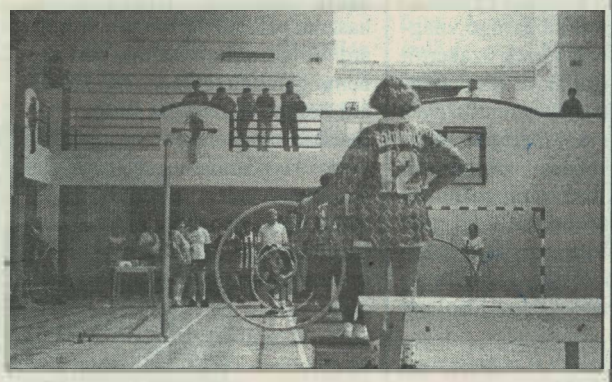

A gyermekekre is gondoltak a rendezők. Részükre is szerveztek sorversenyeket, és rajzolásban is összemérhették tudásukat.

A jó hangulathoz egy tál étel és hideg itóka is hozzátartozik. Amint azt *Kustos Jánostól*, a VSZ helyi szakszervezeti bizottságának titkárától megtudtuk, az alapszervezet állta a bográcsban főtt babgulyás és a hozzá való üdítő és sör költségeit. Mint elmondta, a közösségszervezéshez az ilyen rendezvények nélkülözhetetlenek. Az itt szerzett élmények pedig sokkal többet jelentenek a tagoknak, mintha mindenki kézhez kapott volna ötszáz forintot. A vendéglátásban az SZB és az Üzemi Tanács tagjai is serénykedtek.

A kispályás labdarúgó tornára a négyszázhetven fős főnökségről jelen lévő kétszázötven ünneplőből hat csapat verbuválódott. A legjobbak a celldömölki mozdonyvezetők lettek, az alvázszerelők és a karbantartók előtt.

A rendezvényre a házigazdák meghívták *Papp Zoltánt*, a VSZ Szombathelyi Területi Képviseletének vezetőjét és több gépész alapszervezet titkárát is. Közösen állapítottuk meg, hogy a celldömölki gépészeti főnökségnél a gazdasági vezetés és a helyi VSZ alapszervezet sportnapon tapasztalt együttműködése példamutató, amely remélhetőleg a tárgyalóasztalnál is kamatoztatható lesz.

A celldömölki gépészeti főnökségnél a gazdasági vezetés és a helyi VSZ alapszervezet sportnapon tapasztalt együttműködése példamutató, amely remélhetőleg a tárgyalóasztalnál is kamatoztatható lesz

Nemzetközi Vasutas
Sportnap **Komáromban**

Idén ötödik alkalommal gyűltek össze *Győr Gépészeti Főnökség* dolgozói, hogy kispályás labdarúgásban mérjék össze erejüket. A június 22-én Komáromban megtartott sportnapon a főnökség hegyeshalmi, győri és komáromi telephelyeinek csapatain kívül vendégként részt vettek a küzdelemben az osztriai Bruck-ból és a szlovákai Érsekújvárról és Párkányból érkezett vasutas kollégák is.

Az egésznapos rendezvénynek a legendás Aranycsapat tagjáról, *Czibor Zoltán*ról elnevezett sporttelep adott otthont. A résztvevő csapatokat és a szórakozni vágyó vasutasokat *Hausel László*, a helyi VSZ alapszervezet titkára és *Zatykó György*, Komárom város polgármestere köszöntötte. Az eseményt megtisztelte jelenlétével *Kovács László* gépészeti főnök, *Gagna Ferenc*, a győri és *Szelecz József*, hegyeshalmi alapszervezet szb-titkára, *Meleg János* a VSZ Budapesti Területi képviseletének vezető-helyettese és *Szabadi László*, a VSZ Gépészeti Intéző Bizottság titkárhelyettese.

A jóhangulatú összejövetelen a gulyásgyút *Hanák Ferencné* kezelte, mindenki megelégedésére.

A vándorkupát ***Hegyeshalom*** csapata szerezte meg az osztrák kocsivizsgálók előtt, a házigazda komáromiak lettek a harmadikok, a negyedik helyet Érsekújvár, az ötödiket pedig Párkány gárdája szerezte meg. A legjobb kapus *Hollósi Attila* (Komárom), a torna gólkirálya pedig *Stefanovics Sándor* (Hegyeshalom) lett.

A nap egyik kiemelkedő eseménye volt Komárom és Sárbogárd Állomásfőnökség női labdarúgó csapatainak összecsapása, amely 1:1-es döntetlennel zárult.

Valamennyi szervezőnek gratulálunk a magas színvonalú, nemzetközi sportnap megrendezéséhez!

Sportnap **Miskolcon**

2002. június 28-án Miskolcon került megrendezésre a 28. Vontatási Kupa. Ez a rendezvény az észak-keleti régió négy gépészeti főnökség dolgozóinak hagyományos, évenkénti nagypályás labdarúgó találkozója. Miskolc négyévente, a foci világbajnokság évében házigazda. A rendezvénysorozat 1975-ben kezdődött, így komoly tradícióval rendelkezik.

A kellemes nyári melegben, frissítő záporral fűszerezve a közel százötven résztvevő egész nap jól érezte magát, kitűnő bíráskodás mellett, jó mérkőzéseket láthatott. Több mérkőzés eredménye 11-es rúgások után dőlt el.

A 28. Vontatási Kupa végeredménye:

1. Záhony GF; 2. Debrecen GF; 3. Miskolc GF; 4. Nyíregyháza GF;

Különdíjban részesült:
Bartos János, MS. GF gólkirály, *Orosz Csaba*, ZH. GF legjobb kapus, *Újvárosi József*, DB. GF legjobb játékos

A rendezvény támogatói:
BoBo Kft. Miskolc; ***Borsodi Sörgyár Rt.*** Bőcs; ***Doppel Bt.*** Miskolc; ***Észak-Trans Kft.*** Miskolc; ***Ornament 2000 Kft.*** Miskolc; ***TAR-GO Tigris Kft.*** Miskolc; ***MÁV Ingatlankezelő Kft.*** Miskolc; ***MÁV Rt. Vezérigazgatóság*** Budapest; ***Mozdonyvezetők Szakszervezete; Vasutasok Szakszervezete; Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete.***

A szervező bizottság nevében:

Rohonka Sándor

Jövőre, **veletek,** ugyanitt!

SPORTOLÓ SZAKSZERVEZETI TAGOK VERSENYE A VSZ BUDAPESTI TERÜLETI KÉPVISELETE SZERVEZÉSÉBEN

2002. június 29-én, szombaton rendezte meg immár negyedik alkalommal a Vasutasok Szakszervezete országos sportnapját megelőző területi selejtező versenyét *Budapest Ferencváros Vasutas Sportkör* területén a *Budapesti Területi Képviselet*. Ebben az évben a *MÁV Rt. Budapest Ferencváros Csomóponti Főnökséggel és Budapesti Ferencváros Állomás Szakszervezeti Bizottságával* közös szervezés után – talán az egyik legjobban sikerült sportnapot emlegethetik a résztvevők.

A rekkenő hőség ellenére az előzetesen jelentkezett tizenhat férfi focicsapat közül tizenöt csapat meg is jelent reggel kilenc órára Budapest Ferencvárosban. Hat asztaliteniszező nő és férfi versenyzett egymással és a pattogó pingponglabdával. Négy sakkozó a kisebb zökkenő – a sakkok előkerülése – után nyugodt körülmények között ülhetett neki az agytornának.

A jelenlévők közül többen már évek óta rendszeresen itt versenyeznek, mint például Rákosrendező állomás, Üzemirányító Központ, Budapest-Keleti állomás, Hatvan állomás, Bp-Ferencváros állomás csapatai, de voltak, akik most jöttek először, mint Bp. Keleti VVF, Esztergom, Dorog állomások csapatai.

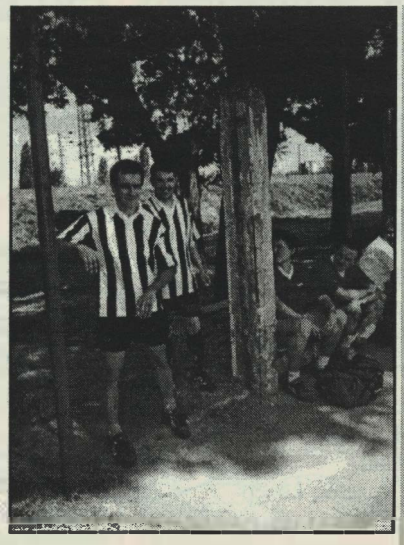

A rövid megnyitó – amelyet *Nagy* Imre, Bp. Ferencváros Csomópont főnökének köszöntő szavai után *Király Károlyné*, a VSZ Budapesti Területi Képviseletének titkára tartott – egyben tájékoztató is volt arról, hogy a sportolókat a Művelődési Házban a hagyományokhoz híven ropogós friss kenyérből készített hagymás-paprikás zsíroskenyér, üdítő és kávé, a gyerekeket cukorka és csokoládészelet várja. *Horváth István* Ferencváros állomás szb-titkára jó sportolást kívánt, és sportszerű viselkedést kért a csapatoktól, majd *Meleg János*, a Területi képviselet titkárhelyettese a játékok menetét ismertette. Bemutatta a játékvezetőket, és már indulhatott is a verseny.

A jelenlévők közül többen már évek óta rendszeresen itt versenyeznek

A tizenöt focicsapat a sorsolás bonyodalma és az adminisztráció után kezdte el a küzdelmet azért, hogy ő legyen az első vagy második csapat, aki a VSz országos versenyén a budapesti területet képviselheti július 6-án. Miközben a focicsapatok egymást váltották a pályán, a pingpongozóknál és a sakkozóknál megszületett a végeredmény. A futballcsata döntőjére délután négy órakor került sor.

Közben a Művelődési Házban megnyílt a büfé konyhája, megfőtt a babgulyás, amit mindenki egy sör, vagy egy üdítő kíséretében elfogyaszthatott.

A gyermekek rajzversenyen labdát és társasjátékot, a csapatok pedig serleget, futball labdát, tollas szettet, teniszütőt, pezsgőt nyertek helyezésük arányában.

A szervezők lassan megnyugodtak, a pályák kiürültek, a konyhán az utolsó falat is elfogyott. A kétszáztíz résztvevő arcán elégedett, fáradt mosolyt láttunk. Sérülés nem volt, mindenki úgy búcsúzott:

„Jövőre,veletek ugyanitt!".

Eredmények:

Férfi asztalitenisz:
1. *Nagy János*, ÉGF,
2. *Kasza Miklós*, Bp. Keleti,
3. *Schönléber György*

Női asztalitenisz:
1. *Ajtai Gizella*, Bp. Fc,
2. *Gecse Mária*, Rákosrendező,
3. *Donkó Dorottya*, Rákosrendező

Férfi sakk:
1. *Dudás Kálmán*, Bp. Keleti,
2. *Szabó László*, MÁV Kórház
3. *Kormány János*, Bp. Keleti

Labdarúgás:
1. *Rákosrendező állomás*,
2. *Dorog állomás*,
3. *Szolnok állomás*

Vasutasnapi **területi versenyek**

A *Vasutasok Szakszervezete Miskolc Területi Képviselet* vezetése 2002. június 15-én szombatra hirdette meg a vasutasnapi területi versenyeket. Az ellátásról közös összefogással a titkár, a titkár-helyettes, az irodavezető és a sportfelelős együttesen gondoskodtak. Az MVSC pályán lebonyolított versenyek nagyon jó hangulatban, küzdelmes csatákban az alábbi eredményekkel záródtak:

KISPÁLYÁS LABDARÚGÁS:
1) *Gyöngyös VAMAV Kft.*
2) *Vasútőr Kft.*
3) *TBF Miskolc*

ASZTALITENISZ:
1) *Pacsai János*, TBF Miskolc
2) *Kárpáti István*, VAMAV Kft. Gyöngyös
3) *Morcsányi Zoltán*, VAMAV Kft. Gyöngyös

ULTI:
1) *Orosz Tamás*, TBF Miskolc
2) *Sipkovits Sándor*, TBF Miskolc
3) *Ónodkeszi Ottó*, TBF Miskolc

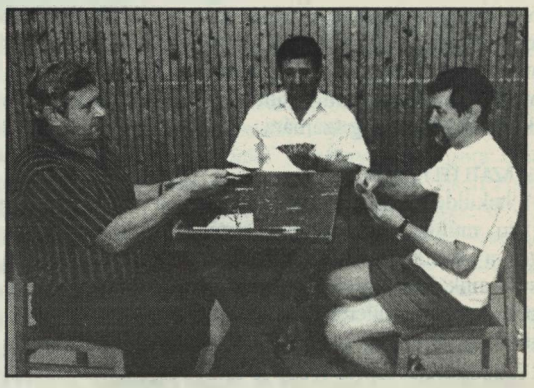

Minden díjazott oklevelet, kupát és ajándékot vehetett át a délutáni eredményhirdetésen. A végén a gyöngyösiek örültek a legjobban, ők ihatták a kupából a pezsgőt.

Köszönjük valamenynyi résztvevőnek az aktivitást, gratulálunk a nyerteseknek, akik a miskolci területet képviselik a VSZ országos sportrendezvényeken. Bízunk benne, hogy jövőre újra ugyanitt még többen vesznek részt tagjaink, és hangulatában is továbbviszik a rendezvény sikerét.

Bognár József
TK titkár-helyettes

Vélemény egy átszervezés-tervezetről

Az **összevonás ellen érvelnek** Nagykanizsán

Az elmúlt években számos gépészeti főnökséget vontak össze az országban. Mára szinte csak a legnagyobbak maradtak önállóak. A folyamat — úgy tűnik – nem állt le, hiszen áprilisban látott napvilágot a *MÁV Rt. Gépészeti Szakigazgatóságának (GSZI)* tervezete Székesfehérvár és *Nagykanizsa Gépészeti Főnökség* összevonásáról. *Károlyi Csaba*, a *Vasutasok Szakszervezete Nagykanizsai Alapszervezetének* szb-titkára eljuttatta szerkesztőségünkbe azt a véleményt, amelyet a tervezetről még áprilisban alkottak, és amelyet az alábbiakban szerkesztett formában teszünk közzé. *(Az összevonásra jelen cikk elkészültének időpontjáig nem került sor, Nagykanizsa Gépészeti Főnökség vezetője megbízottként irányítja Székesfehérvár Gépészeti Főnökséget is.)*

Szolgálatképességi mutatói hosszú évek óta a legjobbak az országban; gazdálkodása a tervezett szintű

Mi az, amit megkívánnak szüntetni?

Három telephelyen működő főnökséget, amely funkcionálisan elkülönült, de jól kiegészítve egymást rugalmasan, operatívan, a felmerülő rendkívüli feladatokat jól kezelve, a piaci igényekhez alkalmazkodva magas szinten oldotta meg például a határállomáson feltorlaszolt kocsik javításához a személyzet átcsoportosítását; a személykocsik őszi felkészítését; a fődarabok javítását; a mozdonykarosszéria festését és a szükséges kocsivizsgálók átcsoportosításait.

Olyan vezetői, középvezetői, műszaki, és fizikai dolgozó állománnyal rendelkezik, amelyet nem tizedelt meg a környező multinacionális vállalatok vonzereje. Korösszetétele ideális, átlagéletkor 41,5 év, amely leginkább *„terhelhető"*, képzett, fogékony az újra; a vontató járművekkel foglalkozó szakembergárda összetétele jónak mondható.

Telephelyei műszaki felszerelése és állapota megfelelő, a háromállásos, háromszintes villamos mozdonyszín 1998-ban lett felújítva. A körfűtőház felújítása folyamatos, 80%-os állapotban van. A négy mély-, és négy alacsonyaknás süllyesztővel ellátott, két mosó álláshely és öt tároló álláshely – ismerve az ország több hasonló karakterű gépészeti főnökség telephelyeit –, az átlagosnál rendezettebb, felszereltebb. Szociális és kiszolgáló épületei kulturáltak, jól felszereltek.

Eredményeik: szolgálatképességi mutatói hosszú évek óta a legjobbak az országban; gazdálkodása a tervezett szintű, lényeges túllépés soha nem történt, az egy vontatójárműre eső költség (bér, anyag, stb.) az országos átlagnál jobb, kirívó közlekedésbiztonsági baleset, esemény évtizedek óta nem volt.

Vélemény a racionalizálásról

A GSZI által készített előterjesztésből nem derül ki egyértelműen, hogy *Nagykanizsa Gépészeti Főnökség* önálló státuszának megszüntetése milyen *„nemesebb"* cél érdekében történik.

A racionalizálási terv cél nélkül határozza meg a megvalósításához szükséges eszközöket: állomásított mozdony meghatározása a térségben ténylegesen dolgozó és szükséges mozdonyok bemutatása nélkül; funkcionális tevékenység létszámszükséglete a megmaradó feladatok meghatározása nélkül; személykocsik javításához szükséges létszám számszerű növelése a ténylegesen meghatározott létszámszükséglet meghatározása nélkül.

(Összességében a Nagykanizsai VSZ Alapszervezete az összevonást nem támogatja. – A szerk.)

A Vasúttörténeti Alapítvány meghirdeti a **IV. Országos Vasutas Fotópályázatot**

A PÁLYÁZAT ÉS FOTÓKIÁLLÍTÁS CÉLJA:

Széles körben bemutatkozási lehetőséget adni mindazoknak, akik a fotózással igényesebben örökítik meg a vasutat – példát mutatva, hogy minél többen fényképezzék le a vasúton szerzett élményeiket, benyomásaikat, valamint átfogó, reprezentatív képet adni vasutunkról a szakmai és kívülálló közönség számára.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A beküldendő képek témája a magyar vasút legyen: múltbeli dokumentatív értékű érdekességek a vasútról; archív anyagok, vasutunk és vasutasaink élete, munkája régen és ma, riportképek, szakági területek és technikák, gépek világa, táj és az ember kapcsolata a vasúttal.

A képek kivitele: fekete-fehér és színes (digitális eljárással is készülhet). Mennyisége: kötetlen számú képek és sorozatok. Mérete: 18x24 és 30x40 cm között bármilyen variációban.

A beküldendő képeket – többszöri kiállításra alkalmas kivitelben – lehetőleg a szerzők saját maguk kasíroztassák, illetve paszpartúrozzák igényeik szerint, vagy elfogadják a rendezők ez irányú munkáját. Maximum méret 50 x 70 cm lehet.

téma: a magyar vasút

A pályázaton részt vehet minden amatőr és hivatásos fotós, aki a feltételeket elfogadja és teljesíti. Nem lehet viszont olyan képekkel pályázni, melyek már korábbi fotókiállításokon sikerrel szerepeltek. A pályázatra beküldött képeket a rendező szerv által felkért zsűri bírálja és döntése ellen fellebbezésnek helye nincs. A pályázatra beküldött képeket a legnagyobb gondossággal kezeljük, de az esetleges postai rongálódásért felelősséget nem vállalunk. A pályázati anyagok hátoldalán és a kísérőjegyzéken fel kell tüntetni a kép címét, a szerző nevét és lakáscímét, vasúti szolgálati helyét és telefonszámát.

Beküldési határidő: *2002. szeptember 30. Cím: Vasúttörténeti Alapítvány 6720 Szeged, Tisza L. krt. 28-30. Vasúti vonalpostán: MÁV Rt. Területi Igazgatóság, Szeged.*

A IV. Országos Vasutas Fotókiállítás megnyitója várhatóan októberben lesz. A helyszínről, illetve az elért eredményről értesítést küldünk.

Díjazás: minden kategóriában az első három helyezett tárgy-, illetve pénzjutalomban részesül, továbbá minden elfogadott mű szerzője emléklapot és tárgyjutalmat kap, ezzel mintegy megváltva a képeiket.

A kiállításra elfogadott képek a Vasúttörténeti Alapítvány tulajdonát képezik és azokat korlátlanul felhasználhatja további kiállításokon. A zsűri által elfogadott képeket a szerzők külön kívánságára visszaküldjük. Amennyiben a beküldő erről nem rendelkezik, úgy képeit az Alapítvány tulajdonaként másodlagos kiállításokon bemutathatja.

A kiállítás vándoroltatása, további bemutatás igényelhető, de a koordinálás jogát fenntartjuk. A szerzők nevét a katalógusokon, kiállításokon és a sajtóban közzétesszük. Az alkotók műveik beküldésével hozzájárulnak ahhoz, hogy a rendezők képeiket a kiállítással kapcsolatban publikálhassák.

Információ kérhető *Nagy Józsefnél*, a 06/12-76, ill. 06/62/543-434 telefonszámokon.

Vasúttörténeti Alapítvány Kuratóriuma

Nemzetközi Vasutas Labdarúgó Kupa

2002 ZALAEGERSZEG, MAGYARORSZÁG

Tuboly Zoltán, a VSZ Zalaszentiván állomás alapszervezetének titkára hívta fel figyelmünket arra a nemzetközi vasutas sportrendezvényre, amelyet *Kövesdi Szilárd*, Zalaegerszeg Csomóponti Főnökség vezetője szervezett 2002 május végén. Az alábbiakban a helyi VSZ alapszervezetek által is támogatott rendezvényről a fő szervező szerkesztőségünknek megküldött tájékoztatóját tesszük közzé.

1996-ban egy francia ismerősöm invitálására Zalaegerszeg állomás amatőr csapatából verbuvált kicsi, de elszánt társasággal először vettünk részt a Toulouse-ban megrendezett nemzetközi vasutas futball kupán.

A háromnapos rendezvényen francia, spanyol, belga, holland, angol, német, osztrák és olasz csapatok között a vigasz ág 1. helyezéséért járó, a fairplay, valamint a legjobb kapusnak és gólkirálynak járó kupát is megszereztük, s nem utolsósorban remek hangulatban, rengeteg vasutas kollégát ismertünk meg.

A rendezvény egy sorozat kezdete volt, melynek keretében minden évben különböző helyeken kisebb-nagyobb eredménynyel, de képviseltük kis hazánk, városunk és egyben Kelet-közép Európa vasutas futball lelkesedését. Így jártunk többek között Marseille-ben, illetve legutóbb 2001-ben Görögországban, Larissában.

> A háromnapos rendezvényen francia, spanyol, belga, holland, angol, német, osztrák és olasz csapatok között a ***vigasz ág 1. helyezéséért járó, a fairplay, valamint a legjobb kapusnak és gólkirálynak járó kupát*** is megszereztük

A rendezvényeket a nemzetek váltakozva szervezik meg, és ez évben ránk került a sor. Vettünk egy mély lélegzetet, és meghirdettük *(a korábban megismert csapatok között)* az *„International Railway Football Cup 2002 HUNGARY"* rendezvényünket.

A szervezést már január elején elkezdtük, a meghívókat szétküldtük, a csapatok regisztrálása megtörtént. A háromnapos sportrendezvény UEFA szabályok alapján *„nagy pályán"* sorsolt csoportokban került megrendezésre – a mellékelt program szerinti lebonyolítással. Helyszíne a Városi Sportcentrum volt.

Résztvevők: Anglia (London Eurostar) 20 fő, Belgium (Liege) 27 fő, Belgium (Bruxelles) 20 fő, Franciaország (Toulouse) 28 fő, Görögország (Larissa) 24 fő, Görögország (Lamia) 22 fő, Ausztria (Fehring) 20 fő, Olaszország (Milánó) 36 fő, Magyarország (Zalaegerszeg) Forgalom, Magyarország (Zalaegerszeg) PGF.

A rendezvényt A MÁV Rt. Területi Igazgatóságának Igazgatóhelyettese és városunk Polgármestere nyitotta meg. A csapatok elszállásolása céljából a HOTEL Balaton és Arany-Bárány szállodákat vettük igénybe. A csapatoknak ittartózkodásuk alatt különböző városnézési és egyéb helyi programokat szerveztünk abban a reményben, hogy kellemes élményeket idéznek majd fel, ha Magyarországra, a magyar vasutasokra gondolnak.

Kövesdi Szilárd
csomóponti főnök

VÉGEREDMÉNY: 1. TOULOUSE (FRA); 2. ZALAEGERSZEG PGF. (HUN); 3. FEHRING (AUT); 4. MILANO (ITA); 5. BRUXELLES (BEL); 6. LIEGE (BEL); 7. ZALAEGERSZEG FORGALOM (HUN); 8. LARISSA (GRE); 9. EUROSTAR (ENG); 10. LAMIA (GRE)

KÜLÖNDÍJAK: Fair Play díj: EUROSTAR; MÁV Rt. Területi Igazgatóság különdíja: LAMIA; Gólkirály: FABRICE PERILES (TOULOUSE); Legjobb kapus: ALAIN MARCHAL (LIEGE); Legidősebb résztvevő (80 éves): THANASZI KARKALA (GRE).

Vasutasnap 2002 Pécs

A pécsi Vasutas Művelődési Ház 2002. július 6-án a PVSK sporttelepén egész napos rendezvénnyel várta és köszöntötte a város és a környező települések vasutasait és családtagjaikat. A mintegy kétezer résztvevőnek feledhetetlen kikapcsolódást biztosító programsorozat főrendezője *Bogárdi-Mészöly Éva*, a Művelődési Ház igazgató helyettese volt.

A sportprogramokat reggel kilenc órakor kezdődő kispályás labdarúgó torna nyitotta, amelyre tizenöt csapat nevezett. A nagy figyelemmel kísért focicsatát végül a vendégként meghívott eszékiek nyerték, a pécsi ÁGF és Pécsbánya-rendező csapata előtt. A szervezők a csapattagok kísérőire is gondoltak. Fél tíztől 11-es rúgóversenyt rendeztek gyermekek és nők részére.

Több, az egész napon átívelő szórakozási lehetőségről is gondoskodtak a művelődési ház dolgozói. Így tekinthette meg a *„nagyérdemű"* a kézművesek kirakodóvásárát, illetve a kicsik részére egész nap ingyen állt rendelkezésre a légvár.

A családok szórakozását szolgálta a gyermekek ügyességi versenye, a családi kötélhúzó-, a lepényevő-verseny és a *„Ki tudja jobban a KRESZ-t?"* vetélkedő.

Szintén a gyermekek vethették össze tudásukat az aszfalt rajzversenyen, amelyen három korcsoportban hirdettek eredményt. A legkisebbek közt *Vukmann Márk*, a középső korcsoportban *Nedev Zsuzsanna*, míg a nagyobbaknál *Pintér Anita* lett az első.

Az aszfaltrajzoláson túl a gyermekeket számos, a kézügyességet próbára tevő játékkal is várták a szervezők. Így például arcfestést, textil- és üvegfestést, fimozást *(hőre keményedő gyurmával különböző figurák készítését)*, gyöngyfűzést és ékszerkészítést, valamint origamit *(japán papírhajtogatást)* gyakorolhattak szakavatott segítők irányításával a gyermekek.

Nagy figyelem övezte a délután egy órakor kezdődő főzőversenyt, ahol legalább tizenöt főre kellett csülökpörköltet készíteniük a csapatoknak. A zsűri a *Lakatos Zoltán* vezette ÁGF csapatának ítélte az első díjat, a második a Művelődési Ház gárdája lett, *Rocskóné* és *Séta Attila* irányításával, míg a harmadik helyezést *Tischler Roland* főszakácskodásával Pécs Állomás jegyvizsgálói érdemelték ki,.

Délután három órától Kick-boksz bemutató, a *Forma-fitt* aerobic és az IPS rock and roll bemutatója, a *Pécsi Vasutas „Pannónia"* Táncegyüttes műsora szórakoztatta a közönséget. Nagy sikert arattak a *Pécsi Nemzeti Színház művészei*, valamint *FRÉDI-BÉNI humoros akrobaták* is. Este hét órakor került sor az eredmények kihirdetésére és a díjak átadására.

Fél nyolctól éjfélig tartott a *„Pályabál"*, amolyan batyus módra. Mindenki belépő nélkül vehetett részt, és bárki bármit *(ételt, italt)* hozhatott magával.

Az egésznapos programra az este tíz órakor megtartott tűzijáték tette fel a koronát.

A jól sikerült rendezvény szervezői – akiknek gratulálunk munkájukhoz – már most bejelentették: mindenkit szeretettel várnak a jövő évi vasutasnapra.

Nőkongresszus az ÖBB-nél

2002. június 4-5-én tartotta az *Osztrák Vasutas Szakszervezet Női Szervezete* soros kongresszusát. A *Vasutasok Szakszervezete Női Tagozata* képviselőjeként meghívást kaptam, mint partnerszervezet a kongresszus mindkét napjára. A kongresszuson nagy létszámban a több országbeli meghívott mellett a régiók képviseletében női küldöttek, valamint a munkáltató és a vasutasok különböző szervezeteinek képviselői is részt vettek.

Meglepetéssel szolgált számomra a szervezés maga, ünnepélyes, hivatalos, de mégis laza, könnyed volt a két nap. A hivatalos és általunk is alkalmazott napirendek mellett karriertotót, és az első nap zárásaként humorbonbonokat kaptunk, természetesen női témákra.

Ami számomra megdöbbentő volt és irigységgel töltött el, az az volt, hogy a meghívott vendégek között a Vasutas Biztosító elnöke, a Munkáskamara elnöke mellett az Osztrák Vasút Társaság vezérigazgatója, személyügyi igazgatója és annak munkatársa is jelen volt. Az ember lánya nem tud elvonatkoztatni az itthon megtapasztalt helyzettől. Csodálkozásom még inkább fokozódott azzal, amikor a vezérigazgató szólásra és méltatásra jelentkezett. Kifejtette, hogy a vasútnál a nők számaránya ugyan nem túl jelentős (az összlétszám 6,8%-a), de az általuk végzett munka hozzájárul a társaság szolgáltatási színvonalának növeléséhez.

A méltató és dicsérő szavak után, minden protokoll nélkül kérdések hangzottak el a küldöttek soraiból. Meglepően éles hangú és kényes kérdések a mindennapokból és lássunk csodát, a vezérigazgató nem sértődött meg. Tisztes válaszokkal próbált helytállni.

A MEGHÍVOTT VENDÉGEK KÖZÖTT A VASUTAS BIZTOSÍTÓ ELNÖKE, A MUNKÁSKAMARA ELNÖKE MELLETT AZ OSZTRÁK VASÚT TÁRSASÁG VEZÉRIGAZGATÓJA, SZEMÉLYÜGYI IGAZGATÓJA ÉS ANNAK MUNKATÁRSA IS JELEN VOLT.

Eljátszottam a gondolattal, hogy ha a vasútnál egyetlen nőszervezetként a februárban esedékes küldöttértekezletünkre a MÁV Rt. vezérigazgatója kapna egy meghívót, vajon elfogadná-e a meghívást, és ott vállalkozna-e egy ilyen *„szócsatára"*?

Alkalom nyílt arra, hogy a svájci, a luxemburgi és a német vasutas nők képviseletében jelenlévő kolléganőkkel az aktuális, a nőket éppen foglalkoztató kérdésekről szót váltsunk. Meg kell állapítani, hogy vannak olyan kérdések, amelyekben az oly sokszor irigyelt Svájcban jócskán mögöttünk járnak. Ilyen a gyermekintézmények hálózata, a szülési szabadság, a gyermekgondozás feltételrendszere, stb.

A két nap margójára lehet írni, hogy ugyan a két vasút különböző, és a nők számaránya eltérő *(a MÁV Rt.-nél foglalkoztatottak 25%-a nő)*, a problémák, amelyek foglalkoztatnak minket, szinte azonosak. A kongresszus határozatai között szereplő követelések között van, amely a gyermekek elhelyezésének megoldását követeli azokon a helyeken, ahol a nők számaránya jelentős. Van olyan, amely követeléseket fogalmaz meg a jogbiztonságra a munkahelyi alkotmányban, és van olyan is, ahol a munkafegyelem szigorának tompítására a jogorvoslatot kívánja pontosítani.

A kongresszus összességében jó hangulatban telt. Az alkalmazott, számomra újszerű megoldások arra jelentenek jó példát, hogy a tartalmas munka nem zárja ki, hogy felszabadultan és jó kedvvel, az összetartozás élményével lehet komoly, a kolléganők élethelyzetét meghatározó összejövetelt tartani.

A tisztújítás természetesen minden meglepetés nélkül a régi vezetőket erősítette meg tisztségükben. Sikerekben gazdag, kevés konfliktussal járó következő éveket kívánok az osztrák vasutas nőknek.

Hercegh Mária

A kongresszus határozatai között szereplő követelések között van, amely a gyermekek elhelyezésének megoldását követeli azokon a helyeken, ahol a nők számaránya jelentős.

VANNAK OLYAN KÉRDÉSEK, AMELYEKBEN AZ OLY SOKSZOR IRIGYELT SVÁJCBAN JÓCSKÁN MÖGÖTTÜNK JÁRNAK. ILYEN A GYERMEKINTÉZMÉNYEK HÁLÓZATA, A SZÜLÉSI SZABADSÁG, A GYERMEKGONDOZÁS FELTÉTELRENDSZERE, STB.

Külföldi vasutas szakszervezetek tevékenységéről

Háromnapos sztrájk

AZ ALKALMAZOTTI LÉTSZÁM NÖVELÉSÉRE

Az új nyári menetrendet egyhangúlag sérelmesnek találták egy nagy franciaországi vasúti gócpont – Amiens – mozdonyvezetői, mivel a több vonat beállítása a forgalomba jelentősen megnövelte munkaidejüket, és a vasút vezetői nem voltak hajlandóak a létszám bővítésére.

Három reprezentatív vasutas szakszervezet (FGAAC, CGT és a Déli Vasút) felhívására június hó 10-13-a között részleges munkabeszüntetést hajtottak végre, követelve a nagyobb létszám beállítását.

A mozdonyvezetők sérelmesnek találták azt, hogy az új nyári menetrend bevezetésével olyan mértékben növekedett munkaidejük, hogy az jelentősen hozzájárult a munkakörülmények romlásához, ami a biztonságot is veszélyezteti. A mozdonyvezetők feltárták azt a szándékot, hogy a vasút vezetése olyan munkaszervezést akar végrehajtani, ami előirányozza hat szolgálati út megtételét öt nap alatt. Ezzel a szükségmegoldással az SNCF leplezni akarja a személyzeti állományban fennálló súlyos hiányt. Egy mozdonyvezető kijelentette, hogy az igazgatóság már korábban elismerte tíz mozdonyvezető hiányát. A mozdonyvezetői munka nagyfokú figyelmet igényel, és a túlzott leterhelés által okozott fáradtság kihat a forgalom biztonságára. Másfél hónap alatt három olyan eset történt, amikor túlhaladtak a megállj állású jelzőn.

Azonnali létszámbővítést követelnek a francia mozdonyvezetők

A szakszervezetek közölték, hogy a mozdonyvezetők nem tudják kivenni jogos szabadságukat, és nem tudnak részt venni szakmai továbbképzésükön. Több esetben fordult elő, hogy alkalmazottakat vezényeltek át más vontatási főnökséghez az ottani hiány feltöltésére. Az igazgatóság elmulasztotta az állomány kiegészítését a nyári időszakban előreláthatóan többletfeladatok teljesítésére. A három szakszervezet követeli a vontatási telep mozdonyvezetői létszámának azonnali bővítését hat fővel.

Hajós Béla

(Rail et Transports, 2002. június 19.)

2002 legkiválóbb nyugdíjas vasutas szervezete

Nyíregyháza csapata

Nyíregyháza gyöngyszeme, a szomszédos Sóstó volt a helyszíne a július 10-én tartott rendezvénynek. Hazánk egyik legértékesebb és legegységesebb tájépítészeti környezetet is bemutató múzeumfalujának hűsítő árnyat adó fái alatt ünnepelték a vasutasnapot Nyíregyháza és körzetének nyugdíjas vasutasai.

A nagyállomás előtt gyülekezve – többen családtagjaik kíséretében – szívükben megfiatalodva adták át magukat az egykori kollégákkal való találkozás örömeinek. A beérkező fapados kisvonat pillanatok alatt benépesült, főleg a nyitott kocsik voltak népszerűek, Sóstóig nosztalgiázott az éltesebb korosztály.

A bensőséges ünnepet megtisztelte jelenlétével *Csabai Lászlóné*, Nyíregyháza polgármestere, *Pallos György*, a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezet ügyvezető elnöke, *Kiss Tibor*, a VSZ Debrecen Területi Képviseletének titkára valamint *Smid János*, nyíregyházi állomásfőnök is.

A helyi vasutas nyugdíjas alapszervezet vezetősége mindenre kiterjedő figyelemmel, kitűnő szervezéssel gondoskodott a családias hangulatú program zavartalanságáról.

– Amikor nyugdíjas, vagy éppen vasutasnapon szót kapok, mindig az első és legfontosabb számomra a köszönet. Köszönet az elvégzett munkáért, a hitért és a bizalomért. Önök bizonyították, igenis érdemes ezen a munkaterületen dolgozni, tudásukat itt kamatoztatni. – hangsúlyozta köszöntőjében *Csabai Lászlóné* polgármester asszony. Kifejtette; szeretnék elérni azt, hogy minden magyar állampolgár érezhesse, szükség van a munkájára. Amelynek igenis értéke van, s amelyet kellően kell anyagilag elismerni. Búcsúzóul boldog és nagyszülői feladatokkal megáldott, békés korszakot kívánt a vasutas nyugdíjasoknak.

KÖSZÖNET AZ ELVÉGZETT MUNKÁÉRT, A HITÉRT ÉS A BIZALOMÉRT

Kerüljön visszaállíátsra az Idősügyi Tanács

Smid János nyíregyházi állomásfőnök a mindennapok eseményeiről tájékoztatott. Büszkén jegyezte meg: igen jól halad a nyíregyházi állomásrekonstrukció. Remélhetőleg október közepétől már korszerű épület vár az utasokra.

A hallgatóság tapsa, az idősebbek arcán tükröződő elégedettség árulkodó jele volt annak, hogy a köztiszteletben álló állomásfőnök úr igencsak szívügyének tekinti a nyugdíjas vasutasság sorsát.

...legyen bérrel arányos nyugdíj...

– Dupla örömben van részem – kezdte üdvözlő szavait *Pallos György*, a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezet ügyvezető elnöke. – Egyrészt azért, mert önökkel lehetek az 52. Vasutasnap alkalmából, másrészt pedig bejelenthetem: ***Magyarország legkiválóbb nyugdíjas vasutas szervezet megtisztelő címet nyerte el Nyíregyháza alapszervezete***. Az elismerést az elmúlt hetekben vehette át a helyi alapszervezet vezetősége.

A jelenlegi politikai vezetéssel olyan megállapodást kötöttünk, amelyben elvárjuk, hogy nyugdíjasaink boldogan, békésen élhessenek, valamint a bérrel arányos nyugdíj valósuljon meg. Ne legyen megkülönböztetve a munkavállaló és a nyugdíjas akkor, amikor a gazdaságnak lehetősége van a nyugdíj emelésére. – Kerüljön visszaállításra – hangsúlyozta – az Idősügyi Tanács, ahol az önök problémáját meg tudjuk fogalmazni és elvárjuk, hogy a mindenkori miniszterelnök legyen az Idősügyi Tanács elnöke.

Szerencsére ezt a kormányzat felvállalta, s már tapasztalhatjuk is; valóban elindultak az intézkedések abban az irányban, amit megígértek – jegyezte meg végül az elnök úr.

Nem maradhatott el a kitüntetések átadása sem, amelyet finom ebéd követett. *Nagy Sándor* és zenekara szórakoztatta a kellemes délutánon a megérdemelt kikapcsolódásra vágyókat.

Húri Valéria

A demizson

A borgazdaság igazgatója az állomás főnökénél tett látogatást, megköszönni a jó közreműködést a borszállítmány gyors lebonyolításáért. Közölte a főnök úrral, hogy egy demizson jóféle itóka elő van készítve, küldjön érte valakit, a pincemester tudja miről van szó. A főnöki előszobában lebzselő pályamunkás meghallotta a demizson ügyet, kisomfordálva az irodából gyors léptekkel felkereste a pincemestert, mondván a demizsonért jött. A pincegazda mit sem sejtve odaadta az előkészített demizsont.

Kisvártatva a főnök Jánost, a málházót küldte az ígért itókáért. A pincemester nem győzött csodálkozni azon, hogy igazgatója miért két demizsont ajándékozott a főnöknek – amikor még azt az egyet is sajnálta, no meg, hogy a főnöknek két embere is van, aki ennyire ráér borért szaladgálni, de odaadta a másik demizsont is.

Ma sem tudja senki – a pályamunkásokon kívül -, hogy aznap miért kétszer jelentkeztek az „egy demizson borért?"

Hegedűs Károly

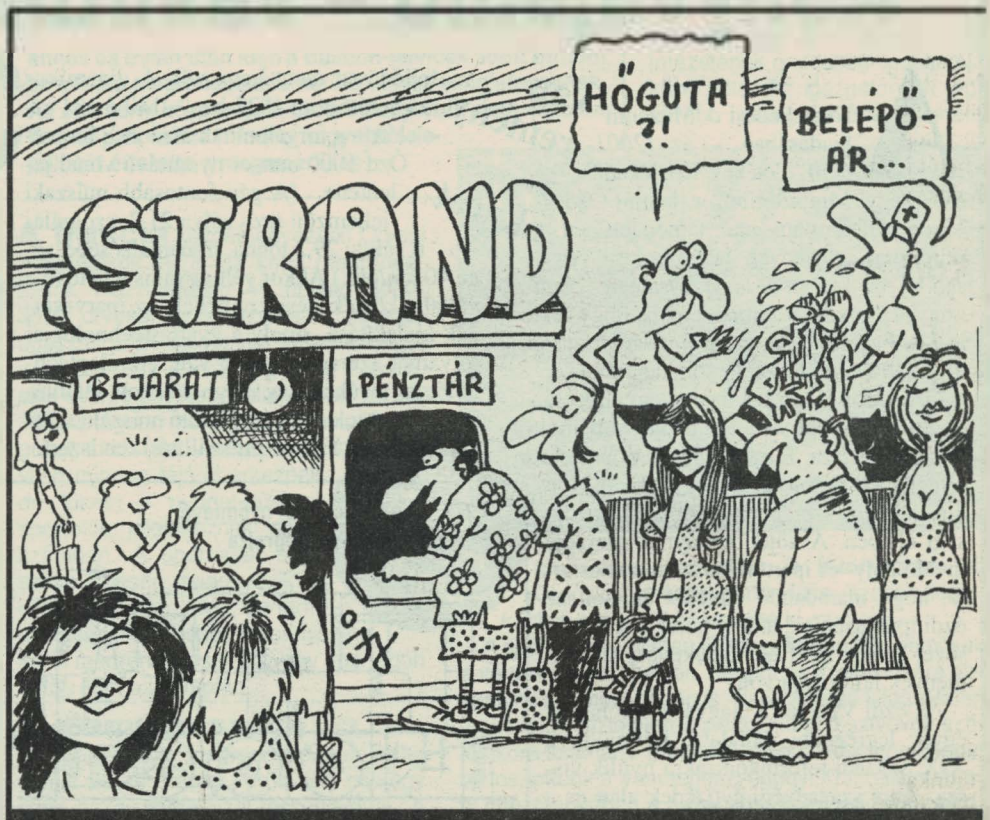

(Izsák Jenő grafikája)

ROSSZULLÉT **A NAPON**

Érdekes hírek a világ vasútjairól

London vonzóbbá teszi az utazást az Eurostarral

A brit vasút kampányt kezdett a csatorna alatti alagútban közlekedő vonatok vonzóbbá tételére. Kedvezményt nyújtanak ugyanis azoknak az utasoknak, akik menettérti útra szóló jegyet váltanak a francia vasutak 66 állomására az Eurostar-TGV *(nagysebességű vonat)* csatlakozás igénybevételével. A menetdíj 95 eurotól kezdődően biztosítja az oda-vissza történő kényelmes és gyors utazást. A kampányt hirdetményekkel és a médián keresztül végzik.

Fejlett közlekedési hálózat létesül Athénben

A 2004-es olimpiai játékok idejére nagyarányú közlekedési fejlesztéseket hajtanak végre Athénben, amely teljesen megváltoztatja a város arculatát. Azt akarják elérni, hogy biztosítva legyen a zavartalan helyváltoztatás a városban és környékén. Már 2001 januárjától kezdve közel 400 gázturbinás autóbusz közlekedik, és további 600 autóbuszt újítanak fel 2003-ig. Jelenleg mintegy kétmillió helyi lakos veszi igénybe rendszeresen a városi közlekedési eszközöket. Úgy számítják, hogy az olimpiai játékok idejére a jelenlegi 30%-ról 42%-ra emelkedik majd a városi közlekedést igénybevevők száma.

Már 2001 januárjától kezdve közel 400 gázturbinás autóbusz közlekedik, és további 600 autóbuszt újítanak fel 2003-ig.

A Román Vasút (CFR) vasúti motorkocsikat vásárol Németországtól

A CFR vasút személyfuvarozási társasága, a Calatori szerződést kötött a német Siemens gyárral 120 *„Desiro"* márkájú motorkocsi elem szállítására. Az üzlet értéke több, mint 300 millió eurot tesz ki és magában foglalja a tartalék alkatrészek szállítását is. A motorkocsiban 120 ülőhely és 90 állóhely van, maximális sebessége pedig 120 km/óra. A szerelvények Bukarest, Arad, Nagyvárad és Kolozsvár környékén fognak közlekedni. A Németországban gyártott motorkocsik helyszínre szállítása már ez év novemberétől megkezdődik, és 2007-ig fog tartani.

Calatori szerződést kötött a német Siemens gyárral

Az SNCF 2002. évi költségvetése nagyarányú túllépést mutat

Az előzetes számítások szerint a francia vasút 2002. évi költségvetése 70 millio euró deficitet tesz ki. A személyforgalom egyes viszonylatokban emelkedést mutat, más viszonylatokban azonban csökkenést. A teherforgalom az év első 13 hónapjában 1,6%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az okok közt említik az Olaszország felé irányuló forgalom *(ez a legfontosabb nemzetközi kapcsolata az országnak)* huzamosabb ideig tartó megszakadását egy földcsuszamlás miatt. A beruházások növekedése is többletkiadást okozott, mivel kb. száz mozdonyt szereztek be, és 2003-ig új TGV vonatot fognak üzembe helyezni.

Kevesebb a vasúti-pálya, és több az autópálya Európában

1990 és 1999 között az európai autópályák hossza 25%-kal növekedett, a vasútvonalaké azonban 4%-kal csökkent. A legsűrűbb autópályákkal rendelkező országok 1000 km^2-re számítva Hollandia (58 km), Belgium (55), Luxemburg (44) és Németország (32). Hasonló a helyzet a vasutak területén is 1000 km^2-re: Belgium (112), Németország (107) és Luxemburg (106).

Hajós Béla
La Vie du Rail, 2002. április

Könyvajánló – vasútbarátoknak

van remény és akarat

A Közlekedési Múzeum kiadásában – az *(2001-ben)* illetékes Közlekedési és Vízügyi Minisztérium, valamint Ózd Város Önkormányzata támogatásával, miniszteri előszóval jelent meg *Vass Tibor Az ózdi iparvasút története* című könyve. Tartalmát fémjelzi az is, hogy lektora *Dr. Veres László,* megyei múzeumigazgató, a történelmi tudományok kandidátusa.

Ózd város és térsége a jelenlegi állapotánál iparilag nagyobb és eredményesebb múltra tekinthet vissza. E megállapítás ellenére van remény és akarat arra, hogy az ott élők újra jelentős szerephez jussanak a gazdasági életben. A kötet, amelynek szerzője kiváló hely- és ipartörténész, alkalmas arra, hogy maradandó emléket állítson az ózdi iparvasútnak, amely hosszú működésével fontos ipari és közlekedési teljesítmények hordozója volt.

Az ózdi Vasgyár a magyar vaskohászat egyik legrégebbi vállalata. Létrejötte a XIX. századi reformkorszakra nyúlik vissza. Az e századvégi évtizedek alatt és a vasútépítkezések következtében jelentős fejlődésen ment keresztül. A dinamikus előretörést az 1872-ben – 140 évvel ezelőtt – a forgalomnak átadott Bánréve-Ózd 1000 mm-es nyomtávú vonal jelentette. (A gép fontosabb műszaki jellemzői: üres súlya 21,7, szolgálati súlya: 29,3 tonna, maximális sebessége 40 km/óra.) Akkor vált ugyanis lehetővé a vállalat közlekedési üzemének, az iparvasútnak kialakítása, amely a gyártástechnológiai folyamat szerves részévé vált. Az alaptechnológiai tevékenység meghatározott szállítási feladatot jelentett; megfelelő műszaki színvonalat és jól szervezett szállítási rendszert.

A 277. sorozatú normál nyomtávú gőzmozdony jellegrajza

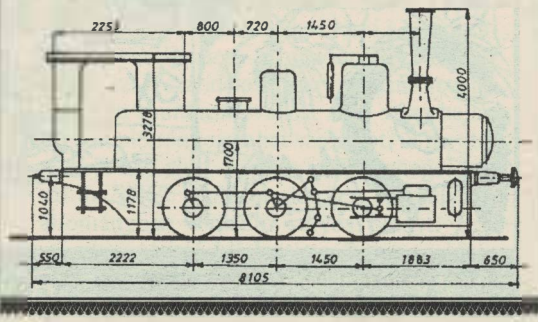

Az iparvasút feladata hármas tagozódású volt. *1)* A készáruszállítás, amely az ózdi vasgyár, a borsodnádasdi lemezgyár, valamint a bányák termékeit gyűjtötte össze és fuvarozta a termelőüzemből a MÁV állomásra továbbítás céljából. *2)* A beszállítás, amely az ózdi vasgyár alapanyagait az előbb említett üzemek, továbbá a területen dolgozó beruházási kivitelező vállalatok üzemi, fenntartási és építési anyagait szállította a MÁV állomástól a felhasználási helyig, nemkülönben az üzemek és bányák dolgozóit is. *3)* A belső anyagmozgatás.

Az igényes kivitelű, sok fényképet, rajzot és kimutatást tartalmazó, szakszerűen megírt munka végigvezeti az olvasót a vasgyár történetén a megalakulástól kezdve napjainkig, előtérben az iparvasúttal. Felsorolja a sikereket és a megpróbáltatásokat egyaránt.

Remélhetjük, hogy a térség újra a gazdasági felemelkedés útjára lép. Érdemes arra, már csak remek múltja és eredményessége miatt is.

Ezért ajánljuk újra a mű tanulmányozását.

Dr. Horváth Károly

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

CÉL, HOGY A VASUTASOK ÉS CSALÁDTAGJAIK MINÉL MAGASABB SZÍNVONALÚ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLHESSENEK

Felismerés, gyógyítás, rehabilitáció

Az egészség érték

Dr. Kovács Lajos, a Vasútegészségügyi Kht. igazgatójának köszöntője

Mára már hagyományos színfoltja lett a Vasutas Szakszervezet nyári sportnapjának a ***Vasútegészségügyi Kht.*** standja. Az egészségügyi szolgáltató nemcsak az orvosi ügyeletet biztosítja a rendezvényen, hanem egészségügyi állapotfelméréssel, orvosi tanácsadással is neveli, szórakoztatja az érdeklődőket.

Dr. Kovács Lajos, a *Vasútegészségügyi Kht.* igazgatója a rendezvény megnyitóján mondott beszédében hangsúlyozta a szakszervezettel való érdekközösséget, miszerint közös cél, hogy a vasutasok és családtagjaik minél magasabb színvonalú egészségügyi ellátásban részesülhessenek. A *Vasútegészségügyi Kht.* sikeres működése hozzájárul a vasutasok életminőségéhez, része szociális jólétüknek.

Az egészségügyi standnál egész nap töretlen volt az érdeklődés. Több százan keresték fel a *Vasútegészségügyi Kht.* szakembereit, mérették meg vérnyomásukat, vagy csak elbeszélgettek az egészségükkel kapcsolatos problémáikról. Az orvosok személyre szabott életmódtanácsokat szolgáltattak, illetve szükség esetén szakorvoshoz irányították alkalmi pácienseiket. Az egészségügyi totó is eredményesen felcsigázta a közönség érdeklődését, a 13+1 kérdést helyesen megválaszolók között értékes nyereményeket sorsoltak ki.

A fődíj kétszemélyes hétvégi üdülés volt a *Vasútegészségügyi Kht.* balatonfüredi, hévízi vagy harkányi rehabilitációs intézetében.

A *Vasútegészségügyi Kht.* jól sikerült szereplésével a szakszervezeti sportnapon tovább növelte az intézmény népszerűségét a vasutas kollégák körében.

Papp Zoltán, a totó nyertese

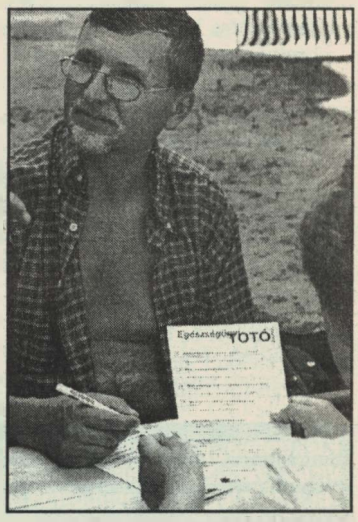

23. Orvosi **Világjátékok**

Cannes és Evian után idén a Balaton-felvidék adott otthont az évente megrendezésre kerülő orvosi világjátékoknak. Az esemény központja a Club Tihany volt, de a Balaton Északi part szinte minden nagyobb települését érintette a megmozdulás.

Az egészségügyi standnál egész nap töretlen volt az érdeklődés. Több százan keresték fel a Vasútegészségügyi Kht. szakembereit

A francia kezdeményezésű Orvosi Világjátékok 1978 óta kerül megrendezésre. Hozzávetőleg 45 ország 3000-3500 orvosát, gyógyszerészét és más egészségügyi dolgozóját látja vendégül a rendezvény a világ legszebb helyein, akik évente egy hétre találkoznak, és 25-30 sportágban mérik össze tehetségüket, tudásukat. A résztvevők a világ minden tájáról érkeznek, de főként a nyugat-európai sportolók jelentkeznek nagy számban. A sportágak sora szinte teljesen megegyezik az olimpiai sportágakkal, de természetesen kevesebb versenyszám kerül megrendezésre egy-egy sportágon belül, mint az olimpián.

A magyarországi, a *23. Orvosi Világjátékok* megrendezésére 2002. június 22-29. között került sor, mintegy ezer hazai versenyző részvételével. A vasutas színeket *Illés Erzsébet*, a Vasútegészségügyi Kht. balatonfüredi intézetének gazdasági igazgatója képviselte. Az igazgatónő a legforróbb meleg időjárás ellenére

Ezer hazai versenyző vett részt

más versenyszámban is bizonyságot tett küzdőszelleméről, elmondása szerint leginkább a maratoni futás vette ki az erejét.

A sportesemény igen jó hangulatban telt, nemcsak a versenyek színhelyén, hanem az azokat kísérő társadalmi eseményekben is. Balatonfüred kifogástalan feltételeket biztosított a nemzetközi résztvevők széles köre számára. A külföldi kollégáknak lehetőséget biztosítottunk a Vasútegészségügyi Kht. balatonfüredi intézményében a hazai egészségügyi ellátó rendszerrel való ismerkedésre is.

Lapzárta után

Bemutatkozó látogatás

Kugler Flórián, a MÁV Rt. újonnan kinevezett humánpolitikai vezérigazgató-helyettese bemutatkozó látogatást tett a Vasutasok Szakszervezete középszervezeti titkárokkal kibővített elnökségi ülésén. *Kugler Flórián* vázolta néhány elképzelését. Többek közt kifejtette: fontosnak tartja, hogy a vállalatnál megelégedett munkavállalók dolgozzanak, és munkáját ennek szellemében kívánja végezni.

mint azt a vezérigazgató-helyettes elmondta: érdekelt a szakszervezetekkel való korrekt együttműködésben, amelyekkel kemény vitákra számít, de egyértelmű megállapodások megkötésére törekszik. A vendég kihangsúlyozta, hogy a MÁV Rt. igazgatóságán belül meg fogja vívni a csatát a munkavállalók jobb szociális ellátásáért és béreiért. A szakszervezetekkel nem presztízsharcot kíván folytatni, hanem ésszerű kompromisszumokra törekszik, azaz mindenki által elfogadható és betartható megállapodásokra.

A bemutatkozó látogatáson jelenlévő VSZ tisztségviselők figyelemorientációnak szánt felvetései a gazdasági társaságok szerződéseinek felmondásában rejlő veszélyeket, a nyugdíjasokkal történő együttműködés újrakezdését, az egészségügyben való szerepvállalást és a MOSZI visszaállítását, a közszolgálatot végző vasutasság bér elmaradásának a közalkalmazottakhoz való felzárkóztatását, a szervezetátépítés humánus kezelését, a PVDSZ reprezentativitásának kezelését, a Központi Üzemi Tanács és a Központi Munkavédelmi Bizottság jogvitáinak felülvizsgálatát célozták.

A vezérigazgató-helyettes felé megfogalmazott kérdéseket *Kugler Flórián* tételes ismerethiány miatt a későbbiekben válaszolja meg.

Kiskunfélegyháza állomáson jól felszerelt, kétágyas, hideg-meleg vizes vendégszobákkal állunk munkatársaink rendelkezésére. Nagyobb létszámú csoportok elhelyezését is tudjuk vállalni, szükség esetén teljes ellátást biztosítunk.
Várjuk tisztelt munkatársaink, szakmai szervezeteink jelentkezését. Bővebb felvilágosítást a 06/27-22 üzemi, vagy a 76/461-460 városi telefonszámon ad munkatársunk.

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

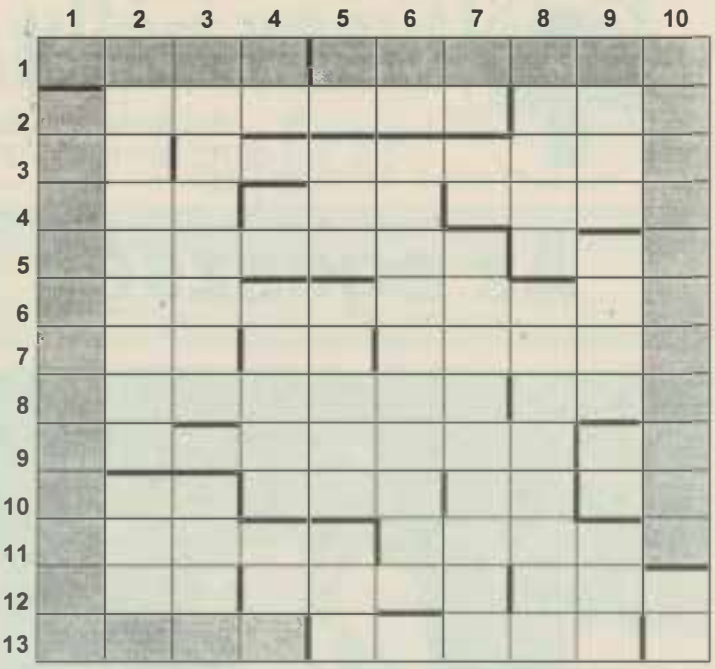

Vasutasnap. 1846. július 15-én nyílt meg Pest és Vác között az első hazai vasútvonal. A nyitó szerelvényt a vízsz. 1. és függ. 1. nevű gőzmozdonyok húzták. Az előbbit a vízsz. 1., míg az utóbbit a függ. 1. nevű mozdonyvezetői vezették.

Vízszintes: 1) Megfejtés I. – Megfejtés III.; **2)** Számlát ad – orosz illuzionista volt; **3)** Utóirat – belátható időszak; **4)** Öröklődés hordozója – sugaras, – erőműve van; **5)** A vízsz. 4-el függ össze, torz némán; **6)** Tansegédletek; **7)** Mutatószó, – megszólítás-, ...János dalszerző; **8)** Állomás (ang.) – állatkert (lat); **9)** Diákfenyítés volt, – adat egyneműi; **10)** Bec. női nevek, – római ezerötszáz, – Asztácium; **11)** Fikcionalizmus része, Egyfajta italozó; **12)** Én (lat) – halkan lép, – szemmel érzékel; **13)** Energiaforrás, – Ausztria.

Függőleges: 1) Péter, – Megfejtés II. – Megfejtés IV.; **2)** Végére járt, – ütős gyermekjáték; **3)** Sorrendet állapított, – Nóra, – Táblafestmény; **4)** Tanítóképző, – személyes névmás, – kilométer, börtön, – Coca Cola része; **5)** Kuka kuka! – lányom férje, – mosószer márka, – ismétlés része; **6)** Igás állat, irodaszer, oxigén; **7)** Rang része, – depó egyneműi, – semmirekellő (fr.); **8)** Irattároz, – oxidáló; **9)** Kolóniákban van, – II. világháborús magyar hírszerző, – Igen (oroszul), – becsuk; **10)** Duplán öregember (argó)

Készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Szociális, Demokratikus, Modernizációs. Nyertes: ***Békefi Mihály*** békéscsabai olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT (balatonfüredi, hévízi vagy harkányi) rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.**
Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/9. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. SZEPTEMBER

A TARTALOMBÓL:

- **Változások a VSZ és a MÁV Rt. élén** Interjú ***Simon Dezsővel,*** a VSZ alelnökével *(3. oldal)*
- **A VSZ tárgyalási javaslatai** *(8-9. oldal)*

(Fotó: Bertalan János)

ÁRVÍZI VÉDEKEZÉS – NAGY VOLT AZ ÖSSZEFOGÁS

Tudósításunkat az 5. oldalon olvashatják

Tudd! Tedd!

ISMÉT **RAJTUNK** MÚLIK

Úgy hiszem, cseppet sem túloztak azok, akik övön aluli támadásnak minősítették a MÁV Rt. vezetésének 2000-ben, a kéthetes sztrájk utáni döntését, amellyel egyoldalúan megszüntették a szakszervezeti tagdíjak levonását.

Ez a szakszervezetek gyengítését célzó kicsinyes vezetői lépés – mint tudjuk – csak részben érte el a célját. A vasutasok az újabb megpróbáltatás ellenére bebizonyították, értik és tudják, hogy összefogás nélkül kiszolgáltatottak lennének, ezért ha más módon is, a többség fizette a tagdíjat.

De milyen a világ! Alig telt el két év, ismét dönteni kell.. Immár törvény írja elő, hogy a munkavállaló szakszervezeti tagdíj levonására adott megbízását a munkáltató nem tagadhatja meg. Ismét felkerekedtek hát a Vasutasok Szakszervezete tisztségviselői, hogy – az elmúlt tíz évben ki tudja hányadszor – meggyőzzék a vasutasokat a szakszervezethez tartozás szükségességéről.

Felfoghatnánk a kérdést felesleges tortúraként is, de nem az. A mostani *„aláírásgyűjtésnek”* több előnye is lehet. Egyrészt a tagdíjlevonás törvényi kötelezettséggé válása a 2000. évi vasutassztrájk egyértelmű sikere, méghozzá olyan, amely az egész szakszervezeti mozgalomra pozitív hatással van. Miért? Mert a Munka törvénykönyve mostani módosításáig a tagdíjlevonás megtagadásával *„fenyegethették”* a munkáltatók a szakszervezeteket, mondván *„Ne ugráljatok, mert úgy jártok, mint a vasutasok”*.

A tagdíjlevonási nyilatkozat aláírásával minden vasutas azt üzeni a világnak (a MÁV Rt. mindenkori vezetésének), hogy a jövőben is igényt tart a szabályozott munkavégzésre, a kollektív szerződés védelmére, a szociális ellátásokra és a szakszervezet védelmére esetleges egyéni sérelmei orvoslásában.

Másrészt a tagdíjukat ismét *„levonatók”* nagy száma tekintélyt és erőt ad a VSZ-nek. A tagdíjlevonási nyilatkozat aláírásával ugyanis minden vasutas azt üzeni a világnak (a MÁV Rt. mindenkori vezetésének), hogy a jövőben is igényt tart a szabályozott munkavégzésre, a kollektív szerződés védelmére, a szociális ellátásokra és a szakszervezet védelmére esetleges egyéni sérelmei orvoslásában. Az így kifejezett összetartozásra pedig leginkább a vasutasoknak van szükségük.

Azért van árnyoldala is a dolognak. Bár az eddigi visszajelzések szerint a tagdíjlevonás lehetőségének visszatérésével ismét nő a VSZ taglétszáma, néhányan azt mondják: *„nem ellenségei a saját zsebüknek”*. De hiszen ezt nem is várja el tőlük senki. Mindössze azt kellene belátniuk – környezetükben széttekintve –, hogy az elmúlt tizenkét évben Magyarországon azok jártak a legrosszabbul, akik meg akarták spórolni saját érdekeik védelmének az árát.

A Vasutasok Szakszervezete léte és tekintélye százhat éves történelme alatt – a politikai tiltás időszakait kivéve – a vasutasok akaratán múlt. Így van ez most is. És most is igaz az alapelv: *„Nem a szakszervezetnek van szüksége tagokra, hanem a munkavállalóknak érdekvédelemre”*.

Karácsony Szilárd

MVJ
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

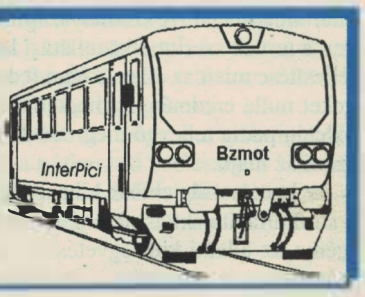

AZ **ÉRDEKVÉDELEM** AKTUÁLIS **KÉRDÉSEI**

A MÁV Rt. élén történt személycseréket követően ismét érdemi munka folyik a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban. Legutóbbi lapszámunk óta három VÉT ülésre került sor, ebből kettő megállapodással zárult. Augusztus 6-án a vállalati lakáskölcsönök kedvezményes visszafizetéséről, 22-én a ruházati szabályzat módosításáról tudtunk a munkáltatóval megállapodást aláírni. Az utóbbi megállapodás több, a VSZ által kezdeményezett módosítást is tartalmaz. Kedvező változás, hogy a ruha átvételére fordított időt munkaidőként kell elszámolni, a több munkakör ellátása esetén járó nagyobb mértékű keretet biztosító munkakörök jegyzékét a jövőben a Helyi Függelékben kell rögzíteni.

Bővült az ellátás, mellény és kardigán helyett választható lesz a kötött pulóver. Több munkakörben a nők a jövőben sálat, illetve kendőt fognak kapni. A raktárnokok ellátása nadrággal bővült. Több munkaköri táblázat esetében növekedtek az éves keret pontszámok.

A munkakör megnevezések és FEOR számok az ez év január 2-ától érvényes munkaköri besorolással szinkronba kerültek.

* * *

Megkezdődött a VÉT-en szeptember 2-án életbelépett Mt. módosítás miatt szükségessé váló KSZ módosítások vitája is. Egyezség alakult ki a helyettesítési díj (15-50%), az átirányítás kirendelés és ügyelet témában.

A rendszeres telephelyen kívül végzett munka – bár nem számít kiküldetésnek – díjazása megmaradt.

Kiküldetés esetén a napi munkaidőt meghaladó utazási időt a jövőben személyi alapbérrel téríti a KSZ.

Még vita van a készenlétről. Az Mt. 128.§ alapján, de egy héten belül elrendelt készenlétek esetén további 10%-os díjazást ajánlott meg a munkáltató. A javaslatot a VSZ mérlegeli.

* * *

A szakszervezeti tagdíjak munkáltatói levonásánál is sikerült megállapodni. A VSZ a szeptemberi munkabér-elszámolás alkalmától él a lehetőséggel, a nyilatkozatokat tárgyhó 25-éig lehet rendszeresen leadni. Az őszi tárgyalási csomagok mielőbbi átadását kérte a munkáltató, hogy üzleti terve kialakítása során figyelembe tudja venni a munkavállalói elvárásokat.

A Vasutasok Szakszervezete MÁV Rt. Érdekegyeztető Bizottsága több tárgyalás keretében alakította ki tárgyalási javaslatait, amelyet a Magyar Vasutas 8. és 9. oldalán teljes terjedelemben közlünk.

Varga Gyuláné

> Kedvező változás, hogy a ruha átvételére fordított időt munkaidőként kell elszámolni, a több munkakör ellátása esetén járó nagyobb mértékű keretet biztosító munkakörök jegyzékét a jövőben a Helyi Függelékben kell rögzíteni.

A MÁV Rt. Igazgatóságának tájékoztatása

A **vasútreform** alapkoncepciójáról

ELSŐKÉZBŐL TÁJÉKOZÓDHATNAK A SZAKSZERVEZETEK

Az első alkalommal megtartott új fórumon a reform alapvető koncepciójáról, októberben a humánpolitikai vonatkozásokról, novemberben az átszervezés szervezeti rendjéről, míg decemberben az átalakítás kormány-előterjesztéséről esett, illetve esik szó.

Amint azt *Udvari László* elmondta, az alapkoncepció kidolgozásakor az Európai Unió elvárásait és a MÁV Rt. gazdasági és pénzügyi helyzetét vették alapul. Ezek alapján 2003 januárjától négy, pénzügyileg önálló (a pályavasúti, az áruszállítási, a személyszállítási és a vontatási) üzletágat működtet majd a MÁV Rt.

Az egyes szervezeti egységek sajátosságai a finanszírozásban fognak leginkább eltérni egymástól. A pályavasút továbbra is kincstári tulajdonban marad, és fenntartását a jövőben állami költségvetésből kell finanszírozni. Az áruszállítás és a személyszállítás a versenyszférába tartozik majd, azaz a bevételeiből kell eltartania magát. A személyszállítás tekintetében a tervek szerint a közellátási kötelezettség teljesítése miatt az állam a nem fedezett költségeket nulla eredményig megtéríti. A vontatási üzletág pedig teljesítő megrendelő viszonyban számláz majd.

Az Igazgatóság elnöke kihangsúlyozta, hogy a struktúra átalakítás nem jelent majd többletigényt az állami költségvetésből, amennyiben a kormány is elfogadja a vasúttársaság és az állami költségvetés együttműködésére vonatkozó javaslatokat. Ezt a megváltozó bevételi viszonyok és az ellenőrizhető költségfelhasználás, valamint az új érdekeltségi viszonyok biztosítják majd.

> **2002. szeptember 5-re új, hagyományteremtő fórumra hívta meg a MÁV Rt. vezetése a vasúttársaságnál működő valamennyi szakszervezetet. Amint azt *dr. Udvari László,* a MÁV Rt. Igazgatóság elnöke elmondta, a következő időszakban minden hónap első csütörtökjén, az igazgatósági üléseket követő második napon tájékoztatást kívánnak nyújtani a vasútreform előkészítéséről.**

Az Európai Unióhoz való csatlakozást követően a magyar pályahálózat húsz százalékát, a későbbiek során pedig a teljes vasúti hálózatot meg kell nyitni. Ezzel egy időben a MÁV Rt. is kiléphet az uniós piacokra. Az így kialakuló versenyre fel kell készíteni a MÁV Rt.-t. E tekintetben a minimális célkitűzés a piaconmaradás, amihez azonban jelentős fejlesztésekre lesz szükség. A fejlesztési forrásokat az igazgatóság a nemzetközi pénzpiacon elérhető hitelekből, kötvénykibocsátásból és az EU kohéziós alapjából látja előteremthetőnek.

A 2003 és 2008 között tervezett eszközfejlesztés prioritásai közt első helyen a pályavasút, azon belül a biztosítóberendezések korszerűsítése szerepel. Másodikként az InterCity járműparkját kívánják lecserélni. Az itt felszabaduló járműállományt pedig a belföldi távolsági járatokon vehetné igénybe az utazóközönség. Harmadikként az elővárosi közlekedés szemmel látható javítását kívánják megvalósítani. Mindezekhez kapcsolódva a negyedik prioritás a vontatókapacitás megújítása.

Befejezésül *Udvari László* a központi irányítási rendszer centralizálásáról beszélt. Mint elmondta, a feladatok decentralizálása mellett a pénzügyi és beruházási rendszer központosítását tervezik.

Varga Gyuláné, a VSZ osztályvezetőjének kérdésére az Igazgatóság elnöke elmondta, hogy a havonkénti tájékoztató értekezleteket nem tekintik döntési fórumnak. A menedzsment őszintén és jogszerűen fog egyeztetni a szakszervezetekkel. A vasutasok reformban betöltendő szerepéről Udvari László kihangsúlyozta, hogy a január 2-i változás nem jár létszámcsökkentéssel, a piaci megfelelés mozgásai pedig még nem láthatók előre.

Simon Dezső, a VSZ vezető alelnöke több konkrét információt kért az átalakításról, a szakszervezetek szervezeti változásának előkészítése érdekében.

ksz

Változások a VSZ és a MÁV Rt. élén

Nyilatkozik Simon Dezső, a VSZ elnökét helyettesítő alelnök

A Magyar Vasutas legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy *dr. Márkus Imre* lemondása miatt 2002. augusztusától helyettesítési rend alapján *Simon Dezső* alelnök vezeti a Vasutasok Szakszervezetét. Ez alkalommal az első számú alelnököt a döntés hátteréről és a következő időszak feladatairól kérdeztük.

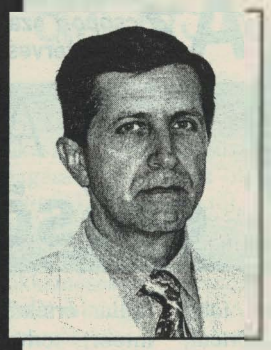

– Közvetlen munkatársai számára nem volt teljesen váratlan *dr. Márkus Imre* lemondása, de mégsem lehetett erre előre felkészülni. A lemondás megtörténte után azt kellett mérlegelnünk, hogy mi lenne jobb, egy soron kívüli kongresszus, vagy egy a már a Választmány által 2003. áprilisára kijelölt soros kongresszusig tartó átmeneti megoldás. A döntés meghozatalakor mindenekelőtt figyelembe kellett vennünk a *Vasutasok Szakszervezete* előtt álló feladatokat.

● Melyek ezek?

– Az alapszervezetek szeptemberben kezdik az alapszabály és a programtervezetek vitáját, a beszámolók megtartását és a tisztségviselők megválasztását. Ha ezt egy soron kívüli kongresszus közbeiktatásával időben összesűrítjük, akkor sok helyen egyszerre kellett volna megtartani a beszámoló taggyűléseket, amelyekre így nem jutottak volna el a vezető tisztségviselők. Emellett konkrét elképzelésekkel veszünk részt az *MSZOSZ* novemberi kongresszusának előkészítésében, és decemberben lejár a hároméves megállapodás, új szerződést kell kötnünk egy új politikai környezetben az *MÁV Rt.* új vezetésével. Mindezeket figyelembe véve döntött az Elnökség, majd a Választmány a helyettesítés mellett, amely egyébként külső szakértők szerint is teljesen legitim.

● Vegyük sorra az egyes feladatokat. Miért fontosak az alapszervezeti tisztújító értekezletek?

– A *Vasutasok Szakszervezete* hagyományaihoz illő magas színvonalú, jól előkészített kongresszus megtartására készül, amelynek előfeltétele, hogy az alapszervezeteknél és a középszervezeteknél is hasonló színvonalú rendezvényekre kerüljön sor. Az előzetes információk szerint az alapszervezeti tisztségviselők többsége továbbra is vállalja a megbízatást, ahol pedig nyugdíjazás, vagy más ok miatt változás várható, meg kell találni azokat az alkalmas személyeket, fiatalokat, akik képesek tenni társaikért, és el is tudják látni az alapszervezeti munkát. Nagyon fontos, hogy a választási folyamatban és a vitákban is minél több tag vegyen részt, mert ott születnek meg azok a döntések, ott fogalmazódnak meg azok a gondolatok, amelyek meghatározzák a *VSZ* jövőjét, célkitűzéseit.

● Hol tart az *MSZOSZ* kongresszusának előkészítése?

– Tekintettel arra, hogy tagjaink igénylik az *MSZOSZ*-en belüli változásokat, akkor vagyunk a helyes úton, ha a kongresszust előkészítő bizottságok szintjén érvényesítjük az elképzeléseinket. Az a célunk, hogy a *Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége* a novemberi kongresszus után napjaink követelményeinek megfelelő felépítéssel működjön. Ahhoz, hogy mind országos, mind pedig ágazati szinten jobb eredményeket érjünk el, a tagszervezeteknek ágazati szervezetekbe kell tagozódniuk. A hosszútávú működéshez pedig biztosítani kell az anyagi feltételeket. Azt is szeretnénk elérni, hogy az *MSZOSZ* kongresszusa nyilatkozzon a többi konföderációval való együttműködésről is.

> **Ahhoz, hogy mind országos, mind pedig ágazati szinten jobb eredményeket érjünk el, a tagszervezeteknek ágazati szervezetekbe kell tagozódniuk.**

> **Nagyon fontos, hogy a választási folyamatban és a vitákban is minél több tag vegyen részt**

● Hogyan készül a *VSZ* az őszi tárgyalásokra?

– A hároméves megállapodás lejárta állít bennünket az egyik legnagyobb kihívás elé. A *VSZ* szakértői és tisztségviselői a napokban készítették el az úgynevezett tárgyalási csomagot. A szeptember közepén kezdődő tárgyalások során többek közt szeretnénk egy határozatlan idejű kollektív szerződést kötni. A bér, létszám és szociálpolitika tekintetében is hosszabb távú megállapodásban gondolkodunk – amennyiben a tagságtól megkapjuk a szükséges felhatalmazást –, ugyanakkor ezekben a kérdésekben több, nehezen megjósolható tényezőt is figyelembe kell venni. Például a létszám alakulását nagyban befolyásolhatja a *MÁV Rt.* tervezett átalakítása, amelyről ma még kevés információval rendelkezünk.

● Azt hiszem, a legtöbb olvasót a várható bérfejlesztés érdekli.

– A bérfejlesztés tekintetében a hároméves megállapodásról vegyesek a tapasztalataink, mert annak eredményeképpen – szakértőink legjobb szándéka ellenére is – a vasutas bérek elmaradtak a nemzetgazdasági átlagtól, amelyet a bizalom megteremtése érdekében még ez évben kompenzálni kell. Az előbbiekből kiindulva egy rövidtávú, a gazdaság állapotához jobban illeszkedő és kiszámíthatóbb, több feltételhez kötött bérmegállapodásra törekszünk. Néhány évre előretekintve mielőbb el kell kezdeni az európai uniós szintre való bérfelzárkóztatást.

● Köztudott, hogy a *MÁV Rt.* teljes vezérkarát lecserélték. Mit vár, hogyan alakulnak a munkaügyi kapcsolatok?

– Viszonylag rövid idő telt el az új vezetés kinevezése óta, ami alatt nem lehet pontos értékítéletet alkotni. Ezzel együtt elmondhatom, hogy az első találkozások alkalmával szerzett tapasztalataim pozitívak. Úgy ítélem meg, hogy elsősorban a légkör vált őszintébbé, még akkor is, ha nem mindenben értünk egyet. Azt gondolom, ez a helyzet tényszerű, hiszen a munkáltatónak a tulajdonos, a szakszervezetnek a tagjai érdekeit kell képviselni.

A lényeg abban áll, hogy a nézetkülönbségek ellenére a párbeszéd tisztességes keretek közt folyjon, és erre biztosítékot látok az új vezetők személyében.

k.

A bér, létszám és szociálpolitika tekintetében is hosszabb távú megállapodásban gondolkodunk

Gazdaságtalan-e a vasút? (8.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

A közúti fuvarozásban hatalmas mértékű adó- és járulékfizetési csalás folyik

A vámleépítés és a forint **erősödése** is a közútnak kedvez

Az utóbbi időben több olyan fejlemény történt, amely a döntéshozók esetleges szándékaitól függetlenül is elősegítette a közúti fuvarozás további térnyerését. (Más kérdés, hogy a döntéseket előkészítő hivatalnokoknak erre a tényre fel kellett volna hívniuk a politikusok figyelmét, számszerű adatokkal látva el őket. Ez sajnos nem történt meg.) Így például teljes egészében eltörölték a vámot az Európai Unióból származó járművek importjára. Ez csak a haszonjárműveket tekintve 2001-ben 38,2 milliárd forint vámkedvezményt jelentett ahhoz képest, mintha a korábbi vámot meg kellett volna fizetni. További jelentős rejtett előnyt – csak 2001-ben 58,3 milliárd forintot – eredményezett a forint árfolyamának erősödése. Tehát összesen 86,5 milliárd forinttal javult a haszonjárműveket importálók helyzete ezen két tényező miatt. Ráadásul a magas importhányad következtében hazai munkahelyek szűntek meg.

Hasonló jelenségek jellemezték a személygépkocsik behozatalát is, ami az elmúlt években dinamikusan növekedett: 1996-tól 2001-ig – dollárban számolva – több, mint két és félszeresére (166,8 százalékkal!) nőtt, és elérte a 890 millió dollárt. Darabszámban mérve ez a növekedés 147,6 százalékos volt, és 2001-ben 155 ezer autót tett ki. A valóságos import ennél is magasabb, mert ehhez hozzá kell adni a túlnyomó részben import alkatrészekből összeszerelt Suzuki gépkocsikat is. Ez 1999-ben további 128 millió USA dollár importot jelentett. (A pótalkatrészek és kiegészítő kellékek ezen felül további jelentős összeget képeznek.) Mindezzel együtt 2001-ben 1130 millió dollár értékű személygépkocsi-import terhelte külkereskedelmünket.

A gyors növekedést ebben az esetben is nagyrészt az ösztönözte, hogy fokozatosan csökkent az EU-ból származó személygépkocsik vámja és ugyanakkor a forint is felerősödött. 2001-ben pedig teljesen eltörölték az EU-ból származó személyautók vámját. Az összesen 2-3%-ot kitevő statisztikai illeték és vámkezelési díj 1997-ben gyakorlatilag szintén megszűnt.

Amint a 17. ábrán látható, csak a vámleépítés következtében 1996 és 2001 között összességében 228 milliárd forinttal vált olcsóbbá a személygépkocsik importja ahhoz képest, mintha a vámok az 1995. évi szinten maradtak volna.

fokozatosan csökkent az EU-ból származó személygépkocsik vámja

A vasút helyzete viszont a vámleépítés és forintfelértékelés hatására mindössze 13,9 milliárd forinttal javult (a vámleépítés miatt 5,5 milliárd, a forint-felértékelés következtében 8,4 milliárd forinttal). Ez az összeg azért ilyen alacsony a közúti importhoz viszonyítva, mert a vasútnál viszonylag kicsi az import részaránya (vagyis elsősorban a hazai termelésen alapul, itthoni munkahelyeket biztosítva).

17. ábra: Az Európai Unióból származó import személygépkocsik vámleépítésének valamint az áfa kiesésének hatása az 1995. évi szinthez képest

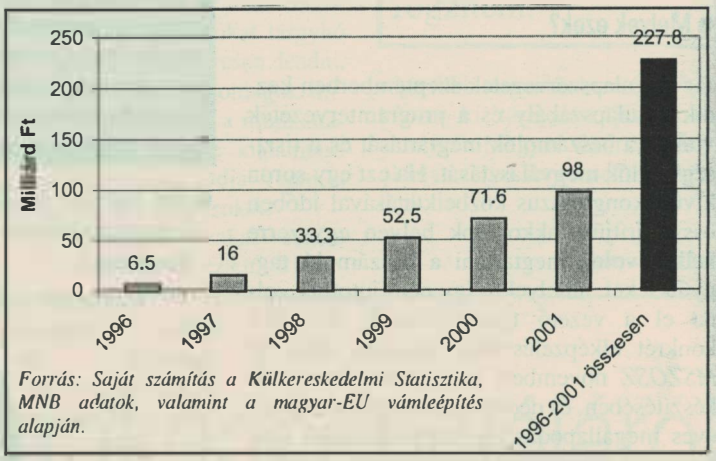

Forrás: Saját számítás a Külkereskedelmi Statisztika, MNB adatok, valamint a magyar-EU vámleépítés alapján.

Jelentősen mérséklődött a személygépkocsik után fizetendő fogyasztási adóból származó állami bevétel is. Magyarországon jelenleg a katalizátor nélküli személygépkocsik fogyasztási adója 1600 cm3-ig 22 százalék, 1601 cm3-től pedig 32 százalék.

A katalizátorral ellátott gépkocsik esetében ez a mérték 10, illetve 20 százalék. Ma már azonban nem hozható forgalomba katalizátor nélküli autó, ezért minden autó után az alacsonyabb mértékű fogyasztási adót fizetik, ami további kedvezményt jelent ennek a súlyosan környezetszennyező közlekedési módnak.

Az utóbbi két évben a használt autók behozatala terén történt változások is a motorizáció és a környezetszennyezés fokozódását eredményezték. 1996-ban négy évben korlátozták a behozható autók korát. Ennek köszönhetően a behozataluk 2000-ig visszaesett, arányuk (darabszámban mérve) az 1996. évi 36 százalékról 1999-re 11,7 százalékra csökkent. Az említett korlátozást azonban eltörölték, ami ahhoz vezetett, hogy 2001-ben fordulat állt be a használt személygépkocsik importjában: számuk a 2000. évi 12 817 darabról 2001-re 35 631 darabra ugrott. A használt autók importját az is nagymértékben elősegíti, hogy a jelenlegi vámeljárás tömeges csalásra ad lehetőséget, amit az érintettek sok esetben ki is használnak: a fogyasztási adót – és a hozzá kapcsolódó áfát – nem a nemzetközileg elfogadott árkatalógus szerint fizetik, hanem a bemutatott számla alapján.

Lukács András – Pavics Lázár

A Magyar Vasutas legutóbbi számában az alábbi táblázat hibásan jelent meg. A szerzőktől és az olvasóktól elnézést kérünk.

Év	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Üzemanyag felhasználás a magyar közlekedési szervezetek által megadott adatok alapján									
Összes felhasznált gázolaj, ezer tonna	258	228	150	155	134	131	195	218	231
Fajlagos felhasználás, kJ/átkm	1608	1714	1352	1347	1085	1014	1408	1485	1453
Üzemanyag felhasználás a magyar közlekedési szervezeteknél az EU fajlagos értékével számolva									
EU fajlagos felhasználás, kJ/átkm	3265	3265	3265	3265	3265	3027	3027	3027	3027
Összes felhasznált gázolaj, ezer tonna	523	435	362	377	404	391	419	445	482
Hazai tény és az EU normával számolt üzemanyag felhasználás közötti eltérés a magyar közlekedési szervezeteknél									
Gázolaj, ezer tonna	266	206	212	221	270	260	224	226	250
Közlekedési és nem közlekedési szervezetek összes áruszállításának gázolaj-felhasználása, ezer tonna									
Magyar fajlagos szerint	582	576	418	417	346	343	495	535	555
EU fajlagos szerint	1182	1098	1010	1010	1042	1025	1064	1091	1156
Eltérés	600	521	592	593	696	681	569	556	601
Az eltérés értéke, milliárd Ft, 2002. évi áron	60	52	59	59	70	68	57	56	60

A VASÚTI TÖLTÉS VÉDTE A TELEPÜLÉST

Árvízi védekezés – nagy volt az összefogás

Az augusztus közepén kialakult rendkívül nagy dunai áradás a vasúti és közúti közlekedésben is okozott fennakadásokat. Néhány mondatban összefoglaljuk a vasutat érintő árvíz okozta közlekedési zavarokat. A dunai árhullám a magyarországi szakaszon az ország egyik legforgalmasabb nemzetközi vasúti fővonalát is veszélyeztette. A gátépítésen dolgozók is elmondták, hogy régóta akkora vizet nem láttak, amely a vasúti töltést ilyen mértékben próbára tette.

(Fotó: Bertalan János)

A hídon a GySEV Taurus mozdony halad át gyorsvonattal

A Budapest–Hegyeshalom–Bécs nemzetközi vasúti fővonalon a legkritikusabb időszakban sem állt le a vasúti forgalom, a vonatok folyamatosan jártak, bár közlekedésükben sebességcsökkentést kellett alkalmazni. Az egyes fővonalon mintegy négy kilométeren Komárom és Szőny között volt kritikus a helyzet, ezért a vonatok Komárom és Almásfüzitő között augusztus 14-től csak az egyik vágányon közlekedhettek, ugyanis a vasúti pálya közvetlenül a vízparton fut. A jobb vágány lezárásával lehetővé vált a vasúti töltés megerősítése, ezen a vágányon csak az úgynevezett kiszolgáló vonatok közlekedhettek, amelyekkel Komáromból és Almásfüzitőről folyamatosan szállították a homokzsákokat. Az egy járható vágányon a vonatok eleinte 80, majd 60, végül negyven kilométeres óránkénti sebességgel közlekedhettek a kritikus szakaszon. Később a Duna egyre magasabb vízszintje miatt augusztus 17-étől már csak 20 kilométeres óránkénti sebességgel járhattak a szerelvények. A sebességcsökkentések a vonatok közlekedésében mintegy 30-45, olykor 50-60 perces késéseket okoztak.

Győrben a Rába vízszintje is megemelkedett, a folyó felett átívelő vasúti hidak alsó részét majdhogynem elérte a megáradt folyó vízszintje, de a vonatok sebességének csökkentésére nem volt szükség.

Az ötös számú Komárom-Esztergom vonalon a vasúti közlekedést szintén a Duna áradása miatt augusztus 16-tól leállították Almásfüzitő és Lábatlan között, majd később a vonatok Esztergomból csak Tokodig közlekedtek. A motorvonatok helyett vonatpótló buszok közlekedtetésére sem volt lehetőség, ugyanis a térségben a vassúti pálya mellett húzódó közutat is elöntötte a víz.

A hegyeshalmi vonalon Komárom és Szőny között a dunai áradás elleni védekezést a vasúti töltés mellett mintegy négy kilométer hosszban nyúlgát építésével augusztus 14-én kezdték el. A töltést oldalt megtisztították a cserjéktől, bokroktól, majd a nyúlgát helyét készítették elő – mondta *Virág István, a MÁV Győri Pályagazdálkodási Főnökségének* vezetője. A homokzsákokat tehervagonokon szállították a helyszínre, ahol a vasutas dolgozók mellett a honvédség 220 hivatásos, sorállományú és szerződéses – köztük nők is – katonája vett részt a vasúti töltés megerősítésében. A nyúlgátépítésben a *MÁVÉPCELL Kft.*, és a *dombóvári vasútépítő Kft.* is mintegy 50 fővel nyújtott segítséget.

> **A legkritikusabb időszakban sem állt le a vasúti forgalom, a vonatok folyamatosan jártak,** *bár közlekedésükben sebességcsökkentést kellett alkalmazni.*

A vasúti közlekedésben fennakadások voltak a nemzetközi forgalomban is a Prága-Decin-Drezda útvonalon. Prága-Decin között a vonatok csak kerülő útvonalon, jelentős késésekkel közlekedtek, Decin és Drezda között jelentős ideig szünetelt a vasúti személyforgalom. A *MÁV* vonalain közlekedő nemzetközi vonatokat nem érintette jelentősen a vonatközlekedés korlátozása.

Bertalan János

Nekrológ

Megrendülve és sírásra görbülő szájjal búcsúzunk, humoros sorozatunk, az ***„Aranyszáj"*** jó tollú szerkesztőjétől, aki sok derűs percet szerzett olvasóinknak. Ő volt a nyugdíjas vasúti rendezvények közvetlen hangú tudósítója és számos társadalmi tisztség megbecsült, hivatott vezetője.

A gyászjelentés csak annyit közöl: ***Hegedűs Károly nyg. MÁV főfelügyelő*** augusztus 3-án elhalálozott. Előtte két nappal még együtt ültünk vele a választmányi ülésen, ahol mindig lelkiismeretesen képviselte a nyugdíjasok érdekeit. Kivizsgálásra ment be másnap a kórházba, de már nem tért vissza közénk és családjához.

Egész élete a vasúthoz kötődött. A körvasút egyik pályamesteri szakaszán kezdte el pályafutását, amely számos szakvizsga, tiszti tanfolyam, iskolai tanulmány után a ***Budapesti Vasútigazgatóság II. osztályában,*** majd a ***VSZ*** központjában folytatódott. A ***MÁV*** megbecsült munkavédelmi főfelügyelőjeként, majd a szakszervezet oktatási osztályának vezető munkatársaként országos elismertségre tett szert.

Életének 73. évében érte a kivédhetetlen szívhalál, de őt nem tekinthettük igazán nyugdíjasnak. Az utolsó napig ***„szolgálatban"*** volt, a vasutas nyugdíjasok szolgálatában. Számos szakmai és szakszervezeti elismerés, kitüntetés fémjelzi eredményes munkásságát. A vasút igazi ***„nagykövetként"*** tevékenykedett.

Elegendő felsorolni ennek igazolásául választás útján elnyert társadalmi tisztségeit: a ***VSZ*** és az ***ÖTA*** választmányi tagja, az ***ONYSZ*** elnökségének tagja, a ***Vasutas Nyugdíjasokat Támogató Alapítvány Kuratóriumának elnöke, az Országos Nyugdíjas Képviselet budapesti vezetőségének tagja, Bp. Nyugati nyugdíjas alapszervezet elnöke, a Budapesti Vasútigazgatósághoz*** tartozó nyugdíjas szervezetek területi szervezője, a ***Vasutas Nyugdíjas Klubszövetség*** tagja, sok száz vasutas nyugdíjas szociális ügyeinek lelkiismeretes, odaadó ügyintézője.

Sokoldalú munkásságának megszűnése nehezen pótolható, fájdalmas veszteség.

Távozása pótolhatatlan űrt hagyott maga után családja életében. Két hónap múlva ünnepelték volna ötvenéves házassági évfordulójukat szerető feleségével, fiával, leányával, két unokájával és rokonságával. A kegyetlen sors most búcsúzásra kötelez bennünket.

Temetésén megjelent barátok, volt munkatársak és rokonságának, jó ismerőseinek széles tábora erősíti szándékunkat: ***Hegedűs Károly*** aranyjelvényes szakszervezeti tagunk emlékét kegyelettel megőrizzük.

Ülésezett a VSZ Nőbizottsága

Soros ülését tartotta a *Vasutasok Szakszervezete Nőbizottsága* 2002. augusztus 26-án. Napirenden szerepelt a VSZ Kongresszusára való felkészülés keretein belül, a 2003 februárjában sorra kerülő tagozati választások kérdésköre.

Szilárdan eltökéltük, hogy a Női Tagozat a Választmányi határozatban foglaltaknak meg fog felelni. Mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy a VSZ soros kongresszusán résztvevő ***küldöttek 30%-a a női érdekvédelemben részt vállaló nő legyen.*** Ahhoz, hogy ez maradéktalanul teljesüljön, a területi és szakmai titkárok szoros együttműködésére és megértő támogatására számítunk.

Megfogalmazásra és elfogadásra került a Nőbizottság által a VSZ középtávú tárgyalási csomagjához tett javaslatcsomagunk.

A teljesség igénye nélkül említünk néhányat az esélyt teremtő javaslatok közül.

Hozzák létre a MÁV Rt. területén a paritásos ***Esélyegyenlőségi Bizottságot.*** A bizottság faladatai közzé tartozna: az Európában szokásos esélyt teremtő programok kidolgozása, azok végrehajtásának felügyelete, a vállalaton belüli széleskörű esélyegyenlőség vizsgálata.

humánpolitika

rugalmas munkarend

esélyegyenlőség

A szolgálati helyek mindegyikén az adminisztratív munkakörökben dolgozók munkaidejének jelenlegi kötött volta helyett a ***rugalmas munkarend*** bevezetését javasoljuk. A jelenleg fenntartott gyakorlat diszkriminatív a külszolgálatban dolgozókkal szemben. A családi és munkahelyi feladatok jobban összehangolhatók a rugalmas munkarenddel.

> Mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy a VSZ soros kongresszusán résztvevő ***küldöttek 30%-a a női érdekvédelemben részt vállaló nő legyen***

Végre ne csak szólamokban és papíron, hanem a valóságban is újuljon meg a MÁV Rt. ***humánpolitikája.*** Legyen végre a tényleges igényekre épülő ***oktatási terv,*** készüljön el az ***előremeneteli rendszer,*** legyen átlátható a ***kiválasztási módszertan.***

Kerüljön bevezetésre a ***ruhapénz.***

Készüljön ***megoldási javaslat,*** a ***megváltozott munkaképességű*** kollégáink sorsának kezelésére.

Készüljön el a MÁV Rt. ***szociálpolitikájának*** teljeskörű ***reformja.***

A vasutasok megítélése az elmúlt időben sokat romlott. A közvélemény a vasutast konfliktusos, izgága ámbátor rendkívül jól kereső munkavállalónak tartja. Ez a megítélés az elmúlt időszak munkáltatói intézkedései, és a közvélemény negatív befolyásolásának következménye. Ennek orvoslására komoly figyelmet és pénzt kell fordítani.

A megkötendő megállapodásnak esélyt teremtőnek kell lennie.

Le kell végre zárni azt a korszakot, ahol a megújulást és reformot hirdetők a szakmaiságot nélkülöző nézeteiket hangoztatva szervezték és irányították.

Reméljük, hogy eljött a szakmaiság és a reformok lezárásának időszaka, és elkezdődhet végre a szorgos, tartalomra is igényes, a vasutas szellemiségéhez méltó munka.

Hercegh Mária

MVJ

TÜV CERT

ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

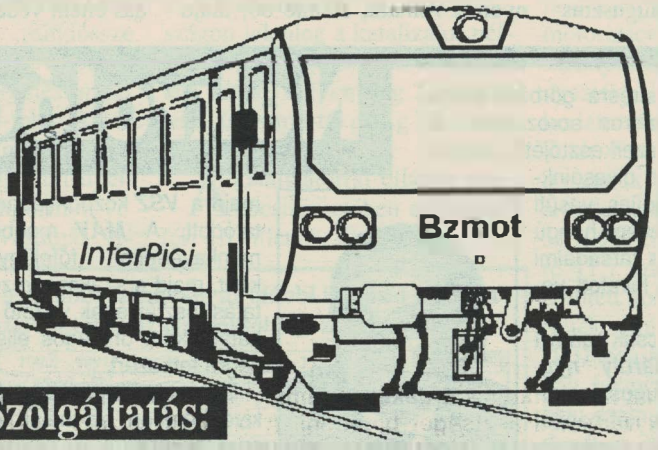

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

LASSAN LEJÁR A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS

Bízzunk a jövőben...

Beszélgetés Kiss Tiborral, a debreceni területi képviselet titkárával

● Mit jelent számodra, illetve a Vasutasok Szakszervezete számára, hogy a korábbi elnök, *Márkus Imre* távozott a mozgalomból?

– Gondolom az érdekel, hogy mit jelent a szakszervezet számára, ha egy vezetőből minisztériumi tisztségviselő lesz.

● Pontosan erre gondoltam.

– Nos, naivitás lenne arra gondolni, hogy ugyanolyan lesz a gondolkodása, mint eddig. Az asztal másik oldalán ül ezután, és más elvárásoknak kell megfelelnie. Bizonyos dolgokat nem várhatunk el, de azt feltétlenül igen, hogy legyen végre béke a *MÁV* vezetése és az érdekvédelmi szervezetek között. Ráadásul – ha jól tudom – a társadalmi kapcsolatok felelőse is lesz, és nagyon sokan tudják, hogy milyen volt az érdekvédelmi szervezetek kapcsolata a korábbi vezetéssel. Mostantól kezdve elvárjuk, hogy a *Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban* érdemi munka folyjon. Ezt megkönnyítheti, hogy szocialista kormányunk lett, mely szociálisan sokkal érzékenyebb, mint elődje volt. Ennek alapján úgy érzem, szót tudunk majd érteni az új *MÁV* vezetéssel. Nem azt tapasztaljuk majd, mint az előző kormány idején, hogy szinte be volt zárva a *MÁV* vezetése. A tárgyalásokon nem volt elmozdulási lehetősége, mert a hatalmat kellett képviselnie mindenáron. Önállóan nem tudtak dönteni, mert meg volt határozva, hogy merre, meddig. Mára viszont változtak a törvényi feltételek, s talán ezért is lesz könnyebb az együttműködés.

– Annál inkább, mert közel hatvanezer ember sorsa függ a döntésektől.

– Igen. És valamit ne felejts el. Ez pedig az, hogy lassan lejár a korábbi kollektív szerződés, és újat kell kötni. Ehhez pedig valóban olyan béke kell, hogy az igazi vasúti reformot létre lehessen hozni, amire garanciát jelenthet egy jó kollektív szerződés.

● Ne haragudj, de ez a reform olyan régi téma, hogy lassan már viccnek tűnik, miközben az emberek egyre pocsékabb körülmények között utaznak (illetve döcögnek), és cseppet sem érdekli őket a vasúti dolgozók kollektív szerződése.

– Kollégáimat viszont igen. Különösen a bér és a bérfejlesztés, ami nagyon nehéz ügy. Nehéz, mert nem igaz a korábbi vezetés állítása, amellyel a közvéleményt etették, miszerint a vasutasok jól meg vannak fizetve. Bizonyítékként szembeállították a pedagógusok bruttó fizetését a vasutasok alapbérével. Ebből az derült ki, hogy a pedagógus keres 50-60 ezer, a vasutas pedig 80 ezer forintot. Azt viszont már nem írták oda, hogy ebből mennyi a túlóra és a műszakpótlék, és hány ünnepnapon kell éjjel-nappal szolgálatban lenni.

● És azt sem, hogy hány vasúti dolgozó utazik üresjáratban, míg mondjuk Záhony környékéről debreceni szolgálati helyére ér.

– Jól látod... Összegezve az előbbi témát, ha összerakjuk az alapfizetéseket, egyértelmű, hogy romlott a pozíciónk, és az *EU*-hoz való csatlakozásunkat is figyelembe véve meg kell induljunk a bérfelzárkóztatás útján. Még akkor is, ha a bérfejlesztés inflációgerjesztő, amit mostanában egyre többet hallunk.

● Hogy lehet ezen segíteni?

– Úgy tudom, az adóterhek csökkentésével a bérfejlesztés a várt kétszámjegyű helyett egyszámjegyű lesz. Véleményem szerint itt isszuk meg annak a levét, hogy más szférákban jóval magasabb fizetésemelések történnek.

● Miként viszonyul ehhez a három reprezentatív szakszervezet?

– Alapvetően nincs közöttünk véleményeltérés. Mindnyájan tárgyalókészséget és megértést kérünk a tárgyalásokon, ezeket pedig joggal elvárjuk. Továbbá azt, hogy a jóléti, szociális intézmények sorsát tisztává tegyük. Ismert, hogy a jelenlegi *MÁV* vezetők korábban a *MOL*-nál dolgoztak, és ott jól kezdett működni egy hazánkban eléggé ismeretlen rendszer. Lényege az, hogy nem intézményeket működtetünk, hanem pénzt adunk a dolgozóknak ilyen irányú elvárásaik fedezésére, mint például üdülés, bölcsőde, óvoda, netán sportolási lehetőség.

> Azt feltétlenül elvárjuk, hogy legyen végre béke a MÁV vezetése és az érdekvédelmi szervezetek között.

> Szót tudunk majd érteni az új vezetéssel

● Mekkora összeg ez, mert ez sem mindegy.

– Százezres nagyságrendű, és minden dolgozónk egységes elbírálás alá esik.

● Ez így nagyszerűen hangzik, de az adott összeg hasznos felhasználásáról azért vannak kételyeim.

– Lehet, de mi szeretnénk tudni, hogy ha a *MÁV* eladja ezeket a létesítményeket, mennyit tud a dolgozók javára fordítani. És akkor még nem beszéltünk olyan hétvégi üdülőkről, melyeket a dolgozók építettek társadalmi munkában, és egy tollvonással kerültek a *MÁV* tulajdonába. De még pár mondat erejéig térjünk vissza vasúti dolgozóinkhoz, különösen a jegyvizsgálókhoz. Tudod te milyen zaklatásoknak vannak kitéve nap, mint nap azokon a vagonokon, melyeket már legalább 30 éve le kellett volna selejtezni? Ők tűrik el a reklamációt, ha késik a vonat, és sok minden mást.

Veégh Ádám

Szakszervezeti tisztségviselők köszöntése

A közelmúltban az 52. vasutasnap alkalmából *Debrecenben a Vasutasok Szakszervezete Területi Képviseletének* vezetője – *Kiss Tibor* – köszöntötte azokat a szakszervezeti tisztségviselőket, társadalmi aktívákat, akik a közösség érdekében önzetlenül, kevés szabadidejüket is feláldozva végeztek kiemelkedő szakszervezeti munkát. Olyan ellentmondásos időszakban tették a dolgukat munkatársaik érdekében, amikor nem volt a legnépszerűbb feladat szakszervezeti tisztséget betölteni. A MÁV Rt. vezetői szemében nemegyszer jókora szálkát jelentett egy-egy lelkes aktíva.

Elismerő oklevelet kaptak: – Almási Józsefné, Püspökladány Állomás szb. gazdasági felelőse; – ***Vladárné Moni Erzsébet,*** Nyíregyháza Csomóponti Főnökség főbizalmija; – ***Széccsi Ferenc,*** Kisújszállás PgF szb. titkára; – ***Pintér László,*** Abádszalók Állomás főbizalmija; – ***Dézsi Zoltán,*** Debrecen Pg.F szakszervezeti tagja; – ***Dobránszki István,*** Debrecen TBF szakszervezeti tagja; – ***Radács Sándor,*** Debrecen Pg.F szb. titkára; – ***Víg Ferenc,*** Ebes VVF szb. titkára; – ***Tamási Sándor,*** Debrecen Hajdú Vasépítő Kft. szb. titkára; – ***Deli Tamás,*** Debrecen Vasútőr Kft. szb. titkára.

Munkájukhoz további sikereket és jó egészséget kívánunk!

Húri Valéria

A Vasutasok Szakszervezete tárgyalási javaslatai

A MÁV Rt. VÁLLALAT CSOPORT MUNKAVÁLLALÓINAK FOGLALKOZTATÁSI-, JÖVEDELMI ÉS SZOCIÁLIS HELYZETÉRE

„... a biztonságos, hatékony és környezetbarát közlekedés hozzájárul az emberi szabadsághoz és jóléthez, a környezet védelméhez."

Részlet a Magyar közlekedéspolitika 2002-2015 (tervezet)-ből

Bevezető

A *Vasutasok Szakszervezete* érdekelt a MÁV Rt. és a MÁV Rt. érdekkörébe tartozó társaságok, alapítványok, vasútegészségügyi intézmények eredményes működésében, az azokban alkalmazott munkavállalók munkahelyének hosszútávú biztosításában, a foglalkoztatás körülményeinek (bér, kereset, jóléti- és szociális juttatások) rendezettségében.

A Magyar Államvasutaknál 2002. december 31-én lejár a Kollektív Szerződés és a Hároméves megállapodás hatálya. A munkáltató és a munkavállalók érdeke abban azonos, hogy a törvényi kereteken túl továbbra is szerződések és megállapodások rendezzék a vállalati foglalkoztatás részleteit.

A Vasutasok Szakszervezete:

– érdekelt a hazai vasút fejlesztésében, a korszerű vasúti struktúra kialakításában,

– elkötelezett tagsága érdekeinek előmozdításában,

– javaslataival és kezdeményezéseivel elő kívánja segíteni a vasutas jövőkép kedvezőbbé válását.

A Vasutasok Szakszervezete javaslatainak felhasználását, azok munkáltatói befogadását elsődlegesen a tárgyalóasztalnál kívánja elérni.

(A Vasutasok Szakszervezete a MÁV Rt. munkavállalóinak élethelyzetével összefüggő 2002. őszi tárgyalásokra készített javaslatcsomag összeállítása során a szervezet programjából, a MÁV Rt-vel 2000. 02. 22-én kötött *„Hároméves"* megállapodás tapasztalataiból, a 2330/2001. (XI. 21.) Kormány határozatból, a Kormány programjából és hazánk 2004-re várható EU tagságából indult ki.)

Helyzetértékelés

A vállalat csoport munkavállalóinak élethelyzete, munkakörülményei az elmúlt tíz évben az erőfeszítések ellenére az elvárható szintnél rosszabbul alakultak.

A tendencia megfordításáért, az elfogadható jövőképért számos – helyenként súlyos – érdekkonfliktust vállalt a vasutasság.

Az elért megállapodások a tulajdonos által feltételül szabott vasúti reformon keresztül ígértek jobb életkilátásokat. A reformhoz ugyanakkor az anyagi feltételek biztosítása elmaradt. Átfogó reform helyett szervezeti átalakítások és szórványos fejlesztések történtek, amelyek egy része a külszolgálati létszámigényt önmagukban is generálják.

A hiányzó státuszok tovább rontják a munkafeltételeket.

A vasutas bérek – a vasúti termelékenységi mutató javulása ellenére – nemzetgazdasági szinten jelentősen lemaradtak.

A kollektív szerződés fix összegű juttatásai – miután rendszeresen csak a tervezett inflációs mértékkel kerültek karbantartásra leértékelődtek. Ma a vasutas életpálya nem vonzó.

A vasúti munkaügyi kapcsolatok elhíresülten rosszak.

Az új Kormányprogram és a MÁV élére kinevezett új vezetés szándéknyilatkozatai reményt keltőek, de ez ma kevés.

A hároméves megállapodás – előző vezetés általi – alulteljesítésének következményei vannak. A munkavállalók bizalmatlanok a több éves megállapodásokkal szemben.

A Vasutasok Szakszervezete úgy látja, hogy a hároméves megállapodásból hátralévő négy hónapban bizalomerősítő intézkedésekre van szükség. Amennyiben a hároméves megállapodás szándékát visszaigazoló és bizonyító konkrét munkáltatói (tulajdonosi) intézkedésekre nem kerül sor, a vasutasság várhatóan nem ad felhatalmazást egy újabb, több évre szóló megállapodás megkötésére.

Bizalomerősítő lehet:

– a tulajdonosi tárgyalások indítása,

– a vasúti reformról szóló munkáltatói tájékoztató fórumok párbeszédjellegűvé tétele (a vasutasság megnyerése),

– a jövedelem növelése, az elszenvedett bérlemaradás rendezése (15%),

– a humánstratégia láthatóvá és elérhetővé tétele,

– a munkaügyi kapcsolatok további konszolidálása.

A Vasutasok Szakszervezete – feltételezve, hogy a munkáltató és a tulajdonos még ebben az évben a szükséges bizalomépítő intézkedéseket meghozza – a 2003-2005-re a munkavállalók élethelyzetére vonatkozó elvárásait és javaslatait az alábbiakban foglalja össze:

– a nemzeti vasút európai integrációjára és a reformra a foglalkoztatás megőrzése mellett kerüljön sor,

– a nemzetgazdasági átlaghoz mért bérlemaradásokat meg kell szüntetni,

– az EU-s bérfelzárkóztatás hazai megvalósítása során a Magyar Államvasutak mutasson példát, elsők közt készítse el és alkalmazza a bérfelzárkóztatási ütemtervet, melyről a kollektív szerződés erejű megállapodást legkésőbb a csatlakozást megelőzően meg kell kötni,

– a teljesítményeken és a minőségi munkavégzésen alapuló dinamikus jövedelemfejlesztés bértarifa, pótlék és érdekeltségi rendszereken keresztül realizálódjon,

– tartalmasabbá kell tenni a határozatlan idejűvé teendő kollektív szerződéseket,

– a béren kívüli juttatások kerüljenek a kollektív szerződések hatálya alá,

– a vállalat csoport humánstratégiája biztosítsa a munkavállalói életpálya tervezhetőségét,

– a munkavállalók munkabiztonságát és munkakörülményeit javítani kell,

– a szociális- és jóléti rendszer a vállalat csoporthoz való kötődés motivációs rendszerét közvetítse,

– a munkaügyi kapcsolatok fórum rendszere kerüljön fejlesztésre, a fórumok működtetése szolgálja a munkabékét, rendeltetésszerű működése járuljon hozzá a vállalati kultúra gyarapodásához. A szociális partnerek együttműködését a kölcsönös tisztelet jellemezze.

I. A MÁV Rt. MUNKAVÁLLALÓIRA VONATKOZÓAN

Foglalkoztatás:

A foglalkoztatási biztonság megőrzésének kiemelt hangsúlyozása mellett szükségesnek tartjuk a K-971/1/2000. számú, többször hosszabbított foglalkoztatási megállapodás újrakötését az alábbi kiegészítésekkel:

– a vállalati képzésnek és átképzésnek fokozottan kell szolgálnia a foglalkoztatási feszültségek enyhítését, különösen: a vasúti reformmal összefüggésben; a gyes-gyedről visszatérő és katonaságtól leszerelők; a megváltozott munkaképességűek; az EU-s csatlakozással összefüggésben

– az életen át tartó tanulás és a vasúti életpálya tervezhetősége kerüljön összehangolásra,

– készüljön előmeneteli rendszer, legyen ellenőrizhető kiválasztási módszer,

– az oktatás–képzés előtt álló, a foglalkoztatással összefüggő vállalati feladatok hatékony kezelése érdekében a témában külön megállapodás kerüljön megkötésre,

– vállalati gazdasági intézkedések meghozatala során vizsgálni kell annak foglalkoztatásra gyakorolt hatását, kedvezőtlenség esetén a hatás kivédésére további intézkedéseket kell tenni,

– kerüljön feltárásra az atipikus foglalkoztatás MÁV-on belüli lehetősége,

– a rendszeres kötelező orvosi vizsgálat teljes rendszere kerüljön felülvizsgálatra,

– készüljön ütemterv a napi kötelező munkaidő további csökkenté-

sére, a 35 órás foglalkoztatás eléréséig (a szerényebb reálkereset növekedést biztosító években nagyobb mértékben).

Jövedelem

A Magyar Államvasutaknál már korábban is alkalmazott módon – különös tekintettel az általánostól lényegesen és kedvezőtlenül eltérő munkáltatási rendszerre és körülményekre – a nemzetgazdasági átlagot meghaladó vállalati minimálbér volt. Javasoljuk, hogy a jövőben az OÉT által meghatározott minimálbért plusz 10%-kal meghaladó vállalati minimálbérről szülessen rendszeres döntés, ezzel egy időben javasoljuk a vállalati diplomás minimálbér kialakítását is, illetve a szakmai vállalati minimumbérek kidolgozását a fentiekben említett vállalati minimálbér módszere szerint.

Javasoljuk a többszintű vállalati minimálbér bevezetését.

Az éves bérfejlesztések alkalmával a vállalati bérek az állami költségvetésben alapul vett, a PM által tervezett, illetve jelzett infláció és GDP mértékével kell, hogy növekedjenek, de ez összességében nem eredményezhet évenként alacsonyabb MÁV Rt. átlagbért, mint a KSH által közölt nemzetgazdasági átlagbér.

Fenti elvárás megvalósulását a felek első alkalommal 2003. augusztusában ellenőrzik 2003. I-VI. havi adatok alapulvételével.

– A 971/3, 4, 5/2000. számú többször hosszabbított megállapodások továbbvitelét javasoljuk, újabb munkakörök bevezetése mellett:

– Javasoljuk a bértarifa-rendszer tárgyalások újraindítását. Kiemelten kívánjuk érvényesíteni az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elvét.

– Javasoljuk: a pótlékrendszerek átfogó felülvizsgálatát, a mérhető teljesítményekre alapozó átfogó érdekeltségi rendszer kidolgozását, a közvetlen, nem mérhető teljesítményű munkakörökbe a motivációs rendszer kidolgozását.

Béren kívüli juttatások (KSZ-be)

Célunk a meglévő juttatások megőrzése mellett a továbbfejlesztés. A vállalati hatékonyság és EU-s felzárkóztatás lehetősége szerinti új juttatások indítása 2003 és 2005 között.

Többek között: – *Vasutasnapi jutalom az éves jövedelem 8%-a; – Ruha tisztítási térítés 800.– Ftlfőlhó; – Étkezési térítés 4000.– Ftlfőlhó; – Életbiztosítás és balesetbiztosítás; – Az önkéntes pénztári tagdíj teljes átvállalása (4%); – Hűségpénz bevezetése; 10 év után egy havi átlagkereset; 25 év után egy havi átlagkereset; 30 év után két havi átlagkereset; 35 év után három havi átlagkereset; 40 év után négy havi átlagkereset; – Ruhapénz bevezetése a természetbeni ellátással azonos értékben azok részére, akik egyen- formaruha ellátásban nem részesülnek. A bevezetés történhet több lépcsőben, 5 ezer forintos léptékű növekedéssel; – 13. havi fizetés (5. hóban); – 14. havi fizetés (11. hóban).*

Munkakörülmények

A munkakörülmények alakulására különösen igaz, hogy többségében romlottak.

A körülmények további romlásának megakadályozása érdekében szükséges több intézkedés megtétele:

– Vissza kell térni a munkakörülményeket érintő éves karbantartási és felújítási költségkeret egyeztetéséhez és a rendszeres tájékoztatáshoz.

– A pályán dolgozók elfogadhatatlan munkakörülményeit jelentősen javítani kell.

– Önálló vállalati programot tartunk szükségesnek kidolgozni a minimális munkakörülmények biztosítása témában. Hasonlóan az öt évvel ezelőtti vízprogramhoz, most illemhely programot javaslunk indítani („budi program", a felmérés eredménye lehangoló lesz, de a valóssággal szembesülni kell.).

(Együttműködés VÉT – KMVB.)

Jóléti rendszer – szociálpolitika

– Javasoljuk a munkáltatói közterhek csökkenéséből keletkező vállalati költségmegtakarítások munkavállalókra történő további felhasználását.

– Javasoljuk a vállalati jóléti rendszerben lévő pénzügyi eszközök megőrzését, jelentős bővítését, hatékonyabb felhasználását, kiszámíthatóságát és tervezhetőségét.

– A vállalati üdültetés megőrzése érdekében át kell tekinteni a 2002-es év új tapasztalatait (üzemeltetés bérbeadása, üdülési csekk vásárlása, üdülési szabályzat egységesítése). Ezek értékelését követően kell a munkavállalók érdekeinek megfelelő döntéseket kialakítani. (Együttműködés VÉT-KÜT).

– Élni kell az SzJA által biztosított szociális kedvezményekkel (beiskolázási segély, nyugdíjba vonulási segély, stb.)

Munkaügyi kapcsolatok

A teljes vállalati fórumrendszer beemelését javasoljuk a kollektív szerződésbe.

A vállalati részvételi intézmények rendeltetésszerű működtetését a kollektív szerződésen keresztül is garantálni szükséges (KÜT, KMVB).

A VÉT mellett a Szakági Érdekegyeztető (SzÉT) és Helyi Érdekegyeztető Tanácsok (HÉT) érdemi működtetését a munkáltató köteles garantálni.

A MÁV Rt. átalakításával – reformmal – összefüggésben szakszervezetünk élni kíván az Mt-ben biztosított véleményezési jogával. Várjuk és sürgetjük az elkészült tervezeteket véleményezésre. A Vasutasok Szakszervezete a MÁV Rt. vezetésével, mint munkáltatóval és mint tulajdonossal kíván a reformról érdemi párbeszédet folytatni. Javasoljuk fontolóra venni egy vállalati reformtanács felállítását, melyben a reprezentatív szakszervezetek egy-egy képviselője is helyet kapna.

Ismételten javasoljuk a Vállalati Szociális Fórum (VSzF) létrehozását és működtetését, melynek a munkáltató, a reprezentatív szakszervezetek, a KÜT és a KMVB képviselői lennének a tagjai. Feladata az EU-csatlakozás vállalati előkészítése.

Az Európában szokásos vállalaton belüli széleskörű esélyegyenlőséget és esélyt teremtő vállalati programok kidolgozására és azok végrehajtásának figyelemmel kísérésére kezdeményezzük Vállalati Esélyegyenlőségi Bizottság létrehozását.

A vállalati munkaügyi kapcsolatok működtetése és hatékony működése érdekében javasoljuk e területen szakirányú végzettséggel rendelkező munkatársak bevonását, illetve a képzettség megszerzésének ösztönzését.

Javasoljuk, hogy a vállalati PR tevékenység során a munkaügyi kapcsolatokról szóló tudósítások a valóság közvetítése mellett a vasutasság és a társadalom szimpátiájának elnyerését célozzák meg.

Fontosnak ítéljük meg, hogy a közeg, melyben munkálkodunk, pozitív képet hordozzon a vasútról és a vasutasságról.

Közösen megoldandó feladat a vasutas szakszervezetek és a MÁV közötti rendezetlen tulajdonú, rendezetlen használatú és kezelésű ingatlanok és épületek rendezése.

Kollektív Szerződés módosítási javaslataink

A jelenleg hatályos kollektív szerződést a szükséges módosításokról történő megegyezést követően javasoljuk határozatlan idejűnek megkötni. A VSz KSz módosítási javaslatait a tárgyalási csomag önálló mellékleteként csatolja.

II. A MÁV Rt. ALAPÍTÁSÚ, TULAJDONÚ, ÉRDEKKÖRÉBE TARTOZÓ TÁRSASÁGOK

(Rt., Kft.-k, KHT) alapítvány és vasútegészségügyi intézményekben foglalkoztatott munkavállalók helyzete.

Az elmúlt évtized átszervezési tevékenységek leválasztása következtében a társaságokba (Rt., Kft-k, KHT), alapítványba vitt munkavállalók foglalkoztatása, munkahelyük hosszútávú biztosítása, a foglalkoztatás körülményeinek (bér, kereset, jóléti- szociális juttatások) rendezettsége a vasúti reform véghezvitelének egyik fontos kérdése.

Ennek érdekében szükségesnek tartjuk tulajdonosi tárgyalások megtartását, amellyel kapcsolatos javaslatainkat 2002. szeptember 10.-ig a MÁV Rt. elnöke részére közvetlenül átadjuk.

* * *

A Vasutasok Szakszervezete az előttünk álló tárgyalássorozatban nyitott minden olyan megoldásra, amely a vállalat csoport munkavállalóinak élethelyzetét és munkakörülményeit javíthatják.

A Vasutasok Szakszervezete javaslatainak megvalósítását elsősorban tárgyalásos úton kívánja elérni.

Budapest, 2002. szeptember 6.

Vasutasok Szakszervezete

Haverok, buli, szakszervezet

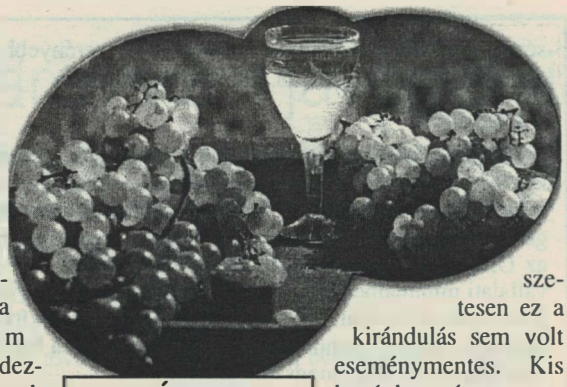

Augusztus 15-19. között Tokajban került megrendezésre a hagyományos *Vasutas Fiatalok Nyári Találkozója*. Az idén a *Vasutasok Szakszervezete Ifjúsági Tagozata a Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség* nyári táborának keretében szervezte meg az eseményt. A *VSZ*-t több, mint 50 fiatal képviselte az ország minden részéből, a vasút minden szakterületéről. A résztvevők tiszteletére még a heteken át tartó – ebben az évszakban szokatlan – zord időjárás is megszelídült, és az öt nap alatt jobbik arcát mutatta. Elállt az eső, kisütött a nap, sok fiatal együtt, így minden adva volt egy igazán jó hangulatú, lendületes találkozóhoz.

A programokhoz a kezdő lökést és az összeismerkedés lehetőségét, az első estén – igazodva a hely szelleméhez – a kétórás borkóstolás adta meg. A pincében alkalmunk nyílt a környék öt jellegzetes – köztük az elmúlt évi borversenyeken aranyérmet nyert – borát megkóstolni, megismerni a borok történetét, elkészítésük módját.

Másnap a borkóstolás fáradalmait kipihenve kis csapatunk egy rövid kerékpártúra keretében meglátogatta a XI. század második felében, a krónikák szerint Szabolcs vezér által építtetett, Szabolcsi földvárat. Azt a helyet, ahol *Szent László* király 1095-ben országgyűlést tartott, és amiről az akkor megszervezett vármegye a nevét kapta.

A 10-21,4 méter magas sáncfalakról csodálatos kilátás nyílt a környékre és a vár tövében elterülő községre. A tíz kilométeres táv a dimbes-dombos út és a kerékpárok sajátos állapota miatt sok meglepetést tartogatott nekünk, aszfalthoz szokott városlakóknak. Így igencsak jól esett a pihenés a földvár tövében létesített, a honfoglalás hangulatát idéző büfében.

Csodálatos élményt nyújtott a Bodrog-köz megkapó természeti szépsége...

A Nyári Találkozónak otthont adó kemping sportpályáján folyamatos volt a nagyüzem, amire az ötödik nap végére két focilabda rendkívül gyors, teljes amortizációja volt a bizonyíték.

Az egész program csúcspontját a szombat este jelentette. Az alaphangulatot a közös felszerelést tároló lakókocsi előtt – a szalonnasütés után kialakult –, *„előre be nem jelentett, területfoglalási engedéllyel nem rendelkező csoportosulás"* szolgáltatta. A spontán összejövetel alkalmat adott arra, hogy fiatalos lendületünket felhasználva megbeszéljük a körülöttünk lévő világ gondjait, bajait, majd ezeket kiértékelve gyors világmegváltást végezzünk. Miután a világegyetem dolgait elrendeztük, hangunk erejével szónyogriasztásba kezdtünk, vagyis a magyar zenemővészet gyöngyszemeit – és kevésbé gyöngyszemeit – énekelgettük. Miután repertoárunk kimerült, a közeli strandon megrendezett zenés-táncos partin elvegyültünk a helyi fiatalsággal.

A jól sikerült szombat este *(hajnal!)* után, a másnap reggelre tervezett vízitúrát kénytelenek voltunk délutánra halasztani, hogy addig mindenki erőt gyűjthessen, és lelkiekben felkészülhessen a várható feladatra.

Végül is némi elméleti és gyakorlati okítás után, a *„munkavédelmi szabályok szigorú betartásával" (mentőmellény használata kötelező!)* nekivágtunk a mintegy hét kilométeres evezésnek fel a Tiszán, majd a Bodrogon. Természetesen ez a kirándulás sem volt eseménymentes. Kis hazánk vagány motorcsónakosainak és vízisíseinek – akik a folyami *KRESZ* minden szabályát áthágva közlekedtek – köszönhetően jó páran közelebbi kapcsolatba kerültünk mind a Tisza, mind a Bodrog kétes tisztaságú vizével. Ezek az élmények sokunkat visszafordulásra késztettek. Azonban annak a maroknyi társaságnak, akik eljutottak a célig, csodálatos élményt nyújtott a Bodrog-köz megkapó természeti szépsége, nyugalma, állatvilága. Miután az evezést mindenki szerencsésen túlélte, megkezdődött a hajnalig tartó búcsúest.

A NYÁRI TALÁLKOZÓNAK OTTHONT ADÓ KEMPING SPORTPÁLYÁJÁN FOLYAMATOS VOLT A NAGYÜZEM, AMIRE AZ ÖTÖDIK NAP VÉGÉRE KÉT FOCILABDA RENDKÍVÜL GYORS, TELJES AMORTIZÁCIÓJA VOLT A BIZONYÍTÉK.

Összességében megállapítható, hogy a *VSZ Ifjúsági Tagozata* ismét egy nagyon jó hangulatú, változatos nyári programot szervezett tagságának. Természetesen terveink szerint jövőre is megrendezésre kerül a *Vasutas Fiatalok Nyári találkozója*, amelyre már most várjuk a különböző ötleteket. **Horváth Csaba**

PÁLYAKEZDÉS

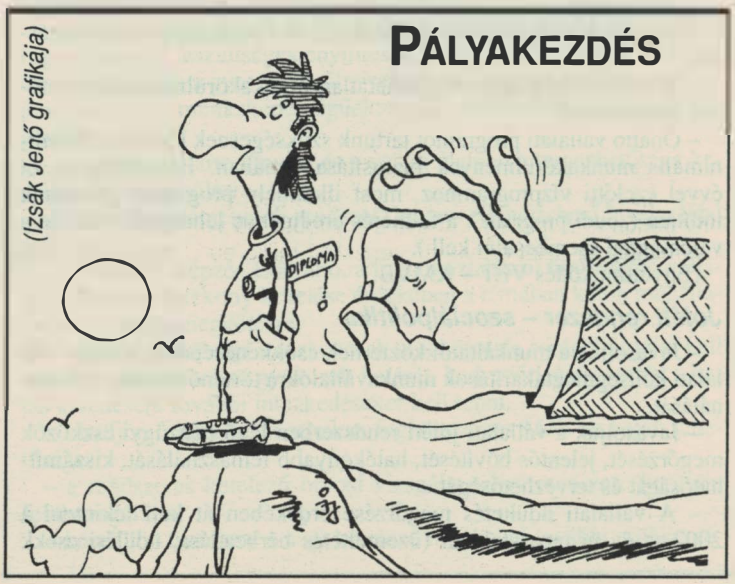

(Izsák Jenő grafikája)

LEGYEN A PARTNERÜNK!

A *Magyar Vasutas* olyan információhordozó, amely időben ér a megfelelő helyre. Segítségével azokhoz szólhat, akik pontosan értelmezik az Ön üzeneteit! Hirdessen, informáljon

A MAGYAR VASUTASBAN!

Az együttműködés érdekében keresse a szerkesztőséget: 1068 Budapest, Benczúr u. 41., Telefon: 342-0551, üzemi: 19-77

TÁJÉKOZTATÓ

a KÜT üléseiről

2002. augusztus 6.

Rendkívüli *KÜT* ülés: 1. Előkészületek a *MÁV Rt. Felügyelő Bizottság* munkavállalói tagjainak jelöléséhez. – Miniszteri levél ismertetése; – *Új FEB* 12 tagú – 4 tag munkavállalói képviselő; – *FEB* jelölési szabályzat módosítása, feladatterv elfogadása. 2. E1-E2 utasítás kiadása, véleményezése. 3. Egyebek. – Személyi változások a *MÁV Rt.*-nél; – Személyes kapcsolatfelvétel a humánpolitikai vezérigazgató-helyettessel.

2002. augusztus 27.

Rendkívüli KÜT ülés:

1. A *MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága* munkavállalói tagjainak jelölése tárgyában a szakszervezetek véleményének meghallgatása.

A *MÁV Rt. Központi Üzemi Tanácsa* értesítette a társaságnál képviselettel rendkező valamennyi szakszervezetet. Az ülésen megjelent a *Vasutasok Szakszervezete*, a *VFSZSZ*, az *FKDSZ* és a *Kocsivizsgálók Szakszervezete*, valamint képviseltette magát a *MOSZ, VDSZSZ* és a *PVDSZ* is. *Horváth István KÜT* elnök bejelentette, hogy *Dr. Márkus Imre* lemondott a *MÁV Rt. FEB* munkavállalói képviselői tagságáról. Továbbá ismertette a jelöltállítást vizsgáló bizottság jegyzőkönyvét és bemutatta a jelölteket. Jelöltek: *Dr. Bíró Tibor, Vasutasok Szakszervezete* alelnök, *Járási Ferenc, PVDSZ* elnök, *Kis Tamás, Vasutasok Szakszervezete* alelnök.

A *VSZ* megbízott elnöke *Simon Dezső* bemutatta a két fő szakszervezeti jelöltet. Lehetőséget kapott valamennyi szakszervezet, de nem élt a lehetőséggel. *Kis Tamás* jelölt ismertette elképzeléseit a munkavállalói képviseletről a felügyelő bizottságban.

2. ***A MÁV Rt. FEB munkavállalói képviselőinek jelölése.*** A 15/2002. (VII.15.) sz. alapítói határozat alapján *Gaskó István* felügyelő bizottsági tag megbízását 2005. május 31-ig meghosszabbítja. A *KÜT* 120. sz. határozata alapján *Apavári Józsefet* illetve a 121. sz. *KÜT* határozat szerint *Dr. Bíró Tibort, és Kis Tamást* jelöli a felügyelő bizottságba. Egyben javasolta *Dr. Csillag István* miniszter úrnak a *MÁV Rt. FEB*-be történő megbízásukat.

3. ***Egyebek.*** a) A 2002. évi utószezoni beutaló jegyek létszámarányos elosztásáról együttdöntés. A 921 db üdülőjegy Gárdony, Balatonkenese, Vonyarcvashegy, Mezőkövesd, Hévíz, Kékes, Balatonboglár üdülőkbe lett szétosztva. b) A *MÁV Rt.* és a *KÜT* üzemi megállapodás munkáltatói tervezetének véleményezése. c) Kihelyezett *KÜT* ülés Miskolcon október 1-2-3.

Bodnár József
TEB KÜT tag

A 15/2002. (VII.15.) sz. alapítói határozat alapján *Gaskó István* felügyelő bizottsági tag megbízását 2005. május 31-ig meghosszabbítja. A KÜT 120. sz. határozata alapján *Apavári Józsefet* illetve a 121. sz. KÜT határozat szerint *Dr. Bíró Tibort*, és *Kis Tamást* jelöli a felügyelő bizottságba. Egyben javasolta *Dr. Csillag István* miniszter úrnak a MÁV Rt. FEB-be történő megbízásukat.

Érdekességek a világ vasútjairól

Svájc: A CFF vasút teherforgalmi ágazata 120 adminisztratív munkahelyet szüntet meg a következő hónapokban a jelenlegi 5000 fős személyi állományból. Az igazgatóság július 3-i nyilatkozatában azzal magyarázta ezt a döntést, hogy szükségessé vált a költségek csökkentése és a termelékenység növelése, mivel a közúti fuvarozással és más vasútvállalatokkal folytatott versenyben erre a lépésre kényszerülnek. Az igazgatóság kijelentette, hogy nem terveznek elbocsátásokat, a létszámcsökkentést túlnyomórészt korábbi nyugdíjaztatással hajtják végre.

A CFF vasút dízelmozdony parkjának felújítását tervezi, ezért 59 darab 1500 kilowattos dízel hidraulikus mozdonyt rendelt a német Vossloh járműgyártó vállalattól. Az új mozdonyokat 2003 őszétől fogják szállítani, amelyekből 40 darabot a CFF teherfuvarozási ágazata fog használni. Ezek a mozdonyok igen csekély mértékű károsanyag kibocsátással rendelkeznek, hogy elkerüljék a levegő nagyobb arányú szennyezését. A CFF jelenlegi dízelmozdony parkja már mintegy 30 éves, így időszerű volt ezek kicserélése. Az üzlet értéke mintegy 100 millió eurót tesz ki.

Izrael: Ez év július elején az izraeli vasutak 16 millió euró értékű megrendelést juttattak el a *„Bombardier"* járműgyártó vállalathoz három darab kétszintes, klimatizált szerelvény szállítására, 2004 tavaszán történő átadással. Ezek a szerelvények kiegészítik azt a 14 szerelvényből álló parkot, amelyet 1999 augusztusában rendeltek meg ugyanennél a vállalatnál. Ezek a szerelvények négy kocsiból állnak, és Tel-Aviv körzetében fognak közlekedni.

Hajós Béla
(Rail et Transports, 2002 július)

Brit Vasutak: kisebb létszámú, de jobban fizetett személyzet

A Brit Vasút privatizálását nem helyeselték a vasutasok. Felismerték, hogy a kormány kettős célt tűzött ki ezzel: a magánszektor nagyobb térnyerését az állami tulajdonhoz viszonyítva, másrészt a vasutas szakszervezetek befolyásának megtörését.

A privatizációs folyamat pénzügyi eredményét kb. 1 milliárd fontra (1,56 milliárd euro) becsülik, amely részben a Brit Vasútnál javasolt önkéntes pályakezdés programjának köszönhető az 1993-ban megszavazott reform életbeléptetése előtt. A Brit Vasút 1992-ben 159 ezer alkalmazottal rendelkezett, amikor még a reform előkészítésén dolgoztak. A jelenlegi miniszterelnök – *Tony Blair* – megválasztása előtt a vasút személyzeti állományát 92 ezerre becsülték, akiket teljes munkaidőben és meghatározatlan időtartamra foglalkoztattak.

A privatizált vasútvállalatok némelyike nem rendelkezik elegendő mozdonyvezetővel. Az ország jelenleg 600-900 közötti mozdonyvezető hiányával küzd, habár a munkabérek jelentős mértékben emelkedtek. A privatizáció előtt az átlagos évi munkabér kb. 16 ezer font volt, míg ez jelenleg 26 ezer fontot (40 500 euro) tesz ki, ami 40%-os emelkedésnek felel meg. Ezek a számok azonban erős szóródást mutatnak a vasútvállalatok között, ami 21 és 36 ezer font között ingadozik.

A pályafenntartás területén a személyi állomány csökkenő tendenciát mutat. 1994-ben még 31 ezer alkalmazott dolgozott ezen a munkaterületen, míg 2000. év végére ez a szám 15 és 19 ezer közötti értékre csökkent. A munkabérek itt is jelentős mértékben emelkedtek. Egy munkavezető évi munkabére kb. 25 ezer font (39 000 euro). A privatizáció után csekélyebb mértékben részesültek béremelésben olyan munkaterületen dolgozók, ahol a munkakör nem igényel magasabb követelményt, mint pl. állomási személyzet, jegypénztárosok, stb.

A privatizáció által a kormány nem tudta csökkenteni a szakszervezetek befolyását, amelyek élesen ellenezték a magánosítást. A szakszervezetek közölték, hogy előzetes értesítést adnak, ha béremelési vagy más követelések miatt sztrájkot kezdeményeznek. Ilyen már elő is fordult, amikor a Railtrack (egy új tulajdonos) a sztrájk hatására felemelte a béreket.

Hajós Béla
Rail et Transports, 2002. július

Amit a nyugellátások kivételes megállapításáról és emeléséről tudni kell!

Az országgyűlés a 2002. június 18-i ülésnapján fogadta el a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI törvény módosításáról szóló 2002. évi XV. törvényt, amely 2002. június 29-i hatállyal megváltoztatta a kivételes nyugellátás megállapításának engedélyezésére vonatkozó korábbi szabályokat.

Ezek szerint: *„Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén az öregségi nyugdíjkorhatárt – a rá irányadó korhatárt – elérő, vagy rokkant személy, továbbá az árva részére az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság főigazgatója kivételesen nyugellátás – ideértve a kivételes nyugdíjemelést is – megállapítását engedélyezheti."*

A megállapításra vonatkozó részletes szabályokat a kormány a 145/2002. (VI. 29.) kormányrendelettel állapította meg 2002. június 29-i hatállyal.

1. A kivételes nyugellátás megállapítására és kivételes nyugdíjemelés engedélyezésére kizárólag az érintett személy kérelme alapján kerülhet sor. Az igénylések megkönnyítése érdekében az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság *„Kérelem-Adatlap"* nyomtatványt rendszeresített, amelyet pontosan kitöltve, aláírva és a helyi települési önkormányzat jegyzőjének igazolásával ellátva kell az igénylő lakhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) nyugdíjbiztosítási igazgatósághoz (kirendeltséghez) a vasutas biztosított esetében a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatósághoz, valamint – ha a jogszerző már nyugellátásban részesült személy jogán igényel kivételes árvaellátást – a Nyugdíjfolyósító Igazgatósághoz, illetőleg a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatósághoz benyújtani.

2. Kivételes öregségi, rokkantsági, illetve özvegyi nyugdíj akkor állapítható meg, ha a kérelmező (özvegyi nyugdíj esetén az elhunyt jogszerző) rendelkezik a nyugdíj megállapításához egyébként szükséges szolgálati idő legalább felével és az igénylő a *„Kérelem-Adatlap"* 2. pontjában felsorolt rendszeres pénzellátásban, tehát nyugellátásban sem részesül. Rendkívül indokolt esetben kivételes rokkantsági nyugdíj akkor is megállapítható, ha a kérelmező nem rendelkezik a jogosultsághoz szükséges szolgálati idő felével sem. A kivételes özvegyi nyugdíj megállapításának további feltétele az özvegy rokkantsága vagy a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése.

Kivételes árvaellátás akkor állapítható meg, ha az elhunyt jogszerző az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével rendelkezik és a gyermek megfelel az árvaellátásra való jogosultság feltételeinek. Rendkívül indokolt esetben akkor is megállapítható a kivételes árvaellátás, ha az elhunyt a 25. életévét nem töltötte be és az előírt szolgálati idő felével sem rendelkezett.

Nem állapítható meg kivételes nyugellátás annak, aki előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, szociális intézményben vagy javítóintézetben van elhelyezve.

3. A kivételes nyugellátás engedélyezett összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének – 2002. évben 20.100 forintnak – a másfélszeresét, de nem lehet kevesebb annak ötven százalékánál.

4. A nyugellátásban részesülő személyek számára kivételes nyugdíjemelés akkor engedélyezhető, ha a folyósított nyugellátás és a *„Kérelem-Adatlap"* 2. pontjában felsorolt rendszeres pénzellátás együttes havi összege nem haladja meg az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét, azaz 2002. évben 40.200 forintot. A kivételes nyugdíjemelés engedélyezése szempontjából társadalombiztosítási nyugellátásnak kell tekinteni a bányásznyugdíjat, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíját, a szolgálati nyugdíjat, a mezőgazdasági szövetkezeti járadékokat is, de csak akkor, ha az említett ellátásban részesülő személy a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt már elérte.

A kivételes nyugdíjemelés engedélyezésénél előnyben kell részesíteni férfiak esetében a 35 évnél, nők esetében a 30 évnél több szolgálati idővel rendelkező személyt, vagy a 70 éven felüli személyt, vagy az I. illetőleg II. rokkantsági csoportba tartozó személyt.

A kivételes nyugdíjemelés összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj mindenkori legkisebb összegének huszonöt százalékát, de nem lehet kevesebb annak tíz százalékánál. (2002. évben a kivételes nyugdíjemelés címén engedélyezhető összeg 2010-5025 forint lehet.)

Nem engedélyezhető kivételes nyugdíjemelés a nyugellátás megállapítását, továbbá a korábbi méltányossági nyugdíjemelést követő 3 éven belül, illetőleg annak sem, aki előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, szociális intézményben vagy javítóintézetben van elhelyezve.

5. A *„Kérelem-Adatlap"* 5. pontjában kell megjelölni (indokolni) a különös méltánylást érdemlő azon körülményeket, amelyek megalapozhatják a kérelem teljesíthetőségét. A kérelem elbírálása során kiemelt figyelmet kell fordítani különösen azokra a körülményekre, amelyek veszélyeztetik, illetőleg befolyásolják a kérelmező megélhetését vagy aránytalanul súlyos terhet jelentenek (mint pl. tartós betegség, megnövekedett gyógyszer és lakásfenntartási költségek, a házastárs halála, tartásra köteles és képes hozzátartozó hiánya, stb.) Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az igazgatási szerv indokolt esetben vizsgálhatja, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek-e, szükség esetén a kérelmezőt hiánypótlásra is felszólíthatja. A kérelem tárgyában hozott döntésről az igazgatási szerv a kérelmezőt írásban értesíti.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kollégákat, hogy a *„Kérelem-Adatlap"* 1-3. pontjaiban foglaltak a személyes adatok, továbbá a települési önkormányzattól kapott vagy igényelt rendszeres pénzbeli ellátások tényszerűségét, illetőleg valóságnak megfelelő kitöltését a nyomtatványon az erre a célra megjelölt (bekeretezett) helyen a jegyzővel 2002. szeptember 1-jétől nem szükséges igazoltatni!

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kérelem elbírálása során az ismertetett jogszabályi feltételektől, előírásoktól eltérni, vagy azokat figyelmen kívül hagyni nem lehet. Bízunk abban, hogy a leírtak kellő információt adnak a kérelem benyújtásához, valamint a teljesíthetőséget megalapozó vagy kizáró feltételekről.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kollégákat, hogy a „Kérelem-Adatlap" 1-3. pontjaiban foglaltak a személyes adatok, továbbá a települési önkormányzattól kapott vagy igényelt rendszeres pénzbeli ellátások tényszerűségét, illetőleg valóságnak megfelelő kitöltését a nyomtatványon az erre a célra megjelölt (bekeretezett) helyen a jegyzővel 2002. szeptember 1-jétől nem szükséges igazoltatni!

A Janus-arcú globalizáció

JEGYZETEK EGY KONFERENCIÁRÓL

„A szakszervezeti mozgalom vagy a tőke munkaszervezési és bérfejlesztési igazgatósága lesz, az osztálybéke, a kooperáció, a stabilitás, a belenyugvás és a reményvesztés „jó rendőre", vagy új fókusza az antikapitalista politikának, immár véglegesen és illúziók nélkül a parlamenten kívül."
(Tamás Gáspár Miklós)

E mottóul választott (hosszú) mondatot az ismert filozófusnak A szakszervezeti kérdés a huszonegyedik században című, *(az Ezredvég 2002 márciusi számában megjelent)* tanulmányából emeltem ki abból a szövegkörnyezetből, ahol a szerző a szakszervezetek és a globalizáció viszonyának dilemmáit veszi sorra. S ezekből a dilemmákból nemcsak az érdekvédőknek van bőven. Jellemző a következő történet.

A globalizáció és a baloldal címmel, a Kossuth Klubban megtartott elméleti konferencia az elnöklő *Vajnai Attila* megnyitó szavaival kezdődött, majd *Mezei András* felolvasta a globalizációról írt új versét. Előtte azonban rövid vallomást tett a költő. Elmondta, hogy ő nem multiellenes, hiszen itt van a kezében a mobiltelefonja (felmutatta) és még felsorolt néhány globalizációs pozitívumot, de mint azonnal hozzáfűzte, multiellenes is, mert a globalizáció mérhetetlenül kiélezi az egyenlőtlenségeket, és még megemlített több káros következményt.

Az utána következő előadó, *Tamás Gáspár Miklós* rögvest reflektált: Én bizony multiellenes és globalizációellenes vagyok, de ez nem elég – tette hozzá –, mert a kapitalizmusnak nincs nemzetisége és a nyugat nem azonos a kapitalizmussal. Ez a kis replika is jól érzékelteti, hogy nincs meg minden igényt kielégítő, mindenki által elfogadott globalizáció-fogalom, bár tudjuk, a tőke közvetlen, nemzetállamok fölötti, államon túli kormányzásának korszakáról van szó. E mellett erősen megoszlanak a vélemények a globalizáció megítélésében, pozitív hozadékában és negatív hatásaiban. Ezekből adódnak azok a különbségek, amelyeket a globalizáció *„kezelésében"*, a hozzá fűződő viszonyban és magatartásban tapasztalhatunk.

Eltűnőben a hagyományos szociáldemokrácia?

Tamás Gáspár Miklós beszélt az antiglobalizációs mozgalmak és a hagyományos munkásmozgalom közötti különbségről. Figyelmeztetett arra, hogy – a mai divattal ellentétben – nem lehet tagadni az osztályokat, az osztályellentéteket, likvidálni a munkás szót; a kizsákmányolást nem célszerű helyettesíteni az egyenlőtlenséggel. Emlékeztetett arra, hogy a baloldal mindig akkor került veszélybe, amikor feladta eredeti eszméit. Megállapította, hogy ma a baloldal elsősorban a multinacionális vállalatokat és a nagy nemzetközi pénzintézeteket támadja, ugyanakkor az ipari tőke és a nemzeti államok kimaradnak látóköréből. Ennek az a legfőbb oka, hogy az előbbiek elleni látványos küzdelem nem veti fel a hatalom kérdését, míg az utóbbiak elleni nyilvános fellépés igen. Problémát jelent, hogy a szociáldemokrácia úgy tesz, mintha a dolgok menetét nem a termelés, hanem a fogyasztás határozná meg. Így a jóléti állam hanyatlásával a hagyományos szociáldemokrácia is eltűnőben van.

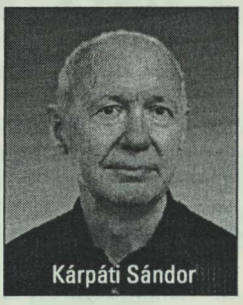
Kárpáti Sándor

A szociáldemokrata mozgalom helyét mindinkább a nemzetközi antiglobalizmus veszi át. Ennek a mozgalomnak azonban nem célja a hatalom megszerzése. Az antiglobalizációs mozgalmak alkukkal és nyomásgyakorlással lépnek fel a nemzetközi tőke intézményei ellen.

Hegyi Gyula publicista, az MSZP országgyűlési képviselője elsősorban az antiglobalizmus és a környezetvédelem kapcsolatáról szólt. Megállapította, hogy környezetünk állapota egyre inkább katasztrofálissá válik. A globális felmelegedésre, az idei nagy áradásokra, árvizekre, a szélsőséges időjárásra utalva arra figyelmeztetett, hogy veszélyes spirál alakul ki. Ezért hangsúlyozta az emberközpontú környezetvédelmi gondolkodás és magatartás fontosságát. Példákkal illusztrálta, hogy a környezetbarát gazdaságot működtetni piaci szempontból is kifizetődőbb, mint a környezetelleneset. Innen nézve a környezet pusztítása nem egyéb, mint a valóságos piaci folyamatok háttérbe kényszerítése. Az energiagazdálkodásról szólva aláhúzta: az energia, a nyersanyag a multik alapvető forrásai, eszközei. Ezt kell(ene) kihúzni a multik alól, hiszen ebből származik a legtöbb profit, s ezért robbannak ki a háborúk is.

A KAPITALIZMUSNAK NINCS NEMZETISÉGE ÉS A NYUGAT NEM AZONOS A KAPITALIZMUSSAL

Kihasználni az előnyöket, mérsékelni a hátrányokat

Vajnai Attila szerint a globális kapitalizmusban a demokrácia a baloldal egyik alapproblémája. A Munkáspárt alelnöke úgy ítélte meg, hogy a képviseleti demokrácia már nem elegendő, mert összenőtt a korrupció fogalmával. S egyébként is a választók a szavazás után négy évre kénytelenek kiadni a kezükből a hatalmat, átruházva azt a képviselőkre, akiket aztán már könnyű meggyőzni arról, hogy elsősorban a tőke érdekeit kell szem előtt tartaniuk. Ezért van szükség a közvetlen demokráciára. Azért, mert a közvetlen demokrácia lehetővé teszi a társadalmi ellenőrzést, a monopóliumok szabályozását, gátolja a manipulációt, fékezi a korrupciót, s az emberek nem négyévente egyszer, hanem folyamatosan, közvetlenül szólhatnak bele a dolgokba és országos, valamint helyi népszavazásokon dönthetnek sorsukról, a legszélesebb tájékoztatás mellett. Ugyanis a népszavazás önmagában még nem jelenti a megvalósult közvetlen demokráciát, hiszen akkor a lottózás is népszavazásnak, a közvetlen demokrácia intézményének példája lenne. A közvetlen demokrácia annyival több a puszta népszavazásoknál, hogy széleskörű és alapos tájékoztatásra épül.

Akár tetszik, akár nem, a globalizációs folyamatnak részesei vagyunk – jelentette ki *Karacs Lajosné*, a Munkáspárt budapesti főpolgármester-jelöltje –, ezért ma már kevés szeretni vagy átkozni a globalizációt. A kérdés sokkal inkább az, hogy miként lehet kihasználni a globalizáció előnyeit és ellensúlyozni a hátrányait. A globalizáció nem csak azt jelenti, hogy világméretekben elterjednek az informatika vívmányai, egységessé válik a piac, liberalizálódik a kereskedelem. A globalizáció azt is jelenti, hogy a tudomány, a technika a természeti források felhasználásának azon módjai terjednek el a világban, amelyek a kapitalizmus és ezen belül az erősek, a nagyok érdekeit szolgálják.

Ezek alapján mi tekinthető a helyes és célszerű baloldali magatartásnak? Az, ha felhasználjuk a globalizáció adta lehetőségeket, ha a jót, az értékeset vesszük át és nem majmoljuk a rosszat, az értéktelent. Vállalnunk kell, hogy a saját nemzeti kultúránkat szembeállítsuk a globalizált kultúra egyszínűségével. Egyebek között tenni kell az ellen is, hogy Budapest a Nyugat perifériája, a szegénység, a menekültek áramlásának központja legyen.

A felkért előadók sorában még két szakértő lépett a mikrofon elé. *Pósvári Sándor*, az *euroASTRA Internet Magazin főszerkesztője, a Magyar Internetezők Magán Egylete* (MIME) ügyvezető elnöke az Internet növekvő szerepére, és *Morva Tamás* közgazdász a nemzeti kormányok felelősségére hívta fel a figyelmet. A Kossuth Klub nagytermét megtöltő hallgatóság soraiból többen kértek szót, hogy vitatkozzanak, kérdezzenek, méltassák a témakör fontosságát és hangsúlyozzák a továbbiakban is a közös gondolkodás jelentőségét. A felszólalásokban – a számtalan megjegyzés, vélemény mellett – különösen nagy figyelmet kapott két terület: a mezőgazdaság és az oktatás.

Kárpáti Sándor

A szakszervezetek jövőjének problémái

A Magyar Vasutasban, a magyar vasutasok szakszervezeti lapjának 2002. július-augusztusi számában néhány kérdést vetettünk fel, amiről tisztségviselőinek véleményét szerettük volna megismerni. Elsőként Miskolcon *Bodnár József*, a miskolci területi képviselet titkár-helyettese, távközlő-biztosítóberendezési főnökségének titkára válaszolt kérdéseinkre.

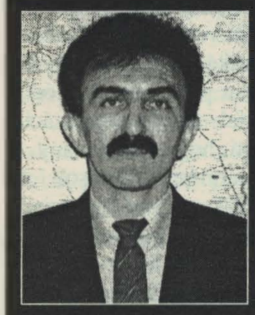

Fontos feladatok

Feltett kérdéseink talán sokaknak fölöslegesnek tűnhetnek, de napjainkban a sajnálatosan egyre zűrzavarosabb közéletben a nem dolgozóbarát politikai elemek demagóg módon, minden eszközzel és hazug érvekkel gyengíteni igyekeznek az érdekképviseleteket. Az előző kormány hivatalának utolsó évében kísérletet tett a Munka Törvénykönyve dolgozók érdekeit sértő módosítására is. Ezt bizonyítja a dolgozók pihenőidejének munkáltató által történő szabad beosztása, a hátrányos megkülönböztetés a munkábaállásnál a munkaadó kénye-kedve szerint. Az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének törvényben való rögzítésének hiánya, a dolgozók nem elégséges szociális biztonsága, és sorolhatnánk még tovább. A Munka Törvénykönyv *„fellazítása"*, kétértelmű *„gumiparagrafusok"* alkalmazása kiszolgáltatottá tette a dolgozó embereket. Tömegmegmozdulások jelezték, hogy ezt az érintettek hamar megértették és tiltakoztak ellene. Az új kormányzat egyik első feladatának tekintette az Európai Unió normáinak is megfelelő helyreigazításokat megtenni. Nem mindenki olvas munkaügyi közlönyöket, Magyar Közlönyt, melyben a változó törvényeket közzéteszik. A szakszervezetek fontos feladatai közé tartozik tehát a dolgozók jogai érvényesülésének figyelemmel kísérése és adott esetekben védelme. E gondolatok jegyében kerestük tehát a miskolci vasutasok érdekvédelmének képviselőit.

● Mennyire ismert a dolgozók számára a kollektív szerződés tartalma, a szakszervezetek harcainak eredménye, és ez erkölcsileg indokolná-e a szakszervezethez tartozás kötelezettségét?

Bodnár József szerint a dolgozók többsége tisztában van azzal, hogy mit jelent számukra a kollektív szerződés. Még a szakszervezeti ügyekben viszonylag kevésbé érdeklődők is odafigyelnek a szerződés jelentőségére. Ebben nagy szerepe van a sajtóban, a televízióban, a rádióban olvasottaknak, illetve hallottaknak. Különleges a vasúti dolgozók helyzete e téren, mert a MÁV olyan juttatásokat ad, ami a szolgálat speciális jellegéből adódik. Gondolok itt például a munka veszélyességére, különböző pótlékokra, szolgáltatásokra és ami nagyon fontos, a munkarendet szabályozó megállapodásokra. Kiemelten fontos az egészségüggyel kapcsolatos jogok biztosítása. Rendelkezésre áll pl. a MÁV Kórház, ahogy a folyamatos munkarend azt megköveteli. A kollektív szerződés megkötésekor a vasúton dolgozóknak tudniuk kell, hogy munkaszüneti napokon teljesített szolgálatért, a családtól való távollétért milyen többletjuttatásokban részesülnek. Ezek a szerződésben rögzített jogok mindenkit érdekeltté tesznek, de ebből fakad egy hangulati konfliktus is a szakszervezeti díjat fizetők, és ahogy a nemfizetőket nevezik, az úgynevezett potyázók között.

> Bodnár József szerint a dolgozók többsége tisztában van azzal, hogy mit jelent számukra a kollektív szerződés.

Gyakran adódnak munkaügyi peres ügyek, vagy balesetekből származó jogi eljárások. Ezeknek a bonyolítása sok pénzbe kerül. Helyszínekre utaztatunk szakértőket, fizetünk a munkájukért, mindezt a tagdíjat fizetők pénzéből.

● Valamikor a múltban (ma már csak szinte hagyományként emlegetik) voltak olyan üzemek, ahová csak szakszervezeti tagokat vettek fel éppen az Ön által említett okok miatt. Mit gondol, ha ezt ma is kötelezővé tennék, nem vélnék sokan azt, hogy ezzel sértik személyiségi jogaikat?

– Valóban, ezt többen úgy értelmeznék, hogy a kötelező tagság sérti emberi, személyiségi jogait. A mi célravezető módszerünk csak az lehet, hogy meggyőzéssel értessük meg azt, hogy a közös érdek védelméért a közösséget is vállalnia kell mindenkinek.

● Nyilván Önöknél is felmerült a tagdíj egyéb járulékokkal történő levonásának lehetősége is. Mennyiben tekintik az érintettek ezt kényszerűnek, vagy csupán a szakszervezeti munka egyszerűsítésének? Vagy ezzel ellentétben jobbnak tartja a bizalmival való személyes kapcsolatot erősítő tagdíjfizetést?

– A probléma éppen aktuális a MÁV Rt.-nél, mert a Munka törvénykönyve változásával 2002 szeptemberétől a fizetésből történő levonást határoztuk el. Az eddigi gyakorlatnak is voltak előnyei, hiszen szorosabb volt a tagok és a bizalmiak kapcsolata, de a sajátos, más üzemekétől eltérő bonyolult vonás – úgy látom – némileg megosztja a munkavállalókat. Ugyanis arról vitáznak, hogy csak a 174 órára eső munkabér, vagy a pótlékokkal kiegészült fizetés után történjen a levonás. A többség a 250 órai munka bérének figyelmen kívül hagyását szorgalmazza, tehát a mindenkori, a 174 órára eső alapkereset egy százaléka mellett foglalnak állást.

● Minden országgyűlési választás előtt felmerül, hogy a szakszervezetek melyik pártokat támogassák. Mivel a szakszervezeti tagság politikailag valószínűleg nem egységes, mennyire igénylik a szakszervezetek és a pártok megállapodásához a tagság véleményének kikérését?

– Úgy az Európai Unióhoz való csatlakozást, mint egy párt támogatását attól teszik függővé, hogy az mennyiben képviseli a rendkívül elmaradt, alacsony jövedelmek növelését, a szociális viszonyok javulását, tehát lényegileg a munkavállalói érdekek képviseletét. Legyenek a munkahelyeken étkezésre alkalmas helyiségek, kulturált fürdési lehetőség, öltözők és így tovább. Az étkezőben legyen mikrohullámú sütő, melyben melegíthetik az otthonról hozott ételt.

● Mi a véleménye arról, hogy az EU-ba bekerülésünk után segíthet a szakszervezeti célok megvalósításában a vasutasok immár nemzetközi együttműködése?

– Az egység egy műhelyben, vagy egy vállalaton belül erősíti az érdekvédelmet. Amennyiben lesz példa a szakszervezeti igények másutt már megvalósult kielégítésére, az jelentősen támogatja az érdekvédelmi munkát.

Kardos István

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Öt éves a Vasútegészségügyi Kht.

Felismerés, gyógyítás, rehabilitáció

Az 1997-ben alapított *Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság* fennállásának ötödik évfordulója alkalmából augusztus 26-án ünnepi ülést rendeztek Budapesten, a *Közlekedési Múzeumban.* Az ünnepségen részt vett *Szalay Gábor,* a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium politikai államtitkára, *Réthy Imre,* a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium közigazgatási államtitkára, *Kökény Mihály,* az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium politikai államtitkára, *Márkus Imre,* a MÁV Rt. Felügyelő Bizottságának elnöke és *Berényi János,* a GySEV Rt. igazgatóságának elnöke.

Felső sor, balról jobbra: dr. Márkus Imre, Panghy Nándor, Nyuliné Arató Ildikó, dr. Kovács Lajos; Alul: dr. Hermann Mária, Dr. Kiss Ágota, Penk Józsefné, dr. Bánki Eszter

Kovács Lajos, a Társaság ügyvezető igazgatója az elmúlt időszak értékeléseként elmondta, hogy 1999-ben a Társaság átvette a vasutas dolgozók és hozzátartozók egészségügyi- és foglalkozás-egészségügyi ellátását. Az alapellátás, foglalkozás-egészségügyi ellátás, fogászati szakellátás, járóbeteg-szakellátás és rehabilitációs ellátás került a Társaság tevékenységei közé.

JELENTŐS POZITÍV EREDMÉNY

2000-ben a Társaság dinamikus fejlődésnek indult, és a gazdasági évet jelentős pozitív eredménnyel zárta.

2001-ben a szakrendelések egyre szélesebb körét kínálva tovább erősítette jelenlétét az egészségügyi szolgáltatások bontakozó piacán.

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság foglalkozás-egészségügyi ellátást biztosít a MÁV Rt. 55 ezer dolgozója részére, valamint számos egyéb szervezet és vállalkozás további, mintegy 25 ezer alkalmazottja számára. Az alapellátás mellett lehetőség van munkapszichológiai szolgáltatás igénybevételére is.

Nyolcvan, az OEP által nem finanszírozott ágyon a helyi intézményi infrastruktúra és a balatoni, harkányi, valamint hévízi turisztikai környezet kihasználásával gyógyüdülésre nyílik lehetőség.

A közelmúlt szakmai fejlesztései között szerepel a *Miskolci Egészségügyi Központban* kialakított, minden igényt kielégítő *szűrő-audiológiai állomás* és az egyre gyakoribb *allergiás megbetegedések* észlelésében és kezelésében közreműködő *aszthma-allergia ambulancia* átadása a *Szombathelyi Egészségügyi Központban.* A *Pécsi és Szegedi Egészségügyi Központokban a kardiológiai szakrendelést* korszerű vizsgáló berendezésekkel szerelték fel és bocsátották a betegek rendelkezésére. A *Debreceni Egészségügyi Központ a Magyar Oszteoporózis Társaság támogatásával bekapcsolódott a csontritkulás megelőzését, diagnosztizálását és kezelését végző centrumok munkájába.*

A foglalkozás-egészségügyi ellátást végző szakorvosaik számára mások által is látogatható pontszerző továbbképzéseket rendeznek, és rendszeresen egyéb szakmai napokat is szerveznek.

A Társaság 2002. július 15-én vezette be az MSZ EN ISO 9001:2001 követelményszabványnak megfelelő *minőségirányítási rendszert.*

Legnagyobb értékük mindemellett az a lelkes, munkavállalóként foglalkoztatott, vagy a lehetőségekkel élve egészségügyi szolgáltatást nyújtó, alvállalkozóként közreműködő mintegy ezer szakember, akik többsége régen elkötelezte magát a vasútegészségügynek, ám egyre több fiatal látja a jövőjét biztosítva a Társaságnál.

gyógyüdülési lehetőség

Az ő munkájuk elismeréseként az elmúlt években az inflációt meghaladó béremelés, rendszeres egyéb juttatások és Karácsonyt megelőzően 13. havi fizetés került kifizetésre. A Társaság alapításának évfordulóján a vasútegészségügyért sokat tett szakemberek részesültek külön elismerésben.

ellátás 80 ezer dolgozó részére

Az egészség, egészségügy és a sport közel kerül egymáshoz a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaságban. Egészségi állapotfelméréssel, értékes nyereményeket érő gyermek és felnőtt egészségügyi totóval, orvosi ügyelettel évek óta rendszeres résztvevői munkatársaik a különböző helyszíneken megrendezésre kerülő vasutas sportnapoknak. A nemrégiben Magyarországon megrendezett, francia eredetű, immáron 23. *Orvosi Világjátékokon* több számban képviseltette magát a Társaság.

Az ünnepi ülés résztvevőit köszöntötte *Magyari László,* a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium közgazdasági főigazgatója és *Kökény Mihály.*

Ezt követően kerültek átadásra az idén alapított elismerő díjak.

Az ***„Év Vasútegészségügyi Orvosa"*** *Dr. Kiss Ágota* adjunktus.

1976-ban a hévízi MÁV Szanatórium orvosaként kezdte pályafutását, 1991-ben adjunktusi kinevezést kapott. A Hévízi Egészségügyi Központ munkáját a járóbeteg-szakrendelés szerződéses ellátásával is segíti.

Az ***„Év Vasútegészségügyi Szakdolgozója"*** *Penk Józsefné* asszisztens, vezető főnővér.

1974-től dolgozik a vasútegészségügyben asszisztens munkakörben. 1999. november 1-től az urológiai szakrendelés asszisztensi teendői mellett ellátja a főnővéri feladatokat is. A Szombathelyi Egészségügyi Központ érdekeit mindig szem előtt tartva, áldozatkészen segíti annak működését.

Ebben az évben – először – az ***Év Egészségügyi Központja Díjat*** a ***pécsi és a harkányi Egészségügyi Központok kapták megosztva.***

A két legkisebb, járóbeteg-szakellátást, illetve fekvőbeteg-szakellátást biztosító intézet kedvezőtlen infrastrukturális adottságai ellenére lendületes fejlődésen ment át az elmúlt időszakban, és jelenleg a széleskörű egészségügyi ellátás kiegyensúlyozott gazdasági eredményekkel párosul.

Mindkét központ vezetői nagy szerepet játszottak a júliusban bevezetett minőségirányítási rendszer orvosszakmai folyamatainak kidolgozásában és leírásában.

Bertalan János

VASUTASOK SZAKSZERVEZETE ORSZÁGOS NYUGDÍJAS SZERVEZETE

Közleménye

Kugler Flórián, a MAV Rt. humánpolitikai vezérigazgató-helyettese 2002. július 26-án a MÁV Rt. Vezérigazgatóságán fogadta *Molnár György* urat, a *Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezet* elnökét.

A vezérigazgató-helyettes tájékozódott a vasutas nyugdíjasok helyzetéről és érdekvédelmi szervezetük tevékenységéről, majd megállapodtak arról, hogy ez év végéig elkészítik a MÁV Rt. új vezetése és a VSZ ONYSZ közötti együttműködési szerződést.

Hirdetmény

A Törekvés Művelődési Központ tájékoztatja olvasóinkat, hogy **használt színháztermi rögzíthető székek** jutányos áron átvehetők. Érdeklődni lehet a *Törekvés Művelődési Központban, 1101 Budapest, Könyves Kálmán krt. 25.* szám alatt, illetve a 263-0299-es városi, valamint a 26-79-es vasúti telefonon.

Nyulász János, gazdasági vezető

Kiskunfélegyháza állomáson jól felszerelt, kétágyas, hideg-meleg vizes vendégszobákkal állunk munkatársaink rendelkezésére. Nagyobb létszámú csoportok elhelyezését is tudjuk vállalni, szükség esetén teljes ellátást biztosítunk.
Várjuk tisztelt munkatársaink, szakmai szervezeteink jelentkezését. Bővebb felvilágosítást a 06/27-22 üzemi, vagy a 76/461-460 városi telefonszámon ad munkatársunk.

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

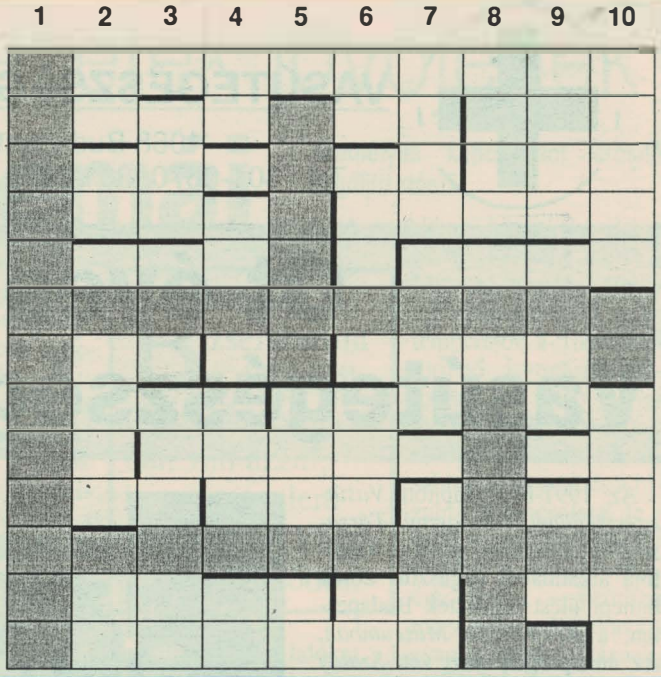

A MÁV Rt-nél 2002. július 15-től függ. 1. lett az új vezérigazgató. Két miniszteri biztos került kinevezésre: Udvardi László a vízszintes 6., míg Márkus Imre, a vízszintes 11. kapcsolatokért lesz felelős. A kinevezéseket a függőleges: 8, és 5. adta át az érintetteknek.

VÍZSZINTES: 1) Elismerő; 2) Értékesítő, – Részben triblizik!; 3) Énekesek, – Mókus lakhely; 4) Sodródás (ang), – Ízesíted az ételt; 5) Zenei hangköz, – Oxigén, – Bács megyei település; 6) **Megfejtendő;** 7) Irén becézve, – Bankban van!, – Részben outsider!; 8) Övezet, – Szokatlan; 9) Helyhat. rag., – Előbbre jut a rangban; 10) Hazai zenekar, – Majdnem tarol!, – …hír (vészhír); 11) Megfejtendő; 12) Alaktalan (lat.), – Ételízesítő, – London része!; 13) Nincs szaga (lat), – Magban van, – Olga.

FÜGGŐLEGES: 1) **Megfejtendő;** 2) Kicsi folyó, – Vagy (ang.), – Kerek forma, – Hámor közepe; 3) Római ötven, – Túracsomag jelzője, – Trombita hang,- Nátronsalétrom egyik összetevője; 4) Néma tusa, – Ugyan, – Híresztelés, – Miskolc megye – Róbert, Ottó; 5) Osztrák autój., – Megfejtendő -, Ló hátulja, – Mafla része!; 6) Néma nóta, – Lopakodó, – Eleged van, – Tagadószó; 7) ….Ono J. Lennon özvegye, – Tésztát készít, – Zoltán, – Zavarosan ható; 8) Csen,- Mutató szó, – Megfejtendő; 9) Homokos tengerpart, – Rasszista részben, – Ágnes, – középen romos, – Giga; 10) Fővárosunk része, – Morzejel, – Fehér szőrzetű.

A rejtvényt készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Pest – Klainkovszky Ottó; Buda – Pesti Ferenc. Nyertes: ***Mayerné M. Veronika*** kajászói olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT (balatonfüredi, hévízi vagy harkányi) rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.** Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: SIMON DEZSŐ, a Vasutasok Szakszervezetének alelnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/10. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. OKTÓBER

Módosították a MÁV Rt. Kollektív Szerződését

(3. oldal)

EURÓPAI VASUTAS SZAKSZERVEZETEK ÁLLANDÓ KONFERENCIÁJÁRÓL

szóló tudósításunkat a 7. oldalon olvashatják

A munkaügyi kapcsolatok és a **demokrácia**

Ahol a munkaügyi kapcsolatok fórumai tartalmasan, jó színvonalon és kellő rendszerességgel működnek – mondhatni rendeltetésszerűen –, feltehetően biztosított a munkahelyi demokrácia.

Ahol a társadalom működését demokrácia jellemzi, ott a munkaügyi kapcsolatok biztos, hogy rendezetten működnek. Vagyis a demokrácia teljessége magába foglalja a munka világa képviseleti rendszerének működését, partneri elfogadását. A munkaügyi kapcsolatok fórumrendszerének érdemi működtetése – legyen szó szakszervezetről, üzemi tanácsról, vagy munkavédelmi képviseletről – a munkáltató demokráciához való viszonyát jellemzi.

Ahogy a társadalmi béke magában foglalja a munkabékét, úgy a demokrácia is magában foglalja a munka világa demokratizmusát. Úgy gondolom, hogy ahol a munkaügyi kapcsolatok fórumrendszerének működését tagadják, ott a demokráciát tagadják. Ahol akadályozzák, lekezelik a munkaügyi kapcsolatokat, ott a demokráciára mondanak nemet.

Ahol a munkáltató akarja megmondani, hogy a munkavállalói képviselet hogyan, mi módon szerveződjön, az beavatkozás a munka világának – nemzetközi jogszabályokban, (ILO, ENSZ) alkotmányban, szociális kartában és Mt-ben biztosított – szabad szervezkedési jogába.

OTT IS LÉTEZNEK VALAMILYEN MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK, AHOL NINCS DEMOKRÁCIA, DE CSAK OTT BESZÉLHETÜNK A DEMOKRÁCIA TELJES TÁRSADALMI MEGVALÓSULÁSÁRÓL, AHOL A DEMOKRATIKUS MŰKÖDÉS LEHETŐSÉGE A MUNKA VILÁGÁRA IS IGAZ.

Az a politikai hatalom, amelyik demokratikusnak vallja magát, a magántőke (munka) világában a jogállamiságon túl gazdasági ösztönzőkkel, kedvezményekkel és szankciókkal szerez érvényt a demokrácia teljeskörű érvényesülésének. Az állami munkahelyeken, az állami tulajdonú cégeken belül – ugyanennek a hatalomnak a munkáltatói – példaadóan kell(ene) működtetniük a munkaügyi kapcsolatok fórumrendszerét, illetve tiszteletben kell(ene) tartaniuk a munkavállalók szabad önszerveződését!

Visszatérve a bevezetőre, ott is léteznek valamilyen munkaügyi kapcsolatok, ahol nincs demokrácia, de csak ott beszélhetünk a demokrácia teljes társadalmi megvalósulásáról, ahol a demokratikus működés lehetősége a munka világára is igaz.

Véleményem szerint a MÁV Rt. új vezetésének a jelentős javulás ellenére még van tennivalója a vállalati demokrácia teljessé tételéért, a vállalati munkaügyi kapcsolatok működéséért.

Tegyünk érte mi, vasutasok is, hogy rajtunk ne múljon!

Varga Gyuláné

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
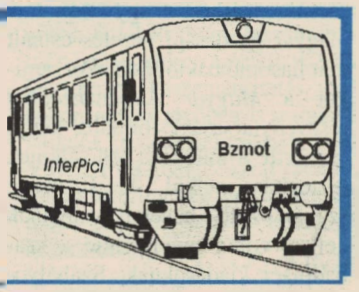

A MÁV Rt. átalakítása és az EU-csatlakozás

SZAKSZERVEZETI SZEMÜVEGEN ÁT

A vasutasok azon rétege, amelyik érdeklődik a politika, az EU-csatlakozás és munkahelyének jövője iránt, ma azon aggódik, hogy versenyképes lesz-e a vasút a tagállamok vasútjaival szemben. Versenyképes tud-e lenni az a vasút, amely az elmúlt két évtizedben még a minimális, szintentartó fejlesztéseit sem tudta végrehajtani? Az eszközpark lepusztult, a szükséges napi és időszakos karbantartások, vizsgálatok, javítások, felújítások elmaradtak, vagy szándékosan kitolták. Állami vállalat lévén pénzügyi oldalról a versenyképesség megalapozása kormányzati feladat. De a belső számviteli szétválasztás önmagában nem lesz elegendő akkor, ha a vasút eszközállománya nem veszi fel a versenyt a társvasutak eszközeivel. A tervek szerint a gépészeti szakág, valamint az árufuvarozás kerül majd ki a szabadpiacra.

A munkavállalók nem lettek felkészítve a bevételek versenyhelyzetben való növelésére

JOBB EGYÜTTMŰKÖDÉS KELL A MUNKÁLTATÓ ÉS A SZAKSZERVEZETEK KÖZÖTT

A gépészet jövőjét három tényező fogja alapvetően meghatározni:

– a rendelkezésre álló kapacitása és eszközállománya felveszi-e a versenyt a partnerekkel,

– a munkavállalók felkészültsége és felkészítése,

– versenyképes áron tud-e vállalkozni.

Az önállósulási folyamatnak le kell zajlania a következő egy évben úgy, hogy a kialakított paraméterek megfeleljenek az üzleti világnak. A versenyképesség viszont nem érhető el egy év alatt. A magyar gazdasági vezetés csinált már hasonló baklövést akkor, amikor a *Magyar Államvasutakat* részvénytársasági formába kényszerítette a működés feltételeinek biztosítása nélkül. Az államilag szabályozott bevételi oldalnak kellett volna megfelelnie a szabadpiaci kiadásoknak. Szabályozott menetdíj = szabadpiaci energiaár. Az évek folyamán látható volt, hogy az évenkénti vagy kétévenkénti szanálások mind az állami támogatások elmaradását számolták fel, megfejelve a nem kismértékű banki kamatok megtérítésével. Hasonló eljárás zajlik sajnos most a két szakág piacra dobásával is. Az már az első év után látható, hogy az árufuvarozás – eszközállomány híján, külföldről bérelt kocsikkal – nem tud megfelelni a piaci versenynek. Az elmaradás oka a személyi feltételek hiánya is. A munkavállalók nem lettek felkészítve a bevételek versenyhelyzetben való növelésére, de az átszervezés hosszadalmas lebonyolítása sem segítette az üzletág felfuttatását. Reméljük, a gépészeti üzletág nem fog ilyen nehézkesen reagálni a kihívásokra, és tudatosodik a vezetőkben és a beosztottakban egyaránt, hogy nincs idő sebeket nyalogatni. A stabil önállósulás egyik és legfontosabb feltétele az eszközállomány versenyképessé tétele, amely állami és összvállalati feladat. A meglévő és a majdan versenyképes eszközök üzemeltetése, karbantartása, felújítása lehet az üzletág feladata. Azt viszont hatékonyan és magas színvonalon kell elvégezni. A bevételért tenni kell, a vezetőknek jól fizető munkák megszerzésével és felügyeletével, a beosztottnak jobb, minőségi munkával.

Egyszóval magasabb fordulatra kell kapcsolni.

Mit jelenthet mindez szakszervezeti szempontból?

Nagyobb munkavállalói egységet, szervezettséget és toleranciát kíván meg a gépészeti üzletág munkavállalóitól. Nehezebb napok jönnek az önállósodás megvalósulásáig.

A magasabb fordulatszám hiánya bevételkiesést jelent, ennek következménye lehet a feladat átcsoportosítás, a létszámcsökkentés. A bevételek elmaradása jövedelemcsökkenést, átszervezést, csődközeli helyzetet eredményezhet, emiatt a munkavállaló egyre nagyobb védelemre szorul, mert nálunk most jön el a vadkapitalizmus. Amit a járműjavítók '92-ben éltek át – közel 50%-os létszámcsökkentés –, az nálunk most következhet be. A szabad pályahasználat az EU vasútjainak kedvez, mert pályahasználati díjért szabadon közlekedhet saját eszközparkjával, amit nem nálunk javíttat. Az a vezetői magatartás, hogy a dolgozókkal megértesse az új helyzetet és meggyőzze őket annak elfogadásáról, még ma sem látszik, és ha a vezető sem érti, akkor mit vár el az egyszerű dolgozótól? Jobb együttműködés kell a munkáltató és a szakszervezetek között, mert a munkavállalókat intenzív felvilágosító munkával kell segíteni, és ezt csak jól felkészített vezetők és tisztségviselők tehetik meg. Ennek elmaradása beláthatatlan következményekkel járhat a szakszolgálat egészére, de a *MÁV Rt*-re nézve is.

Pszota Árpád

JÖVŐKÉP

AZ ÉVEK FOLYAMÁN LÁTHATÓ VOLT, HOGY AZ ÉVENKÉNTI VAGY KÉTÉVENKÉNTI SZANÁLÁSOK MIND AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK ELMARADÁSÁT SZÁMOLTÁK FEL, MEGFEJELVE A NEM KISMÉRTÉKŰ BANKI KAMATOK MEGTÉRÍTÉSÉVEL

ELSŐ KÉZBŐL

A Vasútreformról

A MÁV Rt. Igazgatóságának október 1-jei ülésén – a vasútreformhoz kapcsolódó humánpolitikai rendszerről, valamint a 2003. évi bérpolitikai irányelvekről – hozott döntéseiről tájékoztatta *Mándoki Zoltán* vezérigazgató a vasúton működő szakszervezetek képviselőit október 3-án.

E szerint a MÁV Rt. Igazgatósága fontosnak tartja, hogy a reform sikere érdekében létrejöjjön egy munkabékét biztosító középtávú megállapodás, amely a foglalkoztatás- jövedelempolitika, munka- és egészségvédelem és a munkaügyi kapcsolatok terén biztosítja az érdekharmonizációt.

A bérek alakulását áttekintve az Igazgatóság szükségesnek tartja – a reform végrehajtásának eredményeitől függően és a teljesítményekkel arányosan – a vasutas bérek nemzetgazdasági átlagtól való lemaradásának megszüntetését.

A bérkorrekciót 2002. év végén el kell kezdeni.

A határozatból kiderült, hogy központi, irányítási szintről vezérelt ***csoportos létszámcsökkentést a menedzsment nem kezdeményez.***

Az Igazgatóság határozata tárgyalási alapnak minősül, amelyet a menedzsment a hivatalos fórumokon egyeztet a reprezentatív szakszervezetekkel.

k.

AZ ÉRDEKVÉDELEM AKTUÁLIS HÍREI, KÉRDÉSEI

A VSZ által folyamatosan hangoztatott vasutas bérlemaradás orvoslására tett írásos javaslataink végre eredményt hoztak. A VSZ ismert álláspontja, hogy a vasutas bérhelyzet – nemzetgazdasághoz viszonyított – lemaradásának előzetes rendezése nélkül a vasúti reform sikere lenne kockáztatva, illetve a 2000–2002-re kötött hároméves megállapodás célkitűzése, szellemisége sérül.

2002. október 3-án a MÁV Rt. elnöke hivatalos fórumon kilátásba helyezte – bejelentette – a VSZ által kezdeményezett és alaposan indokolt további vasutas jövedelemfejlesztést, novemberi vagy decemberi végrehajtással. Részletekről október végén, november elején a Vasúti Érdekegyeztető Tanács ülésén tudunk tárgyalni. A Vasutasok Szakszervezete a bejelentést bizalomerősítőként értékelte.

A kollektív szerződés módosításának vitája végre megállapodással zárult a VÉT-en, de a készenlét nélkül (erről lásd külön cikkünket).

A húsz módosítást tartalmazó megállapodás részben az Mt. szeptembertől hatályos módosításának következménye, részben formai átvezetések, és részben, de nem utolsósorban több hónapja képviselt követelések megvalósulása (helyettesítés, a kiküldetés utazási ideje).

A teljesség igénye nélkül néhány módosítás; – Szeptember 1-jétől *a heti pihenőidő a munkaidőkeret átlagában 48 óra*, de az esetenként biztosított heti pihenőidő (munkaidőkereten belül) nem lehet kevesebb 42 óránál (KSZ 42.§.);

– A helyettesítést minden esetben előzetesen írásban kell elrendelni egyidejűleg meghatározva annak várható időtartamát, az elvégzendő feladatot és az azért járó helyettesítési díjat. *A díj mértéke az eddigi minimum 10% helyett a helyettesített munkavállaló személyi alapbérének 15-50%-a lehet.* Betöltetlen státuszban történő helyettesítés alkalmával a hasonló munkakörök személyi alapbér átlaga a vetítési alap;

– Kiküldetés esetén, ha az utazási idő meghaladja a munkaidőbeosztás szerinti munkaidőt, a munkaidőt meghaladó időtartamra személyi alapbérrel elszámolt díjazás jár a munkavállalónak;

– Az utazószolgálatot ellátó munkavállalók munkaközi szünete, ha a kijelölés ellenére rendkívüli ok miatt nem volt kiadható a lejelentkezésig, úgy a szolgálati lapra történő bejegyzés mellett a személyi alapbér 175 %-ával kell elszámolni;

– Munkavállalói képviseleti feladat (szakszervezet, üzemi tanács, munkavédelmi képviselet) ellátása miatt történő kikérés esetén a távolléti díjazás kiszámítása során a műszakpótlék tényleges mértékét kell figyelembe venni.

Szakszervezetünk jelentős eredménynek értékeli, hogy a december 31-én lejáró KSZ-t – amit az új KSZ tárgyalási alapjának tekintünk – juttatásaiban ismét sikerült a munkavállalók javára bővíteni.

További megállapodások megkötésére került sor a MÁV Rt. vezetése – munkáltató – és a reprezentatív szakszervezetek között. A szakszervezeti tagok után járó munkaidő-kedvezmény maximum 50%-ig igényelhető kötelező munkáltatói megváltást a VDSZSZ és MOSZ után a VSZ is igényelte és szerződött a munkáltatóval. – Szeptember 1-jétől a munkáltató általi tagdíjlevonást kérő szakszervezeti tag után, havi egy óra munkaidőkedvezmény illeti meg a szakszervezeteket és ennek 50%-ban jelzett megváltásáról szól a megállapodás, melyet a felek 2003 januárjában felülvizsgálnak.

A munkáltató átadta (október 7-én) a reprezentatív szakszervezetekkel kötendő középtávú (2003–2006) megállapodás tartalmi javaslatát. Cél a munkavállalók érdekeinek kölcsönös előnyökön nyugvó érvényesítése, a vasút reformjának munkavállalói, szakszervezeti támogatása. Ellentételezésként cserébe a munkáltató munkavállalói jövőképet ajánl, mely foglalkoztatási, jövedelempolitikai (bér) munka- és egészségvédelmi, valamint a munkaügyi kapcsolatokról szóló megállapodásokban válna számonkérhetővé.

A Vasutasok Szakszervezete szükségesnek tartja, hogy a munkakörülményekről, a bérfelzárkóztatásról és az európai uniós felkészülésről is külön megállapodások szülessenek. A megállapodásokhoz vezető hosszú és nehéz tárgyalások október 15-én indulnak.

Varga Gyuláné

Cél a munkavállalók érdekeinek kölcsönös előnyökön nyugvó érvényesítése, a vasút reformjának munkavállalói, szakszervezeti támogatása

A helyettesítési díj az eddigi minimum 10% helyett a helyettesített munkavállaló személyi alapbérének 15-50%-a lehet

A VSZ NEM ÍRTA ALÁ A KSZ-MÓDOSÍTÁST

Vita a készenlétről

A MÁV Rt. hatályos Kollektív Szerződése szerint naptári évenként 800 óra munkahelyi, és további lakáson töltött készenlétet rendelhet el a munkáltató a munkavállalónak, de a kettő együtt az évi 1200 órát – eltérő megállapodás hiányában – nem haladhatja meg. (KSZ 38. §.)

A Munka Törvénykönyve 2001. 07. 1-jétől változott /XVI/2001 tv. (cseléd becenéven vált közismertté) / A törvény a készenlét (129. §.) elrendelését nem részletezi a rendkívüli munkavégzésre vonatkozó paragrafus alá (127. §.) utalja. A 127. §. (4) pontja kimondja, hogy évente legfeljebb 200 óra, KSZ-ben legfeljebb 300 óra rendkívüli munkavégzést (készenlétet?) rendelhet el a munkáltató. A 128. §. ugyanakkor kimondja, hogy baleset, elemi csapás vagy súlyos kár – vagyis vis major esetén, vagy ennek megelőzése érdekében a rendkívüli munkavégzés nem esik korlátozás alá. / A törvény értelmezése során vitában vagyunk a munkáltatóval, hogy a készenlétre ,vagy csak a készenlét során elrendelt rendkívüli munkavégzésre vonatkozik az évi 300 óra korlát,vagy mindkettőre. /

A MÁV Rt. jelenlegi módosítási javaslata szerint évi 300 óra készenlét rendelhető el mindösszesen (lakáson, vagy munkahelyen). Díjazása: lakáson 25 %, munkahelyen 50%, pihenő, vagy munkaszüneti napon 65%. Vis major esetén további készenlét rendelhető el „legkésőbb az előző munkanapon."(!) Ha a készenlét elrendelése egy héten belül történik, a munkavállaló további 10 % díjazásra jogosult.

A VSZ álláspontja: a MÁV 300 óra készenléttel nem tudja feladatát ellátni, így rendszeresen a 128. §. alapján vis major készenlétet fog vezényelni, az éves felső határ és a kellő időben történő vezénylési kötelezettség nélkül, mert a módosítás lehetővé tenné. Így esetleg lesz, aki 1500–1800 órát készenlétezik és lesz, aki 300 órát évente. Aki egy héten belül, illetve előző nap tudja meg, hogy készenlétet kell adnia, családi programja meghiúsul, kár is éri (megvett színházjegy), amit a 10% elszámolási plusz díjazás nem igazán kompenzál.

A másik aggály, mi van abban az esetben, ha a munkáltató az Mt.-t betartva valóban csak 300 óra készenlétre veszi igénybe azokat a munkavállalókat, akik évek, évtizedek óta rendszeresen havi 110-160 óra készenlétet adtak és családjuk erre a jövedelmi szintre állt be. Az ő jövedelemcsökkenésüket, hogyan pótolja a munkáltató?

A helyzet: – ha a munkáltató továbbra is átlagosan évi 1100-1300 órát készenléteztet (eltérő megállapodás), akkor hiányzik az egységes leterhelést biztosító felső időkorlát (1200 óra/év /fő); az átlag mögött 0-1500, -1600 óra/fő/év egyéni készenlét is lehet – ha a munkáltató él az Mt. évi 300 óra készenléti korláttal, a munkavállalóknak jövedelemcsökkenése keletkezik.

Ne feledjük, a szóbeli ígéretekre nincsenek garanciák, bírósághoz csak a KSZ-ben rögzítettek sérelme esetén lehet fordulni. A probléma kezelése érdekében a VSZ kezdeményezte jogi állásfoglalás kérését az ügyben, a válaszra a munkáltatóval együtt most várunk..

A Vasutasok Szakszervezete abban érdekelt, hogy kiszámítható mértékű és előre rögzített vezénylés szerinti készenléteztetés valósuljon meg a jövőben is a munkavállalók érdeksérelme nélkül. A VSZ a megállapodásokat megfontoltan, az érintettek érdekeire tekintettel köti, és nem a felmondás szándékával.

V. Gy.-né

A Vasutasok Szakszervezete abban érdekelt, hogy kiszámítható mértékű és előre rögzített vezénylés szerinti készenléteztetés valósuljon meg a jövőben

Gazdaságtalan-e a vasút? (9.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

A közúti fuvarozásban hatalmas mértékű adómas és járulékfizetési csalás folyik

A benzin ára folyamatosan csökken

A közhiedelemmel ellentétben az elmúlt 12 évben folyamatosan csökkent a benzin adója, és így az ára is. Természetesen ez reálértéken értendő, vagyis a benzin árának növekedése évről évre elmaradt az inflációtól *(ld. a 18. ábrát!)*. Ez rendkívül hátrányosan érintette a vasutat, amely egységnyi teljesítményre vetítve sokkal kevesebb üzemanyagot használ, mint a közúti szállítás.

Igaz, a gázolaj ára ugyanezen időszak alatt az inflációt meghaladó mértékben növekedett *(ld. a 19. ábrát)*. Azonban itt egyéb tényezőket is figyelembe kell venni. (1) A gázolaj ára 1990-ben a benzinéhez képest rendkívül alacsony volt, tehát azt mindenképp nagyobb mértékben kellett emelni. (2) A gázolaj adóját a fuvarozók visszaigényelhetik, az áfa nélkül számított ár pedig nagyjából az inflációnak megfelelően alakult. (3) A gázolaj és a háztartási tüzelőolaj ára között több éven keresztül jelentős különbség volt, és ezt kihasználva a fuvarozók nagyrészt HTO-t használtak gázolaj helyett. (4) A gázolaj jövedéki adója még mindig számottevően alacsonyabb, mint a benziné, pedig ennek semmiféle értelmes indoka nincs. Sőt, a józan érvek inkább ennek ellenkezőjét indokolják.

FOKOZATOSAN CSÖKKENT AZ EU-BÓL SZÁRMAZÓ SZEMÉLYGÉPKOCSIK VÁMJA

NAGY-BRITANNIA MÁR MEGEMELTE A GÁZOLAJ ADÓJÁT

A gázolaj kedvezményezettségét egyebek mellett azért kellene megszüntetni, mert a legújabb kutatások szerint a dízelmotorok kipufogógáza általában jóval veszélyesebb a környezetre és az egészségre, mint a benzinmotoroké. *(Az Egészségügyi Világszervezet azért nem ad meg levegőminőségi határértékeket a dízelkipufogógázokra, mert álláspontja szerint ezeknek nincs olyan alacsony koncentrációja, amely biztosan nem károsítja az egészséget.)* További indok, hogy a gázolajat általában tehergépkocsik és egyéb olyan haszongépjárművekhez használják, amelyek az utakat sokkal erősebben rongálják, mint a személygépkocsik. *(Egy kamion annyi kárt tesz az utakban, mint több százezer személyautó.)* Mindez egyébként azt is jelenti, hogy a benzines járművek tulajdonosai fizetik ezen költségek jelentős részét a dízel járművek üzemeltetői helyett, ami igazságtalan és értelmetlen keresztfinanszírozást jelent, és így sérti az arányos közteherviselés Alkotmányban rögzített elvét.

Az Európai Unió vonatkozó irányelv-tervezetében *(az ún. Monti-javaslatban)* már 1997-ben elfogadta azt az elvet, hogy a benzin és a gázolaj adóinak közelíteniük kell egymáshoz. *(Az irányelv az EU minden tagországát kötelező törvény.)* Az EU 2001-ben elfogadott új Közlekedéspolitikája pedig már azt rögzítette, hogy egységesíteni kell a benzin és a gázolaj adóját! Mindennek megfelelően Nagy-Britannia már megemelte a gázolaj adóját, és az így már meg is haladja a benzin-adó szintjét. Az említett irányelv-tervezet ezen adók közelítéséhez konkrét időzítéseket és mértékeket is tartalmazott, amit azonban Spanyolország ellenállása miatt nem sikerült bevezetni. Jelenleg tovább folynak az egyeztetések, amelyeket az EU csúcstalálkozóján született határozat értelmében 2002 végéig le kell zárni.

Tudjuk, hogy a gázolaj és a benzin jövedéki adójának egységesítése jelenleg Magyarországon nem valósítható meg a várható politikai és gazdasági következmények miatt, valamint azért, mert a jelenlegi gázolaj ár már meghaladja az ausztriai szintet (bár nálunk a visszaigényelhető áfa mértéke nagyobb, mint Ausztriában). Azt azonban tudatosítani kell, hogy a két üzemanyag-fajta adójának eltérése gazdaságilag ésszerűtlen és sérti a tisztességes piaci versenyt, továbbá hogy ilyen módon a gázolajjal üzemelő járművek tulajdonosai sokkal kevésbé fizetik meg az általuk okozott költségeket és károkat, mint a benzinüzemű járműveké.

Lukács András – Pavics Lázár

A 95-ös ólmozatlan benzin ára és a fogyasztói árindex alakulása Magyarországon
1991=100 *(18. ábra)*

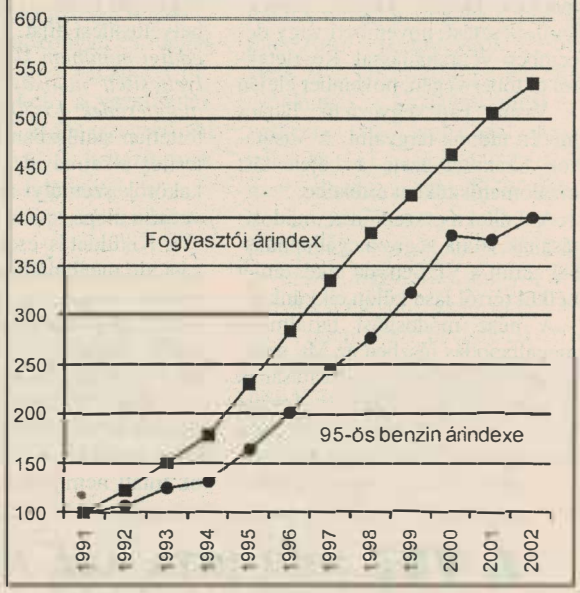

A gázolaj árának alakulása
1990=100 *(19. ábra)*

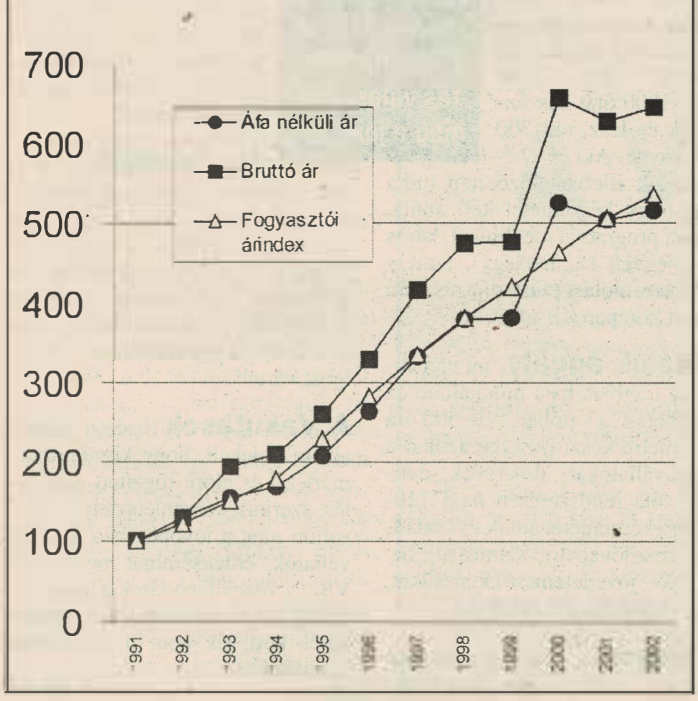

A hetvenmillióból tellett volna székre...

Keleti-pályaudvari pillanatképek

Szeptember elején juttatta el *Palotai Árpád*, a *Vasutasok Szakszervezete Budapest Keleti-pályaudvar Alapszervezetének* szb-titkára a *Magyar Vasutas szerkesztőségébe* azt a két levelet, amelyben a csomóponti főnökség nemzetközi és belföldi pénztárak dolgozói munkakörülményeik javítását fogalmazták meg, és azt aláírásukkal is nyomatékosították. Időközben a két levélre válaszolt a címzett csomóponti főnökség, sőt némelyik probléma meg is oldódott. Újságírói kíváncsiságom kielégítendő, a helyszínen próbáltam tájékozódni a valódi helyzetről.

Palotai Árpáddal október elején találkoztunk a Keleti-pályaudvar mindig zsúfolt csarnokában. Az eredeti terv szerint belülről szerettem volna megnézni az alagsorban elhelyezkedő belföldi pénztárakat, de biztonsági okokból nem jutottam be. A *„helyszíni szemle"* helyett a kereskedelmi részlegen *Králik Ferencné*, a helyi *Munkavédelmi Bizottság* vezetőjének irodájában beszélgetünk.

● Az aláírásokkal felvállalt levelek augusztusban íródtak, mi történt azóta?

– Nem tudok érdemi változásról a belföldi pénztárakkal kapcsolatban. Mindössze annyi történt, hogy a munkáltató válaszolt a felvetésekre – mondja *Palotai Árpád*, és átad a levélből egy példányt, amelybe beleolvasok.

A csomóponti főnök válaszából kiderül, hogy a panaszokat a vezetés ismeri, és jogosnak tartja. Néhány kérdésben intézkedést is ígér, de az is kiderül, hogy a pénztárosfülkékbe a tavaly decemberben megtartott vezérigazgató-helyettesi szemle sem írt elő légkondicionálót, mindössze a szellőző-berendezés megjavítását tartotta szükségesnek.

– Az egyik legnagyobb gondunk, hogy a vezetői szemléket sohasem nyáron tartják, amikor a fülkékben elviselhetetlen a harmincnyolc-negyven fokos hőség – jegyzi meg az szb-titkár. – De a jelenlegi szellőztető berendezés sem tölti be a szerepét. A szűk fülkékben napi tizenkét órán át lehetetlen koncentrálni, miközben a dohányfüstöt sem vezeti el a készülék. Nem csoda, hogy az oxigénhiány miatt legyengül a pénztárosok immunrendszere, és idővel megbetegednek.

● Mi a helyzet a nemzetközi pénztárakkal?

– Ott a problémát a Lotz-csarnok felújítása miatti lezárás okozta. A Thököly út felőli új bejáratot pont a nemzetközi pénztárral szemben nyitották meg, amely elviselhetetlen huzatot okozott – kapcsolódik be a beszélgetésbe *Králik Ferencné*. – Ott új ajtók felszerelésével sikerült megoldani a problémát. Igaz, ezt az állomás a saját forrásaiból fedezte. A belföldi pénztárakban dolgozók helyzetének javításához azonban nem elegendők a helyi források.

– A nemzetközi információban a Lotz-csarnok lezárásával a legelemibb kézmosási és ivóvíz-ivási lehetőség is megszűnt, amit szintén megoldott a helyi vezetés – egészíti ki *Palotai Árpád*. – Az illemhely-használat azonban továbbra sincs megnyugtatóan rendezve. Igazából az okozza a gondok többségét, hogy a 2001-re és 2002-re tervezett munkavédelmi jellegű beruházások elmaradtak. Ennek következtében ma már az állomás több részén sincsenek biztosítva a munkáltatás alapvető feltételei.

● Például?

– A pénztárak gondjain túl az üzemépület légkondicionálása sem megoldott, de használhatatlanok a székek, és még számos alapvető problémát tudnék sorolni. Szerintünk, ha a *MÁV Rt.* növelni akarja szolgáltatásainak színvonalát, ahhoz a belső feltételeket is biztosítani kell. A versenyképes munkaerőt nem csak megfelelő jövedelmekkel, hanem a 21. századnak megfelelő munkakörülményekkel lehet csak megtartani – zárja le a gondolatmenetét *Palotai Árpád*.

Mindig is kíváncsi voltam arra, honnan irányítják a Keleti-pályaudvar forgalmát, ezért kapóra jön az üzemépülettel kapcsolatos gondok említése. Elköszönünk *Králik Ferencnétől*, és hamarosan a forgalmi irodában győződhetek meg arról, hogy valóban elemi hiányosságokkal küzdenek az ország egyik legnagyobb állomásának forgalmáért felelős vasutasok.

Befordulva az irányító-központ folyosóján az első, amit meglátok, hogy egy középkorú férfi bekapja a gyógyszerét. *Palotai Árpádot* ismerősként fogadja az ügyeletes állomásirányító és a két forgalmi szolgálattevő. Kérdeznünk sem kell őket – miközben magabiztosan kezelik a váltókat és a jelzőket –, árad belőlük a jogos elégedetlenség. Egyikük felpattan a székéről, amely szinte szétesik a mozdulattól.

– *Az oszlopnak kell döntenem a támláját, hogy ki ne törje a derekamat* – mondja.

Fiatal kollégája egy doboz gyógyszert mutat felém: – *Egész életemben szednem kell a stressz miatt a vérnyomáscsökkentőt, mégis ugyanannyit keresünk, mint egy olyan állomáson dolgozó kollégánk, ahol csak áthaladnak a vonatok. Kevés a tolatócsapat, és a munkához szükséges rádióból sincs elég. Arról nem is beszélve, hogy amióta az emeleten lévő szomszéd helyiséget kiadták bérbe, a nőknek és a férfiaknak is csak egy közös mellékhelyisége maradt.*

Az állomásirányító felhívja a figyelmemet az elavult légkondicionálóra: – *Nyáron kellene benézni ide, amikor huzatot kap a szemünk és a fülünk a berendezéstől, ami alá edényt kell tenni, mert csöpög belőle a víz. Ezzel együtt csak egy gatyában lehet idefönt megmaradni. Én már itt akartam hagyni az egészet, de rábeszéltek, hogy maradjak, viszont itt mindenki csak gyógyszerrel bírja.*

> A vezetői szemléket sohasem nyáron tartják, amikor a fülkékben *elviselhetetlen a harmincnyolc-negyven fokos hőség*

Egyikük a sarokba félrerakott szék romhalmazára mutatva megjegyzi: – *Abból a hetvenmillióból, amit az egyik leköszönt vezető vett fel végkielégítésként, biztos tellett volna normális ülőalkalmatosságra.*

Együttérzésem kifejezéseként búcsúzóul megjegyzem, hogy amit itt láttam és hallottam, megjelenik a *Magyar Vasutasban*, bízva abban, hátha a segítségükre lehet a nyilvánosság. Mi tagadás, úgy tűnt a kézfogáshoz járó pillantásokból, hogy már nem hisznek a változásokban.

● Lefelé a lépcsőn megosztom megdöbbenésemet az szb-titkárral: – Hihetetlen és felháborító, hogy mindezt a Keleti-pályaudvaron tapasztaltam. Mi lehet máshol?

– És még nem is beszéltünk az utazószemélyzet gondjairól – fűzi tovább a szót *Palotai Árpád*. – A paklikocsikban még ennél is cifrább a helyzet. Pedig itt helyben tényleg jó a kapcsolat a főnökség, az *SZB*, az *Üzemi Tanács* és a *Munkavédelmi bizottság* között. De a legtöbb problémánkra csak felülről várhatunk segítséget, ami azonban késlekedik. A legégetőbb gondokat felvetettük a *Központi Munkavédelmi Bizottságnak* is, mert onnan remélünk megoldást.

Elköszönés után magamban próbálom feldolgozni a látottakat. Eszembe jut egy régi vasutas véleménye, miszerint a vasút gondjai olyan nagyok, hogy azok megoldására talán sohasem lesz elég pénz, de a vasút vezetőinek *„hobbyjaira"* mégis mindig tellett.

Karácsony Szilárd

Szombathelyen ülésezett az **Ifjúsági Tagozat**

FONTOS A KIVÁLASZTÁS

Teljes kikérés

Sport – szabadidő

2002. szeptember 26-án huszonkét fiatal részvételével tartott értekezletet az ifjúsági tagozat Szombathelyen. A tanácskozás célja a tagozat munkájának, lehetőségeinek megismertetése a terület fiatal szakszervezeti tagjaival.

Papp Zoltán, a területi képviselet titkára köszöntötte először a megjelenteket, majd sok sikert kívánt a tanácskozáshoz. Ezt követően *Zlati Róbert* tartotta meg vitaindító előadását, *„Ifjúsági Tagozat – múlt, jelen és jövő"* címmel.

Az előadó hangsúlyozta, hogy saját értékelését mondja, ezért lehet és kell is azzal vitatkozni a továbbiakban. Beszédében felvázolta a megalakulás körülményeit és elősegítő tényezőit, majd a hanyatlás okait. A jelenlegi helyzetre néhány mondatban utalt, amit később *Horváth Csaba*, az ifjúsági tagozat vezetője egészített ki, megemlítve az *„Alapítvány a vasutas fiatalokért"* helyzetét is.

EMELNI KELL AZ IFJÚSÁGI TISZTSÉGVISELŐ KÉPZÉS SZÍNVONALÁT

Zlati Róbert a jövő feladatait illetően a legfontosabbnak a múltban elkövetett hibák feltárását tartotta. Véleménye szerint emelni kell az ifjúsági tisztségviselő képzés színvonalát, főleg a kiválasztás minőségét, amit az is alátámaszt, hogy a korábban képzett fiatalok közül csak nagyon kevesen vettek részt az értekezleten. Megítélése szerint a tagozatnak a sport és szabadidős rendezvények szervezése mellett, erőteljesebben kell az érdekvédelmi tevékenység végzése felé fordulnia.

Az előadó mondandója végén konkrét feladatokra hívta fel a figyelmet, melyekkel kapcsolatban a vitában a következő álláspontok fogalmazódtak meg. A jelenlévők a bértábla mielőbbi megalkotását tartják szükségesnek azzal a javaslattal, hogy a soros előléptetések a fiataloknál gyakrabban, a kor előrehaladtával ritkábban következzenek be. Fontosnak tartják, hogy az ifjúsági tagozat vezetője tevékenységét teljes kikérés mellett végezhesse. Az információáramlással kapcsolatban előtérbe került az internet hálózat jobb kihasználásának szükségessége.

A területen újjászerveződő tagozatnak jelenleg nincs vezető testülete, azonban egymás ismeretének hiánya miatt a jelenlévők is csak egy ötfős küldöttcsoportot delegáltak az ifjúsági tagozat küldöttértekezletére. Feladatuk beszámolni a küldöttértekezleten elhangzottakról, valamint a megfogalmazott álláspontok képviselete. A küldöttcsoport vezetője, *Varga Tünde* feladata lesz a következő tanácskozás összehívása.

Zlati Róbert

MVJ TÜV CERT ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

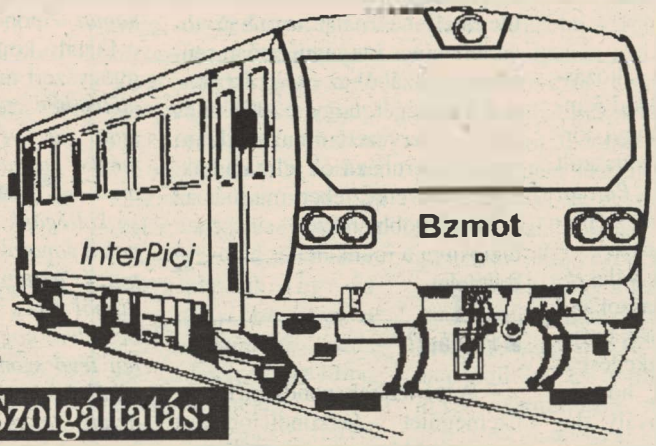

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Közös fellépéssel a vasutas jogokért

A Vasutasok Szakszervezete által 1994-ben alapított *Európai Vasutas Szakszervezetek Állandó Konferenciáját* XII. alkalommal tartották meg 2002. október 1-4 között Kijevben. Ez alkalommal a tizenkét tagszervezet közül kilenc – *Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Szerbia, Szlovákia, Ukrajna, Horvátország, Csehország, Macedónia* – vasutas szakszervezet vett részt. A Vasutasok Szakszervezetét *Simon Dezső* alelnök, és *Papp Józsefné*, a Miskolci Területi Képviselet titkára képviselte.

Törekedni kell a kvalifikált vasúti dolgozók személyi állományának megőrzésére

A VASUTAK FEJLESZTÉSÉHEZ ÁLLAMI TŐKE SZÜKSÉGES

konferencia

A XII. Európai Vasutas Szakszervezetek Állandó Konfe

A konferencia – amelyen *Románia, Észtország, Litvánia vasutas szakszervezetei és a Közlekedési Építő, Vasutas Szakszervezetek Nemzetközi Szövetségének* főtitkára meghívottként vett részt – az Ukrán újságírók érdeklődő figyelmétől övezve kezdte meg munkáját. Első napirendi pontként az *ukrán vasút jelenéről és jövőjéről* adtak tájékoztatást a vasút vezetői, majd a Varsóban tartott XI. Konferencia határozatainak megfelelő témaköröket tárgyalták meg a résztvevők.

A tagországok vasútjai gazdasági és szociális helyzetének feltárása után az alábbi megállapításokat fogadta el a Konferencia:

– a vasúton a gazdasági és szociális helyzet függ a vasúti szállítás mennyiségi és hatékonysági mutatóitól, a vasúti reformok eredményességétől,

– az államok közötti áruforgalom növekedése, az európai szállítási rendszerek (közlekedési folyosók) fejlesztése megerősítik a vasutak gazdasági stabilitását,

– a vasutak fejlesztéséhez állami tőke szükséges,

– a vasutasok munkájának speciális volta és a munkakörülmények miatt szükséges, hogy a keresetek elérjék az adott ország vezető foglalkozásainak szintjét,

– a vasutak átalakításának folyamatában a vasút vezetésének és a szakszervezeteknek törekedniük kell a kvalifikált vasúti dolgozók személyi állományának megőrzésére,

– a vasutasok igényének kielégítése érdekében az egészségügyi, kulturális és sport intézményeket továbbra is a vasút keretein belül kell működtetni.

Másodikként a tagországok sztrájk-jogához fűződő törvényi feltételeiről és gyakorlati alkalmazásáról cserélték ki ismereteiket a résztvevők, melynek kapcsán az alábbi vélemények fogalmazódtak meg:

– a vasutasoknak is joguk van arra, hogy érdekeiket sztrájk útján érvényesítsék, ez olyan jog, amely az Emberi Szabadságjogok között deklarálva megfelel a nemzetközi előírásoknak, ezért ezt a jogot a nemzeti törvényekben is garantálni kell,

– minden lehetséges eszközzel el kell érni azt, hogy a nemzeti törvények biztosítsák a vasutasok számára a sztrájkhoz való jogot,

– a konferencián résztvevő európai vasúti szakszervezeteknek figyelmüket arra kell összpontosítaniuk, hogy a vitás kérdéseket a munkáltatókkal tárgyalásos úton, mindegyik fél számára elfogadható megállapodás elérésével rendezzék.

A konferencia résztvevői ajánlással fordulnak a vasutak vezetőihez, hogy a szakszervezetekkel való kapcsolatukat a szociális partneri viszony, az érdekek kölcsönös tiszteletben tartása jellemezze, a tárgyalások során egyenlő mértékben vegyék figyelembe a gazdasági és a munkavállalói érdekeket, minden vitás kérdést tárgyalások útján rendezzenek, és törekedjenek a kölcsönösen elfogadható megállapodások megkötésére.

A soron következő konferencia rendezési jogát a cseh és a horvát delegáció kérte, a konferencia résztvevői megállapodtak abban, hogy a XIII. Állandó Konferenciát 2003 áprilisában Csehország rendezi, melyen a vasutak privatizációjának következményeit és a szakszervezetek munkavédelmi tevékenységét tekintik át.

A Konferencia azt a kérdést is napirendre tűzi, hogy a FÁK-országok és a Balti országok Nemzetközi Szakszervezeti Szövetségének mely programjaiban nyílik lehetőség az együttműködésre.

A Konferencia tájékozódott a Bulgár és a Szerb vasutasok problémáiról.

Gyengült a bolgár vasutasok szociális helyzete, 2002. év kezdetétől romlott a munkabér színvonala, a keresetek nem elegendőek a megélhetéshez. A fizetéseket a munkavállalók nem rendszeresen és időben kapják, csorbulnak a hatályban lévő Kollektív Szerződésben rögzített jogok.

Szerbiában a vasút vezetői nem hajlandók a szakszervezetek jogos követeléseinek eleget tenni. A követelések tárgyalásos úton történő rendezése, a konstruktív párbeszéd elől mind a vasút vezetői, mind a kormány és a közlekedés minisztere is kitért, amely a vasutasok körében tarthatatlan helyzethez, szociális feszültséghez vezethet.

A Konferencia egységesen támogatta a bolgár és a szerbiai vasutasok követeléseit.

A résztvevők aláírásukkal megerősített levélben szólították meg a Bolgár Köztársaságot, a Szerb Köztársaság Nemzetgyűlését, Kormányát és Közlekedési Miniszterét, hogy tegyenek meg minden lehetséges intézkedést a vasutasok jogos követeléseinek teljesítése érdekében, és ne kényszerítsék a vasutasokat sztrájkba.

A Konferencia a munkáját záródokumentumok aláírásával fejezte be.

Simon Dezső

Simon Dezső, a VSZ képviseletében aláírja a záródokumentumokat

Új helyzet, régi feladatok

Az országgyűlési választások új helyzetet teremtettek a *nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek* számára. Ez nem követel eltérést az eddigi pártsemleges magatartástól, de nagyobb mozgásteret biztosít a nyugdíjas érdekek képviselete és megjelenítése területén.

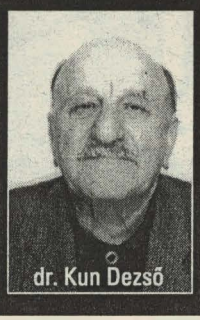

dr. Kun Dezső

A rendszerváltozás óta egymástól eltérő, különböző szociális érzékenységű kormányok váltották egymást. A régi termelési szerkezet gyors és sokszor átgondolatlan megváltoztatása a kilencvenes évek közepére gazdasági csődhelyzetet hozott létre. Az ebből való kilábalás az ismert radikális takarékossági intézkedések mellett, csak a társadalom közel egyharmadát kitevő nyugdíjas réteg nagymértékű áldozatvállalásával, életszínvonalának, anyagi körülményeinek jelentős korlátozásával történhetett meg.

Az öt éve kibontakozó gazdasági felemelkedés hozadékából az idősek, a nyugdíjasok az 1998-as választások utáni kormányzati ciklus első három évében aránytalanul visszafogottan részesültek. Az 1999. évi nyugdíjemelési korlátozások, még az 1997-es – általunk is folyamatosan bírált – nyugdíjtörvényt is figyelmen kívül hagyták.

A választásokat megelőző időszakban a nyugdíjas érdekek a politika előterébe kerültek. Mind a gyakorlati lépések – pld. a nyugdíjak adómentesítése – mind a választási ígéretek – pld. az özvegyi nyugdíjak felemelése, stb. – kedveztek az idős- és többségükben nyugdíjas választóknak.

A hatalomra került új kormány első 100 napja azt bizonyítja, hogy a választási ígéretek teljesülnek. Több, mint évtizedes tapasztalataink ennek ellenére azt igazolják, hogy munkánkban továbbra is pártsemleges magatartást célszerű követni. Szakszervezeti alapszabályunk is rögzíti ezt, azzal a kiegészítéssel, hogy ez nem jelent politikamentességet. Az érdekvédelem ugyanis politikai tevékenység. Nem véletlen, hogy az elmúlt időszakban a nyugdíjas mozgalmat mindenáron igyekeztek a politikai érdekektől távol tartva, a klubmozgalom keretei közé szorítani. Ez kényelmes helyzetet teremtene a hatalom számára, mert a *„nyugdíjas ügyeket"* csupán segélyezési, egészségügyi és kulturális kérdésként lehetne kezelni. Az *Idősügyi Tanács* 1998 utáni parkolópályára állítása is ezt a célt szolgálta. Az újjászervezett testület, ha nem is kifogástalan összetételben, de ismét visszakerült a miniszterelnök mellé. Így a kormány vezetője elsőkézből értesülhet az idős emberek gondjairól, és a nyugdíjasokat a társadalom teljes értékű tagjaiként veheti számításba.

A szociális és családügyi miniszter mellett működő korábbi testület feladatai közül száműzték a nyugdíjasok társadalmi, anyagi megbecsülését érintő kérdéseket.

Mi várható az új helyzetben?

Érdekeink mind a hatalommal, mind más, egyébként jogos rétegigényekkel a jövőben is ütközni fognak. Tudomásul kell vennünk, hogy ezek a jogos rétegigények egyszerre jelentkeznek és a bérfelzárkóztatás, pld. az egészségügy, a közoktatás, stb. területén szűkíti a pénzügyi kormányzat nyugdíjasokat érintő gazdasági lehetőségeit. Ennek klasszikus példája a nyugdíjemelési rendszer vitája. Többször elmondtuk, hogy a nyugdíjemelések vegyes indexálási rendszere *(az infláció 50%-ának, illetve a nettó bérkiáramlás 50%-ának figyelembe vételével, utólagos kiigazítással)* a gazdasági felemelkedés időszakában évről-évre növeli az életszínvonal különbséget az aktív keresők és a nyugdíjas réteg között. Fordítva, egy újabb *„Bokros-csomag"* időszakában, igazságtalanul kedvezne az időseknek az aktív dolgozók rovására.

Ezért továbbra is *„régi feladatunk"* a nettó bérkiáramlással arányos nyugdíjemelési rendszer bevezetése. Ez nem szerepel a jelenlegi kormány célkitűzései között sem. A vegyes indexálási rendszer ugyanis kedvezőbb lehetőségeket biztosít a mindenkori kormány számára a más területen jelentkező bérigények és beruházási fejlesztések kielégítéséhez. Erkölcsi érveink valószínűleg csak hosszú viták során, egy eddiginél sokkal jobb gazdasági helyzetben diadalmaskodhatnak a rövidtávon megoldásra váró különböző gazdasági rétegigények felett.

„RÉGI FELADATUNK" A NETTÓ BÉRKIÁRAMLÁSSAL ARÁNYOS NYUGDÍJEMELÉSI REND-

A NYUGDÍJAS MOZGALMAT MINDENÁRON IGYEKEZTEK A POLITIKAI ÉRDEKEKTŐL TÁVOL TARTVA, A KLUBMOZGALOM KERETEI KÖZÉ SZORÍTANI

Régi feladatainkat, pld. a nyugdíjreform további folytatása, az *ENSZ* határozatoknak és az uniós elvárásoknak megfelelő *Idősügyi Törvény* megalkotása, vagy az egészségügy területén a betegek esélyegyenlőségének visszaállítása stb. kérdéseiben még hosszan lehetne fejtegetni. Külön kell foglalkoznunk a vasút nyugdíjasokat is érintő jóléti és szociális rendszerének kérdéseivel, de ezek a feladatok már újabb hasábokat igényelnek.

Mi a jóléti rendszerváltozásra szavaztunk. Országos szinten ennek látható jelei vannak. Érthető, hogy vállalati szinten sem akarunk a korábbinál rosszabb helyzetbe kerülni.

dr. Kun Dezső

Érdekességek a világ vasútjairól

FRANCIAORSZÁG: Egy francia-spanyol kormányközi bizottság a közelmúltban jelölte ki az *Euroferro csoportot* a franciaországi *Perpignan* és a *spanyolországi Figueras* között, a Pireneusok keleti része alatt átvezető vasúti összeköttetés kivitelezésére. A megépítendő vasútvonal mind nagysebességű személyszállító vonatok, mind tehervonatok közlekedésére alkalmas lesz. Az űrszelvényt úgy fogják kialakítani az alagútban, hogy az a kombinált forgalomra (kamionok fuvarozása vasúti kocsin) is alkalmas legyen. Az építkezés befejezését 2005-re tervezik, melynek betartása azonban függ az állami támogatástól is.

NORVÉGIA: A norvég fővárosban – Oslóban – kétszintes városnéző autóbuszok közlekednek, melyek felső szintje nyitott, hogy a látogatók jobban meg tudják csodálni a város szépségeit. Az utóbbi időben azonban többször előfordult, hogy egyes látogatók áramütést szenvedtek. Amikor valaki a felső szinten felállt a látnivalók jobb megtekintése okán, s az autóbusz éppen a villamos 750 Volt feszültségű felsővezetéke alatt haladt el, a magasabb utasokat áramütés érte. További balesetek elkerülése érdekében kötelezték az autóbuszokat üzemeltető vállalatot, hogy az autóbuszok felső szintjét ponyvával fedje le.

Hajós Béla *(Rail et Transports, 2002 július)*

Nemzetközi **gőzmozdonyverseny**

Néhány Közép-Európai ország vasútjainak részvételével rendeztek gőzmozdony ügyességi versenyt szeptember végén a Magyar Vasúttörténeti Parkban. A mozdony Grand-Prixen a hazai nosztalgiajárművek mellett indultak a versenyen a cseh, a szlovák és az osztrák vasparipák legjobbjai is. A külföldi járművekkel harcba szálltak a híres 424-es és a 109.109-es magyar gőzmozdonyok is, összesen mintegy nyolc lokomotív, és majd ugyanennyi mozdonyvezető mérte össze erejét, ügyességét és rátermettségét. A mozdonyvezetők járművük segítségével különböző ügyességi feladatokat oldottak meg, természetesen az nyert, aki mozdonyával minél pontosabban végezte el feladatát és előbb ért célba. A versenyen külön szálltak ringbe egymással a kisebb, és külön a nagyobb teljesítményű lokomotívok. Az ügyességi versenyszámok között szerepelt akadályelhárítási feladat, tűzoltási gyakorlat, hölgyrablás, postai csomagszállítás, valamint sörszállítás a gőzmozdony hajtórúdján. Az első nap lezajlottak a mozdonyverseny elődöntői, a második napon a döntő hozta meg a végeredményt.

A közönség szavazhatott a legszebb gőzmozdonyokra is, a mozdonyszépségverseny díjazott járművei a szlovák vasút 422, 0108-as és a cseh vasút 498,106-os gőzmozdonyai lettek.

A látogatók ki is próbálhatták a gőzmozdonyvezetést, amiért oklevelet kaptak emlékül.

Szöveg és kép: Bertalan János

Szerepelt akadályelhárítási feladat, tűzoltási gyakorlat, hölgyrablás, postai csomagszállítás, valamint sörszállítás a gőzmozdony hajtórúdján...

A magyar és szlovák gőzmozdonyok versenye

A mozdonyszépségverseny győztes mozdonya

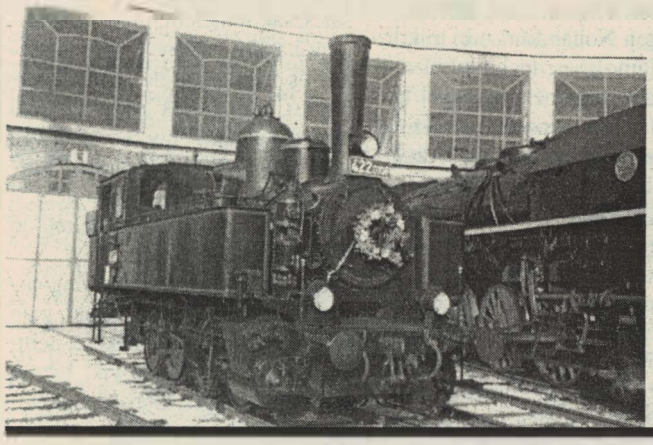

Két időszaki **kiállítás**

A *Közlekedési Múzeumban* szeptember 27-én két új kiállítás nyílt meg. Az egyik a ***100 éves a Kandó-mozdony*** című, az 1902 szeptemberében az olaszországi Valtellina Vasút 106 kilométeres szakaszán üzembe helyezett, Kandó Kálmán által tervezett és a magyar Ganz Gyárban készült villamos mozdonynak állít emléket. Ezzel szerzett Kandó világhírnevet nemcsak magának, hanem a Ganznak és a magyar Vasúti járműgyártásnak is.

A technikatörténeti kiállítás bemutatja Kandó teljes mozdonytervezési tevékenységét a Valtellina mozdonyoktól a Budapest-Hegyeshalom közötti vonal 50 periódusú fázisváltós villamos mozdonyáig, valamint a Kandó halála utáni fejlesztéseket. A tárlatot számos Kandó relikvia színesíti. Redőnyös íróasztala, tolla, logarléce, szemüvege és eredeti kézírásos számításai ugyancsak ritkán láthatók. A mozdonyokat a múzeum eredeti fotográfiái és különböző méretarányú modelljei szemléltetik. A kiállítás december 8-ig tekinthető meg.

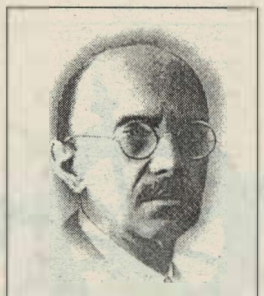

KANDÓ KÁLMÁN
1869 - 1931

A másik tárlat a *Magyar Vasútmodellezők és Vasútbarátok Országos Egyesületével* közösen rendezett ***XLIX. Nemzetközi Vasútmodell Kiállítás és Verseny*** anyaga ugyanattól a naptól volt megtekinthető. A hagyományos őszi kiállításon idén a magyar modellezőkön kívül *cseh, francia, román, svájci és szlovák* résztvevők is voltak. A gyűjtemény több, mint 300 különböző méretarányú mozdonyt és egyéb vasúti járművet tartalmazott. A vitrinekben kiállított tárgyakat működő vasúti terepasztalok egészítették ki, a leghosszabb a harminc métert is meghaladta. A verseny díjait később adták át. A vasútmodell kiállítás október 13-ig volt megtekinthető a Petőfi Csarnok emeleti kiállító helyiségében.

Mindkét rendezvényt *Szabó Tivadar*, a MÁV Rt. vezérigazgató-helyettese nyitotta meg.

Dr. Horváth Károly

Magyar vasutas fotósok sikere

29. alkalommal került megrendezésre szeptember 6-8 között Dániában – a FISAIV *(Vasutasok Művészeti és Kulturális Egyesületének Nemzetközi Szövetsége)* szervezésében a ***nemzetközi vasutas fotópályázat és kiállítás.***

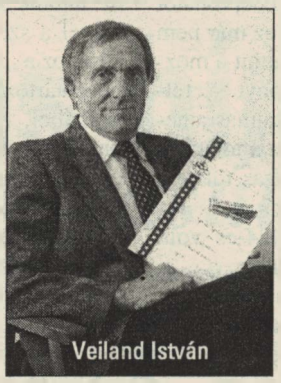

Veiland István

Dánia már harmadszor – 1970-ben Odensee-ben, 1984-ben Koppenhágában, 2002-ben egy tengerparti kisvárosban, Kögeben adott otthont a nívós vasutas fotófesztiválnak. Idén ***14 országból, 589 alkotótól 2120 fotó érkezett.*** Magyarországot kilenc vasutas fotográfus 49 képpel képviselte a MÁV Rt. színeiben. Vetélytársaik szinte Európa minden országából – *Németország, Franciaország, Luxemburg, Svájc, Anglia, Finnország* – érkeztek. Örömmel töltötte el a FISaiC vezetőségét, hogy az immár másodszor nevező magyar vasutas fotósok után cseh, szlovák, szlovén fotósok érdeklődését is felkeltette a nemzetközi fotópályázat felhívása.

Mint a szakmai beszélgetéseken és a technikai bizottsági üléseken kiderült, nehéz dolga volt az öttagú zsűrinek, a sokszínű, tematikájában, témaválasztásában és technikai kivitelezésében is eltérő anyag megítélésében, de a fesztiválnyitó ünnepségre – amelyet a Dán Vasutak vezérigazgatója, *Christian Hagen* nyitott meg – megszületett a döntés. Az első helyezett a német *Reinmiedl Willy*, a második *Benes Josef* osztrák fotós lett.

A magyar delegáció nagy örömére értesülhettünk arról, hogy a beküldött képek komoly szakmai visszhangot váltottak ki művészi színvonalukkal. Nyolc képet válogatott a zsűri a kiállítás anyagába, egyik kiállítónk pedig a FISaiC nemzetközi zsűrijének diplomáját kapta.

Veiland István, a *győri vasutas fotókör* tagja – aki már másodízben vett részt sikerrel a nemzetközi vasutas fotópályázaton, *„Korlát"* című alkotásával gazdagította oklevelei, díjai számát, s a magyar vasutas fotográfusok jó hírét.

Koppe-Fülöp

A 424-es és a baloldal

MA SEM HISZEM, HOGY A KAMPÁNY ELDURVULÁSÁÉRT A BALOLDAL FELELŐS. NEM HISZEM, HOGY DEMOKRÁCIÁBAN AZ UTCA LENNE A POLITIZÁLÁS MEGFELELŐ HELYSZÍNE

Lass, ne csak nézz!

A ötvenes évek derekán én éppen öttéves voltam, amikor beköltöztünk a vecsési református parókiára. A telek Sándor utcai sarkából rá lehetett látni a vasútra. Márminthogy egy felnőttnek. Én az akkori *„magasságomat"* úgy toldottam meg jó néhány fejjel, hogy felkapaszkodtam a drótkerítés sarokoszlopának vízszintes merevítő vasára. De előbb még, amint a közeledő szerelvény zaját meghallottam, *„Jön a sihu, jön a sihu!"* üdvrivalgással keresztülrohantam a kerten. Aztán a merevítőn állva, s a kerítésbe kapaszkodva, mint egy kényelmes kilátóból lestem a nagy pillanatot, amikor a falusi utcára szűkült látóteremen egy másodperc alatt keresztülrobogott a 424-es. A kocsikat, még a leghosszabb lassú tehervonatot is végigbámultam, de ez már nem volt annyira érdekes, mint a mozdony. Minden mozdonyt szerettem, a tömpe orrú hatalmas amerikaiakat éppúgy, mint a tolatásra használt kicsi, de magas tölcsérkéményű *„Muki mozdonyt"*. Az igazi kedvencem a 424-es volt. Ha anyával lementünk a Sándor utca sarkán álló olajos padlójú népboltba, ahol petróleumot és kenyeret egyaránt lehetett kapni, engem egyáltalán nem izgatott, hogy anya szerint büdös petróleumszaga van a kenyérnek. Mindig éhes voltam, kunyeráltam a sercliből egy darabot, aztán rögtön könyörögni kezdtem, hogy legalább egy vonatot várjunk meg. Itt már egy jó hosszú pályaszakaszt be lehetett látni. A Budapest-Záhony vonalon akkoriban is nagy volt a forgalom, s mielőtt anya türelme elfogyott, a bolttal szemben lévő sorompó csilingelése, a méltóságteljesen leereszkedő piros fehér sorompórudak jelezték, hogy mindjárt jön a vonat. És ha szerencsém volt, a vasúti átjáró híd felőli kanyarból feldübörgött a 424-es.

Apának több presbitere is vasutas volt, az egyik egyenesen mozdonyvezető, aki a meglehetősen elhanyagolt parókiába frissen betelepült családunknak rengeteget segített, a vakolástól a kerítésfestésig. Én meg úgy néztem rá, mint egy csodalényre, és nem értettem, miért panaszkodik, hogy télen egyszerre érzi a kazánból sugárzó hőt és a fagyos szelet, hisz mit számít az *„apró kellemetlenség"*, ha egy igazi 424-est vezethet.

A baloldaliságot én az apámtól örököltem, aki maga is koldusszegény, a Trianon békediktátum után Erdélyből áttelepült családból származott. Mindig is a szegény emberekkel érzett együtt, s ez nálunk nem volt puszta szó. Mivel a szerény papi javadalmazásához a *„lakás, fűtés, világítás"* hozzátartozott, mi ha kimentünk a szobából, egy percre sem hagyhattuk égve a villanyt, s a félig elégett szenet apa a hamuból is kiválogatta, hogy minél kevesebbet költsünk magunkra a szegények pénzéből. Egyszer maga tisztította ki az udvar végén díszelgő budit is, amiért anyám annyira leszidta, hogy ezt talán mégse a lelkésznek kellene csinálnia, így a továbbiakban apa már a saját portáján sem jelentett konkurenciát a falu hivatásos vécépucolójának, a mindig csontrészeg Stefi bácsinak.

Persze a szó akkori értelmében nem volt kommunista. Utálta a rendszert, de nem viseltetett nosztalgiával a kapitalizmus iránt sem, amiben szegény gyerekként módja volt felcseperedni. A társadalmi igazságosság híve, és mindenféle elnyomás ellensége volt, Bibliai alapon, és aki nemcsak olvasta, de ismeri és érti is a Szentírást, az tudja, hogy teljes joggal.

A vasút iránti nosztalgiám azóta is tart. Hisz közben következett még a Nohab korszak, mikor már villamosipari technikumi diákként a vasútgépészetisekkel lázasan tanulmányoztuk a dízel-elektromos hajtás titkait. Aztán érettségi előtt villamosították a vonalat, de addigra már nem a mozdonyok, inkább a lányok érdekeltek. Később megszereztem életem első, használt, Trabant típusú gépkocsiját, s kezdtem újra becsülni a vasutat. Mennyivel jobb a vonaton ülni, nézni a tájat, pláne egy akkor még megfizethető Utasellátós sör mellett, mint az érdi emelkedőn kínlódni a papírjaguárommal – gondoltam. Most az elvadult, útpusztító, környezetszennyező kamioncsordákat kerülgetve, már egyenesen állami beavatkozásért kiáltanék, hogy tessék visszakényszeríteni a teherszállítást a közutakról a vasútra, ahová való.

Ezzel a múlttal és meggyőződéssel szívesen vállaltam, hogy sorozatot írjak a Magyar Vasutas újságba. A *„Láss, ne csak nézz!"* eddig jobbára a politikáról szólt. Mindenkitől elnézést kérek, akiket a nézeteim, indulataim sértettek, megbántottak. De ma sem hiszem, hogy a kampány eldurvulásáért a baloldal felelős. Nem hiszem, hogy demokráciában az utca lenne a politizálás megfelelő helyszíne. Példaértékűnek tartom, hogy Németországban, ahol a választások még a miénknél is sokkal szorosabb eredménnyel dőltek el – szintén a baloldal javára –, senki nem követelte a szavazatok újraszámlálását. Csak remélem, mert újságíróként hatalmam nincs, hogy a bérből és fizetésből élő, a rendszerváltást eddig csak megszenvedő munkásoknak – így a vasutasoknak – tett ígéreteit a baloldali kormány valóra váltja. De ha nem, a számonkérés magától értetődő kötelesség.

Amúgy meg nincs két Magyarország. A harcos kampány után minden józan ember békére, nemzeti konszenzusra vágyik. Erre a törekvésre egyre több jel mutat – mindkét oldalon. A megbékélést a saját eszközeivel támogatva a *„Láss, ne csak nézz!"* rovat is stílust vált. Többet foglalkozik majd a mindennapok nagy gondjaival és kis örömeivel. Többet a munka világával, és kevesebbet a közvetlen politikával, de a továbbra is fennálló szoros összefüggéseket nem fogja elhallgatni.

Minden kedves olvasómnak kampánymentes, békés négy évet kívánok.

Mező Ferenc

utálta a rendszert

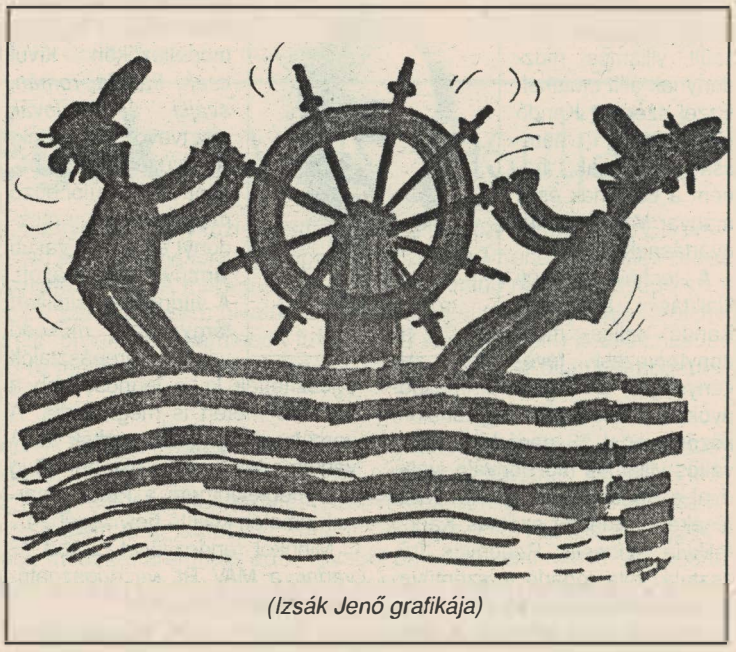

(Izsák Jenő grafikája)

TÁJÉKOZTATÓ

a KÜT üléseiről

2002. szeptember 5. rendkívüli KÜT ülés

A MÁV Rt.-KÜT üzemi megállapodás tárgyalása. Az előterjesztő, *Kugler Flórián*, humánpolitikai vezérigazgató-helyettes kifejtette, hogy rendezett kapcsolatokat szeretne, ezért a megállapodásban érdekelt. Beszéljük meg a humánstratégiát! – mondta. – A jelenlegi menedzsment küzdeni fog azért, hogy a vasutas munkavállaló legyen a központban. Építsünk más típusú kultúrát! – hangsúlyozta, majd ismertette elképzeléseit a szakszervezetekkel való együttműködésről, a szociális pénzeszközök felhasználásának újragondolásáról, az önsegélyező pénztár további támogatásáról, a várható szervezeti változásokról, a bértarifáról, egy szolgáltató MÁV kórházról, az üzleti típusú áruszállításról, a menedzsment auditról, a vezetők pályáztatásáról. A megrögzött dolgokat fel kell szabadítani, nyitottnak kell lenni minden kezdeményezésre – hangsúlyozta a vezérigazgató-helyettes.

A MÁV Rt. átalakításának folyamatáról *dr. Udvari László*, a MÁV Rt. elnöke tartott tájékoztatót. Elmondta, hogy a reform alapvető szervezeti rendje 2003. január 1-jétől változik. A MÁV Rt. keretein belül négy üzletág alakul, amelyből kettő a versenyszférához tartozik. A pálya kincstári tulajdonban marad. A személyszállítás árkiegészítése nullszaldóig történik, a gazdálkodás átláthatóvá tétele szükséges a költségvetés és a magunk számára. A pályavasút abban érdekelt, hogy minél jobban ki legyen használva a pálya. 2004-től 20%-ot kell megnyitni a nemzetközi hálózatnak, ha az Európai Unió tagjai leszünk. A pálya-, és biztosítóberendezések gyorsabb ütemű fejlesztése szükséges, ehhez kb. 50-60 milliárd forintos többlet állami finanszírozás kell, és az eszközállományt is versenyképessé kell tenni.

2002. szeptember 19. soros KÜT ülés

A MÁV Rt. elnöke tájékoztatott a MÁV Rt. helyzetéről és szervezetének korszerűsítéséről. A reform radikális lépésekre kényszerít bennünket – mondta.

– A MÁV Rt-nek néhány év alatt egy konszern típusú vállalattá kell válnia. A reform a finanszírozás európai uniós normatívák szerinti bontásával kezdődik annak érdekében, hogy az állam és a MÁV között átlátható legyen a gazdálkodás. Az üzletágak teljesítményétől függ majd minden, keresztfinanszírozás nem lesz. A reform nem létszámcsökkentésre épül, de lehet annak következménye. Pályavasúti konferenciát tartanak a prioritási törzsvonalhálózat-egyenszilárdság létrehozása érdekében. A mellékvonalakon a működőképesség megtartásához a regionális közlekedési vállalkozások kialakítását meg kell kezdeni. Az állam és a MÁV nem tervezi a mellékvonalak bezárását és emiatt létszámleépítést.

Kérdések és válaszok: ***Milyen szintig mérik fel a vezetőket?*** – Középvezetői szintig megy le. ***Kialakul-e a belső elszámolás a pályavasútnál?*** – Belső elszámoló árat fogunk alkalmazni, pályavasúti díjat, folyamatosan. ***Mi lesz az anyagellátás jövője?*** – Jelenlegi elgondolások szerint a beruházás és a nem szakanyag központosított lesz. ***Mi lesz a területi igazgatóságok sorsa?*** – Nagy dilemma, változás kell itt is, az üzleti szerepe nő majd. ***Az ÁFU veszteség okai?*** – Koncepcionális hibák, speditőr hálózat, totális fuvarpiaci felmérés, nemzetközi összefogás szükséges.

Egyebek: A KÜT véglegesítette a kihelyezett ülés programját. Állást foglalt a ceglédi művelődési ház és a ferencvárosi vasutas sport klub (FERVAS) pálya ingatlan értékesítéséről.

Bodnár József,
KÜT sajtóreferens

Érdekes hírek *a világ vasútjairól*

Németország

A *Német Vasút (DB)* nemrégiben tette közzé adatait 2002 első negyedévének gazdálkodásáról. A mérleg 235 millió euro veszteséget mutat erre az időszakra a múlt év azonos időszakában tapasztalt 66 millió nyereséggel szemben. Indoklásul megemlítik a beruházási, korszerűsítési és felújítási programokat, amelyek súlyosan megterhelték a vasút költségvetését. Jelentős növekedés volt azonban a személyfuvarozásnál, ahol a tényszámok 0,4-ről 7,69 milliárdra emelkedtek. Ezzel szemben az árufuvarozás terén 2,9% visszaesés mutatkozott, amelyet az ipari szektor fuvaroztatóinak a vasút iránti nem megfelelő hozzáállásával magyaráztak. Ezek a rossz eredmények azonban nem rontják el a DB elnökének optimizmusát: „Meg vagyunk győződve arról, hogy az eredmények az év második felében sokkal jobbak lesznek." A DB azonban figyelembe veszi a realitásokat, ezért erre az évre 550 millió euro tiszta veszteséggel számol. Ezek az előirányzatok nem veszik számításba az augusztus havi árvizek következményeit. Az első becslések egymillió euro kárt jósolnak a német fuvarozási vállalatok számára.

Egy súlyos vasúti katasztrófa felelősei a vádlottak padján

1998 június 3-án a háború utáni évek legsúlyosabb vasúti balesete történt Németországban, Eschede állomás közelében. A Münchenből Hamburgba tartó, 200 km/óra sebességgel haladó *InterCity vonat* kisiklott, és a kocsik beleütköztek egy a vágányok felett átvezető híd pillérjébe, miáltal a híd rászakadt az alatta haladó kocsikra. A balesetnek 101 halálos és 105 sebesült áldozata volt.

A felelősség megállapítására augusztus 28-án ült össze a bíróság. A vádlottak padján három mérnök ült, akiket gondatlanságból elkövetett emberöléssel és sérülések okozásával vádolnak, amiért öt évig terjedhető fegyházbüntetéssel számolhatnak. A vádlottak között található a DB egyik vezetője, egy vasúti mérnök és a kerekeket gyártó vállalat egy mérnöke.

A vizsgálat megállapította, hogy a baleset okozója egy hibás kerék volt, amelyen egy repedés keletkezett, miáltal a kocsi futása bizonytalanná vált. Egy kitérőn történő áthaladáskor ez a kocsi kisiklott, és magával rántotta a többi kocsit is. A bíróság azzal vádolja a felelősöket, hogy nem kellő gondossággal vizsgálták meg a kerekek tartósságát és ellenállását a tesztvizsgálatoknál és a kocsi üzembehelyezésénél. A tárgyalás előreláthatólag október végéig tart.

Nemzetközi Vasúti Szervezet (UIC)

Az 1992-ben megtartott Riói csúcstalálkozó óta a vasút és a tömegközlekedést lebonyolító fuvarozási vállalatok mindent megtettek a tartós légszennyezés elkerülése érdekében. Erre emlékeztettek a Johannesburgban nemrég megtartott értekezleten a nemzetközi szervezetek képviselői. Míg az egész fuvarozási ágazat felelős a levegőbe jutó összes széndioxid 25%-áért, amelynek 80-90%-a származik közúti tehergépjárművekből, addig a vasúti járművek részesedése ebből szinte elhanyagolható. A vasút jelenti a legkedvezőbb alternatívát a tömegáruk fuvarozásánál, ami az infrastruktúrából elfoglalt helyet, a közösséget terhelő költséget és a levegő szennyezését illeti. A *Nemzetközi Vasúti Szervezet* (UIC) érveit egy meghatározó tényre alapozza: a ráfordított energia hatékonyságára.

Hajós Béla
(Rail et Transports, 2002. szeptember 4.)

Magánvélemény egy pályafelújításról

Kelet-Magyarországon újszerű technológiával, a közelmúltban Platovos bontás gyorsátépítő vonatos vágányfektetéssel egy hónap leforgása alatt építették át Ohatpusztakócs-Nyíregyháza vasútvonal Görögszállás-Tiszalök közötti, tizenhét kilométeres vonalszakaszát. Ezt az 1896-ban, HÉV vonal jelleggel készült pályát legutóbb 1939-ben építették át „C" rendszerű felépítménnyé.

– A *MÁVGÉP Kft.* Platov darujával és a hozzákapcsolt szállító szerelvényeivel 24 méteres mezőnként bontottuk fel a vágányt. Naponta 44 mezőt 1056 méter hosszban bontottunk Görögszállástól Tiszalök felé haladva. A Közbeszerzési Értesítőben megjelent a pályázat, hosszúsínes vágányfektetési munkára. Négy pályázó közül a *MÁVÉPCELL* kapott megbízást *SMD-80-as* átépítő vonattal. A hosszúsínes vágányfektetésre tíz nap állt rendelkezésre, naponta 2160 méter vágány megépítésére került sor. A vágányzárt július 1. és augusztus 8. közötti időszakra ütemeztük, amelyet sikerült betartani. Tizenegy idegen kivitelező vett részt a munkában a MÁV szakszolgálatain kívül. Ezek koordinálását a *PGF.* és a debreceni

NÉGY PÁLYÁZÓ KÖZÜL A MÁVÉPCELL KAPOTT MEGBÍZÁST

MÁV Beruházási Osztály végezte – tájékoztat készségesen *Demkó László, Debrecen PGF.* műszaki csoportvezetője, az átépített vonal szakaszmérnöke.

– A szakasz zöme még eredeti állapotában volt, ezért kellett a sebességet lecsökkenteni 10, illetve 20 km/órára, amely a most elvégzett munkálatok hatására megnövekedett 60 km/órára. A Közlekedési Felügyelethez azért készítettünk egy állapotfelmérő tervet, mert annak alapján lehet kezdeményezni a vonalszakaszon a 80 km/órás sebességet, kivéve azokat a pályarészeket, amelyek geometriai kötöttségei miatt csak 60 km/óra lehet a maximum. Ez az oka annak, hogy a 60 km/órás sebességet céloztuk meg egységesen, az utazási idő csökkentése érdekében – kapcsolódott a beszélgetéshez *Dézsi Zoltán, a Debreceni Pályagazdálkodási Főnökség* vezetője.

Az átépített pálya mindennapos használói, élvezői, elsősorban az utasok és természetesen a szolgálatukat ellátó vasutasok számára sem közömbös a változás.

– Úgy látom, tapasztalom, mintha egyre több utas térne vissza. Magánvéleményként szeretném megjegyezni, hogy egy jobb menetrenddel még többet vissza lehetne csábítani. A járatsűrítést is jó ötletnek tartom. Bízom abban, hogy a teherforgalom is növekedni fog, valamint hogy a biztosító-berendezés felújítása, építése gyorsabb és biztonságosabb közlekedést eredményez majd – válaszol kérdésemre *Márton János* szolgálattevő, *VSZ* tag, aki igazán bátor embernek számít, mert vállalni mertę magánvéleményét. Ugyanis a szakasz dolgozóival beszélgetve rá kellett döbbennem: még mindig kísért egy megkövült parancs, miszerint csak a feljebbvalónak lehet véleménye. Pedig csak őszinte szavakat és pozitívumokat mondtak névtelenül, a munkahelyi titkok kifecsegése nélkül, magánvéleményként!

Húri Valéria

Kisvasúti nap Dombrádon

EMLÉKTÁBLA AVATÁS, KÖNYVBEMUTATÓ ÉS VIZESBLOKK-ÁTADÁS

Szeptember 14, a nyírségi kisvasút napja. Az idei rendezvénynek ismét Dombrád adott otthont. Útközben több látnivalót, így a napokban Tiszateleknél készült és még ritkaságnak számító Strail profilú útátjárót is megszemlélték az érdeklődők.

Dombrádon a város iskolásai kedves és látványos műsorral köszöntötték a közel négyszáz résztvevőt, köztük a több, mint félszáz

Budapestről érkező vasútbarátot. Részt vett a programon *Horváth Lajos, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium* főosztályvezetője, *Borkó Károly* országgyűlési képviselő és *Szombathy Géza*, térségi vasútigazgató.

A vendégeket az állomási színpadon *Solymosi László*, polgármester köszöntötte. *Smid János*, csomóponti állomásfőnök a megvalósult fejlesztéseket sorolta, majd a meglévő értékek további megőrzésére, gyarapítására hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy a jelenlegi aládúcolt sóstógyógyfürdői állomásépület helyén egy vállalkozó közreműködésével új épület szolgálja majd egy év múlva a népszerű kirándulóhelyen megforduló látogatókat.

Kallós Béláné, állomásfőnök az összefogás eredményeként az évek alatt elért eredményekről, a fellendülő turizmusról és az ezt szolgáló két új nyitott kocsiról szólt. Ezt követően átadták a dombrádi állomás teljesen új vizesblokkját, amit bármely szolgálati hely megirigyelhet.

Gáspár János, a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány ügyvezető igazgatója emléktáblát avatott a település szülötte, *Dr. Szabolcsi Antal* tiszteletére, aki a magyar vasútnál a korszerű tarifapolitika egyik megalkotója, és nevéhez fűződik a *Vasúti Közlöny* megalapítása is.

> Dombrádon a kisvasúti jármű skanzen, a vasúti múzeum, a képtár, a helytörténeti kiállítás, a Kossuth szobor és emlékszoba, a virágok sokasága valamint a Tisza-part kiváló kirándulási lehetőségeket és látnivalót kínál

Ezen a napon vehették kézbe az érdeklődők a nyírvidéki-rétközi kisvasútról megjelent, fotókkal gazdagon illusztrált tartalmas könyvet, amely *Orosz Károly* dombrádi születésű szerző és *Szemerey Ádám* szerkesztésében készült el.

Dombrádon a kisvasúti jármű skanzen, a vasúti múzeum, a képtár, a helytörténeti kiállítás, a Kossuth szobor és emlékszoba, a virágok sokasága valamint a Tisza-part kiváló kirándulási lehetőségeket és látnivalót kínál az ide érkezőknek.

Dombrád ismét nagyszerű házigazdája volt a kisvasúti napnak, amiről a visszautazás során a résztvevők többször is elismeréssel nyilatkoztak.

Szöveg és fotó: Seress István

Mi is az ember?

FOGALMAK TISZTÁZÁSA:

Ismeret és értelmezés

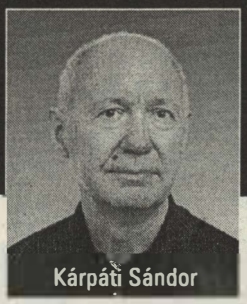
Kárpáti Sándor

Halványuló emberi értékekről olvasok.

Apropó: melyek is azok? Hirtelen ezek jutnak az eszembe: tisztesség, becsület, szeretet, méltányosság, mértékletesség, vagyszágosság, segítőkészség, bajtársiasság, szerénység, önkorlátozás, türelem és megértés. Ezeket – úgy gondolom –, az egész élet megélése és minősége szempontjából is kitüntetett értékeknek tekinthetjük. Olyan emberi értékekről van szó, amelyeknek a kialakítása vagy elhanyagolása részt rajtunk múlik. Általuk értelmesebbé, gazdagabbá tehetjük mindennapjainkat, hiányukkal, mellőzésükkel viszont elviselhetetlenné válhatunk önmagunk és mások számára is.

* * *

Milyen emberek vagyunk? Különbözőek. Nézzünk csak körül családi körben, rokonaink, barátaink, ismerőseink között, lakóhelyünkön és munkahelyünkön. Kiválóak és gyarlóak vagyunk, esendők: ilyenek is, olyanok is. Az ember egyedi lény, megismételhetetlen. Minden emberi agy másként működik, eltérő az immunrendszerünk – hallottuk nemrég *Vízi E. Szilveszter* akadémikustól a Mindentudás Egyetemén elhangzott előadásában.

Mi tehát az ember maga? Forduljunk a válaszért Szent-Györgyi Alberthez. *„Ha valami csoda folytán, valamely más égitestről érkező lény arra kérne, magyarázzam meg neki mi is az ember, nem torpedókat, mérges gázt, ágyúkat mutatnék neki."* – mondta a Nobel-díjas tudós, majd így folytatta A béke élet- és erkölcsiana című könyvében (1938): *„Elvinném a Louvre-ba, s megismertetném vele mindazt a szépséget, amelyet az ember alkotott. Majd elmesélném neki, hogy a legszebb szobrokat, mint a Milói Vénuszt, forgatható talapzatra szerelték, hogy a látogatók minden oldalról jól láthassák. Azt is elmondanám, hogy egy idő után a múzeum vezetősége kénytelen volt leállítani a szobor forgatását, ugyanis a közönség megfeledkezve a szobor szépségéről, oly sokszor forgatta, hogy szegény Vénusz szinte beleszédült... Ez a valóságos ember képes arra, hogy megteremtse az eszményi szépséget, de arra is, hogy gyermeteg szórakozása közben megfeledkezzen erről... A valódi ember az érzékeny szívű, az egyszerű kis örömök embere..."*

* * *

Jóindulatú ember – mondjuk arról, akiről ezt tartjuk. Azt meg tudjuk állapítani – mert megérezzük –, hogy ki a jóindulatú, s milyen az. De mi a jóindulat? A dalai láma szerint a jóindulat az erény gyümölcse, maga is az emberi faj nagy nyeresége.

* * *

A Magyar Rádió műsormagazinjában (2002. 35. szám) találtam egy feljegyzésre érdemes szeretet-definíciót. Így hangzik: szeretni annyi, mint adni. Amikor szeretünk, kiáramlik belőlünk valami, hogy segíthessünk és szolgálhassunk. De ugyanúgy, ahogy nem lélegezhetünk ki anélkül, hogy belélegeznénk, nem adhatunk szeretetet sem, ha nem fogadunk be szeretetet. A szeretet tehát kilégzés és belégzés, szívünk mélyén égő láng, melegség, bizonyosság, belső tudás.

A szeretet fontosságát, tartalmát és szépségét hangsúlyozó megfogalmazásokat hosszan sorolhatnánk, de emeljünk ki közülük csak néhányat. ***E. Fromm:*** *„Szeretet nélkül az emberiség nem létezhet egy napig sem... Aki szeret, az felelősséget érez embertársaiért és felelősséget érez önmagáért... A szeretet tevékeny erő az emberben; olyan erő, amely áttöri az embert embertársaitól elválasztó falat, amely egyesíti őt másokkal..."*

L. N. Tolsztoj: *„A szeretet boldogító titkot tár fel előttünk: olyan életet, amely összhangban van önmagunkkal és minden emberrel... A szép szeretet abban áll, hogy magának az érzésnek s megnyilatkozásának a szépségét szeretjük... A szeretet cselekvő törődés annak az életével és fejlődésével, akit vagy amit szeretünk.."*

* * *

A szeretet ily módon jó dolog, nagy érték, pozitív töltésű, aktív érzelem, fogalom. De lehet-e a szeretet rossz? Bármilyen furcsának tűnik is a kérdés, a válasz: igen. A szeretet is lehet rossz: önző, zsaroló. Hány olyan anyát ismerünk – szegény anyám is közéjük tartozott –, aki fiait nem engedi közel a lányokhoz, a szülői szeretetre hivatkozva úgy félti fiúgyermekeit, úgy aggódik értük, hogy magához láncolja őket, elmarja mellőlük lánybarátaikat. Ezt nevezzük rövidlátó, önző, kötelékszeretetnek, amely előbb-utóbb terhessé válik a férfiakká érett fiúknak, akik érthetően szabadulni akarnak ettől az egészségtelen, szoros öleléstől.

Amikor szeretünk, kiáramlik belőlünk valami, hogy segíthessünk és szolgálhassunk. De ugyanúgy, ahogy nem lélegezhetünk ki anélkül, hogy belélegeznénk, nem adhatunk szeretetet sem, ha nem fogadunk be szeretetet. A szeretet tehát kilégzés és belégzés, szívünk mélyén égő láng, melegség, bizonyosság, belső tudás.

És hát mint tudjuk, létezik majomszeretet is.

Hogyan állunk a hálával – kérdezhetnénk magunktól. ***F. Riemann*** így válaszol erre Az öregedés művészete című könyvében: *„Újra meg kell tanulnunk, hogy egészséges önkorlátozásra szoktassuk magunkat és arra, hogy hálásak tudjunk lenni. Üdvösebb adni, mint kapni – ez még mindig érvényes, számunkra is. Ha ehelyett folyton csak szerzünk és fogyasztunk, végül még belefúlhatunk a magunk piszkába, aminek már jócskán mutatkoznak intő előjelei."*

A figyelmeztető jelek csakugyan megszaporodtak az utóbbi 20-25 évben; azóta, hogy a szerző leírta ezeket a sorokat. Ezért is emlékeztetnünk kell rá, hogy valamikor még mi is, elődeink pedig még inkább ismerték a hálát, hiszen voltak hálaáldozatok, például aratási hálaünnepek. Most újra meg kell tanulnunk hálásnak lenni annak, aki vagy ami azt megérdemli. Miért? Azért – ajánlja ***F. Riemann*** –, hogy átélhessük: *„a hála boldogságérzetet kelt. A hála átmelegíti a szívet és megnyitja a jó érzések számára. A hála a szeretetképesség része, benne elismerjük, hogy függünk mindattól, amit nem tudunk csinálni, ráeszmélünk arra: ha mégoly okosak vagyunk is, végső soron rá vagyunk utalva az adott természeti törvényekre, a szellemi valóságra..."*

* * *

· ***Siegfried Elhardt*** és ***Doris Zagermann*** azt írták ***Fritz Riemannról,*** a pszichoanalízis nemzetközi rangú képviselőjéről: *„Olyan mélyen meg volt győződve az élet sokrétűségéről és minden igazság relativitásáról, hogy számára az organikus gondolkodás döntő volt. Ezért törekedett arra, hogy úgy ragadja meg az embert és a világot, mint a kozmoszban lévő összorganizmust, amelyben semmilyen egyedi funkciót sem szabad túl- vagy leértékelni."*

Ennek alapján már sejtjük, hogyan gondolkodott a XX. század nagy német pszichoanalitikusa, de még mindig nem tudjuk, milyen az az organikus gondolkodás. Olyan, amely sok szempontot összefüggéseiben és szükségképpen egyidejűleg vesz figyelembe.

Kárpáti Sándor

Csodálatos napok Franciaországban

EGY ÁLTALÁNOS ISKOLÁS TANULÓ SZEMÉVEL

2002. augusztus 30-tól szeptember 15-ig a *Vasutasok Szakszervezete* által szervezett családos csereüdülésen vettem részt szüleimmel Franciaországban. Ami ránk várt: tizenegy nap a spanyol határ és a tenger közelében egy francia vasutas üdülőben, majd visszafelé három nap Párizsban.

08. 30. Péntek Délelőtt indultunk Szegedről Budapestre, a Keletiben találkoztunk a csoporttal és vártuk az *Avala* nevezetű vonatot, amire rákapcsolják a hálókocsinkat. A vonat két órát késett mire Bécsig jutottunk, így lekéstük az *Orient-Expreszt*, ezért Bécsben éjszaka a hálókocsiban aludtunk.

08. 31. Szombat. Ma tovább indultunk a *Mozart* nevezetű vonattal, és egész napos utazás után végre megérkeztünk Párizsba.

09. 01. Vasárnap. Párizsból reggel a *TGV*-vel a spanyol határ felé tartottunk, majd Perpignanban szálltunk le. A *TGV*-n anyának és nekem is émelygett a gyomrunk, apa viszont – mint volt mozdonyvezető –, átadta magát az utazás élvezetének. A 250-300 km-es óránkénti sebesség mellett az ablakon kinézve gyorsított filmként pergett a tovasuhanó táj, de a külső zajokból semmi sem szűrődött be... De a pillanatnak, az álomnak vége lett, itt sem minden fenékig tejfel. Kiderült, hogy sztrájk van, csak később indulhatunk tovább. Késő délutánra érkeztünk meg *Port Vendresbe*, az üdülőbe. Kaptunk egy szép szobát, s máris indultunk körülnézni a környéken.

09. 02. Hétfő. Reggeli után az üdülőigazgató egy koktél mellett köszöntötte a magyar csoportot, és mindenkit megajándékoztak. Délután elvittek bennünket a híres Byrrh likőrgyárba. Az egész üdülés alatt *Vass Gyuri* bácsi, csoportunk vezetője fordított nekünk. Láthattuk a világ legnagyobb hordóját, amely 1 200 000 literes. Ezután *Castelnout*, a szép kis középkori várost néztük meg.

09. 03. Kedd. Reggeli után indultunk *Barcelonába*. Gaudi emlékév van, több épületre is felhívták a figyelmünket a buszból, a *la Sagrada Familia* templomnál meg is álltunk nézelődni, majd a híres sétálóutcán, a *Ramblason* töltöttük szabadidőnket. Az utca végén a Kolombusz emlékműnél találkoztunk, és láthattuk az egész Földközi-tenger egyik legnagyobb kikötőjét is.

09. 04. Szerda. Délelőtt kétórás gyalogtúrára indultunk a környék szép szőlőtermő vidékén. Apa ideges volt, – három napja itt vagyunk –, mondta, és még nem volt idő strandolni. Aztán a remetelaknál, dél körül meglátta a rostonsülteket és a vörösboros kancsókat, s minden rendbe jött. Később Petanque játékot játszottunk. Arnó, az üdülő mókamestere *(anya szerint animátor, de jóképű)* alig tudott bennünket legyőzni. Visszafelé is gyalog jöttünk, nagyon elfáradtunk, de a vacsoránál kaptam Arnótól egy Petanque diplomát.

A 250-300 KM-ES ÓRÁNKÉNTI SEBESSÉG MELLETT AZ ABLAKON KINÉZVE GYORSÍTOTT FILMKÉNT PEREG A TOVASUHANÓ TÁJ, DE A KÜLSŐ ZAJOKBÓL SEMMI SEM SZŰRŐDIK BE. DE A PILLANATNAK, AZ ÁLOMNAK VÉGE, ITT SEM MINDEN FENÉKIG TEJFEL

09. 05. Csütörtök. Ismét kirándulunk. Már fél kilenckor indultunk a *„Grandes Canalettes"* cseppkőbarlangba. Gyönyörű látvány volt, és még utána jött a hang és fényjáték. Ezt csak átélni lehet, leírni nehéz lenne. Visszafelé *Villefrancheban*, egy szép kis faluban időztünk egy kicsit.

09. 06. Péntek. Reggel sétáltunk egyet Port Vendresben. Jó idő volt, lementünk a tengerre strandolni. A víz hűvös volt, de jót úsztunk és napoztunk. Néhányszor a tetőn lévő uszodában is fürödtünk.

09. 07. Szombat. Programmentes szabadnap volt. Ebéd után strandoltunk a tengernél.

09. 08. Vasárnap. Délelőtt strandoltunk, délután kisvonattal *(Dottó)* utaztunk *Collioureba*. Az üdülőigazgató-helyettes kalauzolt bennünket. Megtudtuk, hogy sokan a legszebb településnek tartják ezen a parton, megmaradt a tengerparti erődítmény, a *Chateau royal* középkori vára, amely köré azután Vauban épített falakat a XVII. században. A kis öböl mentén a keskeny utcák a középkor hangulatát idézik. Collioure szépsége igen sok neves festőt vonzott ide, itt dolgozott Picassó is.

09. 09. Hétfő. Délelőtt Petanque verseny volt, mi beneveztünk anyával, apa ment strandolni. Kettőkor indultunk *Perpignanba*, megnéztük a mallorcai királyok palotáját. Argelestől délre már a tengerig nyúlik a Pireneusok előhegysége, az *Alberes* tömbje. Hannibál itt kelt át elefántjaival, Krisztus előtt 218-ban, amikor Róma ellen indult.

09. 10. Kedd. Néhányan a *Costa Bravara* kirándultak, mi viszont a jó időt kihasználva egész nap strandoltunk, úsztunk, napoztunk, fotóztunk. Vacsoránál *Vass Gyuri* bácsi megköszönte az üdülő vezetőjének és dolgozóinak a vendéglátást, ajándékokat adtunk, én Arnaultnak *(Arnó)*, apa Julie-nek *(Zsüli)*.

09. 11. Szerda. Reggeli után pakoltunk, majd sétáltunk egy utolsót Port Vendresben, a kellemes kikötői sétányon. Egy helyközi vonattal *Montpellierbe* utaztunk, onnan a *TGV*-vel Párizsba, ahol a Mac Mahon háromcsillagos szállodában laktunk a Diadalív *„árnyékában"*. Este sétáltunk egyet a *Champs-Elysées* sugárúton.

09. 12. Csütörtök. Gyönyörű, napos idő volt Párizsban. Délelőtt buszos városnézésen mutatta be idegenvezetőnk Párizs nevezetességeit, több helyen megálltunk, kiszálltunk, a *Notre-Dame*-ba be is mentünk. Délután néhányan elindultunk *Vass Gyuri* bácsival a *La Défense* városrészbe. Igaza volt apának, monumentális a látvány. Visszafelé jövet anya és apa elvitt az *Eiffel toronyhoz*. A legmagasabbról *(kb. 300 méterre vitt fel a lift)* gyönyörködhettünk a kilátásban. Este ismét irány a Champ-Elysées.

09. 13. Péntek. Délelőtt idegenvezetéssel megnéztük a *Versaillesi palotát*. Óriási volt és szép, de szerintem kicsit túldíszített. A délutáni szabadprogram idején elmentünk megnézni a *Sacre-Coeurt*, mely szintén szép nagy templom, s én szebbnek találtam a Notre-Dame-nál is. Este tíz órakor sétahajózáson vettünk részt a Szajnán. Még anya sem volt ilyenen, legjobban a kivilágított *Eiffel tornyot* csodálta velem együtt.

09. 14. Szombat. Délelőtt metróztunk és nézelődtünk a *Louvre*-nál, megnéztük *Tuilleriak kertjét, a Concorde teret, a Diadalív* környékén vásároltunk, majd ebéd után indultunk haza. Az *Orient expresszel* utaztunk éjszaka hálókocsiban, és vasárnap délelőtt elértük az Avalát Bécsben, így rendben hazaértünk.

Megkértek a szüleim, írjam le, hogy még egy nap jó lett volna Párizsban, mert nem volt idő bemenni a múzeumokba. Talán lehetne a jövőre nézve a 11+3 napot 10+4 napra módosítani. Mindenesetre eltettük a megmaradt metrójegyeket, mert szeretnénk visszamenni.

Köszönöm a *Vasutasok Szakszervezetének*, hogy ott lehettem, szüleimnek pedig, hogy elvittek magukkal. Egyébként az iskolai lemaradásomat már bepótoltam.

Kasza Flóra,
Táltos Általános Iskola
hatodik osztályos tanulója, Szeged

Köszönöm a Vasutasok Szakszervezetének, hogy ott lehettem, szüleimnek pedig, hogy elvittek...

(Terjedelmi okok miatt kénytelenek voltunk lerövidíteni az útleírást, amiért elnézést kérünk. – a Szerk.)

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Felismerés, gyógyítás, rehabilitáció

Az év egészségügyi központja

A *Vasútegészségügyi Kht.* idén ünnepelte alapításának ötödik évfordulóját. Amint arról már előző számunkban is hírt adtunk, a jubileumi ünnepségen az *„Év Egészségügyi Központja"* díj is gazdára talált. Az esemény kapcsán beszélgettünk a kitüntetett intézmények vezetőivel, *Dr. Bánki Eszterrel*, a pécsi szakrendelő és *Dr. Hermann Máriával*, a harkányi rehabilitációs intézet orvosigazgatójával munkahelyük életéről.

– A két egészségügyi intézmény 1999 decemberéig még egy gazdasági egységként működött. Mi indokolta a szétválást?

Dr. Bánki Eszter: Az elmúlt évek során a betegforgalmunk a többszörösére emelkedett, ez is szerepet játszott abban, hogy a menedzsment kezdeményezte az intézmények önállósodását. Az elszakadás után nem cáfoltunk rá a döntésre, mindkét intézmény szépen fejlődik és megőrizte a nyereségességét.

Dr. Hermann Mária: Nekem is az a véleményem, hogy az elválás mindkét intézménynek inkább előnyére vált. Eltérő profillal működik a két egészségügyi központ, amely irányítása eltérő szakmai és gazdasági prioritásokat igényel. Az új szervezeti felépítésben hatékonyabb a gazdálkodásunk és a fejlesztési célkitűzéseink megvalósítása terén is eredményesebbek lettünk. De továbbra is nagyon jó barátságban és munkakapcsolatban vagyunk a pécsi egészségügyi intézménnyel.

NAGY JELENTŐSÉGE VAN ANNAK, HOGY MILYEN ÉLETMINŐSÉGET TUDUNK A BETEGEKNEK BIZTOSÍTAI A REHABILITÁCIÓS KEZELÉSSEL

– Milyenek az intézményeik helyi adottságai?

Dr. Bánki Eszter: A szakrendelőnk Pécs központjában helyezkedik el. Kiváló szakembergárdával rendelkezünk, nagyon jó az intézmény szakmai híre a városban. Bár százéves épületben vagyunk, és sajnos egyelőre még nincsen liftünk, nagyon nagy előnyünk, hogy minden szakrendelés egy épületben található, nem kell a betegeknek nagy távolságokat bejárniuk.

Dr. Hermann Mária: 56 férőhelyes mozgásszervi rehabilitációs intézmény vagyunk. A jövőben bővíteni szeretnénk az intézmény szakmai kompetenciáját, hogy ne csak a gyógyvíz adta lehetőségekkel élhessünk (rheuma-rehabilitáció, rekreációs kezelés), hanem egyre inkább primer rehabilitációs eredményeket is fel tudjunk mutatni.

A mi esetünkben is egy nagyon öreg épület ad otthont nekünk, amely 1928-ban még laktanyának épült, majd szociális otthonként működött. Egy ilyen épületben nyilvánvalóan egészen mások az adottságok, mint egy olyan rehabilitációs intézetnél, amelynek az infrastruktúráját már eleve az intézmény jellegéből adódó specifikus igények szerint alakították ki.

A földszinten a betegszobák akadálymentesítését önerőből oldottuk meg rámpával, így az itt elhelyezett húsz súlyos mozgáskorlátozott beteg is könnyebben tud közlekedni. 2000. augusztus-szeptemberében egy többmilliós MÁV beruházás keretében elavult, gazdaságtalan fűtésrendszerünket korszerűsítették. Ezzel egyidőben mozgáskorlátozottak részére két betegszobát alakítottunk ki megfelelő fürdőblokkal.

– Kik alkotják az ellátottak körét?

Dr. Bánki Eszter: A szakrendelő vezetésének átszervezése mellett az alapcélunk nem változott, hogy minél szélesebb körben és minél jobban kiszolgáljuk a hozzánk fordulókat. Elsősorban a vasutasbetegek és a vasutashozzátartozók ellátására létesült az intézmény, de az elmúlt években nyitottunk, és most már minden hozzánk forduló beteget ellátunk.

ORVOSAINK, SZAKDOLGOZÓINK NAGYON JÓL KÉPZETTEK, EDDIGI SIKEREINK IS LEGNAGYOBB RÉSZT AZ Ő ELHIVATOTT MUNKÁJUK ÉRDEME

Dr. Hermann Mária: A harkányi betegforgalom is folyamatosan nő, a százszázalékos helykihasználtság mellett inkább a túl hosszú várakozási idő okoz a betegeknek gondot. A forgalomban szolgálatot teljesítő vasutasok fokozottan ki vannak téve az időjárás viszontagságainak, ezért a reumatológiai, mozgásszervi problémák nagyobb mértékben jelentkeznek náluk, ezen felül munkakörükből eredően a pszichés-szomatikus leterheltségük is nagyobb az átlagosnál. Gyakoribbak az agyi érinzultusok, ilyenkor nagy jelentősége van annak, hogy milyen életminőséget tudunk a betegeknek biztosítani a rehabilitációs kezeléssel. Emellett nagyszámú baleseti és ortopédiai műtétet követő útókezelést végzünk.

– Milyen terveik vannak a jövőre nézve?

Dr. Bánki Eszter: Szeretném kiemelni, hogy orvosaink, szakdolgozóink nagyon jól képzettek, eddigi sikereink is legnagyobb részt az ő elhivatott munkájuk érdeme. A jövőben szeretnénk a munkafeltételeiket tovább javítani annak érdekében, hogy minőségi szolgáltatást nyújthassunk betegeink megelégedettségére.

Dr. Hermann Mária: Összhangban a minimum rendeletben előírt szakmai követelményekkel, a személyi és tárgyi feltételeket folyamatosan fejlesztjük. Hangsúlyt kívánunk fektetni a szakmai továbbképzésekre és az épületünket is tovább szeretnénk korszerűsíteni, szépíteni.

Felhívás

A Vasutasok Szakszervezete felmérést készít a 2003. január 25-től–február 1-jéig tartó időpontban megrendezésre kerülő **Muszyna-i sítúrára.**

Elhelyezés 2-3 ágyas, fürdőszobás szobákban.

A részvételi díj: 44.000 Ft/fő, amely magában foglalja az üdülés tartama alatt a teljes ellátást, a síbérletet, a síoktatást és a biztosítási díjat.

A részvételi díj összegéből 14.000 Ft-ot november 15-ig, 30.000 Ft-ot pedig 2003. január 17-ig kell befizetni. A csoportot csak megfelelő számú jelentkezés esetén indítjuk!

Jelentkezni lehet *Döme Lászlóné* és *Détári Attiláné* kolléganőknél, a 01/16-86 és a 351-7743 telefonszámokon.

Köszönet az 1%-ért!

A *Miskolci Vasutas Sportlövő Egylet* köszönetet mond mindazoknak, akik a 2001. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át Lövészegyletünk támogatására ajánlották fel. A befolyt *127.087* Ft-ot az Egylet működtetésére és fenntartására, valamint sportolóink versenyeztetésével kapcsolatos kiadásokra fordítottuk.

Tarpai József,
a Miskolci Vasutas Sportlövő Egylet elnökhelyettese

A *Vasutas Reuma Alapítvány/MÁV Kórház Budapest Reumatológiai Osztály* 2001-ben az állampolgárok személyi jövedelemadójának 1%-ából köszöni a kapott *88.236* Ft-os támogatást. Ezen összeget a mozgásszervi betegek kezelését szolgáló rehabilitációs eszközök vásárlására tartalékolja.

Dr. Sárközi Anna-Mária osztályvezető főorvos,
az orvostudományok kandidátusa, a kuratórium elnöke

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

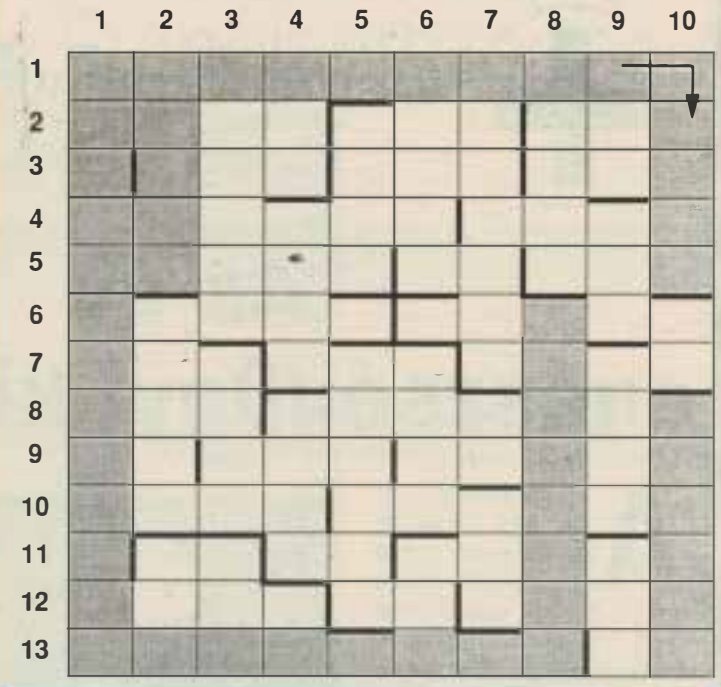

Kossuth emlékév. Jelen évfordulót ünnepel az ország. 2002. a Kossuth függőleges 1. Kossuth történelmi nagyságát a vízszintes 13. és függőleges 10. korabeli elnevezéssel is kifejezték. A szabadságharcunk leverésekor 1849. október 5-én pesten a megtorlás első áldozata volt vízszintes 1., és őt követték október 6-án a függőleges 2. és 8.

VÍZSZINTES: 1) Megfejtendő; 2) Lendület, – A szél teszi, – Fohász; **3)** Szén vj. – Bankban van!, – Szektarész, – Tejtermék; **4)** Kávémárka, – Légi; **5)** Egyiptom folyója, – Néma nóta, – Ausztria része; **6)** Falováról híres, – Vándor (ang.); **7)** Fagylalt (ném.), – Somogy megyei község, – Kis ázsiai népcsoport; **8)** Nemzeti alapterv, – Célkitűzés; **9)** Adakozik népiesen, – Időmérő, – Árok tisztító; **10)** Sós rudak, – Cseles; **11)** Olasz gk. j., – Vércsoport, – Máté, Ádám,– Rövid felső ruha volt; **12)** …útfélen, – Személyes névmás,– Ajakír; **13) Megfejtendő,** – Tagadószó.

FÜGGŐLEGES: 1) Megfejtendő; 2) Megfejtendő, – Alarm, – Alma…; **3)** Diák, – Állj, – Csomó; **4)** Karbantartás,– Üt,– Első szólam,– Kettős betű; **5)** Magyar gk. j., Csinos, – Oszták gk. j., Noé kikötője, – Anna; **6)** USA tagállam, – Sugár, – Láb része, – Béke oroszul; **7)** Kenetteljes, – Menni (ang.), – Bánt, – Oxigén; **8)** Krém fajta, – Megfejtendő; **9)** …Sumac, – Utca (fr.), – Hadisten, – Hangtalan tüzes; **10)** Sír népiesen, – **Megfejtendő.**

Készítette:
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Mándoki Zoltán, Kormányzati, Társadalmi, Csillag István. Nyertes: ***Lépné Mátrai Gyöngyi*** dombóvári olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT (balatonfüredi, hévízi vagy harkányi) rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük, hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.**
Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: SIMON DEZSŐ, a Vasutasok Szakszervezetének alelnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 50,- FT XLVI/11. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2002. NOVEMBER

A MÁV Rt. Igazgatóságának döntéseiről

(3. OLDAL)

Tudd! Tedd!

ELKÖLTÖZIK A VSZ

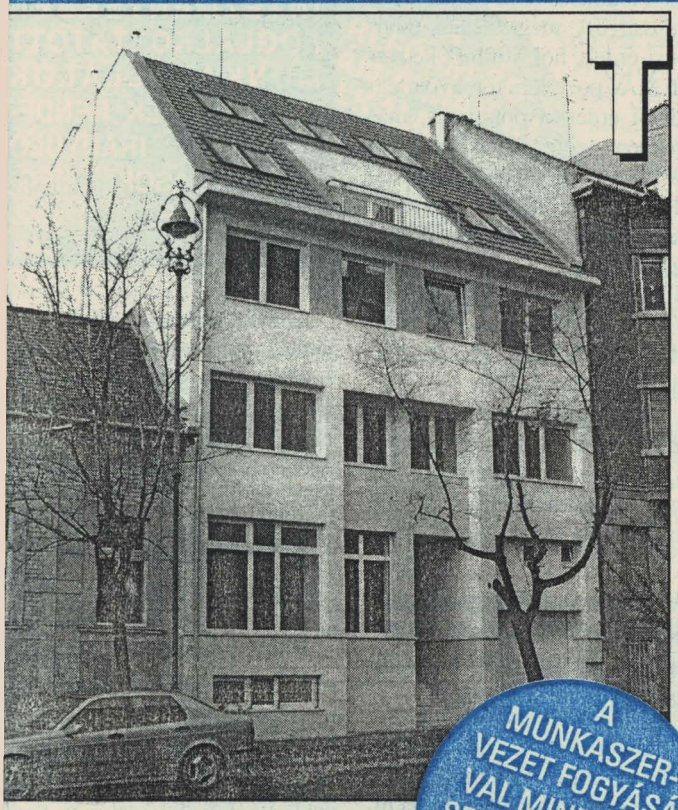

A MUNKASZERVEZET FOGYÁSÁVAL MIND KEVESEBB HELYISÉGET HASZNÁLT A VSZ.

Felmérések szerint az emberek életében az egyik legmegterhelőbb változást a költözés jelenti. A *Vasutasok Szakszervezete* most otthont vált. Lehet, hogy azok, akik csak nagy ritkán fordultak meg a Benczúr utcai székházban, pusztán az irodaépületet látták meg benne, de bizonyára sokkal többen vannak azok a szakszervezeti tagok és tisztségviselők, akik számára az elmúlt évtizedekben az együvétartozás jelképévé vált a *VSZ* székháza.

Egészen biztos, hogy az érzelmi kötődés is közrejátszott abban, hogy oly sok idő telt el az elhatározás és a megvalósulás között, hiszen a döntés már a vagyonmegosztás idején, még 1995-ben megszületett. Pontosabban addigra kerültek többségbe a székházválás melletti érvek. A patinás épület ugyanis időközben egyre kihasználatlanabbá vált. Ne szépítsük a dolgokat: a munkaszervezet fogyásával mind kevesebb helyiséget használt a *VSZ*. A felszabaduló irodák bérbeadása ugyan nem rossz üzlet, de a műszaki szempontból elavult épületbe az utóbbi időkben egyre nehezebben lehetett bérlőt találni. Elvégeztettünk közben kisebb javításokat, azonban a teljes felújítás meghaladta a szakszervezeti vagyonmegosztás során megszaporodott tulajdonosok erejét.

A szakszervezet vagyonának megőrzése érdekében az elmúlt években számos testületi döntés született, de a gyakorlati megoldás váratott magára. Az egyik legnehezebb feladat az új székház kiválasztása volt. Az első és legfontosabb szempont – a vagyon értékének megőrzése – mellett a főpályaudvarokról való megközelíthetőség, a szervezet több, mint száz év alatt megszerzett rangjának és tekintélyének megfelelő környék és épület, valamint a funkciónak való megfelelés szerepelt a követelmények között. Számos lehetőség közül a *VSZ Választmánya* Budán, a II. kerületben található Ürömi utca 8. szám alatti újonnan épített ingatlan mellett döntött. A kiválasztott ingatlan Budapest II. kerületének belbudai patinás részén található, összesen hat szeparálható irodaegységet és egy ügyfélszolgálat funkciójú egységet tartalmaz. Az új székház jó megközelíthetőségét az autóbusz (6, 60, 86, 65, 165) és villamos (17) megállók közelsége, valamint az 5-6 perces sétával elérhető HÉV megálló biztosítják.

A KIVÁLASZTOTT INGATLAN BUDAPEST II. KERÜLETÉNEK BEL-BUDAI PATINÁS RÉSZÉN TALÁLHATÓ, ÖSSZESEN HAT SZEPARÁLHATÓ IRODAEGYSÉGET ÉS EGY ÜGYFÉLSZOLGÁLAT FUNKCIÓJÚ EGYSÉGET TARTALMAZ.

Amikor e sorok íródnak, még nem ismert pontosan a költözés időpontja, de terveink szerint legkésőbb november végére már az új székházban tarthatjuk meg a vezető testületek üléseit, és fogadhatjuk a közvetlenül hozzánk forduló szakszervezeti tagjainkat.

A költözés időpontjának bizonytalansága miatt arra kérjük a *VSZ* tagjait és tisztségviselőit, hogy mielőtt felkeresnek bennünket, tájékozódjanak a *VSZ Területi Képviseletein* elérhetőségünkről. Természetesen a költözés megtörténtéről és az új elérhetőségekről *(amennyiben változnak a telefonszámok)* a lehető legrövidebb úton értesítjük tagjainkat és tisztségviselőinket. A *Magyar Vasutas* olvasói számára a lap decemberi számában mutatjuk be a *Vasutasok Szakszervezete* új, és ismét önálló otthonát.

Simon Dezső
alelnök

MVJ TÜV ISO 9001

ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2

- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

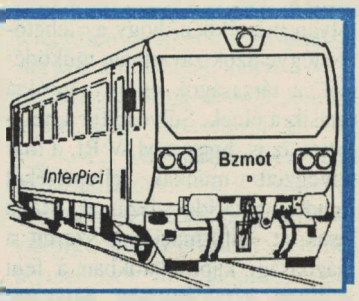

Tárgyalási javaslat

JÖVŐKÉP

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE TÁRGYALÁSI JAVASLATA A MÁV RT. TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKBAN, ALAPÍTVÁNYOKBAN, ILLETVE A VASÚT-EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEKBEN FOGLALKOZTATOTT MUNKAVÁLLALÓK HELYZETÉNEK RENDEZÉSÉRE IRÁNYULÓ TÁRGYALÁSOK MEGKEZDÉSÉRE.

A Vasutasok Szakszervezete, visszatekintve a MÁV által alapított gazdasági társaságok, alapítványok és a vasútegészségügy több, mint egy évtizedes működésére, az azokban foglalkoztatott munkavállalók kiszámítható, rendezett jövője (a foglalkoztatás biztonsága, jövedelmi helyzet és a szociális jóléti juttatásai) érdekében szükségesnek látja az előbbiek helyzetének komplex megvizsgálását és az erre vonatkozó tárgyalások megkezdését az alábbi témakörökben:

1. Az alapításkori hiányosságok felszámolása:

A társaságok jellemzően alultőkésítettek, kevés a forgótőkéjük, ami időről időre likviditási zavarokat okoz.

Egyes cégek esetében elmaradt az alapításkor ígért apportálások egy részének teljesítése, különös tekintettel a szociális jóléti célú üdülők vonatkozásában.

A cégek jellemző tevékenységük folytán alapvetően MÁV orientáltak, az elmúlt időben ez a helyzet lényegesen nem változott

a vasút nyomott árakon diktál szerződési feltételeket, így a társaságai bevételei nem teszik lehetővé a fejlesztést

2. Az alapításkori, illetve az ezt követően a társaságokkal kötött szerződésekben, valamint a szindikátusi szerződésekben szereplő, a MÁV Rt-t terhelő kötelezettségek betartása:

A cégek jellemző tevékenységük folytán alapvetően MÁV orientáltak, az elmúlt időben ez a helyzet lényegesen nem változott. Megfelelő piaci lehetőségek és fejlesztési források hiányában nagyobb arányú MÁV-on kívüli piacszerzés megvalósítása számukra nem volt lehetséges. A MÁV Rt. az eddigi tapasztalatok szerint nem kötötte le a cégek kapacitását olyan mértékben, hogy az lehetővé tegye azok zavartalan működését, a társaságok egyik napról a másikra élnek. Súlyosbítja a helyzetet az is, hogy a MÁV Rt. a már elvégzett munkák ellenértékét rendre határidőcsúszással utalja csak át. Információink szerint a gazdasági kapcsolatokban a fent említett kiszolgáltatott helyzetre alapozva, a vasút nyomott árakon diktál szerződési feltételeket, így a társaságai bevételei nem teszik lehetővé a fejlesztési célú beruházásokat. Jelenleg a MÁV Rt. arra tesz kísérletet, hogy a szindikátusi szerződésekben biztosított munkavállalói kedvezményeket megnyirbálja.

A Vasutasok Szakszervezete indokoltnak látja, hogy a MÁV vizsgálja felül az 1993. január 7-i MÁV-VSZ Megállapodás MÁV által egyoldalúan történt felmondásának indokoltságát.

3. A gazdasági társaságok vonatkozásában egységes MÁV Rt. koncepció kialakítása, illetve annak betartatása a MÁV Rt. valamennyi szervével:

A napi gyakorlatban azt tapasztaljuk, hogy a MÁV Rt. egyes szervezeteinek döntései mögött ellentétes érdekek húzódnak meg (tulajdonosi, megrendelői, stb.). Egy-egy társaság irányában – hosszabb távot és a különböző MÁV Rt. döntéseket tekintve – hol *„a jó gazda gondosságát"* megtestesítő tulajdonosi érdek, hol a minél kedvezőbb MÁV pozícióra törekvő megrendelői érdek a domináns, más esetekben pedig tetten érhető a MÁV Rt. vagyonhasznosítással foglalkozó szerveinek bevételérdekelt orientáltsága, *„Ha tönkremegy, eladható"*.

Úgy látjuk, hogy összefüggésben az 5. pontban foglaltak alapján hozott döntéssel – egy-egy társasága vonatkozásában – egységes megközelítést kellene alkalmazni a MÁV Rt. minden szervének valamennyi döntésében. Az ellentétes hatású döntések teljesen bizonytalanná teszik a működést.

4. A cégek menedzsmentjének döntési körébe tartozó kérdésekben az önállóság biztosítása:

Rendszeresen tapasztaljuk, hogy a MÁV Rt. – mint tulajdonos – a társaságok gazdálkodásába direkt módon beleavatkozik, akkor is, ha erre a helyzetből adódóan nem lenne szükség.

Konkrét utasításokat ad ki, formálisan vagy informális módon orientál döntések valamilyen irányú meghozatalára, és ezáltal nem tartja tiszteletben a társaságok menedzsmentjének döntési önállóságát.

5. A MÁV vállalatcsoport valamennyi társasága, az alapítvány, a vasútegészségügy, a VOKE helyzetének tisztázása, tekintettel a vasútreformra is:

A társaságok tulajdonosi megítélése, az ezekkel kapcsolatos koncepció az elmúlt évtizedben több alkalommal változott. Szükségesnek tartjuk a Kft-k stratégiai helyzetének újraértékelését. Ennek során meg kell határozni, hogy mely tevékenységek és cégek szükségesek hosszútávon a vasút számára, és ezen belül melyeket lenne célszerű visszaintegrálni a MÁV Rt-be, melyek azok, melyeknek önálló társaságként való működése legjobban szolgálja a MÁV Rt. érdekeit, illetve milyen társaságokat lehetne privatizálni.

Mindezek feltételrendszere kidolgozást, tárgyalásokon történő egyeztetést igényel, különös tekintettel a jogutódlás kérdéskörére.

A Vasutasok Szakszervezete a fentiekben vázolt problémakörökben külön-külön már a korábbiakban is kezdeményezett tárgyalásokat, illetve folytak is megbeszélések a MÁV Rt.-vel. Jelenleg úgy látjuk, hogy a vasútreform küszöbén az ismertté vált lépésekkel együtt, azzal párhuzamosan a vállalatcsoportba tartozók problémáit is meg kell oldani, s ezért javasoljuk az átfogó tárgyalások megindítását.

Érdekes hírek

a világ vasútjairól

NÉMETORSZÁG: A *Német Vasút Rt.* (DB) nyereséget kíván elérni 2004-re. Több ízben elhangzott nyilatkozat után az igazgatóság elhatározta, hogy a DB Rt. 2004-ben belép a tőzsdére. A vállalat legnyereségesebb üzletágaira koncentrálva kívánja ezt megtenni, az egyéb területeket a versenytársaknak engedi át.

Elsősorban az árufuvarozás terén szándékoznak fejlesztést megvalósítani. Ebből a célból együttműködést alakítanak ki olyan profi szállítmányozási vállalatokkal, mint a *Schenker* vagy a *Railion*.

A személyfuvarozásnál a szolgáltatások kiterjesztésével és az utazási kultúra növelésével igyekeznek minél több utast megnyerni a vonattal történő utazásra. Ilyen például az utassal együtt fuvarozott személygépkocsik lehetősége, külön váróterem az I. osztályú utasoknak hét nagy pályaudvaron, óránként közlekedő ICE vonatok Köln és Frankfurt között, stb.

A CDU-CSU kormányzás idején tervezték a fuvarozási tevékenység és az infrastruktúra teljes szétválasztását, hogy így lehetővé tegyék a pálya használatát egyéb fuvarozási szervezetek részére is, de a DB ez ellen élénken tiltakozott azzal érvelve, hogy ez számára évenként 500 millió euróba kerülne. Úgy néz ki, hogy az SPD és a Zöldek hatalomra jutásával ez a veszély elhárult. Lehet azonban, hogy ez csak haladékot jelent.

Hajós Béla
(Rail et Transports, 2002. szeptember-október)

AZ **ÉRDEKVÉDELEM** AKTUÁLIS **HÍREI**

A *Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban* megkezdődtek a MÁV Rt. és a reprezentatív szakszervezetek között a munkavállalók foglalkoztatási, jövedelmi és szociális körülményeire vonatkozó középtávú megállapodások tárgyalásai. A munltató október elején adta át a szociális partnereknek a dokumenm tervezetet.

A tárgyalási helyzetet entős mértékben betárolja a vasúti reform, amely 2003. jár 1-jétől szervezeirányítási, működés finanszírozási ltozást jelent a MÁV . életében. Jelenleg a form indításához szükséges előkészületek folynak. ek kiemelkedően fontos igazgasági döntéseket jelentenek. A form során a MÁV Rt. alkalmasválik a piacgazdaságnak megelő működésre (költségalapú, átható működés). Január elsejé a MÁV Rt. négy üzletágból és y irányítási és egyéb szervezeti ységből áll. A négy üzletág: pávasút (infrastruktúra-vasút), mélyszállítás, árufuvarozás és pészet.

A munkáltató a vasútátalakításhivatkozva a megállapodás-terzetben kizárólag elveket fogalzott meg. Indoklásában elndta, hogy a pályázat útján harosan kinevezésre kerülő üzletvezetőkkel szemben nagyok az árások, a rájuk háruló feladat és felelősség megköveteli, gy kellő mozgásterük maradn. Ennek érdekében a VÉT szintjén csak az elvekről tudnak megállapodni.

A REFORM SORÁN A MÁV RT. ALKALMASSÁ VÁLIK A PIACGAZDASÁGNAK MEGFELELŐ MŰKÖDÉSRE

A NÉGY ÜZLETÁG: PÁLYAVASÚT (INFRASTRUKTÚRA-VASÚT), SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS, ÁRUFUVAROZÁS ÉS GÉPÉSZET

A konkrétumok az üzletágak szintjén realizálódnak, de a VÉT-en született megállapodási elveknek megfelelően.

A Vasutasok Szakszervezete kifejtette: a vasúti reform szükséges, az eddigi évenkénti halogatás a versenyképessé válás esélyeit ásta alá. Most ismét a nemzeti vasúttársaság jövője, a vasutasság jövőképe a tét. A munkáltatónak párbeszédet folytatva meg kell nyernie a vasutasságot a reformhoz, mert az csak így lehet eredményes. A munkavállalókat a valóságra kell felkészíteni, és nem szabad illúziókban tartani.

A VSZ a reform véleményezésekor annak az elvárásának és követelésének is hangot adott, hogy az átalakulás átláthatósága végig biztosított legyen. Ismerniük kell a vasutasoknak, hogy az elkövetkezendő hónapokban mi történik a MÁV Rt-nél körülöttük.

A Vasutasok Szakszervezete a középtávú megállapodásban csak olyan dokumentumcsomagot tud aláírni, melynek alapján tagsága tudja, hogy a MÁV Rt-n belül mire számíthat. Az elvek tisztázása szükséges, de nem elégséges. Az érdekvédelmet a Vasutasok Szakszervezete nem elviekben, hanem konkrétan biztosítja tagságának.

A megállapodás-tervezet részletes vitájában szakszervezetünk kifejtette: ne négyéves, hanem hároméves megállapodást kössünk, tekintettel a sok bizonytalansági tényezőre.

A foglalkoztatással kapcsolatban a VSZ elvárja, hogy a több éve bevált és működőképes státuszmegszüntetések során (feladat nélkül maradt munkavállalók) alkalmazott eljárási módok ne szűnjenek meg. Ez más munkakör felajánlását, átképzést jelent, és csak ezt követően kerülhet sor munkáltatói rendes felmondásra, végkielégítés mellett.

Munkáltató véleménye szerint túlzott ez a VSZ követelés, mert a kinevezésre kerülő vezetők kezét megköti, és lassítja a folyamatokat. A helyzet kezelését kívánja a munkáltató is – ezért tett javaslatot a végkielégítés mértékének egy hónappal való megemelésére – és a jogosultsági feltétel időtartamának csökkentésére. Szakszervezetünk kitartott álláspontja mellett. Miután három tárgyalást követően sem közeledtek az álláspontok, a munkáltató azt javasolta, hogy a kollektív szerződés vitájánál térjünk vissza a kérdésre, ott gondolná szabályozni a kérdést.

A VSZ tárgyalódelegációja kifejtette, hogy a megállapodást és a KSZ-t, együtt fogja kezelni, és mindkét dokumentum csak megfelelő tartalom mellett lesz részünkről aláírható.

A foglalkoztatáshoz kötődő folyamatos képzési elvárásait is megfogalmazta a munkáltató. A VSZ kérte a képzéshez jutás esélyegyenlőségének biztosítását. Szakszervezetünk javasolta a téma részleteit tartalmazó külön megállapodás megkötését a VÉT-en. Munkáltató ez elől nem zárkózott el. A tárgyalások e témakörben is folytatódnak.

A reform megvalósítását elősegítő bizalomépítő és jövedelemnövelő intézkedések késnek – tudtuk meg a munkáltatótól –, de a reform előkészítéseként még ebben az évben realizálódnak. Az elképzeléseket a munkáltató még nem tudta a VÉT elé hozni.

Varga Gyuláné

ELSŐ KÉZBŐL

A MÁV Rt. Igazgatóságának **döntéseiről**

A tájékoztató szerint az Igazgaág soros ülésén állást foglalt a ÁV Rt. 2003-as üzleti tervének ány pontjáról, áttekintette a mélyszállítás és árufuvarozás ci helyzetét, döntött a személyllítás tarifaemeléséről szóló mány elé kerülő javaslatról, tvédelmi szempontból megsgálta a Gazdasági Irányítási ndszert, illetve szervezeti kérkben döntött.

Udvari László kifejtette, hogy a ormnak nincs alternatívája, és gköszönte az e tárgyban megalmazott szakszervezeti vélenyeket. Az érdekvédelmi szerzetek javaslatairól szólva megyezte, hogy a menedzsment biztosítani fogja a szakmai kérdések megvitatására alkalmas fórumokat.

A szervezeti reform ütemezésről szólva az elnök elmondta: az Igazgatóság felkérte a vezérigazgatót, hogy 2003. január 1-ig dolgozza ki a gazdaságirányítás és a szervezet átalakításának részleteit. 2003. márciusáig az egyes üzletágak szervezeti rendjét kell kialakítani, és 2003. június 20-ig – szakszervezetek által is jóváhagyott – teljes működési és szervezeti szabályzattal, a döntési jogkörök meghatározásával dolgozik a MÁV Rt. Ennek keretében az egyes üzletágak önállóan fognak gazdálkodni az erőforrásaikkal. A vezérigazgató-helyettesi szintű vezetők funkcionális, stratégiai, szolgáltatási és humánpolitikai feladatokat fognak ellátni.

A MÁV Rt. Igazgatósága 2002. november 5-i üléséről – a már hagyománnyá vált fórum keretében – november 7-én tájékoztatta *Udvari László*, a MÁV Rt. elnöke a vasúttársaságnál működő szakszervezetek képviselőit és a Központi Üzemi Tanács tagjait.

Amint azt *Kugler Flóriántól*, humánpolitikai vezérigazgatóhelyettestől megtudtuk, a napokban megjelentek az üzletágvezetők és közvetlen munkatársaik kiválasztására irányuló pályázatok.

Udvari László tájékoztatójában kitért arra, hogy az állami költségvetés 2003-ban 60,2 milliárd forintnyi MÁV hitelt vesz át, amivel jelentősen csökkenti a vasúttársaság kötelezettségeit, illetve a MÁV Rt. Igazgatósága döntött két további hitel felvételéről is. Az egyik, a 2,6 milliárd forint az üzemeltetéshez, a másik, 2,9 milliárd forint a megkezdett (köztük munkakörülmények javítását szolgáló) beruházások folytatásához biztosít forrásokat.

Gazdaságtalan-e a vasút? (10.)

Az alábbiakban folytatjuk sorozatunkat, amelyben a *Levegő Munkacsoport* szakértői elemzik, hogy milyen okok vezettek a magyar vasút térvesztéséhez az elmúlt két évtizedben.

A közúti fuvarozásban hatalmas mértékű adó- és járulékfizetési csalás folyik

Növekvő adókedvezmények a gépkocsi-használatra

A környezetet szennyező tevékenységek adókedvezményekkel történő egyre növekvő támogatását jól példázzák az alábbi ábrákon bemutatott adatok. Az üzemanyagok jövedéki adójának reálértéken számított csökkenése 1999 és 2002 között 171 milliárd forintot tett ki (20. ábra). Ha a jövedéki adó 2003-ban is a jelenlegi szinten marad, akkor – az előrejelzett inflációt figyelembe véve – ehhez további 84 milliárd forint adódik. Tehát 5 év alatt – 2002. évi áron számolva és az 1998. évi szinthez viszonyítva – összesen több, mint 250 milliárd forint pótlólagos támogatást kap a környezetet súlyosan terhelő közúti közlekedés csupán ebből a forrásból. *(A diesel adójának emelkedése jóval elmaradt a benzinétől, így tovább növekedett az a jelentős keresztfinanszírozás – főleg a közúti tehergépjárművek javára –, amelyről az előző részben már írtunk.)* Az üzemanyagok önköltségi ára is mérséklődött a forint felértékelése következtében, mivel azt a tényleges import devizaszorzós bekerülési ára alapján alakítják ki. Ennek a csökkenésnek az összege 1999 és 2002 között meghaladja a 150 milliárd forintot *(lásd a 21. ábrát!)*.

A CÉGAUTÓ JUTTATÁSOK LEHETŐVÉ TESZIK A MAGÁNCÉLÚ AUTÓHASZNÁLATOT OLY MÓDON, HOGY AZ KIBÚVÁST JELENT A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ ÉS A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉK BEFIZETÉSE ALÓL. EZ SÚLYOSAN ANTISZOCIÁLIS, ÉS ÍGY EGYEBEK MELLETT GYÖKERESEN ELLENTÉTES AZ *EURÓPAI UNIÓ SZOCIÁLIS CHARTÁJÁBAN* RÖGZÍTETT ELVEKKEL.

Mindez kétszeresen is káros, hiszen az említett összegekkel nemcsak a környezetszennyezést támogatjuk, hanem ugyanakkor gyakorlatilag elvesszük a környezet védelmét elősegítő tevékenységektől *(egyebek mellett a vasúti közlekedéstől)*. Ezen túlmenően súlyosan sérül a verseny tisztasága, és így a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló törvény is.

21. ábra: Az üzemanyag-fogyasztásnak nyújtott rejtett támogatás a forint-felértékelés következtében

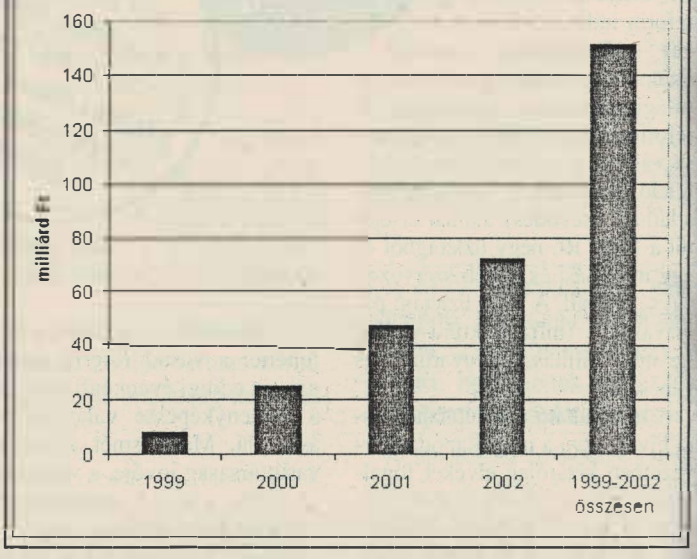

A személygépkocsiknál az útnyilvántartás vezetésével lehet elszámolni az üzemanyagot *(ezt elfogadja az APEH)*, ami annyira engedékeny módon történik, hogy ez szintén ösztönzi az autóhasználatot.

20. ábra: Az üzemanyag-fogyasztásnak nyújtott rejtett támogatás a jövedéki adó valorizálásának elmaradása következtében

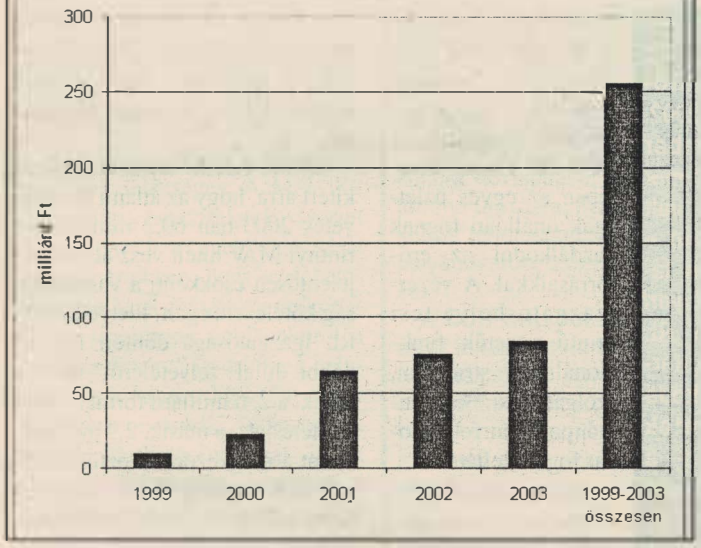

További kedvezmény az autózáshoz az ún. cégautó juttatás. *„A cégautó juttatás a társaságok vezetői, tulajdonosai jövedelmét kiegészítő juttatás, amelyben – felmérések szerint – a vezetők 75-95 százaléka részesül. Az ilyen „díjazás", az autó értékétől és a személyes használat mértékétől függően évi 100 ezer forinttól 1 millió forintig terjedő jövedelmet jelenthet a magánszemélynek. A cégautó juttatása révén kieső adót (társasági adó és forrásadó vagy személyi jövedelemadó) általában a cégautó adó-ellentételezi, de minél nagyobb a juttatott jövedelem, ez annál kevésbé valósul meg a Szja tv. szerinti jelenlegi adómértékek mellett."* – olvashatjuk a cégautók adójának 1999. évre szóló módosításának indoklásaként. Bár 1999. január 1-től megemelték a cégautók adóját, de 2000-ben és 2001-ben is elmaradt a további emelés. Így még most is megéri cégautót juttatni a társaságok vezetőinek, különösen a nagyobb értékű személygépkocsik esetén. Például a legmagasabb tételnél *(havi 21 ezer Ft)* 252 ezer forint cégautó-adót kell fizetni. Ehhez adódik hozzá a 25%-os egészségügyi hozzájárulás, így a befizetés összesen 252.000 Ft + 63.000 Ft = 315.000 Ft-ot tesz ki. Az indoklásban említett 1 millió forintra jutó jövedelemmel és 40%-os adókulccsal számolva ez évente 400.000 Ft – 315.000 Ft = 85.000 Ft meg nem fizetett adót jelent. Viszont az egyéb közterheket *(társadalombiztosítási járulék, stb.)* is számítva, az ily módon meg nem fizetett adó- és járulék összege meghaladhatja az 500 ezer forintot. Összefoglalva: a cégautó juttatások lehetővé teszik a magáncélú autóhasználatot oly módon, hogy az kibúvást jelent a személyi jövedelemadó és a társadalombiztosítási járulék befizetése alól. Ez súlyosan antiszociális, és így egyebek mellett gyökeresen ellentétes az *Európai Unió Szociális Chartájában* rögzített elvekkel.

Lukács András – Pavics Lázár

Norvég vendégek a VSZ-nél

Október 17-23. között a *Vasutasok Szakszervezetének* meghívására Magyarországon tartózkodott a *Norvég Vasutasok Szakszervezetének* 4 fős delegációja. A delegáció vezetője *Uve Dalsheim*, a szervezet elnöke volt. A delegáció további tagjai *Kjell Atle Brunborg* alelnök, *Arne Drablos* sajtófőnök és *Jan Haeger* oktatási titkár voltak.

A VSZ elnökségével, területi és középszervezeti titkáraival folytatott fórumon *Uve Dalsheim* elnök egy rövid tájékoztatót tartott szervezetükről, tagságukról, a Norvég Államvasutakról, valamint a mindennapi problémákról. A beszámolók alapján megtudtuk, hogy a Norvég Vasutasok Szakszervezetének mintegy 7500 tagja van. A vasutas munkavállalók 75%-a tagja szervezetüknek. A tagság férfi-nő aránya 60:40%, az ifjúság (35 év alattiak) 25%-ban képviseltetik magukat.

Az egyik alelnökük nő, akinek hatáskörébe tartozik a női tagozat is. Egyik legfontosabb megoldandó feladatnak tartják a munkavállalói esélyegyenlőséget és a szexuális zaklatás problémáját.

A fórumot követően ellátogattak a Nyugati pályaudvarra, ahol a Királyi Várótermet és az 1. tornyot tekintették meg. Mindkettő lenyűgözte vendégeinket, csak sajnos különböző előjellel. Nem gondolták, hogy a XXI. században ilyen infrastruktúrával még irányítanak vasutat, mint a Nyugatiban.

A delegáció a hétvégét Gárdonyban, a VSZ Ifjúsági Tagozatával töltötte. Vendégeinket meglepte az Ifjúsági Tagozat szervezettsége és érdeklődése a norvég társszakszervezet iránt. Ez alkalommal is kötetlen beszélgetésre került sor a delegáció és az ifjúság résztvevői között. A küldöttség felé irányuló kérdések többsége természetesen a norvég ifjúsági tagsággal volt kapcsolatos. Beszámolójuk szerint szakszervezetükben nincs külön ifjúsági tagozat, de nagy hangsúlyt fektetnek a fiatal tagság oktatására, képzésére valamint utánpótlásra.

Évente 2-3 alkalommal szerveznek találkozót a fiatalokkal, ahol az aktuális problémákat tárgyalják meg és tréninget is tartanak számukra.

Ezt követően sor került egy lazább nap beiktatására is, amikor Tihany, Herend és Veszprém nevezetességeivel ismerkedtek vendégeink.

A norvég küldöttséget *Dr. Udvari László*, a MÁV Rt. elnöke és *Dr. Márkus Imre* miniszteri biztos urak is fogadták. *Uve Dalsheim* elnök úr beszámolt vendéglátóinak a Norvég Államvasutaknál 10-15 éve bevezetett reformokról, amelyek jelentős hasonlóságot mutatnak a MÁV Rt. közeljövőbeli terveivel.

Komiljovics Máté

Fórum

A vasút-egészségügy reformjáról

Vendég: Magyari László államtitkár

A Vasutasok Szakszervezete Egészségügyi Intézőbizottsága (VEÜ IB) 2002. október 24-én tartott értekezletére meghívta *Magyari László* államtitkárt, aki a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) szervezetében az önálló vasút-egészségügyi intézményrendszerért felel. Az Intézőbizottság ülésén részt vett *dr. Korom Gyula*, a MÁV Kórház és Rendelőintézet főigazgatója, *dr. Kovács Lajos*, a VKHT ügyvezető igazgatója, *dr. Imre Anikó*, a Szolnoki MÁV Kórház mb. igazgatója és *Nyilasi Pálné*, a budai MÁV Kórház és Rendelőintézet Igazgatója. A rendezvényt *Rubik László* Vasút-egészségügyi IB-titkár vezette.

Magyari László tájékoztatójának bevezetésében történelmi áttekintést adott a vasút-egészségügyről, amely az elmúlt években nem kapta meg a megérdemelt figyelmet. Az új minisztérium felállásával és az önálló államtitkárság létrehozásával lehetőség nyílt a rendszer stratégiai tervezésére. Ennek legfontosabb elemeit ismertetve az államtitkár kihangsúlyozta, hogy a vasút-egészségügy a magyar egészségügy teljes vertikumát képviseli és nincs alternatívája, hiszen a házi- és üzemorvoslástól a területi rendelőintézetek mellett a fekvőbeteg-ellátásig és a rehabilitációs intézeteket is magába foglaló egységet alkot, amelynek a finanszírozása a Vasúti Társadalombiztosítási Igazgatóságon keresztül folyik.

Az intézményrendszer adottságait figyelembe véve a minisztérium számára lehetőség kínálkozik arra, hogy a történelmileg egységes rendszert egy reformmal a jelenleginél magasabb szintre emelje. A reform ez esetben nem azonos az országos egészségügyi rendszer átalakításával – hangsúlyozta *Magyari László*.

A reform hátterét a kellően nagy számú befizető – mintegy ötvenezer vasutas – és az ellátó oldalon jelentkező négy-ötszázezer ember biztosítja, akik tradicionálisan hűségesek a rendszerhez. A modellkörnyezetnek is tekinthető sajátosságok miatt a minisztérium azt szeretné, hogy a vasútegészségügy egy önálló reformfolyamatot vigyen végig.

lehetőség nyílt a rendszer stratégiai tervezésére

A reform három fő részre bontható. Az első fázis a gazdálkodás rendbetételét, a deficit-finanszírozás megszüntetését célozza. A második lépés az intézmények átalakítási tendenciáinak folytatása a piacszerűbb működés felé, amely konform az Egészségügyi Minisztérium elképzeléseivel. A harmadik fázisban kerül sor az egységes betegirányítási rendszer bevezetésére.

Az államtitkár szerint a vasút-egészségügyi ellátórendszer és a hozzá kapcsolódó biztosítórendszer reformjára kettő-négy év alatt kerülhet sor. Az előadó kihangsúlyozta, hogy a GKM egyben kívánja tartani, és fejleszteni fogja a vasút-egészségügyi hálózatot. A rendszer elemeinek átvilágítása most folyik, de az már látható, hogy az egyes intézmények hatékonysága nagyon heterogén. Így például amíg a Budai MÁV-kórház teljesítménye kiváló, addig a szolnokinál jelenleg folyik a csődmenedzselés.

A jövőben az intézményrendszert a vasút részeként, vállalatcsoportként kívánják működtetni. A kontrolling szintjén megvalósuló integráció és az optimalizáció a hatékonyság növelését, a tervezett pénzügyi és szakmai befektetés pedig a versenyképességet szolgálja.

Magyari László fontosnak tartotta elmondani, hogy a siker érdekében a dolgozók támogatására is szükség van, és arra kérte a szakszervezeti tisztségviselőket, hogy a jövőképet tolmácsolják az érintetteknek. Emellett a szakszervezetekkel való jó együttműködés fontossága mellett is hitet tett.

A tájékoztatót követően *Magyari László* kérdésekre válaszolt, majd *Rubik László* méltatta a példaértékűen rövid idő alatt létrejött párbeszédet.

KSz.

Tisztújító fiatalok

EGYENLŐ ESÉLYT MINDENKINEK A TANULÁSRA

2002. október 17-én tartotta a *VSZ Budapesti Terület Ifjúsági Tagozata* a tisztújító értekezletét. A meghívott vendégeket és a megjelent fiatalokat *Király Károlyné*, Budapest Terület titkára köszöntötte.

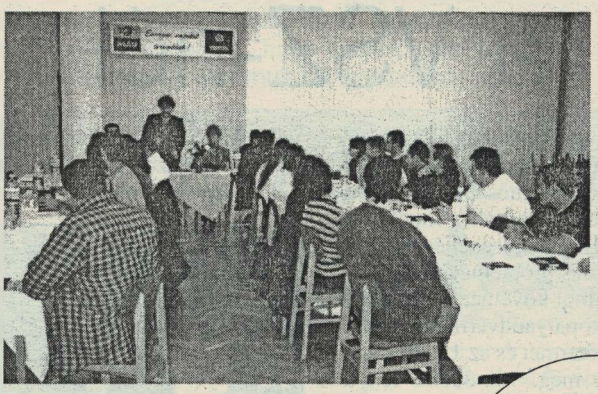

Elsőként *Simon Dezső*, a VSZ alelnöke beszélt a szervezetpolitikáról, középpontba helyezve a tanulás és az oktatás fontosságát.

Több résztvevő kritikát fogalmazott meg a MÁV oktatáspolitikájával kapcsolatban, és kérték a szakszervezet határozottabb fellépését, hogy a tanulásra minden munkavállalónak egyenlő esélye legyen, és hogy olyan tanfolyami képzések induljanak, melyekre tömeges igény merül fel.

Varga Gyuláné, a VSZ Közgazdasági és Jogi Osztályának vezetője tájékoztatást adott a MÁV Rt-vel folytatott tárgyalásokról (Kollektív Szerződés, foglalkoztatás, bérfejlesztés, stb.), az EU csatlakozás miatt szükségessé vált vasúti szervezeti váltásról, és a munkaügyi kapcsolatok jelenlegi alakulásáról. Értékelte a hároméves megállapodás teljesülését, melyről elmondta, hogy bár a bér része számszerűségében teljesült, a szellemisége viszont nem. Ezt a tényt a MÁV Rt. új vezetői sem vitatják. Kiemelte továbbá, hogy a VSZ tárgyalásai során előtérbe helyezi a foglalkoztatás biztonságát, és hogy a munkakörülmények törvényen felüli javítására törekszik.

Az alapítvány közhasznú, ezért a személyi jövedelemadó 1%-a felajánlható

Horváth Csaba, az Ifjúsági Tagozat megbízott vezetője és budapesti ügyvivője beszámolt a tagozat kétéves munkájáról, elmondva mindazon problémákat, melyek nehezítették a munkát. A múlt után a jövő került előtérbe, a következő időszak programjai, az oktatás és a szabadidő tartalmas eltöltésére alkalmas rendezvények szervezése és támogatása.

Szó esett a *Vasutas Fiatalokért Alapítvány* jelenlegi pénzügyi helyzetéről – mely siralmas – és azon lehetőségekről, melyekkel ez javítható. Az alapítvány közhasznú, ezért a személyi jövedelemadó 1%-a felajánlható. Ezúton is kérjük a VSZ tagjait, elsősorban természetesen a fiatalokat, hogy ezzel a lehetőséggel élve, támogassák a fiatalok képzését és szabadidős programjaik megvalósulását.

Mindezek után került sor a választásra, melynek eredményeként *Horváth Csaba* (Csomóponti Főnökség, Ferencváros) lett az Ifjúsági Tagozat Budapesti Területi ügyvivője, helyettesei pedig *Bánfai István* (Gépészeti Főnökség, Hatvan), és *Szabóné Egry Henrietta* (Csomóponti Főnökség, Budapest Nyugati pu.).

Ezt a fórumot is megragadva, az ifjúság nevében szeretnénk köszönetet mondani a Budapesti Területi Képviselet munkatársainak a rendezvény színvonalas lebonyolításáért és szíves vendéglátásukért.

Szabóné Egry Henrietta

MVJ TÜV
ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

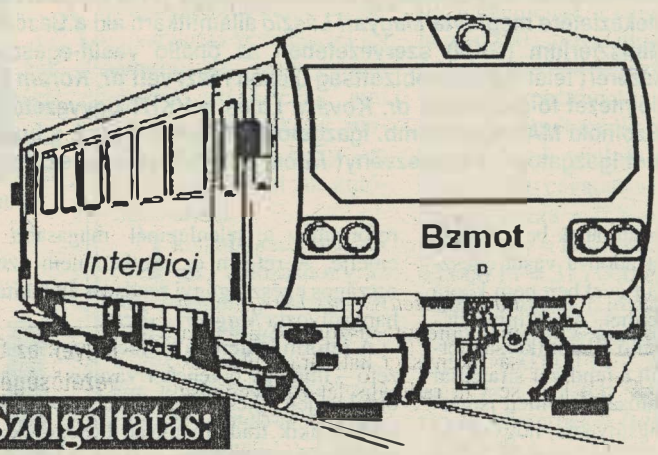

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Debrecen, MÁV Járműjavító

40 év után nyugdíjba vonul

Debrecen, MÁV Járműjavító. A szürke, ködös, ősz végi napon váratlanul érkeztem, mert bizonytalan időpontban állapodtunk meg találkozásunkat illetően. A belső ellenőri irodába lépve, szinte üdítőleg hatott az a kellemes légkör, amely ott fogadott. A közel tíz éve belső ellenőrként tevékenykedő *Lovas Ferenc* szb. titkárt kerestem meg, aki 40 évi hűséges szolgálat után nyugdíjba vonulásra kényszerül.

– Általános iskolai tanulmányaimat Biharkeresztesen végeztem, azt követően Budapesten, a vasútgépészeti technikumban szereztem technikusi oklevelet. Munkahelyemül a *MÁV Debreceni Járműjavító Üzemet* választottam, mert nagyon vonzott hatalmassága. Lakatosként kezdtem, amelyet a két év katonai idő letöltése után is folytattam. Majd a technológiai osztály ranglétráját végigjárva következett a fejlesztési osztály, később újítási előadó, újítási műhely művezetője is voltam – sorolja *Lovas Ferenc* szakmai életútjának főbb állomásait. Optimizmust sugárzó, derűs arccal, de igen szerényen folytatja rövidebb szünetet követően, társadalmi tevékenységeinek körével.

– KISZ vezetőségi tag, 1980-tól főbizalmi, majd megbízott helyettes titkár, 1992-től titkári funkciót láttam el. Úgy döntöttem, az elkövetkező választáson nem indulok, már csak megfigyelőként veszek részt. Nyugdíjba vonulásom után sem fogom kapcsolatomat megszakítani munkatársaimmal, de mint öt unoka nagyapja, találok elfoglaltságot majd bőven.

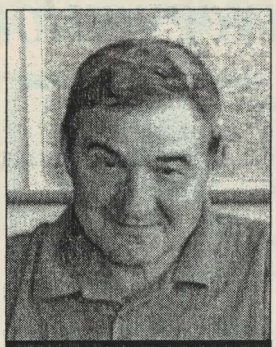
Lovas Ferenc szb titkár

– Szenvedélyes bélyeggyűjtő egyébként. Együtt járunk gombát szedni, és a gyümölcsös körüli munkát végezni. Egyenes, nyílt ember. Szavatartó munkatárs, a barátságunk mellett – beszél kollégájáról *Tóth Sándor* belső ellenőr, az üzemi tanács elnöke.

100 év alatt negyedszer...

– A szakszervezeti élet elmúlt tíz évének nehézségeiről, eredményeiről faggatom a titkár urat, hiszen gazdag tapasztalatokra tehetett szert munkája végzése során.

– A gazdasági rendszerváltás idején az addig karbantartással, javítással foglalkozó – egyes esetekben gyártással is – üzemek önálló gazdasági társaságokká alakultak át 1992 december végén. A *MÁV Debreceni Járműjavító Üzem* a MÁV átalakításának első szakaszában – több, mint 100 éves történetében – negyedszerre került átalakításra. Megalakult a *MÁV Debreceni Járműjavító Korlátolt Felelősségű Társaság*. A megváltozott viszonyok, a gazdasági kényszer hatására szükségessé vált radikális létszámleépítése, és a kezdeti bizonytalanság érzése igencsak kedvezőtlenül hatott a szakszervezet népszerűségét illetően. A VSZ kötelékében külön intézőbizottságot működtetünk, amelyben alapvetően a járműjavítók vesznek részt. Sajátos helyzetükből adódó problémákat velük közösen beszéljük meg, ugyanis a VSZ-ben van egy kollektív szerződés, egy bértárgyalás, amely vonatkozik a MÁV vasutasságára, de ránk soha. Ezért magunkra maradva kellett gondoskodnunk egy önálló kollektív szerződésről, bértárgyalásról, miközben tagságunkat igencsak *„megtépázta"* az, hogy az említett átállásos időszakban újból nyilatkozniuk kellett szakszervezeti tagságukat illetően.

Megjegyezném, a kft-s átálláskor sem a MÁV, sem a kft. vezetősége és a mi szakszervezetünk sem sejtette, mekkora szemléletváltozást igényel ez az üzem életében! Az elmondottak ellenére közös érdem úgy az üzemvezetők, mint szakszervezetünk részéről az, hogy végülis nagyon szép eredményeket ért el üzemünk.

Dilemma előtt...

Jelenleg azonban szintén új privatizációs dilemma előtt állunk. Komoly problémát jelent tagságunknak a menetkedvezmény kérdése. Szeretnénk, hogy a már itt dolgozók ún. *„kihalásos"* alapon továbbra is használhassák.

1993-ban 845 dolgozó volt, jelenleg már csak 500 alatt van azoknak a tényleges dolgozóknak a száma, akiket megillet(ne) a kedvezmény!

– Milyen az Ön kapcsolata a kft. vezetőségével?

– Őszinte szívvel kijelenthetem, igazán jó a kapcsolatunk. Segítő jelleggel igyekeztek – a kritikus időszakban is – központilag, üzemen belül levonni a szakszervezeti tagsági díjat. Sőt, a fel nem használt időkedvezmény hányadából is juttattak nekünk, létszámunk arányának megfelelően.

– Volt egy átmeneti, igazán komoly, válságos időszak üzemük életében...

– Ez év márciusában, kellő mennyiségű munka hiányában nem tudtunk folyamatosan dolgozni. Fennállt a veszélye annak, hogy 100-150 dolgozót el kell engednünk. Szakszervezetünk és az üzemi tanács ehhez nem járult hozzá, inkább a csökkentett munkaidő mellett döntöttünk. Így is eléggé bizonytalan a dolgozók egy részének a léthelyzete (kb. 200 fő), akiket határozott időre vettek fel. Törekedtünk arra, ezt minősítsék át határozatlan időre azok esetében, akik már három éve folyamatosan munkát végeznek nálunk. Ez már szerepel a KSZ-ben is! Úgy gondoljuk, ez nagyobb biztonságérzetet ad dolgozóinknak.

Rendszeresen részt veszünk férfi focicsapatunkkal különböző sportrendezvényeken: A Május 1. kupán, Zsuzsi kisvasút kupán, VSZ sportnapon, városi sportnapokon. Női focicsapattal is büszkélkedünk, ők az elmúlt évben alakultak. Sportolóink költségeihez jelentősen hozzájárulunk, támogatásukról gondoskodunk.

– Végül, de nem utolsósorban, milyen „utánpótlást" kíván az üzemi szakszervezeti tagok élére?

– Olyat válasszanak, akit mindenek előtt elfogadnak! Legyen jogszabályi ismerete (Munka Törvénykönyve vagy éppen a privatizáció kapcsán felvetődő jogi kérdések.), legalábbis tudja azt, hogy hol kell keresni. Rendelkezzen nagyon jó diplomatikus, tárgyaló képességgel. Mert a *„forrófejűséget"* nem tartom jó politikának. A közösséget szolgálja, mindig a közérdek figyelembevételével.

Búcsúzóul – zárja beszélgetésünket *Lovas Ferenc* titkár úr – azt kívánom, hogy az üzemen belül még nagyon sokáig éljen a szakszervezeti mozgalom, és a kft. is nagyon sikeresen tevékenykedjen!

Húri Valéria

Komoly problémát jelent tagságunknak a menetkedvezmény kérdése

Több, mint 100 éves

OLYAT VÁLASSZANAK, AKIT MINDENEK ELŐTT ELFOGADNAK!

Konferencia az esélyegyenlőségről

„TÖRŐDNI CSAK TETTEKKEL LEHET."

Az MSZOSZ Nők Választmányának kezdeményezésének is része volt abban, hogy október 16-án megrendezésre került a „Civil nap az esélyegyenlőségért" c. konferencia Budapesten, az *Emberbarát Alapítvány Mindenki Templomában*. A konferencia főszervezője a *Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumban* létrejött *Esélyegyenlőségi Főigazgatóság*, résztvevői pedig az országban a politika, tudomány, kutatás és az egyház területén az esélyegyenlőség tényleges megvalósulásáért dolgozó civil és társadalmi szervezetek képviselői voltak. A tanácskozást *Dr. Lévai Katalin*, a főigazgatóság vezetője nyitotta meg.

Megnyitó beszédében a főigazgató asszony szólt a rendezvény céljáról: egyrészt az *Esélyegyenlőségi Főigazgatóság* programjának, munkájának bemutatása, másrészt a nemek közötti esélyegyenlőség javításáért, a fogyatékkal élő és a roma emberek munkaerőpiaci integrációjáért dolgozó civil és társadalmi szervezetek megismerése, velük a párbeszéd megindítása.

A tanácskozás helyszíne kissé szokatlan – mondta, de azért került sor a *Mindenki Templomában* történő megrendezésre, mert a helyszínnel is szimbolikusan kifejezésre szeretnék juttatni azt a nyitottságot, párbeszédre való készséget, mely szándékaink szerint a főigazgatóság munkáját jellemzi majd.

Az előadók sorát *Kiss Péter* foglalkoztatás-politikai és munkaügyi miniszter nyitotta meg. A jóléti rendszerváltás célja az egyén szuverenitásának biztosítása, a szabadságot korlátozó hátrányok felszámolása – mondta a miniszter. E cél megvalósulásának elősegítésére szerveződött a minisztériumon belül az *Esélyegyenlőségi Főigazgatóság*, melynek fő feladata a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség, a fogyatékkal élők és a roma emberek munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, élethelyzetük javítása.

A főigazgatóság nem hivatal kíván lenni – hangsúlyozta, hanem olyan szellemi műhely, civil találkozóhely, ahol a politika, a társadalom szervezetei együttműködhetnek az egyenlő esélyek megteremtése érdekében.

Ez a mai tanácskozás arról szól, hogy demonstrálja a kormányzat részéről a párbeszéd szándékát. A kormány abban érdekelt, hogy az érdekvédelmi szervezetek, alapítványok, civil szervezetek erősek legyenek, tudják közvetíteni az érintettek érdekeit a kormány felé.

A munkaügyi kormányzat meghirdetett programja a foglalkoztatás-politikában; az élten át tartó tanulás, az atipikus foglalkoztatási formák, a távmunka lehetőségének megteremtése, bővítése, stb. mind-mind az esélyegyenlőség elősegítését igyekeznek szolgálni.

AZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS, AZ ATIPIKUS FOGLALKOZTATÁSI FORMÁK, A TÁVMUNKA LEHETŐSÉGÉNEK MEGTEREMTÉSE, BŐVÍTÉSE, STB. MIND-MIND AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ELŐSEGÍTÉSÉT IGYEKEZNEK SZOLGÁLNI.

A sérült emberekkel kapcsolatban a szemléletet, a közvélekedést változtatni szükséges – mert számukra nem a sajnálkozás a megoldás, hanem az ún. munkaterápia, az esélyek megteremtése ahhoz, hogy teljes életet élhessenek. Az emberi erőforrással nagy felelősséggel kell bánni, – s a kormányzat ezt kívánja tenni – fejezte be beszédét a munkaügyi miniszter.

Teleki László, romaügyi államtitkár a *Miniszterelnöki Hivatalban* felállított új romaügyi államtitkárság tevékenységéről szólt. Az államtitkárság feladata a cigányság társadalomba való integrálásának elősegítése. Az államtitkárság fennállásának rövid ideje alatt már három olyan kormányhatározatot készítettek, melyek hatékonyan segíthetik a roma program megvalósítását. Feladatuk az egyes tárcákkal való koordináció is. Szólt az európai uniós országjelentésről, mely történelmi pillanatként értékeli a *Romaügyi Államtitkárság, a Romaügyi Hivatal és Romaügyi Tanács* felállítását az új kormány által.

Dr. Bolbentz Pál, tanszékvezető egyetemi tanár az egyház és az esélyegyenlőség kapcsolatáról beszélt. Történelmi áttekintést adott arról, hogyan alakult ki az antiszociális magatartással szembeni fellépés. Az ókori kultúrák egyáltalán nem ismerték el az emberek egyenlőségét – mondta. Győztesekre és vesztesekre osztották őket. A kereszténység mindig törekedett arra, hogy az emberi esélyegyenlőséget, az üdvösség egyenlőségét hirdesse és közvetítse.

Kiemelt feladatának tartja az egyház az elesettek, a hátrányos helyzetűek felkarolását, segítését, ennek érdekében különböző szociális jellegű szerveződéseket hoznak létre. Pl.: az elmúlt évben a *Máltai Szeretetszolgálat* Balatonfüreden sérült fiatalok nemzetközi táborozását szervezte meg.

...GYŐZTESEKRE ÉS VESZTESEKRE OSZTOTTÁK ŐKET...

Dr. Könczei György, egyetemi tanár, főigazgató az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogalkotásról, az európai uniós joggyakorlatról szólt. Az *ENSZ* 1993-ban hozott határozatot a fogyatékos emberek esélyegyenlőségéről, az *EU* 1997-ben az ún. Amszterdami Szerződésben fogalmazta meg a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetésének ellenzését. Igaz, hogy hazánkban több törvény, jogszabály tartalmazza a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, *(Alkotmány, Mt. stb.)* azonban szükség lenne nálunk is egy átfogó, antidiszkriminációs törvény megalkotására.

Dr. Lévai Katalin főigazgató az *Esélyegyenlőségi Főigazgatóság* tevékenységéről, programjairól adott tájékoztatót. A főigazgatóság munkája három pilléren nyugszik: a jogalkotásban való részvételen; a szociális intézményrendszer megerősítésén és a köztudatformáláson. A főigazgatóságnak joga és feladata részt venni a jogalkotás folyamatában, kezdeményezhet új törvényeket, véleményezi a készülő jogszabályokat.

A folyamatban lévő törvényalkotásról tájékoztatva elmondta, hogy beindult a *Foglalkoztatási Törvény* módosításának előkészítése – a részmunkaidő, a távmunka kiterjesztésének szabályozása –, mely segítheti az elmaradott térségek felzárkóztatását, a fogyatékosok foglalkoztatását.

A nők elleni erőszak kérdésében készül az ún. távoltartási rendelet. Szerepe, feladata lesz a főigazgatóságnak a készülő antidiszkriminációs törvény megalkotásában is.

A második pillérről, a szociális intézményrendszer megerősítéséről szólva elmondta, hogy tervezik iskolai szociális munkások beállítását, családi koordinátorok, roma referensek képzését. Szükséges az egyházakkal való jobb együttműködés a hátrányos helyzetű rétegek érdekében. Sokat kell még tenni a köztudat formálásában, az esélyegyenlőség kérdésének társadalmi elfogadottsága érdekében. E téren előbbre lehet lépni a médiában való gyakoribb szereplésekkel, kiadványok szerkesztésével, terjesztésével.

A tanácskozás utolsó előadójaként a rendezvénynek helyet adó, s a lebonyolítását nagy készséggel segítő *Emberbarát Alapítvány* elnöke, *Bereczki Sándor* tartott tájékoztatót az alapítvány hasznos, tartalmas tevékenységéről. Az 1989-ben létrejött alapítvány részt vesz a drog- és alkoholfogyasztás megelőzéséért folytatott küzdelemben, az emiatt csapdába került emberek felkarolásában és kezelésében. Komp-

Egy alapszervezeti titkár szemével

A Vasutasok Szakszervezete országfordító időkben várható jövőjéről, és a jelen problémáiról kérdeztünk néhány szakszervezeti tisztségviselőt. Egyesek a kollektív szerződés munkakörülményekkel kapcsolatos problémáiról, mások a szakszervezet politikához való viszonyáról nyilvánítottak véleményt.

A *Budapest-Józsefváros* pályaudvar árufuvarozási telepén találkoztunk *Hercegh Máriával, a Vasutasok Szakszervezete Női Tagozatának* vezetőjével, hogy – különös tekintettel a nagy létszámú női vasutas dolgozóra – kikérjük véleményét, elsősorban a kollektív szerződésben szabályozott munkakörülményekről.

Hercegh Mária: „Úgy vélem, a dolgozók a kollektív szerződésben rögzített jogaikat nem ismerik eléggé. Három reprezentatív, és számos más szakszervezet harcol a rendszerváltás óta a dolgozók jogaiért, több-kevesebb sikerrel. A *MÁV Rt. Kollektív Szerződése* tartalmas, bár ezeket a jogokat 2000-ben megkísérelték alaposan megnyirbálni. A dolgozók kevéssé ismerik a kollektív szerződéseket, mert ha probléma van, a szakszervezet lép fel a nevükben, védelmükben. Helyesebb volna, ha mindenki ismerné a munkafeltételeket rögzítő szerződést, mert akkor jobban becsülnék a szakszervezetek ezért folytatott harcát, munkáját.

Hadd említsek egy nőket érintő jogot. A *MÁV Rt. Kollektív Szerződésében* van egy olyan pont, ami a *GyES*-ről visszatérő kismamák védelmét biztosítja. Ez ma egyedülálló paragrafus Magyarországon. Más szakmákban erre nincs példa. A *Munka Törvénykönyvében* ugyanis harminc nap a munkába visszatérést biztosító idő, a vasútnál pedig tizenkét hónap. Azért harcolunk, hogy az *Mt*-ben ez legalább 90 nap legyen, mivel több év eltöltött *GyES* után a felmerülő szabadság ideje több, mint a 30 nap jogvédelem.

A MÁV Rt. Kollektív Szerződése tartalmas, bár ezeket a jogokat 2000-ben megkísérelték alaposan megnyirbálni. A dolgozók kevéssé ismerik a kollektív szerződéseket, mert ha probléma van, a szakszervezet lép fel a nevükben...

● Teljes mértékben kielégítőnek tartja a női dolgozókat érintő kollektív szerződési pontokat?

– *„A Munka Törvénykönyvében megfogalmazták az „Egyenlő munkáért egyenlő bért" elvét, és a diszkrimináció tilalmát. A mi problémánk az, hogy ha valaki ezt az elvet megsérti, azt senki nem szankcionálhatja. A 82/A paragrafusban az „egyenlő munkáért egyenlő bér" elve szerepel, de senki nem tudja, hogy miképpen kell a munkákat egyenértékűnek tekinteni, minősíteni. A törvényalkotó „Janus arcú" ebből a szempontból, mert a tartalmát nem világítja meg, csak általánosságban rögzíti. Ugyanitt tartunk az Mt. 5. paragrafusában megfogalmazottaknál is. Azt a diszkriminációt nagyon nehéz tetten érni. A nők sokszor nem veszik észre, hogy a felvételi kérdésekben hol van az a csapda, mely megakadályozhatja egy állás, egy funkció elnyerését. Nem tudják értelmezni a törvényt, mivel túl bonyolult a megfogalmazása."*

● Kell-e több nő a szakszervezetbe?

– Igen. A vasútnál dolgozók 24%-a nő, és tudomásom szerint a tagság nagy része is, de több nő kell a szakszervezetbe. Tizenhárom éves tapasztalatom szerint, a vezetők között kevés nő van. Véleményem szerint ennek az aránynak a jövőben nőnie kell. Mi az oka ennek? Szerintem a női dolgozókban nagyobb a szociális érzékenység. Bár sok a családdal kapcsolatos terhük, kemények a munkahelyi feladataik, mégis szívesen vállalnak szakszervezeti feladatokat is, annak ellenére, hogy az ilyen tevékenység presztízse az utóbbi években megcsappant."

Vajon mire alapozza e feltevését *Hercegh Mária?* Meglepően távlati a válasz: *„A szakszervezeteknek új stratégiát kell kialakítaniuk. A nők szerepe a politikában igencsak megnőtt. Beleérző képességük révén egyre bátrabban vállalnak felelősséget közéleti ügyekben. Az esélyegyenlőségért vívott harcban a nők felnőttek a feladatokhoz, és ez jó hatással van az egész szakszervezeti mozgalomra."*

● Milyen elképzelései, elvárásai vannak a vasút női dolgozóinak az *Európai Unióhoz* való csatlakozással kapcsolatosan? Mit várnak például családvédelmi vonatkozásban?

– Bizakodva várjuk, mert hisszük, hogy a csatlakozás a nőknek előnyöket jelent majd. Az Unióban fejlett az esélyegyenlőséggel kapcsolatos gondolkodás, és ezen a magyar nők csak nyerhetnek. Európában az esélyegyenlőség társadalmi, gondolati viszonyrendszert jelent. Magyarországon erre évek óta egyre növekvő igény van, és ez a családon belüli viszonyokra is igaz. Nagyon fontos vívmánynak tartjuk például azt, hogy férfi is kap öt nap fizetett szabadságot a szülés után. Ez egy új szabály az Mt.-ben a család összetartozásának erősítésére.

● Az EU-s szabályok és az esélyegyenlőség fogalomköre még kevésbé ismert azok számára, akik érdekében szolgál. Mit lehetne tenni azért, hogy olyan ismertté váljon, mint például a dolgozó felvételénél a baleseti, vagy tűzvédelmi oktatás?

– Ez rendkívül fontos kérdés, az ilyen ismeretek oktatása elkerülhetetlen és szükséges. Az Unióhoz való csatlakozás új, eddig ismeretlen szabályozásokat hoz magával. Sokan ezzel ijesztgetnek, hangulatot szítanak. Így ez a probléma egyúttal fontos politikai feladat is, méghozzá a dolgozók érdekében. Van tapasztalatom arról, hogy a széles tömegeket érintő szabályok megismertetése milyen fontos szakszervezeti feladatot jelentettek a csatlakozó országok szakszervezetei számára. Nemcsak a dolgozókra gondolok, hanem a munkaadókra, vezető tisztségviselőkre is, akik alkalmazzák a jogszabályokat. A széles tagságot megfelelő szinten és mélységben kell felkészíteni. Ez történhet tanfolyamokon, személyes beszélgetéseken, fórumokon. Ez a következő év, vagy évek feladata.

Kardos István

---

lex rehabilitációs és reszocializációs tevékenységük során gyógyítással, elméleti és gyakorlati képzéssel, munkaterápiával igyekeznek a bajba jutott embereket segíteni abban, hogy visszailleszkedhessenek a társadalomba. Foglalkoznak tudományos kutatással, hazai és nemzetközi konferenciák, képzések szervezésével, könyvkiadással is. Az alapítvány *„aki egyetlen lelket is megment, az egész világot menti meg"* – mottó szellemében végzi *„embermentő"* tevékenységét.

A konferencia az előadások után szekcióülésekkel folytatta munkáját, melyek keretében a résztvevők három szekcióban: a nők, a romák, a fogyatékkal élők esélyegyenlősége megteremtésének elősegítése érdekében szükséges gyakorlati teendőket vitatták meg.

A konferencia megrendezése szükséges, és igen hasznos volt. Bízunk benne, hogy ez a tanácskozás valóban csak az első lépés volt a párbeszéd elindításában, s számos hasonló együttgondolkodás, tartalmas műhelymunka követi majd, melynek eredményei rövidesen megmutatkoznak a törvényalkotás folyamatában *(az antidiszkriminációs törvény megszületése)*, a társadalmi szemlélet változásában, az érintett rétegek élethelyzetének javulásában.

Kollár Sándorné

A főnök

Láss, ne csak nézz!

TAPASZTALTAM, HOGY A HATALOMMAL, A POZÍCIÓVAL BIZONY NEM JÁR EGYÜTT AUTOMATIKUSAN A VEZETÉS TEHETSÉGE. SŐT! MINÉL MAGASABBRA KERÜL VALAKI, ANNÁL KÖNNYEBBEN SZÉDÜL MEG.

Az új főnököknek bizonyítaniuk kell, hogy lehet másképpen is

Főnöknek lenni jó. Főnöknek lenni nem jó. A főnök mindenkinek parancsol. A főnöknek is van főnöke, aki neki parancsol. A főnök felelős mindenért. A főnök bármikor a beosztottjaira háríthatja a felelősséget. A *„főnökség"* mibenlétéről tűnődve, ezzel a néhány egymásnak ellentmondó közkeletű vélekedéssel együtt eszembe jutott, hogy az első főnök, akivel gyerekkoromban közelről találkoztam, a falunk állomásfőnöke volt.

Akkoriban, az ötvenes évek végén, a hatvanasok elején, másként cseperedtek fel a kölykök, mint manapság, legalábbis ami a szórakozási lehetőségeket illeti. Tévé még alig néhány háznál volt. Mi apám szerény református lelkészi javadalmazása mellett ilyen *„evilági hívságokra"* nem is gondolhattunk. Sokat olvastam, jártunk focizni, meg biciklizni. De hová biciklizzen az ember a haverjaival egy pest melletti községben, tízévesen, nyáron, hétköznap délután? Volt néhány kedvelt célpontunk. Kimehettünk a legelőre, nézni a teheneket, vagy átkerekezhettünk Gyálra, a betonúton, esetleg Ecserre a makadámon. A felnőtt méretű biciklikkel kínlódva egy-egy ilyen túra nem is volt se rövid, se könnyű. S mert ott sem volt semmi dolgunk, meg hogy az otthoni szidást elkerüljük: *„Már megint hol csavarogtál?!"*, fordulhattunk is vissza gyorsan. Gyakran inkább csak a focipályáig kerekeztünk, aztán visszafelé jövet elhajtottunk a vasútállomásig. A vecsési állomás is éppolyan sárga épület volt, zöld tetőszegéllyel és zöldre mázolt ablakokkal, az ablakban a szintén zöld virágtartókban néhány poros muskátlival, mint az összes többi indóház országszerte. A vágányok és az épület között kavicsjárda sárgállott, amin piros deszkás padok álltak. Zöld vaslemezből újságos-bódé szolgálta az utazóközönség kényelmét. A mellette álló öreg fához támasztottuk a biciklijeinket, aztán nem győztük csodálni a kirakatot. A szürke napilapok mellett, volt ott Kisdobos, Tábortűz, Dörmögő Dömötör. Lehetett venni darabra fruttit, stolit, Sport-, meg Balaton szeletet, és ha az embernek rengeteg pénze volt, egész csomag Dunakavicsot is. Legtöbbször azonban megmaradtunk a nézelődésnél, mert a zsebpénz, ha a szüleink egyáltalán hajlandók voltak elismerni ezt az igényt, bizony ugyancsak sűrű kunyerálás után is gyéren csordogált.

Elérhetetlen dolgokat kínáló kirakatot nem jó sokáig bámulni. Inkább leültünk az egyik padra, ha éppen tolatás volt, mindegy hogy melyikre, mert bármelyikről *„páholyból"* figyelhettük, hogyan bontják szét, vagy éppen rakják össze a kocsikat. Megcsodáltuk a síppal és zászlóval irányító tolatásvezetőt, az oda-vissza pöfögő Mukki mozdonyt. A fékezőket, akik a lassan mozgó kocsik közé bebújtak és összeillesztették, vagy szétválasztották a fémhorgot és a gumitömlőt, lélegzetvisszafojtva, az artistáknak kijáró tisztelettel figyeltük. *„Te meg mernéd csinálni?!"* – kérdezgettük egymást. De aki azt mondta, hogy meg, az se gondolta komolyan.

A forgalmi iroda ajtaján nagybetűs zománctábla hirdette: *„IDEGENNEK BELÉPNI TILOS!"* Innen jött ki a fiatal forgalmista és zöld tárcsával tisztelegve állt, amikor egy-egy gyorsvonat átrobogott az állomáson. Nyáron, ha nem volt tolatás, oda lehetett ülni az iroda nyitott ablaka alá, és hallgatni a rejtélyes nyelven folyó telefonokat, hogy különböző számokkal éppen mi történik, de a vezérlőpultnak, akárhogy leselkedtünk, csak az oldalát lehetett látni. Nem értettünk az egészből semmit. Egyszer, amikor csak ketten ücsörögtünk a padon, aztán már nem is ültünk, hanem feltérdeltünk és úgy lestünk befelé, egy bordó tányérsapkás férfi kijött az irodából, és ránk szólt: *„Na kölykök, mit kerestek itt?!"* Előbb el akartunk szaladni, de a termetes ember utunkat állta, s láttuk, hogy mosolyog. Minden bátorságomat összeszedve dadogtam: *„Be szeretnénk menni."* *„Akkor gyertek!"* – válaszolta. Odabent aztán elmagyarázta, hogy az állomás vágányait kivilágított csíkok ábrázolják a nagy szürke vezénylőtáblán, s hogy hol vannak a jelzőlámpák, hogy kell egy vonatot átengedni vagy megállítani, hogy a vonatok kikerüljék egymást, ne ütközzenek össze, s hogy mindezért a forgalmi szolgálattevő, a fiatalember, aki közben folyton telefonált, és ő a felelős, mert ő az állomásfőnök. S ha baj lenne, őt sok évre lecsuknák, mert a főnöknek kell rendet tartania. S most már, hogy láttuk, hogyan halad át a vezérlőtáblán és a valóságban is a vonat az állomáson, mi is menjünk szépen haza, mert már az is szabálytalan, hogy beengedett ide. Azért még néhányszor beengedett, s elmúlt a titok varázsa, de ha rágondoltam, mindig sajnáltam szegényt, hogy milyen nehéz lehet állandóan figyelni, nehogy ugyanazon a vágányon közlekedve egymásnak rohanjon két vonat.

Azóta már nekem is volt jónéhány főnököm. S rájöttem, minden jó főnök kicsit olyan, mint az a régi állomásfőnök. Az ellentétek, az érdekek a világ természetes *„forgalmi rendje"* szerint konfliktusokat képezve szembemennek egymással. A főnöknek pedig ennek tudatában a tragikus ütközést elkerülve uralnia kell a helyzetet. Azt is tapasztaltam, hogy a felesleges, s ha nem is véres, de súlyos emberi tragédiákat okozó ütközések gyakran elkerülhetők lettek volna egy kicsit több figyelemmel és felelősségtudattal. Tapasztaltam, hogy a hatalommal, a pozícióval bizony nem jár együtt automatikusan a vezetés tehetsége. Sőt! Minél magasabbra kerül valaki, annál könnyebben szédül meg. Az elmúlt néhány évben ugyancsak divatos volt hinni a főnöki csalhatatlanságban. Sohasem voltam főnök, de most különösen nem szívesen lennék az. Az új főnököknek bizonyítaniuk kell, hogy lehet másképpen is. Senki sem tökéletes, de ha a munka világát munkaadók és érdekvédő szakszervezetek demokratikus jogai uralják, ha maga a *„forgalmi rend"* jó, akkor a konfliktusok is eredményesebben kezelhetők, a vezetői alkalmatlanságra is hamarabb fény derül, s talán még az egyéni sérelmek is orvosolhatók.

Mező Ferenc

Ecserre a makadámon

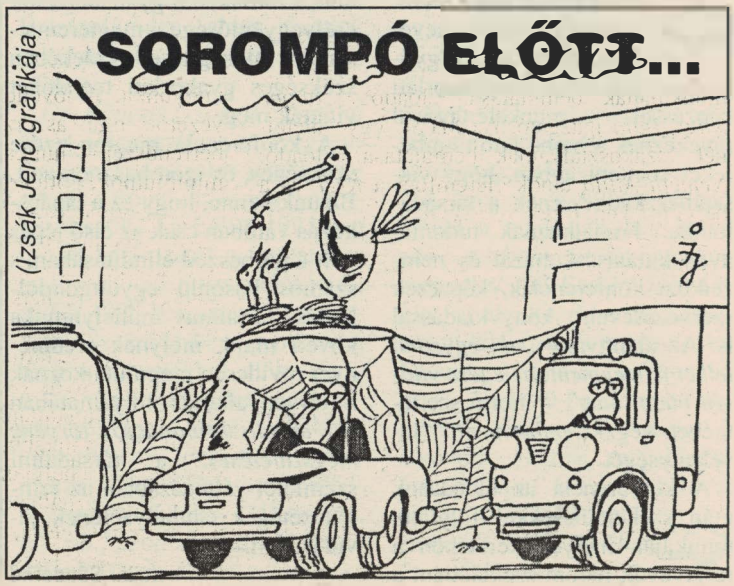

TÁJÉKOZTATÓ

A KÜT ÜLÉSEIRŐL

Kihelyezett ülés: 2002. október 1.

Miskolc Területi Igazgatóság bemutatása, *Dr. Dudás József* területi igazgató. Találkozás a területi igazgatóság osztályvezetőivel. Tájékoztató az eredményekről és a fejlesztések megvalósulásáról, továbbá a miskolci *MÁV*-telepen lakók támogatásának, elhelyezésének lehetőségeiről és a terület értékesítésével kapcsolatos elképzelésekről. A *MÁV Rt.* és az önkormányzat közösen rendezi az ott élők sorsát, ezt a szándékot megállapodásban rögzítették. A *KÜT* tagjai bejárták a telepet és személyes tapasztalatokat szereztek az ott élők problémáiról. Több lakásban járva elbeszélgettek a lakókkal a továbblépés lehetőségeiről.

2002. október 2.

KÜT ülés. 1. Tájékoztató a balatonparti üdülők bejárásának tapasztalatairól. 2. Elvi együttdöntés a munkáltatóval a *MÁV*-telepen lakó vasutas munkavállalók támogatásához szükséges pénzügyi keretről. Előterjesztő: *Neuschl Gyula*, főosztályvezető. A *KÜT* egyhangúlag támogatta a munkáltató javaslatát.

A *KÜT* és a miskolci terület *ÜT* elnökeinek üzemi megbízottainak fóruma. 1. A *KÜT* elnökének tájékoztatója az eddigi munkáról, határozatok ismertetése. Kérdések: Az anyagellátás jövője, korengedményes nyugdíjazás, menetkedvezmény, ruhapénz, ruhaminőség ellenőrzés, a forgalom szerepe a pályavasúton belül, az oktatás jövője, az 50 éven felüli munkavállalók foglalkoztatásának felmérése. 2. A *MÁV Rt. FEB* munkavállalói képviselőjének beszámolója. Előadó: *Dr. Bíró Tibor, VSZ* alelnök. *MÁV* lakásbérleti szerződések felülvizsgálata, járműbeszerzések, külföldi utak, ingatlanértékesítés, motorkocsi beszerzés, pályavasút teljesítése. A *Vörösmarty Művelődési Ház* megtekintése, munkájának bemutatása. Előadó: *Szabóné Nagy Júlia* igazgató. Az *MVSC* egyesületeinek, szakosztályainak bemutatása. Előadó: *Németh Attila* elnök. Teremfoci a *KÜT* és a helyi *ÜT* képviselők részvételével.

2002. október 3. délelőtt

A miskolci Oktatási Főnökség műhelyeinek és az új számítógépes termeknek a bemutatása. Előadó: *Csutorás Márton* tanműhelyvezető. A *Miskolc Tiszai Csomópont Oktatási Centrum* megtekintése. A miskolci *TBF* tevékenységének bemutatása. Előadó: *Rózsa Sándor TBF* vezető. *Miskolc Tiszai-pu.* felvételi épület rekonstrukciós eredményeinek bemutatása.

Délután 14 óra. Tájékoztató a *MÁV Rt. Igazgatóság* határozatairól, a *MÁV Vezérigazgatóság* konferencia termében. Előadó: *Dr. Udvari László* elnök. 1. A *MÁV Rt.* humánpolitikai rendszere. 2. A 2003-as foglalkoztatási és bérpolitikai irányelvek. 3. Az egyedi munkaszerződéssel rendelkezők menedzser szerződéseinek megvizsgálása, javaslat az új munkaszerződésre vonatkozó jogi, munkabiztonsági és társadalompolitikai elvekre.

A szociális rendszer átalakítása a biztosítás bevezetése, a segélyezési rendszer, a menetkedvezmény átgondolása szükséges

Az ár-, belvíz illetve rendkívüli helyzetekre elkülönített 30 MFt fel nem használt részét a miskolci MÁV-telepen lakók lakásvásárlásra használják fel.

A *MÁV Rt.* reformja akkor lehet sikeres, ha a társaság üzleti, szervezeti céljai, érdekei és a munkavállalók érdekei megfelelően érvényesülnek. Ehhez egy korszerű, új struktúrájú kollektív szerződés kell.

2002. október 8.

Soros *KÜT* ülés: 1. A *MÁV Rt.* humánstratégiája: Előadó: *Kugler Flórián*, vezérigazgató-helyettes. Az első kérdés, miként érinti a *MÁV Rt.* személyi állományát az, hogy megváltozik a struktúra. Közvetlenül a munkavállalók nagy csoportját nem érinti egzisztenciálisan. Ami változik, az a felfogás, amit kultúraváltásnak nevezünk, egy szolgáltatóbb vasutat teremtünk. A vezetők menedzsment auditja után pályáztatásra kerül sor. Ezt követi az intenzív menedzsment-képzés, nyelvi szakmai oktatás. A munkaügyi kapcsolatok normalizálása a reform véghezvitelének alappillére. A négyéves megállapodás megkötésének nagy a jelentősége, a munkabéke mindennek az alapja. A foglalkoztatásban cél a *MÁV Rt.* sikeres működése, a korengedményes nyugdíjazás, a részmunkaidő, a távmunka. A jövedelempolitikában fontos a vezetői munkaszerződések felülvizsgálata, bérrendszer – munkakör értékelés, munkabér minimumok, pótlékrendszer átlagolása, teljesítmény értékelés, mérés.

A szociális rendszer átalakítása során a biztosítás bevezetése, a segélyezési rendszer, a menetkedvezmény átgondolása szükséges. A munkaügyi kapcsolatokban a konszolidált együttműködés, szakszervezetek közötti viszonyok és az oktatás jövője hangsúlyos. 2. Munkáltatói előterjesztés a miskolci *MÁV*-telep további sorsáról. 15 MFt lakástámogatásra a helyi üzemi tanácsok egyetértésével felhasználható. 3. Vonyarcvashegyi üdülő üzemeltetése, bérleti szerződések egy évvel való meghosszabbítása. 4. A *MÁV Rt. FEB* munkavállalói tagjának tájékoztatója. Előadó: *Apavári József*.

2002. október 18.

Rendkívüli *KÜT* ülés: 1. Tájékoztató a *MÁV Rt.* üzletágai első és második irányítási szintjének 2003. január 1-jével bevezetendő struktúrájának tervezetéről. Előadó: *Mándoki Zoltán* vezérigazgató. Elkészült az igazgatóság elé kerülő komplex anyag tervezete. Feltett kérdések: Mikorra várható a pályázatok kiírása? – Október végén írják ki a pályázatokat, majd novemberben kinevezések lesznek, ezt követi majd a középvezetők pályáztatása, illetve megbízása. Hogyan működik majd a humánpolitika? Egy központból lesz irányítva minden terület. – Az ingatlanok kezelése – 94 Md Ft értékű ingatlan vagyon van. Nincs koncepció, véletlenszerűen működik. – Beruházások, fejlesztések hogyan történnek? – Másképpen, mind eddig, úgy vásároljunk, hogy ne a kompromisszumok vezéreljenek, hanem azt csináljuk, amit kitűztünk. Az üzletágak saját gazdái lesznek a fejlesztéseknek. Záhony-Portot egy nagy logisztikai központként szeretnénk működtetni. A minőségbiztosítás központi feladat lesz.

2002. október 28.

Rendkívüli *KÜT* ülés: 1. Munkáltatói előterjesztés az ár-, belvíz illetve rendkívüli helyzetekre elkülönített 30 MFt fel nem használt részének felosztására. Előterjesztő: *Neuschl Gyula* főosztályvezető. A fennmaradt összeget a miskolci *MÁV*-telepen lakók lakásvásárlásra használják fel. A *KÜT* felhatalmazza a terület *KÜT* tagjait a sorrendiség kialakítására. 2. A *MÁV Rt.* 2003. január 1-jével bevezetendő új működési mechanizmusa és szervezeti struktúrája. Előadó: *Kugler Flórián* vezérigazgató-helyettes, *Dr. Gulyás Tibor* Projekt igazgató, *Bakó János* Reform Főosztályvezető. Az üzletágak közötti belső elszámolás érdekeltségének teljesítményértéken alapuló mérése. A beruházás lebonyolítása, az ingatlangazdálkodás, üzemeltetési és hasznosítási tevékenységek. Az irányítási rendszer elemei: tervezési, beszámoltatási, ösztönzési, információs, szabályozási és magatartási elvárások rendszere. A működés és szervezet átalakítása. Társaság irányítás, üzleti területek, számviteli elkülönítés. A vasútüzem biztonsága, folyamatossága érdekében teendő intézkedések. Az üzletágak kialakításához kapcsolódó tevékenységek, átcsoportosításuk. *KÜT* vélemény kialakítása.

Bodnár József
KÜT sajtóreferens

Egy világnap utórezgései

Az ünnepnapok méltatásánál legtöbbször a *„kályhától indulunk el"*, mint a kezdő táncos. Emlékszem, hogy évtizedekkel ezelőtt, a Nőnapról szóló megemlékezést mindig *Clara Zetkinnel* kezdték. Akkor még ez a nap ünnepi értekezletekkel és a kolléganők jutalomosztásával volt egybekötve.

A november 7-i beszédekből sem hiányozhatott az Auróra cirkáló ágyúlövése, mint a szocialista forradalom jelképes kezdete.

Az újabb rendszerváltás óta megünnepeljük az Idősek Világnapját is. Az októberi megemlékezések sem nélkülözik a *„panel"* elemeket, hiszen az *ENSZ*-re való *„formális"* hivatkozás az ünnepi beszédek bevezető része.

A jelző idézőjelbe tétele azért életszerű, mert a korábbi években ezek a rendezvények az idős kor dicsérctére, a szülők, nagyszülők ünneplésére szorítkozott. Örvendetes, hogy a központi vasutas összejövetelen a *MÁV* új elnöke mellőzte az erről szóló közhelyeket, és a vasúti reform várható következményeiről adott érdemi tájékoztatást.

Az országos világnapi ünnepséget 1997 óta először, ismét a miniszterelnök tartotta, és az ő beszéde is az *ENSZ* idősekre vonatkozó határozatainak valódi szellemében fogant. E határozatokban ugyanis nem az idős kor örömeiről, az öregek tiszteletéről van szó, hanem egy demográfiai világjelenség következményeinek felméréséről. Az átlagéletkor szerte a világon növekszik. Ezt figyelembe véve az emberiség nem mondhat le az idős nemzedék értékalkotó és megőrző erejéről.

Legutóbb 2002. április 8–12-e között Madridban tartott az ENSZ ilyen témájú világközgyűlést. Itt egy nemzetközi akciótervet fogadtak el, amelyet a tagállamoknak kell megvalósítaniuk a jövő évtizedekben.

Sajnálatos módon Magyarországon a média a madridi értekezlet politikai nyilatkozatáról nem adott tájékoztatást. Talán a választási hírek elvonták a figyelmet erről a témáról. Másrészt ez a határozat nem egyszerűen bibliai szinten foglalkozik az idős kor kérdéseivel *(„Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű legyél e földön")* hanem kötelező gazdasági, politikai feladatokat ír elő a tagországok kormányai számára.

A nemzetközi akcióterv fő célkitűzései az alábbiak: – az idős személyek teljes mértékben élvezzék az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat; – mindenkinek joga van a biztonságos, szegénység nélküli öregségre, amely az *ENSZ* idős személyekre vonatkozó elvein nyugszik; *(ez utalás az 1982-es és 1992-es határozatra, amelyek nálunk a mai napig sem lettek végrehajtva. Ezek előírásai nyomán készülő Idősügyi Törvény elkészítéséről miniszterelnök úr, az október 9-i központi ünnepségen tett ígéretet)* – az idős személyeknek joguk van részt venni a gazdasági, politikai, társadalmi életben és részesei lenni a jövedelem, az önkéntes munka megteremtésének; – az idős személyeknek joguk és módjuk legyen fejlődni, életük végéig tanulni és részt venni a közösségi életben; – az idős személyek részére biztosítani kell a gazdasági, a szociális, a kulturális és a politikai jogok elérhetőségét, valamint azt, hogy az erőszak, a diszkrimináció minden formája szűnjön meg velük szemben; – harcolni kell a társadalmi rétegek közötti esélyegyenlőségért és a nemek közötti megkülönböztetés ellen, *(lásd a nettó bérkiáramlással azonos arányú nyugdíjemelési követelésünket!)* – el kell ismerni a generációk közötti szolidaritást és kölcsönösséget a szociális fejlődésben (lásd az *ÖTA* és a vasutas segélyezési egyesületek működését!); – az idős személyek részére biztosítani kell a szociális védelmet, az egészségügyi megelőzést és ellátást, a rehabilitációt és ápolást; – el kell ismerni az idősek beleszólási jogát azon társadalmi döntésekkel kapcsolatban, amelyek érintik az életüket, szükségleteiket, igényüket; – a kormányok felelősek az akcióterv megvalósításáért, de a végrehajtásba be kell vonni a civil szférát, a magánszektort, és az idősek, nyugdíjasok országos szervezeteit.

AZ IDŐS SZEMÉLYEK RÉSZÉRE BIZTOSÍTANI KELL A GAZDASÁGI, A SZOCIÁLIS, A KULTURÁLIS ÉS A POLITIKAI JOGOK ELÉRHETŐSÉGÉT, VALAMINT AZT, HOGY AZ ERŐSZAK, A DISZKRIMINÁCIÓ MINDEN FORMÁJA SZŰNJÖN MEG VELÜK SZEMBEN

Ez a felsorolás csak a célokat tartalmazza, de a határozat a továbbiakban oldalakon keresztül elemzi a feladatok végrehajtásának mikéntjét, számszerűsített indokait, valamint a megvalósítás javasolt módszereit.

Az újabb rendszerváltás óta megünnepeljük az Idősek Világnapját is

Tulajdonképpen az *Idősek Világnapját* is azért iktatták a naptárba, hogy akkor a kormányok, az önkormányzatok és vállalatok vezetői mérlegeljék az elmúlt év intézkedéseit saját területükön. Vegyék számba az idősek, nyugdíjasok helyzetét társadalmi és helyi szinteken egyaránt.

Ez nem kérdőjelezi meg az idősek évezredes erkölcsi normák szerinti tiszteletét a családon, vagy a társadalmi közösségeken belül, de ez önmagában nem pótolja a generációk közötti társadalmi esélyegyenlőség gyakorlati alkalmazását. A világ demográfiai átalakulása megállíthatatlan. Előrejelzések szerint a 60 éven felüliek aránya a jelenlegi 600 millió főről 2050-re 2 milliárd főre emelkedik. Az esélyegyenlőség, az emberi és szabadságjogok szempontjából ezt a hatalmas társadalmi réteget nem lehet eltartottként, a politikai, gazdasági döntésektől távol tartva kezelni. Az emberiség és ezen belül egy nemzet, egy régió közössége nem mondhat le az idősek tapasztalatainak felhasználásáról, alkotóerejük gazdasági és politikai téren való hasznosításáról.

A világnap utórezgéseként ilyen gondolatokkal is szembesülnünk kell, annak reményében, hogy idősügyi politikánk hazai viszonylatban is előrelépést mutat.

Dr. Kun Dezső

Külföldi vasutas szakszervezetek tevékenységéről

Ezerrel kevesebb fővel akarják csökkenteni az utánpótlást a francia vasutaknál. Az SNCF igazgatósága az utánpótlás korlátozásának rendezéséről beszél, a szakszervezetek azonban álláshelyek megszüntetéséről vagy a felvételek befagyasztásáról. A szavakon túlmenően a vállalat központi bizottságának legutóbbi üléséről kiszivárgó hírekből kiderül, hogy a forgalom jelentős felfutása ellenére ez az év ezerrel kevesebb alkalmazotti létszámmal zárul, mint ahogyan azt a 2002. évi költségvetésben előirányozták.

a vasút nem állhat az állami költségvetés rendezésének eszközévé

2002. év elején közel 7300 fővel tartották szükségesnek növelni az alkalmazotti létszámot, részben a Sernam (árufuvarozási részleg) 800-1200 alkalmazottjának átvételével, részben 6100-6500 új alkalmazott felvételével. Az igazgatóság kijelenti, hogy nem zárja ki új felvételekkel növelni a létszámot az év végéig, ha megállapítható a forgalom fellendülése. Hozzáteszik még, hogy a létrejövő munkahelyek száma 2002-ben 6000-nél több lesz.

Augusztus végén több, mint 4500 főt vettek fel, és a felvételek második hullámában ezt a számot 6800-ra kívánják emelni. A CFDT vasutas szakszervezet úgy véli, hogy ez a közlés feszültségelemet képez majd a vállalatnál. A Sud Rail (Déli Vasút) szakszervezet szerint a vasutas dolgozók fizetik meg az igazgatóságnak ezt az intézkedését az alacsony létszám miatti túlterhelés következtében. A CFTC szakszervezet véleménye szerint a vasút nem válhat az állami költségvetés rendezésének eszközévé. Az FO szakszervezet megjegyzi, hogy a bérek négy éve tartó állandósága után a vasúti alkalmazottak válnak az állam terheinek viselőivé.

Hajós Béla

(Rail et Transports, 2002. szeptember 25.)

MAGYAR VASUTAS

Játsszunk!

SZELLEMI FEJTÖRŐ

„...az értelemig és tovább!" *(József Attila)*

Arra kérem e sorok olvasóját, hogy először próbálja megfejteni a kérdést, és csak azután nézze meg a zárójelben található helyes választ.

„Ismert meg magadat." Ki mondta ezt, és hol látható ez a felirat? *(A hét görög bölcs közül a kettő egyikét – Thalészt vagy Kheilónt – tartják a delphoi-i Apollón jósda homlokzatát díszítő híres szállóige szerzőjének.)*

Kinek, és melyik művében található ez a sokat idézett – ránk nézve nagyon hízelgő – megállapítás: *„Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb?"* *(Szophoklész: Antigoné.)*

„Méltó a munkás a maga bérére." Honnan való ez a szállóige? *(Lukács Evangéliumából. A szociális követelmények fejlődésének hatásaként. A Károli-Biblia még a patriarchális fogalmazást használta – méltó a munkás az ő jutalmára –, de a megújított szöveg már a fent idézett formában rögződött.)*

Kitől származik az a mondás, hogy *„Kétszer ad, ki gyorsan ad, avagy mit sem ad, ki adakozni nem szalad."* *(Publilius Syrus latin költőtől és színésztől. Szentenciák című gyűjteményéből való, s rotterdami Erasmus közvetítésével került el hozzánk.)*

Most egy olyan szállóige következik, amelyet kedvelünk, mert ha tévedtünk, hibáztunk, melléfogtunk, rosszul döntöttünk, akkor elővehetjük, és mindjárt kész a mentegetőző magyarázat: *„Tévedni emberi dolog."* Ki mondta? *(Az idősebbik Seneca, a szónok, a történetíró.)*

„Megfelelő embert a megfelelő helyre." *(Ennek a követelménynek az eredete egy angol parlamenti képviselő – Layard, Austen Henry – beszédében keresendő. Kissé gúnyosabb változatban így hangzik: A meg nem felelő embert a neki megfelelő helyre.)*

„Minden népnek olyan kormánya van, amilyet megérdemel." *(Maistre gróf, szardíniai követ így fogalmazta meg levelében – 1811 augusztusában – I. Sándor cár kormányának törvényalkotásaival kapcsolatos megjegyzését.)*

Hányszor halljuk, és magunk is gondoljuk – amikor politikusi csalafintaságokat, szószegéseket tapasztalunk –, hogy *„a politikai úri huncutság."* Ki a szerzője ennek a frappáns kifejezésnek? *(Kadosa Marcel ügyvéd, hírlapíró, szerkesztő használta először, 1905–1906-ban, a Népszava hasábjain.)*

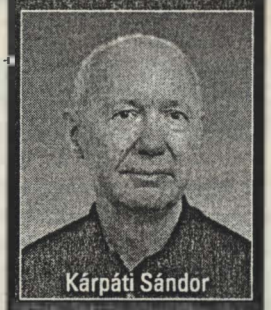

Kárpáti Sándor

„A ROSSZUL GOMBOLT MELLÉNYT ÚJRA KI KELL GOMBOLNI." (ANEKDOTÁS FORRÁSOKBÓL ÚGY TUDJUK, HOGY A NAGY REFORMPOLITIKUSTÓL, A KIEGYEZÉS KOVÁCSOLÓJÁTÓL, „A HAZA BÖLCSÉTŐL", DEÁK FERENCTŐL SZÁRMAZIK AZ INTELEM.)

Találóan bölcs mondás, nem véletlenül vált szállóigévé az, hogy *„a rosszul gombolt mellényt újra ki kell gombolni."* *(Anekdotás forrásokból úgy tudjuk, hogy a nagy reformpolitikustól, a kiegyezés kovácsolójától, „a haza bölcsétől", Deák Ferenctől származik az intelem.)*

Mit jelent az agytröszt? *(Magas képzettségű, tapasztalt, művelt, szakmájukban kiváló tanácsadók csoportját, bizottságát, szervezetét. Először Franklin Delano Roosevelt amerikai elnök tanácsadó testületét nevezték agytröszttnek, amely 1933-ban elindította az USA gazdasági életének új irányvonalát.)*

„A végcél-semmi, a mozgalom minden." *(Ez a bernsteinizmus leszerelő revizionista szállóigéje, amelyet Eduard Bernstein német szociáldemokrata, a II. Internacionálé jobbszárnyának teoretikusa fogalmazott meg a szocializmus előfeltételei és a szociáldemokrácia feladatai című művében. A könyvet Stuttgartban adták ki, 1899-ben.)*

„A stílus maga az ember." *(Ezt a nevezetes, szállóigévé vált állítást Buffon fogalmazta meg 1753-ban elhangzott akadémiai székfoglaló beszédében.)*

Tartalmas és szép szállóige az, amely az 1949 áprilisában megtartott párizsi béke világkongresszuson hangzott el: *„Az igazság vízum nélkül utazik."* Ki mondta? *(Joliot-Curie, francia atomfizikus.)*

Ennyi szállóige felidézése, közlése után illik megválaszolni azt a kérdést, hogy tulajdonképpen mit is értünk szállóigén, mit nevezünk szállóigének? Tóth Béla Szájrul szájra című, 1985-ben megjelent műve alapján mondhatjuk: *„A szállóige ismeretes eredetű szólásmód."* Fontos az, hogy ismeretes, mert a szállóigét ez különbözteti meg a szólásoktól, a közmondásoktól, amelyeknek nem ismeretesek a szerzői, a forrásai. A szállóige – állapítja meg Alexander Bernát, a neves esztéta professzor – *„hosszú gondolatsoroknak rövid kifejezése... A szállóige elviszi a gondolatot mindenfelé, ő a gondolatközlekedés gyorsvonata."* Jellemzője még a szállóigének az elmés fordulat, a csattanós él. Hangsúlyozza Alexander Bernát, hogy *„a szállóige nemcsak komoly gondolatokkal terhes, bölcsességet hirdető, költői dísszel szolgáló..., de alkalmas minden tréfára, vidámságra, elmésségre, az elme mindennemű játékára is."*

A szállóige meghatározását tovább finomítva jegyzi meg *Békés István*, hogy *„egy általában vagy bizonyos körökben ismert szólás, kifejezés, név még nem szállóige. Döntő karakterisztikuma az, hogy száll: nemcsak ismerik, hanem sokan használják, beillesztik beszédjükbe, írásaikba, s így nyelvkincsüket gazdagítva, a közbeszéd építőelemévé válik. És pedig nem múlékony, nem omlatag nyelvi elem, mint a gyorsan elfeledett divatszavak, hanem tartós, szívós képződmény."*

(Forrás: Békés István: Napjaink szállóigéi. Kossuth Könyvkiadó, 1968)

Kárpáti Sándor

(Izsák Jenő grafikája)

ISMÉT AZ ALAPÍTVÁNYI NOHAB-ról

Az Alapítvány kiemelkedően közhasznú szervezet

Lapunk 2002 júniusi számában közzétett *„NOHAB alapítványi tulajdonban"* című cikkében a vontatójármű addigi sorsáról adott előzetes tájékoztatást. A tervezett felújítás további lépéseiről kívánunk most írni.

Értékes küldeményt kézbesített a posta. Egy ismertető füzetet, amelynek címe Bemutatkozik a *NOHAB-GM Alapítvány*, és a kiadványt a kuratórium jelentette meg. A kis könyv felfedi az *M61*-esek magyarországi történelmi hátterét. A próbautak után nálunk 1963-ban mutatkoztak be. Ekkor már a *General Motors*nál kifejlesztett elődeik Európában ezerszámra üzemeltek. Hazai vonatkozásban húsz gép futott, a többi beszerzését egyéb okok gátolták. Ezek egyike az volt, hogy a szovjet ipar termékének *(M62)* biztosítsunk előnyt. Ez a döntés ugyan lehetetlenné tette az *M61*-esek számának növelését, azonban a mozdonyok így is felülmúlták a velük szemben támasztott elvárásokat. Megbízható, gazdaságos üzemük, egyszerűen kezelhető szerkezetük miatt nagy megbecsülésnek örvendtek a személyzet körében. A gépek három és fél évtizedes pályafutásuk során az ország csaknem valamennyi fővonalán, és külföldön is megfordultak. Nem csoda, hogy az utazóközönség szintén szívébe zárta őket elegáns megjelenésük és dallamos hangjuk miatt, amelyekkel kitűntek a dízel mozdonyok közül. Fővonalaink villamosításával egyre kevesebb helyen volt szükség rájuk, így visszavonultak a Dunántúlra, s Tapolca lett a honállomásuk. A 80-as években azonban megpecsételődött az *M61*-esek sorsa: megkezdődött *„tervszerű"* selejtezésük. Essen szó néhány mondatban az alapítványról.

A *NOHAB-GM Alapítványt* azzal a céllal hozták létre, hogy a *MÁV M61*-es mozdonyának rajongói életben tartsák a legendássá vált gépek emlékét. Szándékukban más vasútbaráti kezdeményezések sikere is megerősítette őket. Luxemburgban például a helyi államvasút és az illetékes minisztérium támogatását is élvezik. A sürgető tennivalók közé sorolják a kerékabroncsok cseréjét, a motorolaj és az akkumulátorok cseréjét, nemkülönben az üzembe helyezési engedély megszerzését. A létfontosságú javítások után maradnak még feladatok, ezek viszont későbbre halaszthatók. A karbantartás szükségessége is nyilvánvaló. Egyébként az alapítvány kiemelten közhasznú szervezet, és nemcsak az M61 010 pályaszámú mozdony megőrzésével foglalkozik, hanem ismeretterjesztő tevékenységet is végez.

A kiadvány mellékletében válogatás található a megjelent újságcikkekből, hatot tettek a gyűjteménybe. Országos lapokra is kiterjed a szemelvény, a fentebb jelölt című a miénk. Ez a tény – megítélésem szerint – elismerés a szerkesztőségnek. A szerző pedig köszönettel tartozik *Várkonyi Zoltán* fejlesztési mérnöknek, alapító tagnak, aki készséggel válaszolt a kérdésekre.

Dr. Horváth Károly

Tízéves a Nyugdíjas Alapítvány

10.

Tíz szál gyertyát lehetne meggyújtani a képzeletbeli tortán. Azon, amely a *MÁV Debreceni Járműjavító Kft.* szakszervezeti tanácsa által létrehozott *Üzemi Nyugdíjas Alapítványt* illetné meg. Ugyanis már tíz éve varázsol mosolyt a krízis élethelyzetbe kerülő nyugdíjasaik arcára.

Minden esetben környezettanulmányt folytatunk: milyen egészségi rászorultság, illetve szociális helyzet indokolja segítségnyújtásunkat. Ennek függvényében döntünk pénzbeli juttatásunk mértékéről, amely sajnos véges, hiszen meghatározott pénzkeretek között mozoghatunk.

Az alapítványi tagok társadalmi munkában, munkaidőn kívül végzik feladataikat, minden ellenszolgáltatás nélkül. Jelenleg közel 900-ból 310 nyugdíjasunknak tudtunk – a tízéves működésünk ideje alatt – segítséget nyújtani. Ez mintegy 4 millió forintot jelent – meséli szerény büszkeséggel *Tóth Sándor* belső ellenőr, aki egyben az üzemi tanács elnöke is. Majd készségesen tájékoztat az alapítvány működéséhez szükséges pénzügyi háttérről, az anyagi forrásokról is.

Számunkra a felajánlott jövedelemadó 1%-os összege fedezi kiadásaink egy részét. Járműjavító Kft-énk az egyik fő támogatónk. Gazdasági eredményeitől függően, minden év végén bizonyos pénzösszeggel támogat bennünket.

Másik fő támogatónk a szakszervezet – az alapítónk – havi rendszerességgel gondoskodik pénzügyi hátterünkről. Minden egyes támogatónknak hálásan köszönjük a segítséget!

Általában a karácsonyi és húsvéti ünnepek alkalmából osztjuk szét adományainkat. Ettől függetlenül szem előtt tartva az indokoltan sürgős eseteket, a megfelelő időpontban is nyújtunk segítséget.

Csodálatosan felemelő érzés látnunk, amint hálás, könnybelábadt szemmel és őszinte szívvel fogadják nyugdíjasaink a velük való foglalkozást, kapcsolattartást. No és a legreménytelenebb helyzetben az időben érkező pénzbeli támogatást! – jegyzi meg végül kissé elfogultan *Tóth Sándor* úr.

Húri Valéria

Vasútmodellező *verseny*

A szegedi *Vasúttörténeti Alapítvány Vasútmodellező Baráti Köre* immár másodízben aratott sikert a *Veszprémi Baross Gábor Vasútmodellező és Vasútbarát Klub* által rendezett versenyen. Tavaly először, és idén másodszor is az általuk rendezett XI. Országos Vasútmodell Versenyen újból elnyertük a vándordíjat.

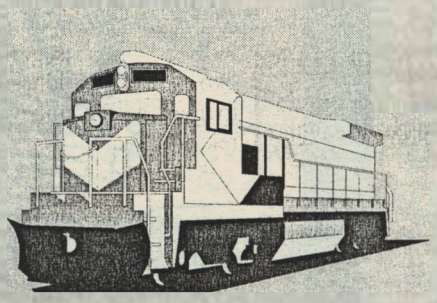

2002. október 20-23-a között zajlott le a verseny és a kiállítás 25 pályázóval és több kiállítóval. A vándordíjat a szegedi *Kiss Árpád* nyerte el *„C"* kategóriás pályafenntartási gépeivel. Ugyancsak ő nyert még egy II. díjat is, *TT*-s méretű mérővonatával. *Gombos Mihály* modellezőnk pedig – aki a tavalyi vándordíj tulajdonosa volt – keskeny nyomközű kilátókocsijával III. helyezést ért el. Alapítványunk a kiállításon még közönségsikerrel szerepelt terepasztalával és vasúti tárgyú festményeivel.

Legközelebbi bemutatkozásunk Békéscsabán lesz, a *VOKE Vasutas Művelődési Házában*, a 25 éves fennállását ünneplő *Kandó Kálmán Vasútmodellező Szakkör vasútmodell- és vasúttörténeti kiállításán.*

Nagy József

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Felismerés, gyógyítás, rehabilitáció

Foglalkozás-egészségügyi feladatok a **Vasútegészségügyi Kht**-ban

A Vasútegészségügyi KHT. foglalkozás-egészségügyi igazgatója, *Dr. Széles Erzsébet* a Budapesti Orvostudományi Egyetemen végzett, és 28 éve dolgozik a vasútegészségügyben. Pályafutását üzemorvosként a Keletiben, az egyik legnagyobb személyforgalmú pályaudvarunkon kezdte, itt ismerkedett meg a vasútegészségügy alapvető kérdéseivel, problémáival. Belgyógyász- és üzemorvosi szakképesítést szerzett. Főorvosként 10 évet dolgozott a *Budapesti Egészségügyi Központban*, majd a *Vasútegészségügyi KHT.* megalakulásával foglalkozás-egészségügyi igazgatóként országos szinten felel az üzemegészségügyi hálózat munkájának szakmai irányításáért. Az igazgatónőt irodájában kerestük fel, hogy munkájáról, aktuális feladatairól kérdezzük.

– Hogyan szerveződik, és milyen feladatokat lát el a Vasútegészségügyi KHT. foglalkozás-egészségügyi szolgálata?

– Több, mint 70 rendelővel végzünk országos lefedettségű alapellátási tevékenységet. Területi szerveződésünk történetileg a legnagyobb szerződéses partnerünk, a MÁV Rt. felépítésével van összhangban. A hat egészségügyi központunk (Budapest, Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged és Szombathely) orvosigazgatói biztosítják a hozzájuk tartozó foglalkozás-egészségügyi orvosok működési feltételeit. Az én feladatom, hogy ezeken a központokon keresztül szakmailag összefogjam és országos szinten irányítsam a tevékenységünket. Az egészségügyi központok foglalkozás-egészségügyi csoportvezető főorvosaival – akik az ellenőrzési feladatokat helyben ellátják – folyamatosan tartom a kapcsolatot. A foglalkozás-egészségügyet érintő új feladatok a segítségükkel valósulnak meg a területen.

Legfontosabb feladatunknak a prevenciót tekintjük, melynek megvalósulásához széleskörű tevékenységet végzünk a munkavállalók érdekében. A munkaköri alkalmassági vizsgálatok, a szűrések, a védőoltások, az egészséges életmódra nevelő felvilágosító előadások, a gondozás, a rehabilitáció – és még sorolhatnám – mind ezt a célt szolgálja. Megfelelő prevencióval a megbetegedések megelőzhetők, nem kell a dolgozót kiemelni a munkaköréből, hanem folyamatosan tudja végezni a munkáját. A vasút speciális munkaköreiben egy-egy ember kiesése komoly nehézséget okoz, nehezen oldható meg a szakemberek pótlása.

A VKHT ellátási rendszerének az a nagy előnye, hogy az alapellátás szoros kapcsolatban van az Egészségügyi Központokban lévő szakrendelőinkkel, valamint a mozgásszervi és szív- és érrendszeri rehabilitációs intézeteinkkel, így komplex ellátást kínálhatunk a hozzánk bejelentkezett munkavállalóknak.

Az üzemorvosnak ismernie kell az egyes munkaköröket, tudnia kell, hogy a munkavégzéssel összefüggésben milyen megterhelés jut a munkavállalóra. Az üzemorvos feladatának nem elhanyagolható része, hogy tanulmányozza a munkafolyamatokat, látogassa a munkahelyeket, figyelemmel kísérje a munkavégzést, hogy mivel dolgoznak, milyen egészségre ártalmas anyagok képződhetnek. Így tud közreműködni a biztonságos és egészséges munkakörnyezet fenntartásában és a munkakörnyezeti kockázati tényezők figyelembevételével törekedni a munkavállalók számára az optimális igénybevétel megvalósulásában.

A VKHT ellátási rendszerének az a nagy előnye, hogy az alapellátás szoros kapcsolatban van az Egészségügyi Központokban lévő szakrendelőinkkel, valamint a mozgásszervi és szív- és érrendszeri rehabilitációs intézeteinkkel, így komplex ellátást kínálhatunk a hozzánk bejelentkezett munkavállalóknak.

– Milyen aktuális feladataik vannak?

– A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény írja elő a munkáltató számára, hogy fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat. A végrehajtási határidő 2002. december 31. A foglalkozás-egészségügyi orvosok közreműködése a feladat elvégzéséhez szükséges.

Megfelelő prevencióval a megbetegedések megelőzhetők, nem kell a dolgozót kiemelni a munkaköréből, hanem folyamatosan tudja végezni a munkáját. A vasút speciális munkaköreiben egy-egy ember kiesése komoly nehézséget okoz, nehezen oldható meg a szakemberek pótlása.

A MÁV Rt. szervezésében vettünk részt a felkészítő tanfolyamokon.

– Milyen lehetőségeket lát a fejlődésre?

– Az a célunk, hogy minél szélesebb körben tudjunk teljeskörű, minőségi egészségügyi szolgáltatást nyújtani, ehhez széleskörű ismeretanyag megszerzését biztosítjuk az orvosainknak és szakdolgozóinknak.

A VKHT biztosítja dolgozóinak a munkakörhöz előírt szakképesítés megszerzését. Foglalkozás-egészségügyi orvosaink továbbképzését házon belül költséghatékonyan szervezzük meg, – részükre térítésmentesen – célzottan állíthatjuk össze a tematikát, és az ellátási kör igényének megfelelően bővítjük a szakmai ismereteket.

Az üzemápolóknak is biztosítjuk a továbbképzéseket a szakápolói szakképesítés megszerzéséhez.

A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek, a műszerezettség fejlesztése terv szerint történik.

Folyamatosan bővül a prevenciós kötelezettségünk, amely kiterjed a munkavégzés, a munkafolyamat, a munkaeszközök és a munkakörnyezet adta kockázatok meghatározására, illetve kiküszöbölésére.

A megrendelőinkkel kialakított párbeszéd alapján kapott visszajelzések is fontos szerepet játszanak a fejlesztések meghatározásában.

Köszönet az 1%-ért!

A **Vasúttörténeti Alapítvány** köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt évben is részünkre felajánlották. A 2002. évben az APEH által átutalt 335.820 Ft-ból fedeztük vasúttörténeti és fotókiállításaink, rendezvényeink, valamint relikviáink felújítási költségeinek egy részét.

Nagy József
kurátor

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk köszönetet mondani a ***Vasútegészségügyi Kht. Balatonfüredi Szív- és Érrendszeri Gyógyító és Rehabilitációs Intézet*** valamennyi dolgozójának, kiemelten orvosainak, nővércinek és gyógytornászának, amiért férjemmel együtt 2002 októberében emberséggel, szeretettel és nagy szakmai hozzáértéssel gyógykezeltek minket.

Mindkettőnket több egészségi probléma miatt évek óta gondoznak, gyógyításunk komplex feladat. Mindezt a balatonfüredi intézetben igen nagy türelemmel, folyton mosolygó személyzet végezte, ami már önmagában is fél gyógyulást jelentett.

Íme a példa, a szidott és lejáratott egészségügyben dolgoznak még igazán elhivatott orvosok és ápolók. Reméljük, egyre többen.

Cselényi Jenő és felesége

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

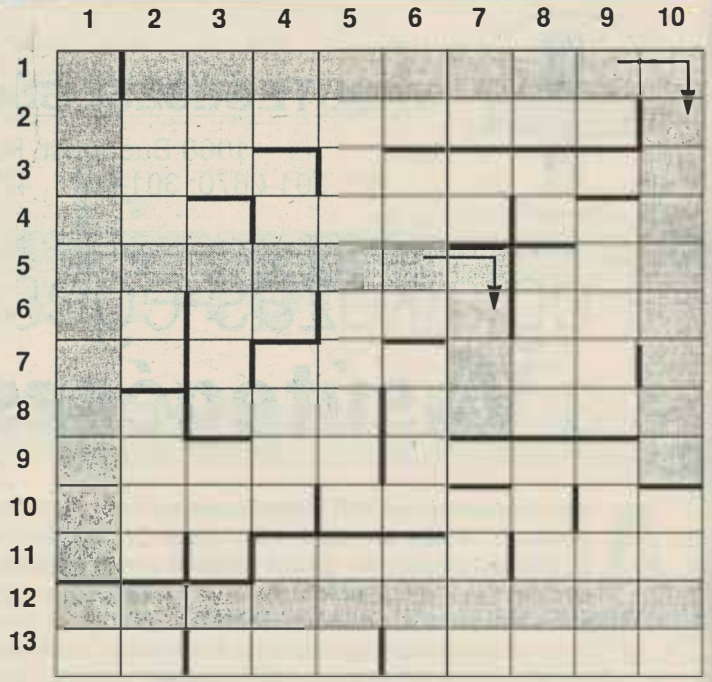

1902. október 8-a óta, száz esztendeje üléseznek a honatyák az Országházban, amely (függ.1.) tervei alapján készült el (vízsz: 5.) stílusban.

VÍZSZINTES: 1) Kén vj. – **Megfejtendő;** 2) Kis főzőhelyiség, – Ittrium vj.; 3) Férfi név, – Orosz (biz.); 4) Székesfehérvárról vonul ki, – részben nyegle, – ...fogyott; 5) **Megfejtendő,** – olajtársaság; 6) Tudományos fokozat (röv), – kettős betű – nyílás (nép.) – turbóban van; 7) Szolmizációs hang, – urán vj. – díjcsökkentés, – kérdőszócska; 8) Intellig. Service, – sérült Lada, – nógató eszköz; 9) Bec. női név, – virág igéje; 10) Mozgást csillapító, – H.B. megyei község, – duplán becézett szülő; 11) Tova, – Kelvin, – kis bárány, – elismervény; 12) **Megfejtendő;** 13) Névelő, – hordó méret, – például a Duna.

FÜGGŐLEGES: 1) **Megfejtendő,** – félig laza; 2) Divatos virág, – bibliai alak, – a varázsló; 3) Majdnem korai! – indiai uralkodó, – rigók egyneműi, – duplán város; 4) Minden rendben, – magas elismerés, – dohányféleség, – némán bízik; 5) Körbemozgók, – vég nélküli akol,; 6) Orosz repülőgép típus, – kártyajáték, – szuper..., – kerékszorító; 7) Pál, Yvett, – tagadó szó, – római szám, – ítélkező; 8) Hidrogénkitevő (röv), – borozóban van!, – ez is gyümölcslé, elvesz; 9) Oda páratlanjai, – kálium vj. – sétáló hely, – határ folyónk; 10) Öreg néne.

Készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése:

Bicentenárium; Magyarok Mózese; Batthyány Lajos; Aradi Vértanúk. Nyertes: ***Porpáczy Dezső*** budapesti olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a ***VKHT (balatonfüredi, hévízi vagy harkányi) rehabilitációs intézetében.*** A lebonyolítás végett kérjük. hívja *Kammermann Csaba* gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

Szoba kiadó

Kétszer háromágyas szoba Berekfürdőn kiadó. **1300 Ft/fő.** Érdeklődni a 06/46-379-516-os miskolci és a 06/59-319-042-es berekfürdői telefonszámon lehet.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Szerkeszti: A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ● Felelős szerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: SIMON DEZSŐ, a Vasutasok Szakszervezetének alelnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 600 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Felelős vezető: BALOGH ÁDÁM vezérigazgató, Internet: www.szikralapnyomda.hu ● ISSN 0460-6000